

ဆောင်တတ် ဖြစ်စေတတ်သော။ သတ္တု။ ၏။ သြဝါဒံ၊ ကို။ ဗဟံ ဝတ မေ
ကတံ အဿာတိ၊ ကား။ မယာ၊ သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ဗဟံ၊ များစွာ။ အတ္တ-
ဟိတံ၊ မိမိအကျိုးစီးပွားဖြစ်သော။ ပဗ္ဗဇိတကိစ္စံ၊ ရဟန်းကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်
ပြီးသည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တဒန္တရန္တိ၊ ကား။ တံ ခဏံ၊ ထိုခဏပတ်လုံး။
တတ္တကံ ဝေလံ၊ ထိုမျှလောက်သောကာလပတ်လုံး။ ဧကံ ပိဏ္ဍပါတန္တိ၊ ကား။
ဧကံ ဒိဝသံ၊ တနေ့ပတ်လုံး။ ယာပနပ္ပဟောနကံ၊ မျှစေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော။
ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ဒန္တန္တိ၊ ကား။ မန္တံ၊ နံ့စွာ။ စိရာယ၊ နှေးစွာ၊ ဝါ၊ နှေးသော။
အဝိဿာသိယော အဝိဿာသနိယော၊ အကျွမ်းမဝင်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ စိတ်
မချအပ်သည်ဖြစ်၍။

၁၇၆။ စိတ္တေ၊ သည်။ ဓရန္တေယေဝ၊ ထင်ရှားရှိစဉ်သာလျှင်။ သတ္တာနံ၊
တို့၏။ ဇီဝိတဝေါဟာရော၊ အသက်ရှင်၏ဟူသော ဝေါဟာရသည် (ဟောတိ၊
၏။) စ၊ ဆက်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ခဏော၊ တည်ဆဲခဏသည်။ လဟုပရိဝတ္တိ-
ဘာဝတော၊ လျင်သောအပြန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတိဣတ္တရော၊
အလွန်တိုတောင်းလှ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယထာဟ၊ ဟူမကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
ဣဒံ စိတ္တံ ယထာ၊ ဤစိတ်ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ လဟု-
ပရိဝတ္တိ၊ လျင်သော အပြန်ရှိသည်။ (အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တံ-တာဒိသံ၊ ထိုသို့
လျင်မြန်ခြင်းသဘောရှိသော။) အညံ၊ စိတ်မှ တပါးသော။ ဧကဓမ္မမ္ပိ၊ တခု
သော တရားကိုသော်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ န သမနုပဿာမိ၊ မြင်တော်မမူ။
ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ၏။) တဿ၊ ကြောင့်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတံ၊ သည်။
ဧကစိတ္တက္ခဏိကတ္တာ၊ တခုသောစိတ်၏ ခဏမျှရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လဟုသံ၊
ပေါ့ပါးလျင်မြန်၏။ ဣတ္တရံ၊ တိုတောင်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။
ပရမတ္ထတောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ ပရမတ္ထတောတိ
ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဌဖြင့်။ (ပဋိက္ခိပတိ-၌ စပ်) ယော စိရံ ဇီဝိတံ၊ သော
ဝဿသတန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ယာယံ ဇီဝိတပ္ပဝတ္တိ၊ အကြင်
အသက်၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ အသက်၏ဖြစ်စဉ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်၏။
သာ၊ ထိုအသက်၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဗန္ဓဝိသယတ္တာ၊ အစဉ်အဆက်လျှင် အရာ
ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေါဟာရဝသေန၊ လောကဝေါဟာရ၏ အစွမ်းဖြင့်။
(ဝုတ္တာ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ (ဇီဝိတပ္ပဝတ္တိ)၊ ထိုအသက်၏ မပြတ် ဖြစ်
ခြင်းအစဉ်ကို။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ (ဤ၌ပြုအပ်သော ခဏသည် ထိုဇီဝိတပ္ပဗန္ဓ-
ပဝတ္တိမျိုးမဟုတ်ဟု ဆိုလို၏) အတိပရိတ္တောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သေယျထာ-
ပိ။ပ။ ခိယန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်သော။ ပရိတ္တမ္ပိ၊ တိုတောင်း
သောခဏကိုလည်း။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ (ဤ၌ပြုသောခဏသည် ထိုပရိတ္တခဏမျိုး
လည်းမဟုတ်၊ ထိုထက်လျင်မြန်သော အတိပရိတ္တခဏ-ဟု ဆိုလို၏)

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာအားဖြင့် ပြရလျှင်။ သုသိက္ခိတာ၊ ကောင်းစွာသင်အပ်ပြီးသော လေးအတတ်ရှိကုန်သော။ ကတဟတ္တာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော လက်အကျင့်ရှိကုန်သော။ ကတူပါသနာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော လေးအတတ်ကို ပြခြင်းရှိကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဒဠဓမ္မာ၊ မြဲမြံသော လေးရှိကုန်သော။ ဓနုဂ္ဂဟာ၊ လေးသမားတို့သည်။ စတုဒ္ဓိသာ၊ အရပ်လေးမျက်နှာသို့ ရှေးရှုကုန်လျက်။ (အဘိမုခါ-ပုဒ်ကြေသည်) ငိုတာ၊ တည်ကုန်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ပုရိသော၊ သည်။ “အဟံ၊ သည်။ ကတူပါသနာနံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော လေးအတတ်ကို ပြခြင်းရှိကုန်သော။ပ။ ဣမေသံ ဓနုဂ္ဂဟာနံ၊ ဤလေးဆရာတို့၏။ စတုဒ္ဓိသာ၊ အရပ်လေးမျက်နှာတို့သို့။ ခိတ္တေ၊ ပစ်အပ်ကုန်သော။ ကဏ္ဏေ၊ မြှားတို့ကို။ ပထဝိယံ၊ မြေ၌။ အပ္ပတိဋ္ဌိတေ၊ မကျသေး မတည်သေးမိသာလျှင်။ (ဝေ-ကြေ) ဂဟေတွာ၊ ဖမ်းယူ၍။ အာဟရိဿာမိ၊ ဆောင်ပေးအံ့”။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ အာဂစ္ဆေယျ၊ လာရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယထာ စ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ တဿ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဇဝေါ၊ လျင်မြန်သောအဟုန်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ယထာ စ၊ ဖြင့်လည်း။ စန္ဒိမသုရိယာနံ၊ တို့၏။ ဇဝေါ၊ သည်။ တတော၊ ထိုယောက်ျား၏ လျင်မြန်သော အဟုန်ထက်။ သိဃတရော၊ အထူးသဖြင့် လျင်မြန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယထာ စ၊ ဖြင့်လည်း။ တဿ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဇဝေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ယထာ စ၊ ဖြင့်လည်း။ စန္ဒိမသုရိယာနံ၊ တို့၏။ ဇဝေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ယထာ စ၊ ဖြင့်လည်း။ ယာ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ စန္ဒိမသုရိယာနံ၊ တို့၏။ ပုရတော၊ မှ။ ဓာဝန္တိ၊ ပြေးသွားကုန်၏။ တာသံ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ ဇဝေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) (ဤအရာ၌ မူရင်းပါဠိတော် သံ-၁-၄၅၆-၌ ပြထားသော မူကွဲပါဠိအတိုင်းရှိမှ ပြည့်စုံမည်၊ ပေယျာလသင်္ကေတ ပျောက်သွားဟန်တူသည်) တတော၊ ထိုသုံးမျိုးသောသူတို့၏ လျင်မြန်သော အဟုန်ထက်။ အာယုသင်္ခါရာ၊ ရတို့သည်။ သိဃတရံ၊ အထူးသဖြင့် လျင်မြန်စွာ။ ခိယန္တိ၊ ကုန်သွားကုန်၏။]

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုဓနုဂ္ဂဟသုတ်ဒေသနာ၌။ ဂမနဿာဒါနံ၊ ပြေးသွားခြင်း၌ သာယာကုန်သော။ ဟေဠုပရိယေန၊ အောက်နှင့် အထက် ဆင့်သဖြင့်၊ ဝါ၊ ဆင့်လျက်။ ပဋိမုခံ၊ ရင်ဆိုင်။ ဓာဝန္တာနံ၊ ပြေးလာကုန်သော။ ဒေဝပုတ္တာနံ၊ နှစ်ဦးသော နတ်သားတို့၏။ သိရသိ စ၊ (အောက်လမ်းမှ ပြေးလာသော နတ်၏) ဦးခေါင်းထက်၌၎င်း။ ပါဒေ စ၊ (အထက်လမ်းမှ ပြေးလာသော နတ်၏) ခြေဖဝါး၌၎င်း။ ဗဒ္ဒခုရဓာရာသန္တိပါတတောပိ၊ ကန်လန့်ဖွဲ့ချည်ထားအပ်သော သင်ဇုန်းသွားတို့၏ တည့်တည့်ဆုံမိဆဲခဏထက်လည်း။ ပရိတ္တကော၊ တိုခတောင်းစွာသော။ ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယဿ၊ နြွေ၏။ သော ခဏော၊ ထို

ရုပ်သက်ခဏကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ စိတ္တဿ ပန၊ စိတ်၏မူကား။ (ခဏော၊ သည်။) အတိဝိယ၊ လျင်။ ပရိတ္တတရော၊ သာ၍တိုတောင်းလှ၏။ ယဿ၊ ယင်း စိတ်သက်ခဏ၏။ ဥပမာပိ၊ မာသည်သော်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိချေ။ တေနဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စိတ္တံ၊ သည်။ ယာဝ၊ လောက်။ လဟုပရိဝတ္တံ၊ လျင်သောအပြန်ရှိ၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်လျင်မြန်သော။ ဥပမာပိ၊ ကိုလည်း။ ယာဝဉ္စ န သုကရာ၊ အလွန်ပင်မပြုလွယ်သည်သာတည်း။” (ဣဒံ-ကား အနက် မရှိ) ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဇီဝိတက္ခဏောတိ၊ ကား။ ဇီဝနက္ခဏော၊ ရှင်ဆဲ ခဏတည်း။ ဧကဿ၊ သော။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိမတ္တေနဝ၊ ဖြစ်ခြင်းမျှ-ဖြစ် ခိုက်မျှဖြင့်သာလျှင်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဇီဝနက္ခဏဿ၊ အသက်ရှင်သော ခဏ၏။ ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧက- စိတ္တပုဝတ္တိမတ္တောယေဝ၊ တခုသောစိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းမျှရှိသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣဒါနိ၊ ဌ။ တမတ္ထံ၊ ကို။ ဥပမာယ၊ ဖြင့်။ ပကာသေန္နေ၊ ၍။ ယထာ နာမာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ပါဌ်၌။ ပဝတ္တမာနန္တိ၊ ကား။ ပဝတ္တန္တံ၊ လိမ့်လတ်သော်။ ဧကစိတ္တက္ခဏိကန္တိ၊ ကား။ ဧကစိတ္တက္ခဏမတ္တဝန္တံ၊ မျှရှိ၏။ တသ္မိံ* စိတ္တေ နိရုဒ္ဓမတ္တေတိ၊ ကား။ ယေန ဝတ္တမာနစိတ္တက္ခဏေန၊ အကြင်ဖြစ် ဆဲစိတ်၏ခဏဖြင့်။ (စိတ္တေန-ဟု ရှိလျှင် ဆိုလဘုံနိယတ်နှင့် ညီရာ၏) ဇီဝတိတိ၊ အသက်ရှင်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မိံ* စိတ္တေ၊ သည်။ နိရောဓံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့။ ဘဂံ*၊ ပျက်ခြင်းသို့။ ပတ္တမတ္တေ၊ ရောက်ခါမျှဖြစ်လတ်သော်။ တံသမဂီ၊ ထိုစိတ်နှင့်ပြည့်စုံသော။ သတ္တော၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ နိရုဒ္ဓေါ မတောတိ၊ ချုပ်လေပြီ သေလေပြီဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝုတ္တမေဝ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပါဌိယာ၊ ဖြင့်။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ဌ။ ယထာဟာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုစကားဖြင့်။ (ဒဿေတိ-၌ စပ်) တီသုပိ ကာလေသု၊ တို့၌လည်း။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပရမတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ဇီဝနံ နာမ၊ အသက်ရှင်ခြင်းမည်သည် ကား။ စိတ္တက္ခဏဝသေနဝ၊ ဣ၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

ဇီဝိတန္တိ၊ ကား။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ နြွေတည်း။ သုခဒုက္ခာတိ၊ ကား။ သုခဒုက္ခ- ဝေဒနာ၊ နာတို့တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဥပေက္ခာပိ၊ ကွာသည်လည်း။ ဣဋ္ဌာ- နိဋ္ဌဘာဝတော၊ ဣဋ္ဌအနိဋ္ဌ၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုခဒုက္ခာသု ဝေ၊ တို့၌သာလျှင်။ အန္တောဂဓာ၊ အတွင်းဝင်၏*။ အတ္တဘာဝေါတိ၊ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ ဇီဝိတ-

၁- ဣဋ္ဌဖြစ်သော ဥပေက္ခာသည် သုခ-၌ဝင်၏၊ အနိဋ္ဌဖြစ်သော ဥပေက္ခာသည် ဒုက္ခ-၌ ဝင်၏။ မဟာဋီ ဒု-၃၂၆-၌ ကြည့်ပါ။

ဝေဒနာဝိညာဏာနိ၊ တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ဌှိ။ အဝသိဌဓမ္မာ၊ ကြွင်းသော တရား
တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ကေဝလာတိ၊ ကား။ အတ္တနာဝါ၊ အတ္တနှင့်၎င်း။
နိစ္စဘာဝေန ဝါ၊ မြဲသည်၏ အဖြစ်နှင့်၎င်း။ အဝေါမိဿာ၊ မရောနှောကုန်။
ကေစိတ္တသမာယုတ္တဘိ၊ ကား။ ဧကေကေန စိတ္တေန၊ တခုတခုသောစိတ်နှင့်။
သဟိတာ၊ တကွဖြစ်ကုန်၏။ လဟုသော ဝုတ္တတိ ခဏောတိ၊ ကား။ ဝုတ္တနယေန၊
နည်းဖြင့်။ ကေစိတ္တက္ခဏိကတာယ၊ တခုသော စိတ်၏ ခဏမျှရှိသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ လဟုကော၊ လျင်သော။ အတိဣတ္တရော၊ အလွန်တိုသော။ ဇီဝိတာဒိနံ၊
ဇီဝိတ စသည်တို့၏။ ခဏော၊ ဖြစ်ရာခဏသည်။ ဝုတ္တတိ၊ ၏။

ယေ နိရုဒ္ဓါ မရန္တဿာတိ၊ ကား။ စဝန္တဿ၊ စုတေဆဲဖြစ်သော။ သတ္တဿ၊
၏။ စုတိတော၊ စုတေသည်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌။
နိရုဒ္ဓါတိ၊ ချုပ်လေကုန်ပြီ ဟူ၍။ ဝုတ္တဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ယေ ခန္ဓာ၊ အကြင်
ခန္ဓာတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တိဌမာနဿ ဝါ ဣဓာတိ၊ ကား။ ဣဓ၊ ဤ
လောက၌။ ပဝတ္တိယံ၊ ပဝတ္တိကာလ၌။ တိဌန္တဿ ဓရန္တဿ၊ ထင်ရှား တည်ဆဲ
ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘင်္ဂပုတ္တိယာ၊ ဘင်သို့ရောက်သဖြင့်။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်လေကုန်
သော။ ယေ ဝါ ခန္ဓာ၊ တို့သည်မူလည်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) သဗ္ဗေပိ တေ
သဗ္ဗေပိ၊ ထိုအလုံးစုံသော ခန္ဓာတို့သည်လည်း။ သဒိသာ ကေသဒိသာ၊ တထပ်
တည်းတူကုန်၏။ ကထံ၊ အဘယ်သို့တူကုန်သနည်းဟူမူ။ အပ္ပဋိသန္တိကာ၊ တဖန်
ပြန်၍ စပ်ခြင်းမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဂတာ၊ ပျောက်ကင်းလေကုန်၏။ ပုန၊
တဖန်။ အာဂန္တု၊ လာကုန်၍။ ပဋိသန္ဓာနာဘာဝေန၊ စပ်ခြင်းမရှိသဖြင့်။
ဝိဂတာ၊ ကင်းကုန်၏။ [၂၉၆] ဟိ၊ ထင်စွာပြဦးအံ့။ စုတိက္ခန္ဓာ၊ စုတိခန္ဓာတို့
သည်။ န နိဝတ္တန္တိ ယထာ၊ မဆုတ်နစ် မပြန်လာကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။
တတော၊ ထိုစုတိမှ။ ပုဗ္ဗေပိ၊ ၌လည်း။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ (န နိဝတ္တန္တိ၊ လာကုန်။)
တဿ၊ ကြောင့်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတံ၊ အသက်သည်။ ဝါ အသက်ရှင်ခြင်း
သည်။ ကေစိတ္တက္ခဏိကံ၊ တခုသော စိတ်၏ခဏမျှရှိ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါ-
ယော၊ တည်း။

အနိဗ္ဗတ္တေန န ဇာတောတိ၊ ကား။ အနုပ္ပန္နေန၊ မဖြစ်သေးသော။ စိတ္တေန၊
ဖြင့်။ ဇာတော၊ ဖြစ်နှင့်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အဇာတော နာမ၊ မဖြစ်သေး
သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နေန ဝုတ္တမာနေန၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော။
စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ရှင်၏။ ဇီဝမာနေန နာမ၊ အသက်ရှင်ဆဲမည်
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စိတ္တဘင်္ဂံ၊ မတော လောကောတိ၊ ကား။ စုတိစိတ္တဿ
ဝိယ၊ စုတိစိတ်၏ကဲ့သို့။ သဗ္ဗဿပိ၊ သော။ တဿ တဿ စိတ္တဿ၊ ထိုထိုစိတ်၏။
ဘင်္ဂပုတ္တိယာ၊ ပျက်ခြင်း (ဘင်) သို့ ရောက်သဖြင့်၊ ဝါ၊ ခြင်းကြောင့်။ အယံ

လောကော၊ ဤလောကသည်။ ဝါ၊ ဤသတ္တဝါအပေါင်းသည်။ ပရမတ္ထတော၊ မှန်သော အနက်သဘောအားဖြင့်။ မတော နာမ၊ သေသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) နိရုဒ္ဓဿ၊ ချုပ်ပြီးသော ခန္ဓာ၏။ အပ္ပဋ္ဌိသန္နိကတ္တာ၊ တဖန်ပြန်၍ စပ်ခြင်း၏ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဧဝံ သန္တေပိ၊ ဤသို့ပင်ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ ပညတ္တိ၊ သည်။ ပရမတ္ထိယာ၊ ပရမတ္ထဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ ဓရန္တိ၊ ထင်ရှားတည်ရှိသော။ တံ တံ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ တိဿော ဇီဝတိ၊ တိဿသည် အသက်ရှင်လျက်ရှိ၏။ ဖုဿော ဇီဝတိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနပ္ပဝတ္တိယာ၊ စကားဖြစ်ခြင်း၏။ ဝိသယဘူတာ၊ အရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ယာ သန္တာနပညတ္တိ၊ အကြင်သန္တာနပညတ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သာ၊ ထို သန္တာနပညတ်သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပရမတ္ထိယာ ပရမတ္ထဘူတာ၊ မှန်သော အနက်သဘော ပရမတ္ထဖြစ်၍ဖြစ်၏။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ နာမဂေါတ္တံ၊ အမည်အနွယ်သည်။ န ဇီရတိ၊ မအိုမင်း-မဆွေးမြေ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ (သံယုတ်ပါဠိစကားဖြစ်သောကြောင့် ဝုတ္တံ-ဟုရှိသင့်၏)

၁၇၇။ အညတရညတရေန၊ တပါးပါးသော။ အာကာရေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနာရမ္မဏံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းလျှင် အာရုံရှိသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာသေဝနံ လဘတီတိ၊ ကား။ ဘာဝနာသေဝနံ၊ ဘာဝနာဟူသော မှီဝဲခြင်းကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ ဝိက္ခေပံ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ဧကတ္တဝသေန၊ တည်ကြည်သော စိတ်တခုတည်းအဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မရဏာရမ္မဏမေဝ၊ သေခြင်းတရားလျှင် အာရုံရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ (ဤ ဣတိ - ပိုသည်) တေန၊ ကြောင့်။ မရဏာရမ္မဏာ သတိ သန္တိဋ္ဌတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဘာဝဓမ္မာနံ၊ သဘောတရားဟို့၏။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းသည်။ သဘာဝဓမ္မဂတိကော ဝေ၊ သဘောတရား၏ အလားရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဘာဝဓမ္မတ္တာ ပန အာရမ္မဏဿာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဇရာမရဏံ။ပ။ န္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ သင်္ခတံ၊ ပြုပြင်အပ်သော တရားတည်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းတရားကိုစွဲမှီ၍ဖြစ်သော တရားတည်း။] သံဝေဇနီယတ္တာတိ၊ ကား။ သံဝေဂဇနနတော၊ ထိတ်လန့်ခြင်း သံဝေဂကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာဘူတေသု၊ တို့၌။ ဂယုမာနာ၊ ယူအပ်နှလုံးသွင်းအပ်သော။ မဟာဝိကာရတာ ဝိယ။ အကြီးအကျယ် ဖောက်ပြန်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကဲ့သို့။ မရဏံ၊ သေခြင်းတရားသည်။ အနုဿရိယမာနံ၊ အောက်မေ့အပ်သည်ရှိသော်။ ဥပရူပရိ၊ အထက်အထက် နောက်နောက်၌။ ဥဗ္ဗေဂမေဝ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းကိုသာလျှင်။ အာဝဟတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊

ထိုသေခြင်းတရား၌။ ဘာဝနာစိတ္တံ၊ သည်။ အပေတံ၊ သက်ဝင်၍တည်ခြင်းငှါ။
 န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ သဘာဝဓမ္မတ္တာ၊ သဘောတရား၏အဖြစ်ကြောင့်။
 အပ္ပနံ၊ သို့။ ယဒိ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်ငြားအံ့။ (ဝေ၊ ဤသို့ မရောက်
 လတ်သော်။) လောကုတ္တရဇ္ဈာနံ စ၊ သည်၎င်း။ ကေစွာနိ၊ ကုန်သော။
 အရူပဇ္ဈာနာနိ စ၊ တို့သည်၎င်း။ ကထံ၊ ကြောင့်။ (အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပုဏန္တိ၊
 ကုန်သနည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ လောကုတ္တရဇ္ဈာနံ
 ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာနုက္ကမဝသေနာတိ၊ ကား။
 ဟေဋ္ဌမဝိသုဒ္ဓိယာ၊ အောက်ဖြစ်သော ဝိသုဒ္ဓိ၏။ အာနုဘာဝေန၊ ဖြင့်။ အဓိ-
 ဂတာတိသယာယ၊ ရအပ်သော အလွန်အကဲရှိသော။ ပဋိပဒါဉာဏဒဿန-
 ဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာယ ဖြင့်၊ သဗ္ဗသင်္ခါရေဟိ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့မှ။ နိဗ္ဗိန္ဒ-
 နဝိရဇ္ဇနာဒိဝိသယောဂါဓိမုတ္တိ စ၊ ပြီးငွေ့ခြင်း၊ မတပ်မက်ခြင်းစသည်ဖြင့် သင်္ခါ-
 ရတို့နှင့် မယှဉ်ခြင်း၌ နှလုံးသွင်းညွတ်ကိုင်းခြင်း၎င်း၊ ဝါ၊ သင်္ခါရတို့နှင့် မယှဉ်
 ဖာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်၌ ညွတ်ကိုင်းခြင်း၎င်း။ အပ္ပနာယ၊ မဂ်အပ္ပနာ၏။ ပဋိပက္ခ-
 ဘူတာနံ၊ ကုန်သော။ ပါပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝိဂမော စ၊ ကင်းခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊
 သို့။ ဧဝံဘူတဿ၊ ဤသို့ ထူးခြားစွာဖြစ်သော။ ဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာနုက္ကမဿ၊
 နာအစဉ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ လောကုတ္တရဇ္ဈာနံ၊ သည်။ အပ္ပနာပုတ္တမေဝ၊
 သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာရမ္မဏသမတိက္ကမနမတ္တံ တတ္ထ ဟောတိတိ၊
 ကား။ အညေသံ၊ ကုန်သော။ သဘာဝဓမ္မာရမ္မဏကမ္မဋ္ဌာနာနံ ဝိယ၊ သဘာဝ
 တရားလျှင် အာရုံရှိသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၏ကဲ့သို့။ စိတ္တဿ၊ ကို။ သမာဓာနေ၊
 ကောင်းစွာထားခြင်း၌။ ဗျာပါရော၊ ကြောင့်ကြဗျာပါရသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
 ပန၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား။ ယထာသမာဟိတေန၊ အကြင် အကြင်
 ကောင်းစွာထားပြီးအပ်သော၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာ ထားအပ်မြဲတိုင်းသော။ ဝါ၊
 တည်ကြည်မြဲတိုင်းသော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏသမတိက္ကမနမတ္တမေဝ၊
 အာရုံကို ကျော်လွန်ခြင်းမျှကိုသာလျှင်။ ဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။
 တဿ၊ ကြောင့်။ သဘာဝဓမ္မေပိ၊ ၌လည်း။ အာရူပဇ္ဈာနံ၊ သို့။ အပေတိ၊
 သက်ရောက်၏။ ဣတိ၊ ဤတွင်တရပ်ပြီး၏။

[၂၉၇] သံဝေဂဗဟုလတ္တာ၊ ထိတ်လန့်ခြင်း များသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 သတတံ၊ အမြဲမပြတ်။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မလျော့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 တတော ဝေ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ သဗ္ဗဘဝေသု၊
 တို့၌။ အနဘိရတိသညာပဋိလာဘော၊ မပျော်မွေ့သော အမှတ်သညာကို
 ဝါ၊ ပျော်မွေ့ဖွယ်မရှိဟုထင်သော အမှတ်သညာကို ရခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊
 ၏။) မရဏဿ၊ ၏။ အဝဿံဘာဝိတာဒဿနတော၊ မချွတ်ဖြစ်လတ်သည်
 ၏ အဖြစ်ကိုမြင်ခြင်းကြောင့်။ ဇီဝိတနိကန္တံ၊ အသက်၌ငြိကပ် တွယ်တာခြင်းကို။

ဟောတိ၊ စန္ဒ၏။ အနိစ္စသညာပဋိလာဘတော၊ ကြောင့်။ ပါပဂရဟိ၊ မကောင်းမှုကို ကဲ့ရဲ့လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော ဝေ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ အသန္နိဓိဗဟုလတာ စ၊ သိုမှီးသိမ်းဆည်းခြင်းမများသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ဝိဂတမလမစ္ဆေရတာ စ၊ ကင်းသောမလ မစ္ဆေရရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဒနုသာရေနာတိ၊ ကား။ အနိစ္စသညာပရိစယာနုသာရေန၊ အနိစ္စသညာ၏ လေ့လာခြင်းသို့ အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ အဘာဝိတမရဏာတိ၊ ကား။ အဘာဝိတမရဏာနုဿရဏာ၊ မပွားစေအပ်သေးသော သေခြင်းတရားကို အောက်မေ့ခြင်းရှိကုန်သော။ ။ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ မရဏသညာယ၊ ၏။ သုပဋိတတ္တာ၊ ကောင်းစွာထင်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဘယော၊ ကြောက်ခြင်းမရှိသည်။ အသမ္ပုဋ္ဌော၊ တွေဝေခြင်းမရှိသည်။ (ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။) ကာလံ၊ သေခြင်းကို။ ဂရေတိ၊ ပြု၏။

မရဏဿတိကထာ ပြီး၏။

ကာယဂတာသတိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၇၈။ ဧတ္ထ၊ ဤကာလ၌။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပွင့်တော်မူကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပဇ္ဇနကာလော၊ ပွင့်ရာကာလ ပွင့်သောကာလကို။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့၏ ပွင့်ရာကာလကို။ အညတြဌပေတွာ၊ ၍။ (တနည်း)တံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ အညတြ အညသ္မိံ၊ တပါးသော။ ကာလေ၊ ၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ပဝတ္တပုဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ဘူးသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပဝတ္တပုဗ္ဗံ၊ မည်၏။ တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ သဗ္ဗတိတ္ထိယာနံ၊ တို့၏။ အဝိသယဘူတံ၊ အရာမဟုတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ စ၊ စောဒနာဦးအံ့။ သုနေတ္တသတ္တာရာဒယော စ၊ သုနေတ္တအစရှိကုန်သောရသေ့ဂိုဏ်းဆရာကြီးတို့သည်၎င်း။ အညေ၊ ကုန်သော၊ တာပသပရိဗ္ဗာဇကာ စ၊ ရသေ့ပရိဗိုဇ်တို့သည်၎င်း။ သရီရံ၊ ကို။ အသုဘန္တိ၊ ဟူ၍။ ဇာနိံ သု နန၊ သိကုန်သည် မဟုတ်တုံလော။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ သုမေဓတာပသေန၊ သုမေဓာရသေ့သည်။ သရီရံ၊ ကို။ ဇိဂုစ္ဆန္တေန၊ စက်ဆုပ်သည်ဖြစ်၍ - -

(အဟံ၊ သည်။) နာနာကုဏပပူရိတံ၊ အထူးထူးသော အပုပ်တို့ ဖြင့်ပြည့်သော။ ဣမံ ပူတိကာယံ၊ ဤကိုယ်ကောင်ပုပ်ကို။ ဆဇ္ဇယိတွာန၊

စွန့်၍။ အနုပေက္ခော၊ မဉ္ဇေသညံဖြစ်၍။ အနုတ္တိကော၊ အလိုမရှိသည်
ဖြစ်၍။ ဂစ္ဆေယျံ၊ သွားရမှုကား။ ယံ နန၊ ကောင်းလေစွ။

ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပေ၏။ (တသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဇာနိသု နန၊ တုံလော။) ဗောဓိသတ္တာ စ၊ တို့သည်၎င်း။ အညော၊
ကုန်သော။ တာပသာဒယော စ၊ တို့သည်၎င်း။ သရီရံ၊ ကို။ အသုဘန္တိ၊
ဟူ၍။ ကာမံ ဇာနန္တိ၊ အကယ်၍ သိကြပေကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် သိကြပါ
ကုန်သော်လည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝေန၊ ဖြင့်။ န ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ တေန၊
ကြောင့်။ အညတြ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒါတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယာထာဝတော၊
ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ကာယသဘာဝပ္ပဂေဒနတော၊
ကိုယ်၏သဘောကို သိခြင်းကြောင့်။ သံဝေဂါယ၊ ငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။
အတ္တာယာတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိအတ္တာယ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိက အစရှိသောအကျိုး
စီးပွားအလို့ငှါ။ ယောဂက္ခေမာယာတိ၊ ကား။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ယော-
ဂေဟိ၊ တို့မှ။ ခေမဘာဝါယ၊ ဘေးငြိမ်းသည်၏ အဖြစ်အလို့ငှါ။ သတိသမ္ပ-
ဇညာယာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော အရာတို့၌။ သတိအဝိပ္ပဝါသာယ စ၊
သတိမကင်းခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း။ သတ္တဋ္ဌာနိယသမ္ပဇညာယ စ၊ ခုနစ်ဌာနတို့၌
ဖြစ်သော သမ္ပဇဉ်အကျိုးငှါ၎င်း။ ဉာဏဒဿနပဋိလာဘာယာတိ၊ ကား။
ဝိပဿနာဉာဏာဓိဂမာယ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ရခြင်းငှါ။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဖလသစ္စိ-
ကိရိယာယာတိ၊ ကား။ တိဿော၊ ကုန်သော။ ဝိဇ္ဇာ စ၊ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်တို့၎င်း။
စိတ္တဿ၊ ၏။ အဓိမုတ္တိ၊ နှလုံးသွင်းညွတ်ကောင်းရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ စ၊ ၎င်း။
စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သာမညဖလာနိ စ၊ ဖိုလ်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေသံ၊
ဤတရားတို့ကို။ ပစ္စက္ခကရဏာယ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ အမတဿ၊
သေခြင်းကင်းရာဖြစ်၍ အမတမည်သော။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ကို။ အဓိဂမဟေတု-
တာယ စ၊ ရခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အမတသဒိသာ-
တပ္ပကသုခသဟိတတာယ စ၊ အမြှိုက်ဆေးနှင့် တူသော မရောင့်ရဲစေ
တတ်သော ချမ်းသာနှင့် တကွဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ကာယဂတာ-
သတိ၊ ကို။ အမတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိတိ၊ ကား။ ဈာနသမာ-
ပဇ္ဇနေန။ ဈာန်ဝင်စားသဖြင့်။ ဝဠုန္တိ၊ သုံးဆောင်ကုန်၏။ ပရိဟိနန္တိ၊
ကား။ ဇိနံ၊ ဆုံးရှုံး၏။ ဝိရဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ အနုဓိဂမေန၊ မရသောအားဖြင့်။
ဝိရဇ္ဈိတံ၊ ချွတ်ယွင်းစေအပ်၏။ အာရဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ သာဓိတံ နိပ္ပါဒိတံ၊
ပြီးစေအပ်၏။ အနေကေဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တေသု
တေသု သုတ္တန္တေသု၊ တို့၌။ ပသံသိတွာ၊ ၍။ ယံ တံ ကာယဂတာသတိကမ္မ-
ဋ္ဌာနံ၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ အကျယ်ပြတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ [၂၉၈] သမ္ပန္နော၊ ၏။
ကတ္ထ၊ အဘယ်သုတ်၌။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ ပန၊ အကျယ်ပြတော်မူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့

မေးလတ်သော်။ ကာယဂတာသတိသုတ္တေ၊ သုတ်၌တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထိုကာယဂတာသတိသုတ်၌။ ကထံ ဘာဝိတာ စ ဘိက္ခဝေတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အယံ ဒေသနာ၊ သည်။ အာဂတာ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုပါဌ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတံသည်ကား။ သင်္ခေပတ္တော၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ကာယဂတာသတိဘာဝနာ၊ သည်။ (ဟောတိ- ဌစပ်) ဘာဝိတာ၊ ပွားစေအပ်သည်ရှိသော်။ ကေန စ ပကာရေန၊ ဖြင့်လည်း။ ပုနပျုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ ကတာ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ အာနာပါနဇ္ဈာနာဒိနံ၊ တို့၏။ နိပ္ပတ္တိယာ၊ ပြီးသဖြင့်။ မဟပူလာ စ၊ များသောအကျိုးရှိသည်၎င်း။ (ဟောတိ- ဌစပ်) ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာနံ၊ ဝိဇ္ဇာအဖို့ရှိကုန်သော။ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ စ၊ တို့၏၎င်း။ အဘိညာသစ္စိကရဏိယာနံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုအပ်ကုန်သော။ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ စ၊ တို့၏၎င်း။ အရတိရတိသဟနတာဒိနဉ္စ၊ မြတ်သောကုသိုလ်တရားတို့၌ မပျော်မွေ့ခြင်း၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ပျော်မွေ့ခြင်းတို့ကို လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်တတ်သည်၏ အဖြစ်စသည်တို့၏၎င်း။ သံသိဒ္ဓိယာ၊ ပြီးသဖြင့်။ မဟာနိသံသာ စ၊ များသောအာနိသင်ရှိသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ကား။ (သင်္ခေပတ္တော၊ တည်း။) အာနာပါနပဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာနာဝဓိ၊ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း အပိုင်းအခြားတည်း။ သေသေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ သေ နယော၊ ပင်တည်း။

ဓာတုမနသိကာရကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ဖြင့်။ ဥပစာရသမာဓိ၊ သည်။ ယဒိပိ ဣဇ္ဈတိ၊ အကယ်၍ကားပြီးစီးပြည့်စုံ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သမ္ပသနစာရော၊ သုံးသပ်ခြင်း၏ ဖြစ်ရာ- ကျက်စားရာ အာရုံသည်။ (သီမူနှင့် အညီပင်တည်း) တတ္ထ၊ ထိုဓာတုမနသိကာရ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ သာတိသယော၊ အလွန်အကဲနှင့် တကွဖြစ်၏။ ဝါ၊ ပြဇာန်း၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗမ္မိ၊ ကိုလည်း။ ဝိပဿနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။ “အယမ္ပိ ခေါ ကာယော၊ ဤကိုယ်သည်လည်း။ ဧဝံ- ဓမ္မော၊ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဧဝံဘာဝီ၊ ဤသို့မချွတ်ဖြစ်လဟံ။ ဧဝံ- အနတိတော၊ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းကို မလွန်နိုင်။” ဣတိ၊ သို့။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုသိဝထိကပိုင်းတို့၌။ အသုဘာနိစ္စတာဒိဟိ၊ အသုဘ၏အဖြစ် အနိစ္စ၏အဖြစ် စသည်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ကာယေ၊ ၌။ အာဒိနဝဿ၊ အပြစ်ကို။ ဝိဘာဝနဝသေန၊ ထင်စွာပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒေသနာယ၊ ၏။ အာဂတတ္တာ၊ ကြောင့်။ နဝသိဝထိက၊ ပ။ ဝုတ္တာနီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတ္ထ ဥဒ္ဓုမာတကာဒိသုတိ၊ ကား။ ဧတေသု သိဝထိကပဗ္ဗေသု၊ တို့၌။ အာဂတ- ဥဒ္ဓုမာတကာဒိသု၊ လာသောဥဒ္ဓုမာတကစသည်တို့၌။ အာနာပါနဿတိဝသေနာတိ၊ ကား။ အာနာပါနဿတိဘာဝနာဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပရိ၊ အထက်

၌။ ကရိသံ မတ္ထလုဂ်န္တိ၊ ဟူ၍။ ယော မတ္ထလုဂ်ကောဠာသော၊ ကိ။ ဂယတိ၊ ယူအပ်၏။ ဝါ၊ ယူအပ်လတံ။ တံ၊ ထိုမတ္ထလုဂ်ကောဠာသကိ။ ဣဓ ပါဠိယံ၊ ၌။ အဋ္ဌမိဉ္ဇေနော၊ ခြင်ဆီဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဏိတော၊ သိမ်းယူ၍။ ဒေသနာ၊ သည်။ အာဂတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿန္တော၊ ၍။ မတ္ထလုဂ် အဋ္ဌမိဉ္ဇေန သင်္ဂဟေတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣဓာတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိ အနုဿတိနိဒ္ဒေသော၊ ၌။ ကာယံ၊ ကိုယ်သို့။ ဂတာ၊ သွားရောက်သော။ ဝါ၊ ကား။ ကာယော၊ ၌။ ဂတာ၊ ဖြစ်သော။ သတိ၊ သတိသည်။ ကာယဂတာသတိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သတိသံသေန၊ သတိကိုပဓာနပြုသဖြင့်။ ဣဒံ ဒုတ္တိံသကာရကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကိ။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကိ။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။)

၁၇၉။ စတုမဟာဘူတိကန္တိ၊ ကား။ စတုမဟာဘူတသန္တိဿယံ၊ ဓာတ်လေးပါးလျှင်မှီရာရှိသော။ ပူတိကာယန္တိ၊ ကား။ ပူတိဘူတံ၊ ပုပ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပရမဒုဂ္ဂန္ဓကာယံ၊ အလွန်မကောင်းသော အနံ့ရှိသောကိုယ်ကို။ ဌာနဂမနာဝတ္ထံ၊ ရပ်ခြင်း သွားခြင်းအခိုက်အကိုင်ရှိသော။ သရိဂံ၊ ကိ။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ဥဒ္ဒံ ပါဒတလာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။) ဝါ၊ တနည်းကား။ တဿ၊ ထိုကိုယ်၏။ အဝယဝေသု၊ အစိတ်အပိုင်းတို့တွင်။ ပါဒတလံ၊ ခြေဖဝါးအပြင်သည်။ သဗ္ဗဟေဋ္ဌိမံ၊ အလုံးစုံတို့၏ အောက်၌ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဒံ ပါဒတလာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တိရိယံ တစပရိစ္ဆိန္နန္တိ၊ တွေ့ပါငြိ၌။ ကေသလောမနခါနံ စ၊ ဆံပင် အမွှေး ခြေသည်း လက်သည်းတို့၏ ၎င်း။ တဿ စ၊ အရေ၏၎င်း။ အတစပရိစ္ဆိန္နတာ၊ အရေဖြင့်မပိုင်းခြားအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ နန၊ ရှိသည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာငြားအံ့။ ကိဉ္ဇာပိ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ကားရှိပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ကာယဿ၊ ၏။ တစပရိစ္ဆိန္နဗဟုလတာယ၊ အရေဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ကောဠာသ၏များသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တစပရိစ္ဆိန္နတာ၊ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေ၊ ဤသို့ “တိရိယံ တစပရိစ္ဆိန္နံ” ဟူ၍။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဖွင့်ဆိုတော်မူအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဝါ၊ ထိုသို့ဆိုအပ်သော်လည်း။ အဿ၊ ထိုကိုယ်အား။ ပရိယန္တော၊ အပိုင်းအခြားသည်။ တစော၊ အရေတည်း။ (တနည်း) တစော၊ အရေဟူသော။ ပရိယန္တော၊ အပိုင်းအခြားသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တစပရိယန္တော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (သိဇ္ဇေန၊ ပြီးသော။) ဧတေန ဝစနေန၊ ဤသဒ္ဓါဖြင့်။ (ဧတေန ဝစနတ္ထေန- ဟူ၍လျှင် “ဤတဂ္ဂုဏသဝိညာဏဗဟုဗ္ဗဟိဝစနတ္ထဖြင့်” ဟု အနက်ပေးရာ၏) ကာယေကဒေသဘူတော၊ ကိုယ်၏တစိတ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တစော၊ ကိ။ ဂဟိတောဝ၊ ယူအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ စ၊ ဆက်။

တပုဋိဗဒ္ဓါ၊ ထိုအရေနှင့်စပ်ကုန်သော။ ကေသာဒယော၊ တို့သည်။ တဒနုပ-
ဝိဋ္ဌမူလာ၊ ထိုအရေ၌ဝင်သော အမြစ်အရင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ တစပရိယ-
န္တာဝ၊ အရေဖြင့်ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ [၂၉၉] ဟောန္တိ။ ကုန်၏။
ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုတ္တိံ သာကာရသမ္ပဟော၊ ၃၂- ပါးသောကောဋ္ဌာသတို့၏
အပေါင်းဖြစ်သော။ သဗ္ဗောပိ၊ သော။ ကာယော၊ ကို။ တစပရိယန္တာတိ၊
အရေလျှင်အပိုင်းအခြားရှိသည်ဟူ၍။ (သီမုန့်နှင့်အညီပင်) ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊
သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အတ္တိတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဝစနဝိပလ္လာသေန၊ ဝှစ်ဖောက်ပြန်သောအား
ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတံ၊ ဤအတ္တိ-ဟူသောပုဒ်သည်။
နိပါတပဒံ၊ တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိသုပိ၊ ကုန်သော။ သင်္ခါသု၊ သင်္ချာတို့၌ ။
အဿ၊ ထိုအတ္တိ-ဟူသောပုဒ်၏။ တဒေဝ ရူပံ၊ ထိုရုပ်သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊
၏။) ဧတေန၊ ကြောင့်။ သံဝိဇ္ဇန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကာယသဒ္ဓါ၊
ကို။ ဝဏ္ဏန္တေဟိ၊ ဖွင့်ကုန်သော။ အက္ခရစိန္တကေဟိပိ၊ သဒ္ဓါဆရာတို့သည်လည်း။
သရီရေ၊ ၌။ အသုစိသမုဒါယဘာဝေနော၊ မစင်ကြယ်သောဝတ္ထုတို့၏ အပေါင်း
၏အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အသု-
စိသဉ္ဇယတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ နံ၊ ထိုကာယ-သဒ္ဓါကို။ နိရုတ္တိ-
နယေန၊ ဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကုစ္ဆိတာနန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊
ထိုပါဌ်၌။ အာယဘူတတောတိ၊ ကား။ ဥပုတ္တိဋ္ဌာနဘူတတ္တာ၊ ဖြစ်ရာဋ္ဌာနဖြစ်
၍ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ရာဋ္ဌာနဖြစ်သောကြောင့်။ ပူရံ နာနပ္ပ-
ကာရဿာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်၏။ ယေဟိ၊ အကြင်ပကာရတို့ဖြင့်။
နာနပ္ပကာရံ၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိသော။ အသုစိ၊ မစင်ကြယ်သောဝတ္ထုကို။
ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတ ပကာရာ၊ တို့သည်။ ကေ ပန၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဣတိ၊
ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ကေသာဒိကေ၊ ကုန်သော၊ ဧတ ပကာရေ၊
ထိုအပြားတို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ကေသာ လောမာဒိအာဒိ၊ ကို။
ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဒီပေန္တော၊ ၍၊ ဝါ၊ ပြတော်မူလိုသော
အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ဧတေ ကေသာဒယော ဒုတ္တိံ သာကာရတိ၊ ဟူ၍။
အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အာကာရာ ပကာရာတိ၊ ဟူသောပုဒ်တို့၏။ အတ္တော၊
အနက်သည်။ ဧကော၊ တူ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင်တရပ်ပြီး၏။ ဧဝံ သမ္ပန္နောတိ၊
ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗော- ချစ်) ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ၌။ နခါ၊ တို့သည်။

၁- သက္ကတ၌ ကေဝုဇ်၊ ဒွိဝုဇ်၊ ဗဟုဝုဇ်ဟု ဝှစ်သင်္ချာသုံးပါး ရှိသည်ကိုရည်၍ ဆိုဟန်တူ
သည်။ ပါဠိ၌ကား ကေဝုဇ် ဗဟုဝုဇ်ဟု သင်္ချာနှစ်ပါးသာရှိသည်။

အတ္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ အတ္တိ ဣမသ္မိံ ကာယေတိ၊ ဟူသော။ ပဒတ္တယေန၊ ပုဒ်သုံးခုတို့၏ အပေါင်းနှင့်။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။

ပရိတောတိ၊ ကား။ တိရိယံ၊ ဖီလာ၌။ ဝါ၊ ကား။ ပါဒတလကေသမူလေသု စ၊ ခြေဖဝါးအပြင် ဆံပင်တို့၏အမြစ်အရင်းတို့၌လည်း။ တစဿ၊ ၏။ လဗ္ဗနတော၊ ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်၌။ သုစိဘာဝန္တိ၊ ကား။ သုစိနော၊ စင်ကြယ်သောဝတ္ထု၏။ သဗ္ဗာဝံ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ ရှိခြင်းကို။ ဝါ၊ ကား။ သုစိမေဝ၊ စင်ကြယ်သောဝတ္ထုကိုသာလျှင်။

၁၈၀။ ယေန ဝိဓိနာ၊ အကြင်အစီရင်ဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟေ၊ သင်ယူခြင်း၌။ ကုသလော၊ ကျမ်းကျင်လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သတ္တဝိဓော၊ ရှိသော။ သောဝိဓိ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဟကောသလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ တန္တိဗ္ဗတ္တံ၊ ထိုအစီရင်ကြောင့်ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ ကို။ (ဥဂ္ဂဟကောသလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။) မနသိကာရကောသလ္လေပိ၊ ၌လည်း။ သေဝ နယော၊ တည်း။

သဇ္ဈာယန္တာဝါတိ၊ ကား။ သဇ္ဈာယံ၊ သရဇ္ဈာယံခြင်းကို။ ကရေန္တာ ဝေ၊ ပြုကုန်စဉ်ပင်လျှင်။ ကိရ၊ ကြားရသည်ကား။ စတ္တာရော မာသေ၊ လေးလတို့ပတ်လုံး။ သဇ္ဈာယန္တာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုနှစ်ပါးသောမထေရ်တို့အား။ သဇ္ဈာယမဂ္ဂေနဝ၊ ရွတ်ဆိုခြင်းအစဉ်ဖြင့်သာလျှင်။ ကောဋ္ဌာသေ၊ တို့ကို။ ဥပဓာရေန္တာနံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပဋိပါဠိယာ၊ တိုင်း။ ဒုတ္တိသာကာရာ၊ ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ ဝိဘူတတရာ၊ အထူးသဖြင့် ပေါ်လွင်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ခါယိံသု၊ ထင်လေကုန်၏။ ပဋိက္ကုလသညာ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟုဖြစ်သော အမှတ်သညာသည်။ သဏ္ဌာသိ၊ ကောင်းစွာတည်လေ၏။ တေ၊ ထိုနှစ်ပါးသောမထေရ်တို့သည်။ တသ္မိံ နိမိတ္တေ၊ ထိုအာရုံနိမိတ်၌။ ဈာနံ၊ ကို။ အပေတော၊ ဖြစ်စေ၍။ ဈာနပါဒကံ၊ ဈာန်လျှင်အခြေရှိသော။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဝဇေတွာ၊ ပါးစေ၍။ ဒဿနမဂ္ဂံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ကို။ ပဋိဝိဇ္ဇိံသု၊ ထိုးထွင်း၍သိလေကုန်ပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ သဇ္ဈာယန္တာဝ သောတာပန္နာ အဟေသန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပရိစ္ဆိန္နိတွာတိ၊ ကား။ တစပဉ္စကာဒိဝသေနဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပရိစ္ဆေဒံ၊ အပိုင်းအခြားကို။ ကတွာ၊ ၍။ မတ္တလုဂံဿ၊ ဦးနှောက်၏။ ပထဝီဓာတုဗဟုလဘာဝတော၊ ပထဝီဓာတ်များသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကရိသာဝသာနေ၊ ကရိသကောဋ္ဌာသ၏ အဆုံး၌။ တန္တိအာရောပနံ၊ ပါဠိသို့တင်ခြင်းကို။ (ကတွာ၊ ၍။) အာဟ၊ ၏။ စ၊ အဋ္ဌကထာစကားရပ်၌ အပြစ်တင်ဖွယ်ကိုပယ်လျက်

ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ မံသံ နှာရ။ ပ။ ကေသာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊
 သို့။ ဝက္ကပဉ္စကာဒီသု၊ စသည်တို့၌။ အနုလောမသဇ္ဈာယံ၊ အနုလုံအားဖြင့်
 သရဇ္ဈာယံခြင်းကို။ ဝတော၊ ဆိုပြီး၍။ ပဋိလောမသဇ္ဈာယော၊ ကို။ ပုရိမေ-
 ဟိ၊ ရှေးပဉ္စက ဆက္ကတို့နှင့်။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်သည်ကို။ ဝါ၊ စပ်အပ်သည်ဖြစ်
 ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သွာယံ- သော အယံ၊ ထိုသရဇ္ဈာယံခြင်းကို။ (အာဒိအန္တ-
 ဒဿနဝသေန ဝုတ္တော-၌ စပ်) [၃၀၀] သမ္မောဟဝိနောဒနိယံ၊ ၌။ ဝိသု၊
 အသီးအခြား။ တိပဉ္စာဟံ၊ ငါးရက်သုံးလီ၎င်း။ ပုရိမေဟိ၊ ရှေးပဉ္စကဆက္ကတို့
 နှင့်။ ကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ တိပဉ္စာဟံ၊ ငါးရက်သုံးလီ၎င်း။ ဣတိ၊
 သို့။ ဆပဉ္စာဟံ၊ ငါးရက်ခြောက်လီပတ်လုံး။ သဇ္ဈာယော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။
 တတ္ထ၊ ထိုငါးရက်ခြောက်လီသရဇ္ဈာယံခြင်း၌။ အာဒိအန္တဒဿနဝသေန၊ အစ
 နှင့်အဆုံးကိုပြသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊
 ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အနုလောမပဋိလောမသဇ္ဈာယေပိ၊ အနုလုံပဋိလုံအားဖြင့်
 သရဇ္ဈာယံခြင်း၌လည်း။ ပဋိလောမသဇ္ဈာယော၊ သည်။ အန္တိမော၊ အဆုံး
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ တေမ္ပိ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ပြဆိုသော ဤသရဇ္ဈာယံ
 ခြင်းသည်လည်း။ သဇ္ဈာယပုကာရန္တရံ၊ သရဇ္ဈာယံခြင်းအပြား တပါးတည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဟတ္ထသင်္ခလိကာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ အင်္ဂုလိပန္နိ*၊ လက်ချောင်းအစဉ်ကို။
 အာဟ၊ ၏။

မနသာသဇ္ဈာယောတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ စိန္တနံ၊ ကြံခြင်းကို။
 အာဟ၊ ၏။ ယံ၊ အကြင်စိတ်ဖြင့် ကြံခြင်းကို။ မာနသံ၊ စိတ်၌ဖြစ်သော။
 ဇပ္ပနန္တိ၊ ရွတ်ဆိုခြင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ သမ္ပဒေဝ၊ သာလျှင်။
 အဇ္ဈာယော၊ ရှေးရှုကြံခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဇ္ဈာယော၊ မည်၏။
 စိန္တနံ၊ ကြံခြင်း။ ဣတိ အတ္တော၊ တည်း။ စိရတရံ၊ အထူးသဖြင့် ရှည်မြင့်စွာ။
 သုဠ၊ ပာတ္တဒနန၊ ကောင်းစွာ မပြတ်ဖြစ်သဖြင့်။ ပဂုဏဘူတာ၊ လေ့လာ
 ကျေပြန်သည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနတန္တိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပါဠိသည်။ (ဥပဋ္ဌာတိ-
 ၌စပ်) သမ္မာဝဇ္ဇိဘွာ၊ ကောင်းစွာဆင်ခြင်၍။ မနသိကရောန္တဿ၊ နှလုံး
 သွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာဒိတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာဝ ပရိယော-

၁-ကေသာမှ ဝက္ကံအထိ အနုလုံနှင့် ဝက္ကံမှကေသာအထိ ပဋိလုံ ဤနှစ်ခုလုံးပေါင်း ဝါရ
 သာလျှင် အန္တမဟုတ်လောဟု မေး၍သိရှိ၍ ၎င်းကိုဖြေရှင်းသည်။

၂-သံရှေးအာရှေးရှိသော ဈေး-ဓာတ်ဖြင့် ပြီးသည်။ သိမ္မဉ္စ သမ္ပဒေဝ ဈာယောတိ
 သဇ္ဈာယော-ဟူ၍၏။ သံပုဗ္ဗ ဈေး-ဓာတ်ဖြင့် ပြီးသည်ဟု ယူအပ်၏။ ယုတ္တတရ ဖြစ်ပေ၏။

သာနာ၊ ဆုံးသည်တိုင်အောင်။ ကဏ္ဍစိ၊ တစုံတခုသော ကောဠာသဉ္စ။ အသဗ္ဗမာနာ၊ မငြိကပ် မရပ်တန့်မှု၍။ နိရန္တရမေဝ၊ အခြားမရှိ တစပ်တည်း သာလျှင်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ တဒနုသာရေန၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းပါဠိကို အစဉ် လျှောက်သဖြင့်။ တဒတ္ထောပိ၊ ထိုပါဠိ၏ အနက်သည်လည်း။ ဝိဘူတတရော၊ အထူးသဖြင့် ပေါ်လွင်သည်။ ဟုတော၊ ၍။ ခါယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စသော သဗ္ဗာယော ဟိ။ ပ။ ပဋိဝေဓဿ ပစ္စယော ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ လက္ခဏပဋိဝေဓဿာတိ၊ ကား။ အသုဘလက္ခဏပဋိဝေဓဿ၊ အသုဘလက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်း ဟူသော။ ပဋိက္ခုလသဘာဝ- သလ္လက္ခဏဿ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် သဘောကို ကောင်းစွာမှတ်ခြင်း၏။ (သိမှုနှင့် အညီ ဤနေရာကျမှ စာပိုဒ်ဆုံးရမည်)

ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝဏ္ဏဂ္ဂဟဏမုခေန၊ အဆင်းကို ယူခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသဖြင့်။ ကောဠာသာ၊ တို့သည်။ ဝဝတ္ထာနံ၊ ပိုင်းခြား မှတ်သားခြင်းသို့၊ ဝါ၊ ပိုင်းခြား မှတ်သားအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ကဿစိ၊ အား။ သဏ္ဌာနဂ္ဂဟဏမုခေန၊ ပုံသဏ္ဌာန်ကိုယူခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသဖြင့်။ (ဝဝတ္ထာနံ ဂစ္ဆန္တိ။) ကဿစိ၊ အား။ ဒိသာဝိဘာဂဂ္ဂဟဏ- မုခေန၊ အရပ်မျက်နှာ အကွဲအပြားကိုယူခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသဖြင့်။ (ဝဝတ္ထာနံ ဂစ္ဆန္တိ။) ကဿစိ၊ အား။ ပတိဋ္ဌိတောကာသဂ္ဂဟဏမုခေန၊ တည်ရာအရပ်ကို ယူခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသဖြင့်။ (ဝဝတ္ထာနံ ဂစ္ဆန္တိ။) ကဿစိ၊ အား။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ပရိစ္ဆိဋ္ဌဂ္ဂဟဏမုခေန၊ ပိုင်းခြား၍ယူခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသဖြင့်။ (ဝဝတ္ထာနံ၊ ခြင်းသို့၊ ဝါ၊ ဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝဏ္ဏာဒိတော၊ အားဖြင့်။ သလ္လက္ခဏံ၊ ကောင်းစွာမှတ်ခြင်းကို။ ဥဂ္ဂဟကော- သလ္လာဝဟံ၊ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လကို ဆောင်တတ်သည်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဝဏ္ဏစသည်ဖြင့် မှတ်ခြင်းကို။ ဒဿန္တော၊ ၍။ ကေသာဒိနံ ဝဏ္ဏော ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗောတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

အတ္တနော၊ ၏။ ဘာဂေါ၊ အဖို့တည်း။ သဘာဂေါ၊ မိမိ၏အဖို့။ သဘာဂေန၊ မိမိ၏ အဖို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ ပိုင်းခြားခြင်းသည်။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ မည်၏။ ဟေဋ္ဌပရိတိရိယပရိယန္တေဟိ စ၊ အောက်အစွန်း အထက်အစွန်း ဖီလာအစွန်းတို့ဖြင့်၎င်း။ သကောဠာသိကကေသန္တရာဒိဟိ စ၊ ပိမိ၏အဖို့၌ ဖြစ်သော ဆံပင်တပါး စသည်တို့ဖြင့်၎င်း။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ အဝိဿကတာဝသေနာတိ၊ ကား။ ကောဠာသန္တရေဟိ၊ အဖို့တပါးတို့နှင့်။ အဝေါဝိဿကတာဝသေန၊ မရောနှောသည်၏အဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟိ- သစ္စံ၊ ၏။ အသဘာဂေါ၊ မိမိ၏အဖို့မဟုတ်သော ကောဠာသကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဝိသဘာဂေါတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဝိရုဒ္ဓသဘာဂေါ၊

ဆန့်ကျင်သော သဘာဝကို၊ ဝါ၊ သဘာဝနှင့် ဆန့်ကျင်သောအဖို့ကို။ န (အဓိပ္ပေတော)၊ အလိုမရှိအပ်။ သွာယံ အတ္ထော၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော ဤအနက်ကို။ ကေသာဒိသဒ္ဓတော ဝေ၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်သာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်-သိအပ်၏။ (ဟိ၊ မှန်။ ကျေသည်၊ ပြည်ဆရာတော်၏အဆို) သဒ္ဓန္တရတ္တာပေါဟ-ဝသေန၊ သဒ္ဓါတပါး၏အနက်ကို ပယ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒတိ၊ ဟော၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကေသာတိ၊ ဆံပင်တို့ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ အကေသာ၊ ဆံမဟုတ်သော အဖို့တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ အကေသာ၊ ဆံပင်မဟုတ်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုအဖို့တို့သည်။ ကေ ပန၊ တို့နည်း။ လောမာဒယော၊ အမွေးစသည်တို့တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဗညာဒိသု၊ အိုးအစရှိသည်တို့၌။ ပသင်္ဂေ၊ ကပ်ငြိခြင်း-ကျရောက်ခြင်း-လျဉ်းပါးခြင်းသည်။ န(အတ္ထိ)၊ မရှိပေ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပကရဏေနော၊ အရာအားဖြင့်သာလျှင်။ တေသံ၊ ထိုအိုးအစရှိသည်တို့၏။ နိဝတ္တိတတ္တာ၊ နှစ်စေအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဓာတုဝိဘင်္ဂဿ၊ ဓာတ်ကိုဝေဘန်ခြင်း၏။ ဝါ၊ ကို။ သာမညတောပိ၊ အားဖြင့်သော်လည်း။ အဂ္ဂဟိတတ္တာ စ၊ မယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တတ္ထေဝ၊ ထိုမဟာသတိပဋ္ဌာန သုတ်၌ပင်လျှင်။ ဝိသု၊ အသီးအခြား။ ဓာတု-ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ကထိတတ္တာ စ၊ ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပဋိက္ခုလဝသေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ကထိတံ၊ ၏။ [၃၀၁] ပုက္ကုသာတိ-သုတ္တံ စ၊ သည်၎င်း။ ဝိဘင်္ဂပွကရဏေ၊ ဝိဘင်းကျမ်း၌။ ဓာတုဝိဘင်္ဂပါဠိ စ၊ သည်၎င်း။ ဓာတုဝိဘင်္ဂေ၊ မည်၏။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝဏ္ဏတော၊ အဆင်းအားဖြင့်။ ကေသာဒိ၊ ကေသာအစရှိသော ကောဋ္ဌာသသည်။ (ကတ္တာ-ထည့်၍ ပြသည်) ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ တံ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကေသာဒိသု၊ တို့၌။ ဝဏ္ဏကသိဏာရမ္မဏာနိ၊ ဝဏ္ဏကသိုဏ်းလျှင် အာရုံရှိကုန်သော။ ဈာနာနိ၊ တို့ကို။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ဝေဘန်အပ်ကုန်၏။ ယဒတ္ထံ၊ အကြင်အကျိုးငှါ။ ဥ တွာ အာစိက္ခိတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့၏။ တံ၊ ထိုရည်ရွယ်အပ်သော အကျိုးကို။ ဒဿေတု၊ ငှါ။ တတ္ထ ဓာတုဝသေနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဓာတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ ပဋိက္ခုလမနသိကာရပဗ္ဗေ၊ ဤပဋိက္ခုလမနသိကာရပိုင်း၌။ ဟိ၊ မှန်။ ကာယဂတာသတိသုတ္တေ၊ ၌။ ပဋိက္ခုလမနသိကာရပဗ္ဗံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဣဓ၊ ဤအနုဿတိနိဒ္ဒေသအရာ၌။ ကာယ-ဂတာသတိဘာဝနာ၊ ကို။ နိဒ္ဒိသိယတိ၊ ညွှန်ပြအပ်၏။

၁၈၁။ န ကေန္တရိကာယာတိ၊ ကား။ ကေန္တရိကာယပိ၊ တခုခြားအားဖြင့်သော်လည်း။ န မနသိကာတဗ္ဗံ၊ နှလုံးမသွင်းအပ်။ ဒန္တရိကာဒိနာ၊ နှစ်ခုခြားစသည်ဖြင့်။ ပဂေဝ၊ အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကား။

အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ကေန္တရိကာယ၊ ဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ ဂီသည်။ ဘာဝနံ၊ ကို။ န သမ္မာဒေတိ၊ မပြည့်စုံစေနိုင်။ လက္ခဏပဋိဝေဓံ၊ အသုဘလက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသို့။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်အပ်၏။

ဩက္ကမနဝိဿဇ္ဇနန္တိ၊ ကား။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗေ၊ သွားအပ်၊ စွန့်လွှတ်အပ်ကုန်သော။ မဂ္ဂေ၊ ခရီးတို့ကို။ ။ဂဟေတဗ္ဗဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗဌာနဿ၊ ယူအပ်၊ စွန့်လွှတ်အပ်သောအရပ်၏။ ဝါ၊ ကို။ အသလ္လက္ခဏတော၊ မမှတ်ခြင်းကြောင့်။ ပုစ္ဆိတော၊ မေး၍သာလျှင်။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိယောသာနံ ပါပုဏာတိတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ (အဓိပ္ပါယ်-၌စပ်) အာဒိတော၊ အစမှ။ ပဌာယ၊ ၍။ ယာဝ ပရိယောသာနာ၊ ဆုံးသည်တိုင်အောင်။ မနသိကာရမတ္တံ၊ နှလုံးသွင်းကာမျှသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယ်တည်း။ အဋ္ဌကထာဆရာ၏အလိုတည်း။ ပန၊ ထိုသို့ပင်အဆုံးသို့ရောက်ငြားသော်လည်း။ ပဋိက္ကလ္လကာရဿ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် အခြင်းအရာကို။ သုဋ္ဌ၊ စွာ။ အသလ္လက္ခဏတော၊ ကြောင့်။ အဝိဘူတံ၊ မထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတော ဝေ၊ ပင်လျှင်။ ဝိသေသံ၊ သမာဓိအထူးကို။ န အာဝဟတိ၊ မဆောင်တတ်။

ကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိယောသာနံ န ဂစ္ဆတိတိ၊ ကား။ ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အတိုင်း။ သဗ္ဗကောဋ္ဌာသေ၊ တို့ကို။ မနသိကရောတော၊ ဂီအား။ ယေ၊ အကြင်ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ (ဤ၌ ဝ-ပိုသည်) ဝိဘူတော၊ ပေါ်လွင်ကုန်သည်။ ဟုတော၊ ဖြစ်ကုန်၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုပေါ်လွင် ထင်ရှားသောကောဋ္ဌာသတို့ကို။ သာတိသယံ၊ တကွ။ ပဋိက္ကလ္လတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တဿ၊ ဂီ၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပရိယောသာနံ၊ သို့။ ဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်၊ ဒန္တံ၊ နှေးစွာ။ မနသိကရောတော၊ သော။ ဣမဿ ပန၊ ဤယောဂီအားမူကား။ ဝိဘူတတော၊ ပေါ်လွင်သောအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနမေ၊ ထင်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပဋိက္ကလ္လတာယ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် အဖြစ်၌။ သဏ္ဌာနံ၊ သမာဓိစိတ်၏တည်ခြင်းသည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိသေသာဓိဂမဿ ပစ္စယော န ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဗဟိဒ္ဓါ ပုထုတ္တာရမ္ပဏေတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ-၌စပ်) အသုစိ-ပဋိက္ကလ္လန္တိ၊ မစင်ကြယ် စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟူ၍။ ကေသာဒိသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ အသုဘာနုပဿနံ၊ အသုဘအနုပဿနာကို။ ဟိတော၊ စွန့်၍။ သုဘာဒိဝသေန၊ သုဘစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဂယုမာနာ၊ ယူအပ်ကုန်သော။ ကေသာဒယောပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဣမ၊ ဤကာယဂတာသတိအရာ၌။ ဗဟိဒ္ဓါ-

ပုထုတ္တာရမ္မဏမေဝါတိ၊ အပြင်ပ၌ အထူးထူးသော သဘောရှိသော အာရုံ မည်သည်သာလျှင်ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ရူပါဒယော၊ တို့သည်။ နီလာဒိဝသေန၊ အညိုစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပုထုသဘာဝတာယ၊ အထူးထူးသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုထုတ္တာရမ္မဏံ နာမ၊ မည်၏။ နာနာရမ္မဏံ၊ အထူးထူးသော အာရုံတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အသမာဓာနံ၊ စိတ်ကိုကောင်းစွာ မထားခြင်းသည်။ ဝါ၊ မတည်ကြည် ခြင်းသည်။ စေတသော၊ စိတ်ကို။ ဝိရူပေါ၊ ဖောက်ပြန်သော။ ခေပေါ၊ ပစ်လွှင့်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိက္ခေပေါ၊ မည်၏။ သော၊ ထိုဝိက္ခေပ ကို။ (ပဋိဗာဟိတဗ္ဗော-၌စပ်) သတိံ၊ ကို။ သုပဋ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာထင်သည်ကို။ ကတာ၊ ၍။ သက္ကစ္စံ၊ စွာ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ မနသိကဓောန္တေန၊ နှလုံးသွင်းသည် ဖြစ်၍။ ပဋိဗာဟိတဗ္ဗော၊ တားမြစ်အပ်၏။ ပရိဟာယတီတိ၊ ကား။ ဟာယတိ၊ ဆုတ်ယုတ်၏။ ပရိဓံသတီတိ၊ ကား။ ဝိနဿတိ၊ ပျက်စီး၏။

[၃၀၂] ကေသာလောမာတိအာဒိကာ၊ ကေသာလောမာ ဤသို့ အစ ရှိသော။ လောကသင်္ကေတာနဂတာ၊ လောကသင်္ကေတသို့ အစဉ်လိုက်သော။ ယာ အယံ (ပဏ္ဏတ္တိ)၊ အကြင်ပညတ်သည်။ ပဏ္ဏတ္တိတိ၊ ကား။ အဋ္ဌ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ပဏ္ဏတ္တိ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေအပ်သောပညတ်တည်း။ ဝါ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေတတ်သော ပညတ်တည်း။ တံ ကေသာဒိပဏ္ဏတ္တိံ၊ ကို။ အတိက္ကမိတွာတိ၊ ကား။ ပဋိက္ကလဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ အတိက္ကမိတွာ၊ ကျော်လွန်၍။ ဥက္ခါဋ္ဌေတွာ၊ ခွါလှစ်၍။ တဿ၊ ထိုပညတ်၏။ ဥက္ခါဋ္ဌိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ တသ္မိံ တသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ၊ ထိုထိုကောဋ္ဌာသသည်။ ပဋိက္ကလတော၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌဟန္တေ၊ ထင်လတ်သော်။ ပဋိက္ကလန္တိ၊ ဟူ၍။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်-ဖြစ်စေအပ်၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဥပမာယ၊ ဖြင့်။ ဝိဘာဝေန္တော၊ ဖြစ်၍။ ယထာ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတြ၊ ထို ဥပမာစကားရပ်၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတုံသည်ကား။ ဥပမာသံသန္ဓနံ၊ ဥပမာ နှီးနှော ခြင်းတည်း။ မနုဿာ ဝိယ၊ လူတို့ကဲ့သို့။ ယောဂါဝစရော၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) ဥဒပါနံ ဝိယ၊ ရေတွင်းကဲ့သို့။ ကောဋ္ဌာသ၊ တို့ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ကုန်၏။) တာလပဏ္ဏာဒိသညာဏံ ဝိယ၊ ထန်းရွက်အစရှိသော အမှတ်အသား ကဲ့သို့။ ကေသာဒိပညတ္တိ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) တေန၊ ထိုအမှတ်အသားဖြင့်။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဥဒပါနေ၊ ၌။ နှာနပိဝနာဒိ ဝိယ၊ ချိုးခြင်း သောက်ခြင်း စသည်ကဲ့သို့။ ယောဂါဝစရဿ၊ ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ ကေသာလောမာတိ၊ ဟူ၍။ ပဏ္ဏတ္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ မနသိကာဓော၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) အဘိဏှသဉ္စာရေန၊ မပြတ် သွားလာခြင်းကြောင့်။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ သညာဏေန၊ အမှတ်အသား နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ ဥဒပါနေ၊ ၌။ ကိစ္စကရဏံ ဝိယ၊ ချိုးခြင်း သောက်ခြင်းစသော

ကိစ္စကို ပြုခြင်းကဲ့သို့။ ယောဂါဝစရဿ၊ ၏။ မနသိကာရဗလေန၊ နှလုံး
သွင်းခြင်း၏ အားအစွမ်းဖြင့်။ ပဏ္ဏတ္တိံ ၊ ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ ၍။ ပဋိက္ကလ-
ဘာဝေယေဝ၊ ခြံသာလျှင်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ ဘာဝနာနုယောဂေါ၊
ဘာဝနာကို အားထုတ်ခြင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) ပုဗ္ဗဘာဂေ။ပ။ပါကဋ္ဌော
ဟောတိတိ၊ ကား။ ကေသာလောမာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဘာဝနံ၊ ကို။
အနုယုညန္တဿ၊ ယောဂီအား။ ကေသာဒိပညတ္တိယာ၊ ဆံအစရှိသောပညတ်နှင့်။
သဒ္ဓိံယေဝ၊ သာလျှင်။ ကောဋ္ဌာသာနံ၊ တို့၏။ ပဋိက္ကလဘာဝေါ၊ သည်။
ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ခြံ။ ပါကဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထာတိ၊ ကား။ ပစ္စာ၊
နောက်အခါ၌။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ဝိထိပဋိပန္နကာလေ၊ လမ်းရိုးလမ်းမှန်ဖြင့်
သွားသောအခါ၌။ ပဋိက္ကလဘာဝေယေဝ စိတ္တံ ဌပေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ကောဋ္ဌာ-
သာနံ၊ တို့၏။ ပဋိက္ကလဘာကာရေယေဝ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်အခြင်းအရာ၌သာလျှင်။
ဘာဝနာစိတ္တံ၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။

အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ မုဉ္ဇနံ၊ လွှတ်ခြင်းသည်။ အနုပုဗ္ဗမုဉ္ဇနံ၊ မည်၏။
အနုပဋ္ဌဟန္တဿ အနုပဋ္ဌဟန္တဿ၊ မထင်တိုင်း မထင်တိုင်းသော ကောဋ္ဌာသကို။
မုဉ္ဇနံ၊ လွှတ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။
အနုပဋ္ဌာနံ၊ မထင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ ပန၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
အာဒိကမ္ပိကဿာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပရိယောသာန။ပ။ တိဋ္ဌတိတိ
ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ (ဝုတ္တံ-၌ စပ်) ကမ္မဋ္ဌာနတန္တိအနုသာရေန၊
ကမ္မဋ္ဌာန်းပါဠိကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ (သိမ္မနှင့်အညီ သမာသ်သာသင့်သည်)
အာဒိတော၊ အစမှစ၍၊ ဝါ၊ အစ၌။ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို
နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းခြင်းကို
ပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုအပ်၏။ တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ အဿ၊
ထိုယောဂီ၏။ (မနသိကာရော-၌ စပ်) မနသာ သဇ္ဈာယော ဝိယ၊ စိတ်ဖြင့်
သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကဲ့သို့။ မနသိကာရော၊ သည်။ တေ တေ ကောဋ္ဌာသေ၊ တို့ကို။
အာမဋ္ဌမတ္တော၊ သုံးသပ်အပ်ကာမျှတို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ လက္ခဏ-
သလ္လက္ခဏဝသေန၊ ပဋိက္ကလလက္ခဏာကို ကောင်းစွာမှတ်သည်၏ အစွမ်း
အားဖြင့်။ န (ဂစ္ဆတိ)၊ သွားသည်မဟုတ်။ ယဒါ ပန၊ အကြင်အခါ၌ကား။
နေ၊ ထိုကောဋ္ဌာသတို့ကို။ (ဥပဓာရေန္တော မနသိကာရေတိ-၌ စပ်) လက္ခဏ-
သလ္လက္ခဏဝသေန၊ ဖြင့်။ သုဋ္ဌ၊ စွာ။ ဥပဓာရေန္တော၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်လျက်။
မနသိကာရေတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ခြံ။ ကေစိ၊ အချို့သော ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊
ထင်ကုန်၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ န ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ အချို့ထင်

၁-ပညတ်နှင့်တကွ ရှုမှသာလျှင် အာရုံထင်သည်၊ ပညတ်နှင့်ကင်း၍ မထင်သေး၊
ထို့ကြောင့် ပုဗ္ဗဘာဂ၌ ပညတ်ကို မလွှတ်ရသေးဟု ဆိုလို၏။

အချို့မထင်ရာ၌။ ပဋိပဇ္ဇနဝိမိ*၊ ပြုကျင့်အပ်သောအစီအရင်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ရှိ။ အထဿာတိအာဒိ*၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ကမ္မန္တိ၊ ကား။ မနသိကာရကမ္မံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းအမှုကို။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ ကာတဗ္ဗံ၊ ဧ။ ကိဝ စိရံ၊ အဘယ်မျှကြာအောင်။ (ကာတဗ္ဗံ၊ နည်း။) ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ယာဝ၊ လောက်။ ဒွိသု၊ နှစ်ခုသော ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊ ထင်ကုန်သည်ရှိသော်။ တေသမ္ပိ ဒွိန္နံ၊ ထိုနှစ်ခုသော ကောဋ္ဌာသ တို့တွင်လည်း။ ဧကော၊ တခုသော ကောဋ္ဌာသသည်။ သုဠတရံ၊ သာ၍ ကောင်းစွာ။ ဥပဋ္ဌဟတိ၊ ထင်၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ (ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။)

ဥက္ကဋ္ဌ၊ ကုဋ္ဌဋ္ဌာနေယေဝ ဥဋ္ဌဟိတောတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ ဝိယ၊ ရှေး၌ကဲ့သို့။ ဧကတ္ထ၊ တခုသောအရပ်၌။ ကတာယ၊ ပြုအပ်သော။ ဥက္ကဋ္ဌိယာ၊ ဟစ်အော် ခြင်းကြောင့်။ ကမေန၊ အစဉ်အတိုင်း။ သဗ္ဗတာလေသု၊ အလုံးစုံသော ထန်းပင် တို့၌။ ပတိတော၊ ခုန်ချ၍။ ဥဋ္ဌဟိတော ဥဋ္ဌဟိတော၊ ထ၍ ထ၍။ [၃၀၃] ပရိယန္တတာလံ စ၊ အဆုံးစွန်သောထန်းပင်သို့၎င်း။ အာဒိတာလံ စ၊ အစ ထန်းပင်သို့၎င်း။ အဂန္တော၊ မသွားမူ၍။ (ဗမာမူကဲ့သို့ သင့်သည်၊ ပုဗ္ဗေ ဝိယ အဂန္တော-ဟု စပ်၍ အနက်ယူရမည်) တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ထိုထိုထန်းပင်၌သာလျှင်။ ကတာယ၊ ပြုအပ်သော။ ဥက္ကဋ္ဌိယာ၊ ဟစ်အော်ခြင်းကြောင့်။ တတော တတော၊ ထိုထိုထန်းပင်မှ။ ဥဋ္ဌဟိတော၊ ထ၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဒေ ဘိက္ခာတိ၊ ကား။ ဒွိသု ဂေဟေသု၊ နှစ်ခုသော အိမ်တို့၌။ လဒ္ဓဗ္ဗဘိက္ခာ၊ ရအပ် ရနိုင်ကောင်းသော ဆွမ်းတို့ကို။

အပ္ပနာတောတိ၊ ကား။ အပ္ပနာကာရတော၊ အပ္ပနာ၏ အခြင်းအရာအား ဖြင့်၊ ဝါ၊ အပ္ပနာဖြစ်ပုံအခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ဤဖြင့် အပ္ပနာတော-ဟူသော ပုဒ်၏ သဒ္ဓါအနက်ကိုပြသည်) ဒုတ္တိ*သာကာရေ၊ ၌။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ (ဟောန္တိ-ဟု အာချာတ်ပုဒ်ကား မသင့်၊ သိမူ၌ ဤပုဒ် အလျဉ်းပင် မရှိချေ) ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ ဟောတိ ကိ*၊ ဖြစ်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ အညထာ၊ တပါးသောအပြား အားဖြင့်။ (ဟောတိ ကိ*၊ ဖြစ်သလော။) ဣတိ၊ သို့။ ဝိစာရဏာယံ၊ စိစစ်ခြင်း ကြောင့်၊ ဝါ၊ စိစစ်ဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ အပ္ပနာ ကောဋ္ဌာသတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဖွင့်ဆိုတော်မူ၏။ ကောဋ္ဌာသတော ကောဋ္ဌာသတော၊ ကောဋ္ဌာသတိုင်း

၁-အောက်၌ ချထားသော လဒ္ဓဗ္ဗဘိက္ခာ-ဟူသော တဗ္ဗပစ္စည်းနှင့် ဗမာမူသာသင့်သည်။ အထက်၌ မှတ်ထားသော လဒ္ဓဘိက္ခာ-ဟူသော တပစ္စည်းနှင့် သိဟိန္ဒမူ၌ကား ၎င်းအိမ်တို့၌ ရပြီးဆွမ်းတို့ကို မဆိုလိုသောကြောင့် မသင့်။ ဆိုလိုသည်မှာနှစ်အိမ်၌ရမည့်ဆွမ်းကို တအိမ် တည်း၌ပင် ရသည်ကိုသာ ဆိုလို၏။

ကောဠာသတိုင်းမှ။ (အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အပ္ပနာ ကောဠာသတော-ဟူသော ပါဠိ၏အနက်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ကေသာဒိဿတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

အဓိစိတ္တန္တိ၊ ကား။ သမထဝိပဿနာစိတ္တံ၊ ကို။ အနုယုတ္တေနာတိ၊ ကား။ ယုတ္တပ္ပယုတ္တေန၊ မပြတ် အားထုတ်သော၊ ဝါ၊ လွန်စွာ အားထုတ်သော။ ဘာဝေန္တေန၊ ပွားစေသော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကာလေန ကာလန္တိ၊ ကား။ ကာလေ ကာလေ၊ သင့်သောအခါ သင့်သောအခါ၌။ ဥပလက္ခိတသမာဓာနာကာရော၊ မှတ်သားအပ်ဘူးသော သမာဓာနာကာရ ရှိသော။ သမာဓိ ဝေ၊ သမာဓိသည်ပင်လျှင်။ သမာဓိနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ မနသိ ကာတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ စိတ္တေ၊ ၌။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ သမာဓိကာရဏံ၊ သမာဓိ ၏အကြောင်းဖြစ်သော။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ သမာဓိနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုသမာဓိ၏အကြောင်းဖြစ်သော အာရုံနိမိတ်ကို။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တဥပေက္ခာနိမိတ္တေသုပ္ပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဌာနံ၊ အကြောင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤပုဒ်ကား။ ဝစနသေသော၊ ပါဠိကြွင်းတည်း။ တံ ဘာဝနာစိတ္တံ၊ သည်။ ကောသဇ္ဇာယ၊ ပျင်းရိခြင်းငှါ။ သံဝတ္တေယျ၊ ဖြစ်လေရာ၏။ တေဿ သံဝတ္တနဿ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်း ၏။ ဌာနံ ကာရဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ တံ မနသိကာရဏစိတ္တံ၊ ထိုနုလုံးသွင်းသောစိတ်သည်။ ကောသဇ္ဇာယ၊ ငှါ။ သံဝတ္တေယျ၊ ၏။ တေဿ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်း၏။ ဌာနံ ကာရဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ မုဒုန္တိ၊ ကား။ သုဘာဝိတဘာဝေန၊ ကောင်းစွာပွားစေအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မုဒုဘူတံ၊ နူးညံ့စွာဖြစ်သည်။ ဝသီဘာဝပ္ပတ္တံ၊ ဝသီဘော်သို့ရောက်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ မုဒုတ္တာ ဝေ၊ နူးညံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ကမ္မညံ ကမ္မက္ခယံ၊ အမှု၌ခံသည်။ ကမ္မယောဂံ၊ အမှုအားသင့်လျော်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပဘဿရန္တိ၊ ကား။ ဥပက္ခိလေသဝိဂမေန၊ ညစ်ညူးကြောင်း ကိလေသာမှ ကင်းသဖြင့်။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သည်။ ပရိယောဒါတံ၊

၁- ဤအလိုအားဖြင့် အပ္ပနာ-တပုဒ်၊ ကောဠာသတော-တပုဒ်၊ ဝါကျ ဖြစ်သည်။ ကောဠာသတော-ပုဒ်ဖြင့်လည်း ကောဠာသတော ကောဠာသတော-ဟု ဝိစ္ဆာအနက်ယူရမည် ဟုဆိုလို၏။ ၎င်း အပ္ပနာ ကောဠာသတော-ဟူသောပါဠိဖြင့် အပ္ပနာတော-ဟူသော သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ၏ အဓိပ္ပါယ်တ္ထကိုသာဖွင့်သည်။ သဒ္ဓတ္ထကိုကား ဖွင့်သည်မဟုတ်ဟူ၍လည်း ဆိုလို၏။ ထို့ကြောင့်ပင် ဤခိုကာ၌ အပ္ပနာတောတံ အပ္ပနာကာရတော-ဟု သဒ္ဓတ္ထကို ဖွင့်ပြပေသည်။

ထက်ဝန်းကျင် ဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ န စ ပဘဂ္ဂံတိ၊ ကား။ ကမ္မနိယဘာဝုပဂမနေန၊ အမ္မုဉ်ခံသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့်။ ပဘဉ္ဇနသဘာဝံ စ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိသည်လည်း။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ (ကိမိဝ၊ ဟူမူကား)။ သုဓန္တံ၊ ကောင်းစွာဦးပြီးသော။ (သု+ဓမ+တ-ဖြင့် ပြီးသည်) သုဝဏ္ဏံ၊ ရွှေသည်။ ဝိနိယောဂက္ခမံ၊ အမျိုးမျိုးအထွေထွေ ယှဉ်ခြင်း ပြုလုပ်ခြင်းငှါ သင့်လျော်သည်။ (ဟောတိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ သမ္မာ၊ ပ။ ခယာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။

ဥက္ကံ ဗန္ဓတိတိ၊ ကား။ မူသံ၊ မိုက်ခွက်ကို။ သမ္မာဒေတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံစေ၏။ အာလိမ္မေတိတိ၊ ကား။ အာဒီပေတိ ဇာလေတိ၊ တောက်လောင်စေ၏။ တဉ္စာတိ၊ ကား။ ပိဋန္တနဝိကတိသင်္ခါတံ၊ အဆင်တန်းဆာအထူးဟု ဆိုအပ်သော။ တံ အတ္ထံ ပယောဇနံ၊ ထိုအကျိုးသည်၊ ဝါ၊ ကို။ အဿ သုဝဏ္ဏကာရဿ၊ ထိုရွှေပန်းထိမ်သည်အား။ အနုဘောတိ ပဟောတိ၊ ဖြစ်စွမ်းနိုင်၏။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေနိုင်၏။ ဝါ၊ ကား။ အဿ သုဝဏ္ဏဿ၊ ထိုရွှေ၏။ အတ္ထံ၊ အဆင်တန်းဆာ အထူးဟူသောအကျိုးကို။ သုဝဏ္ဏကာရော၊ သည်။ အနုဘောတိ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။

အဘိညာယ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိဉာဏေန၊ ဣဒ္ဓိဝိဓအစရှိသောဉာဏ်ဖြင့်။ သစ္စိကရဏီယဿ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော။ ဣဒ္ဓိဝိဓပစ္စုနဘဝနာဒိကဿ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓကို သုံးဆောင်ခံစားခြင်း-ရောက်ခြင်းအစရှိသော၊ ဝါ၊ အထွေထွေအမျိုးမျိုး တန်ခိုး ဖန်ဆင်းမှုပြီးမြောက်ခြင်းအစရှိသော။ အဘိညာသစ္စိကရဏီယဿ၊ အဘိညာဉ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်သော သဘောတရားကို။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပစ္စက္ခံ၊ မျက်မှောက်သည်၊ ဝါ၊ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့သည်။ အတ္ထိ၊ ဧ။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သက္ခိ၊ မည်၏။ သက္ခိနော၊ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ရှိသော သက်သေ၏။ ဘဗ္ဗတာ၊ ဖြစ်ထိုက်သည်၏အဖြစ်သည်။ သက္ခိဘဗ္ဗတာ၊ မည်၏။ သက္ခိဘဝနံ၊ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ခြင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဝါ၊ ကား။ သက္ခိ စ၊ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ရှိသော သက်သေလည်းဟုတ်၏။ [၃၀၄] သော၊ ထိုမျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ရှိသောသက်သေဟူသည်။ ဘဗ္ဗော စ၊ ထိုက်သည်လည်းဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ထိုနှစ်ပါးသောသတ္တိကြောင့်။ သက္ခိဘဗ္ဗော၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိနံ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓသည်တို့ကို။ ဘဗ္ဗော စ၊ ထိုက်လည်းထိုက်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဣဒ္ဓိဝိဓသည်တို့၌။ သက္ခိ စ၊ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့လည်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သက္ခိဘဗ္ဗော၊ မည်၏။

၁-ပဘဂ္ဂံ-၏အဖွင့်ဖြစ်သောကြောင့် အနုဋီကာနှင့်အညီ ဘန္တု-ဓာတ်ဖြင့်ပြီးသော ပဘဉ္ဇန-သာယုတ္တတရ ဖြစ်သည်။

(ထိုက်တန်၍ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ရှိသောသူဟု ဆိုလိုသည်) တဿ၊ ထိုထိုက်တန်၍ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ရှိသောသူ၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ သက္ခိ-ဘဗ္ဗတာ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုထိုက်တန်၍ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ရှိသောသူ၏ အဖြစ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ သတိ သတိ အာယတနေတိ၊ ကား။ တသ္မိံ*တသ္မိံ*၊ ထိုထိုသို့သော။ ပုဗ္ဗဟေတုအာဒိကေ၊ ရှေးဘဝကပြီးခဲ့သော အကြောင်းအစ ရှိသော။ ကာရဏေ၊ အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။

သီတိဘာဝန္တိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကား။ ကိလေသဒရထဝူပသမံ၊ ကိလေသာ-ဟူသော ပူပန်ခြင်းတို့၏ ငြိမ်းခြင်းကို။ နိဂ္ဂဏှာတိတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓဋ္ဌံ၊ တက်ကြွသော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓစ္စပါတတော၊ ဥဒ္ဓစ္စ၌ ကျခြင်းမှ။ ရက္ခဏ-ဝသေန၊ စောင့်ရှောက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိဂ္ဂဏှာတိ၊ နှိပ်၏။ ပဂ္ဂဏှာ-တိတိ၊ ကား။ လိနံ၊ တွန့်ဆုတ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ကောသဇ္ဇပါတတော၊ ကောသဇ္ဇ၌ ကျခြင်းမှ။ ရက္ခဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ ချီးမြှောက်၏။ သမ္ပဟံသေတိတိ၊ ကား။ သမပ္ပဝတ္တံ၊ အညီအမျှဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ တထာ-ပဝတ္တိယံ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း၌။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ တောသေတိ၊ နှစ်သိမ့်စေ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဥတ္တေဇေတိ၊ ထက်မြက်စေ၏။ ဝါ၊ ကား။ ယဒါ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ နိရဿာဒံ၊ သာယာဖွယ်ကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဘာဝနာယ၊ ၌။ န ပက္ခန္ဓတိ၊ မပြေးဝင်။ တဒါ၊ ၌။ ဇာတိအာဒိနိ၊ ကုန်သော။

၁-ဤ၌တသ္မိံ*တသ္မိံ*-ဖြင့် သတိသတိ-ဟူသော ၂-ပုဒ်ကို ဝိစ္ဆာ-ဟုသိစေသည်။ မှန်ပေ၏။ ကတ္တားကံစသော ကာရက၌ ဝိစ္ဆာဖြစ်လျှင် ကြိယာ၌ ဝိစ္ဆာမလိ၊ ကြိယာ၌ ဝိစ္ဆာဖြစ်လျှင်လည်း ကာရက၌ ဝိစ္ဆာမလိ။ ထို့ကြောင့် ဤဋီကာတွင် အာယတနေ-ဟူသောလက္ခဏ-ဝန္တကတ္တား၏ဝိသေသန၌ တသ္မိံ* တသ္မိံ*-ဟု ဝိစ္ဆာနှင့် ထားလိုက်သဖြင့် လက္ခဏကြိယာကို သတိ-ဟု တပုဒ်တည်းသာ ထားပေသည်။ ထိုအဖွင့်အရ “ထိုသို့အကြောင်းရှိသော်” ဟူသောအနက်ဖြင့် “အကြောင်းရှိတိုင်း ရှိတိုင်း”ဟူသော ဝိစ္ဆာအနက်ကို ရသည်သာလျှင်တည်း။ ပါဠိ၌ကား လက္ခဏကြိယာကို သတိ သတိ-ဟု ဝိစ္ဆာနှင့်ထားသောကြောင့် လက္ခဏဝန္တကတ္တားကို အာယတနေ-ဟု တပုဒ်တည်းသာ ထားပေသည်။ ထိုပါဠိအရ အကြောင်းရှိလတ် ရှိလတ်သော် ဟူသော အနက်ဖြင့်လည်း အကြောင်းရှိတိုင်း ရှိတိုင်း ဟူသောအနက်ကို သိရသည်သာလျှင်တည်း။ ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ-ကဲ့သို့ပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် ပါဠိ၌ အာယတနေ၊ သည်။ သတိ သတိ၊ ရှိလတ် ရှိလတ်သော်၊ ဝါ၊ ရှိတိုင်း ရှိတိုင်း-ဟု ဤသို့အနက်ပြန်မှ ဤဋီကာနှင့်လည်း ညီ၍ ပါဠိနှင့်လည်း ညီညွတ်သည်ဟု မြဲမြံစွာ မှတ်ယူအပ်၏။

၂-သီတဿ ဝိယ သင်္ခါရဒုက္ခဿ ဘာဝေါ (ဖြစ်ရာ) သီတိဘာဝေါ (သင်္ခါရဆင်းရဲ၏ အေးသကဲ့သို့ဖြစ်ရာနိဗ္ဗာန်) တံ-ဟု ဝစနတ္ထပြု။

၃-သတာနံ ဝိယ ကိလေသဒရထာနံ ဘာဝေါ (ဖြစ်ခြင်း) သီတိဘာဝေါ၊ တံ-ဟု ဝစနတ္ထပြု။

သံဝေဂဝတ္ထုနိ၊ တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတော၊ ဆင်ခြင်၍။ သမ္ပဟံသေတိ၊ ရှင်စေ၏။ သမုတ္တေဇေတိ၊ ကောင်းစွာ တက်ကြွစေ၏။ အဇ္ဈပေက္ခတိတိ၊ ကား။ ယဒါ ပန၊ အကြင်အခါ၌ကား။ စိတ္တံ၊ သည်။ အလီနံ၊ မတွန့်ဆုတ်မူ၍။ အနုဒ္ဓဋ္ဌံ၊ မတက်ကြွမူ၍။ သမ္ပဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ ဘာဝနာဝီထိံ၊ ဘာဝနာ၏ လမ်းရိုးလမ်းမှန်သို့။ ဩတိဏ္ဏံ၊ သက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ ပဂ္ဂဟ- နိဂ္ဂဟသမ္ပဟံသနေသု၊ မြောက်ခြင်း၊ နှိပ်ခြင်း၊ ရှင်စေခြင်းတို့တွင်။ ကဉ္စိ ဗျာပါရံ၊ တစုံတခုသော ဗျာပါရကိုမျှ။ အကတော၊ ၍။ သမပ္ပဝတ္တေသု၊ အညီအမျှဖြစ်ကုန် သော။ ယုဂေသု၊ အစုံဖြစ်သော မြင်းတို့၌။ သာရထိ၊ ရထားထိန်းသည်။ အဇ္ဈပေက္ခတိ ဝိယ၊ လျစ်လျူရှုဘိသကဲ့သို့။ ဥပေက္ခကောဝ၊ လျစ်လျူရှုသည် သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဏီတာဓိမုတ္တိကောတိ၊ ကား။ ပဏီတေ ဥတ္တမေ၊ မြတ်သော။ မဂ္ဂဖလေ၊ ၌။ အဓိမုတ္တော၊ နှလုံးသွင်းသည်။ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရော၊ ညွတ် ကိုင်း ရှိုင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

သုဂ္ဂဟိတံ ကတော၊ ကား။ ယထာဝုတ္တံ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လသင်္ခါတံ၊ ဟု ဆိုအပ်သော။ ဝိဓိံ၊ အစီအရင်ကို။ သုဠ၊ စွာ။ ဥဂ္ဂဟိတံ၊ သင်ယူအပ်သည်ကို။ ပရိယာပုဏနာဒိနာ၊ သင်ယူခြင်း စသည်ဖြင့်။ သုပရိဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာ သိမ်းဆည်းအပ်သည်ကို။ ကတော၊ ၍။ သုဠ၊ ဝေတ္ထု- ပေတောတိ၊ ကား။ မနသိကာရကောသလ္လသင်္ခါတံ၊ ဟု ဆိုအပ်သော။ ဝိဓိံ၊ ကို။ သမ္ပဒေဝ၊ သာလျှင်။ သလ္လက္ခဏဝသေန၊ ကောင်းစွာမှတ်သည်၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ ဥပဓာရေတော၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်၍။ ဝိသေသန္တိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေန၊ ရှေး ကာလမှ။ အပရံ၊ နောက်ကာလ၌။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ဝိသေသံ၊ ထူးခြားခြင်း ကို။ ပုနပ္ပုနံ ပရိဝတ္တေတောတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနတန္တိံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပါဠိကို။ ပဂုဏ- ဘာဝံ၊ လေ့လာကျေပြန်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ပါပေန္တော၊ ရောက်စေလျက်။ ဘိယျော ဘိယျော၊ လွန်စွာ လွန်စွာ၊ ဝါ၊ ထပ်ကာ ထပ်ကာ။ ဝါစာယ စ၊ နှုတ်ဖြင့်၎င်း။ မနသာ စ၊ စိတ်ဖြင့်၎င်း။ ပရိဝတ္တေတော၊ ပြန်လှန်၍။ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ ရုက္ခဿ၊ သစ်ပင်၏၊ ဝါ၊ သစ်သား၏။ ဒုဗ္ဗိနိဘေဒေါ ဝါ၊ ခွဲနိုင်ခဲ့သော အစိတ်အပိုင်းကိုသော်၎င်း။ အရညဿ၊ တော၏။ ဂဟနဘူတော၊ အရှုပ်အထွေး ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပဒေသော ဝါ၊ အရပ်ကိုသော်၎င်း။ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကမ္မဋ္ဌာနတန္တိယာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပါဠိ၏။ (ပဒေသော-၌စပ်) အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဒုဗ္ဗိနိဘေဒေါ စ၊ ခွဲခြမ်းနိုင်ခဲ့သည် လည်းဖြစ်သော။ ဂဟနဘူတော စ၊ ရှုပ်ရှက်၍ အသိခက်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပဒေသော၊ ကို။ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုခက်ဆစ်အရပ်ကို။ ပရိပုစ္ဆနာဒိလဒ္ဓေန၊ မေးခြင်းအစရှိသည်ဖြင့် ရအပ်သော။ ဉာဏဖရသုနာ၊ ဉာဏ်တည်းဟူသော ပုဆိန်ဖြင့်။ ဆိန္နိတော၊ ၍။

နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနနိမိတ္တံ၊ ကို။ အသုဘာကာရော၊ အသုဘ အခြင်း အရာကို။ ဒေသေန၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ပယောဇနေန၊ ရည်ရွယ်အပ်သော အကျိုးဖြင့်။ လုဉ္ဇနမ္ပိ၊ နှုတ်ခြင်းသည်လည်း။ အနဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ လုဉ္ဇိတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဆိန္ဒဋ္ဌာနေတိ၊ ကား။ မုဏ္ဍိတဋ္ဌာနေ၊ ဦးပြည်းရာ - ခေါင်းရိပ်ရာအရပ်၌။ နိဿရဏဇ္ဈာသယေန၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်း၌ အလိုဖြင့်။ ဩလောကနတော၊ ကြောင့်။ ဝနုတိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဥဿဒဝသေနာတိ၊ ကား။ အပလိတာနံ ဝါ၊ မဖြူသောဆံပင် တို့၏၎င်း။ ပလိတာနံ ဝါ၊ ဖြူသောဆံပင်တို့၏၎င်း။ ဗဟုလတာဝသေန၊ များ သည်အဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တစပဉ္စကဿ၊ တစပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာန်း၏။ ဒဿနယောဂျတာယ၊ ကြည့်ရှုခြင်း မြင်ခြင်းငှါ သင့်လျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒိသ္မာဝ၊ သာလျှင်။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဧ။ ဣတရေသု၊ တစပဉ္စကမှတပါး သော ကောဠာသတို့၌။ သုတွာ စ၊ ကြားနာ၍၎င်း။ ဥတွာ စ၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ဖြင့် သိ၍၎င်း။ နိမိတ္တံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံနိမိတ်ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဧ။

ကောဠာသဝဝတ္ထာပနကထာဝဏ္ဏနာ

[၃၀၅] ၁၈၂။ အဒ္ဓါရိဋ္ဌကဝဏ္ဏာတိ၊ ကား။ အဘိနဝါရိဋ္ဌဖလဝဏ္ဏာ၊ အသစ်ဖြစ်သော (လတ်လတ်ဆတ်ဆတ်) ပုတီးနက်သီး အဆင်းရှိကုန်၏။ ကဏ္ဍစဋ္ဌိကာတိ၊ ကား။ ဥပရိကဏ္ဍသက္ခလိကာယ၊ နားရွက်စွန်း (ဝါ၊ နား ပေါက်ဝ)၏ အထက်၌။ (ပါဠိအင်္ဂလိပ် သက္ခတအင်္ဂလိပ် အဘိဓာန်ကြီးတို့၌ ကဏ္ဍသက္ခလိကာ-ကို နားပေါက်ဝဟု ပြန်၏) ပရဘာဂံ၊ အပြင်ဖက်အဖို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တိရိယံ၊ ၌။ အညမညေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ပိုင်းခြား အပ်ကုန်၏။ ကထံ၊ နည်းဟူမူ။ ဒေ၊ ကုန်သော။ ကေသ၊ တို့သည်။ ကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်၏။

အာသယောတိ၊ ကား။ နိဿယော၊ မှီရာတည်း။ ပစ္စယော၊ အထောက် အပံ့ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

၁-အဒ္ဓ-သဒ္ဓါသည် အစိုဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် အဘိနဝ-သဒ္ဓါဖြင့် လဲလှယ်၍ ဖွင့်သည်။ ခြောက်နေသော အသီးဟောင်းမဟုတ်၊ လောလောလတ်လတ် အသီး စိမ်း ဟု ဆိုလို၏။ သို့ရာတွင် ထိုအဒ္ဓ၊ အဘိနဝ ဟူသော ဝိသေသန၏အကျိုးကိုကား ရှာသင့်သေး၏။ ထို့ပြင် ဗိဇ- ဟု မဆို၊ ဖလ-ဟု ဆိုသောကြောင့် ပုတီးနက်အသီးကိုသာဆိုလို ဟန်ရှိ၏။ အဘယာရာမဆရာတော်၏ အဘိဓာန်နိဿယ၌ “အရိဋ္ဌ-ကို ပုတီးနက်ဟု ပေးကြ၏။ ၎င်းသစ်သီး၏အစေ့သည် နက်၍ ပုတီးလုပ်သည်ကို စွဲ၍ ပေးသည်”ဟု ဆို၏။ ထိုအလိုအား ဖြင့် ပုတီးနက်သီး၏ အစေ့ကို ယူသင့်၏။

၁၈၄။ အညေန၊ သော။ ဝဏ္ဏေန၊ နှင့်။ အသမ္ဘိဿကာဌကာ၊ မရောနှောမှု
၍ မည်းနက်သော ဆံပင်တို့သည်။ အသမ္ဘိန္ဒကာဌကာ၊ မည်ကုန်၏။

၁၈၅။ ပတ္တသဒိသတ္တာ၊ အရွက်နှင့်တူကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နခါ ဝေ၊
တို့သည်ပင်လျှင်။ နခပတ္တာနိ၊ မည်ကုန်၏။ နခါ၊ တို့ကို။ တိရိယံ၊ ဌ။ အည-
မညေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆန္ဒာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤစကားကို။ ဝိသု၊ အသီးအသီး။
ဝဝတ္ထိတတံ၊ မရောမယှက်တည်သည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တမေဝ အတ္ထံ၊ ကိုပင်လျှင်။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ဧေ နခါ ဧကတော
နတ္ထိတံ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၁၈၆။ ဒန္တပါဠိယာတိ၊ ကား။ ဒန္တာဝလိယာ၊ သွားအစဉ်အတန်း၏။
ယာနကဥပတ္တမ္ဘနီတိ၊ ကား။ သကဋဿ ဓရဋ္ဌာနေ၊ လှည်း၏ အဦးအရပ်၌၊
ဝါ၊ လှည်းဦးအရပ်၌၊ ဥပတ္တမ္ဘကဒဏ္ဍော၊ ထောက်သောဒုတ်တည်း။ ဒန္တာနံ၊
တို့၏။ အာဓာရဘူတာ၊ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အဋ္ဌိ၊ အရိုးသည်။ ဟနုကဋ္ဌိ၊
မေးရိုးမည်၏။

၁၈၇။ သင်္ကဗိယမာနာတိ၊ ကား။ သမ္ပဏ္ဍိယမာနာ၊ လုံးစုအပ်သည်
ရှိသော်။ ကောသကာရကကောသော၊ ကောသကာရက ကောသဟူသည်။
ဥပလ္လိဏ္ဍပေါနုလကံ၊ ဥပလ္လိဏ္ဍမည်သော ပိုးကောင်၏အိမ်တည်း။ ယံ၊
အကြင်ပိုးအိမ်ကို။ ကောသေယျဖလန္တပိ၊ ပိုးချည်မျှင် အကျိုးရှိသော ပိုးအိမ်
ဟူ၍လည်း၊ ဝါ၊ ပိုးချည်မျှင် (ထွက်သော အ)သီးဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
ပုဋ္ဌဗန္ဓဥပါဟနော၊ ဟူသည်။ သကလပိဋ္ဌပါဒစ္ဆာဒနဥပါဟနော၊ အလုံးစုံ
သော ခြေဖမိုးကို ဖုံးသော ဘိနပ်တည်း။ အာနိသဒံ၊ ဟူသည်။ အာသန-
ပဒေသော၊ ထိုင်ကြောင်းဖြစ်သော ကိုယ်၏ အစိတ်အပိုင်းတည်း။ တူဏိရော၊
ဟူသည်။ သရာဝါသော၊ မြား၏နေရာ မြားတောင့်တည်း။ ဂလကဉ္ဇုကံ၊
လည်ပင်းသင်တိုင်းဟူသည်။ ကဏ္ဍတ္တာနံ၊ လည်ပင်းကို စောင့်ရှောက်ကာကွယ်
သော တန်းဆာအထူးတည်း။ ကိဋ္ဌကုလာဝကံ၊ ဟူသည်။ ခရမုခကုဋ္ဌိ၊
မာကြမ်းသော နှုတ်သီးရှိသော ပိုးကောင်၏အိမ်တည်း။ (ဤ ပုဒ်လည်း
အဘိဓာန်တို့၌ မထင်)

အနုလောမေန ပဋိလောမေန စာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပါဌ်၌။ အံသပဒေ-
သတော၊ ပခုံးအရပ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဗာဟုနော၊ လက်ရုံး၏။ ပိဋ္ဌပဒေသေန၊
ကျောဖက်အရပ်ဖြင့်။ ဩတရဏံ၊ သက်ဆင်းခြင်းတည်း။ အနုလောမော၊

၁-ဤဥပလ္လိဏ္ဍပေါနုလကံ-မှရင်းနှင့် ဥပလ္လိဏ္ဍပေါနုလကံ-မူကဲ့ပုဒ်တို့သည် ပါဠိအဘိဓာန်
ဟူသမျှတို့၌၎င်း သက္ကတအင်္ဂလိပ် အဘိဓာန်ကြီး၌၎င်း မရှိကုန်၊ ထို့ကြောင့် ၎င်းပုဒ်သည်
အိန္ဒိယတောင်ပိုင်းသားတို့၏ စကားသော်လည်းဖြစ်ရာ၏။

မည်၏။ မဏိဗန္ဓတော၊ လက်ကောက်ဝတ်မှ။ ပဌာယ၊ ရှိ။ ဗာဟုနော၊ ၏။ ပုရိမဘာဂေန၊ ရှေးအဖို့ဖြင့်။ အာရောဟနံ၊ တက်ခြင်းသည်။ ပဋိလောမော၊ မည်၏။ တေနော နယေနာတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ (အတ္ထော၌ - စပ်) ဒက္ခိဏ-ဟတ္ထေ၊ လက်ျာလက်၌။ ဝုတ္တေန၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အနုလော-မေန စ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ပဋိလောမေန စ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သုခမမ္ပိတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တဩဋ္ဌာရိကစမ္ပတော၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ရန်ရင်းကြမ်းတမ်းသော အရေထက်။ သုခမံ၊ သိမ်မွေ့သော။ အန္တောမုခစမ္ပာဒိ၊ ခံတွင်း၏ အတွင်းရေ စသည်ပင်တည်း။ (ဤသို့ရောက်မှ ပဌမဝိကပ် အဖွင့်ဆုံးသည်၊ ဤ၌ တချောင်းပိုဒ်ရှိရမည်၊ မူလဋီကာ ၂-၁၅၂ နှင့် အညီပင်တည်း) ဝါ၊ ကား။ ကောဠာသေသု၊ တို့တွင်။ တစေန၊ အရေဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (နောက်၌ ဆိုလတုံသော ဝိဝရိတွာ-ကိုထောက်၍ ပဋိစ္ဆိန္နတ္တာ-ဟု ရှိသင့်၏။ ပဋိစ္ဆိန္နတ္တာ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်အဖြစ်ကြောင့်။) ယံ၊ အကြင်ကောဠာသသည်။ ဒုရူပလက္ခ-ဏီယံ၊ မှတ်သားနိုင်ခဲ့၏။ တံ၊ ထိုကောဠာသကို။ သုခမန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုသိမ်မွေ့သော ကောဠာသသည်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ တစံ၊ ကို။ ဝိဝရိတွာ၊ ဖွင့်၍။ ပဿန္တဿ၊ ရှုသော ယောဂီအား။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ဆဝိပိ၊ အရေပါးသည်လည်း။ တစဂတိကာ ဝေ၊ အရေထူ အလား ရှိသည်သာလျှင် တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တစော၊ ကို။ ဥပရိ၊ ၌။ အာကာသေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နော၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ ၏။

[၃၀၆] ၁၈၈။ နိသဒပေါတော၊ တ-ဟူသည်။ သိလာပုတ္တကော၊ ဆေးကြိတ် ကျောက်သား-ကျောက်လုံးငယ်တည်း။ ဥဒ္ဓနကောဋီတိ၊ ကား။ မတ္တိကာပိဏ္ဍေန၊ မြေညက်စိုင့်ဖြင့်။ ကတဥဒ္ဓနဿ၊ ပြုအပ်သော ခုံလောက်၏။ ကောဋီ၊ အစွန်းတည်း။ တာလဂုဠပဋ္ဌလံ နာမ၊ ထန်းလျက်ပြားလွှာမည် သည်ကား။ ပက္ကတာလဖလလသိကံ၊ ထန်းသီးမှည့်အစေးကို။ (ပြည်ဆရာတော် ကြီးအနက်) ဝါ၊ ချက်အပ်ပြီးသော ထန်းသီးရည်အစေးကို၊ ဝါ၊ ထန်းတင်လဲ ကို။ တာလပဋိကာဒိသု၊ ထန်းရွက်ပြားဖြင့် ယက်အပ်သော ဖျာစသည်တို့၌။ လိမ္ပိတွာ၊ လိမ်းကျံ၍။ သုက္ခာပေတွာ၊ ခြောက်စေ၍။ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ခွါ၍။ ဂဟိတပဋ္ဌလံ၊ ယူအပ်သော အပြားအလွှာတည်း။ သုခမန္တိ၊ ကား။ ယထာ-ဝုတ္တမံသတော၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အသားအောက်။ သုခမံ၊ သိမ်မွေ့သော။ ပဏိကမံသာဒိ၊ ဖဏှောင့်သား အစရှိသည်တည်း။ ထူလာနံ၊ ဆူဖိုးသောသူတို့၏။ ဝါ၊ ဝသောသူတို့၏။ သကလသရိရဿ၊ အလုံးစုံသော ကိုယ်၏။ (ပဋိစ္ဆာဒိတတ္တာ-၌ တွ-သမ္ပန်စပ်) ကိသာနံ၊ ပိန်သောသူတို့၏။

ယေဘုယျေန၊ အားဖြင့်။ (သရီရဿ၊ ၏။) မံသေန၊ အသားသည်။ ဝါ၊
ဖြင့်။ ပဋိစ္စာဒိတတ္တာ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တိရိယံ အည-
မညေန ပရိစ္ဆိန္နန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၁၈၉။ ဇာလာကာရော၊ ကွန်ရက် အခြင်းအရာ ရှိသော။ ကဉ္စုကော၊
သင်တိုင်းသည်။ ဇာလကဉ္စုကော၊ မည်၏။ ဝိသုံ ဝဝတ္ထိတဘာဝေနော၊
အသီးအသီး မရောမယှက် တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ နှာရူ၊
အကြောတို့ကို။ တိရိယံ၊ ဌ။ အညမညေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ကုန်၏။

၁၉၀။ ဒန္တာနံ၊ တို့၏။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်ပြီးသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ဌပေတွာ ဒုတ္တံ သ ဒန္တဋီနီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧကံ ဇဏ္ဍု-
ကဋ္ဌိ ဧကံ ဋီရုဋ္ဌိတိ၊ ဟူသောပါဌ၌။ ဧကဂ္ဂဟဏံ၊ ဧက-သဒ္ဒါကို ယူခြင်းဆိုခြင်း
သည်။ ဧကေကသ္မိံ ပါဒေတိ၊ ဟူသော ပါဌ၏။ အဓိကတတ္တာ၊ လိုက်၍ ယှဉ်
စပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဧဝံ တိမတ္တာနီတိ၊ ဟူသော
ပါဌ၌။ ဧဝံမတ္တသဒ္ဓေဟိ၊ ဧဝံ-သဒ္ဓါ၊ မတ္တ-သဒ္ဓါတို့ဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။
အဝုတ္တာနိပိ၊ မဆိုအပ်သေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အာနိသဒဋ္ဌိအာဒိနိ၊
တင်ပါးရိုးအစရှိသည်တို့ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဣတိ၊ သို့ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝေဉ္စ
ကတွာ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ အတိရေကတိသတအဋ္ဌိကသမုဿ-
ယန္တိ၊ ဟူသော။ ဣဒဉ္စ ဝစနံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော စကားကိုလည်း၊ ဝါ၊
သည်လည်း။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကိဋ္ဌာဂေါဋ္ဌကာနိ၊ က-တို့ဟူသည်။ သုဇတ္တန၊ ချည်ကြိုးဖြင့်။ ဗန္ဓိတွာ၊
၍။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ သဏှေတွာ၊ ထိပါးစေ၍။ ကိဋ္ဌနဂေါဋ္ဌကာနိ၊
ကစားစရာ ဂေါလီလုံး ဂုံညှင်းလုံးတို့ဘည်း။ ဓနုကဒဏ္ဍော၊ ဣ-ဟူသည်။
ဒါရကာနံ၊ သူငယ်တို့၏။ ကိဋ္ဌနကခုဒ္ဒကဓနကံ၊ ကစားစရာလေးငယ်တည်း။
တတ္ထ ဇဃံဋ္ဌိကဿ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနန္တိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဌ၌။ ဇဏ္ဍုကဋ္ဌိမ္ပိ၊
ပုဆစ်ရိုး၌။ ပဝိသိတွာ၊ ၍။ ဌိတဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာအရပ်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။
အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ တေန ဋီရုဋ္ဌိနာ၊ ထိုပေါင်ရိုးသည်။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်ရာ
ဖြစ်သော။ ကဋ္ဌိဋ္ဌိနော၊ ခါရိုး-တင်ပါးရိုး၏။ ယံဋ္ဌာနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)
တံ၊ ထိုအရပ်သည်။ အဂ္ဂစ္ဆိန္နမဟာပုန္နာဂဖလသဒိသံ၊ အဖျားပိုင်းကို ဖြတ်ထား
သော ပုန်းညက်သီးကြီးနှင့် တူ၏။

ကုမ္ဘကာရေန၊ အိုးထိန်းသည်သည်။ နိပ္ပာဒိတံ၊ ပြီးစေအပ်သော။ ဥဒ္ဓနံ၊
ခုံလောက်သည်။ ကုမ္ဘကာရိကဥဒ္ဓနံ၊ မည်၏။ (သေးငယ်သောအိုးတို့ကို ဖုတ်

၁-ဓနုက-၌ က-သည် ခုဒ္ဒကဟော၊ တနည်း မောက် ၄-၄၀-သုတ်ဖြင့် ပဋိဘာဂတ္ထ၌
က-သက်၍ပြီးသည်ဟု မှတ်အပ်၏။

ရာ၌ သုံးသောအပေါက်အပေါက်ရှိသော ခုံလောက်ဝိုင်းဟူ၏) သီသကပန-
ဝေဌကံ၊ က-ဟူသည်။ ဝေဌေတွာ၊ ရစ်ပတ်၍၊ ဝါ၊ ခွေ၍။ ဌပိတံ၊ သော။
သီသမယံ၊ သလုံမည်းဖြင့်ပြီးသော။ ပနကံ၊ အပြားတည်း။ ယေန(တက္ကေန)၊
အကြင်တက္ကမည်သော ယောက်ရိုးတံဖြင့်။ သုတ္တံ၊ ချည်ကို။ ကန္တန္တိ၊ ငင်ကုန်၏။
တသ္မိံ တက္ကမိ၊ ထိုယောက်ရိုးတံ၌။ ဝိဇ္ဈိတွာ၊ စွပ်လျှို၍။ ဌပိတဂေါဠကော၊
ထားအပ်သော ယောက်လုံး-ဘီးလုံးတို့သည်။ ဝနုနာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။
ဝနုနာနံ၊ ယောက်လုံး-ဘီးလုံးတို့၏။ အာငဠိ၊ အစဉ်သည်။ ဝနုနာဝဠိ၊
မည်၏။

မဏ္ဍလာကာရေန။ ဝန်းဝိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဆိန္ဒဝံသကဠီရ-
ခဏ္ဍာနိ၊ လိုးဖြတ်အပ်သော ဝါးမျှစ်ပိုင်းတို့သည်။ ဝံသကဠီရစက္ကလကာနိ၊
မည်ကုန်၏။ ဥစ္ဆုတစာဝလေခနသတ္တကံ၊ ကြံ့ခွန်ကို သင်သော ဓားငယ်သည်။
အဝလေခနသတ္တကံ၊ မည်၏။

၁၉၂။ ဝက္ကဘာဂေန ပရိစ္ဆိန္နန္တိ၊ ကား။ ဝက္ကပရိယန္တေန၊ အညှို့၏အဆုံး
ဖြစ်သော။ ဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ ဣတော၊ ဤကောဠာ-
သမှ။ ပရေသု၊ နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေရူပေသုပိ၊ ဤသို့သဘောရှိသော
ကောဠာသတို့၌လည်း။ ဝေသဝ နယော၊ တည်း။

၁၉၃။ ယံ နိဿာယာတိ၊ ကား။ ယံ လောဟိတံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။
နိဿယနိဿယောပိ၊ မှီရာ၏ မှီရာကိုလည်း။ နိဿယောတွေဝ၊ သာလျှင်။
ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ စောရေဟိ၊ ခိုးသူတို့ကြောင့်။ ဂါမော၊ ရွာကို။ ဒဗျော၊
လောင်အပ်၏။ ဣတိ ယထာ၊ ဤဝေါဟာရစကားကဲ့သို့။ ကာရဏကာရဏေပိ၊
အကြောင်း၏အကြောင်း၌လည်း။ ကာရဏဝေါဟာရော၊ အကြောင်းဟု ခေါ်
ဝေါ်ခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ယသ္မိံ ရူပကလာပေ၊
အကြင်ရုပ်ကလာပ်၌။ [၃၀၇] ဟဒယဝတ္ထု၊ သည်။ (ဝတ္တတိ၊ ၏။) တမ္ပိ၊
ထိုဟဒယဝတ္ထု၏ဖြစ်ရာရုပ်ကလာပ်သည်လည်း။ လောဟိတဂတိကမေဝ၊ သွေး
၏အလားရှိသည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ တိဌတိ၊ ၏။ (နှလုံးသွေးတည်ရာဟု
သမ္ပ၌ ဝတ္ထုရုပ်ကလာပ်ပျံ့နှံ့လျက် တည်နေသည်ဟု ဆိုလို၏) ဣတိ၊
ကြောင့်။ ယံ နိဿာယာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၁-ဤ၌ တက္က-သဒ္ဒါ ယောက်ရိုးတံဟောကြောင်းကို “တက္ကဂတန္တိ သုတ္တကန္တနတက္ကမိ
သုတ္တဝတ္တနကတက္ကမိ ဝါ ဝေဌနဝသေန ဌိတံ” ဟူသော မ ခု ၂-၂၆၄-ဖြင့် သိအပ်၏။

၁၉၄။ ပဏ္ဍုကဓာတုကန္တိ၊ ကား။ ပဏ္ဍုသဘာဝံ၊ ဖျေ့တော့သော သဘောရှိ၏။

၁၉၅။ ပရိယောနဟနမံသန္တိ၊ ကား။ ပဋိစ္စာဒကမံသံ၊ ဖုံးလွှမ်းသော အသားတည်း။

၁၉၆။ ဥဒရဇိဝှါမံသန္တိ၊ ကား။ ဇိဝှါသဏ္ဌာနံ၊ လျှာသဏ္ဌာန်ရှိသော။ ဥဒရဿ၊ အစာသစ်အိမ်ဟူသောဝမ်း၏။ မတ္တကပဿေ၊ အထက်နံပါး၌၊ ဝါ၊ အထက် ဖက်၌။ တိဋ္ဌနကမံသံ၊ တည်သောအသားတည်း။ နီလန္တိ၊ ညိုသည်ဟူ၍။ ဝတှာ၊ ၍။ နီလံ နာမ၊ အညိုမည်သည်ကား။ ဗဟုဓာတုကံ၊ များသော သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဂုဏ္ဏိပပ္ပဝဏ္ဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၁၉၇။ ပပ္ဖါသမံသန္တိ၊ ကား။ ယထာဌာနေ ဝေ၊ တည်မြဲတိုင်း အရပ်၌ သာလျှင်။ လမ္ဗိတှာ၊ တွဲရ၍ (တွဲလဲ)ဆွဲ၍။ ထောက်၊ အနည်းငယ်။ ပရိ- ဝတ္တကမံသံ၊ ပြန်သောအသားတည်း။ ဝါ၊ ကော့တက်သော အသားတည်း။ (“ပြန်သော၊ ကော့တက်သော” ဟူသော အနက်များမှာ သဒ္ဓါ နက်မျှသာ ဖြစ်သည်။ အဆုတ်၏အနုအထားနှင့်ကိုက်၊ မကိုက် စိစစ်သင့်သေး၏) နိရသန္တိ၊ ကား။ နိဟိနရသံ၊ ကင်းသော အရသာရှိ၏။ နိရောဇန္တိ၊ ကား။ နိပ္ပဘံ၊ တောက်ပခြင်းမရှိ။ (နိရောဓံ-မှ-စ-ကို ဇ-ပြု၍ ပြီးသည်ကို ရည်ရွယ် ဟန်ရှိ၏) ဝါ၊ ကား။ သြဇာရဟိတံ၊ အဆီသြဇာကင်း၏။

၁၉၈။ သြဘဂ္ဂါတိ၊ ကား။ အဘူဇိတှာ၊ အောက်သို့ခွေ၍။ ဌိတာ၊ ၏။ (ဤအဖွင့်ကို ထောက်လျှင် သြဘဂ္ဂါ-ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ သြဘောဂ္ဂါ- ရှိသင့်သကဲ့သို့ရှိ၏) သက္ခရသုဓာဝဏ္ဏန္တိ၊ ကား။ မရမေဟိ၊ ကျောက်ပြုတ် ကျောက်စရစ်ခဲတို့ဖြင့်။ ကတသုဓာဝဏ္ဏံ၊ ပြုအပ်သော အင်္ဂတေအဆင်းရှိ၏။ သေတသက္ခရသုဓာဝဏ္ဏန္တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဌော၊ ပါဌ်ရှိ၏။ သေတသက္ခရဝဏ္ဏံ စ၊ ဖြူသောကျောက်စရစ်အဆင်းရှိသည်၎င်း။ သုဓာဝဏ္ဏံ စ၊ အင်္ဂတေ အဆင်း ရှိသည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၁၉၉။ အန္တဿ၊ အူမ၏။ အာဘူဇိတှာ၊ အာဘူဇိတှာ၊ ခွေ၍ ခွေ၍။ ဌိတပ္ပ- ဒေသာ၊ တည်ရာ အရပ်တို့သည်။ အန္တဘောဂဌာနာနိ၊ မည်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုအူခွေတို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဗန္ဓနဘူတံ၊ ဖွဲ့ကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော ကိုယ်၏ အစိတ်အပိုင်းသည်။ အန္တဂုဏံ နာမ၊ အူသိမ်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အန္တဂုဏန္တိ၊ အန္တဘောဂဌာနေသု ဗန္ဓနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကုဒ္ဒါလဖရသု- ကမ္မာဒီနိ၊ ပေါက်တူး၊ ပုဆိန်ပေါက်ခြင်းအမှု စသည်တို့ကို။ ကရောန္တာနံ၊ ပြုကုန်သောသူတို့၏။ အန္တဘောဂေ၊ အူခွေတို့ကို။ အဂဠန္တေ၊ မလျှောသည်တို့ ကိုပြု၍၊ ဝါ၊ မလျှောအောင်။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ အာဗန္ဓိတှာ၊ ဖွဲ့

တွယ်၍။ ကိံ ဝိယ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ဖွဲ့တယ်သနည်းဟူမကား။ ယန္တသုတ္တကံ၊ ယန္တရားချည်ကြိုးသည်။ ယန္တဖလကာနိ၊ ယန္တရားပျဉ်ချပ်တို့ကို။ (အာဗန္ဓတိ) ဣဝ၊ ဖွဲ့တယ်သကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအူခွေတို့၌။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့။ ဌိတံ၊ တည်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ပါဒပုညန၊ ပ။ ဌိတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤနှစ်ခုသော ဥပမာတို့တွင်။ ပုရိမံ၊ ရှေးဥပမာသည်။ အာဗန္ဓနဿ၊ ဖွဲ့တယ်ခြင်း၏။ နိဒဿနံ၊ ပုံတူအဖြစ်ဖြင့် ညွှန်ပြကြောင်း ဥပမာတည်း။ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယဥပမာသည်။ ဌာနာကာရဿ၊ တည်ပုံအခြင်းအရာ၏။ နိဒဿနံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၀၀။ ဘုတ္တံ၊ စားအပ်သော။ သြဒနာဒိ၊ ထမင်းအစရှိသည်သည်။ အသိတံ နာမ၊ မည်၏။ ပိဝနဝသေန၊ သောက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အဇ္ဈောဟဋ္ဌပါနကဒိ၊ မျှီအပ်သော အဖျော် အစရှိသည်သည်။ ပိတံ နာမ၊ မည်၏။ သံခါဒိတံ၊ ဝါးအပ်-ခဲအပ်သော။ ပိဋ္ဌမူလဖလခဇ္ဇာဒိ၊ မုန့်ညက်ခဲဘွယ်၊ အမြစ်ခဲဘွယ်၊ အသီးခဲဘွယ် အစရှိသည်သည်။ ခါယိတံ နာမ၊ မည်၏။ အဿာဒိတံ၊ သာယာအပ်-မြှူအပ်သော။ အမ္မပက္ကမဓုဖာဏိတာဒိ၊ သရက်သီးမှည့်၊ ပျား၊ တင်းလဲ စသည်သည်။ သာယိတံ နာမ၊ မည်၏။

ယတ္ထာတိ၊ ကား။ ယသ္မိံ ဥဒရေ၊ အကြင် အစာသစ်အိမ် ဟူသော ဝမ်း၌။ ယန္တိ စ၊ ယံ-ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်လည်း။ ဥဒရမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပစ္စာမသတိ၊ ပြန်လည်သုံးသပ်၏။ ယတ္ထ၊ အကြင် အစာသစ်အိမ်ဟူသော ဝမ်း၌။ ပါနဘောဇနာဒိ၊ အဖျော်ဘောဇဉ်အစရှိသည်သည်။ ပတိတော၊ ကျ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ သာရမေယျဝန္တံ၊ ခွေး၏ အန်ဖတ်သည်။ သုဝါနဝမထု၊ မည်၏။ ဝိဝေကန္တိ၊ ကား။ ဝိဘာဂံ၊ ခွဲဝေခြင်းသို့။

[၃၀၈] ၂၀၁။ ဟေဋ္ဌာနာဘိပိဋ္ဌိကဏ္ဍကမူလာနံ အန္တရေတိ၊ ကား။ ပုရိမဘာဂဝသေန၊ ရှေ့အပို၏ အစွမ်းဖြင့်။ နာဘိယာ၊ ချက်၏။ ဟေဋ္ဌာပဒေသဿ၊ အောက်အရပ်၏၎င်း ။ ပစ္စိမဘာဂဝသေန၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌိမပိဋ္ဌိကဏ္ဍကာနံ၊ အောက်ဖြစ်သော ကျောက်ဆူးရိုးတို့၏၎င်း ။ ဝေမဇ္ဈေ၊ ၌။ ဝေဠုနာဠိက-

၁-ဤဖြင့် ဟေဋ္ဌာနာဘိဋ္ဌိ သမာသ်တွဲပုံနှင့် ၎င်းဖြင့် ရှေ့ပိုင်း အပိုင်းအခြားကို ဆိုလိုကြောင်းပြ၏။

၂-ဤ၌ ပစ္စိမ-ဖြင့် မူလ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပြသည်။ အရင်းပိုင်း ကျောက်ဆူးရိုး ဟူသည်မှာ ချက်နှင့်ညီမျှသောအလယ်ပိုင်းမှ အောက်ဖက်ကျောက်ဆူးရိုးတို့ကို ဆိုလိုသည်ဟု သိစေသည်။

သဒိသော၊ ဝါးကျည်တောက်နှင့်တူသော။ ပဒေသော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သည်
ကား။ အဓိပ္ပာယ်သော၊ တည်း။

၂၀၂။ သမောဟိတန္တိ၊ ကား။ နိစိတံ၊ စုဝေးလျက်။

၂၀၄။ ပူတိဘာဝံ၊ ပုပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ အာပန္နံ၊ ရောက်သော။ ကုက္ကုဋ္ဌဏ္ဍံ၊
ကြက်ဥသည်။ ပူတိကုက္ကုဋ္ဌဏ္ဍံ၊ မည်၏။ ပိတ္တာဒိဟိ၊ သည်းခြေ စသည်တို့နှင့်။
ဝိနာ၊ ရှိ။ ကေဝလော၊ သော။ ဥဒ္ဓွဂ်မဝါတော၊ ဆန်တက်သောလေသည်။
ဥဒ္ဓေကော၊ လေချဉ်တက်သည် မည်၏။

၂၀၅။ အဝဿာဝနကဉ္စိကံ၊ ထမင်းရည်သည်။ အာစာမော၊ မ-မည်၏။

၂၀၆။ ဝက္ကဟဒယယကနပပ္ပာသေ တေမယမာနန္တိ ဧတ္ထ၊ ပါဌ်၌။ ယကနံ၊
အသည်းကို။ ဟေဋ္ဌာဘာဂပူရဏေနော၊ အောက်အဖို့၌ ပြည့်စေခြင်းဖြင့်သာ
လျှင်။ တေမေတိ၊ စိုစွတ်စေ၏။ ဣတရာနိ၊ ဤမှတစ်ပါးကုန်သော ဝက္ကဟဒယ-
ပပ္ပာသကောဋ္ဌာသတို့ကို။ တေသံ၊ ထိုဝက္က စသော ကောဋ္ဌာသတို့၏။ ဥပရိ၊ ၌။
ထောက် ထောက်၊ အနည်းငယ် အနည်းငယ်။ ပဉ္စရဏေန၊ ယိုထွက်စေသဖြင့်။
(တေမေတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ။

၂၀၇။ ဥတုဝိကာရော၊ ဥတု၏ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်။ ဥဏှဝလာဟကာဒိ-
ဟေတုကော၊ ပူသော တိမ်တိုက်စသည်လျှင် အကြောင်းရှိ၏။ ဝိသမစ္ဆိန္နော၊
မညီမညွတ်ဖြစ်အပ်သော။ ဘိသာဒိကလာပေါ၊ ကြာစွယ် စသည်တို့၏အစည်း
သည်။ ဝိသမံ၊ မညီမညွတ်၊ ဝါ၊ သော။ ဥဒကံ၊ ကို။ ပဉ္စရတိ (ယထာ)၊
ယိုထွက်စေသကဲ့သို့။ ဝေမေဝံ၊ သာလျှင်။ သရီရံ၊ သည်။ ကေသကူပါဒိဝိဝရေဟိ၊
ဆံတွင်း အစရှိသော အပေါက်အကြားတို့မှ။ ဥပရိ၊ အထက်၌၎င်း။ ဟေဋ္ဌာ၊
၌၎င်း။ တိရိယဉ္စ၊ ဖီလာ အလည်ပိုင်း၌၎င်း။ ဝိသမံ၊ မညီမညွတ်။ သေဒံ၊
ချွေးကို။ ပဉ္စရတိ၊ ယိုထွက်စေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတု၊ ငှါ။ ဝိသမစ္ဆိန္နဂဟဏံ၊
ဝိသမစ္ဆိန္နကို ယူခြင်းဆိုခြင်းကို။ ကတံ၊ ၏။

၂၀၈။ ဝိသမာဟာရန္တိ၊ ကား။ တဒါ၊ ၌။ ပဝတ္တမာနသရီရာဝတ္ထာယ၊ ဖြစ်
ဆဲသော ကိုယ်၏ အခိုက်အတံ့အလို့ငှါ။ အသပ္ပာယာဟာရံ၊ မလျှောက်ပတ်သော
အာဟာရကို။ ဝါ၊ ကား။ အတိကဋ္ဌကအစူဏှာဒိဝိသဘာဂါဟာရံ၊ စပ်လွန်း
သော အာဟာရ၊ ပူလွန်းသော အာဟာရ အစရှိသော သဘောမတူသော
အာဟာရကို။ သမ္မောဟဝိနောဒနိယံ ပန၊ ၌ကား။ ဝိသဘာဂါဟာရန္တော၊
ဟူ၍ပင်လျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဒါ၊ ၌။ ပဝတ္တမာနာနံ၊ ဖြစ်ဆဲ

၁-အောက်ဖက် အထက်ဖက်မှ စိုစွတ်စေပုံကို ကောဋ္ဌာသတို့၏တည်နေပုံနှင့် တိုက်
ဆိုင်၍ စိစစ်သင့်၏။

ဖြစ်ကုန်သော။ ဓာတုနံ၊ တို့၏။ ဝိသဘာဂတ္တာ၊ သဘောမတူသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။

၂၀၉။ နာနကာလေတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤပုဒ်ကို။ ဥဒကဿ၊ ၏။ ဥပရိ၊
၌။ သိနေဟဿ၊ အဆီအစေး၏။ သမ္ဘဝဒဿနတ္ထံ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းကို ပြခြင်းငှါ။
ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပရိဗ္ဗမန္တသိနေဟဗိန္ဒုဝိသဋ္ဌသဏ္ဌာနာတိ၊ ကား။ ဝိသဋ္ဌံ၊ ပျံ့နှံ့သည်။
ဟုတွာ၊ ၍။ ပရိဗ္ဗမန္တသိနေဟဗိန္ဒုသဏ္ဌာနာ၊ လည်နေသော ဆီပေါက်သဏ္ဌာန်
ရှိ၏။ ဥတုဝိသဘာဂေါ၊ ဂသည်။ ဗဟိဒ္ဓါသမုဋ္ဌာနော၊ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်၏။
ဓာတုဝိသဘာဂေါ၊ သည်။ အန္တောသမုဋ္ဌာနော၊ ကိုယ်တွင်း၌ဖြစ်၏။ တေ
ပဒေသာတိ၊ ကား။ တေ ဟတ္ထတလာဒိပဒေသာ၊ ထိုလက်ဖဝါးပြင် အစရှိ
သော အရပ်တို့တည်း။

၂၁၀။ ကိဉ္စိတိ၊ ကား။ ဥဏှာဒိရသာနံ၊ အပူအစရှိသော အရသာတို့တွင်။
အညတရံ၊ သော။ အာဟာရဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုကို။ နေသန္တိ၊ ကား။ သတ္တာနံ၊ တို့
၏။ ဟဒယံ အာဂိလာယတိတိ၊ ကား။ ဝိသဘာဂါဟာရာဒိ၊ သဘောမတူသော
အာဟာရစသည်ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဟဒယပုဒေသော၊ နှလုံးအရပ်သည်။ ဝိဝတ္တတိ၊
ဖောက်ပြန်စွာ ဖြစ်၏။

[၃၀၉] ၂၁၁။ ဒဓိနော၊ နို့ ဓမ်း၏။ ဝိဿန္တနအတ္ထရသော၊ စီးထွက်သော
ကြည်သော အရည်သည်။ ဒဓိမုတ္တံ၊ မည်၏။ ဂဠိတွာတိ၊ ကား။ သန္နိတွာ၊ စီး၍။
တာလုမတ္ထကဝိဝရေန ဩတရိတွာတိ၊ ကား။ မတ္ထကဝိဝရတော၊ ဦးထိပ်၏
အပေါက်အကြားမှ။ အာဂန္တာ၊ လာ၍။ တာလုမတ္ထကေန၊ အာစောက်၏
အထက်အရပ်ဖြင့်။ ဩတရိတွာ၊ သက်ဆင်း၍။

၂၁၂။ တေလံ၊ လှည်းဆီသည်။ သကဋ္ဌဿ၊ လှည်း၏။ နာဘိအက္ခသိသာနံ၊
ပုံတောင်းနှင့် ဝင်ရိုးစွန်းတို့၏။ (အဗ္ဘဉ္ဇနကိစ္စံ၊ လိမ်းကျံခြင်းကိစ္စကို။ သာဓယ-
မာနာ ဝိယ၊ ပြီးစေသကဲ့သို့။) အဋ္ဌိသန္နိနံ၊ တို့၏။ အဗ္ဘဉ္ဇနကိစ္စံ၊ ကို။ သာဓ-
ယမာနာ၊ လျက်။ ကဋ္ဌကဋ္ဌာယန္တိတိ၊ ကား။ ကဋ္ဌကဋ္ဌာတိ သဒ္ဓံ၊ ကဋ္ဌကဋ္ဌ
ဟူသော အသံကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တေ၊ ဤကဋ္ဌကဋ္ဌာယန္တိ-
ဟူသော ပုဒ်သည်။ အနုရဝဒဿနံ၊ မြည်သော အသံအတုကို ပြကြောင်း ဖြစ်
သော ပုဒ်တည်း။ ဒုက္ခန္တိတိ၊ ကား။ ဒုက္ခိတာနိ၊ ဆင်းရဲကုန်သည်။ သဇ္ဇာတ-
ဒုက္ခာနိ၊ ဖြစ်သော ဆင်းရဲရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

၂၁၃။ သမူလံ၊ အမြစ်နှင့်တကွသော။ ထူလမာသံ၊ ပဲကြီးကို။ (သီမူနှင့်
အညီပင်) ဈာပေတွာ၊ မီးရှို့၍။ ဆာရိကံ၊ ပြာကို။ အဝဿာဝေတွာ၊ စစ်၍။
ဂဟိတယူသော၊ ယူအပ်သောအရည်သည်။ မာသခါရော၊ မည်၏။ ဥစ္စိဋ္ဌောဒက-
ဂဗ္ဘမလာဒိနံ၊ ခွက်ဆေးရေ၊ ကိုယ်ဝန်အညစ်အကြေး အစရှိသည်တို့ကို။ ဆဉ္စန-

ဋ္ဌာနံ၊ စွန့်သွန်ရာအရပ်သည်။ စန္ဒနိကာ၊ မည်၏။ ယဝနသဋ္ဌံ နာမ၊ ယဝနသဋ္ဌမည်သည်ကား၊ ဝါ၊ ယွန်းလူမျိုး၊ ဂရိတ်လူမျိုးတို့၏ ရေစစ်အိုးမည်သည်ကား။ ပကတိယာ၊ အားဖြင့်။ အမုခမေဝ၊ ရေဝင်ရန်အပေါက်မရှိသည်သာလျှင်။ (သမ္မုခမေဝ - ဟူ၍လည်း ရှိ၏။ နောက်ဝါကျနှင့် ဆက်စပ်ကြည့်လျှင် အမုခမေဝ - ဟု ရှိမှသင့်မည်) ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ယဿ၊ အကြင်ရေစစ်အိုး၏။ အာရဂ္ဂမတ္တမ္ပ၊ စူးငယ်ဖျားမျှသော်လည်း။ ဥဒကဿ၊ ၏။ ပဝိသနမုခံ၊ ဝင်ရာအပေါက်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တံ၊ ထိုသို့သောရေစစ်အိုးကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အမုခေ ယဝနသဋ္ဌေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာယူဟနန္တိ၊ ကား။ သမိဟနံ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။

၂၁၄။ ဝေဠိတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိတော စကားကို။ ယထာဝုတ္တာယ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လပဋိပတ္တိယာ၊ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လ၌ အကျင့်ကို။ နိဂမနံ၊ နိဂုံးအုပ်သောစကားတည်း။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ မနသိကာရကောသလ္လပဋိပတ္တိမ္ပ၊ ကိုလည်း။ နိဂမနဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ မတ္ထကံ၊ အပြီးအဆုံးသို့။ ပါပေတွာ၊ ရောက်စေ၍။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အနုပုဗ္ဗတောတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ ပဏ္ဏတ္တိသမတိက္ကမာဝသာနေတိ၊ ကား။ ကေသာဒိပဏ္ဏတ္တိသမတိက္ကမဝသေန၊ ကေသာအစရှိသောပညတ်ကို ကျော်လွန်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တာယ၊ သော။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ အဝသာနေ၊ အဆုံး၌။ အပုဗ္ဗာပရိယမိဝါတိ၊ ကား။ ဧကဗျမိဝ၊ တပြိုင်နက်ကဲ့သို့။ ကေသာတိ၊ ကေသာ

၁။ ယဝနသဋ္ဌ-ဟုခေါ်သော ရေစစ်အိုး ဟူသည်မှာ ယခုကာလ၌ အိုးအုံကြီး၍ ပုလင်းပုကြီးသဖွယ် ပြေညက်ဖြင့်လုပ်ထားသော ရေစစ်အိုးမျိုးပင်ဟု ယူအပ်၏။ ၎င်းရေစစ်အိုးကို ရေအိုးထဲ၌ချထားလျှင် အတွင်းသို့ ရေစိမ့်၍ ဝင်၏။ ထိုစိမ့်ဝင်သောရေကို သောက်ကြရ၏။ ထိုရေစစ်အိုးကို ရှေးခေတ်က ယဝန-ယောန-ယောနက ဟု ခေါ်သော ယွန်းလူမျိုး-ဂရိတ်လူမျိုး-ပါရှားလူမျိုး-ပသီလူမျိုးတို့ကစ၍ သုံးခဲ့သောကြောင့် ၎င်းကို ယဝနသဋ္ဌ-ဟု ခေါ်တွင်သည် ဖြစ်ရာ၏။ ၎င်းမှာ ရေထုတ်ရန် အပေါက်ရှိသော်လည်း ရေဝင်ရန်ကား အပေါက်မရှိချေ။ ထို့ကြောင့် အမုခေ-ဟူသော ပါဌဖြင့် ရေဝင်ရန် အပေါက်မရှိသည်ကိုသာ ပြသည်ဟု ယူအပ်၏။ လုံးဝအပေါက်မရှိလျှင် အသုံးကျဖွယ် မရှိပေ။ ထိုသို့ ယဝနသဋ္ဌ-ဟူက ရေဝင်ပေါက်မရှိသည်ချည်း ဖြစ်သောကြောင့် ယဝနသဋ္ဌ-ဟု ဆိုလျှင် ပြီးသင့်ပါလျက် အမုခေ-ဟူသော ဝိသေသနကို အဘယ်ကြောင့် ဆိုပါသနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိ၍ ယဝနသဋ္ဌံ နာမ-စသည်ကို ဋီကာဆရာ မိန့်ဆိုတော်မူသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အချို့မကောင်းသော ယဝနသဋ္ဌ-ခေါ် ရေစစ်အိုးမှာ စိမ့်ဝင်ရန် စူးငယ်ဖျားခန့် အပေါက်ပါသည်လည်း ရှိရာသေး၏။ ယခုဥပမာပြသော ဤရေစစ်အိုး၌ကား စူးငယ်ဖျားမျှ အလွန်သေးငယ်သော ရေဝင်ပေါက်သော်လည်း မရှိဟု သိစေရန် အမုခေ-ဟူသော ဝိသေသနပါ ထည့်၍ပြသည်ဟု ဆိုလို၏။

တိ-ဟူသောပါဌ်၌။ (ကေသာတိတိ-ဟု ရှိသင့်လျက် ဣတိ-တပုဒ်ကျေသည်) ဣတိ-သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အာဒိအတ္ထော၊ အစဟူသော အနက်ရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ ပကာရတ္ထော၊ အပြား၊ အတူ ဟူသောအနက်ရှိ၏။ ဝေမာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဣမိနာ ပကာရေန၊ ဤအပြား၊ ဤအတူအားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေ ဓမ္မာတိ၊ ကား။ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေတ္တာပိတာ၊ ပိုင်းခြား မှတ်သားအပ်သည်ဖြစ်၍။ ပဋိက္ကလ္လကာရတော၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ ထင်ကုန်သော။ ကောဠာသဓမ္မာ၊ ကောဠာသတရား တို့တည်း။

ဗဟိဒ္ဓါပီတိ၊ ကား။ သသန္တာနတော၊ မိမိသန္တာန်မှ။ ဗဟိပိ၊ အပဋ္ဌ လည်း။ ပရသန္တာနကယေပိ၊ သူတပါးသန္တာန်ဖြစ်သောကိုယ်၌လည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဗဟိဒ္ဓါပိ-ဟူသော ပုဒ်၏အနက်တည်း။ မနသိကာရံ ဥပသဟ- ရတိတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ ပဋိက္ကလ္လမနသိကာရံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟုလုံးသွင်းခြင်းကို။ ဣဒံ ယထာ၊ ဤငါ၏ကိုယ်ကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဧတံ၊ ထိုသူတပါး၏ကိုယ်သည်။ (ပဋိက္ကလ္လံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဥပနေတိ၊ ကပ်၍ဆောင်၏။ ဝါ၊ နှိုင်းယှဉ်၍ဆောင်၏။ ဧဝံ သဗ္ဗကောဠာ- သေသု ပါကဋိဘူတေသုတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ကာယေ ယထာ၊ ကိုယ် ၌ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပရေသမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ ကာယေ၊ ၌။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန် သော။ ကေသာဒိကောဠာသေသု၊ တို့သည်။ ပဋိက္ကလ္လဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝိဘူတဘာဝေန၊ ပေါ်လွင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊ ထင်ကုန်လတ် သော်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကသိဏေသု၊ တို့၌။ ဝစုနသဒိ- သော၊ ပွားစေခြင်းနှင့်တူသော။ ယောဂိနော၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ ကာယဂတာသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ အယံ ဘာဝနာဝိသေသော၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။ (ဤဝါကျ စကားမချော)

အနုပုဗ္ဗမုဉ္ဇနာဒိတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ သုတ္တန္တနယေန၊ သုတ္တန်နည်းဖြင့်။ ဝိဘာဝိတံ၊ ထင်ရှားပြခဲ့ပြီးသော။ ဝိရိယသမထာယောဇနံ၊ ဝိရိယ၏ညီမျှသည်၏ အဖြစ်ကိုယှဉ်စေခြင်းကို။ သင်္ကဏာတိ၊ ၏။ ပုနပုနံ မန-

၁-သုတ္တန်နည်း အဘိဓမ္မာနည်းဟု ပြလိုသောအရာမဟုတ်သောကြောင့် ဤပါဌ်မသင့်။ ရှေးမနသိကာရကောသလ္လ ဆယ်ပါးကိုပြရာ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၁- ၂၃၈) ၌ သုတ္တန်သုံးပါးကိုပြခဲ့ သောကြောင့် သုတ္တန္တနယေန- ဟူ၍မှ သင့်မည်။ သုတ္တန္တနယေန၊ အဓိစိတ္တစသော သုတ္တန်သုံးပါးအပေါင်းဖြင့်- ဟုအနက်ပေး။

၂-ဤပါဌ်လည်း မသင့်။ ထိုမနသိကာရကောသလ္လ သုတ္တန်သုံးပါးအရာ၌ ဆိုခဲ့သော “ဝိရိ- ယသမထယောဇနတ္ထံ” ဟူသောပါဌ်နှင့်အညီ ဝိရိယသမထယောဇနံ- ဟူ၍မှ သင့်မည်။ ဝိရိ- ယသမထယောဇနံ၊ ဝိရိယနှင့်သမာဓိကိုယှဉ်စေခြင်းကို။

သိကရောတောတိ၊ ကား။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ [၃၁၀] အတ္တနော၊ ၏။ ကာ-
ယေ၊ ဌှိ။ ကေသာဒိကေ၊ တို့ကို။ ပဋိက္ကလ္လာ ပဋိက္ကလ္လာတိ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိ
ကုန်၏ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိကုန်၏ဟူ၍။ အဘိဏ္ဍာသော၊ မပြတ်။ မနသိကာရံ၊ ကို။
ပဝတ္တေန္တဿ၊ ဖြစ်စေသော ယောဂီအား။ ယဒါ၊ ဌှိ။ သဒ္ဓါဒီနိ၊ ကုန်သော။
ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ လဒ္ဓသမထာနိ၊ ရအပ်ပြီးသော သမထရှိကုန်သည်။
ဝါ၊ ရအပ်ပြီးသော ကိလေသာငြိမ်းခြင်းရှိကုန်သည်။ ဝိသဒါနိ၊ စင်ကြယ်ကုန်
သည်။ (ဟုတော့၊ ၍။) ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒါ၊ ဌှိ။ အဿဒ္ဓိယာဒီနိ၊ အသဒ္ဓိယ
အစရှိသော ဆန့်ကျင်ဖက်တရားတို့၏။ ဒုရိဘာဝေန၊ ဝေးသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ သာတိသယံ၊ တကွ။ ဗလပ္ပတ္တေဟိ၊ ခွန်အားသို့ရောက်ကုန်သော။
သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓမ္မေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ လဒ္ဓပတ္တမ္မာနိ၊ ရအပ်သော
ထောက်ပံ့ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ ထောက်ပံ့ခြင်းကို ရကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊
ထောက်ပံ့ခြင်းကိုရကုန်သော။ ဝိတက္ကာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ဈာနင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။
ပဇ္ဈတရာနိ၊ အထူးသဖြင့် ထက်မြက်ကုန်သည်။ ဟုတော့၊ ၍။ ပါတုဘဝန္တိ၊
ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဝိတက်အစရှိသော ဈာန်အင်္ဂါတို့၏။ ဥဇုဝိပစ္စနိကတာယ၊
ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဝရဏာနိ၊ တို့သည်။
တဒေကဋ္ဌေဟိ၊ ထိုနိဝရဏတို့နှင့်တူသော တည်ရာရှိကုန်သော။ ပါပဓမ္မေဟိ၊
အကုသိုလ်တရားတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဝိက္ခမ္ဘိတာနေဝ၊ ခွါအပ်ပြီးကုန်သည်
သာလျှင်၊ ဝါ၊ ဝေးကွာကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပစာရ-
သမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဓိယတိ၊ ကောင်းစွာတည်ကြည်၏။
သော၊ ထိုယောဂီသည်။ တံယေဝ နိမိတ္တံ၊ ထိုပဋိက္ကလ္လကောဋ္ဌာသနိမိတ်ကို
သာလျှင်။ အာသေဝန္တော၊ အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲသည်ရှိသော်။ ဘာဝေန္တော၊
ပွားစေသည်ရှိသော်။ ဗဟုလီကရေန္တော၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုသည်ရှိသော်။
အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အနုက္ကမေန အပ္ပနာ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊
ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဗ္ဗာကာရတောတိ၊ ကား။ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။
ပဉ္စဓာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ သာတိ၊ ကား။ အပ္ပနာ၊ သည်။

ပန၊ စောဒနာထုတ်၍ရှင်းဦးအံ့။ ဧတံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤကာယဂတာသတိ
ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ အဝိညာဏကာသုဘကမ္မဋ္ဌာနာနိ ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ ပဌမဇ္ဈာ-
နဝသေန၊ ဖြင့်။ ယဒိ သိဇ္ဈတိ၊ အကယ်၍ပြည့်စုံငြားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ပြည့်
စုံသည်ရှိသော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာယဂတာသတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆို

၁-ဤ၌လည်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၁-၁၂၅-တွင် ဒသဝိဓအပ္ပနာကောသလ္လအရာ၌ ပြခဲ့သော
ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနံ-ဟူသောပါဌ်နှင့်အညီ လဒ္ဓသမတ္တာနိ-ရှိမှသင့်မည်။ လဒ္ဓသမတ္တာ-
နိ၊ ရအပ်သော ညီမျှသည်၏ အဖြစ်ရှိကုန်သည်-ဟုပေး)

အပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ဧဝံ ပဌမဇ္ဈာန-
ဝသေနာတိအာဒိ၊ ကိ။ အာဟ၊ ဧ။ နာနာဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိသု၊ သဏ္ဌာန်စသည်
ရှိကုန်သော။ ဒုတ္တိံ သာယ ကောဠာသေသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တမာနာယ၊ သော။
သတိယာ၊ ဧ။ ကိစ္စံ၊ သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ သာတိ-
သယံ၊ အလွန် အကဲနှင့် တကွဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သတိဗလေန ဣဇ္ဈာန-
တောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။

ပန္နသေနာသနေသု စ၊ အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းတို့၌၎င်း။
အဓိကုသလေသု စ၊ လွန်ကဲထူးမြတ်သော သမထဝိပဿနာ ဘာဝနာ ကုသိုလ်
တရားတို့၌၎င်း။ အရတိံ စ၊ မပျော်မွေ့ခြင်းကို၎င်း။ ကာမဂုဏေသု၊ တို့၌။
ရတိံ စ၊ ပျော်မွေ့ခြင်းကို၎င်း။ သဟတိ အဘိဘဝတိ၊ လွမ်းမိုးနှိပ်စက်တတ်
၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရတိရတိသဟော၊ မည်၏။ (ကသ္မာ၊ ကြောင့်
နည်း။) သရိရသဘာဝစိန္တနေန၊ ကိုယ်၏မှန်ကန်သော သဘောကို ကြံစည်
ခြင်း၊ ရှုခြင်းဖြင့်။ အနဘိရတိယာ၊ တောကျောင်း ဘာဝနာကုသိုလ်တရား
တို့၌မပျော်မွေ့ခြင်းကို။ ပဟိနတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
တထာ၊ တူ။ ကောဠာသဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တသိနေဟဿ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော
ချစ်ခြင်း၏။ ပရိက္ခိဏတ္တာ၊ ကုန်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘယဘေရဝံ၊
ဘေးငယ် ဘေးကြီးကို။ သဟတိ၊ နှိပ်စက်ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ သီတာဒိနဉ္စ၊
အအေးစသည်တို့ကိုလည်း။ အဓိဝါသကဇာတိကော၊ သည်းခံနိုင်သော သဘော
ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဟိ၊ မှန်။ အတ္တသိနေဟဝသေန၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သောချစ်ခြင်း
၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပုရိသဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဘယဘေရဝံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
ဧ။ ဒုက္ခဿ စ၊ ကိုလည်း။ အနဓိဝါသနံ၊ သည်းမခံနိုင်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊
ဧ။) ပန၊ ဆက်။ ဣဒံ ကောဠာသဘာဝနံ၊ ကိ။ အနုယုတ္တဿ၊ အားထုတ်
သောယောဂီအား။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ပဌမဇ္ဈာနမတ္တမေဝ၊ မျှသည်သာ
လျှင်။ န (သမ္ပဇ္ဇတိ) ၊ ပြည့်စုံသည်မဟုတ်သေး။ ဥတ္တရိပိ၊ ထို့ထက်အလွန်
လည်း။ ပဋိဝေဓော၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသေး၏။ ဣတိ၊
သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကေသာဒိနန္တိအာဒိ၊ ကိ။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

ကာယဂတာသတိကထာဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

၁-ဤ၌လည်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၁-၁၈၉ ၌ တဒဿ ယာထာဝသရသံ အသုဘလက္ခဏံ
အသဉ္ဇာနန္တာ ပုရိသာ ဣတ္ထိသု၊ ဣတ္ထိယော စ ပုရိသေသု ရတိံ ကရောန္တိ-ဟူသည်နှင့်
အညီ အဘိရတိယာ-ဟူ၍သော်၎င်း အရတိရတိယာ-ဟူ၍သော်၎င်း ရှိမှသင့်ပေမည်။

ဝိသုဒ္ဓိ ၃ နိဿယ ၂-၁၄ ပ-မ-ဗ-သ-စ

အာနာပါနဿတိကထာဝဏ္ဏနာ

၂၁၅။ ဧဝံ၊ သို့။ ပသံသိထွာ၊ ချီးမွမ်း၍။ ယံ တံ အာနာပါနဿတိ-
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ညွှန်ပြတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်
အပ်၏။ (ပသံသနာကာရပါဠိကို မဖွင့်မူ၍ အဘယံကြောင့် ပုစ္ဆာပါဠိကိုသာဖွင့်
ပါသနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် တတ္ထ-စသည်ကို မိန့်သည်) တတ္ထ၊ ထို
ပါဠိ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကထံ ဘာဝိတောတိအာဒိကာယ၊ ဤသို့အစရှိသော။
ပုစ္ဆာပါဠိယာ၊ ၏။ အတ္ထေ၊ ကို။ ဝိဘာဝိတေ၊ ဖွင့်ပြအပ်သည်ရှိသော်။ ဘေ-
ဒါဘာဝတော၊ အကွဲအပြား၏မရှိခြင်းကြောင့်။ ထောမနာပါဠိယာပိ၊ ချီးမွမ်း
သော ပါဠိ၏လည်း။ အတ္ထော၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ဝိဘာဝိတောယေဝ၊ ဖွင့်ပြအပ်
ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုထောမနာပါဠိကို။
လဿိတော၊ ခုန်ကျော်၍။ ကထံ ဘာဝိတော စာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာရဘ-
တိ၊ အားထုတ်တော်မူ၏။ (လုံးဝအထူးမရှိ၍ ဘေဒါဘာဝတော- ဟု ဆိုသ
လော-ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် တတ္ထ ဟိ-စသည်ကိုမိန့်သည်) ဟိ၊ အထူး။
တတ္ထ၊ ထိုထောမနာပါဠိ၌။ ဣတော၊ ဤပုစ္ဆာပါဠိမှ။ ပသံသာဘာဝေါ စ၊
ချီးမွမ်းသော စကား၏အဖြစ်သည်၎င်း။ အယမ္ဗိ ခေါတိ ဝစနဉ္စ၊ ဟူသောစကား
သည်၎င်း။ ဝိသေသော၊ ထူးသေး၏။ (ထိုထူးသောအရာကိုဖွင့်ပြလို၍ တေသု
စသည်ကိုမိန့်သည်) တေသု၊ ထိုအထူးတို့တွင်။ ပသံသာဘာဝံ၊ ချီးမွမ်းသော
စကား၏ အဖြစ်ကို။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။ ဧဝံ ပသံသိတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊
ဆက်။ ပသံသာ၊ ချီးမွမ်းခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုအာနာပါနဿတိသမာဓိ၌။
အဘိရုစိဇနနေန၊ နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေသဖြင့်။ ဥဿာဟနတ္ထာ၊ အားထုတ်
စေခြင်း အကျိုးရှိ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုချီးမွမ်းခြင်းကို။ သုတော၊ ၍။ ဘိက္ခု၊ တို့
သည်။ “ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣမံ သမာဓိံ” ကို။ အနေကေဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာ-
ရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပသံသတိ၊ ၏။ [၃၁၁] အယံ သမာဓိ၊ သည်။ သန္တော စ၊
ငြိမ်သက်သည် ၎င်း။ ပဏီတော စ၊ မွန်မြတ်သည်၎င်း။ အသေစနကော စ၊
သွန်းထည့်အပ်သော အကြောင်းတပါးမရှိသည်၎င်း။ သုခေါ၊ ချမ်းသာသော။
ဝိဟာရော စ၊ နေရာဝိဟာရသည်၎င်း။ (ဟောတိ) ကိရ၊ သတတ်။ ပါပဓမ္မေ စ၊
ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကိုလည်း။ ဌာနသော၊ တဏှခြင်း။ အန္တရ-
ဓာပေတိ ကိရ၊ ကွယ်ပျောက်စေသတတ်။” ဣတိ၊ သို့။ သဉ္ဇာတာဘိရုစယော၊
ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဥဿာဟဇာတာ၊ ဖြစ်သောအားထုတ်ခြင်းရှိ
ကုန်သည်။ (ဟုတော၊ ၍။) သက္ကစ္စံ၊ စွာ။ အနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ အားထုတ်အပ်သည်ကို၊
ဝါ၊ အားထုတ်အပ်သည်ဟု။ ပဋိပဋ္ဌိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်သည်ကို၊ ဝါ၊ ဟု။ မညန္တိ၊
အောက်မှတ်ထင်ကုန်၏။ အယမ္ဗိ ခေါတိ ပဒဿ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ (အတ္ထော
ဝေဒိတဗ္ဗော- ဌာဝပ်) မယာ၊ သည်။ နိဗ္ဗာနမဟာသရဿ၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော

မဟာသမုဒြာ၏၊ ဝါ၊ သို့။ ဩတရဏတိတ္ထဘူတာ၊ သက်ဝင်ရာဆိပ်ကမ်းဖြစ်၍
 ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ ဣမေ ကသိဏဇ္ဈာနအသုဘဇ္ဈာနာဒယော၊ အကြင်
 ကသိုဏ်းဈာန် အသုဘဈာန် အစရှိသည်တို့ကို။ ဒေသိတာ၊ ဟောတော်မူ
 အပ်ကုန်၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ တေ ဝေ၊ ထို ကသိုဏ်းဈာန် အသုဘဈာန်
 အစရှိသည်တို့သည်သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်ကုန်သေး။ အယမ္ပိ ခေါ၊ ဤအာနာ-
 ပါနဿတိသမာဓိသည်လည်း။ (ဩတရဏတိတ္ထဘူတော၊ သာလျှင်တည်း။)
 ဣတိ၊ သို့။ (ကရောန္တော သမ္ပိဏ္ဏနဝသေန-၌ စပ်) ဘဂဝါ၊ သည်။ အတ္တနော၊
 အား။ ပစ္စက္ခဘူတံ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သမာဓိံ၊ ကို။ ဒေသနာ-
 နုဘာဝေန၊ ဒေသနာ၏ အစွမ်းအာနုဘော်ဖြင့်။ တေသမ္ပိ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား
 လည်း။ အာသန္နဉ္စ၊ နီးသည်ကို၎င်း။ ပစ္စက္ခဉ္စ၊ မျက်မှောက်ကို၎င်း။ ကရောန္တော၊
 ပြုလျက်။ သမ္ပိဏ္ဏနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေ၊ ဤသို့ အယမ္ပိ ခေါ-ဟူ၍။ အာဟ၊
 ဟောတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နမုခေန၊ ဆက်စပ်ခြင်းကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်။
 အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

သောဠသဝတ္ထုကန္တိ၊ ကား။ စတုသု၊ ကုန်သော။ အနုပဿနာသု၊ တို့၌။
 စတုနံ၊ ကုန်သော။ စတုဏ္ဏာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သောဠသဋ္ဌာနံ၊
 တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဌာနရှိသော။ သဗ္ဗာကာရပရိပူရေတိ၊ ကား။ ကမ္မ-
 ဌာနပါဠိယာ၊ ၏။ ပဒတ္ထော၊ ပုဒ်အနက်၎င်း။ ပိဏ္ဏတ္ထော၊ အပေါင်းဖြစ်သော
 အနက်၎င်း။ ဥပမာ၊ ၎င်း။ စောဒနာ၊ ၎င်း။ ပရိဟာရော၊ ၎င်း။ ပယောဇနံ၊
 အကျိုး၎င်း။ ဣတိ ဝေမာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗေဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာ-
 ရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပရိပူဏ္ဏော၊ ပြည့်၏။ နိဒ္ဒေသောတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ကို။
 နိဿေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ဝိတ္တာရော၊ ချဲ့ပြခြင်းတည်း။

၂၁၆။ ကထန္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ ပုစ္ဆနာကာရဝိဘာဝနပဒံ၊
 မေးသော အခြင်းအရာကို ထင်စွာပြကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ စ၊ ဆက်။
 တ္ထေ၊ ဤအရာ၌။ အညာသံ၊ တပါးသောပုစ္ဆာတို့၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်
 သင့်ခြင်းကြောင့်။ ကထေတုကမျတာဝသေန၊ တာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပုစ္ဆော၊
 တည်း။ သာ စ၊ ထိုပုစ္ဆာသည်လည်း။ ဥပရိ၊ ၌။ ဒေသနံ၊ သို့။ အာရုဠာနံ၊
 တက်ရောက်ကုန်သော။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော၊ ပကာရဝိသေသာနံ၊ အပြား
 အထူးတို့ကို။ အာမသနဝသေန၊ သုံးသပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။)
 ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ကထန္တိ၊ ပ။ ကမျတာပုစ္ဆာတိ၊
 ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကထံ ဗဟုလိကတောတိ တ္ထောပိ၊ ဤပါဌ်၌လည်း။
 အာနာပါနဿတိသမာဓိတိ ပဒံ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။
 သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထံ၊ ထိုပါဌ်၌။ ကထန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ အာနာ-
 ပါနဿတိသမာဓိဗဟုလိကာရံ၊ ဓိကိုအကြိမ်များစွာ ပြုခြင်းကို။ နာနပ္ပကာရ-

တော၊ အားဖြင့်။ ဝိတ္တာရေတုကမ္ပတာပုစ္ဆာ၊ ချဲ့ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် မေးသောပုစ္ဆာတည်း။ ဝါ၊ မေးကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ ဗဟုလိကတော အာနာပါနဿတိသမာဓိတိ၊ ဟူသောစကားသည်။ တထာပုဋ္ဌ-ဓမ္မနိဒ္ဒယနံ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် မေးအပ်သောတရားကို ညွှန်ပြကြောင်း ဖြစ်သောစကားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒေသဝနယောတိ ဣမိနာ၊ ဟူသောကြွ်ပါငြ်ဖြင့်။ အတိဒိသတိ၊ ညွှန်ပြတော်မူ၏။ (သန္တော စသည်တို့၏အနက်ကို ရှေး၌ မပြအပ်သေးသည် မဟုတ်လော၊ ၎င်းတို့ကို ဒေသဝနယော-ဟု အဘယ့်ကြောင့် ညွှန်းသနည်း ဟူသောအမေးကို တထာ-စသည်ဖြင့်ဖြေ၏) တထာ၊ တူ။ သန္တဘာဝါဒယောပိ၊ ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ် စသည်တို့သည်လည်း။ (သိဒ္ဓါ၊ဂဟိတာ ဟောန္တိ-တို့၌စပ်) တဿ၊ ထိုအာနာပါနဿတိသမာဓိ၏။ ယေဟိ ဘာဝနာဗဟုလိကာရေဟိ၊ အကြင် ပွားစေခြင်း၊အကြိမ်များစွာ ပြုခြင်းတို့ဖြင့်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီးကုန်၏။ တဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ ထိုဘာဝနာ၊ဗဟုလိကာရတို့ကို ယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်ပြီးသည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿောဘုံ၊ ငှါ။ ကသံ ဗဟုလိကတော။ပ။ ဝုပသမေတိတိ ဧတ္ထာပိ ဒေသဝနယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဥဒါယိ၊ ယိ။ ပုန စ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊ တပါးကား။ ယထာပဋိပန္နာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ကျင့်ကုန်သည်ရှိသော်။ မေ၊ ၏။ သာဝကာ၊ တို့သည်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနေ၊ တို့ကို။ ဘာဝေန္တိ၊ ဖြစ်စေပွားစေကုန်၏။ (တထာ၊ ထိုအရာအားဖြင့်။) မယာ၊ သည်။ သာဝကာနံ၊ တို့အား။ ပဋိပဒါ၊ ကို။ အက္ခာတာ၊ ဟောအပ်ပြီ။ ဣတိအာဒိသု၊ ပါငြ်တို့၌။ ဥပ္ပါဒနဝစုနဋ္ဌေန၊ ဖြစ်စေခြင်း၊ပွားစေခြင်း ဟူသောအနက်ကြောင့်။ ဘာဝနာ၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယဝသေန၊ ထိုနှစ်ပါးစုံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဘာဝိတောတိ ဥပ္ပါဒိတော ဝစိတော ဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါငြ်၌။ ဘာဝံ၊ ဖြစ်ခြင်း ရှိခြင်းသို့။ ဝိဇ္ဇမာနတံ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ ဣတော ဂတော၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘာဝိတော၊ ၏။ ဥပ္ပါဒိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ပဋိလဒ္ဓမတ္တော၊ ရအပ်ခါမျှ ဖြစ်သော တရားတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ ပန၊ တပါး။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ပြီးလတ်၍။ လဒ္ဓါသေဝနေ၊ ရအပ်သော မှီခိုခြင်းရှိသော တရားသည်။ ဘာဝိတော၊ ပွားစေအပ်သည်မည်၏။ ပဂုဏဘာဝံ၊ လေ့လာသည်အဖြစ်သို့။ အာပါဒိတော၊ ရောက်စေအပ်သည်မည်၏။ ဝစိတော၊ ပွားစေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ [၃၁၂] အတ္တော၊ တည်း။ အာနာပါနပရိဂ္ဂါဟိ-

၁-သာရတ္ထ ဋီ ၂-၁၈၂-၌လည်း နည်းတူပင် ဖွင့်ပြထား၏။ ထိုစာအုပ်၌ ပါငြ်နေ ပါငြ်ထား ဤဋီကာစာအုပ်ထက်သန်ရှင်း၏။ သို့သော် ဘာဝိတော-ပုဒ်ကို ဤဋီကာတို့၌ ဖွင့်ပြ

ကာယာတိ၊ ကား။ ဒိဿရဿာဒိဝိသေသေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။
 အဿာသပဿာသေ၊ ထွက်သက်ဝင်သက်တို့ကို။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇဂါဟိကာယ၊ ပိုင်းခြား
 ၍ ယူတတ်သော။ တေ၊ ထိုထွက်သက်ဝင်သက်တို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။ ပဝတ္တာယ၊
 သော။ ။ပစ္စယဘူတာယံ၊ အကြောင်းပစ္စည်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သတိယံ၊ ဌ၊
 ဝါ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ပုရိမသ္မိံ၊ သော။ အတ္တော၊
 အနက် ၌၊ ဝါ၊ ဝစနတ္ထ၌။ သမ္ပယုတ္တဝစနတော၊ သမ္ပယုတ္တ-ပုဒ်ကို ဆိုခြင်း
 ကြောင့်။ သမာဓိဿ၊ ဧ။ (ပစ္စယ-ဌ်စပ်)သတိယာ၊ ဧ။ (ဘာဝ-ဌ်စပ်)သဟ-
 ဇာတာဒိပစ္စယဘာဝေါ၊ သဟဇာတ အစရှိသော ပစ္စည်း၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊
 ဧ။ ဒုတိယသ္မိံ ပန၊ ဒုတိယ ဝစနတ္ထ၌ကား။ ဥပနိဿယဘာဝေါပိ၊ ဥပနိဿယ
 ပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ (ဝုတ္တော၊ ဧ။) ဟိ၊ မှန်။ ဥပစာရဇ္ဈာနသဟဂတာ၊
 ဥပစာရဇ္ဈာန်နှင့် တကွဖြစ်သော။ သတိ၊ သည်။ အပ္ပနာသမာဓိဿ၊ ဧ။
 ဥပနိဿယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဗဟုလိကတောတိ၊
 ကား။ ဗဟုလံ၊ အကြိမ်များစွာ။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သော၊ ဝါ၊ ရှိသော်။
 တေန၊ ထိုပါ၌ဖြင့်။ အာဝဇ္ဇနာဒိဝသိဘာဝပုတ္တိံ၊ အာဝဇ္ဇန်းအစရှိသော ဝသိ
 ဘော်သို့ ရောက်ခြင်းကို။ အာဟ၊ ဧ။ ဟိ၊ မှန်။ ယော၊ အကြင်သမာဓိကို။
 ဝသိဘာဝံ၊ သို့။ အာပါဒိတော၊ ရောက်စေအပ်၏။ သော၊ ထိုသမာဓိကို။
 ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတက္ခဏေ၊ အလိုရှိတိုင်း အလိုရှိတိုင်းသောခဏ၌။ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗတော၊
 ဝင်စားအပ်သည် အဖြစ်ကြောင့်။ ပုနပျုနံ၊ လဲလဲ။ ပဝတ္တိယတိ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။
 တေန၊ ကြောင့်။ ပုနပျုနံ ကတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဣဓေ ဘိက္ခဝေ
 သမဏောတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝေမာဒိသု၊
 ဤသို့အစရှိသော ပါ၌တို့၌။ ပဌမပဒေ၊ ပဌမပုဒ်၌။ ဝုတ္တော၊ သော။ ဝေ-သဒ္ဓေါ၊
 သည်။ ဒုတိယာဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဝုတ္တော ဝေ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ
 ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤပါ၌လည်း။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ဣတိ၊
 ကြောင့်။ ဥဘယတ္ထ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ ဥဘယပဒနိယမေန၊
 နှစ်ပုဒ်လုံးတို့၌ မြဲစေခြင်းဖြင့်။ လဒ္ဓဂုဏံ၊ ရအပ်သောဂုဏ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။
 အယဉ္ဇိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

ပုံသည် ဆန်းကြယ်လှ၏။ အမှန်အားဖြင့်မူကား ဘူ+ဏေ+တပစ္စည်း+ဣ-အာဂုံတို့ဖြင့်
 ပြီးသော ဘာဝိတော-ပုဒ်သည် ဖြစ်စေအပ်သည် ဟူသောအနက်ကို ဟောသောကြောင့်
 ရှေးဦးစွာ ဖြစ်စေအပ်သည်ကို ဥပ္ပါဒိတော-ဟုဆိုသည်။ ထပ်ကာ ထပ်ကာ ဖြစ်စေအပ်သည်ကို
 ဝစိတော-ဟု ဆိုသည်ဟူ၍ ဤမျှသာလျှင် အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလို ဖြစ်ရာ၏။ ထို့ကြောင့်
 ဘာဝံ ဣတော-စသည်ဖြင့် အသူးကြံခြင်းသည် အကျိုးမများသည်သာတည်း။

၁ ဤပုဒ်သည် အာနာပါနုဿတိယံ-ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှ ပုဒ်တစ်စုံဖြစ်သည်။
 သာရတ္ထံ ၆၂၁၈၂၌ကား အာနာပါနုဿတိယန္တိ-ဟု အပြည့်အစုံပင် ထုတ်ပြထားပေ၏။

အသုဘကမ္မဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ အသုဘာရမ္မဏဈာနံ၊ အသုဘလျှင် အာရုံရှိသောဈာန်ကို။ အာဟ၊ ဧ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ။ တံ၊ ထိုဈာန်ကို။ အသု-
ဘေသု၊ အသုဘအာရုံတို့၌။ ယောဂကမ္မဘာဝတော စ၊ အားထုတ်ခြင်းအမှု၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ယောဂိနော၊ ဧ။ သုခဝိသေသာနံ၊ ချမ်းသာအထူးတို့၏။
ကာရဏဘာဝတော စ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။ ကေဝလန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ နိဝတ္တေတိ၊ နှစ်စေ၏။ ပဋိဝေဓဝသေနာတိ၊ ကား။ ဈာနပဋိဝေဓဝသေန၊ ဈာန်ဟူသော ပဋိဝေဓ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ။ ဈာနံ၊ သည်။ ဘာဝနာဝိသေသေန၊ ဘာဝနာအထူးဖြင့်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ပြီးစီးလတ်သော်။ အတ္တနော၊ ဧ။ ဝိသယံ၊ ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တမေဝ၊ ထိုးထွင်း၍ သိလျက်သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ယထာ-
သဘာဝတော၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းသော သဘောအားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈိယတိ စ၊ ထိုးထွင်း၍လည်း သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိဝေဓောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။ ဩဠာရိကာရမ္မဏတ္တာတိ၊ ကား။ ဗိဘန္ဓာရမ္မဏတ္တာ၊ အိုဆိုးသောအာရုံ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ကုလ္လာရမ္မဏတ္တာတိ၊ ကား။ ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗာရမ္မဏတ္တာ၊ စက်ဆုပ်အပ်သော အာရုံ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိယာယေနာတိ၊ ကား။ ကာရ-
ဏေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်းကား။ လေသန္တရေန၊ အမြွက်အထူးဖြင့်။ အာရမ္မဏ-
သန္တတာယာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။ ဝိစေတဗ္ဗတံ၊ စူးစမ်း ရှာဖွေအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ပတ္တံ၊ ရောက်သော။ အာရမ္မဏဿ၊ ဧ။ ပရမ-
သုခုမတံ၊ အလွန်သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္တာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ဧ။ ဟိ-
သစ္စံ၊ ဧ။ သန္တေ၊ ငြိမ်သက်သော။ သန္နိသိန္ဓေ၊ ငြိမ်ဝပ်သော။ အာရမ္မဏေ၊
၌။ ပဝတ္တမာနော၊ သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ သယမ္ပိ၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း။ သန္နိသိန္ဓောဝ၊ ငြိမ်ဝပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တေန၊ ကြောင့်။
သန္တော ဝုပသန္တော နိဗ္ဗုတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ နိဗ္ဗုတသဗ္ဗပရိဋ္ဌာဟော၊ ငြိမ်းအေးပြီးသော အလုံးစုံသော ပူလောင်ခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊
တည်း။ အာရမ္မဏသန္တတာယ၊ အာရုံ၏ ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဒါရမ္မဏဓမ္မာနံ၊ ထိုအာရုံလျှင် အာရုံရှိသောတရားတို့၏။ သန္တတာ၊ ငြိမ်သက် သည်၏အဖြစ်ကို။ လောကုတ္တရဓမ္မာရမ္မဏာဟိ၊ လောကုတ္တရာတရားလျှင် အာရုံ ရှိကုန်သော။ ပစ္စဝေက္ခဏာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗာ၊ ပြအပ်၏။

အဿ၊ ဤသမာဓိအား။ သန္တပဏီတဘာဝါဝဟံ၊ ငြိမ်သက်မှုန်မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ဆောင်ပေးတတ်သော။ ကိဉ္စိ၊ သော။ သေစနံ၊ သွန်းထည့်အပ်သော အကြောင်းသည်။ န၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသေစနကော၊ မည်၏။ အသေစနကတ္တာ၊ သွန်းထည့်အပ်သော အကြောင်းတပါး မရှိသည်၏ အဖြစ်

ကြောင့်။ အနာသိတ္တကော၊ မထည့်စွက်အပ်။ အနာသိတ္တကတ္တာ ဝေ၊ မထည့်
 စွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ အဗ္ဗောကိဏ္ဏော၊ ရောပြွမ်းခြင်းမရှိ။
 ပရိကမ္မာဒိနာ၊ ပရိကံစသည်နှင့်။ အသမ္ပိယော၊ မရောနှော။ တတော ဝေ၊
 ကြောင့်ပင်လျှင်။ ပါဠိယေက္ခော ဝိသုယေဝေကော၊ အသီးအခြား တပါး
 သာလျှင်တည်း။ အာဝေဏိကော အသာဓာရဏော၊ မဆက်ဆံ။ ဧတံ သဗ္ဗံ၊
 ဤအလုံးစုံသော စကားကို။ သရသတော ဝေ၊ မိမိ၏သဘောအားဖြင့်သာလျှင်။
 သန္တဘာဝံ၊ ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကို။ [၃၁၃] ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 သန္တဘာဝနိမိတ္တံ၊ ငြိမ်သက်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ပရိကမ္မံ ဝါ၊ ပရိကံ
 သည်မူလည်း။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်တွင် နတ္ထိ ဌာဝံ၊ ဤဋီကာနှင့်အညီ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌လည်း
 ပရိကမ္မေန ဝါ-ဟု ရှိရာတွင် ပရိကမ္မံ ဝါ-ဟု ရှိသင့်၏) စ၊ ဆက်။ ပရိကမ္မန္တံ၊
 ကား။ ကသိဏကရဏာဒိနိမိတ္တုပ္ပါဒနပရိယောသာနံ၊ ကသိုဏ်းကို ပြုခြင်းလျှင်
 အစရှိလျက် ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို ဖြစ်စေခြင်းလျှင် အဆုံးရှိသော အမှုတည်း။
 တာဒိသံ၊ ထိုသို့သော ပရိကံသည်။ ဣဓ၊ ဤအာနာပါနဿတိသမာဓိ၌။ နတ္ထိ၊
 မရှိ။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုပရိကံပြုခိုက်
 အခါ၌။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ နိရဿာဒတ္တာ၊ သာယာဖွယ်ကင်းသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ အသန္တံ၊ မငြိမ်သက်သည်။ အပ္ပဏိတံ၊ မမွန်မြတ်သည်။ သိယာ၊
 ဖြစ်ရာ၏။ ဝါ၊ ဖြစ်နိုင်သေး၏။ ဥပစာရေန ဝါ၊ ဥပစာရဖြင့်မူလည်း။ ဧတ္ထ၊
 ဤအာနာပါနဿတိသမာဓိ၌။ သန္တတော၊ ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊
 မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဥပစာရက္ခဏေ၊ ခဏ၌။
 နိဝရဏဝိဂမေန စ၊ နိဝရဏတို့၏ ကင်းခြင်းကြောင့်၎င်း။ အင်္ဂါတုဘာဝေန စ၊
 ဈာန်အင်္ဂါတို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ပရေသံ၊ တပါးသောဈာန်
 သမာဓိတို့၏။ သန္တတော၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တု။
 ဣမဿ၊ ဤအာနာပါနဿတိသမာဓိ၏။ (သန္တတော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ ဖြစ်
 သည်မဟုတ်။) ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ အယံ၊ ဓိသည်။ အာဒိသမန္နာဟာရတော၊
 အစဖြစ်သော နှလုံးသွင်းခြင်းမှ၊ ဝါ၊ စ၍နှလုံးသွင်းသည်မှ။ ပဘုတိ၊ စ၍ ။ပ။
 ပဏိတော စ၊ မွန်မြတ်သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊
 ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ကေစိတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဥတ္တရဝိဟာရဝါသိကေ၊
 မြောက်ကျောင်း၌ နေလေ့ရှိကုန်သော အဘယဂိရိဝါသိ ဂိုဏ်းသားတို့ကို။
 သန္ဓာယ၊ ရှိ။ အာဟ၊ ၏။ အနာသိတ္တကောတိ၊ ကား။ ဥပသေစနေန၊
 သွန်းလောင်းထည့်စွက်အပ်သော ဩဇာဖြင့်။ န အာသိတ္တကော၊ မသွန်းလောင်း
 မထည့်စွက်အပ်။ တေန၊ ကြောင့်။ ဩဇဝန္တောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။
 ဩဇာဝန္တသဒိသော၊ ဩဇာရှိသည်နှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
 မရုရောတိ၊ ကား။ ဣဋ္ဌော၊ အလိုရှိအပ်ကောင်းမြတ်၏။ စေတသိကသုခပဋိလာ-
 ဘသံဝတ္တနံ၊ စေတသိကသုခကို ရခြင်းငှါဖြစ်ခြင်းကို။ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနဝသေန၊

တိကစတုက္ကဗျာန်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ ဥပေက္ခာယ၊ ၏။ သန္တဘာဝေန၊ ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သုခဂတိကတ္တာ။ သုခအလား ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံသောဗျာန်တို့၏လည်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဗျာနသမုဋ္ဌာနပဏိတရူပဖုဋ္ဌသရီရတာ- ဝသေန၊ ဗျာန်ကြောင့်ဖြစ်သော မှန်မြတ်သော ရုပ်တို့သည် တွေ့ထိအပ်သော ကိုယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ကာယိကသုခပဋိလာဘသံဝတ္တနံ၊ ကာယိကသုခကိုရခြင်းငှါ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုကာယိက သုခကိုရခြင်းငှါ ဖြစ်ခြင်းကို။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဗျာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌိတကာလေ၊ ထပြီးသောအခါ၌။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) ဣမသ္မိံပက္ခေ၊ ဤအဖို့၌။ အပ္ပိတပ္ပိတက္ခဏေတိ ဣဒံ၊ ဟူသောဤပုဒ်ကို။ ဟေတုမ္ပိ၊ ဟိတ်အနက်၌။ ဘုမ္မဝစနံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်အဆုံး ရှိသောပုဒ်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အဝိက္ခမ္ပိတေတိ၊ ကား။ ဗျာနေန၊ ဖြင့်။ သကသန္တာနတော၊ မိမိသန္တာန်မှ။ အနိဟဋ္ဌေ၊ မထုတ်ဆောင်အပ်ကုန်သေး သော။ အပ္ပဟိနေ၊ မပယ်အပ်ကုန်သေးသော။ အကောသလ္လသမ္ဘူတေတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ အကောသလ္လံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုအဝိဇ္ဇာ ကြောင့်။ သမ္ဘူတေ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပါပဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ အဝိဇ္ဇာပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ အဝိဇ္ဇာလျှင် ရှေ့သွားရှိကုန်၏။ ခဏေနဝါတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ပဝတ္တိက္ခဏေနဝ၊ ဖြစ်သောခဏဖြင့် ပင်လျှင်။ အန္တရဓာပေတိတိ၊ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဌ်၌။ အန္တရဓာပနံ၊ ကွယ်စေ ခြင်းသည်။ ဝိနာသနံ၊ ပျက်စီးစေခြင်းပင်တည်း။ တံပန၊ ထိုပျက်စီးစေခြင်း သည်ကား။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ဗျာနကတ္တုကဿ၊ ဗျာန်ဟူသော ကတ္တာကို။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပဟာနံ၊ ပရိယုဋ္ဌာန်ကို ပယ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိက္ခမ္ဘေတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝုပသမေတိတိ၊ ကား။ ဝိသေသေန၊ အားဖြင့်။ ဥပသမေဟိ၊ ငြိမ်းစေ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ ဥပသမနံ၊ ငြိမ်းစေခြင်းသည်။ သမ္ပဒေဝ၊ သာလျှင်။ ဥပသမနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုဋ္ဌ၊ ဥပသမေတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ စောဒနာဦးအံ။ အညောပိ သမာဓိ၊ သည်လည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ပဝတ္တိက္ခဏေနဝ၊ ဖြစ်သောခဏဖြင့်ပင်လျှင်။ ပဋိပက္ခဓမ္မေ၊ ဆန့်ကျင်ဖက် တရားတို့ကို။ အန္တရဓာပေတိ ဝုပသမေတိ နန၊ ကွယ်ပျောက်စေသည် ငြိမ်းစေ သည် မဟုတ်ပါလော။ အထ၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယမေဝ သမာဓိ၊ ဤအာနာပါနဿတိသမာဓိကိုသာလျှင်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိသေ- သေတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ငြားအံ။ ပုဗ္ဗဘာ- ဂတော၊ ရှေးအဖို့မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ နာနာဝိတက္ကဝုပသမသမ္ဘာဝတော၊ အထူးထူး သောဝိတက်တို့၏ ငြိမ်းခြင်း၏ ရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဝိတက္က- ပဇ္ဇေဒါယ၊ ဝိတက်၏ပြတ်စဲခြင်းငှါ။ အာနာပါနဿတိ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ

ပွားစေအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တေ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပိ စ၊ တနည်းလည်း။ တေ၊ ဤအာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ တိက္ခပညဿ၊ ထက်သော ပညာရှိသော။ ဉာဏုတ္တရဿ၊ ဉာဏ်ထူးကဲသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဉာဏုတ္တရဿ၊ ၏။ ကိလေသပ္ပဟာနံ၊ ကိလေသကိုပယ်ခြင်းသည်။ ဣတဇေဟိ၊ ဤမှတစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ထက်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့် တကွဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တဿ၊ ဒိဋ္ဌိပတ္တပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ကိလေသပ္ပဟာနံ၊ သည်။) သဒ္ဓါဓိမုတ္တေဟိ၊ သဒ္ဓါဓိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်တို့ထက်။ (သဒ္ဓါဓိမုတ္တေဟိ-ဟု ရှိသင့်၏) (သာတိသယံ) ယထာ၊ သို့တည်း။ တဿ၊ ကြောင့်။ ဣမံ ဝိသေသံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဌာနသော အန္တရဓာပေတိ ဝူပသမေတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ အထဝါ၊ ကား။ နိမိတ္တပါတုဘာဝေ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ခဏေနဝ၊ ပင်လျှင်။ အင်္ဂပါတုဘာဝသဗ္ဗာဝတော၊ ဈာန်အင်္ဂါတို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း၏ ရှိခြင်းကြောင့်။ အယမေဝ သမာဓိ၊ ကိုသာလျှင်။ ဌာနသော အန္တရဓာပေတိ ဝူပသမေတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ (ကိယထာ၊ မူကား။) ဥဋ္ဌိတဿ၊ တက်သော။ မဟတော၊ ကြီးစွာသော။ အကာလမေသဿ၊ အခါမဲ့မိုး၏။ ဓာရာနိပါတေ၊ မိုးရေအယဉ်ကျခြင်းကြောင့်။ ခဏေနဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ [၃၁၄] ပထဝိယံ၊ ဌံ။ ရဇောဇလ္လဿ၊ မြူအညစ်အကြေး၏။ ဝူပသမော၊ သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ သို့တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ သေယျထာပိ၊ ပ။ ဥဋ္ဌိတောတိ-အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သာသနိကဿ၊ သာသနာတွင်းပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဈာနဘာဝနာ၊ ဈာန်ကိုပွားစေခြင်းသည်။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာဝ၊ ကိလေသကို ဖောက်ထွင်းခြင်းအဖို့ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ (ဈာနဘာဝနာ၊ သည်။) ဧကံသေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဣမမေဝ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤအာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသာလျှင်။ ဘာဝေတွာ၊ ရှိ။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ၊ သမ္မာသမ္ဗောဓိဉာဏ်ကို။ အဓိဂစ္ဆန္တိ၊ ရတော်မူကုန်၏။ အရိယမဂ္ဂဿ၊ ၏။ ပါဒကဘူတော၊ အခြေခံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အယံ သမာဓိ၊ ဤအာနာပါနဿတိ သမာဓိသည်။ အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ တိုင်း။ ဝစိတွာ၊ ပွား၍။ အရိယမဂ္ဂဘာဝံ၊ သို့။ ဥပဂတော ဝိယ၊ ရောက်ဘိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုပုဗ္ဗေန အရိယမဂ္ဂဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ အယံ အတ္တော၊ ဤဆိုခဲ့သောအနက်သည်။ ဝိရာဂနိရောဓပဋိ-နိဿဂ္ဂါနုပဿနာနံ၊ ဝိရာဂါနုပဿနာ နိရောဓာနုပဿနာ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သမ္မဒေဝ၊ သာလျှင်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်ပေ၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌံ။ ပပဉ္စဝသေန၊ အကျယ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ အတ္ထံ၊ ကို။

သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ၊ လွယ်ကူစွာ မှတ်ယူခြင်းအကျိုးငှါ။ သင်္ဂဟေတွာ၊ ပေါင်းစု၍။
ဒဿေန္တော၊ ၍။ အယံ ပနေတ္ထ သင်္ခေပတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပိဏ္ဍတ္ထော၊
အပေါင်းဖြစ်သောအနက်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၂၁၇။ တမတ္ထန္တိ၊ ကား။ ကထံ ဘာဝိတောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပုစ္ဆာဝသေန၊
မေးခွန်း၏အစွမ်းဖြင့်။ သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ တံ အတ္ထံ၊
ကို။ ။ ဣဓ လောကေ၊ ဌ။ တထာဂတော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပွင့်တော်မူ၏။
ဣတိအာဒိသု၊ ပါဌ်တို့၌။ ဣဓ-သဒ္ဓေါ၊ ကို။ လောကံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။
ဝုတ္ထော၊ ၏။ ဣဓေဝ၊ ဤဣန္ဒြိယသလလိင်္ဂာ၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌမာနဿ၊ တည်စဉ်။
ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ဩကာသံ၊ တည်ရာအရပ်ကို။ (ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဝုတ္ထော၊
၏။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤ၌။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဘုတ္တာဝိ၊ ဆွမ်းစားပြီး
သည်ဖြစ်၍။ ပဝါရိတော၊ တန်ပြီဟုမြစ်ပြီးသည်။ အဿံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ-
အာဒိသု၊ တို့၌။ ပဒပူရဏမတ္တံ၊ ပုဒ်ပြည့်ကြောင်းမျှကို။ (ဥပါဒါယ၊ ၍။
ဝုတ္ထော၊ ၏။) ဘိက္ခု၊ သည်။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပရိယာ-
ပုဏာတိ၊ သင်ယူ၏။ ဣတိအာဒိသု ပန၊ တို့၌မူကား။ သာသနံ၊ ကို။
(ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဝုတ္ထော၊ ၏။) ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုတိ ဣဓာပိ၊ ဟူသော
ဤဒေသနာ၌လည်း။ သာသနမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ (ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဝုတ္ထော၊ ၏။)
ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဘိက္ခဝေ ဣမသ္မိံ သာသနေ ဘိက္ခုတိ၊ ဟူ၍။
ဝတွာ၊ ဖွင့်ဆိုပြီး၍။ တမတ္ထံ၊ ကို။ ပါကဋ္ဌံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။
အယဉ္စိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ သဗ္ဗပ္ပကာရအာနာပါနဿတိ-
သမာဓိနိဗ္ဗတ္တကဿာတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ သဗ္ဗပ္ပကာရဂ္ဂဟဏံ၊ သဗ္ဗပ္ပကာရကို
ယူခြင်း ဆိုခြင်းကို။ သောဠသ၊ ကုန်သော။ ပကာရေ၊ အပြားတို့ကို။
သန္ဓာယ၊ ၍။ (ကတံ၊ ပြုအပ်၏။) ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ထိုဘာဆယ့်ခြောက်ပါးသော
အပြားတို့ကို။ ဣမသ္မိံယေဝ သာသနေ၊ ဌသာလျှင်။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊
ကြောင့်နည်း။) ဗာဟိရကာ၊ သာသနာပပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဇာနန္တော၊ သိကုန်သည်
ရှိသော်၊ အာဒိတော၊ အစ၌။ စတုပ္ပကာရမေဝ၊ လေးပါးသော အပြားကိုသာ
လျှင်။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။ (တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်တည်း။)
တေန၊ ကြောင့်။ အညသာသနဿ တထာဘာဝပဋိသေဓနောတိ၊ ဟူ၍။
အာဟ၊ ၏။ ယထာဝုတ္တဿ၊ သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ နိဿယဘာဝပဋိသေဓနော၊
မှီရာ၏အဖြစ်ကို တားမြစ်(ကြောင်းဖြစ်)သော စကားတည်း။ ဣတိ၊ ကား။
အတ္ထော၊ တည်း။ ဧတေန၊ ဤအညသာသနဿ တထာဘာဝပဋိသေဓနော-ဟူ
သော အဖွင့်စကားရပ်ဖြင့်။ ဣဓ ဘိက္ခဝေတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤပုဒ်သည်။
အန္တောဂဓေဝသဒ္ဓံ၊ အတွင်းဝင်သော ဝေ-သဒ္ဓါရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။
ဟိ၊ မှန်။ သာဝဓာရဏာနိ၊ အဝဓာရဏနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဧကပဒါနိပိ၊

တပုဒ်ချင်းတို့သည်လည်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါယုဘက္ခော၊ လေလျှင်အစာရှိ၏။
ဣတိ ယထာ၊ ဤပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ တေနော၊ ပင်လျှင်။ ဣဓေ ဘိက္ခဝေ
သမဏောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။
သဗ္ဗ ။ပ။ နိဗ္ဗတ္တကော၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် အာနာပါနဿတိ
သမာဓိကို ဖြစ်စေတတ်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ပရိပုဏ္ဏသမဏကရဏဓမ္မော၊
ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံသော သမဏအဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော ဂုဏ်ကျေးဇူး
တရားတို့ ရှိပေ၏။ ပရပ္ပဝါဒါတိ၊ ကား။ ပရေသံ၊ ကုန်သော။ အညတိတ္ထိယာနံ၊
သာသနာတော်မှ တပါးသော တိတ္ထိတို့၏။ နာနပ္ပကာရာ၊ အထူးထူးအပြားပြား
ရှိကုန်သော။ ဝါဒါ၊ အယူဝါဒတို့တည်း။ တိတ္ထာယတနာနိ၊ အယူတည်းဟူသော
တည်ရာဆိပ်ကမ်းတို့တည်း။

[၃၁၅] အရညာဒိကဿေဝ၊ တောစသည်၏သာလျှင်။ ဘာဝနာနုရူပသေနာ-
သနတံ၊ ဘာဝနာအားလျောက်ပတ်သော အိပ်ရာနေရာ ကျောင်း၏ အဖြစ်ကို။
ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဣမဿ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒုဒ္ဓမော၊ ဆုံးမနိုင်ခဲ့သော။
ဒမထံ၊ ဆုံးမအပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဝါ၊ ယဉ်ကျေးခြင်းသို့။ အနုပဂတော၊ မရောက်
သော။ ဂေါဏော၊ နွားသည်။ ကုဋ္ဌဂေါဏော၊ မည်၏။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်း
အရာအားဖြင့်။ ထနေဟိ၊ နို့တို့မှ။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ခိရံ၊ နို့ရည်သည်။ န
ပဏ္ဍရတိ၊ မယိုထွက်။ ဝေံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒေါဟပဋိဗန္ဓိနိ၊
နို့ညစ်ခြင်းကို ဖွဲ့ချုပ်တတ်သောနွားမသည်။ ကုဋ္ဌဓေန၊ မည်၏။ ရူပသဒ္ဓါ-
ဒိကေ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကော၊ ဖြစ်သော။ အဿာဒေါ၊ သုခ-
သောမနဿဟူသော သာယာဖွယ်သည်။ ရူပါရမ္မဏာဒိရသော၊ ရူပါရုံစသည်၏
အရသာမည်၏။ ပုဗ္ဗေ အာစိဏ္ဏာရမ္မဏန္တိ၊ ကား။ ပဗ္ဗဇ္ဇတော၊ ရဟန်းပြုသည်မှ။
ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝါ၊ ကား။ အနာဒိမတိ၊ အစမရှိသော။ သံသာရေ၊ ၌။ ပရိစိတာ-
ရမ္မဏံ၊ လေ့ကျက်အပ်ဘူးသော အာရုံကို။

နိဗ္ဗန္ဓေယျာတိ၊ ကား။ ဗန္ဓေယျ၊ ဖွဲ့ချည်ရာ၏။ သတိယာတိ၊ ကား။ သမ္မ-
ဒေဝ၊ သာလျှင်။ ကမ္မဋ္ဌာနသလ္လက္ခဏဝသပ္ပဝတ္တာယ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံကို
ကောင်းစွာမှတ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော^၁။ သတိယာ၊ သတိ၏။ အာ-
ရမ္မဏေတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနာရမ္မဏေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသော အာရုံ၌။ ဒဠန္တိ၊ ကား။
ထိရံ၊ မြဲစွာ။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုသည်ရှိသော်။ သတော-

၁-ဒမိယိတ္တာတိ ဒမထော-ဟု ကမ္မသာဓန ပြု၍ ဘာဝပုဓာန-ဟု ယူအပ်၏။

၂-သိမ္မနှင့်အညီပင်တည်း။ သာရတ္ထဋီ၌လည်း ဤအတိုင်းပင်ရှိ၏။ ခံ ဋီ ၂-၃၀၀၊
မဋီ ၁-၃၄၈ တို့၌မူ ကမ္မဋ္ဌာနဿ သလ္လက္ခဏဝသေန ပဝတ္တာယ-ဟု ဝါကျအဖြစ်ဖြင့် ၃-ပုဒ်
ခွဲလျက်ပင် ရှင်းလင်းစွာရှိ၏။

ကာရိဿ၊ သတိရှိသည်ဖြစ်၍ ပြုလေ့ရှိသော ယောဂီ၏။ ဝါ၊ အမှတ်ရလျက် ပြုလေ့ရှိသော ယောဂီ၏။ ဥပစာရပုပ္ဖာဘေဒေါ၊ ဥပစာရအပ္ပနာအပြားရှိသော။ သမာဓိ၊ သည်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ထာမဂတံ၊ အားအစွမ်း သို့ရောက်သည်ကို။ ဝါ၊ အားအစွမ်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ကို။ ကတော၊ ၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဝိသေသာဓိဂမဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရပဒဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ စ၊ တို့၏၎င်း။ ဧကစ္စာနံ၊ ကုန်သော။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ စ၊ တို့၏၎င်း။ (ဧကစ္စာနံ၊ ကုန်သော။) ဗုဒ္ဓသာဝကာနံ စ၊ ဘုရားတပည့် သာဝကတို့၏၎င်း။ ဝိသေသာဓိဂမဿ စေဝ၊ တရားထူးကို ရခြင်း၏၎င်း။ အညကမ္မဋ္ဌာနေန၊ တပါး သော ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့်။ အဓိဂတဝိသေသာနံ၊ ရအပ်သောတရားထူးရှိကုန်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဗုဒ္ဓသာဝကတို့၏။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရဿ စ၊ မျက်မှောက်သော အတ္တဘောဋ္ဌိ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း၏၎င်း။ ပဒဋ္ဌာနဘူတံ၊ နီးစွာသော အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။

ယောဂီနံ၊ တို့အား။ အနုရူပနိဝါသဋ္ဌာနုပဒိသနတော၊ လျောက်ပတ်သော နေရာအရပ်ကို ညွှန်ပြခြင်းကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာစရိယော ဝိယ၊ မြေကြန်တတ်သောဆရာနှင့် တူတော်မူ၏။

အရညေ၊ တော၌။ ဧကကော၊ တပါးတည်း။ ဝိဟရိတော၊ နေ၍။ ပဋိ- ပက္ခနိဗ္ဗဟနေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော ကိလေသာတို့ကို ချေမှုန်းခြင်းဖြင့်။ ဣစ္ဆိတတ္ထသာဓနတော၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုးကို ပြီးစေခြင်းကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဒီပိသဒိသော၊ သစ်မင်းကျားမင်းနှင့် တူ၏။ ဖလမုတ္တမန္တိ၊ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ သာမညဖလံ၊ လေးပါးသော သာမညဖိုလ်ကို။ အာဟ၊ မိန့်ဆို၏။ ပရက္ကမဇေယောဂ္ဂဘူမိန္တိ၊ ကား။ ဘာဝနုဿာဟဇေယ၊ ဘာဝနာကို အားထုတ် ခြင်း အဟုန် အစွမ်းအား။ ယောဂ္ဂကရဏဘူမိဘူတံ၊ သင့်လျော်သည်ကို ပြုရာ မြေဖြစ်၍ဖြစ်သော။

၂၁၈။ ဧဝံ ဂုတ္တလက္ခဏေသုတိ၊ ကား။ အဘိဓမ္မပရိယာယေန စ၊ အဘိ- ဓမ္မာဒေသနာဖြင့်၎င်း။ သုတ္တန္တပရိယာယေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဂုတ္တလက္ခဏေသု၊ ဟောတော်မူအပ်သော လက္ခဏာတို့တွင်။ ရုက္ခသမိပန္တိ၊ ကား။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်သော အရပ်တိုင်အောင်။ မဇ္ဈနိကေ၊ နေမွန်းတည့်သော။ ကာလေ၊ ၌။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်၌။ ဆာယာ၊ အရိပ်သည်။ ဖရတိ၊ ပျံ့နှံ့။

၁-ဧကိကော-ကား မသင့်၊ သိမူ၌ ဧကကိ-ဟု ရှိ၏။ ၎င်းလည်းသင့်၏။ မောင် ၄-၅၅-သုတ်ကြည့်။

၏။ နိဝါတေ၊ လေမရှိသော (လေငြိမ်သော) အခါ၌။ ပဏ္ဏာနိ၊ သစ်ရွက်တို့သည်။ ပတန္တိ၊ ကျကုန်၏။ တောဝတာ၊ ဤမျှလောက်သော အရပ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကို။ ရုက္ခမူလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သော။ ရုက္ခဿ၊ ၏။ သမိပဋ္ဌာနံ၊ အနီးဖြစ်သော အရပ်တည်း။ အဝသေသသတ္တဝိဓသေနာသနန္တိ၊ ကား။ ပဗ္ဗတံ၊ တောင်၎င်း။ ဣန္ဒရံ၊ ချောက်၎င်း။ ဂိရိဂူဟံ၊ တောင်ခေါင်း၎င်း။ သုသာနံ၊ သုသာန်၎င်း။ ဝနပတ္တံ၊ တောအုပ်၎င်း။ အဗ္ဗောကာသံ၊ ဟင်းလင်းပြင်အရပ် ၎င်း။ ပလာလပုဉ္ဇံ၊ ကောက်ရိုးပုံ၎င်း။ ဣတိ-ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော သေနာသနတည်း။

ဥတုတ္တယာနုကူလံ ဓာတုစရိယာနုကူလန္တိ၊ ကား။ ဂိမ္မာဒိဥတုတ္တယဿ စ၊ နေအစရှိသော ဥတုသုံးပါးအပေါင်းအား၎င်း။ သေမ္မာဒိဓာတုတ္တယဿ စ၊ သလိပ်အစရှိသော ဓာတ်သုံးပါးအပေါင်းအား၎င်း။ မောဟာဒိစရိယတ္တယဿ စ၊ မောဟအစရှိသော စရိုက်သုံးပါးအပေါင်းအား၎င်း။ အနုကူလံ၊ လျော်သော။ တထာတံ ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဂိမ္မကာလေ၊ နေကာလ၌။ (စ-ပို၏) အရည်၊ တောအရပ်သည်။ အနုကူလံ၊ လျောက်ပတ်၏။ ဟေမန္တေ၊ ဆောင်းကာလ၌။ ရုက္ခမူလံ၊ သစ်ပင်၎င်းသည်။ (အနုကူလံ၊ ၏။) ဝဿကာလေ၊ ၌။ သုညာဂါရံ၊ ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းသည်။ (အနုကူလံ၊ ၏။) သေမ္မဓာတုကဿ၊ သလိပ်ဓာတ် ပြောသော။ သေမ္မပကတိကဿ၊ သလိပ်ဓာတ် ပင်ကိုယ်၎င်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အရည်၊ သည်။ (အနုကူလံ၊ ၏။) ပိတ္တဓာတုကဿ၊ အား။ [၃၁၆] ရုက္ခမူလံ၊ သည်။ ဝါတဓာတုကဿ၊ အား။ သုညာဂါရံ၊ သည်။ အနုကူလံ၊ ၏။ မောဟစရိတဿ၊ မောဟစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အရည်၊ သည်။ ဒေါသစရိတဿ၊ အား။ ရုက္ခမူလံ၊ သည်။ ရာဂစရိတဿ၊ အား။ သုညာဂါရံ၊ သည်။ အနုကူလံ၊ ၏။ အလိနာနုဒ္ဓစ္စပက္ခိကန္တိ၊ ကား။ အသင်္ကေတာဝိက္ခေပပက္ခိကံ၊ မတွန့်ဆုတ်ခြင်း၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းအဖို့ရှိသော။ ဟိ၊ မှန်။ သယနံ၊ လျောင်းခြင်းသည်။ ကောသဇ္ဇပက္ခိကံ၊ ပျင်းရိခြင်းအဖို့ရှိ၏။ ဌာနစက်မနာနိ၊ ရပ်ခြင်း၊ စကြံ သွားခြင်းတို့သည်။ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိကာနိ၊ ကုန်၏။ နိသဇ္ဇာ၊ ထိုင်ခြင်းသည်။ ဝေ၊ တူကောသဇ္ဇဥဒ္ဓစ္စ အဖို့ရှိသည်။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ တတော ဝေ၊ ပင်လျှင်။ အဿ၊ ထိုထိုင်ခြင်း ဣရိယာပုထ်၏။ (သီမ္မုဉ္ဇံ ဝေဿာ-ဟု ရှိ၏၊ နိသဇ္ဇာ-နှင့် လိင်တူ၍သင့်၏) သန္တတာ၊ ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) နိသဇ္ဇာယ၊ ၏။ ဒဠဘာဝံ၊ မြဲမြံသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပလ္လင်္ကာဘုဇနေန၊ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေခြင်းဖြင့်။ (ဒဿေန္တော-၌စပ်) အဿသပဿာသာနံ၊ ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို။ ပဝတ္တနကသုခတံ၊ ဖြစ်စေခြင်း၌ ချမ်းသာလွယ်ကူသည်၏အဖြစ်ကို။ ဥာရိမကာယဿ၊ ကို။ ဥဇုကဋ္ဌပနေန၊ ဖြောင့်စွာထားခြင်းဖြင့်။ (ဒဿေန္တော-၌စပ် စပ်) အာရမ္မဏပရိဂ္ဂဟူပါယံ၊ အာရုံကို သိမ်းဆည်းခြင်း၏

အကြောင်းကို။ ပရိမုခံ၊ ရှေးရှု။ သတိယာ၊ ကို။ ဌပနေန၊ ထားခြင်းဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ရှိ။ ဥရုဗဒ္ဓါသနန္တိ၊ ကား။ ဥရုနံ၊ ပေါင်တို့ကို။ မိထောဗန္ဓနဝသေန၊ အချင်းချင်း ဖွဲ့ယှက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (သိဟိဋ္ဌမုန့် သာရတ္ထဋီသျှာမူ သင့်၏၊ ဥရုနံ မိထောဗန္ဓနဝသေန ဟု ပါဌရှိစေရမည်) နိသဇ္ဇံ၊ ထိုင်ခြင်းကို။ (နိသဇ္ဇာ-ကား သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗနှင့် ဝိဘတ်မတူ၍ မကောင်း) ဟေဋ္ဌိမကာယဿ၊ ကို။ အနုဇကံ၊ မဖြောင့်မမတ်။ ဌပနံ၊ ကို။ နိသဇ္ဇာဝစနေနေဝ၊ ထိုင်ခြင်းကို ဆိုခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဗောဓိတံ၊ သိစေအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဇ္ဇံ၊ ကာယန္တိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဌ၌။ ကာဟသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥပရိမကာယဝိသယော၊ အထက်ပိုင်း ကိုယ်လျှင် အရာရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ဥပရိမသရိရံ ဥဇ္ဇကံ ဌပေတွာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တံ ဥဇ္ဇကဌပနံ၊ ထို ဖြောင့်စွာထားခြင်းကို။ သရူပတော စ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ပယောဇနတော စ၊ အကျိုးအားဖြင့်၎င်း။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အဋ္ဌာရသာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ န ပဏမန္တိတိ၊ ကား။ န ဩနမန္တိ၊ အောက်သို့ မညှတ်ကုန်။ န ပရိပတတိတိ၊ ကား။ န ဝိဂစ္ဆတိ၊ မကင်းကွာ။ ဝီထိံ၊ ဘာဝနာလမ်းမှန်ကို။ န ဝိလဿိတိ၊ မခုန်ကျော်။ တတော ဧဝ၊ ပင်လျှင်။ ပုဗ္ဗေန၊ ရှေးကာလမှ၊ ဝါ၊ ထက်။ အပရံ၊ နောက်ကာလ၌။ ဝိသေသုပ္ပတ္တိယာ၊ ဘာဝနာအထူး၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ဝုဒ္ဓိံ၊ ကြီးပွားခြင်းသို့။ ဖာတိံ၊ တိုးတက် ခြင်းသို့။ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဣဓ၊ ဤပါဌ၌။ ပရိ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဘိ-သဒ္ဓေန၊ နှင့်။ သမာနတ္ထော၊ တူညီသော အနက်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိမုခန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ ပုထုတ္တာရမ္ပဏတော၊ အထူးထူးသော သဘောရှိသော အာရုံမှ။ နိဝါရေတွာ၊ တားမြစ်၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပုရက္ခိတွာ၊ ရှေ့ပြု၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပရိတိ၊ ပရိ-ဟူသော သဒ္ဓါသည်။ ပရိဏာယိကာတိအာဒိသု ဝိယ၊ ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော၊ သိမ်းပိုက်ခြင်း အနက်ရှိ၏။ နိယျာနဋ္ဌော၊ ဌ-ဟူသည်။ ပဋိပက္ခတော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်မှ။ နိက္ခမနဋ္ဌော၊ ထွက်သွားခြင်း အနက်ရှိ၏။ တဿ၊ ကြောင့်။ ပရိဂ္ဂဟိတ- နိယျာနန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗထာ၊ အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ခပ်သိမ်း။ ဂဟိတာသမ္ပောသံ၊ ယူအပ်သော မမေ့ခြင်းရှိသော။ ပရိဇ္ဇတ္တသမ္ပောသံ၊ စွန့်လွှတ်အပ်သော မေ့ခြင်း ရှိသော။ သတိံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ပရမံ၊ လွန်ကဲသော။ သတိနေပက္ကံ၊ သတိ၏ ရင့်ကျက်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ ရင့်ကျက်သောသတိကို။ ဥပဌပေတွာ၊ ဖြစ်စေ ၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၂၁၉။ သတောဝါတိ၊ ကား။ သတိယာ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော ဧဝ၊ ပြည့်စုံ သည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ သရန္တော ဧဝ၊ အမှတ်ရသည်ဖြစ်၍သာလျှင်၊ ဝါ၊ ရလျက် သာလျှင်။ အဿသတိ၊ ဝင်သက်ရှူ၏။ အဿ၊ ထိုယောဂီရဟန်းအား။ ကာစိ၊

တစုံတခုသော။ သတိဝိရဟိတာ၊ အမှတ်သတိကင်းသော။ အဿာသပ္ပဝတ္တိ၊
ဝင်သက်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
သတော ပဿသတိတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပါဌ်၌လည်း။ သတောဝ၊ သာလျှင်။
ပဿသတိ၊ ထွက်သက်ရှု၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေ-သဒ္ဓေါ၊ ကို။ အာနေတွာ၊ ရှိ။
ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ၏။ သတော ကာရိတိ၊ ကား။ သတော ဝေ၊ သည်သာလျှင်။
ဟုတွာ၊ ရှိ။ ဝါ၊ ကား။ သတိယာ ဝေ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ကာတဗ္ဗဿ၊ ပြုအပ်
သော အမှုကို။ ကတ္တာ၊ ပြုတတ်သည်။ ဝါ၊ ကား။ ကရဏသီလော၊ ပြုခြင်း
အလေ့ရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သတောဝ အဿသတိ သတော ပဿသတိတိ၊
ဟူသော။ တေဿ၊ ဤဥဒ္ဓေသကောင်း၏။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ ယဒိ ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍
ဟောအပ်ငြားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ ဟောအပ်သည်ရှိသော်။ အဿသတိ ပဿ-
သတိစေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ အတော၊ မဟောမူ၍။ သတော ကာရိတိ၊ ဟူ၍။
ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ သနည်း။ ကေရသံ၊ တူသောအရသာရှိသော၊ ဝါ၊
တူသောကိစ္စရှိသော။ ဒေသနံ၊ ကို။ ကာတုကာမတာယ၊ ပြုခြင်းငှါ အလိုရှိ
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ ငဠမတုဏ္ဏေ၊ ၌။ ပဒဒ္ဓယမေဝ၊
ပုဒ်နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းသည်သာလျှင်။ ဝတ္ထမာနကလဝသေန၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ
၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာဂတံ၊ လာ၏။ ဣတ၊ ရှိ၊ ဤမှတစ်ပါးသောပုဒ်တို့သည်။
အနာဂတကာလဝသေန၊ ဖြင့်။ (အာဂတနိ၊ ကုန်၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။
ကေရသံ၊ သော၊ ဝါ၊ သော။ ဒေသနံ၊ ကို။ ကာတုကာမတာယ၊ ကြောင့်။
သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၌။ သတော ကာရိစေဝ၊ သတောကာရိ၊ ဟူ၍သာ
လျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[၃၁၇] ဒီသံအဿာသဝသေနာတိ၊ ကား။ ဒီသံအဿာသဝသေန၊ ရှည်
သော ဝင်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိဘတ္တိအလောပံ၊ ဝိဘတ်မကျေခြင်းကို။
ကတွာ၊ ရှိ။ နိဒ္ဓေသော၊ ပြုခြင်းတည်း။ (အလုတ္တသမာသ်ဟု ဆိုလို၏) ဝါ၊
ကား။ ဒီသန္တိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တအဿာသဝသေန၊ ဟောအပ်
သော ဝင်သက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဣတိ၊ ဝုတ္တ-နှစ်ပုဒ်ကျေသည်) စိတ္တဿ
ကေဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပန္တိ၊ ကား။ ဝိက္ခေပဿ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း၏။ ပဋိပက္ခဘာဝတော၊
ကြောင့်။ အဝိက္ခေပေါတိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမံ၊ ရအပ်သောအမည်ရှိသော။
စိတ္တဿ၊ ၏။ ကေဂ္ဂဘာဝံ၊ ကို။ ပဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သတိ
ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏံ၊ သို့။ ဥပဂန္နာ၊ ကပ်၍။ ဌိကာ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေနာတိ၊ ကား။
ယထာဝုတ္တာယ၊ သော။ သတိယာ စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ယထာဝုတ္တေန၊ သော။
ဉာဏေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဣဒံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘူတံ၊
အာရုံဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဒီသံ၊ သော။ အဿာသံ၊ ကို။ အဝိက္ခိတ္တစိတ္တဿ၊

မပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ (ပဇာနန္တဿ-၌စပ်) ဝါ၊ ကား။ အသမ္မော-
ဟတော၊ မတွေဝေသောအားဖြင့်။ ပဇာနန္တဿ၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။
တတ္ထ၊ ထိုရှည်သောဝင်သက်ဟူသောအာရုံ၌။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတာ ဝေ၊
ကပ်၍တည်သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ထင်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊
ထိုမပျံ့လွင့်သောကေဂ္ဂတာကို။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန ဝါ၊ အာရုံပြုသည်၏
အစွမ်းအားဖြင့် သော်၎င်း။ အသမ္မောဟဝသေန ဝါ၊ မတွေဝေသည်၏အစွမ်း
အားဖြင့်သော်၎င်း။ သမ္ပဇာနန္တဿ၊ သိသောယောဂီအား၊ ဝါ၊ ၏သန္တာန်၌။
သမ္ပဇညံ၊ ဇဉ်သည်၊ ဝါ၊ မှန်စွာအပြားအားဖြင့် သိသောဉာဏ်သည်။ (ဟောတိ၊
၏။) တဒဓိနသတိသမ္ပဇညေန၊ ထိုရှည်သော ဝင်သက်နှင့်စပ်သော သတိသမ္ပ-
ဇဉ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ထိုကေဂ္ဂတာနှင့်စပ်သော သတိသမ္ပဇဉ်ဖြင့်။ တံသမဂီ၊ ထိုသတိ
သမ္ပဇဉ်နှင့်ပြည့်စုံသော။ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ သတော ကာရီ နာမ၊
မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ပဋိ-
နိဿဂ္ဂါနုပဿိ အဿာသဝသေနာတိ၊ ကား။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိ၊ တဖန်စွန့်
လျက်ရှိသည်၊ ဝါ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟုတော၊ ၍။ အဿ-
သနဿ၊ ဝင်သက်ရှုခြင်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိ-
အဿာသဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ ပါဌော၊ ပါဌ်တည်း။ တဿ၊ ထိုပါဌ်၏။
(အတ္ထော-၌စပ်) ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိနော၊ တဖန်စွန့်လျက်ရှိသောယောဂီ၏၊ ဝါ၊
ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာနှင့် ပြည့်စုံသောယောဂီ၏။ အဿာသော၊ တို့သည်။ ပဋိ-
နိဿဂ္ဂါနုပဿိအဿာသော၊ မည်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုတဖန်စွန့်လျက်ရှိသော
ယောဂီ၏ဝင်သက်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
ဝိနယနယေန၊ ဖြင့်။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ ဥဋ္ဌိတသသနံ၊ ဖြစ်သောရှုထုတ်
ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ဖြစ်သောလေကိရူထုတ်ခြင်းသည်။ အဿာသော၊ မည်၏။
ဗဟိ၊ အပ၌။ ဥဋ္ဌိတသသနံ၊ ဖြစ်သော ရှုသွင်းခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ဖြစ်သော
လေကိရူသွင်းခြင်းသည်။ ပဿာသော၊ မည်၏။ သုတ္တန္တနယေန ပန၊ ၌ကား။
ဗဟိ၊ ၌။ ဥဋ္ဌဟိတောပိ၊ ဖြစ်ပေါ်၍သော်လည်း၊ ဝါ၊ ဖြစ်ငြားသော်လည်း။

၁-ဤအရာတွင် ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်၌ ၁၁၀၆-၇၌ ဒီသံ အဿာသဝသေနာတိ မာတိကာယ
ဒီသန္တိ ဝုတ္တအဿာသဝသေန။ ဝေံ သေသေသု။ ကေဂ္ဂတန္တိ ကေဂ္ဂဘာဝံ။ အဝိက္ခေပန္တိ
အဝိက္ခိပနံ။ ကေဂ္ဂတာ ဝေ ဟိ နာနာရမ္မဏေသု စိတ္တဿ အဝိက္ခိပနတော အဝိက္ခေ-
ပေါတိ ဝုစ္စတိ။ ပဇာနတောတိ အသမ္မောဟဝသေန ပဇာနန္တဿ၊ ဝိဒ္ဓန္တဿာတိ ဝါ
အတ္ထော။ပ။ တာယ သတိယာတိ တာယ ဥပဋ္ဌိတာယ သတိယာ။ တေန ဉာဏေနာတိ
တေန အဝိက္ခေပဇာနနဉာဏေန-ဟု ဖွင့်ထား၏။ ထိုအဖွင့်က သာ၍ရှင်းလင်း ပြတ်သား
ပေသည်။

၂-ဤအရာ၌လည်း ပဋိသံ ဌ အလိုအားဖြင့် “ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိတိ ဝုတ္တအဿာသဝ-
သေန” ဟူသော အနက်အဖွင့်ကို မှတ်ယူအပ်၏။ ထိုအနက်အဖွင့်က သာ၍ရှင်းပေသည်။

အန္တော၊ ဌှိ။ သသနတော၊ ရှုသွင်းခြင်းကြောင့်။ အဿာသော၊ မည်၏။
အန္တော၊ ဌှိ။ ဥဌဟိတောပိ၊ သော်လည်း။ ဗဟိ၊ ဌှိ။ သသနတော၊ ရှုထုတ်
ခြင်းကြောင့်။ ပဿာသော၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ အယမေဝ နယော၊
ဤသုတ္တန်နည်းသည်သာလျှင်။ (သမေတိ-ဌှိစပ်) အဿာသာဒိမဇ္ဈပရိယော-
သာနံ။ပ။ ဖန္ဒိတာ စာတိ၊ ဟူ၍၎င်း။ ပဿာသာဒိ။ပ။ ဖန္ဒိတာ စာတိ၊ ဟူ၍
၎င်း။ (ဝုတ္တာယ၊ သော။) ဣမာယ ပါဠိယာ၊ ဤပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်နှင့်။
သမေတိ၊ ၏။

[အဿာသာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ၊ အဿာသ၏ အစ အလယ်
အဆုံးသို့။ သတိယာ၊ ဖြင့်။ အနုဂစ္ဆတော၊ အစဉ်လိုက်သောယောဂီ၏။
အဇ္ဈတ္တံ၊ အတွင်း၌။ ဝိက္ခေပဂတေန၊ ပျံလွင့်ခြင်းသို့ရောက်သော။
စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ကာယောပိ၊ သည်၎င်း။ စိတ္တမ္ပိ၊ သည်၎င်း။ သာ-
ရဒ္ဒါ စ၊ ပူပန်ခြင်းရှိကုန်သည်၎င်း။ ဣဉ္ဇိတာ စ၊ တုန်ကုန်သည်၎င်း။
ဖန္ဒိတာ စ၊ လှုပ်ကုန်သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဿာသာဒိ-
မဇ္ဈပရိယောသာနံ၊ ပဿာသ၏ အစ အလယ် အဆုံးသို့။ သတိယာ၊
ဖြင့်။ အနုဂစ္ဆတော၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ ဝိက္ခေပဂတေန၊ သော။
စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ကာယောပိ၊ သည်၎င်း။ စိတ္တမ္ပိ၊ သည်၎င်း။ သာရဒ္ဒါ စ၊
ကုန်သည်၎င်း။ ဣဉ္ဇိတာ စ၊ ကုန်သည်၎င်း။ ဖန္ဒိတာ စ၊ ကုန်သည်၎င်း။
ဟောန္တိကုန်၏။^၁]

ပဌမံ၊ စွာ။ အဗ္ဘန္တရဝါတော၊ အတွင်းမှလေသည်။ ဗဟိ၊ သို့။ နိက္ခမတိ၊
ထွက်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္ထိက္ကမေန၊ ဖြစ်စဉ်အားဖြင့်။ အဿာသော၊
ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆရာတို့ဆိုကြကုန်၏။
တာလုံ၊ အာဟစ နိဗ္ဗာယတိတိ၊ ကား။ တာလုံ၊ အာစောက်ကို။ အာဟစ၊
ထိဆိုက်၍။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သမ္ပတိဇာတော၊ မွေးဖွားစ
ဖြစ်သော။ ဗာလဒါရကော၊ သူငယ်ကလေးသည်။ ခိပိတံ၊ ချေခြင်းကို။
ကရောတိ ကိရ၊ ပြုသတတ်။ ဧဝံ တာဝါတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကား
သည်။ ယထာဝုတ္တဿ၊ သော။ အတ္ထဿ၊ ကို။ နိဂမနံ၊ နိဂုံးအုပ်သော
စကားတည်း။ ကေစိ၊ အချို့သောဆရာတို့သည်။ ဧဝံ တာဝါတိ၊ အစရှိသော။
အနေန၊ ဤစကားဖြင့်။ ပဝတ္ထိက္ကမေန၊ အားဖြင့်။ ဗဟိနိက္ခမနဝါတော၊
သည်။ အဿာသော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။
အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

၁- ဤသုတ္တန်နည်းသည် အားထုတ်သောအခါ၌ ဖြစ်စဉ်နှင့်လည်း ညီညွတ်သောကြောင့်
ဤဋီကာနိဿယ၌ ၎င်းသုတ္တန်နည်းအရအားဖြင့် အဿာသ-ဝင်သက်၊ ပဿာသ-ထွက်သက်
စသည်ဖြင့်ပြန်သည်။

[၃၁၈] အဒ္ဓါနဝသေနာတိ၊ ကား။ ကာလဒ္ဓါနဝသေန၊ ကာလအစွန့်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်၏။ အယံ အဒ္ဓါန-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကာလဿ စ၊ ကို၎င်း။ ဒေသဿ စ၊ ကို၎င်း။ ဝါစကော၊ ဟော၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဒေသဒ္ဓါနံ၊ ကို။ ဥဒါဟရဏဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဒေသေတွာ၊ ရှိ။ ကာလဒ္ဓါနဝသေန၊ အား ဖြင့်။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။ ဒီဃရဿတံ၊ ရှည်သည် တိုသည်၏အဖြစ် ကို။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ငှါ။ ယထာ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဩကာသဒ္ဓါနန္တိ၊ ကား။ ဩကာသဘူတံ၊ အရပ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ကို။ ဖရိတွာတိ၊ ကား။ ဗျာပေတွာ၊ နှံ့စေ၍။ ။ အနေကကလာပဘာဝေန၊ များ စွာသော ကလာပ်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏာပိ၊ အမှန်အမှန် ဖြစ်ကုန် သော်လည်း။ ဒီဃံ အဒ္ဓါနန္တိ၊ ကား။ ဒီဃံ၊ သော။ ပဒေသံ၊ ကို။ စာသ္မာတိ၊ ကား။ သဏိကံ၊ ဖြည်းဖြည်း။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ ဒီဃ- သန္တာနတာယ၊ ရှည်သော အစဉ်သန္တာန်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒီဃာတိ၊ ရှည်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဟတ္ထိအာဒိ- သရီရေ စ၊ ဆင်စသည်တို့၏ကိုယ်၌၎င်း။ သုနခါဒိသရီရေ စ၊ ၌၎င်း။ အဿာ- သပဿာသာနံ၊ တို့၏။ ဒေသဒ္ဓါနဝိသိဋ္ဌေန၊ ဒေသအစွန့်ဖြင့် ထူးခြားသော။ ကာလဒ္ဓါနဝသေနော၊ အားဖြင့်သလျှင်။ ဒီဃရဿတာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗျာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သဏိကံ ပူရေတွာ သဏိက- မေဝ နိက္ခမန္တိတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ သီဃံ ပူရေတွာ သီဃမေဝ နိက္ခမန္တိတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝစနတော၊ မိန့်ဆိုခြင်းကြောင့်တည်း။ မနုဿေသုတိ၊ ကား။ မနုဿသရီရေသု၊ လူ၏ကိုယ်တို့သည်။ သမာနပ္ပမာဏေသုပိ၊ တူညီသောပမာဏ ရှိကုန်သော်လည်း။ ဒီဃံ အဿသန္တိတိ၊ ကား။ ဒီဃံ၊ ရှည်စွာ။ အဿာသပ္ပဗန္ဓံ၊ ဝင်သက်အစဉ်ကို။ ပဝတ္တေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပဿသန္တိတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပုဒ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ သုနခ- သသာဒယော ဝိယ၊ ခွေး ယုန် အစရှိသောသတ္တဝါတို့ကဲ့သို့။ ရဿံ၊ စွာ။ အဿ-

၁-သီဟိုဠ်မူ၌ မနုဿေသုတိ မနုဿသရီရေသု သမာနပ္ပမာဏေသုပိ-ဟုရှိ၏။ ဤဋီကာ ပါဌ်အလိုအားဖြင့် မနုဿေသု-ကို မနုဿသရီရေသု-ဟု ဖွင့်သည်ဟူ၍၎င်း၊ ထိုအဖွင့်ဖြင့် သရီရ-ပုဒ်ကျေသည်ဟု ပြသည်ဟူ၍၎င်း၊ သမာနပ္ပမာဏေသုပိ-ကို ပါဌ်သေသအဖြစ်ဖြင့် ထည့်စွက်ပြသည်ဟူ၍၎င်း ယူအပ်၏။ မနုဿေသု သရီရေသု သမာနပ္ပမာဏေသုပိ-ဟူ၍ သော်လည်း မူလပါဌ်မှန်ဖြစ်ရာ၏။ မနုဿေသု၊ လူတို့တွင်။ သရီရေသု၊ တို့သည်။ သမာနပ္ပ- မာဏေသုပိ၊ တူညီသောပမာဏရှိကုန်သော်လည်း-ဟု အနက်ပေးရာ၏။ ဤသို့ ဝုတ္တိနည်း ဖြင့် ပါဌ်သေသထည့်စွက်ဖွင့်ထားခဲ့ရာတွင်နောက်ကာလ၌ ဥလ္လိင်္ဂသံဝဏ္ဏနာဟု ထင်မှတ်၍ မနုဿေသုတိ-ဟု ဣတိ-ထည့်၍၎င်း သရီရေသု-အရာ၌ မနုဿသရီရေသု-ဟူ၍၎င်း ပြင်မိ ဟန်ရှိ၏။

သန္တိ စ၊ ဝင်သက်လည်း ရှူကုန်၏။ ပဿသန္တိ စ၊ ထွက်သက်လည်း ရှူကုန်၏။
ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗျာ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ ဒိဿဉ္စ၊ ရှည်စွာ
၎င်း။ ရဿဉ္စ၊ တို့စွာ၎င်း။ ဣဒံ အဿသနဉ္စ၊ ဤဝင်သက်ရှူခြင်းသည်၎င်း။
ဣဒံ ပဿသနဉ္စ၊ ဤထွက်သက်ရှူခြင်းသည်၎င်း။ တေသံ သတ္တာနံ၊ တို့၏။
သရီရသဘာဝေါ၊ ကိုယ်၏သဘောတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ တေသန္တိ၊
ကား။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ တေတိ၊ ကား။ အဿာသပဿာသ၊ တို့ကို။
ဣတ္တရမဒ္ဓါနန္တိ၊ ကား။ အပ္ပကံ၊ အနည်းငယ်သော။ ကာလံ၊ ကာလပတ်လုံး။

နဝဟာကာရေဟိတိ၊ ကား။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုန္တဿ၊ အားထုတ်သည်
ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ သော။ ပုဗ္ဗေန၊ ရှေးကာလမှ။ အပရံ၊ နောက်ကာလ၌။ အလဒ္ဓ-
ဝိသေသဿ၊ မရအပ်သေးသော အထူးရှိသော ယောဂီအား၊ ဝါ၊ အထူးကို
မရသေးသောယောဂီအား။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အဒ္ဓါနဝသေန၊ အားဖြင့်။
အာဒိတော၊ ၌။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။ တယော၊ ကုန်သော။ အာကာရာ၊ တို့၎င်း။
(ပါမောဇ္ဇဝသေနာတိ-တွင် ဣတိ-၌ စပ်) တေ စ ခေါ၊ ထိုသုံးပါးသော
အခြင်းအရာတို့သည်လည်း။ (ပါဌသေသ ဟောန္တိ-၌ စပ်) ကေစော၊ အချို့
သောယောဂီသည်။ အဿာသံ၊ ကို။ သုဠ၊ စွာ။ သလ္လက္ခေတိ၊ မှတ်၏။
ကေစော၊ သည်။ ပဿာသံ၊ ကို။ (သုဠ၊ စွာ။ သလ္လက္ခေတိ၊ ၏။) ကေစော၊
သည်။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကို။ (သုဠ၊ စွာ။ သလ္လက္ခေတိ၊ ၏။) ဣတိ၊
ကြောင့်။ ဣမေသံ တိဏ္ဌံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ဤသုံးဦးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝသေန၊
ဖြင့်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ အဿသတိပိ ပဿသ-
တိပိတိ၊ ဟူ၍။ ကေဠံ၊ တပေါင်းတည်း။ ဝနံ၊ ဆိုသောစကားသည်။ ဘာဝ-
နာယ၊ ၏။ နိရန္တရံ၊ အခြားမရှိပဲ တစပ်တည်း။ ပဝတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုပြ
ခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဆန္ဒဝသေန၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ ဝိယ၊
ရှေး၌ကဲ့သို့။ တယော၊ သုံးပါးသောအခြင်းအရာတို့၎င်း။ ပါမောဇ္ဇဝသေန၊
ဖြင့်။ တထာ၊ တူ။ တယော၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ၊
တို့ဖြင့်။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤကိုးပါးသော အခြင်းအရာတို့တွင်။ ကေဿ ပုဂ္ဂလဿ၊
တဦးသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ တယော ဝေ အာကာရာ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ကာမံ
လဗ္ဘန္တိ၊ အကယ်၍ကား ရအပ်ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တန္တိဝသေန၊
ဒေသနာအစဉ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသောအခြင်းအရာတို့၏။

၁-ဟတ္ထိ စသောသတ္တဝါတို့ကိုပါ ရည်၍ တေသံ-အရ သတ္တာနံ-ဟု ဖွင့်သည်။ ဟတ္ထိစသည်
တို့အရာ၌ ဒိဿာတိ ငုစ္ဆန္တိ-စသည်ဖြင့် ဆိုခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းတို့ကို မယူသင့်ပြီ၊ ထို
ကြောင့် ဤအရာ၌ မနုဿာနံ-သာ သင့်သည်၊ ဆင်ခြင်ရန်။

ပါဠိအာရဇ္ဇတ္တာ စ၊ ပါဠိ၌ တင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တေသံ၊
 ထိုအလုံးစုံတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပရိကမ္မဿ၊ ကို။ ကတ္တဗ္ဗတ္တာ စ၊ ကြောင့်၎င်း။
 တတြာယံ ဘိက္ခု နဝဟာကာရေဟိတံ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧဝံ ပဇာနတောတိ၊
 ကား။ ဧဝံ ယထာဝုတ္တေဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဿာသပဿာသေ၊ တို့ကို။
 ပဇာနတော၊ သိသော ယောဂီအား။ တတ္ထ၊ ထိုအဿာသပဿာသတို့၌။
 မနသိကာရံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ပဝတ္တေန္တဿ၊ ဖြစ်စေသောယောဂီအား။
 ဧကေနာကာရေနာတိ၊ ကား။ ဒီဃံအဿာသာဒိသု၊ ကုန်သော။ စတုသု၊ ကုန်
 သော။ အာကာရေသု၊ တို့တွင်။ ဧကေန၊ တခုသော။ အာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊
 ကား။ နဝသု၊ တို့တွင်။ ဝါ၊ ကား။ တီသု၊ တို့တွင်။ ဧကေန၊ သော။ အာကာ-
 ရေန၊ ဖြင့်။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ၊ မှန်။ ဒီဃော၊ပ။ ဘိက္ခုနောတိ၊
 ဟူ၍။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတုံ။

[ဒီဃော၊ ရှည်သော။ အဿာသော စ၊ အဿာသ၎င်း။ ရသော၊
 တိုသော။ အဿာသော စ၊ ၎င်း။ တဒီသော၊ ထိုအဿာသကဲ့သို့
 ရှည်သော တိုသော။ ပဿာသောပိ စ၊ ၎င်း။ (ဣတိ၊ သို့။) စတ္တာ-
 ရော၊ ကုန်သော။ ဝဏ္ဏာ၊ အခြင်းအရာတို့သည်။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။
 နာသိကဂ္ဂေ ဝ-နာသိကဂ္ဂေ ဝါ၊ နှာသီးဖျား၌ သော်၎င်း။ (ဥတ္တရောဋ္ဌေ
 ဝါ၊ အထက်နှုတ်ခမ်း၌ သော်၎င်း။) ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။]

[၃၁၉] အယံ ဘာဝနာ၊ သည်။ အဿာသပဿာသကာယာနုပဿနာ၊
 အဿာသပဿာသ ဟူသောကိုယ်ကို အဖန်တလဲလဲရှုသော အနုပဿနာတည်း။
 ဣတိ ကတု၊ ၍။ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ သမ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ဟူ၍။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ပါဠိဝသေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တေ နဝ အာကာရေ စ၊ တို့ကို
 ၎င်း။ ဘာဝနာဝိမိံ စ၊ ဘာဝနာအစီအရင်ကို၎င်း။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယထာ-
 ဟာတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ကထံ ပဇာနာတိတိ၊ ပါဠိ
 ဖြင့်။ ပဇာနနဝိမိံ၊ သိခြင်းအစီအရင်ကို။ ကထေတုကမ္ပတာယ၊ ဖြင့်။ ပုစ္ဆတိ၊
 မေး၏။ ဒီဃံ အဿာသန္တိ၊ ကား။ ဝုတ္တလက္ခဏံ၊ သော။ ဒီဃံ၊ သော။
 အဿာသံ၊ ကို။ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေတိ၊ ကား။ အဒ္ဓါနန္တိ၊ ဟူ၍။ သင်္ခံ၊ ရေတွက်
 ခြင်းသို့။ ဂတေ၊ ရောက်သော။ ဒီဃေ၊ သော။ ကာလေ၊ ၌။ ဒီဃံ ခဏံ၊ ရှည်
 သော ခဏပတ်လုံး။ ဝါ၊ ရှည်သောခဏ၌။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝါ၊
 ကား။ သင်္ခါတ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ထေယျသင်္ခါတန္တိအာဒိသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။
 ကောဋ္ဌာသပရိယာယော၊ ကောဋ္ဌာသ၏ ပရိယာယံတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 အဒ္ဓါနသင်္ခါတေတိ၊ ကား။ အဒ္ဓါနကောဋ္ဌာသေ၊ ရှည်သောအခွန်အဖို့၌။

ဒေသဘာဂေါ၊ အရပ်အဖို့၌။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ ဘာဝနာယ၊ သည်။ ပုဗ္ဗေနာပရံ၊ ရှေးကာလမှ နောက်ကာလ၌။ ဝိသေသံ၊ ကို။ အာဝဟန္တိယာ၊ ဆောင်လတ်သော်။ လဒ္ဓဿာဒတ္တာ၊ ရအပ်သောသာယာဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဘာဝနာ၌။ သာတိသယော၊ ဖြစ်သော။ ကတ္ထုကာမတာလက္ခဏော၊ ပြုခြင်းငှါအလိုရှိသည်၏ အဖြစ်လျှင်လက္ခဏာရှိသော။ ကုသလစ္ဆန္ဒော၊ ကုသိုလ်ဆန္ဒသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဆန္ဒဝသေနာတိ၊ ကား။ တထာပဝတ္တဆန္ဒဿ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်သော ဆန္ဒ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွ။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုန္တဿ၊ အားထုတ်သည်ဖြစ်၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝုဒ္ဓိံ၊ သို့။ ဖာတိံ၊ သို့။ ဂမေန္တဿ၊ ရောက်စေသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ တတော သုခုမတရန္တိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တဆန္ဒပုဝတ္တိယာ၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောဆန္ဒ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပုရိမတော၊ ရှေးဖြစ်ဟောင်း အဿာသပဿာသတို့ထက်။ သုခုမတရံ၊ သာ၍ သိမ်မွေ့သော။ ဟိ၊ မှန်။ ဘာဝနာဗလေန၊ ဖြင့်။ ကာယဿ၊ ၏။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓုဒရထပရိဋ္ဌာဟတာယ၊ ငြိမ်းအေးပြီးသော ပူပန်ခြင်း ပူလောင်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဿာသပဿာသ၊ တို့သည်။ သုခုမတရာ၊ သာ၍ သိမ်မွေ့ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။ သုခုမတရဘာဝေန၊ သာ၍ သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အာရမ္မဏဿ၊ ၏။ သန္တတရတာယ စ၊ အထူးသဖြင့် ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ၏။ ဝိထိပဋိပန္နတာယ စ၊ လမ်းရိုးလမ်းမှန်ကိုသွားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဘာဝနာစိတ္တသဟဂတော၊ ဘာဝနာစိတ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ ပမောဒေါ၊ ဒ-ဟူသော။ ခုဒ္ဓိကာဒိဘေဒ။ ကာ-စသည်အပြားရှိသော။ တရုဏပီတိ၊ နုသောပီတိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ စိတ္တံ ဝိဝတ္တတိတိ၊ ကား။ အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။ အတိဝိယ၊ လျှင်။ သုခုမတရဘာဝပုတ္တိယာ၊ သာ၍ သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ အနုပဋ္ဌဟနေ၊ မထင်လတ်သော်၊ ဝါ၊ မထင်ခြင်းကြောင့်။ ဝိစေတဗ္ဗာကာရပုတ္တေဟိ၊ စူးစမ်းရှာဖွေအပ်သော အခြင်းအရာသို့ရောက်ကုန်သော။ တေဟိ၊ ထိုဝင်သက် ထွက်သက်တို့မှ။ (သိမှုနှင့်အညီ ဤပုဒ်ရှိသင့်၏) စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိနိဝတ္တတိ၊ နစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကေ၊ အချို့သောဆရာတို့ကဆိုကုန်၏။ ပန၊ အသင့်အမှန်အားဖြင့်သော်ကား။ ဘာဝနာဗလေန၊ ဘာဝနာ၏ အားအစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ အဿာသပဿာသေသု၊ တို့သည်။ သုခုမတရဘာဝပုတ္တေသု၊ အထူးသဖြင့်သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်လတ်သော်။ တတ္ထ၊ ထိုအဿာသပဿာသတို့၌။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ သော်။ ပကတိအဿာသပဿာသတော၊ ပကတိဖြစ်သော ဝင်သက် ထွက်သက်မှ။ စိတ္တံ၊

သည်။ နိဝတ္တတိ၊ ဧ၊ ဥပေက္ခာ သဏ္ဌာတိတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ပဋိဘာဂ-
နိမိတ္တေ၊ ဤ။ ဥပစာရပ္ပနာဘေဒေ၊ ဥပစာရအပ္ပနာအပြားရှိသော။ သမာဓိမ္ပိ၊
သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ သော်။ ပုန၊ တဖန်။ စျာနနိဗ္ဗတ္တနတ္ထံ၊ စျာနကိုဖြစ်စေခြင်း
အကျိုးငှါ။ ဗျာပါရာဘာဝတော၊ ကြောင့်ကြပြုခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။
အဇ္ဈုပေက္ခနံ၊ လျစ်လျူရှုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။
(၎င်း ဣတိ-ပိုဟန်ရှိသည်) ပန၊ ဆက်။ သာ အယံ ဥပေက္ခာ၊ ကို၊ တတြ-
မဇ္ဈတ္တုပေက္ခာတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဧ၊

ဣမေဟိ နဝဟိ အာကာရေဟိတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေဟိ၊ ကုန်သော။
နဝဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ ပကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ (ဤ၌
ပဝတ္တာ-ပုဒ်ထည့်၍ စပ်ရန်ပြသည်) ဒီသံ အဿာသပဿာသာ ကာယောတိ၊
ကား။ ဒီဿာကာရာ၊ ရှည်သောအခြင်းအရာရှိကုန်သော။ အဿာသပဿာသာ၊
တို့သည်။ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏာပိ၊ အမှန်အမှန်ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ သမ္မဟဋ္ဌေန၊
အပေါင်းဟူသော အနက်ကြောင့်။ ကာယော၊ မည်၏။ အဿာသပဿာသေ၊
တို့ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နနိမိတ္တမ္ပိ၊ ဖြစ်ပေါ်သော ပဋိဘာဂနိမိတ်ကိုလည်း။
တ္ထေ၊ ဤဒေသနာ၌။ အဿာသပဿာသသမညမေဝ၊ အဿာသပဿာသ
ဟူသောအမည်ရှိ၏ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊ ဥပဋ္ဌာနံ သတိတိ၊ ကား။
အာရမ္မဏံ၊ သို့။ ဥပဂန္နာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာနံ နာမ၊ မည်၏။

[၃၂၀] အနုပဿနာဉာဏန္တိ၊ ကား။ သမထဝသေန၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တဿ၊
ကို။ အနုပဿနာ စ၊ အဖန်ဖန်ရှုခြင်းသည်၎င်း။ ဝိပဿနာဝသေန၊ ဖြင့်။
(အနုပဿနာ-၌ စပ်) အဿာသပဿာသေ စ၊ တို့ကို၎င်း။ တန္တိဿယံ၊ ထို
အဿာသပဿာသတို့၏ မှီရာဖြစ်သော။ ကာယံ စ၊ ကိုယ်ကို၎င်း။ ရူပန္တိ၊ ရုပ်
ဟူ၍၎င်း။ (ဝဝတ္ထပေတွာ-၌ စပ်) စိတ္တံ စ၊ ကို၎င်း။ တံသမ္ပယုတ္တဓမ္မေ စ၊
ထိုစိတ်နှင့်ယှဉ်သောတရားတို့ကို၎င်း။ အရူပန္တိ စ၊ နာမ်ဟူ၍၎င်း။ ဝဝတ္ထပေတွာ၊
ပိုင်းခြား၍။ နာမရူပဿ၊ ကို။ အနုပဿနာ စ၊ သည်၎င်း။ ဉာဏံ၊ မည်၏။
တတ္ထ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်စသည်တို့၌။ ယထာဘူတာဝဗောဓော၊ ဟုတ်တိုင်း
မှန်စွာထိုးထွင်း၍ သိခြင်းပင်တည်း။ ကာယော ဥပဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ သော
ကာယော၊ သည်။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပဂန္နာ၊ ကပ်၍။ သတိ၊
သည်။ တတ္ထေ၊ ဤကာယ၌။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်တတ်၏။ ဣတိ၊ တည်ရာ
ဖြစ်သောကြောင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ နာမ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ တတ္ထေ၊ ဤဒေသနာ၌။
ကာယော ဥပဋ္ဌာနန္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်။ ဣတရကာယဿာပိ၊
ဤအဿာသပဿာသကာယမှတစ်ပါးသောကာယကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ ရေတွက်
ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယထာဝုတ္တသမ္ပသနစာရဿာပိ၊

အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော သုံးသပ်မှု၏ ကျက်စားရာဖြစ်သော ရူပကာယ
၏လည်း၊ ဝါ၊ ကိုလည်း။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ဣစ္ဆိတတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့် တည်း။ နော သတိတိ၊ ကား။ သော ကာယော၊ သည်။ သတိ နာမ၊
သတိမည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သတိ၊ သည်။ သရဏဌေန စ၊ အောက်
မေ့ခြင်း - အမှတ်ရခြင်းအနက်ကြောင့်၎င်း။ ဥပတိဋ္ဌနဌေန စ၊ ကပ်၍တည်ခြင်း
အနက်ကြောင့်၎င်း။ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေ၊ နလည်းမည်၏။ သတိ စ၊ သတိလည်းမည်၏။
တာယ သတိယာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တောယ၊ သော၊ သတိယာ၊ ဖြင့်။ တေန
ဉာဏေနာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေနော၊ သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။
တံ ကာယန္တိ၊ ကား။ တံ အဿာသပဿာသကာယဉ္စေ၊ ကို၎င်း။ တန္နိဿယ-
ရူပကာယဉ္စ၊ ထိုအဿာသပဿာသကာယ၏ မှီရာဖြစ်သော ရူပကာယကို၎င်း။
အနုပဿတိတိ၊ ကား။ ဈာနသမ္ပယုတ္တဉာဏေန စေ၊ ဈာန်နှင့်ယှဉ်သော
ဉာဏ်ဖြင့်၎င်း။ ဝိပဿနာဉာဏေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ အနု အနု၊ အဖန်တလဲလဲ။
ပဿတိ၊ ရှု၏။ တေန ဝုစ္စတိ။ပ။ ဘာဝနာတိ၊ ကား။ တေန အနုပဿနေန၊
ထိုသို့အဖန်ဖန်ရှုခြင်းကြောင့်။ ယထာဝုတ္တော၊ သော။ ကာယော၊ ၌။ အယံ၊
ဤဘာဝနာကို။ ကာယာနု။ပ။ ဘာဝနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဣဒံ၊ ဤသို့သောအနက်အဓိပ္ပါယ်သည်၊ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်၊ ဝါ၊
ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဝုတ္တော၊ သော။ အဿာသပဿာသကာယေ စ၊
၌ ၎င်း။ တဿ၊ ထိုအဿာသပဿာသကာယ၏။ နိဿယဘူတော၊ သော။
ကရဇကောယေ စ၊ ၌၎င်း။ ကာယဿေ၊ ရုပ်အပေါင်းကာယကိုသာလျှင်၊ ဝါ၊
ရုပ်အပေါင်းကာယဟူ၍သာလျှင်။ ယာ အယံ အနုပဿနာ၊ အကြင်ရှုခြင်းသည်၊
ဝါ၊ ရှုသောဉာဏ်သည်။ အနုဒကဘူတာယ၊ ရေမဟုတ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။
မရိစိယာ၊ တံလှုပ်၌။ ဥဒကာနုပဿနာ ဝိယ၊ ရေဟူ၍ခြင်းကဲ့သို့။ အနိစ္စာဒိ-
သဘာဝေ၊ အနိစ္စသည်ဘဘောရှိသော။ ကာယေ၊ ရုပ်အပေါင်း၌။ နိစ္စာဒိဘာဝိ-
နုပဿနာ၊ နိစ္စသည်၏ အဖြစ်ကို ရှုခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ရှုသည်။ န၊ မဟုတ်။
အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ အနိစ္စဒုက္ခာနုတ္တာသုဘာဝ-
ဿေ၊ အသုဘ၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ အနုပဿနာ၊ အဖန်ဖန်ရှုခြင်းသည်၊
ဝါ၊ ရှုသောဉာဏ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ သာ၊ ထိုအဖန်ဖန်ရှုခြင်းသည်။ ကာယာနု-
ပဿနာ၊ မည်၏။) အထ ဝါ၊ ကား။ ကာယေ၊ ၌။ အဟန္တိ ဝါ၊ ငါဟူ၍၎င်း။
မမန္တိ ဝါ၊ ငါ၏ဥစ္စာဟူ၍၎င်း။ ဣတ္ထိတိ ဝါ၊ မိန်းမဟူ၍၎င်း။ ပုရိသောတိ ဝါ၊
ဟူ၍၎င်း။ ဂဟေတဗ္ဗဿ၊ သော။ ကဿစိ၊ တစုံတခု၏။ အဘာဝတော၊ မရှိ
ခြင်းကြောင့်။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော အဟံ မမ စသည်ကို။ အနုနု-
ပဿိတွာ၊ မရှုမူ၍။ ကာယမတ္တဿေ၊ ရုပ်အပေါင်း(ကာယ) မှုကိုသာလျှင်။
အနုပဿနာ၊ အဖန်ဖန်ရှုခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ဉာဏ်သည်။ ကာယာနုပဿနာ၊

မည်၏။ တာယ ကာယာနုပဿနာယ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တော၊ သော။ သတိယေဝ၊ ပင်လျှင်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ကပ်၍တည်သည်တည်း။ သတိပဋ္ဌာနံ၊ သတိသည်ပင်လျှင် ကပ်၍တည်သောတရား၊ ဝါ၊ ကပ်၍တည်သောသတိ။ တဿ၊ ထိုသတိပဋ္ဌာန်ကို။ ဘာဝနာ ဝဇ္ဇနာ၊ ပွားစေခြင်းသည်။ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။)

သေ နယောတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ (အတိဒိသတိ-၌စပ်) နဝဟိ အာကာရေဟိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တဝိဓိံ၊ ကို။ ရဿ-ပဒေ၊ ရဿ-ဟူသောပုဒ်၌။ အတိဒိသတိ၊ ညွှန်း၏။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ယထာဒဿိတေ၊ အကြင်အကြင်ပြဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ ကထံ ဒီဃံ အဿသန္ဓောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာဂတေ၊ လာသော။ တေသ္မိံ ပါဠိနယေ၊ ဤပါဠိနည်း၌။ ဣဓာတိ၊ ကား။ ရဿ-ပဒဝသေန၊ ဖြင့်။ အာဂတေ၊ သော။ ဣမသ္မိံ ပါဠိနယေ၊ ၌။

အယန္တိ၊ ကား။ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ အဒ္ဓါနဝသေနာတိ၊ ကား။ ဒီဃကာလဝသေန၊ ရှည်သောကာလ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဣတ္ထရဝသေနာတိ၊ ကား။ ပရိတ္တကာလဝသေန၊ တိုသောကာလ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣမေဟိ အာကာရေဟိတိ၊ ကား။ ဣမေဟိ နဝဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။

[၃၂၁] တာဒိသောတိ၊ ကား။ ဒီဃော စ၊ ရှည်သည်လည်းဖြစ်သော။ ရဿော စ၊ တိုသည်လည်း ဖြစ်သော။ စတ္တာရော ဝဏ္ဏာတိ၊ ကား။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အာကာရာ၊ တို့သည်။ တေ စ၊ ထိုအခြင်းအရာတို့သည်လည်း။ ဒီဃာဒယော ဝေ၊ ဒီဃစသည်တို့သည်သာလျှင်တည်း။ နာသိကဂ္ဂေ ဝ ဘိက္ခုနောတိ၊ ဟူ၍။ ဂါထာဗန္ဓသုခတ္ထံ၊ ဂါထာဖွဲ့ခြင်း၌ ချမ်းသာလွယ်ကူစေခြင်းအကျိုးငှါ၊ ရဿံ ကတွာ၊ ရဿ ပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နာသိကဂ္ဂေ ဝါတိ၊ ဝါ-ဟူသောပါဌ်၌။ ဝါ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အနိယမတ္ထော၊ မပြုခြင်း ကိန်းသေမမှတ်ခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ ဥတ္တရေဌံ၊ အထက်နှုတ်ခမ်းကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းယူ၏။

၂၂၀။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒိတိ၊ ကား။ သဗ္ဗဿ၊ သော။ ကာယဿ၊ အဿာသကာယကို။ ပဋိ ပဋိ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ သမ္ပဒေဝ၊ သာလျှင်။ ဝေဒနသီလော ဇာနနသီလော၊ သိလေ့ရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ တေဿ၊ ဤယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ တဿ၊ ထိုအလုံးစုံသော အဿာသကာယကို။ ပဋိ ပဋိ၊ အသီးအသီး။ သမ္ပဒေဝ၊ လျှင်။ ဝေဒေါ၊ သိခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ တံ၊ ထိုအလုံးစုံသော အဿာသကာယကို။ ပဋိ ပဋိ၊ အသီးအသီး။ သမ္ပဒေဝ၊ လျှင်။ ဝေဒမာနေ၊ သိတတ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုဝါကျတို့၌။ သဗ္ဗဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ အဿာသာဒိကာယဿ၊ အဿာသအစရှိ

သော ကာယကို။ အနဝသေသပရိယာဒါနေ၊ အကြွင်းမဲ့ သိမ်းယူခြင်းသည်။ သိဒ္ဓေပိ၊ ပြီးသော်လည်း။ အနေကကလာပသမုဒါယဘာဝတော၊ များစွာသော ကလာပ်တို့၏ အပေါင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုအဿာသ အစရှိသော ကာယ၏။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ဘာဂါနံ၊ အဖို့တို့ကို။ သံဝေဒနဒဿနတ္ထံ၊ ကောင်းစွာသိခြင်းကိုပြုခြင်းအကျိုးငှါ။ ပဋိ-သဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ၊ ပဋိ-သဒ္ဓါကိုယူခြင်း ဆိုခြင်းကို။ (ကတံ၊ ဤ။) တတ္ထ၊ ထိုသို့ အသိးအသိး သိခြင်း၌။ သက္ကစ္စကာရိ-ဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ ရှိသေစွာပြုလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းအကျိုးငှါ။ သံ-သဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ (ကတံ၊ ဤ။) ဣတံ၊ သို့။ ဣမံ၊ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ သကလဿာတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ဤ။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ အဿာသပဿာ-သေသု၊ တို့၌။ ယောဂီနေ၊ ဤ။ ပဋိပတ္တိဝိဓာနေ၊ ကျင့်ခြင်းအစီအရင်သည်။ သမာနေပိ၊ တူငြားသော်လည်း။ ပစ္စေကံ၊ အသိးအသိး။ သက္ကစ္စယေဝ၊ လျှင်။ ပဋိပဋိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။ ဣတံ၊ သို့။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ဝိသု၊ အသိးအခြား။ ဒေသနာ၊ ကို။ (ဘဂဝတာ၊ သည်။) ကတာ ယထာ၊ ပြုတော်မူအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တမေဝတ္ထံ၊ ကိုသာလျှင်။ ဒီပေတံ၊ ငှါ။ (ကတာ-၌စပ်) အတ္ထဿ၊ ဤ။ သမာနတယ၊ တူသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ သကလ-ဿာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပဒဒ္ဓယဿ၊ ပုဒ်နှစ်ခုတို့၏အပေါင်း၏။ ဝိသု ဝိသု၊ အသိးအသိး။ အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ အနက်အဖွင့်ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ကတာ၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ ဣတံ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဤ။ ပါကဋံ၊ ကရောန္တောတိ၊ ကား။ ဝိဘူတံ၊ ထင်ရှားသည်ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ဝိဘာ-ဝေန္တော၊ ထင်ရှားစေလျက်။ ဣတံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ ပါကဋီကရဏံ၊ ထင်စွာပြုခြင်းဟူသော။ ဝိဘာဝနံ၊ ထင်ရှားစေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ တတ္ထ၊ ထိုအဿာသပဿာသတို့၌။ အသမ္ပယုနံ၊ မတွေ့မဝေသိခြင်းသည်။ ဉာဏေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ နေသံ၊ ထိုအဿာသပဿာသတို့ကို။ ပဝတ္တနေန၊ ဖြစ်စေခြင်း ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတံ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဧဝံ ဝိဒိတံ၊ ကရောန္တောတိ-အာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ဤ။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အဿာသပဿာသေ၊ တို့ကို။ ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဝိပုယုတ္တစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ န (ပဝတ္တေတိ)၊ ဖြစ်စေသည် မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံဘူတော၊ ဤသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော ယောဂီကို။ ဝါ၊ ဤသို့ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်ဖြင့်သာလျှင် အဿာသ-ပဿာသတို့ကို ဖြစ်စေသော ယောဂီကို။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒိ၊ အလုံးစုံသော

၁-သာရတ္ထ နိ ၂၁၉၂-၌ အသမ္ပယုနဉာဏေနော-ဟု ရှိ၏။ ထိုအလိုအားဖြင့် ပါကဋီက-ရဏံ၊ ခြင်းဟူသော။ ဝိဘာဝနံ၊ ထင်ရှားစေခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ တို့၌။ အသမ္ပယုနဉာဏ-နေဝ၊ မတွေ့မဝေ သိသောဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင်-ဟု အနက်ပေးရာ၏။

အဿာသပဿာသကာယကို အသီးအသီးကောင်းစွာသိသည်ဖြစ်၍။ အဿသိ-
 သာမိ၊ အံ။ ပဿသိသာမိ၊ အံ။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိတိ၊ ကျင့်သူဟူ၍။ ဗုဒ္ဓါ-
 ဒီဟိ၊ တို့သည်။ ဝုစ္ဆတိ၊ မိန့်ဆိုတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။
 (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏဝိသဋ္ဌေတိ၊ ကား။ အနေကကလာပတာယ၊
 များစွာသော ကလာပ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏဘာဝေန၊ အမှုန့်
 အမှုန့်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိသဋ္ဌေ၊ ပြန့်သော။ သတိယာ စ၊ ၏၎င်း။ ဉာဏဿ စ၊
 ၏၎င်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တထာ၊ အားဖြင့်။ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရဿ၊ ရှေ့အဖို့၌ ပြုပြင်
 ခြင်း၏။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ အာဒိ၊ အစသည်။ ပါကဋ္ဌော၊ ထင်ရှားသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ တာဒိသေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ စတုတ္ထပုဂ္ဂလသဒိသေန၊ စတုတ္ထ
 ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တူသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပဒဂဝ၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ သတိ
 စ၊ ကို၎င်း။ ဉာဏဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ၊ ရှေးရှုထင်စေ၍၊ ဝါ၊ ရှေးရှု
 ဖြစ်စေ၍။ တီသုပိ ဌာနေသု၊ တို့၌လည်း။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တမေဝ၊ သာလျှင် ဖြစ်
 သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊
 အလိုတည်း။

ဝေန္တိ၊ ကား။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ အားဖြင့်။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒနဝသေနော၊
 အလုံးစုံသော အဿာသပဿာသကာယကို အသီးအသီး ကောင်းစွာသိသည်၏
 အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ခဋတိတိ၊ ကား။ ဥဿဟတိ၊ အားထုတ်၏။ ဝါယမ-
 တိတိ၊ ကား။ ဝါယာမံ ကရေတိ၊ လုံ့လပြု၏။ မနသိကာရံ၊ ကို။ ပဝတ္တေတိ၊
 ဖြစ်စေ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တထာဘူတဿာတိ၊ ကား။
 အာနာပါနဿတိံ၊ ကို။ ဘာဝေန္တဿ၊ ပွားစေသော ယောဂီ၏။ သံဝရေတိ၊
 ကား။ [၃၂၂] သတိ၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဝီရိယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ (သံဝရော၊
 မည်၏။) တာယ သတိယာတိ၊ ကား။ အာနာပါနေ၊ ဝင်သက်ထွက်သက်တို့ကို။
 အာရဗ္ဗံ၊ ၍။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ယာ သတိ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တာယ၊
 ထိုသတိနှင့်။ (သဒ္ဓိံ - ဌိစပ်) တေန မနသိကာရေနာတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုဝင်သက်
 ထွက်သက်တို့၌။ သတိပုဗ္ဗင်္ဂမော၊ သတိရှေ့သွားရှိသော။ ယော သော ဘာဝနာ-
 မနသိကာရော၊ အကြင်ဘာဝနာဟူသော နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)
 တေန၊ ထိုဘာဝနာဟူသော နှလုံးသွင်းခြင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဣတိ၊ ကား။
 အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ အာသေဝတိတိ၊ ကား။ တိဿော သိက္ခာယောတိ၊
 သုံးပါးသော သိက္ခာတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ အဓိကုသလဓမ္မေ၊
 လွန်မြတ်သော ကုသိုလ်တရားတို့ကို။ အာသေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤ
 အာနာပါနဿတိအရာ၌။ တဒါသေဝနံ၊ ထိုသိက္ခာသုံးပါးတို့ကို မှီဝဲခြင်းကို။
 သိက္ခနန္တိ၊ ကျင့်ခြင်းဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။

ပုရိမနယေတိ၊ ကား။ ပုရိမသ္မိံ၊ ရှေးဖြစ်သော။ ဘာဝနာနယေ၊ ဘာဝနာနည်း၌။ ပဌမဝတ္ထုဒ္ဒယေ၊ ပဌမဝတ္ထုနှစ်ခုအပေါင်း၌။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ တတ္ထာပိ၊ ထိုပဌမဝတ္ထုနှစ်ခုအပေါင်း၌လည်း။ အဿာသပဿာသနံ၊ တို့၏။ ယာထာဝတော၊ အားဖြင့်။ ဒိသရဿဘာဝါဝဗောဓသဗ္ဗာဝတော၊ ဒိသရဿ၏အဖြစ်ကို သိခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဉာဏုပ္ပါဒနံ၊ ဉာဏ်ကို ဖြစ်စေခြင်းကို။ ကာမံ လဗ္ဘတေဝ၊ အကယ်၍ကား ရအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ တံ၊ ထိုရှည်ခြင်းတိုခြင်းကို သိခြင်းသည်။ ယထာပဝတ္ထာနံ၊ ဖြစ်တိုင်းကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုအဿာသပဿာသတို့ကို။ ဂဟဏမတ္တဘာဝတော၊ ယူခြင်းမျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န ဒုက္ကရံ၊ မခယဉ်းပေ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုရှေးနည်း နှစ်ပါး၌။ ဝတ္ထုမာနကာလပ္ပယောဂေါ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလနှင့် ယှဉ်ခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ ဣဒံ ပန၊ ဤတတိယအစရှိသော ဝတ္ထုသည်ကား။ ဒုက္ကရံ၊ ပြုနိုင်ခဲ၏။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ခုရဓာရာယံ၊ သင်ဓုန်းသွား၌၊ ဝါ၊ သင်ဓုန်းသွားရှိသောလမ်း၌။ ဂမနသဒိသံ၊ သွားခြင်းနှင့်တူ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤတတိယဝတ္ထု စသည်၌။ သာတိသယေန၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွဖြစ်သော၊ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရေန၊ ရှေးအဖို့၌ဖြစ်သော ပြုပြင်ခြင်းသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရာ၏၊ ဝါ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒီပေတုံ၊ ငှါ။ အနာဂတကာလပ္ပယောဂေါ၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္တံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တတ္ထ ယသ္မာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ ဉာဏုပ္ပါဒနာဒိသ္မတိ၊ ဟူသောပါဌ၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ကာယသင်္ခါရပဿမ္ဘနပိတိပဋိသံဝေဒနာဒိ၊ ကာယသင်္ခါရကို ငြိမ်းစေခြင်းပိတိကို ထင်ရှားသိခြင်းစသည်ကို။ သင်္ကဏာတိ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဧကစိပန၊ တို့သည်ကား။ သံဝရသမာဒါနာနံ၊ စောင့်စည်းခြင်း ဆောက်တည်ခြင်းတို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ကာယသင်္ခါရန္တိ၊ ကား။ အဿာသပဿာသံ၊ ကို။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုအဿာသပဿာသကို။ (ဝုစ္စတိ-၌စပ်) စိတ္တသမုဋ္ဌာနော၊ ဌာန်ရှိသည်၊ ဝါ၊ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သည်။ သမာနောပိ၊ သော်လည်း။ ကရဇကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိတာယ၊ ကရဇကာယနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေန၊ ထိုကရဇကာယဖြင့်။ သင်္ခရိယတိ၊ ပြုပြင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာယသင်္ခါရေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ လိုအပ်သည်မှတစ်ပါး မလိုအပ်သည်ကို ဆိုဦးအံ့။ ကာယသင်္ခါရေ ဝစိသင်္ခါရေတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဂတော၊ သော။ စေတနာလက္ခဏော၊ စေတနာလျှင်လက္ခဏာရှိသော။ ဒွါရန္တရပ္ပတ္တိယံ၊ ဒွါရတစ်ပါး၌ဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိပိ၊ ရှိငြားသော်လည်း။ ယေဘုယျဝုတ္တိယာစ၊ များသောအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ တဗ္ဗဟုလဝုတ္တိယာစ၊ ထိုဒွါရ၌အကြိမ်

များစွာဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ကာယဒွါရေန၊ ဖြင့်။ လက္ခိတော၊ သော။
 ယော ကာယသင်္ခါရော၊ သည်။ (အတ္ထိ။ ဧ။) သော၊ ထိုစေတနာကာယသင်္ခါရ
 ကို။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ နာဓိပေတော၊ အလိုမရှိအပ်။ ပဿမ္မန္တောတိအာဒိသု၊
 ဤသို့အစရှိသောပုဒ်တို့၌။ ပစ္ဆိမံ ပစ္ဆိမံ၊ နောက်နောက်၌ ဖြစ်သော။ ပဒါ၊
 ပုဒ်သည်။ ပုရိမဿ ပုရိမဿ၊ ရှေးရှေးပုဒ်၏။ အတ္ထဝစနံ၊ အနက်ကိုဖွင့်ဆိုသော
 ပုဒ်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဿမ္မနံ နာမ၊ န မည်သည်။ ဝုပသမနံ၊ ငြိမ်းစေ
 ခြင်းပင်တည်း။ တဉ္စ၊ ထိုငြိမ်းစေခြင်းသည်လည်း။ တထာပယောဂေါ၊ သည်။
 အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟဿ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါထိုက်သော။ ဩဠာ-
 ရိကဿ၊ သော။ ကာယသင်္ခါရဿ၊ ဧ။ ပယောဂသမ္ပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ အနုပ္ပါဒနံ၊
 မဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ဧ။ တတြာတိ၊ ကား။ ဩဠာရိကံ
 ကာယသင်္ခါရံ ပဿမ္မန္တောတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ အပရိဂ္ဂဟိတကာ-
 လေတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ကို။ အနာရဒ္ဒကာလေ၊ စ၍အားမထုတ်သေးမီ
 ကာလ၌။ တတော ဝေ၊ သာလျှင်။ ကာယစိတ္တာနမ္ပိ၊ တို့ကိုလည်း။ အပရိဂ္ဂဟိတ-
 ကာလေ၊ မသိမ်းဆည်းမီကာလ၌။ ဟိ၊ မှန်။ နိသီဒတိ။ ပ။ ပဏိဓာယာတိဣမိနာ၊
 ဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်။ ကာယပရိဂ္ဂဟောစ၊ ကိုယ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို၎င်း။
 ပရိမုခံ သတိံ ဥပဠပေတောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ စိတ္တပရိဂ္ဂဟောစ၊ ကို၎င်း။
 ဝုတ္တော၊ ဧ။ တေနော၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ ပရိဂ္ဂဟိတာ
 ဟောန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ ကာယောတိ၊ ကား။ ကရဇကာယော၊ တည်း။
 သဒရထာတိ၊ ကား။ သပရိဠာဟာ၊ ပူပန်ခြင်းရှိကုန်သည်။ [၃၂၃]နေသံ၊ ထိုကိုယ်
 နှင့်စိတ်တို့၏။ သာစ သဒရထတာ၊ ထိုပူပန်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။
 ဂရုဘာဝေန၊ လေးသည်၏အဖြစ်နှင့်။ (အဝိနာဘာဝိနီ) ဝိယ၊ ကင်း၍မဖြစ်
 သကဲ့သို့။ ဩဠာရိကတာယ၊ ရုန့်ရင်းသည်၏အဖြစ်နှင့်။ အဝိနာဘာဝိနီ၊ ကင်း၍
 မဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဩဠာရိကာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊
 ဧ။ ဗလဝတရာတိ၊ ကား။ သဗလော၊ အားရှိကုန်သည်။ ထူလာ၊ ကြမ်းတမ်း
 ကုန်သည်။ သန္တာ ဟောန္တိတိ၊ ကား။ စိတ္တံ၊ သည်။ တာဝ၊ စွာ၊ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။
 ဝိက္ခေပါဘာဝေန၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းမရှိသဖြင့်။ ဧကဂ္ဂံ၊ တည်ကြည်သည်။ ဟုတော၊
 ၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတော၊ ၍။ ပဝတ္တမာနံ၊ လတ်သော်။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်

၁-ဤကား ပြည်ဆရာတော်၏ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ၌ ဘာသာပြန်၍ မှာထားသော စကားအရတည်း။ ဤ၌ ကာရိုက်နှင့်တကွဖြစ်သော အနုပ္ပါဒနံ-အရ “မဖြစ်ခြင်း”ဟူသော ကာရိုက်မဲ့အနက်သည် မသင့်သကဲ့သို့ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် အသတိ-အရာ၌ သတိ-ဟူ၍သာပါဌ်ရှိ စေ၍ “တထာပယောဂေါ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟဿ၊ သော။ ဩဠာရိကဿ သော။ ကာယသင်္ခါရဿ၊ ကို။ ပယောဂသမ္ပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ အနုပ္ပါဒနံ၊ မဖြစ်စေခြင်း တည်း။”ဟု ဤသို့အနက်ပေးမှ သင့်မည်။

သည်။ ဝူပသန္တံ၊ အထူးသဖြင့်ငြိမ်သက်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တတော ဝေ၊ သာလျှင်။ တံသမုဋ္ဌာနာ၊ ထိုစိတ်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပဓမ္မာ၊ တို့သည်။ လဟုမုဒုကမ္မညဘာဝပုတ္တာ၊ ပေါ့ပါးသည်၏အဖြစ် နူးညံ့သည်၏အဖြစ် အမှု၌ ခန့်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ (သန္တာ၊ ကုန်သည်။ ဝူပသန္တာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တဒနုဂုဏတာယ၊ ထိုစိတ္တဇရုပ်အားလျော်သည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ သေသံ၊ သော။ တိသန္တတိရူပံ၊ တိသန္တတိရုပ်သည်၊ ဝါ၊ သုံးပါး သောအစဉ်ရုပ်သည်။ (သန္တာ၊ သည်။ ဝူပသန္တာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။) ဣတိ ဝေ၊ သို့။ စိတ္တေ စ၊ သည်၎င်း။ ကာယေ စ၊ သည်၎င်း။ ဝူပသန္တေ၊ ငြိမ်သက် သည်ဖြစ်၍။ ပဝတ္တမာနေ၊ သော်။ တန္တိဿိတာ၊ ထိုစိတ်နှင့်ကိုယ်ကိုမူကုန်သော။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ သန္တသဘာဝါ၊ ငြိမ်သက်သောသဘောရှိကုန် သည်။ အနုက္ကမေန၊ အားဖြင့်။ သုခုမတရသုခုမတမာ၊ သာ၍သိမ်မွေ့ကုန် အထူးသဖြင့် သာ၍သိမ်မွေ့ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယဒါ ပနဿ ကာယောပီတိအာဒိ၊ ကိ။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

အာဘုဇနံ၊ စ၍နှလုံးသွင်းခြင်း။ အာဘောဂေါ၊ စ၍နှလုံးသွင်းခြင်း။ ပဿမ္ဘေမိ၊ ငြိမ်းစေအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပဌမာဝဇ္ဇနာ၊ ရှေးဦးစွာနှလုံးသွင်းခြင်း တည်း။ သမ္မာ၊ စွာ။ အနု အနု၊ အဖန်တလဲလဲ။ အာဟရဏံ၊ ဆောင်ခြင်း သည်။ သမန္နာဟာရော၊ မည်၏။ တသ္မိယေဝ အတ္တေ၊ ထိုဆုံအပ်ခဲ့ပြီးသော အနက်၌သာလျှင်။ အပယုပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။ ပဝတ္တအာဝဇ္ဇနာ၊ ဖြစ်သောနှလုံး သွင်းခြင်းတည်း။ တဿေဝ အတ္တဿ၊ ကိုသာလျှင်။ မနသိ၊ ၌။ ကရဏံ၊ ပြုခြင်း သည်။ စိတ္တေ၊ ၌။ ဌပနံ၊ ထားခြင်းသည်။ မနသိကာရော၊ မည်၏။ ဝိမံသာ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ မည်၏။

သာရဒ္ဒေတိ၊ ကား။ သဒရထေ၊ ယူန့်ခြင်းရှိလတ်သော်။ သပရိဋ္ဌာဟေ၊ ပူလောင်ခြင်းရှိလတ်သော်။ အဓိမတ္တန္တိ၊ ကား။ ဗလဝံ၊ အားရှိသည်။ သြဋ္ဌာရိကံ၊ သည်။ (ဟုတွာ ပဝတ္တတိ)၊ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန၊ လိင်္ဂပြန်သဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဟိ၊ မှန်။ ကာယသင်္ခါရော၊ သည်။ ဣတိ၊ ဤသို့သောပုလ္လင်ကတ္တားကို။ အဓိပ္ပေတော၊ ဧ။ ဝါ၊ ကား။ တေ၊ ဤအဓိမတ္တံ-ဟူသောပုဒ်သည်။ အဓိမတ္တံ၊ အလွန်အကဲ။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ကိရိယာဝိသေသနံ၊ ကိရိယာကိုအထူးပြု သောပုဒ်တည်း။ သုခုမန္တိ ဧတ္ထာပိ၊ ၌လည်း။ သေဝ နယော၊ တည်း။ ကာယမှိတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ စိတ္တေ စ၊ သည်လည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။

၂၂။ ပဌမဇ္ဈာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာ၊ သ၊ ၍။ ကရိယမာနံ၊ ပြုအပ်သော။ ဒုတိယဇ္ဈာနဿ၊ ဧ။ နာနာဝဇ္ဇနံ၊ အသီးသီးသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသော၊ ဝါ၊ ထူးခြားကွဲပြားသောအာဝဇ္ဇန်းရှိသော။ ပရိကမ္ပံ၊ ပရိကံ သည်။ ပဌမဇ္ဈာနံ

ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဒုရသမုဿာရိတပဋိပက္ခံ၊ ဝေးစွာဖယ်ရှားအပ်ပြီးသော ဆန့်ကျင်
ဖက်ရှိ၏။ ဣတိ ကတော၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ တံသမုဋ္ဌာနော၊ ထိုပရိကံကြောင့်
ဖြစ်သော။ ကာယသင်္ခါရော၊ ကို။ ပဌမဇ္ဈာနေ စ။ပ။ သြဋ္ဌာရိကောတိ၊ ဟူ၍။
သဒိသော၊ တူသည်ကို။ (ကတော၊ ၍။) ဝုတ္တော၊ ၏။ သေသုပစာရဒွယေပိ၊
ကြွင်းသောဥပစာနှစ်ခုအပေါင်း၌လည်း။ သေ နယော၊ ပင်တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။
ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိနံ၊ စသည်တို့ကို။ အဓိဂမာယ၊ ရခြင်းငှါ။ ပဋိပဇ္ဇတော၊ သော။
ဒုက္ခာပဋိပဒါဒိဝသေန၊ ဒုက္ခာပဋိပဒါ-စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကိလမတော၊
ပင်ပန်းသော။ ယောဂိနော၊ အား။ ကာယကိလမထစိတ္တုပဿာတာဒိဝသေန စ၊
ကိုယ်၏ပင်ပန်းခြင်း စိတ်၏ထိခိုက်ဆင်းရဲခြင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။
ဝိတက္ကာဒိသင်္ခါရောန စ၊ ဝိတက်စသည်တို့၏ ချောက်ချားခြင်းဖြင့်၎င်း။
စိတ္တပွဝတ္တိယာ၊ စိတ်၏ဖြစ်ခြင်း၏။ သပရိဖန္ဒတာယ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိဥပစာရေသု၊ တို့၌။ ကာယသင်္ခါရဿ၊ ၏။
သြဋ္ဌာရိကတာ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အတိသုခု-
မောတိ၊ ကား။ အညတ္ထ၊ တပါးသောအောက်စွာန်နှင့်ဥပစာတို့၌။ လဗ္ဘမာနော၊
သော။ ကာယသင်္ခါရော၊ သည်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ၊ ၌။ အတိက္ကန္တသုခုမော၊
သိမ်မွေ့သည်ကို ကျော်လွန်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အဿ၊ ထိုကာယသင်္ခါရ၏။
သုခုမဘာဝေါပိ၊ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သည်သော်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုစတုတ္ထစွာန်၌။
နတ္ထိ၊ မရှိ။ သြဋ္ဌာရိကတာ၊ သည်။ ကုတော၊ (အတ္ထိ)၊ အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။
(ကဿ၊ ကား။) အပ္ပဝတ္တနတော၊ လုံးဝမဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊
ကြောင့်။ အပ္ပဝတ္တိမေဝ ပါပုဏာတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[၃၂၄] လာဘိဿ၊ စွာန်လေးပါးကိုရသည်။ သတော၊ ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။
အနုပုဗ္ဗ။ပ။ဝေလံ၊ အစဉ်အတိုင်း သမာပတ်တို့ကို ဝင်စားသော အခါကို။
(သန္ဓာယ၊ ၍။) ဝါ၊ ကား။ ကောသနေနေဝ၊ တထိုင်တည်းဖြင့်သာလျှင်။
သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ စွာနာနံ၊ တို့ကို။ ပဋိလာဘံ၊ ရခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။
မဇ္ဈိမဘာဏကာ၊ တို့သည်။ ဟေဋ္ဌိမဟေဋ္ဌိမဇ္ဈာနတော၊ အောက်အောက်စွာန်
ထက်။ ဥပရူပရိစွာနူပစာရေပိ၊ အထက်အထက်စွာန်၏ဥပစာ၌လည်း။ သုခုမ-
တရံ၊ ကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ သမာပတ်ဝင်စားရာစွာန်ကိုရရာ၌။
သောပစာရာနံ၊ ဥပစာနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ စွာနာနံ၊ တို့၏။ ဥပရူပရိ၊
အထက်အထက်၌၊ ဝါ၊ အဆင့်ဆင့်။ ဝိသေသဝန္တတာစ၊ ထူးခြားခြင်းရှိသည်၏
အဖြစ်သည်၎င်း။ သန္တတာစ၊ ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ သမ္ဘဝေယျ၊
ဖြစ်ရာ၏။ ဝါ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်နိုင်၏။ ဝါ၊ ကား။ ကောဝဇ္ဇနူပစာရံ၊ တူသော
အာဝဇ္ဇန်းရှိသောဥပစာကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။
ဧဝံ၊ ဤသို့ရည်၍ဆိုသည်။ (သတိ၊ သော်။) ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တဝါဒေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး

သောဝါဒနှင့်။ ဣမဿ ဝါဒဿ၊ ဤဒုတိယဝါဒ၏။ အဝိရောဓော၊ မဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဘိန္နဝိသယတ္တာ၊ ကွဲပြားသောအရာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သဗ္ဗေသညေဝါတိ၊ ကား။ ဥဘယေသမ္ပိ၊ နှစ်ဦးသောဆရာတို့၏လည်း။ (ကသ္မာ၊ အဘယံကြောင့် ဤသို့ ဖွင့်ဆိုသနည်းဟူမူကား။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ သဗ္ဗေပိ၊ ထိုအလုံးစုံသော ဆရာနှစ်ဦးတို့သည်လည်း။ ဝုစ္စမာနေန၊ ဆိုအပ်လတံသော။ ဝိဓိနာ၊ ဖြင့်။ ပဿဒ္ဓိံ၊ ငြိမ်းခြင်းကို။ ဣစ္ဆန္တိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ (တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့် ဤသို့ဖွင့်ဆိုသတည်း။) အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ၊ ပ။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ သဒိသသန္တာနတာယ၊ တူသောအစဉ်သန္တာန်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဩဠာရိကာ၊ ကုန်သော။ တေ ဝေ အဿာသာဒယော၊ တို့သည်သာလျှင်။ သုခုမာ၊ ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်ကုန်။ နေသံ၊ ထိုကာယသင်္ခါရတို့၏။ ပဿမ္ဘနာကာရောပန၊ ငြိမ်းသော အခြင်းအရာကိုကား။ ဟေဠာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တောယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ မဟာဘူတပရိဂ္ဂဟေ သုခုမောတိ၊ ဟူသောစကားကို။ စတုဓာတုမုခေန၊ ဓာတ်လေးပါး ဟူသော မုခဖြင့်၊ ဝါ၊ ဓာတ်လေးပါးကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဝိပဿနာဘိနိဝေသံ၊ ဝိပဿနာကိုစ၍ နှလုံးသွင်းခြင်း ရှုခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ဥပရူပရိ၊ အဆင့်ဆင့်။ ပဏီတဘာဝတော၊ မွန်မြတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သကလရူပပရိဂ္ဂဟေ၊ အလုံးစုံသောရုပ်တို့ကို သိမ်းဆည်းသောအခါ၌။ သုခုမော၊ ၏။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ရူပါရူပပရိဂ္ဂဟေ သုခုမောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ကလာပသမ္ပသနံ၊ သနဉာဏ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနတော၊ နာမ။ ပဠာယ၊ ၍။ ဗလဝဝိပဿနာ၊ မည်၏။ တတော၊ ထိုနိဗ္ဗိဒါနုပဿနာမှ။ ဩရံ၊ အောက်ဖက်၌။ ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာ၊ မည်၏။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ကား။ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေတိအာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ သမထနယေ၊ ၌။ ဝုတ္တေန နယေန၊ ဖြင့်။ အပရိဂ္ဂဟိတေ၊ ပ။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိပဿနာနယေပိ၊ ၌လည်း။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိံ၊ ငြိမ်းခြင်းကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အဿာတိ၊ ကား။ ဣမဿ “ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရ”န္တိ ပဒဿ၊ ပုဒ်၏။ စောဒနာသောဓနာဟိတိ၊ ကား။ အနုယောဂပရိဟာရေဟိ၊ မေးစစ်ခြင်းဖြေဆိုခြင်းတို့နှင့်။ ဝေန္တိ၊ ကား။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝုစ္စမာနာကာရေန၊ ဆိုအပ်လတံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။

ကထန္တိ၊ ကား။ ပဿမ္ဘယံ၊ ပ။ သိက္ခတိတိ၊ ဟူ၍။ ယံ ဣဒံ၊ အကြင် ငြိမ်းစေခြင်း ကျင့်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကာယသင်္ခါရဿ၊ ကို။ တံ ပဿမ္ဘနံ စ၊ ထို

ငြိမ်းစေခြင်းသည်၎င်း။ ယောဂိနော၊ ၏။ တံ သိက္ခနံ စ၊ ထိုကျင့်ခြင်းသည်၎င်း။ ကထံ ကေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကထေတုကမ္ပ-
တာယ၊ ဖြင့်။ ပုစ္ဆိတော၊ ပြီး၍။ ကာယသင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ သရူပတော စ၊ သရုပ်
အားဖြင့်၎င်း။ ဩဋ္ဌာရိကသုခုမတော စ၊ မအားဖြင့်၎င်း။ ဝူပသမတော စ၊
ငြိမ်းခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ အနုယောဂပရိဟာရတော စ၊ မေးစစ်ခြင်း ဖြေဆိုခြင်း
အားဖြင့်၎င်း။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကတမေ ကာယသင်္ခါရာတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊
ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ ကာယိကာတိ၊ ကား။ ရူပကာယေ၊ ၌။ ဘဝါ၊ ဖြစ်ကုန်
၏။ ကာယပဋိဗဒ္ဓါတိ၊ ကား။ ကာယသန္နိဿိတာ၊ ကိုယ်ကိုမှီကုန်၏။ ကာယေ၊
သည်။ သတိ၊ သော်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အသတိ၊ မရှိသော်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။
တတော ဝေ၊ သာလျှင်။ တေ၊ ထိုဝင်သက် ထွက်သက်တို့ကို။ အကာယသမ္ပဋ္ဌာ-
နာပိ၊ ကိုယ်ကြောင့်ဖြစ်သောတရားမဟုတ်ကုန်သော်လည်း။ ကာယေန၊ ဖြင့်။
သင်္ခရိယန္တိ၊ ပြုပြင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာယသင်္ခါရာ၊ မည်ကုန်၏။
ပဿမ္မေန္တောတိ၊ ကား။ ဩဋ္ဌာရိကောဋ္ဌာရိကံ၊ ရုန့်ရင်း ရုန့်ရင်းသော ကာယ-
သင်္ခါရကို။ ပဿမ္မေန္တော၊ လျက်။ သေသပဒဒ္ဓယံ၊ ကြွင်းသောပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်း
သည်။ တဿေဝ၊ ထိုပဿမ္မေန္တော-ဟူသောပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝုဇ်
ပရိယာယ်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဩဋ္ဌာရိကံ၊ သော။ အူပသန္တသဘာဝံ၊ မငြိမ်
သက်သောသဘောရှိသော။ ကာယသင်္ခါရံ၊ ကို။ [၃၂၅] သန္နိသီဒါပေန္တော၊
ကောင်းစွာငြိမ်ဝပ်စေသည်ကို။ ပဿမ္မေန္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အနုပ္ပါဒ-
နိရောဓံ၊ တဖန်မဖြစ်ခြင်း ဟူသော ချုပ်ခြင်းသို့။ ပါပေန္တော၊ ရောက်စေသည်
ကို။ နိရောဓေန္တောတိ၊ ဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ၊ ၏။) သုဠ၊ စွာ။ သန္တသဘာဝံ၊ ငြိမ်
သက်သော သဘောသို့။ (သန္တသဘာဝံ - ပဋိသံဠ - သင့်၏၊ ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်
သို့-ဟု အနက်ပေး) နယန္တော၊ ဆောင်သည်ကို။ ငူပသမေန္တောတိ၊ ဟူ၍။
(ဝုစ္စတိ၊ ၏။)

ယထာရူပေဟိတိ၊ ကား။ ယာဒိသေဟိ၊ ကုန်သော။ ကာယသင်္ခါရေ-
ဟိတိ၊ ကား။ ဩဋ္ဌာရိကေဟိ၊ ရုန့်ရင်းကုန်သော။ ကာယသင်္ခါရေဟိ၊
တို့ကြောင့်။ အာနမနာတိ၊ ကား။ အဘိမုခဘာဝေန၊ ရှေးရှုသည်၏
အဖြစ်ဖြင့်။ ကာယဿ၊ ၏။ နမနာ၊ ညွတ်ခြင်းတည်း။ ဝိနမနာတိ၊ ကား။
ဝိသု ဝိသု၊ အသီးအသီး။ ပဿတော၊ နံပါးသို့။ နမနာ၊ တည်း။ သန္တမနာတိ၊
ကား။ သဗ္ဗတော၊ သိမ်း။ ဝါ၊ ကား။ သုဠ၊ စွာ။ နမနာ၊ တည်း။ ပဏမနာ-
တိ၊ ကား။ ပစ္စတော၊ နောက်ဖက်သို့။ နမနာ၊ တည်း။ ဣဉ္ဇနာဒီနိ၊ ဣဉ္ဇန
စသည်တို့သည်။ အာနမနာဒီနိ၊ အာနမန စသည်တို့၏။ ဝေဝစနာနိ၊ တို့တည်း။
ဝါ၊ ကား။ အဓိမတ္တာနိ၊ လွန်ကဲကုန်သော။ အဘိမုခံ စလနာဒီနိ၊ ရှေးရှု လှုပ်

ရှားခြင်း စသည်တို့သည်။ အာနမနာဒယော၊ န-စသည်တို့မည်ကုန်၏။ မန္တာနိ၊ နံ၊ ကုန်သော။ (အဘိဓမ္မာ စလနာဒီနိ၊ တို့သည်)။ ဣဉ္ဇနာဒယော၊ မည်ကုန်၏။ ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရန္တိ၊ ကား။ တထာရူပံ၊ သော။ အာနမနာဒီနံ၊ တို့၏။ ကာရဏဘူတံ၊ သော။ ဩဠာရိကံ၊ သော။ ကာယသင်္ခါရံ၊ ကိ။ ပဿမ္ဘေန္တော၊ လျက်။ ဟိ၊ မှန်။ တသ္မိံ၊ ထိုရုန့်ရင်းသော ကာယသင်္ခါရကို။ ပဿမ္ဘိတေ၊ ငြိမ်းစေအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ အာနမနာဒယောပိ၊ တို့သည်လည်း။ ပဿမ္ဘိတာ ဝေ၊ ငြိမ်းစေအပ်ပြီးကုန်သည်သာလျှင်၊ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သန္တံ သုခုမန္တိ၊ ကား။ ယထာရူပေဟိ၊ ကုန်သော။ ကာယဿ၊ ၏။ အပရိပ္ပန္နနဟေတူဟိ၊ မတုန်လှုပ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ကာယသင်္ခါရေဟိ၊ သိမ်မွေ့သော ကာယသင်္ခါရတို့ကြောင့်။ အာနမနာဒယော၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ တထာရူပံ၊ သော။ ဒရထာဘာဝတော၊ ပူပန်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ သန္တံ၊ သော။ အနောဠာရိကတာယ၊ မရုန့်ရင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုခုမံ၊ သော။ ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရန္တိ၊ ဟူ၍။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။ ဧကံ၊ တခုတည်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဩဠာရိကောဠာရိကံ၊ သော။ ကာယသင်္ခါရံ၊ ကိ။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေန္တော၊ လျက်။ အနုက္ကမေန၊ အားဖြင့်။ ကာယဿ၊ ၏။ အပရိပ္ပန္နနဟေတုဘူတေ၊ မတုန်လှုပ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ သုခုမသုခုမတရေ၊ သိမ်မွေ့ကုန် သာ၍ သိမ်မွေ့ကုန်သော ကာယသင်္ခါရတို့ကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ၍။ တေပိ၊ ထိုသိမ်မွေ့ကုန် သာ၍ သိမ်မွေ့ကုန်သော ကာယသင်္ခါရတို့ကိုလည်း။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတွာ၊ ၍။ ပရမသုခုမတရတာယ၊ အလွန် သာ၍ သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကောဋိပ္ပတ္တံ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော။ ယံ ကာယသင်္ခါရံ၊ အကြင် အသိမ်မွေ့ဆုံး ကာယသင်္ခါရကို။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအသိမ်မွေ့ဆုံး ကာယသင်္ခါရကို။ သန္တာယ၊ ၍။ သန္တံ သုခုမံ ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဣတိတိအာဒိ၊ ဣတိ-ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ စောဒကဝစနံ၊ စောဒကပုဂ္ဂိုလ်၏ စကားတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုစောဒကစကားရပ်၌။ ဣတိတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ပကာရတ္ထေ၊ ၌။ (ပဝတ္ထော၊ သော။) နိပါတော၊ တည်း။ ကိဓုတိ၊ ကိရ-ဟူသောပုဒ်သည်။ အရုစိသုစနေ၊ မနှစ်သက်ခြင်းကိုပြခြင်းအနက်၌။ (ပဝတ္ထော၊ သော။ နိပါတော၊ တည်း။) ဧဝံ၊ ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်။ စေ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ဣတိ၊ သည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ အယံ၊ ဤသို့ဆိုလတံသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဣတိ ကိရ-ဟူသောပါဌ်၌။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ အားဖြင့်။ အတိသုခုမမ္ပိ၊ အလွန်သိမ်မွေ့သည်လည်းဖြစ်သော။ ကာယသင်္ခါရံ၊ ကိ။ ယဒိ ပဿမ္ဘေတိ၊ အံ့။ ဣတိ၊

ကား။ (အဓိပ္ပါယ်ော၊ တည်း။) ဧဝံ သန္တေတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ တယာ၊ သင်
ကျမ်းဆရာသည်။ ဝုတ္တာကာရေ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အခြင်းအရာကို၊ ဝါ၊ သည်။
လဗ္ဘမာနေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဝါတူပလဒ္ဓိယာတိ၊ ကား။ ဝါတဿ၊ ကို။
ဥပလဒ္ဓိယာ၊ ရခြင်းကို၊ ဝါ၊ ရသောစိတ်ဝိညာဉ်ကို။ စ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ သမုစ္စ-
ယတ္ထော၊ ရှိ၏။ အဿာသာဒိဝါတာရမ္မဏဿ၊ အဿာသ-အစရှိသော လေလျှင်
အာရုံရှိသော။ စိတ္တဿ၊ ကို။ ပဘာဝနာ ဥပ္ပါဒနာ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်။ ပဝတ္ထ-
နာ၊ မပြတ်ဖြစ်စေခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (တေ စ-ဟူသော ပါဠိ
၌ တေ စေ-ဟု ရှိသော သီဟိုဠ်မှသာလျှင် ယုတ္တတရဖြစ်၏) တေ၊ ထိုသိမ်မွေ့
သော ကာယသင်္ခါရတို့ကို။ တေန၊ ထိုယောဂီသည်။ ပဿမ္မေတဗ္ဗာ၊ ငြိမ်းစေ
အပ်ကုန်သည်။ စေ (သိယံ)၊ အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ ဣတိ၊ ကား။
အဓိပ္ပါယ်ော၊ တည်း။ အဿာသပဿာသာနဉ္စ ဘာဝနာတိ၊ ကား။ ဩဠာ-
ရိကေ၊ ကုန်သော။ အဿာသပဿာသေ၊ တို့ကို။ ဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ ပဋိပ္ပ-
ဿမ္မေတွာ၊ ၍။ သုခမာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုအဿာသပဿာသတို့ကို။
ပဘာဝနာ စ၊ ဖြစ်ပွားစေခြင်းသည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊
ကား။) ဥဘယေသံ၊ ဩဠာရိကသုခမအားဖြင့် နှစ်ပါးကုန်သော။ တေသံ၊ ထို
အဿာသပဿာသတို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ တေန၊ ဂီသည်။ ပဋိပ္ပဿမ္မေတဗ္ဗတော၊
ငြိမ်းစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အာနာပါနဿတိယာတိ၊ ကား။
အာနာပါနာရမ္မဏာယ၊ သော။ သတိယာ စ၊ ကိုလည်း။ ပဝတ္ထနံ၊ မပြတ်ဖြစ်စေ
ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အာနာပါနာနံ၊ တို့၏။
အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ တတော ဧဝ၊ သာလျှင်။ တံသမ္ပယုတ္တဿ၊
ထိုသတိနှင့်ယှဉ်သော။ အာနာပါနဿတိသမာဓိဿ စ၊ ကိုလည်း။ ပဘာဝနာ
ဥပ္ပါဒနာပိ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား)
ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာရမ္မဏဓမ္မာ၊ အာရုံရှိသော နာမ်တရားတို့သည်။
အာရမ္မဏေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ကဒါစိ၊ တရံတခါမျှ။ န သမ္ပဝန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။
(တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။) န စ နံ တန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ နန္တိ၊ ကား။ [၃၂၆]
နိပါတမတ္တံ၊ တည်း။ ဝုတ္တဝိဓာနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်ရှိသော။ တံ
သမာပတ္တိံ၊ ထိုအာနာပါနသမာပတ်ကို။ ပဏှိတာ ပညဝန္တော၊ တို့သည်။
န စေဝ သမာပဇ္ဇန္တိပိ၊ ဝင်လည်းမဝင်စားနိုင်ကုန်၊ ဝါ၊ ဝင်စားနိုင်သည်လည်း
မရှိကုန်။ တတော၊ ထိုသမာပတ်မှ။ န ဥဠာဟန္တိပိ၊ ထလည်းမထနိုင်ကုန်၊ ဝါ၊
ထနိုင်သည်လည်းမရှိကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။)
ဧဝံ၊ သို့။ စောဒကော၊ စောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ သိမ်း။ အဘာ-
ဝပနယနံ၊ မရှိခြင်းသို့ ဆောင်ခြင်း ရောက်စေခြင်းသည်။ ပဿမ္ဘနံ၊ ငြိမ်းစေ
ခြင်းမည်၏။ ဣတိ၊ သို့သော။ အဓိပ္ပါယ်ေန၊ ဖြင့်။ စောဒေတိ၊ ၏။

ပုန၊ တဖန်။ ဣတိ ကိဏတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ ယထာ-
 ဝုတ္တာယ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော။ စောဒနာယ၊ ဇာ။ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ အဖြေတည်း။
 တတ္ထ၊ ထိုဝိဿဇ္ဇနာပါ၌။ ကိဏတိ၊ ပုဒ်သည်။ ယဒိတိ တေဿ၊ ဤပုဒ်၏။
 အတ္ထေ၊ ခွံ။ (ပဝတ္ထော၊ သော။) နိပါတော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီး
 သော အပြားအားဖြင့်။ ကိရ သိက္ခတိ၊ အကယ်၍ ကျင့်ငြားအံ့။ မယာ၊ သည်။
 ဝုတ္တာကာရေန၊ အားဖြင့်။ ယဒိ သိက္ခတိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
 ဧဝံ သန္တတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဿမ္မနေ၊ ငြိမ်းစေခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။
 ပဘာဝနာ ဟောတိတိ၊ ကား။ ဩဠာရိကာ၊ ကုန်သော။ ကာယသင်္ခါရာ၊ တို့
 သည်။ ယဒိပိ ပဋိပ္ပဿမ္မန္တိ၊ အကယ်၍ ငြိမ်းကုန်စေကာမူ။ သုခုမာ ပန၊ သိမ်
 မွေသော ကာယသင်္ခါရတို့သည်ကား။ အတ္ထေဝ၊ ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုက္ကမေန၊ အားဖြင့်။ ပရမသုခုမဘာဝပုတ္တဿ၊ အလွန်
 သိမ်မွေသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော ကာယသင်္ခါရ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။
 နိမိတ္တုပ္ပတ္တိယာ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အာနာပါနဿတိယာ စ၊
 ကို၎င်း။ အာနာပါနဿတိသမာဓိဿ စ၊ ကို၎င်း။ ပဘာဝနာ၊ သည်။ ဣဇ္ဈ-
 တေဝ၊ ပြည့်စုံသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ယထာ ကထံ ဝိယာတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တဝိဓာနံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး
 သော အစီအရင်သည်။ (ဟောတိ၊ ဇာ။) တံ၊ ထိုအခြင်းအရာကို။ ကထံ ဝိယ၊
 အဘယ်ကဲ့သို့။ ဒဠ္ဗဗ္ဗံ၊ နည်း။ တဒတ္ထသမ္ပုဋ္ဌိပါဒနေ၊ ထိုအနက်ကို ပြီးစေရာ၌။
 ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ဩပမ္ပံ၊ ဥပမာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိပါ၏လော။ ဣတိ၊ ကား။
 အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဣဒါနိ၊ ခွံ။ ဩပမ္ပံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သေယျထာ-
 ပိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ သေယျထာပိတိ၊ ဟူသော ပုဒ်
 သည်။ ဩပမ္ပတ္ထေ၊ ခွံ။ (ပဝတ္ထော၊ သော။) နိပါတော၊ တည်း။ ကံသေတိ၊
 ကား။ ကံသဘာဇနေ၊ ကြေးခွက်ကို။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ နိမိတ္တဿ၊ ဇာ။
 တေသံ သဒ္ဓါနံ၊ ထိုအသံတို့၏။ ပဝတ္ထာကာရဿ၊ ဇာ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊
 တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဒံ၊ ဤနိမိတ္တံ-ဟူသောပုဒ်သည်။ သာမိအတ္ထေ၊ ခွံ။
 ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ သုဂ္ဂဟိတတ္တာတိ၊
 ကား။ သုဠု၊ စွာ။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 သုမနသိကတတ္တာတိ၊ ကား။ သုဠု၊ စွာ။ စိတ္တေ၊ ခွံ။ ဌပိတတ္တာ၊ ကြောင့်။
 သုပဓာရိတတ္တာတိ၊ ကား။ သမ္ပဒေဝ၊ လျှင်။ ဥပဓာရိတတ္တာ သလ္လက္ခိတတ္တာ၊
 မှတ်သားအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုခုမကာ သဒ္ဓါတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။
 အနုရဝေ၊ နောက်လိုက်အသံတို့ကို။ ဝါ၊ ညည်းသောအသံတို့ကို။ အာဟ၊ ဇာ။
 ယေ၊ ယင်းနောက်လိုက်အသံတို့သည်။ အပ္ပကာ၊ သေးငယ်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။
 အယံ က-သဒ္ဓေါ၊ သုခုမကာ-ပုဒ်၌ ဤက-သဒ္ဓါသည်။ အပ္ပတ္ထော၊ အသေးအငယ်

ဟူသောအနက်ရှိ၏။ သုခမသဒ္ဓနိမိတ္တာရမ္မဏတာပီတိ၊ ကား။ သုခမော၊ သော။ သဒ္ဓေါ၊ အသံသည်သာလျှင်။ နိမိတ္တံ၊ တည်း။ သုခမသဒ္ဓနိမိတ္တံ၊ သိမ်မွေ့သော အသံဟူသောနိမိတ်။ တဒါရမ္မဏတာယပိ၊ ထိုသိမ်မွေ့သောအသံဟူသော နိမိတ် လျှင်အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ ။ကိ*၊ အဘယ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ တဒါ၊ ဌ။ သုခမာပိ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ကာမံ နိရုဒ္ဓါ၊ အကယ်၍ကား ချုပ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ချုပ်ကုန်သော်လည်း။ သဒ္ဓနိ- မိတ္တဿ၊ အသံ၏ဖြစ်သော အခြင်းအရာဟူသော နိမိတ်၏။ သုဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုခမတရသဒ္ဓနိမိတ္တာရမ္မဏတာဝေနာပိ၊ သာ၍သိမ်မွေ့သောအသံ နိမိတ်လျှင်အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အာဒိတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ တဿတဿ နိရုဒ္ဓဿ သဒ္ဓဿ၊ ထိုထိုချုပ် လေပြီးသောအသံ၏။ နိမိတ္တံ၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာကို။ အဝိက္ခိတ္တေန၊ သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဥပဓာရေန္တဿ၊ မှတ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။ ပရိယောသာနေ၊ ဌ။ အတိသုခမသဒ္ဓနိမိတ္တမ္ပိ၊ အလွန်သိမ်မွေ့သော အသံနိမိတ် ကိုလည်း။ အာရမ္မဏံ ကတွာ၊ ၍။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဝတ္တတေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ယထာဥပဋ္ဌိတေ၊ ထင်မြဲတိုင်းသော။ တသ္မိ* နိမိတ္တေ၊ ထိုပဋ္ဌိဘာဂနိမိတ်၌။ သမာဓာနသဗ္ဗာဝတော၊ စိတ်ကိုကောင်းစွာထားခြင်း၏ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ တည်ကြည်ခြင်း၏ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိက္ခေပံ၊ သို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။

ဧဝံ သန္တေတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တဿေဝ၊ လျှင်ဖြစ်သော။ အတ္တဿ၊ ကို။ နိဂမနဝသေန၊ နိဂုံးအုပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ စကားစသိမ်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနိဂုံးစကား၌။ ယဿ သုတ္တပဒဿ၊ အကြင်သုတ်ပုဒ်၏။ အတ္တော၊ ကို။ စောဒနာသောဓနာဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိ*၊ တက္က။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တံ၊ ထိုသုတ်ပုဒ်ကို။ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ထုတ်၍။ ကာယာနုပဿနာ- သတိပဋ္ဌာနာနိ၊ ကာယ၊ အနုပဿနာနှင့် ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်တို့ကို။ (ကာယနှင့် အနုပဿနာ-ဟူသော နှစ်ပုဒ်ကို သရူပေကသေသနည်းဖြင့် ချေ၍ ပြီးသည်) ဝါ၊ ကာယ၊ အနုပဿနာနှင့် သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို။ ဝိဘာဂတော၊ အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ ပဿမ္ဘယန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ သည်။ ဝုတ္တနယတ္တာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥတ္တာနမေဝ၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်သာလျှင်တည်း။

[၃၂၇] ၂၂၂။ အာဒိကမ္ပိကဿ ကမ္မဋ္ဌာနဝသေနာတိ၊ ဟူသောစကားကို။ သမထကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနံ ပန၊ ကိုမူ ကား။ ဣတရစတုက္ကေသုပိ၊ ဤမှတပါးသော စတုက္ကတို့၌လည်း။ လဗ္ဘတေဝ၊

တည်း။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ပဌမစတုက္ကေ၊ ဌံ။ ပဉ္စသန္ဓိကန္တိ၊ ကား။ ပဉ္စပဗ္ဗံ၊
ငါးပိုင်းရှိသော။ ပဉ္စဘာဂံ၊ ငါးဖွဲ့ရှိသော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဥဂ္ဂဏှနန္တိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနဂန္ထဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်းကို။
ဥဂ္ဂဏှနံ၊ သင်ယူခြင်းသည်။ တဒတ္ထပရိပုစ္ဆာ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်း၏အနက်ကို
မေးခြင်းသည်။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ကို။ ပရိပုစ္ဆနာ၊ မေးခြင်းမည်၏။ အထ ဝါ၊
ကား။ ဂန္ထတော စ၊ ကျမ်း(ပါဠိ) အားဖြင့်၎င်း။ အတ္ထတော စ၊ အားဖြင့်၎င်း။
ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဏှနံ၊ သည်။ ဥဂ္ဂဟော၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း
ကျမ်းနှင့်အနက်၌။ သံသယပရိပုစ္ဆနာ၊ ယုံမှားဖွယ်အဆစ်အပိုင်းကို မေးခြင်း
သည်။ ပရိပုစ္ဆာ၊ မည်၏။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဥပဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား နိမိတ္တုပဋ္ဌာနံ၊ နိမိတ်၏
ထင်ခြင်းတည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တဿ၊ အား။ ဣဓ၊ ဤ
ကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဧဝံ၊ သို့။ နိမိတ္တံ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ သို့။
ဥပဓာရဏံ၊ မှတ်သားခြင်းတည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဈာနံ၊ သည်။ အပ္ပေတိ၊ ဖြစ်၏၊
(တနည်း)ဈာနံ၊ သို့။ အပ္ပေတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တထာ၊ ထိုအတူမှတ်သား
ခြင်းသည်။ ကမ္မဋ္ဌာနပ္ပနာ၊ နာမည်၏။ ဝါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ရောက်ခြင်းမည်၏။ ကမ္မဋ္ဌာ-
နဿ လက္ခဏန္တိ၊ ကား။ ဂဏနာနုဗန္ဓနာဖုသနာနံ၊ ရေတွက်ခြင်း၊ အစဉ်လိုက်
ခြင်း၊ ထိခြင်းတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝနံ၊ ကို။ ဥဿုက္ကာပေတွာ၊ အားထုတ်
စေ၍၊ ဝါ၊ အဆင့်ဆင့်တက်စေ၍။ (ဥဿုက္ကာပေတွာ-ဟု ရှိသင့်၏) ဌပနာယ၊
ထားခြင်း၏။ ဝါ၊ အပ္ပနာ ၏။ သမ္ပတ္တိ၊ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝါ၊
ကား။ တတော ပရမ္ပိ၊ ထိုအပ္ပနာမှ နောက်၌လည်း။ သလ္လက္ခဏာဒိဝသေန၊
ဝိပဿနာစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မတ္ထကပ္ပတ္တိ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ ရောက်ခြင်း
သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ကမ္မဋ္ဌာနသဘာဝဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၏သဘော
ကို။ သလ္လက္ခဏံ၊ ကောင်းစွာမှတ်ခြင်းတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနသဘာ-
ဝုပဓာရဏန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဩဓိသော၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဏှနတော၊
သင်ယူခြင်းကြောင့်။ အတ္တနာပိ၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း။ န ကိလမတိ၊ မပင်ပန်း။
တတော ဧဝံ၊ သာလျှင်။ အာစရိယမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ န ဝိဟေသေတိ၊ မညှဉ်းဆဲ၊
ဝါ၊ ညှဉ်းဆဲသည် မမည်။ ဝါ၊ ညှဉ်းဆဲရာမရောက်။ (ဓမ္မာဓိကရဏမ္ပိ ဝါ-ဟူ
သော သီ-သျှာမူသာလျှင် သင့်သည်) ဝါ၊ တတော ဧဝံ-ဟု ဆိုခဲ့သည်မှတနည်း
ကား။ ဓမ္မာဓိကရဏမ္ပိ၊ တရားဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အာစရိ-
ယမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ န ဝိဟေသေတိ၊ မညှဉ်းဆဲ။ (ကသွာ၊ ကား။) ဘာဝနာယ၊

၏။ မတ္တကံ၊ အပြီးအဆုံးသို့။ ပါပနတော၊ ရောက်စေခြင်းကြောင့်တည်း။ တသ္မာတိ၊ ကား။ တံနိမိတ္တံ၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်။ အတ္တနော အင်္ဂါလမန-
အာစရိယာဝိဟေသနဟေတု၊ မိမိ၏မပင်ပန်းခြင်း၊ ဆရာကို ညှဉ်းဆဲရာမရောက်
ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ထောကန္တိ၊ ကား။ ထောကံ ထောကံ၊
အနည်းငယ် အနည်းငယ်။ ။ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗတော၊ သင်ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ ဥဂ္ဂဟော၊ မည်၏။ သဗ္ဗောပိ၊ သော။ ကမ္မဋ္ဌာနဝိဓါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း
အစီအရင်တည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ဌ။ ဝုတ္တဥဂ္ဂဟမတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော သင်ယူခြင်းမျှ
သည်။ န၊ မဟုတ်။ အာစရိယတော၊ ဆရာ့ထံမှ။ ဥဂ္ဂဟော၊ သင်ယူအပ်သော
ကမ္မဋ္ဌာန်းအစီအရင်သည်။ အာစရိယုဂ္ဂဟော၊ မည်၏။ တတော၊ ထိုအာစရိ-
ယုဂ္ဂဟမှ။ ဧကပဒမ္ပိတိ၊ ကား။ ဧကကောဋ္ဌာသမ္ပိ၊ တဖို့တပိုင်းကိုမျှသော်လည်း။

၂၂၃။ အနုဝဟနာတိ၊ ကား။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့ကို။ အနုဂမန-
ဝသေန၊ အစဉ်လိုက်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သတိယာ၊ ကို။ နိရန္တရံ၊ အခြား
မရှိ။ အနုပဝတ္တနာ၊ မပြတ်ဖြစ်စေခြင်းတည်း။ ဖုသနာတိ၊ ကား။ အဿာသ-
ပဿာသေ၊ တို့ကို။ ဂဏန္တဿ စ၊ ရေတွက်သောယောဂီ၏၎င်း။ ဂဏနံ၊
ရေတွက်ခြင်း။ ပဋိသံဟရိတွာ၊ ရုပ်သိမ်း၍။ တေ၊ ထိုဝင်သက်ထွက်သက်တို့ကို။
သတိယာ၊ ဖြင့်။ အနုဗန္ဓန္တဿ စ၊ အစဉ်လိုက်သော ယောဂီ၏၎င်း။ ယထာ၊
အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။
ဌပေန္တဿ စ၊ ထားသောယောဂီ၏၎င်း။ နာသိကဂ္ဂါဒိဋ္ဌာနဿ၊ နှာသီးဖျားအစ
ရှိသောဌာနကို။ နေသံ၊ ထိုဝင်သက်ထွက်သက်တို့၏။ ဖုသနာ၊ ထိခြင်းတည်း။
ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂဏနာဒိဝသေန၊ ရေတွက်ခြင်းစသည်တို့၏
အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝိသု၊ အသီးအခြား။ မနသိကာရော၊ သည်။ အတ္ထိ) ဝိယ၊
ကဲ့သို့။ ဖုသနာဝသေန၊ ဖုသနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိသု၊ အသီးအခြား။
မနသိကာရော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဌာနေယေဝ၊ ထိရာထိရာအရပ်၌သာ
လျှင်။ ဂဏနာဒိ၊ ရေတွက်ခြင်းစသည်ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊
ငှါ။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဖုသနာဂဟဏံ၊ ဖုသနာကိုယူခြင်းကို။ (ကတံ၊ ၏။)
ဣတိ၊ သို့။ ဒီပေန္တော၊ ၍။ ဖုသနာတိ ဖုဋ္ဌဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဌပနာတိ၊
ကား။ သမာဓာနံ၊ ကောင်းစွာထားခြင်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သမ္မဒေဝ၊ လျှင်။

၁-အပိုင်းအခြားဖြင့် ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် သင်ယူခြင်းသည် အားထုတ်နည်းကို ကောင်း
ကောင်း နားလည်စေသောကြောင့် အားထုတ်သောယောဂီကို ဘာဝနာ၏ အပြီးအဆုံး
ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တို့သို့ချောမောစွာ ရောက်စေနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ဆရာအား နောက်ထပ်မေး
ခြင်းစသည်ဖြင့် အနှောင့်အယှက်မဖြစ်စေ၊ ထို့ကြောင့် တရားနှင့်စပ်၍ ညှဉ်းဆဲခြင်းမဖြစ်
ဟု ဆိုလို၏။

အာရမ္မဏေ၊ ဌံ။ စိတ္တဿ၊ ကိ။ တံအာဓာနံ၊ ထိုထားခြင်းသည်။ ဌပနံ၊ ဌပန မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တထာဟိ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ သမာဓိ၊ ကိ။ စိတ္တဿ ဌိတိ သဏ္ဌိတိတိ၊ ဟူ၍။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ညွှန်ပြအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ အပ္ပနာ၊ သည်။ သမာဓိပ္ပဓာနာ၊ သမာဓိလျှင်ပြဋ္ဌာန်းခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌပနာတိ အပ္ပနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ အနိစ္စတာဒိနံ၊ အနိစ္စတာစသည်တို့ကို၊ ဝါ၊ အနိစ္စလက္ခဏာစသည်တို့ကို။ သလ္လက္ခဏတော၊ ကောင်းစွာမှတ်ခြင်း ကြောင့်။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ သလ္လက္ခဏာ၊ မည်၏။ ပဝတ္တတော၊ စ၊ အဇ္ဈတ္တ ပဝတ္တမှိုင်း။ နိမိတ္တတော၊ စ၊ ဗဟိဒ္ဓသင်္ခါရနိမိတ်မှိုင်း။ ဝိနိဝဋ္ဌနတော၊ ဆုတ်နှစ် ခြင်းကြောင့်။ မဂ္ဂေါ၊ အရိယာမဂ်သည်။ ဝိဝဋ္ဌနာ နာမ၊ မည်၏။ [၃၂၈]သကလ သံကိလေသပဋိပ္ပဿဒွိဘာဝတော၊ အလုံးစုံသော ညစ်ညူးကြောင်း သံကိလေ သတို့ကို တဖန်ငြိမ်းစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ သဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖလံ၊ ဖိုလ်သည်။ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ တေသန္တိ၊ ကား။ ဝိဝဋ္ဌနာပါရိသုဒ္ဓိနံ၊ ဝိဝဋ္ဌနာနှင့်ပါရိသုဒ္ဓိတို့ကို၊ ဝါ၊ မဂ်နှင့်ဖိုလ် တို့ကို။ ပဋိပဿနာတိ၊ ကား။ ပဋိ ပဋိ၊ အသိး အသိး။ ဒဿနံ ပေက္ခနံ၊ ရှုခြင်း တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ပစ္စဝေက္ခဏာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။

ခဏန္တိ၊ ကား။ ဧကံတိဏိ ပဉ္စာတိ၊ တစ်သုံးငါးဟု။ ဧဝံ၊ သို့။ ဂဏနာယ၊ ဧ။ ခဏန္တံ၊ ပြတ်ခြင်းတည်း။ ဩကာသေတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဂဏနဝိဓိံ၊ ရေတွက်ခြင်းအစီအရင်ကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ အာဟ၊ ဧ။ ဂဏနနိဿိ တောဝ၊ ရေတွက်ခြင်းကို မှီသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ကမ္မဋ္ဌာန နိဿိကော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သိခါပုတ္တံ နုခေါတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤ စကားကို။ စိရတရံ၊ အထူးသဖြင့် ကြာမြင့်စွာ။ ဂဏနာယ၊ ဖြင့်။ မနသိ ကဓေန္တဿ၊ ယောဂီ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုအထူး သဖြင့် ကြာမြင့်စွာလုံးသွင်းသော ယောဂီသည်။ တထာလဒ္ဓံ၊ ထိုသို့သောအခြင်း အရာအားဖြင့် ရအပ်ပြီးသော။ အဝိက္ခေပမတ္တံ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းမျှကို။ နိဿာယ၊ ဤ။ ဧဝံ၊ သို့။ မညေယျ၊ အောက်မေ့ရာ၏။ အဿာသ၊ ပ။ ဂဟေတွာတိ ဣဒံ၊ ဟူသောဤစကားကို။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အဿာသပဿာသေသု၊ တို့တွင်။ ဧကောဝ၊ တခုသည်သာလျှင်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ တံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ယဿ ပန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အားမူကား။ ဥဘောပိ၊ နှစ်ပါးလုံးတို့သည်လည်း။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည်။ ဥဘယမ္ပိ၊ နှစ်ပါးလုံးကိုလည်း။ ဂဟေတွာ၊ ဤ။ ဂဏေတဗ္ဗံ၊ ရေတွက် အပ်၏။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ ယော ဥပဋ္ဌာတိတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ နာသာပုဋ္ဌဝါတေသု၊ နှာခေါင်းပေါက်လေတို့တွင်။ ယော၊ အကြင်လေသည်။ ပ၊ ကဋတဓော၊ အထူးသဖြင့်ထင်ရှားသည်။ (ဟုတွာ၊ ဤ။)

ဥပဋ္ဌာတိ၊ ဧ။ သော၊ ထိုအထူးသဖြင့်ထင်ရှားသောလေကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ဧ။
ဣတိ၊ သို့။ အယမိ အတ္ထော၊ ကိုလည်း။ ဒီပိတော၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဧ။
ပဝတ္တမာနံ ပဝတ္တမာနန္တိ၊ ဟူသော။ အာမေဋိတဝစနေန၊ အာမေဋိတစကား
ဖြင့်။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့ကို။ ဥပလက္ခဏံ၊ ကို။
ဒဿေတိ၊ ဧ။ ဝေန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဥပလက္ခေတွာဝ၊
မှတ်၍သာလျှင်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဂဏနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊
အပဉ္စ။ ဝိက္ခေပါဘာဝတော၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ကုန်
သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ပလိဿ၊ တံခါးကျည်၏။ ပရိဝတ္တနံ၊ လျှိုရာလည်ရာဖြစ်သောကွင်းမည်
သည်။ (အတ္ထိ၊ ဧ။) တံ၊ ထိုတံခါးကျည်ကွင်းကို။ ယတ္ထ၊ အကြင်တံခါး
တိုင်၌။ နိက္ခိပန္တိ၊ ထားကုန်၏။ သော၊ ထိုတိုင်သည်။ ပလိဿတ္ထမ္ဘော၊ မည်
၏။ တိယာမရတ္တိန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ အစ္စန္တသယောဂေါ၊ အနက်၌။ ဥပ-
ယောဂဝစနံ၊ တည်း။ ပရိမနယေနာတိ၊ ကား။ သီဃဂဏနာယ၊ လျင်သော
ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ ဂေါပါလကဂဏနာယ၊ နွားကျောင်းသား၏ ရေတွက်နည်း
ဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ (ဧကော-အရာတွင် သီမူ၌ ဧကံ-ဟု
ရှိ၏၊ ၎င်းပါဌ်သင့်၏) ဧကံ ဒွေ တိဏိ စတ္တာရိ ပဉ္စာတိ၊ အစရှိသောစကားသည်။
ဂဏနာဝိမိဒဿနံ၊ ရေတွက်ခြင်းအစီအရင်ကိုပြသော စကားတည်း။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ အဋ္ဌာတိအာဒိသုပိ၊ အဋ္ဌ-ဤသို့ အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ဧကတော၊
တခုမှ။ ပဋ္ဌာယေဝ၊ လျှင်။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ အဋ္ဌာဒိနိ၊ တို့သို့။ ပါပေတဗ္ဗာ-
နိ၊ ရောက်စေအပ်ကုန်၏။ သီဃံ သီဃံ၊ စွာ။ ဂဏေတဗ္ဗမေဝ၊ တည်း။ ကသ္မာ၊
နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသို့လျင်စွာ ရေတွက်
ရာ၌။ ကာရဏံ စ၊ အကြောင်းကို၎င်း။ နိဒဿနဉ္စ၊ ပုံတူဥပမာကို၎င်း။ ဂဏနပဋ္ဌိ-
ဗဒ္ဓေ ဟိတိအာဒိနာ၊ အစရှိသောစကားဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။

၁-ပါဌ်ရှိရင်းအတိုင်း သင့်လျော်အောင် ကြံ၍ပေးသောအနက်မျှသာဖြစ်သည်။ သီမူ
အလိုအားဖြင့် ပလိဿသပရိဝတ္တနံ၊ တံခါးကျည်၏ အဖျားပိုင်းအဖို့၏ လျှိုရာ လှည့်ရာဖြစ်
သော ကွင်းမည်သည်။ (အတ္ထိ၊ ဧ။) တံ၊ ကို-ဟု အနက်ပေးရာ၏။ မကောင်းလှ။ သာ-
ရတ္ထဋီ ၂-၂၁-၌ ပလိဿာယ ပရိဝတ္တနကံ-ဟုရှိ၏။ ပလိဿာယ၊ တံခါးကျည်အလွှင့်၊
ပရိဝတ္တနကံ၊ လျှိုရာလည်ရာဆုံ ကွင်းကို-ဟု ပေးရာ၏။ အနည်းငယ်သင့်သကဲ့သို့ရှိ၏။
အကောင်းဆုံးမှာမူ ပလိဿာယ ပဝေသနကံ-ဟု ရှိသင့်၏။ တံခါးကျည်၏လျှိုရာ သွင်းစရာ
ကွင်း-အပေါက်ကို-ဟု အနက်ပေးရာ၏။

၂-ဤဋီကာပါဌ်ကိုထောက်သောအားဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ပဉ္စဝါရ၊ ဆဝါရတို့လည်း ဧကံ
ဒွေ တိဏိ စတ္တာရိ ပဉ္စ၊ ဧကံ ဒွေ တိဏိ စတ္တာရိ ပဉ္စ ဆ-ဟု မရေယှက်ပဲ အသီးအသီး
အပြည့်အစုံပင် ရှိသည်ဟု မှတ်အပ်၏။

တေန၊ ထိုဒုတ်ဖြင့်။ နာဝါ၊ လောကီ။ အရိယတိ၊ သွားစေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရိတ္တံ၊ မည်၏။ ပါဇနဒဏ္ဍော၊ သွားစေကြောင်းဖြစ်သော (ထိုးဝါး) ဒုတ်ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) အရိတ္တေန၊ ထိုးဝါးဖြင့်။ ဥပတ္တမ္ဘနံ၊ ထောက်ပံ့ခြင်းသည်။ အရိတ္တုပတ္တမ္ဘနံ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုထိုးဝါးထောက်ပံ့ခြင်း၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။

နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချအားဖြင့်။ နိရန္တရပ္ပဝတ္တိ နာမ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်း မည်သည်။ ဌပနာယမေဝ၊ ဌပနာမည်သောအပ္ပနာဌိသာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိရန္တရံ ပဝတ္တံ ဝိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဝိယ-နှင့်တကွ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ အန္တော၊ အတွင်းသို့။ ပဝိသန္တံ၊ ဝင်သော။ ဝါတံ၊ လောကီ။ မနသိ ကရေန္တော၊ ဂီသည်။ အန္တော၊ သို့။ စိတ္တံ၊ ကိ။ ပဝေသေတိ နာမ၊ သွင်းသည်မည်၏။ ဗဟိ၊ အပသို့။ စိတ္တနိဟရဏေပိ၊ စိတ်ကိုထုတ်ဆောင်ရာ၌ လည်း။ ဝေဝေ နယော၊ တည်း။ ဝါတဗ္ဘာဟတန္တိ၊ ကား။ အဗ္ဘန္တရဂတံ၊ အတွင်းသို့ဝင်သွားသော။ ဝါတံ၊ ကိ။ ဗဟုလံ၊ အကြိမ်များစွာ။ မနသိ ကရေန္တဿ၊ ဂီအား။ ဝါတေန၊ လေဖြင့်။ တံ ဌာနံ၊ ကိ။ အဗ္ဘာဟတံ ဝိယ စ၊ တိုက်ခတ်အပ်သကဲ့သို့၎င်း။ မေဒေန၊ အဆိုဖြင့်။ ပူရိတံ ဝိယ စ၊ ပြည့်သကဲ့သို့ ၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပဌာတိ၊ ထင်၏။ [၃၂၉] ဖုဋ္ဌောကာသံ၊ ကိ။ မုဉ္ဇိတော၊ လွှတ်၍။ နိဟရတော၊ ထုတ်ဆောင် သောယောဂီအား။ ။ ပန၊ ဆက်။ တထာ၊ ဖြင့်။ နိဟရတော၊ ဂီ၏။ (စိတ္တံ-ဌိ စပ်) ဝါတဿ၊ ၏။ ဂတိသမန္နေသနမုခေန၊ သွားရာကို ရှာခြင်းကို ရွှေသွား ပြုသဖြင့်။ နာနာရမ္ပဏေသု၊ တို့၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိဓာဝတိ၊ ပြေးသွား၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုထုတ္တာရမ္ပဏေ စိတ္တံ ဝိက္ခိပတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

တေန္တိ၊ ကား။ ဧတံ အဿာသပဿာသဇာတံ၊ ဤဝင်သက် ထွက် သက်အပေါင်းကို။

၂၂၄။ အနုဂမနန္တိ၊ ကား။ ပဝတ္တပဝတ္တာနံ၊ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းကုန်သော။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့ကို။ အာရမ္ပဏကရဏဝသေန၊ အားဖြင့်။ သတိယာ၊ ၏။ ဝါ၊ ဖြင့်။ အနု၊ အနု၊ အဖန်တလဲလဲ။ ပဝတ္တနံ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ အနု-ဂစ္ဆနံ၊ အစဉ်လိုက်ခြင်းတည်း။ တေနေဝ၊ သာလျှင်။ တဉ္စ ခေါ် န အာဒိ။ ပ။ ဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နာဘိ၊ ချက်သည်။ အာဒိ၊ တည်း။ ကသ္မာ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုချက်အရပ်၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ပဌမပ္ပတ္တိဝသေန၊ ပဌမဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အာဒိစိန္တာ၊ အစဟုကြံခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဥပ္ပတ္တိမတ္တဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်းမျှ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ န၊ မဟုတ်။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ၊

မှန်။ တေ၊ ထိုအဿာသပဿာသတို့သည်။ နာဘိတော၊ မှ။ ပဌာယ၊ ရှိ။
ယာဝနာသိကဂ္ဂါ၊ နှာသီးဖျားတိုင်အောင်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော အရပ်တို့၌။
ဥပ္ပဇ္ဇန္တေ၊ ဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ယတ္ထ ယတ္ထ၊ အကြင်
အကြင်အရပ်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ တတ္ထေ၊ ထိုထိုဖြစ်ရာအရပ်၌သာ
လျှင်။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဓမ္မာနံ၊ သဘောတရားတို့၏။
ဂမနာဘာဝတော၊ သွားခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ပန၊ သို့သော်လည်း။
ယထာပစ္စယံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ ဒေသန္တရူပပ္ပတ္တိယံ၊ အရပ်တပါး၌
ဖြစ်ခြင်း၌။ ဂတိသမညာ၊ သွားခြင်းဟူသော အမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)
ဟဒယံ မဇ္ဈန္တိ၊ ကား။ ဟဒယသမိပံ၊ ရင်ချိုင့်၏အနီးဖြစ်သော။ တဿ၊ ထိုရင်
ချိုင့်၏။ ဥပရိဘာဂေါ၊ အထက်အဖို့သည်။ မဇ္ဈံ၊ အလယ်တည်း။ နာသိကဂ္ဂံ
ပရိယောသာနန္တိ၊ ကား။ နာသိကဌာနံ၊ သည်။ တဿ၊ ထိုထွက်သက်၏။
ပရိယောသာနံ၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဿာသပဿာသမညာယ၊
အဿာသပဿာသဟူသောအမည်၏။ တဒဝဓိဘာဝတော၊ ထိုနှာသီးဖျားလျှင်
အပိုင်းအခြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။
ဧတေ၊ ဤအဿာသပဿာသတို့ကို။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာတိ၊ ဌာန်တို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊
ဟောအပ်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရပ်
တို့၏။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ တေန၊ ကြောင့်။ အဗ္ဘန္တရံ
ပဝိသနဝါတဿ နာသိကဂ္ဂံ အာဒိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ပဝိသန-
နိက္ခမနပရိယာယော၊ ဝင်သည် ထွက်သည်ဟူသော ပရိယာယ် ဝေါဟာရကို။
တံသဒိသဝသေန၊ ထိုဝင်သည် ထွက်သည်နှင့်တူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။
ဝုတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ ဝိက္ခေပဂတန္တိ၊ ကား။ ဝိက္ခေပံ၊ ပျံလွင့်
ခြင်းသို့။ ဥပဂတံ၊ ကပ်ရောက်သော။ ဝိက္ခိတ္တံ၊ သော။ အသမာဟိတံ၊ မတည်
ကြည်သော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သာရဒ္ဓါယာတိ၊ ကား။ သ-
ဒရထဘာဝါယ၊ ပူပန်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်အလို့ငှါ။ ဣဉ္ဇနာယာတိ၊ ကား။
ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရဿ၊ ၏။ စလနာယ၊ ငှါ။

ဝိက္ခေပဂတေန စိတ္တေနာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဟေတုမ္ပိ၊ ဟိတ်အနက်၌။
ကရဏဝစနံ၊ ကရိုဏ်း ဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဣတ္ထမ္မ-
တလက္ခဏေ၊ ဣတ္ထမ္မတလက္ခဏာအနက်၌။ (ကရဏဝစနံ၊ တည်း။) သာရဒ္ဓါတိ၊
ကား။ သဒရထာ၊ ပူပန်ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဣဉ္ဇိတာတိ၊ ကား။ ဣဉ္ဇနကာ စလန-
ကာ၊ တုန်လှုပ်ကုန်သည်။ တထာ၊ တူ။ ဖန္ဒိတာ၊ ကုန်သည်။

အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနဝသေနာတိ၊ ပါဌ်၌။ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနာ-
နဂမနဝသေန၊ အစအလယ်အဆုံးသို့ အစဉ်လိုက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ န
မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္နော၊ ၏။ (ကြေလေသော အနုဂမန-

ပုဒ်၏အနက်ကို ဖော်၍ ထိုနှင့်သမ္ပန်ဟု ဆိုလို၏) အနုဗန္ဓနာယ။ပ။ မနသိ
ကာတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသောစကားကို။ ယေနာဓိပ္ပါယေန၊ အကြင်သို့သော
အလိုဖြင့်။ ဝုတ္တိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအလိုကို။ ဝိဝရိတံ၊ ဖွင့်ပြခြင်းငှါ။ ဂဏနာနုဗန္ဓနာ-
ဝသေန ဝိယာတိအာဒိ*၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ ဝိသံ၊ မနသိ-
ကာဓော နတ္ထိတိ၊ ကား။ ဂဏနာယ စ၊ နာနှင့်၎င်း။ အနုဗန္ဓနာယ စ၊ နှင့်
၎င်း။ ဝိနာ၊ ၍။ ယထာဏ္ဏမံ၊ တိုင်း။ ကေဝလံ ဖုသနာဝသေန စ၊ သက်သက်
ဖုသနာ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ (ကေဝလံ) ဌပနာဝသေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ကမ္မဋ္ဌာန-
မနသိကာဓော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဖုသနာယ၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ ဌပနာယ၊ ဖြင့်။
(မနသိကာဓော၊ သည်။ အတ္ထိ) ဝိယ၊ ရှိသကဲ့သို့။ (ဝိသဒိဿပမာတည်း)
ဖုသနာယ၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ ဂဏနာယပိ၊ ဖြင့်လည်း။ မနသိကာဓော၊ သည်။
နတ္ထိယေဝ နန၊ မရှိသည်သာလျှင်မဟုတ်ပါလော။ (ဣတိ၊ ဌားအံ့။ သာရတ္ထ-
ဋီ၌ နတ္ထိယေဝါတိ-ဟု ဣတိ-နှင့်တကွ အပြည့်အစုံပင်ရှိ၏) ယဒိပိ နတ္ထိ၊
အကယ်၍ ကားမရှိပေ။ ပန၊ သော်လည်း။ ဂဏနာ၊ ကို။ (ဂဟေတဗ္ဗာ ယထာ-
စပ်) ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရဿ၊ ၏။ မူလဘာဝတော၊ မူလရင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။
[၃၃၀] ပဓာနဘာဝေန၊ ပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗာ ယထာ၊
ကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ အနုဗန္ဓနာ၊ ကို။ ဌပနာယ၊ ဌပနာမည်သော အပ္ပနာ၏။
(မူလဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ပဓာနဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ကသ္မာ၊
ကား။) တာယ၊ ထိုအနုဗန္ဓနာနှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ ဌပနာယ၊ ၏။ အသမ္ဘဝတော၊
မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဂဏနာ၊ အနုဗန္ဓနာတို့ကို ပဓာန၏
အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သောကြောင့်။ ဖုသနာယ၊ ၏။ နာနန္တရိကဘာဝေ၊ အသီး
အခြားဖြစ်လျက် (ဂဏနာ၊ အနုဗန္ဓနာတို့၌) အတွင်းဝင်သည်၏ အဖြစ်သည်။
ဝါ၊ (ဂဏနာ၊ အနုဗန္ဓနာတို့နှင့်) မကင်းရာ မကင်းကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။
သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဂဏနာနုဗန္ဓနာ ဝေ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ မူလဘာဝတော၊
ကြောင့်။ ပဓာနဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတူ၊ ၍။ ဣတရာသံ၊ ဤမှတပါးကုန်
သောဖုသနာ ဌပနာတို့၏။ တဒဘာဝံ၊ ထိုမူလဘာဝ၏ မရှိခြင်းကို။ ဒသေဇ္ဇော၊
၍။ ဂဏနာ။ပ။ နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယဒိ ဝေ၊ ယင်းသို့ဖြစ်ခဲ့သည်

၁-ဌပနာသည် အနုဗန္ဓနာနှင့်သာ ဆိုင်၏။ ဖုသနာနှင့်ကား မဆိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့်
၎င်းဌပနာသည် ဖုသနာနှင့်ကင်း၍ ဖြစ်သကဲ့သို့ ဖုသနာနှင့်ကင်း၍ ဂဏနာဖြင့်ရှိခြင်းသည်
လည်း မရှိသည်ပင်မဟုတ်ပါလောဟု စောဒနာဖွယ်ရှိ၍ ထိုကို “ဖုသနာယ ဝိနာ ဌပနာယ”
စသည်ဖြင့် ထုတ်ပြ၍ ယဒိပိ-စသည်ဖြင့် ပြောသည်။ ထိုသို့ဖြေရာ၌ စောဒနာအပ်သော
ဂဏနာကို ဥပမာအဖြစ်ဖြင့် ပြပြီးလျှင် ဆက်၍စောဒနာဖွယ်ရှိသော အနုဗန္ဓနာကို ဥပမေ
ယူအဖြစ်ဖြင့် ထုတ်ပြလျက် ပြောရှင်းသည်။ ၎င်းကို တချက်ခုတ် နှစ်ချက်ပြတ်ဆိုသကဲ့သို့
ပြောရှင်းခြင်း ဟု မှတ်အပ်၏။

ရှိသော်။ တာ၊ ထိုဖုသနာ၊ ဌပနာတို့ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဓေသေ၊ အကျဉ်း ဥဒ္ဓေသစကားရပ်၌။ ဝိသု၊ ခြား။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ရှိသောကြောင့်။ ဖုဠုဠုဠာနေယေဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ ဖုဠုဠုဠာနေယေဝ ဂဏေန္တောတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါ၌ဖြင့်။ ဖုသနာ၊ သည်။ ဂဏနာယ၊ ၏။ အင်္ဂံ၊ မပြဓာန်းသော အစိတ်အပိုင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဂဏနာယ စ ဖုသနာယ စ မနသိ ကရောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထေဝါတိ၊ ကား။ ဖုဠုဠုဠာနေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ တေတိ၊ ကား။ အဿာသပဿာသေ၊ တို့ကို။ သတိယာ အနုဗန္ဓန္တောတိ၊ ကား။ ဂဏနာဝီထိံ၊ ရေတွက်ခြင်းလမ်းစဉ်သို့။ (သီမုဉ်း၎င်း သာရတ္ထဋီ၌၎င်း ဂဏနာဝီထိံ-ဟုရှိ၏။ ရေတွက်ခြင်းအစီအရင်သို့-ဟု အနက်ပေး) အနုဂန္ဓာ၊ အစဉ်လိုက်၍။ (ရေတွက်စဉ်ကကဲ့သို့ပင် အစဉ်လိုက်၍ ရှုမှတ်သည်ကို ဆိုလိုသည်) သတိယာ၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကို။ နိဗန္ဓန္တော၊ ဖွဲ့သောယောဂီကို။ ဖုဠုဠာ- ကာသေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ တေ၊ ထိုအဿာသပဿာသတို့ကို။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ ဥပဓာရေန္တော၊ မှတ်သောယောဂီကို။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အပ္ပနာဝသေန စိတ္တံ ဌပေန္တောတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအား ဖြင့် (စိတ်ကိုထားသည်ရှိသော်)။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ယထာဥပဋ္ဌိတေ၊ ထင်မြဲတိုင်းသော။ နိမိတ္တေ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေန္တော သမာဒဟန္တော၊ ကောင်းစွာထားသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ။အနုဗန္ဓ- နာယ စာတိအာဒိသု၊ တို့၌။ အနုဗန္ဓနာယ စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဖုသနာယ စ၊ ဖြင့်၎င်း။ (မနသိ ကရောတိတိ၊ နှလုံးသွင်းသည်ဟူ၍၎င်း။) (တနည်း) (အနုဗန္ဓနာယ စ၊ ဖြင့်၎င်း။) ဌပနာယ စ၊ ဖြင့်၎င်း။ မနသိ ကရောတိတိ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗျာ၊ ၏။) သွာယမတ္ထောတိ၊ ကား။ ဖုဠုဠုဠာနေယေဝ ဂဏေန္တောတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဂဏနံ၊ ပ။ အနုဗန္ဓန္တောတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ယွာယံ-ယော အယံ(အတ္ထော)၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။ သော အယံ

၁-ဤပုဒ်သည် ဋီကာ၌ တိုက်ရိုက်ပင် ရှိသင့်၏။ သို့မဟုတ် ဖုသနာယ စ-၏ နောက် တွင် အနုဗန္ဓနာယ စ-ဟု တဖန်ရှိသင့်၏။ ဤသို့ တမျိုးမျိုးရှိပါမှ ယောဇနာဟု ပြသော ဤအဖွင့်သည် သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗမှ ထူးခြားခြင်း အကျိုးရှိပေမည်။ ထိုတွင် အနုဗန္ဓနာယ စ-ဟု တဖန်ရှိသင့်ကြောင်းမှာ ဝိမတိ ၁-၂၁၆-၌ “အပ္ပနာယ ပန ဌပန္နာယ အနုဗန္ဓနာယ၊ ဌပ- နာယ စ မနသိ ကရောတိ နာမာတိ ဒီပိတံ ဟောတိ”ဟု မိန့်ဆိုသောစကားပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဤဋီကာ ၃၃၆-၌ ပဋိဘာဂ နိမိတ်ထင်ပေါ်သည်မှစ၍ ရှုပုံ၌ “အနုဗန္ဓနံ ဖုသနဉ္စ ဝိဿဇေတွာ ဌပနာဝသေန ဘာဝနာ ဟောတိတိ ဌပနာဝသေနဝ ဘာဝေတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော”ဟု မိန့်ဆိုချက်ကိုထောက်လျှင် မနသိ ကရောတိတိ-ပုဒ် တိုက်ရိုက်ရှိသင့်သည်ဟု ဆိုသော ပဌမနည်းသည်သာလျှင် ဋီကာဆရာ၏အလိုနှင့် ညီညွတ်ရာ၏။

အတ္တော၊ ကို။ ။ယာ၊ အကြင်သဘောသည်။ အစွန္တယ၊ စင်စစ်အားဖြင့်။
န မိနောတိ၊ မနှိုင်းယှဉ်တတ်။ န ဝိနိစ္ဆိနာတိ၊ မဆုံးဖြတ်တတ်။ သာ၊ ထိုသဘော
သည်။ မာနဿ၊ စင်စစ်နှိုင်းယှဉ်တတ် ဆုံးဖြတ်တတ်သောသဘော၏။ သမိပေ၊
၌။ (ဟောတိ၊ ၎င်း။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပမာ၊ မည်၏။ ဂဝယော၊ နှားနောက်
သည်။ ဂေါဏောဝိယ၊ နှားနှင့်တူ၏။ ဣတိ ယထာ၊ ဤဥပမာကဲ့သို့တည်း။

၂၂၅။ ဟုံဋ္ဌောတိ၊ ကား။ ပိဌသပ္ပိ၊ အင်းပျဉ်ဖြင့် သွားတတ်သော သူဆွံ
တည်း။ ပေခေါလော၊ ပခက်သည်။ ဒေါလာ၊ မည်၏။ ကိဋ္ဌတန္တိ၊ ကား။
ကိဋ္ဌန္တာနံ၊ ကစားကုန်သော။ မာတာပုတ္တာနန္တိ၊ ကား။ အတ္တနော၊
သူဆွံဟူသောမိမိ၏။ ဘရိယာယ စ၊ မယား၏၎င်း။ ပုတ္တဿ စ၊ သား၏၎င်း။
ဥဘော ကောဋ္ဌိယောတိ၊ ကား။ အာဂစ္ဆန္တဿ၊ လာသောပခက်၏။ ပုရိမ-
ကောဋ္ဌိ၊ ရှေ့အစွန်းကို၎င်း။ ဂစ္ဆန္တဿ၊ သွားသောပခက်၏။ ပစ္ဆိမကောဋ္ဌိ၊
နောက်အစွန်းကို၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကောဋ္ဌိ-
ယော၊ တို့ကို။ မဇ္ဈန္တိ၊ ကား။ ဒေါလာဖလကဿေဝ၊ ပခက်ပျဉ်ချပ်၏သာလျှင်။
မဇ္ဈံ၊ ကို။ ဥပနိဗန္ဓနတ္ထမ္ဘောဝိယ၊ ဖွဲ့ချည်ရာတိုင်နှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
ဥပနိဗန္ဓနတ္ထမ္ဘော၊ မည်၏။ နာသိကဂ္ဂံ ဝါ၊ နှာသီးဖျားကိုသော်၎င်း။ မုခ-
နိမိတ္တံ ဝါ၊ အထက်နှုတ်ခမ်းဟူသော မုခနိမိတ်ကိုသော်၎င်း။ (လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။)
တဿ၊ နှာသီးဖျားအထက်နှုတ်ခမ်းဟူသော ထိုချည်တိုင်၏။ မူလေ သမိပေ၊
အနီး၌။ ဌတော၊ ၍။ ကထံ ဌတော၊ အဘယ်သို့တည်၍နည်း။ သတိယာ၊ ၎င်း။
ဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဌတော၊ ၍။) ဟိ-သစ္စံ၊ ၎င်း။ သတိံ၊ ကို။ တတ္ထ၊ ထိုနှာသီး
ဖျား၊ အထက်နှုတ်ခမ်း၌။ သူပဋ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာထင်သည်ကို။ ကရောန္တော၊
သော။ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ တတ္ထ၊ ၌။ ဌိတော နာမ၊ တည်သည်
မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ (ကသွာ၊ ကား။) အဝယဝဓမ္မေန၊ အစိတ်ဖြစ်သော
သတိတရားဖြင့်။ သမုဒါယဿ၊ အပေါင်းဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အပဒိသိ-
တဗ္ဗတော၊ ညွှန်ပြအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ နိမိတ္တောတိ၊ ကား။ နာသိ-
ကဂ္ဂါဒိနိမိတ္တော၊ နှာသီးဖျားစသော မှတ်ကြောင်းနိမိတ်၌။ သတိယာ နိသိ-
ဒန္တောတိ၊ ကား။ သတိဝသေန၊ ဖြင့်။ နိသိဒန္တော၊ နေလျက်။ (အဘယ်သို့
နေသနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် သတိဦးစသည်ကို မိန့်သည်) သတိဦး
တတ္တာတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဌာနေ၊ တည်ရာ၌။ (ဝတ္တံ) ဝိယ၊ ဖွင့်ဆို
အပ်ခဲ့သကဲ့သို့။ (ဣဓာပိ၊ ဤနိသိဒနအရာ၌လည်း။) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။
တတ္တာတိ၊ ကား။ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဌာနေ၊ ထိရာထိရာအရပ်၌။

၁-ဤ ပေခေါလော-ဟူသောပါဠိမှ ပခက်ဟူသောမြန်မာဝေါဟာရ ဖြစ်လာသည်ဟူ၏။

၂-ဌတော-၌ တည်ပုံကို ပြခဲ့သည့် အတိုင်းပင် ဤနိသိဒနအရာ၌လည်း နေပုံကို ပြဆိုရ
မည်ဟု ဆိုလို၏။

[၃၃၁] ၂၂၆။ တေတိ၊ ကား။ နဂရဿ၊ ၏။ အန္တောဗဟိဂတာ၊ အတွင်း အပဉ္စတည်ကုန်သော။ မနုဿာ စ၊ တို့သည်၎င်း။ တေသံ၊ ထိုလူတို့၏။ ဟတ္ထဂတာ၊ လက်၌တည်ကုန်သော။ သင်္ဂဟာ စ၊ သိမ်းပိုက်ထားသော ပစ္စည်းတို့သည်၎င်း။

၂၂၇။ အာဒိတော ပဋ္ဌာယာတိ၊ ကား။ ဥပမေယျတ္ထဒဿနတော၊ ယျ-အနက်ကို ပြသောစကားမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ ။ဂါထာယံ၊ ၌။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဥပနိဗန္ဓနာနိမိတ္တံ၊ အာရုံ၌ စိတ်ကို ဖွဲ့ချည်ကြောင်းဖြစ်သော သတိ၏ မှတ်ကြောင်းနိမိတ်တည်း။ အနာရမ္မဏမေကစိတ္တဿာတိ၊ ကား။ ဧကဿ၊ သော။ စိတ္တဿ၊ ၏။ န အာရမ္မဏံ၊ အာရုံမဟုတ်။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ အဇာနတော စ တယော ဓမ္မေတိ၊ ကား။ နိမိတ္တံ၊ ၎င်း။ အဿာသော၊ သ ၎င်း။ ပဿာသော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အာရမ္မဏကရဏာဝသေန၊ အာရုံပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အဝိန္ဒန္တဿ၊ မရသောသူအား။ (ဤ၌ အဇာနန္တ - မသိ-ဟူသည်မှာ အာရုံမပြုမိခြင်းမျှသာဟု ဆိုလို၏) စ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဗျတိရေကေ၊ ၌။ (ဝတ္ထတိ၊ ၏။) ဘာဝနာတိ၊ ကား။ အာနာပါနဿတိသမာဓိဘာဝနာ၊ ကို။ နုပလဗ္ဘတိတိ၊ ကား။ န ဥပလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ န သိဇ္ဈတိ၊ မပြီး။ ဣတိ အယံ၊ သည်ကား။ စောဒနာဂါထာယ၊ ၏။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဒုတိယာ ပန ပရိဟာရဂါထာ၊ ဒုတိယ အဖြေဂါထာသည်ကား။ သုဝိညေယျာဝ၊ သိလွယ်သည်သာလျှင်တည်း။

ကထန္တိ၊ ပုဒ်သည်။ တာသံ၊ ထိုဂါထာတို့၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဝရိတုံ၊ ဖွင့်ပြခြင်းငှါ။ ကထေတုကမ္ပတာပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ဣမေ တယော ဓမ္မာတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ပဒယောဇနာယ၊ ပုဒ်တို့ကို ယှဉ်စေခြင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ အယံ၊ လတံသည်ကား။ အတ္ထနိဒ္ဒေသော၊ အနက်ကို အကျယ်ပြခြင်းတည်း။ နိမိတ္တာဒယော၊ ကုန်သော။ တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဧကစိတ္တဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ကထံ၊ သို့။ န ဟောန္တိ၊ နည်း။ တထာပိ၊ ထိုသို့ တခုတည်းသော စိတ်၏အာရုံမဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ (န စိမေ-ကား သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗကို ပြခြင်းမျှသာတည်း။ အနက်ပေးရန် မလို) တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဝိဒိတာ စ၊ မသိအပ်ကုန်သည်လည်း။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ (ကထံ-နှင့် မတူမီ ရသင့်သောအနက်ကိုပြသည်။ တနည်း - ပရိဟာရက၏ အလိုကို ပြသည်) အဝိဒိတာ စ၊ ကုန်သည်လည်း။ ကထံ၊ သို့။ န ဟောန္တိ၊ နည်း။ (ကထံ-နှင့် တွဲ၍ ရသင့်သောအနက်) ဟိ၊ မသိအပ်သည် မဟုတ်ကုန် သိအပ်သည်သာ ဖြစ်ကုန်သည်ဟူသောစကား သင့်ပေ၏။ တေသံ၊ ထိုသုံးပါးသော တရားတို့၏။ အဝိဒိတတ္ထေ၊ မသိအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။)

စိတ္တဉ္စ၊ သည်လည်း။ ဝိက္ခေပံ၊ သို့။ ကထံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်ပဲ ရှိအံ့နည်း။ ပဓာနဉ္စ၊ အာဝနာယ နိပ္ပါဒကံ ဝိရိယဉ္စ၊ အာဝနာကို ပြီးစေတတ်သော ဝိရိယသည်လည်း။ ကထံ၊ ကြောင့်။ ပညာယတိ၊ ထင်တော့ အံ့နည်း။ နိဝရဏာနံ၊ တို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘကံ၊ ကွာစေတတ်သော။ သမ္ပဒေဝ၊ သာလျှင်။ သမာဓာနာဝဟံ၊ ကောင်းစွာထားခြင်းကို ဆောင်တတ်သော၊ ဝါ၊ တည်ကြည်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ အာဝနာနုယောဂသင်္ခါတံ၊ အာဝနာ၌ မပြတ်ယှဉ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ပယောဂဉ္စ၊ ကိုလည်း။ ယောဂီ၊ သည်။ ကထံ၊ ကြောင့်။ သာဓေတိ၊ အံ့နည်း။ ဥပရူပရိ၊ အထက်အထက်၌၊ ဝါ၊ အဆင့်ဆင့်။ လောကိယလောကုတ္တရံ၊ ဖြစ်သော။ ဝိသေသံ စ၊ အထူးကိုလည်း။ ကထံ၊ ကြောင့်။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရနိုင်တော့အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကား။ (အတ္ထနိဒ္ဒေသော၊ တည်း။) ၂

ဣဒါနိ၊ ၌။ တမတ္ထံ၊ ကို။ ကကစူပမာယ၊ ဖြင့်။ သာဓေတုံ၊ ငှါ။ သေယျထာ- ပီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ငါ။ ဘူမိဘာဂဿ၊ မြေအပိုင်း။ ဝိသမတာယ၊ မညီညွတ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စဉ္စလေ၊ တလှုပ်လှုပ်ဖြစ်နေခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ရုက္ခေ၊ သစ်တုံး၌။ ဆေဒနကိရိယာ၊ ဖြတ်ခြင်းကိရိယာသည်။ သုကရာ၊ ပြုလွယ် သည်။ န သိယာ၊ ရာ။ တထာ စ သတိ၊ ထိုသို့ သစ်တုံးတလှုပ်လှုပ် ဖြစ်နေသည် ရှိသော်။ ကကစဒန္တဂတိ၊ လူသွားတို့၏ သွားခြင်းကို။ ဒုဗ္ဗိညေယျာ၊ သိနိုင်ခဲ သည်။ (ဟောတိ၊ ငါ။) ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ သမေ ဘူမိဘာဂေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ငါ။ ကကစေနာတိ၊ ကား။ ခုဒ္ဒကေန၊ ငယ်သော။ ခရပတ္တေန၊ လူဖြင့်။ တေန၊ ကြောင့်။ ပုရိသောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ကေဝုစံဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ ဖုဋ္ဌကကစဒန္တာနန္တိ၊ ကား။ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌကကစဒန္တာနံ၊ ထိကုန်ထိကုန်သော လူသွား တို့၏။ (ဝိစ္ဆာတပုဒ်ကြေသည်ဟု ဆိုလို၏) ဝသေန၊ အားဖြင့်။ တေန၊ ထိုပါ၌ ဖြင့်။ ကကစဒန္တေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဌာနေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ပုရိသဿ၊ ငါ။ သတိယာ၊ ငါ။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ငါ။ တေန၊ ကြောင့်။ န အာဂတေ

၁-ဘေသဉ္စိ အဝိဒိတတ္တေ-ဟူသော လက္ခဏပရိက္ခေ စကားကို ထောက်၍ ဤသို့အနက် ပြန်ရသည်။ အဝိဒိတ ဖြစ်လျှင် စိတ္တအဝိက္ခေပ-စသည် မပြီးစီးနိုင်ရာ၊ ထိုအဝိက္ခေပစသည် ပြီးစီးသောကြောင့် ဝိဒိတသာ ဖြစ်ကုန်သည်။ ထို့ကြောင့် အဖြေဂါထာ၌ ဇာနတော-ဟု ဆိုသည်ဟူ၍ ဆိုလို၏။ နောက်ပုဒ်တို့၌ အနက်ပြန်ပုံကိုလည်း နည်းတူပင် သိအပ်၏။ သို့ သော် ဤအဖွင့်အနက်များသည် ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိနှင့် ညီမညီကိုကား ဆင်ခြင်စဉ်းစား အပ်သေး၏။

၂-ဤအနက်၌ ကထံ ပညာယတိ-မှစ၍ ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာမဟုတ်ပဲ ဗျတိရေက- ဒဋ္ဌိ ပဋိသေခ အနက်ချည်း ဖြစ်ကုန်၏။ သို့သော် အဝိဒိတတ္တေ-ဟူသော ပရိက္ခေပကို၌ ဋီကာ ဆရာ၏အဘော်ကျအောင် ဤသို့ပြန်လိုက်ရပေသည်။

ဝါ ။ပ။ ဂရေတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၎်။ ကကဏဿ၊ လူကို။ အာကမ္မန-
 ကာလေ၊ ဆွဲငင်သောကာလ၌။ ပုရိသာဘိမုခံ၊ လူတိုက်သော ယောက်ျားဆီသို့
 ရှေးရှု။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော လူသွားတို့ကို။ အာဂတာ (ဣတိ)၊ လာကုန်သည်
 ဟူ၍၎င်း။ ပေလ္လနကာလေ၊ တွန်းသောကာလ၌။ တတော၊ ထိုယောက်ျားမှ။
 ဝိဂတာ၊ ကင်းကွာသွားသော လူသွားတို့ကို။ ဂတာ ဣတိ၊ သွားကုန်သည်ဟူ၍
 ၎င်း။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ အာဂတာ ဝါ၊ လာသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဂတာ ဝါ၊
 သွားသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကကဏဒန္တာ၊ လူသွားတို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။
 အဝိဒိတာ စ၊ မသိအပ်ကုန်သည်လည်း။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ (ကသွာ၊ ကား။)
 သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော လူသွားတို့၌။ သတိယာ၊ ၎်။ ဥပဋ္ဌိတတ္တာ၊ ထင်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်၎င်း။ ဆိန္ဒိတဗ္ဗဋ္ဌာနံ၊ ဖြတ်အပ်သော အရပ်ကို။ အဖုသိတု၊ မထိမူ၍။
 ဂစ္ဆန္တာနံ စ၊ ကုန်သော။ အာဂစ္ဆန္တာနံ စ၊ ကုန်သော။ ကကဏဒန္တာနံ၊ တို့၏။
 အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်းတည်း။ ပဓာနန္တိ၊ ကား။ ရုက္ခဿ၊ သစ်တုံး
 ကို။ [၃၃၂] ဆေဒနဝီရိယံ၊ ဖြတ်ကြောင်းဖြစ်သော လုံ့လဝီရိယတည်း။ ပယော-
 ဂန္တိ၊ ကား။ တဿေဝ၊ ထိုသစ်တုံးကိုသာလျှင်။ ဆေဒနကိရိယံ၊ ဖြတ်ခြင်း
 ကိရိယာကို။ ဝိသေသန္တိ၊ ကား။ အနေကဘာဝါပါဒနံ၊ များစွာသော အပိုင်းတို့၏
 အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းကို၎င်း။ တေန၊ ထိုသစ်သားဖြင့်။ သာဓေတဗ္ဗံ၊
 သော။ ပယောဇနဝိသေသံ စ၊ အကျိုးထူးကို၎င်း။

ယထာ ရုက္ခောတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသောစကားသည်။ ဥပမာသံသန္ဓနံ၊
 ဥပမာနှီးနှောသော စကားတည်း။ တောယ၊ ထိုသတိဖြင့်။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။
 စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပနိဗန္ဓတိ၊ ဖွဲ့ချည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သတိ၊ သည်။ ဥပနိဗန္ဓနာ
 နာမ၊ မည်၏။ တဿာ၊ ထိုအာရုံ၌ စိတ်ကို ဖွဲ့ချည်ကြောင်းဖြစ်သော သတိ၏။
 အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့ကို။ သလ္လက္ခဏဿ၊ မှတ်ခြင်း၏။ နိမိတ္တံ၊ အကြောင်း
 တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပနိဗန္ဓနာနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ နာသိကဂ္ဂံ ဝါ၊ နှာသီးဖျား
 ကိုသော်၎င်း။ မုခနိမိတ္တံ ဝါ၊ အထက်နှုတ်ခမ်းဟူသော မုခနိမိတ်ကိုသော်၎င်း။
 (လဗ္ဘတိ၊ ၎်။) ဝေမေဝါတိ၊ ကား။ ကကဏေန၊ ဖြင့်။ ရုက္ခံ၊ ကို။ ဆိန္ဒန္တော၊
 သော။ သော ပုရိသော၊ သည်။ အာဂတာဂတေ၊ လာတိုင်း သွားတိုင်း ကုန်
 သော။ ကကဏဒန္တေ၊ တို့ကို။ အမနသိကရောန္တောပိ၊ နှလုံးမသွင်းငြားသော်
 လည်း။ ဖုဠုဗုဠုဋ္ဌာနေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ သတိယာ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌပနေ၊ ထင်စေ
 ဖြစ်စေသဖြင့်။ အာဂတာဂတေ၊ ကုန်သော။ ကကဏဒန္တေ၊ တို့ကို။ ဇာနာတိ
 ယထာပိ၊ သိသကဲ့သို့၎င်း။ သုတ္တပဒဉ္စ၊ မျဉ်းကြိုးရာကိုလည်း။ ဝါ၊ မျဉ်းကြောင်း
 ကိုလည်း။ အဝိရဇ္ဈန္တော၊ မချွတ်ယှင်းစေမူ၍။ အတ္ထကိစ္စံ၊ လိုအပ်သော ကိစ္စကို။
 သာဓေတိ ယထာပိ၊ ပြီးစေသကဲ့သို့၎င်း။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ နာသိကဂ္ဂေ မုခ-
 နိမိတ္တတိ၊ ကား။ ဒီသနာသိကော၊ နှာခေါင်းရှည်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နာသိ-

ကဏ္ဍ၊ နှာသီးဖျား၌။ ဣတရော၊ ဤမှတပါးသော နှာခေါင်းတို့သော ပုဂ္ဂိုလ်
သည်။ (ဥတ္တရောဌေ-၌ စပ်) တေနေ၊ ဤနှုတ်ခမ်းဖြင့်။ မုခံ ဒသနံ၊ သွားကို။
နိမိယတိ ဆာဒိယတိ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မုခနိမိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။
လဒ္ဓနာမေ၊ ရအပ်သော အမည်ရှိသော။ ဥတ္တရောဌေ၊ အထက်နှုတ်ခမ်း၌။

ဣဒံ ပဓာနန္တိ၊ ကား။ ယေန ဝိရိယာရမ္ဘေန၊ အကြင်ဝိရိယကို အားထုတ်
ခြင်း ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ အကြင်ဝိရိယဟူသော အားထုတ်ခြင်းဖြင့်။ အာရဒ္ဓ-
ဝိရိယဿ၊ အားထုတ်အပ်သော ဝိရိယရှိသော။ ယောဂိနော၊ ၏။ ကာယောပိ၊
သည်လည်း။ စိတ္တမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ကမ္မနိယံ ဘာဝနာကမ္မက္ခမံ၊ ဘာဝနာအမှု၌
ခန့်သည်။ ဘာဝနာကမ္မယောဂံ၊ ဘာဝနာအမှုအား လျှောက်ပတ်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ ဝိရိယံ၊ သည်။ ပဓာနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဖလေန၊
အကျိုးဖြင့်။ ဟေတု၊ အကြောင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဥပက္ကိလေသ ပဟိ-
ယန္တိတိ၊ ကား။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဥပက္ကိလေသဘူတာနိ၊ ညစ်ညူးကြောင်းဖြစ်၍
ဖြစ်ကုန်သော။ နိဝရဏာနိ၊ တို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊ ခွါသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊
ဝါ၊ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာနံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဟိယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိတက္ကာ ဝုပ-
သမ္ပန္တိတိ၊ ကား။ တတော ဝေ၊ ပင်လျှင်။ ကာမဝိတက္ကာဒယော၊ ကုန်သော။
မိစ္ဆာဝိတက္ကာ၊ မိစ္ဆာဝိတက်တို့သည်။ ဥပသမံ၊ ငြိမ်းခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။
ဝါ၊ ကား။ နိဝရဏပဟာနေန၊ နိဝရဏကို ပယ်ခြင်းဖြင့်။ ပဌမဇ္ဈာနာဓိဂမံ၊
ပဌမဇ္ဈာန်ကို ရခြင်းကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဝိတက္ကာဝုပသမာပဒေသေန၊ ဝိတက်ငြိမ်း
ခြင်းကို ညွှန်ပြခြင်းဖြင့်။ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိနံ၊ တို့ကို။ အဓိဂမံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။
အယံ ပယောဂေါတိ၊ ကား။ ဈာနာဓိဂမဿ၊ ဈာန်ကို ရခြင်း၏။ ဟေတုဘူ-
တော၊ သော။ အယံ ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂေါ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းကို မပြတ်အားထုတ်
ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်း၌ မပြတ်ယှဉ်ခြင်းသည်။ ပယောဂေါ၊ မည်၏။
သံယောဇနာ ပဟိယန္တိတိ၊ ကား။ ဒသပိ၊ ကုန်သော။ သံယောဇနာနိ၊ တို့ကို။
မဂ္ဂပဋိပါဠိယာ၊ မဂ်အစဉ်ဖြင့်။ သမုစ္ဆေဒဝသေန၊ အကြွင်းမဲ့ဖြတ်သည်၏အစွမ်း
အားဖြင့်၊ ဝါ၊ သမုစ္ဆေဒပဟာနံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဟိယန္တိ၊ ကုန်၏။ အနု-
သယာ ဗျန္တိ ဟောန္တိတိ၊ ကား။ တထာ၊ ထိုအတူ မဂ်အစဉ်၊ သမုစ္ဆေဒပဟာနံ
အားဖြင့်။ သတ္တပိ၊ ကုန်သော။ အနုသယာ၊ တို့သည်။ အနုပုတ္တိဓမ္မတာပါဒ-
နေန၊ မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေသဖြင့်။ ဘဂ်မတ္တဿပိ၊
ဘင်မျှ၏လည်း။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

၁-အာသိ-ဟူသော သိမ္မအရ အာသိ၊ ခံတွင်းကို-ဟု အနက်ပေး၊ မှန်ပေ၏၊ အမရ-
ကောသ၌ ခံတွင်းဟော အာသိ-ပုဒ်ရှိ၏။ ၎င်းကို ပါဠိပြန်လျှင် အာသိ-ဟု ဖြစ်၏။ ထို
ကြောင့် ဤ၌ မုခံ-အရ မျက်နှာမဟုတ်၊ ခံတွင်းဟုသိစေရန် အာသိ-ဟု ထပ်ဆင့်၍ ဖွင့်ပြ
သည်ဟူ၍ မှတ်တမ်း။

ဝိဂတန္တော၊ ကင်းသောအစွန်းအစရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။
 ဧတ္ထ၊ ဤသံယောဇဉ်နှင့် အနုဿယနှစ်ပါးတို့တွင်။ သံယောဇနပုဟာနံ နာမ၊
 မည်သည်။ အနုဿယနိရောဓေနေဝ၊ အနုဿယတို့၏ ချုပ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။
 ဟောတိ၊ ၏။ သံယောဇနေသု စ၊ တို့ကိုလည်း။ ပဟိနေသု၊ ကုန်ပြီးသည်ရှိ
 သော်။ အနုဿယာနံ၊ တို့၏။ လေသောပိ၊ အရိပ်အမြှက်မျှသော်လည်း။ န
 ဘဝိဿတိ၊ လတံ။ ဣတိ စ၊ သို့လည်း။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ သံယောဇနာပ။
 ဟောန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယံ ဝိသေသောတိ၊ ကား။ ဣမံ သမာဓိံ၊ ကို။
 နိဿယ၊ ၍။ အနုက္ကမေန၊ အားဖြင့်။ လဗ္ဗမာနော၊ သော။ အယံ သံယော-
 ဇနပုဟာနာဒိကော၊ ဤသံယောဇဉ်ကို ပယ်ခြင်းအစရှိသော အကျိုးသည်။
 ဣမဿ သမာဓိဿ၊ ၏။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ယဿာတိ၊ ကား။ ယေန၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ အနုပုဗ္ဗန္တိ၊ ကား။
 အနုက္ကမေန၊ အားဖြင့်။ ပရိစိတာတိ၊ ကား။ ပရိစိန္တာ၊ လေ့ကျက်အပ်၏။
 ဟိ၊ ထင်စွာပြဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဂါထာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတံသည်ကား။
 သင်္ခေပတ္ထော၊ တည်း။ အာနာပါနဿတိ၊ ကို။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေန
 ဘဂဝတာ၊ သည်။ [၃၃၃]ဒေသိတာ၊ ၏။ တထေဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ ယေန၊
 အကြင်ရဟန်းသည်။ ဒိဃရဿပဇာနနာဒိဝိဓိနာ၊ အရှည်အတိုကို သိခြင်း အစရှိ
 သော အစီအရင်ဖြင့်။ အနုပုဗ္ဗံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ပရိစိတာ၊ လေ့ကျက်အပ်သည်။
 သုဋ္ဌ၊ စွာ။ ဘာဝိတာ၊ ပျိုးစေအပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတော ဝေ၊
 လျှင်။ ပရိပုဏ္ဏာ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံသည်။ သောဠသန္တံ၊ ကုန်သော။
 ဝတ္ထုနံ၊ တို့၏။ ပါရိပူရိယာ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံသဖြင့်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။
 ပုဏ္ဏာ၊ ပြည့်စုံသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သော ဘိက္ခု၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။
 ဣမံ ခန္ဓာဒိလောကံ၊ ဤခန္ဓာအစရှိသော လောကကို။ ပညောဘာသေန၊ ပညာ
 တည်းဟူသော အရောင်အလင်းဖြင့်။ ပဘာသေတိ၊ ထွန်းလင်းတောက်ပစေ၏။
 ယထာ ကိံ၊ ကား။ အဗ္ဘာ၊ တိမ်တိုက်မှ။ မုတ္တော၊ လွတ်သော။ စန္ဒိမာ ဣဝ၊
 လကဲ့သို့တည်း။ အဗ္ဘုပက္ကိလေသဝိမုတ္တော၊ တိမ်တိုက် ဟူသော အညစ်အကြေး
 မှ လွတ်သော၊ ဝါ၊ တိမ်တိုက်နှင့် ကြွင်းသော အညစ်အကြေးတို့မှ လွတ်
 သော။ တာရကရာဇာ၊ ကြယ်တို့၏မင်းဖြစ်သော။ စန္ဒိမာ ဝိယ၊ လကဲ့သို့
 တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ (သင်္ခေပတ္ထော၊ တည်း။)

၁-ဝိဂတော အန္တော ဧတေသန္တိ ဗျန္တာ-ဟု ပြီးရာတွင် ဘူနှင့်အလားတူ ဟူ-ဓာတ်၏
 ယှဉ်ရာ၌ စိ-ပစ္စည်းသက်၍ ဗျန္တိ-ဟုပြီးသည်။
 ၂-ပဌမအနက်အလို အဗ္ဘော ဝေ ဥပက္ကိလေသော-ဟု ကမ္မဓာရည်းတွဲ၊ ဒုတိယ
 အနက်အလို အဗ္ဘော စ ဥပက္ကိလေသော စ-ဟု ဒွန်တွဲ။ သာဓုတ္တဋီကာအလိုအားဖြင့်မူ
 အဗ္ဘာမုတ္တော-ကို သမာသ်ပုဒ်ဟူ၍၎င်း၊ အာဒိ-ကျေနေသည်ဟူ၍၎င်း ယူ၍ အဗ္ဘာမုတ္တော၊

ဣဓာတိ၊ ကား။ ကကစူပမာယံ၊ လူဥပမာ၌။ အဿာတိ၊ ကား။ ယောဂိ-
နော၊ ဇါ၊ ဝါ၊ အား။ ဣဓာတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရာ၌။
အဿာတိ၊ ကား။ ဥပမာဘူတဿ၊ သော။ ကကစဿ၊ ဇါ။ အာဂတဂတ-
ဝသေန၊ လာသည် သွားသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တဿ ပုရိသဿ၊ ဇါ။
အမနသိကာရော၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊
တူ။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။ အာဂတဂတဝသေန၊ အားဖြင့်။ အမနသိ-
ကာရမတ္တမေဝ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးတည်း။

၂၂၈။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ သည်။ အဝသေသဈာနဂ်ပဋိ-
မဏ္ဍိတာတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဝိတက္ကာဒိအဝသေသဈာနဂ်ပဋိမဏ္ဍိတာတိ၊ ဝိတက်
အစရှိသော ကြွင်းသောဈာနင်တို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သည် ဟူ၍ ။ ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်
ဆိုကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဝိစာရာဒိတိ၊ ဝိစာရ စသည် ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊
ဆိုသင့်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) နိပ္ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ ဝိတက္ကဿ၊ ဇါ။ အပ္ပ-
နာဘာဝတော၊ အပ္ပနာ မည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ သော၊
ထိုဝိတက်ကို။ ပါဠိယံ၊ ၌။ အပ္ပနာ ဗျပ္ပနာတိ၊ ဟူ၍။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ဖွင့်ပြတော်
မူအပ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ တံသမ္ပယောဂတော၊ ထိုအပ္ပနာမည်သောဝိတက်နှင့်
ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဈာနံ၊ ကို။ အပ္ပနာတိ၊ ဟူ၍။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌ-
ကထာဝေ၊ ဟာရော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဇါ။) ဈာနဂေသု စ၊ တို့တွင်လည်း။
သမာဓိ၊ သည်။ ပဓာနံ၊ ပြဇာန်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဇါ။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။
တံ၊ ထိုသမာဓိကို။ အပ္ပနာတိ၊ ဟူ၍။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အဝသေသ။ ပ။

တိမ်တိုက် စသော ညစ်ညူးကြောင်းတို့မှ လွတ်သော-ဟု အနက်ပေးရာ၏။ ထို့ကြောင့်
၎င်း သာရတ္ထဋီ ၂-၂၁၆-၌ ယဿ ကံ အဗ္ဘာမုတ္တောဝ စန္ဒိမာ၊ အဗ္ဘာဒိဥပက္ကိလေသ-
ဝိမုတ္တော စန္ဒိမာ တာရကရာဇာ ဝိယာတိ။ “အဗ္ဘာမုတ္တောဝ စန္ဒိမာ”တိ ဟိ ပဒဿ
နိဒ္ဒေသေ မဟိကာဒိနမ္မိ ဝုတ္တတ္တာ ဧတ္ထ အာဒိသဒ္ဒလောပေါ ကတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော-ဟု
မိန့်ဆိုထားလေသည်။ ၎င်းကိုထောက်သောအားဖြင့် ဤမဟာဋီကာ၌လည်း အဗ္ဘုပက္ကိ-
လေသဝိမုတ္တော-အရာတွင် အဗ္ဘာဒိဥပက္ကိလေသဝိမုတ္တော-ဟု ရှိသင့်၏။

၁-သိဟိန္ဒမ္ပ၌၎င်း မြန်မာမူသစ်၌၎င်း အပ္ပနာဝိတက္ကာဒိ-စသည်ဖြင့်ပါ၌ရှိ၏။ ထိုပါ၌
အရ အပ္ပနာမည်သော ဝိတက် အစရှိသော ကြွင်းသော ဈာနင်တို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်
သည်-ဟု အနက်ပြန်ရာ၏။ သို့ရာတွင် ထိုအပ္ပနာပုဒ်ပါသည့်အတွက် အကျိုးထူးမရှိသည့်
ပြင် အပ္ပနာသင်္ခါတာ ဌာပနာ-ဟူသော ဝိသေသျှပုဒ်နှင့် စပ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် အ-
နက်အဓိပ္ပါယ်ရှုပ်၏။ ရှေးဟောင်းမြန်မာမူတို့၌၎င်း သာရတ္ထဋီကာ၌၎င်း ထိုအပ္ပနာ-ပုဒ်မရှိ
ပေ၊ ထို အပ္ပနာ-ပုဒ်မရှိသော ပါဠိသည်သာလျှင် ယုတ္တတရဖြစ်ပေသည်။

၂-ဝိစာရာဒိအဝသေသဈာနဂ်ပဋိမဏ္ဍိတာ၊ ဝိစာရ အစရှိသော ကြွင်းသောဈာနင်တို့ဖြင့်
တန်းဆာဆင်အပ်သော-ဟု ဖွင့်ဆိုသင့်သည်ဟု ဆိုလို၏။

သမ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကဿစိ ပန။ပ။ ပဘူတီတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ အနုက္ကမတော။ပ။ လဃ်နာကာရပ္ပတ္တံ ဝိယ ဟောတီတိ၊ ဟူသော။ ဧတ္ထကော၊ ဤမျှလောက်သော။ ဂန္ဓော၊ ကျမ်းရင်းစာသားသည်။ ပရိဟီနေ၊ ယုတ်လျော့လျက်ရှိ၏။ (ယခုလက်ရှိစာကိုယ်၌မူကား ထိုစာသား အပြည့်အစုံပင်ရှိ၏)

သာရဒ္ဓကာယဿ၊ ပူပန်ပင်ပန်းသောကိုယ်ရှိသော။ ကဿစိ၊ အချို့သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ။ပဋိကာဒိနံ၊ အခင်းကြိုးပြား ပျဉ်ပြားစသည်တို့၏။ ပလမ္မနေန၊ တွဲကျသဖြင့်။ သြနမတိ၊ ညွတ်ကျ၏။ ဝိကူဇတီတိ၊ ကား။ သဒ္ဓံ၊ ကျိတ်ကျိတ် ဟူသောအသံကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဂတ္တာနိသဒကပ္ပရာဒိနံ၊ ကိုယ်၊ တင်ပါး၊ တတောင် ဆစ်စသည်တို့၏။ သန္နိဋ္ဌာနေသု၊ အဆက်အစပ်ဌာနတို့၌။ ဝလိံ၊ အတွန့်ကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ ဝလိတံ၊ တွန့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာရဒ္ဓကာယော၊ ပူပန်ပင်ပန်းသော ကိုယ်သည်။ ဂရုကော၊ လေးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကာယဒရထဝူပသမေန၊ ကိုယ်၏ပူပန်ခြင်း၏ ငြိမ်းခြင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သိဇ္ဈမာနေ၊ ပြီးသော။ သြဋ္ဌာရိကအဿာသပဿာသနိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းကို။ ဗျတိရေကမုခေန၊ ဗျတိရေကကို ရွှေသွားပြုသဖြင့်။ တဿ၊ ထိုကာယဒရထ ဝူပသမကို။ သာဓနံ ဝိယ၊ ပြီးစေသောသာဓနကဲ့သို့။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သြဋ္ဌာရိက-အဿာသပဿာသနိရောဓဝသေနာတိ၊ ဟူသောစကားသည်။ အန္တယဝသေန၊ အားဖြင့်။ တဒတ္ထသာဓနံ၊ ထိုအနက်ကို ပြီးစေသောစကားတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ကာယဒရထေ ဝူပသန္ဓေတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ (အဓိပ္ပေတော-၌စပ်) စိတ္တဇရူပါနံ၊ တို့၏။ လဟုမုဒုကမ္မညဘာဝေန၊ ပေါ့ပါးနူးညံ့ အမှု၌ခန့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သေသတိသန္တတိရူပါနမ္ပိ၊ ကြွင်းသောတိသန္တတိရုပ်တို့၏လည်း။ ယော လဟုအာဒိဘာဝေါ၊ အကြင်ပေါ့သည်၏အဖြစ်စသည်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုပေါ့သည်၏ အဖြစ်စသည်ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ကာယဿ၊ ၏။ လဟုဘာဝေါတိ၊ ပေါ့သည်၏ အဖြစ်ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ သွာယံ-သော အယံ လဟုဘာဝေါ၊ ထိုကိုယ်၏ပေါ့သည်၏ အဖြစ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ လဟုအာဒိဘာဝေန၊ ပေါ့သည်၏အဖြစ်စသည်နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ လဟုကံ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[၃၃၄] သြဋ္ဌာရိကေ အဿာသပဿာသေ နိရုဒ္ဓေတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယမ္ပိ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းရှိသောစကားကိုလည်း။ ဝိစေတဗ္ဗာကာရပ္ပတ္တဿ၊ စူးစမ်းရှာဖွေအပ်သော အခြင်းအရာသို့ ရောက်သော။ ကာယသင်္ခါရဿ၊ ကို။ ဝိစယနဝိဓိံ၊ စူးစမ်းရှာဖွေခြင်းအစီအရင်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အာနီတံ၊ ဆောင်အပ်၏။

၂၂၉။ ဥပရူပရိ ဝိဘူတာနီတိ၊ ကား။ ဘာဝနာဗလေန၊ အားဖြင့်။ ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ၊ အထက် အထက်၌၊ ဝါ၊ နောက်နောက်ကာလ၌။ ပါကဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒေသတောတိ၊ ကား။ ပကတိယာ၊ အားဖြင့်။ ဖုသန-ဒေသတော၊ ထိရာ အရပ်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ဖုသနဝသေန၊ ထိခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ထိရာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပဓာရိတဌာနတော၊ မှတ်အပ်ပြီးသောအရပ်မှ။

ကတ္ထ နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ ဌာနဝသေန၊ ဌာန၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ကဿ နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ ပုဂ္ဂလဝသေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝိမံသိယမာနံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်သော။ အတ္တံ၊ ကို။ ကေဠိ၊ ကတွာ၊ တပေါင်းတည်းပြု၍။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ငှါ။ အန္တော-မာတုကုစ္ဆိယန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ ဥဒကေ၊ ၌။ နိမုဂ္ဂဿ၊ ငုပ်နေသော၊ ဝါ၊ မြုပ်နေသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ နိရုဒ္ဓေါကာသတာယ၊ ချုပ်ရာအရပ်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ပိတ်ဆို့အပ်သော အရပ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဿာသပဿာသ၊ တို့သည်။ န ပဝတ္တန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အန္တောမာတုကုစ္ဆိယံ၊ အမိဝမ်းတွင်း၌။ (န ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်။) မတာနံ၊ သူသေတို့အား။ သမုဋ္ဌာပကစိတ္တာဘာဝတော၊ ဖြစ်စေတတ်သောစိတ်၏မရှိခြင်းကြောင့်။ (န ပဝတ္တန္တိ ယထာ၊) ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အသညီဘူတာနံ၊ မှတ်နိုင်သော သညာမရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ မုစ္ဆာပရေတာနံ၊ တွေဝေမိန်းမောခြင်း နှိပ်စက်အပ်သောသူတို့အား၎င်း။ ဝါ၊ တနည်းကား။ အသညီသု၊ အသညသတ်ဘုံတို့၌။ ဇာတာနံ၊ ဖြစ်သောသူတို့အား၎င်း။ (န ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်။) တထာ၊ တူ။ နိရောဓသမာပန္နာနံ၊ ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ (န ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်။) ပန၊ တပါး။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပန္နာနံ၊ တို့အား။ ဓမ္မတာဝသေနော၊ ဓမ္မတာ၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ နေသံ၊ ထိုအဿာသပဿာသတို့၏။ အနုပ္ပဇ္ဇနံ၊ မဖြစ်ခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ရူပါရူပဘဝသမဂီနံ၊ တို့အား။ တထာ၊ ထို့အတူပင်သိအပ်၏။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ အနုပ္ပဗ္ဗတော၊ တိုင်း။ သုခုမဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပန္နဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ (နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ကုန်။) ရူပဘဝေ၊ ၌။ ရူပါနံ စ၊ ရုပ်တို့၏၎င်း။ ဘဝဂံဿ စ၊ ၏၎င်း။ သုခုမဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ရူပဘဝသမဂီနံ၊ တို့အား။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပါရိသေသတော၊ ထက်ဝန်းကျင်ကြွင်းကျန်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ခုနစ်ဌာနမှ အကြွင်း

၁-ပရိယေသတော-အရာတွင် သျှာမုဒ္ဓိ၎င်း၊ မြန်မာမူဟောင်းတို့၌၎င်း ပရိယေသတော ဟု ရှိသောပါဌ်သင့်၏။ သို့သော် သာရတ္ထဋီကာ၌ ရှိသော ပါရိယေသတော-ပါဌ်က သာ၍ ကောင်းသည်။

အကျန်ကိုယူရသော ပါရိသေသနည်းအားဖြင့်။ တေ၊ သင့်အား။ အဿာသ-
ပဿာသာ၊ တို့သည်။ အတ္တိယေဝ၊ ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။
အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ (ကသွာ၊ ကား။) ယထာဝုတ္တသတ္တဋ္ဌာနဝိနိမုတ္တဿ၊
ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော ခုနစ်ဋ္ဌာနတို့မှလွတ်သော။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။
အနုပုဇ္ဇနဋ္ဌာနဿ၊ မဖြစ်ရာအရပ်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ပက-
တိဖုဋ္ဌဝသေနာတိ၊ ကား။ ပကတိယာ၊ အားဖြင့်။ ဖုသနဋ္ဌာနဝသေန၊ အားဖြင့်။
နိမိတ္တံ ဌပေတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ သတိယာ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပကတိထိရာအရပ်၌။ (သီဟိန္ဒူမူ
နှင့်အညီ တတ္ထ-တပုဒ်သာ လိုသည်) သုဓပ္ပဝတ္တနတ္ထံ၊ လွယ်ကူစွာဖြစ်ခြင်းအကျိုး
ငှါ။ ထိရတရသဉ္စာနနံ၊ သာ၍မြဲမြံသောအမှတ်သညာကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေ
အပ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ သတိ၊ သည်။ ထိရသညာပဒဋ္ဌာနာ၊ မြဲမြံသောအမှတ်သညာ
လျှင် နီးသောအကြောင်းရှိ၏။ ဣမမေဝါတိ၊ ကား။ အနုပဋ္ဌဟန္တဿ၊ မထင်
သော။ ကာယသင်္ခါရဿ၊ ကို။ ကဏ္ဍကုဋ္ဌာပနနယေန၊ ဆူးထွင်သောနည်းဖြင့်။
(သျှာမူအရ-ကန္ဓကုဋ္ဌာပနနယေန၊ သစ်ဥ သစ်ဖုကို ထုတ်ဖော်သောနည်းဖြင့်-ဟု
ပေးရာ၏) ဣမံ ဧဝ ဥပဋ္ဌာပနဝိဓိမေဝ၊ ဤထင်စေခြင်း အစီအရင်ကိုသာလျှင်။
အတ္ထဝသန္တိ၊ ကား။ ဟေတု၊ အကြောင်းကို။ ဟိ၊ မှန်။ အတ္ထောတိ၊ ကား။
ဖလံ၊ အကျိုးတည်း။ သော (အတ္ထော)၊ ထိုအကျိုးသည်။ ယဿ၊ အကြင်
အကြောင်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုအကြောင်းသည်။
အတ္ထဝသော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ မုဋ္ဌဿတိဿာတိ၊ ကား။ ဝိနဋ္ဌ-
ဿတိဿ၊ ပျောက်သော သတိရှိသောသူအား။ အသမ္ပဇာနဿာတိ၊ ကား။
သမ္ပဇညရဟိတဿ၊ သမ္ပဇဉ်ဉာဏ်ကင်းသောသူအား။ ဘာဝေန္တဿ၊ ပွားစေစဉ်၊
ဝါ၊ ပွားစေသည်ဖြစ်၍။ အနုက္ကမေန၊ အားဖြင့်။ အနုပဋ္ဌဟန္တေ၊ မထင်ကုန်
သော။ အဿာသပဿာသေ၊ တို့ကို။ ဝိမံသိတွာ၊ ၍။ တေ၊ ထိုမထင်သော
အဿာသပဿာသတို့သည်။ ဣမေ၊ ဤသည်တို့ပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပဓာ-
ရေတုံ စ၊ ငှါ၎င်း။ သမ္ပဒေဝ၊ လျှင်။ ပဇာနိတုံ စ၊ ငှါ၎င်း။ သမတ္တာဟိ၊ စွမ်း
နိုင်ကုန်သော။ သတိပညာဟိ၊ တို့မှ။ ဝိရဟိတဿ၊ ကင်းသောသူအား။ ဣတိ၊
ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

၂၃၀။ ဣတော၊ ဤအာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းမှ။ အညံ၊ သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊
ကို။ ဂရုကန္တိ၊ ကား။ ဘာရိယံ၊ လေး၏။ အဿ၊ ထိုအာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း
၏။ သာ စ ဂရုကတာ၊ ထိုလေးသည်၏အဖြစ်သည်လည်း။ ဘာဝနာယ၊ ပွားစေ

၁-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ နိမိတ္တေ ဌပေတဗ္ဗံ-ဟုရှိသောကြောင့် နိမိတ္တေ-အရကို တတ္ထ-ဟု ပြပြီးလျှင်
သတိယာ သုဓပ္ပဝတ္တနတ္ထံ ထိရတရသဉ္စာနနံ-ပုဒ်တို့ကို ဖြည့်စွက်၍ ဌပေတဗ္ဗံ-ကို ပဝတ္တေတဗ္ဗံ-
ဟု ဖွင့်ခဲ့သည်သော်လည်း ဖြစ်ရာ၏။

ခြင်း၏၊ ဝါ၊ ငှါ။ သုဒ္ဓက္ကရဘာဝေန၊ အလွန်ခဲယဉ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂရုကဘာဝနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [၃၃၅]
 ဥပဇ္ဈပရိ၊ အထက်အထက်၌။ သန္တသုခမဘာဝပ္ပတ္တိတော၊ ငြိမ်သက်သိမ်မွေ့သည်
 ၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ (ဘဝိတဗွံ-၌စပ်) ဗလဝတိ၊ အားကြီးသော။
 သုဝိသဒါစ၊ အလွန်သန့်ရှင်းသည်လည်းဖြစ်သော။ သူရာစ၊ ရဲရင့်သည်လည်း
 ဖြစ်သော။ (ဤသုဝိသဒါ၊ သူရာ နှစ်ပုဒ်ဖြင့် ဗလဝတိ-ကိုဖွင့်သည်) သတိစ၊
 ကိုဌင်း။ ပညာစ၊ ကိုဌင်း။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတော၊ ဆိုပြီး၍။
 သုခမဿ နာမ၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့သည်မည်သော။ အတ္တဿ၊ အကျိုးကို။ သာဓနေ-
 နာပိ၊ ပြီးစေကြောင်းဖြစ်သော လက်နက်သည်လည်း။ သုခမေနော၊ သိမ်မွေ့
 သည်သာလျှင်။ ဘဝိတဗွံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယထာ ဟိတိ-
 အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အနုပဋ္ဌဟန္တာနံ၊ ကုန်သော။ အဿာသ-
 ပဿာသာနံ၊ တို့ကို။ ပရိယေသနုပါယံ၊ ရှာမှီးကြောင်းနည်းလမ်းကို။ ဒဿေန္တော၊
 ၍။ တာဟိစပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ ဂေါစရမုခေတိ၊
 ကား။ ဂေါစရာဘိမုခေ၊ စားကျက်သို့ ရှေးရှုသည်တို့ကို။ အနုပဒန္တိ၊ ကား။
 ပဒါနုပဒံ၊ ခြေရာအစဉ်သို့၊ ဝါ၊ ခြေရာအစဉ်အတိုင်း။ စရိတွာတိ၊ ကား။
 ဂေါစရံ၊ ကျက်စားခြင်းကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တသ္မိယေဝ ဌာနေတိ၊ ကား။
 ဥပနိဗန္ဓနာနိမိတ္တသညိတဌာနေ၊ ဥပနိဗန္ဓနနိမိတ်ဟု မှတ်အပ်သော ဌာန၌။
 ယောဇေတွာတိ၊ ကား။ မနသိကာရေန၊ နှင့်။ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်စေ၍။ ဝါ၊
 ကား။ သတိရသ္မိယာ ဗန္ဓိတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အနက်
 ကိုသာလျှင်။ တသ္မိယေဝ ဌာနေ ယောဇေတွာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊
 မှန်။ ဥပမေယျေ၊ ၌။ ဗန္ဓနယောဇနဌာနာနိ၊ ဖွဲ့ရာဌာနနှင့် ယှဉ်စေရာဌာနတို့ကို။
 ဝိသု၊ အသီးအခြား။ နလဗ္ဗန္တိ၊ မရအပ်ကုန်။

၂၁၃။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ဝါ၊ သည်၎င်း။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ဝါ၊
 သည်၎င်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဣစ၊ ဤအရာ၌။ ဥဘယမ္ပိ၊ နှစ်ပါးစုံသောနိမိတ်ကိုလည်း။
 ကေဠံ၊ တပေါင်းတည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ၊ ချဲ့။ တူလပိစု-
 အာဒိဥပမတ္တယံ၊ လဲမှု။ အစရှိသော ဥပမာသုံးခုအပေါင်းသည်။ ဥဂ္ဂဟေ၊ ဥဂ္ဂဟ
 နိမိတ်၌။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။ သေသံ၊ ကြွင်းကျန်သောဥပမာသည်။ ဥဘယတ္ထ၊ နှစ်ပါး
 စုံသော ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ပဋိဘာဂနိမိတ်တို့၌။ (ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။) ကေစွေတိ၊ ကား။
 ကေ၊ အချို့ကုန်သော။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။

တာရကရူပံ ဝိယာတိ၊ ကား။ တာရကာယ၊ ကြယ်တာရာ၏။ ပဘာရူပံ ဝိယ၊
 အရောင်အဆင်းကဲ့သို့။ မဏိဂုဠိကာဒိဥပမာ၊ ပတ္တမြားလုံးအစရှိသော ဥပမာတို့
 သည်။ ပဋိဘာဂေ၊ ၌။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ သင့်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ကေယေဝ၊ တခု
 တည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဧတံ၊ ကမ္မဌာနံ၊ သည်။ အနေကာကာရတော၊ များ

သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကထံ၊ ကြောင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်သနည်း။ ဣတိ၊ ရှိသောကြောင့်။ တဉ္စ ပနေတန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။ သုတ္တန္တန္တိ၊ ကား။ ဧကံ သုတ္တံ၊ တခုသောသုတ်ကို။ ။ပဂုဏပုဝတ္တိဘာဝေန၊ ကျေပြန်စွာ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇေဒံ စ၊ မပြတ်စဲခြင်းကို၎င်း။ မဟာဝိသယတဉ္စ၊ ကျယ်သော အရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ မဟတီ ပဗ္ဗတေယျာ နဒီ ဝိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ အတ္တဗျဉ္ဇနသမ္ပတ္တိယာ၊ အနက်သဒ္ဓါတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ တို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ သမန္တဘဒ္ဒကံ၊ ထက်ဝန်းကျင်ကောင်းသော။ သုတ္တံ၊ သည်။ သဗ္ဗဘာဂမနောဟရာ၊ အလုံးစုံသောအဖို့အားဖြင့် စိတ်နှလုံးကိုဆွဲဆောင်နိုင်သော။ သဗ္ဗပါလိဖုလ္လာ၊ အလုံးစုံပင်လုံးကျွတ်ပွင့်သော သစ်ပင်အပေါင်းရှိသော။ ဝနသဋ္ဌာ ဝိယ၊ တောအုပ်နှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကော ဝနရာဇိ ဝိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ တေန၊ ကြောင့်၊ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝနပုဂ္ဂမ္ဗေ ယထ ဖုဿိတဂ္ဂေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ နာနာနုသန္ဓကံ၊ အထူးထူးသောအနုသန္ဓေရှိသော။ နာနာပေယျာလံ၊ အထူးထူးသောပေယျာလရှိသော။ ဝိဝိဓနယနိပုဏံ၊ အထူးထူးသော နည်းတို့ဖြင့် သိမ်မွေ့သော။ ဗဟုဝိဓကမ္မဋ္ဌာနမုခံ၊ များသောအပြားရှိသော ကမ္မဋ္ဌာနမုခရှိသော၊ ဝါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသော တံခါးမုခရှိသော။ သုတ္တန္တံ၊ ကို။ အတ္ထိကေဟိ၊ အလိုရှိကုန်သောသူတို့သည်။ သက္ကစ္စံ၊ စွာ။ သမုပဇီဝိတဗ္ဗံ၊ ကောင်းစွာမှီ၍ အသက်မွေးအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သီတစ္ဆာယော၊ ပ။ ရုက္ခော ဝိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ သညာနာနတာယာတိ၊ ကား။ နိမိတ္တပဋ္ဌာနတော၊ နိမိတ်သင်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌သာလျှင်။ ပဝတ္တသညာနံ၊ ဖြစ်သော သညာတို့၏။ နာနာဝိဓဘာဝတော၊ အထူးထူးအပြားပြား ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဣမေ တယော ဓမ္မာတိ၊ ကား။ အဿာသော၊ ၎င်း။ ပဿာသော၊ ၎င်း။ နိမိတ္တံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနဝသေန၊ အားဖြင့်။ မနသိကာတဗ္ဗဘာဝေန၊ နှလုံးသွင်းအပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ န ဥပလဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်။ န စ ဥပစာရန္တိ၊ ကား။ ဥပစာရမ္ပိ၊ သို့သော်လည်း။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်ပဲရှိတုံသေး၏။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ပဂေဝ၊ အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ ယဿ ပနာတိ၊ အစရှိသော။ ဝိဇ္ဇမာနပက္ခော၊ ရှိသည်ကို ပြဆိုသော အဖို့ကို။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ကိုအစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝုတ္တဿေဝ၊ ဖြစ်သော။ အတ္တဿ၊ ကို။ သမတ္တနတ္ထံ၊ ပြီးစေခြင်းအကျိုးငှါ။ ကကစ္စပမာယံ၊ ၌။ အာဂတာ၊ ကုန်သော။ နိမိတ္တန္တိအာဒိ-ကာ၊ ကုန်သော။ ဂါထာ၊ တို့ကို။ ပစ္စာနိတာ၊ တဖန်ဆောင်အပ်ကုန်၏။

[၃၃၆] ၂၃၂။ နိမိတ္တေတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေ၊ သော။ ပဋိဘာဂ-
 နိမိတ္တေ၊ သည်။ ဧဝံ ဟောတိတိ၊ ကား။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုတ္တဿ၊ အားထုတ်
 သော ယောဂီအား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုနပျုနံ၊
 လဲ။ ဧဝံ၊ သို့။ မနသိ ကရေဟိ၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ၏။ ဝေါသာနံ
 အာပဇ္ဇေယျာတိ၊ ကား။ နိမိတ္တံ နာမ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်မည်သည်ကို။ ဥပ္ပါဒေတုံ၊
 ငှါ။ ဒုက္ကရံ၊ ပြုနိုင်ခဲ၏။ တယိဒံ - တံ ဣဒံ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။ (မယာ၊
 သည်။) လဒ္ဓံ၊ ရအပ်ပြီ။ အဟံ၊ သည်။ ဟန္တု ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ယဒါ ဝါ
 တဒါ ဝါ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသော ကာလ၌။ ဝိသေသံ၊ တရားထူးကို။
 နိဗ္ဗုတ္တေဿာမိ၊ ဖြစ်စေအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သင်္ကေတံ၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်းသို့။
 အာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ ဝိသိဒေယျာတိ၊ ကား။ တွေ့ကံ ကာလံ၊ ဤမျှ
 လောက်သောကာလပတ်လုံး။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုတ္တဿ၊ သော။ (မေ၊
 အား။) နိမိတ္တမ္ပိ၊ နိမိတ်မျှသည်လည်း။ န ဥပ္ပန္နံ၊ မဖြစ်ပေါ်သေး။ (အဟံ၊
 သည်။) ဝိသေသဿ၊ တရားထူးကို။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်တန်ဟု။ မညေ၊
 အောက်မေ့၏။ (တနည်း) အဘဗ္ဗော မညေ၊ မထိုက်တန်ယောင်တကား။
 ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ ဝိသာဒံ၊ ပင်ပန်းခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ရ၏။

ဣမာယ ပဋိပဒါယ၊ ဤအကျင့်ဖြင့်။ ဇရာမရဏတော၊ မှ။ မုစ္ဆိဿာမိ၊
 လွတ်မြောက်ရအံ့။ ဣတိ၊ သွင်း၍။ ပဋိပန္နဿ၊ ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။
 နိမိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ကထံ၊ ကြောင့်။ သင်္ကေတပတ္တိ၊ တွန့်ဆုတ်
 ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ အံ့နည်း။) ဘိယျောသော မတ္တာယ၊
 အတိုင်းထက်အလွန်။ ဥဿာဟမေဝ၊ အားထုတ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ကရေယျ၊
 ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိမိတ္တမိဒံ။ပ။ ဝတ္တဗ္ဗောတိ၊ ဟူ၍။ မဇ္ဈိမဘာဏကာ၊ တို့
 သည်။ အာဟု၊ ကုန်၏။ ဝေန္တိ၊ ကား။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေ-
 ယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဘာဝနာစိတ္တဿ၊ ကို။ ဌပနေန၊ ထားခြင်းဖြင့်။ ဣတော
 ပဘုတိတိ၊ ကား။ ဣတော ပဋိဘာဂနိမိတ္တုပ္ပတ္တိတော။ ဤပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်
 ပေါ်သည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အနုဗန္ဓနာယ စ။ပ။ မနသိ ကရေဟိတိ၊
 ဟူသော။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကား၌။ အနုဗန္ဓနံ စ၊
 ကို၎င်း။ ဖုသနံ စ၊ ကို၎င်း။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ ၍။ ဌပနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝနာ၊
 ပွားစေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌပနာဝသေနော၊ ဖြင့်သာ
 လျှင်။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ပေါရာဏေဟိ၊ တို့သည်။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တော ဝေ။ လျှင်တည်း။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိမိတ္တေတိ ဂါထံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။
 နိမိတ္တေတိ၊ ကား။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေ၊ ၌။ ဌပယံ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဘာဝနာစိတ္တံ၊
 ကို။ ဌပေန္တော၊ ထားလျက်၊ ဌပနာဝသေန၊ ဖြင့်။ မနသိ ကရေန္တော၊ လျက်။

ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ နာနာကာရန္တိ၊ ကား။ စတ္တာရော ဝဏ္ဏာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ နာနာကာရံ၊ ကို။ ဟိ - သစ္စံ၊ ၏။ ဧတံ ကေဝစနံ၊ ဤကေဝုဇ်ကို။ အာကာရသာမညဝသေန၊ အာကာရတို့၏တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ကတံ၊ ၏။) ဝိဘာဝယန္တိ၊ ကား။ ဝိဘာဝေန္တော အန္တရဓာပေန္တော၊ ကွယ်စေလျက်။ ဟိ - သစ္စံ၊ ၏။ နိမိတ္တုပ္ပတ္တိတော၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်သည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဧ အာကာရာ၊ တို့သည်။ အမနသိကရောတော၊ နှလုံးမသွင်းသောယောဂီအား၊ ဝါ၊ နှလုံးမသွင်းသောကြောင့်။ အန္တရဟိတာ ဝိယ၊ ကွယ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဿာသပဿာသေတိ၊ ကား။ အဿာသပဿာသေ၊ ဌ်။ ယော နာနာကာရော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုအထူးထူးသော အခြင်းအရာကို။ ဝိဘာဝယံ၊ ကွယ်စေလျက်။ ဝါ၊ တနည်း။ အဿာသပဿာသမ္ပုတေ၊ သတို့မှဖြစ်သော။ နိမိတ္တေ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်၌။ သကံ စိတ္တံ နိဗ္ဗတိတိ၊ ကား။ တာယ ဧဝ ဌပနာယ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္တနော၊ ၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပနိဗ္ဗတိ၊ ကပ်၍ ဖွဲ့ချည်၏။ အပ္ပေတိ၊ အပ္ပနာသို့ရောက်စေ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ယေ ပန၊ အကြင်ဆရာတို့သည်ကား။ ဝိဘာဝယန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ ဝိဘာဝေန္တော ဝိဒိတံ ပါကဋ္ဌံ ကရောန္တောတိ အတ္ထိ၊ ထင်ရှားပြုလျက် သိအပ်သည် ထင်ရှားသည်ကို ပြုလျက် ဟူသောအနက်ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ပုဗ္ဗဘာဂဝသေန၊ ရှေ့အဖို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ယုဇ္ဇေယျ၊ သင့်ရာ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ အယံ၊ သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဂါထာ၌။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဓိတိသမ္ပန္နတ္တာ၊ အားထုတ်မှုလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဓိရော၊ ဓိရမည်သော။ ယောဂီ၊ သည်။ အဿာသပဿာသေ၊ ဌ်။ နာနာကာရံ၊ စတ္တာရော ဝဏ္ဏာ-ဟု ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အထူးထူးသောအခြင်းအရာကို။ ဝိဘာဝေန္တော၊ ထင်ရှားစေလျက်။ နာနာကာရတော၊ အားဖြင့်။ တေ၊ ထိုအဿာသပဿာသတို့ကို။ ပဇာနန္တော၊ သိလျက်။ ဝိဒိတေ၊ သိအပ်သည်တို့ကို။ ပါကဋ္ဌေ၊ ထင်ရှားသည်တို့ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။ ဝါ၊ တနည်း။ နာနာကာရံ - နာနာကာရေ၊ အထူးထူးသော အခြင်းအရာရှိကုန်သော။ ဩဋ္ဌာရိကောဋ္ဌာရိကေ၊ ရုန့်ရင်းကုန် ရုန့်ရင်းကုန်သော အဿာသပဿာသတို့ကို။ ပဿမ္မေန္တော ဝူပသမေန္တော၊ ငြိမ်းစေလျက်။ တတ္ထ၊ ထိုအဿာသပဿာသတို့၌။ ယံ နိမိတ္တံ၊ အကြင်ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်၏။ တသ္မိံ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေန္တော၊ ထားလျက်။ အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။ သကံ စိတ္တံ၊ မိမိ၏စိတ်ကို။ နိဗ္ဗတိ၊ ဖွဲ့ချည်၏။ အပ္ပေတိ၊ အပ္ပနာသို့ရောက်စေ၏။ ဣတိ၊ ဤကား အနက်တည်း။

၁-ပဌမအဖွင့်အလို အဿာသပဿာသေ၊ ဌ်။ နာနာကာရံ၊ ကို။ ဝိဘာဝယံ၊ ကွယ်စေလျက်။ ဟု ယောဇနာ။ ဒုတိယအဖွင့်အလို အဿာသပဿာသေ၊ သတို့မှဖြစ်သော။ နိမိတ္တေ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်၌။ ဟု ယောဇနာ။

[၃၃၇] ဝဏ္ဏတောတိ၊ ကား။ ပိဗုပိဏ္ဍတာရကရူပါဒီသု ဝိယ၊ ဂွမ်းစိုင့်၊ ကြယ်ရောင် အဆင်း စသည်တို့၌ကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌိတဝဏ္ဏတော၊ ထင်သော အဆင်း အားဖြင့်။ လက္ခဏတောတိ၊ ကား။ ခရဘာဝါဒီသဘာဝတော၊ ကြမ်းသည်၏ အဖြစ်စသောသဘောအားဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ အနိစ္စာဒိလက္ခဏတော၊ ဖြင့်။ ။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။ ရက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၎င်း။ နိမိတ္တဿ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။ ရက္ခဏံ နာမ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းမည်သည်။ တတ္ထ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်၌။ ပဋိလဒ္ဓဿ၊ ပြီးသော။ ဥပစာရဇ္ဈာနဿ၊ ကို။ ရက္ခဏေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုနပျုနံ၊ ပ။ ဂမယိတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၎င်း။

၂၃၃။ ဧတ္ထောတိ၊ ကား။ တေဿံ ကာယာနုပဿနာယံ၊ ၌။ ပါရိသုဒ္ဓိံ ပတ္တုကာမောတိ၊ ကား။ အဓိဂန္တုကာမော စ၊ ရခြင်းငှါ အလိုရှိလတ်သော် ၎င်း။ သမာပဇ္ဇိတုကာမော စ၊ ဝင်စားခြင်းငှါ အလိုရှိလတ်သော်၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုအဓိဂန္တုကာမ၊ သမာပဇ္ဇိတုကာမနှစ်ပါးတို့တွင်။ သလ္လက္ခဏာဝိဝဇ္ဇနာဝသေ-
န၊ တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အဓိဂန္တုကာမော၊ လတ်သော်။ သလ္လက္ခဏာဝသေန၊ အားဖြင့်။ သမာပဇ္ဇိတုကာမော၊ လတ်သော်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ နာမရူပံ၊ ပ။ ပဌပေတိတိ၊ ဟူ၍။ သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီးသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိတ္တာရတော၊ အားဖြင့်။ ဒဿေတု၊ ငှါ။ ကထန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ ယထာ ဟိတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ ကာယဿ စ၊ ၎င်း။ စိတ္တဿ စ၊ ၎င်း။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။ သမုဒယဘာဝဒဿနံ၊ ဖြစ်ကြောင်း၏အဖြစ်ကိုပြသောစကားတည်း။ ကမ္မာရ-
ဂဂ္ဂရိယာတိ၊ ကား။ ကမ္မာရာနံ၊ ပန်းဘဲသမားတို့၏။ ဥက္ကာယံ၊ မီးဖို၌။ အဂ္ဂိမေနဘတ္ထာယ၊ မီးကိုမှုတ်သော သားရေအိတ် (ဖားဖို) ကို၊ ဝါ၊ သည်။ မေမာနာယာတိ၊ ကား။ မေယန္တိယာ၊ မှုတ်စေအပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ မှုတ်လတ် သော်။ ဝါတံ၊ လေကို။ ဂါဟာပေန္တိယာ၊ ယူစေသည်ရှိသော်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တဇ္ဇန္တိ၊ ကား။ တဒနုရူပံ၊ ထိုလေမှုတ်ခြင်းအားလျော် သော။ ဝေမေဝါတိ ဧတ္ထ၊ ဝေမော-အစရှိသော ဤပါ၌။ ကမ္မာရဂဂ္ဂရိ ဝိယ၊ ပန်းဘဲသမားတို့၏ ဖားဖိုကဲ့သို့။ ကရဇကောယော၊ ကို။ (ဒဌဗ္ဗော၊ ၎င်း။) ဝါယာ-
မော ဝိယ၊ လေကိုမှုတ်ခြင်းလုံလကဲ့သို့။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဒဌဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ အဿာသ-
ပဿာသာ၊ တို့သည်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ ဌာန်တို့သည်။ ကိဉ္ဇာပိ (ဟောန္တိ)၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ကရဇကောယံ၊ ကို။ ဝိနာ၊ ၍။ တေသံ၊ ထိုအဿာသပဿာသတို့၏။ အပ္ပဝတ္တနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ကာယဉ္စ၊ ပ။ ပဿာသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။

တဿာတိ၊ ကား။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယံ ပရိယေသတီတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ ရူပသမုဒယောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒိကံ၊ အစရှိသော။ ပစ္စယံ၊ အကြောင်းကို။ ဝိမံသတိ၊ စူးစမ်း၏။ ပရိဂ္ဂဟာတိ၊ သိမ်းဆည်း၏။ ကင်္ခံ ဝိတရတီတိ၊ ကား။ အဟောသိံ။ပ။ နယပ္ပဝတ္တံ၊ ဤသို့အစရှိသော နည်းဖြင့်ဖြစ်သော။ သောဠသဝတ္ထုကံ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဝတ္ထုရှိသော။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ကို။ အတိက္ကမတိ၊ လွန်မြောက်၏။ ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်၏။ ယံ ကိဉ္စိ ရှုပ်။ပ။ နယပ္ပဝတ္တံ၊ ဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့်ဖြစ်သောဉာဏ်သည်။ ကလာပသမ္ပသနံ၊ အပေါင်းလိုက်အားဖြင့် သုံးသပ်သော ဉာဏ်မည်၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေတိ၊ ကား။ ပဋိပဒါ။ပ။ပန္နာယ၊ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၌ အကျုံးဝင်သော။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာယ၊ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုသောဉာဏ်၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နော၊ ကုန်သော။ ဩဘာသာဒယောတိ၊ ကား။ ဩဘာသော၊ အရောင် အလင်း၎င်း။ ဉာဏံ၊ ၎င်း။ ပီတိ၊ ၎င်း။ ပဿဒ္ဓိ၊ ၎င်း။ သုခံ၊ ၎င်း။ အဓိမောက္ခော၊ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်ခြင်း၎င်း။ ပဂ္ဂဟော၊ ချီးမြှောက်ခြင်း၎င်း။ ဥပေက္ခာ၊ ၎င်း။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်သောသတိ၎င်း။ နိကန္တိ၊ လိုလား နှစ်သက်ခြင်း၎င်း။ ဝါ၊ ကပ်ငြိခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ၊ ဤသည်တို့သည်။ ဩဘာသာဒယော။ ကုန်သော။ ဒသ၊ ဥပက္ခိလေသဆယ်ပါးတို့တည်း။ ဥဒယံ ပဟာယာတိ၊ ကား။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်သော။ သင်္ခါရာနံ၊ တရားတို့၏။ ဥဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ စွန့်လွှတ်၍။ တေသံ၊ ထိုသင်္ခါရတရားတို့၏။ ဘင်္ဂဿေဝ၊ ဘင်္ဂကိုသာလျှင်။ အနုပဿနတော၊ ရှုခြင်းကြောင့်။ ဘင်္ဂါနုပဿနံ၊ မည်သော။ ဉာဏံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ၍။ အာဒိနဝါနုပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမာယ၊ နာဉာဏ်ရှေ့သွားရှိသော။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ၊ နာ ဉာဏ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗိဒ္ဓန္တော၊ ငြီးငွေ့သည်ဖြစ်၍။ မုဉ္ဇိတု။ပ။ ဉာဏာနံ၊ မုဉ္ဇိတုကမ္ပတာဉာဏ်၊ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏ်၊ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်၊ အနုလောမဉာဏ်တို့၏။ စိဏ္ဏပရိယန္တေ၊ လေ့ကျက်ပြီး ဖြစ်ပြီးသည်၏အဆုံး၌။ ဥပ္ပန္နဂေါတြဘုဉာဏာနန္တရံ၊ ဖြစ်သောဂေါတြဘုဉာဏ်၏ အခြားမဲ့၌။ ဥပ္ပန္နော၊ သော။ မဂ္ဂဉာဏေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊ တို့၌။ ဝိရဇ္ဇန္တော၊ တပ်မက်ကင်းဆဲဖြစ်၍။ ဝိမုစ္စန္တော၊ လွတ်မြောက်ဆဲဖြစ်၍။ [၃၃၈] ဟိ၊ မှန်။ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ ၌။ အရိယော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝိရဇ္ဇတီတိ စ၊ တပ်မက် ကင်းဆဲဟူ၍၎င်း။ ဝိမုစ္စတီတိ စ၊ လွတ်မြောက်ဆဲဟူ၍၎င်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယထာက္ကမေန။ပ။ ပါပုဏိတွာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ မဂ္ဂ။ပ။ သင်္ခါတဿ၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ပယ်အပ်ပြီးသောကိလေသာ ကြွင်းသော ကိလေသာဟု ဆိုအပ်သော။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗဿ၊ ဆင်ခြင်အပ်သော အာရုံတရား၏။ ပဘေဒေန၊ ဖြင့်။ ဧကေနဝိသတိဘေဒဿ၊ တခုယုတ်နှစ်ဆယ်အပြားရှိသော။ ဟိ၊ မှန်။ အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ အဝသိဋ္ဌကိလေသာဘာဝေန၊ ကြွင်းသော ကိလေသာ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဧကေနဝိသတိတာ၊ တခုယုတ်နှစ်ဆယ်၏

အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ဇာ။) အဿာတိ၊ ကား။ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာနိကဿ၊ ဌာန်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။

၂၃၄။ ဝိသုံ၊ ခြား။ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာနယော နာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ မူ။) ပဌမစတုက္ကဝသေန၊ ဖြင့်။ အဓိဂတဇ္ဈာနဿ၊ ရအပ်ပြီးသော ဈာန်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝေဒနာစိတ္တဓမ္မာနုပဿနာဝသေန၊ နာတို့၏အစွမ်း အားဖြင့်။ ဒေသိတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ တေသန္တိ၊ ကား။ တိဏ္ဍံ စတုက္ကနံ၊ စတုက္ကတို့၏။

ပီတိပဋိသံဝေဒိတိ၊ ကား။ ပီတိယာ၊ ပီတိကို။ ပဋိပဋိ၊ အသီးအသီး။ သမ္မဒေဝ၊ လျှင်။ ဝေဒနသိလော၊ သိခြင်းအလေ့ရှိ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ တဿာ၊ ထိုပီတိကို။ ပဋိပဋိ၊ သီး။ သမ္မဒေဝ၊ လျှင်။ ဝေဒေါ၊ သိခြင်းသည်။ တေဿ၊ ဤယောဂီအား။ အတ္ထိ၊ ဇာ။ ဝါ၊ တနည်း။ တံ၊ ထိုပီတိကို။ ပဋိပဋိ၊ သီး။ သမ္မဒေဝ၊ လျှင်။ ဝေဒယမာနော၊ သိတတ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပီတိပဋိသံဝေဒိ ဟူသောပုဒ်၌။ သံဝေဒနဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ သံဝေဒန-သဒ္ဓါဖြင့်ပင်လျှင်။ ပီတိယာ၊ ဇာ။ ဝါ၊ ကို။ သက္ကစ္စံ၊ စွာ။ ဝိဒိတဘာဝေါ၊ သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ သည်။ ဗောဓိတော၊ သိစေအပ်ပြီးသည်။ ကာမံ ဟောတိ၊ ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ယေဟိ ပကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တဿာ၊ ထိုပီတိကို။ သံဝေဒနံ၊ ကောင်းစွာသိခြင်းကို။ ဣစ္ဆိတံ၊ ဇာ။ တံ၊ ထိုအပြားကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ပဋိပဋိ၊ သီး။ သံဝေဒိ၊ ကောင်းစွာသိလေ့ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိသံဝေဒိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ (ကတံ၊ ပြုအပ်၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ဒွိဟာကာရေဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဇာ။

တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ကထံ။ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူသောစကားသည်။ ပုစ္ဆာဝစနံ၊ အမေးစကားတည်း။ သပ္ပိတိကေ ဒွေ ဈာနေ သမာပဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ ပီတိ-သဟဂတာနိ၊ ကုန်သော။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ပဌမဒုတိယဇ္ဈာနာနိ၊ တို့ကို။ ပဋိ-ပါဠိယာ၊ တိုင်း။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဇာ။ တဿာတိ၊ ကား။ တေန၊ ထိုဈာန်ဝင်စား သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ဤတဿ-ဟူသောပုဒ်သည်။ ပဋိသံဝိဒိ-တာတိပဒံ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ အပေက္ခိတော၊ ငဲ့၍။ ကတ္ထုအတ္ထေ၊ ကတ္တား အနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ သာမိဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ သမာပတ္တိက္ခ-ဏေတိ၊ ကား။ သမာပန္နက္ခဏေ၊ ဝင်စားဆဲခဏ၌။ ဈာနပဋိလာဘေနာတိ၊ ကား။ ဈာနေန၊ နှင့်။ သမဂီဘာဝေန၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အာရမ္မဏ-တောတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏမုခေန၊ အာရုံကိုအကြောင်းပြုသဖြင့်။ တဒါ-ရမ္မဏဇ္ဈာနပရိယာပန္နာ၊ ထိုအာနာပါနနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသောဈာန်၌ အကျုံး-ဝင်သော။ ပီတိ၊ ကို။ ဝါ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊ သိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အာရမ္မဏဿ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ဟူသော အာရုံ၏။ ပဋိသံဝိဒိ-

တတ္ထာ၊ ကောင်းစွာသိအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ကိံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ယထာ နာမ၊ ကား။ သပ္ပပရိယေသနံ၊ မြေကို ရှာခြင်းငှါ။ (တာဒတ္ထ၌ အံ-သက်) စရန္တေန၊ လှည့်လည်သောသူသည်။ တဿ၊ ထိုမြေ၏။ အာသယေ၊ နေရာအရပ်ကို။ ပဋိသံဝိဒိတေ၊ ကောင်းစွာသိအပ်ပြီး သည်ရှိသော်။ သောပိ၊ ထိုမြေကိုလည်း။ ဝါ၊ သည်လည်း။ ပဋိသံဝိဒိတော ဧဝ၊ သိအပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဂဟိတော ဧဝ၊ ဖမ်းယူအပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) မန္တာဂဒဗလေန၊ မန္တာန်ဆေးတို့၏အားအစွမ်း ဖြင့်။ တဿ၊ ထိုမြေကို။ ဂဟဏဿ၊ ဖမ်းယူခြင်း၏။ သုကရတ္တာ၊ ပြုလွယ်သည် ၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ပီတိယာ၊ ၏။ အာသယဘူတေ၊ နေရာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အာရမ္မဏေ၊ ကို။ ပဋိသံဝိဒိတေ၊ ရှိသော်။ သာ ပီတိ၊ ထိုစျာန်၌ အကျုံးဝင်သော အာရမ္မဏိကပီတိကို၊ ဝါ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိတော ဧဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သလက္ခဏတော စ၊ သဘာဝလက္ခဏာအား ဖြင့်၎င်း။ သာမညလက္ခဏတော စ၊ သာမညလက္ခဏာအားဖြင့်၎င်း။ (သီမုန့်နှင့် အညီပင်) တဿာ၊ ထိုပီတိကို။ ဂဟဏဿ၊ ယူခြင်း၏။ ဝါ၊ ရှုခြင်းသိခြင်း၏။ သုကရတ္တာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

ကထံ၊ သို့။ ဝါ၊ ဖြင့်။ အသမ္မောဟတော၊ အားဖြင့်။ ပီတိ၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္မန္တတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝိပဿနာက္ခဏေတိ၊ ကား။ တိက္ခဝိသဒပ္ပတ္တာယ၊ ထက်မြက် သန့်ရှင်းခြင်းသို့ရောက်သော။ (သီဟိန္ဒုမုန့် မြန်မာမူဟောင်းတို့၌ရှိသော တိက္ခ ဝိသဒပ္ပတ္တာယ-ဟူသောပါဌ်က သာ၍ကောင်းသည်။ တိက္ခဝိသဒပ္ပတ္တာယ၊ ထက်မြက်သန့်ရှင်းစွာဖြစ်သော)။ ဝိပဿနာပညာယ၊ ဖြင့်။ [၃၃၉] ဝိသယတော၊ အာရုံအားဖြင့်။ ဝါ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့်။ ဒဿနက္ခဏေ၊ ရှုဆဲခဏ၌။ လက္ခဏပဋိဝေဓေနာတိ၊ ကား။ ပီတိယာ၊ ၏။ သလက္ခဏဿ စ၊ မိမိ၏သဘော လက္ခဏာကို၎င်း။ သာမညလက္ခဏဿ စ၊ ကို၎င်း။ ပဋိဝိဇ္ဈနေန၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ယဿ၊ အကြင်သဘောတရား၏။ ဝိသေသတော စ၊ ဝိသေသအားဖြင့်၎င်း။ သာမညတော စ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ယံ လက္ခဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တသ္မိံ၊ ထိုဝိသေသလက္ခဏာ၊ သာမညလက္ခဏာကို။ ဝိဒိတေ၊ သော်။ သော၊ ထိုသဘောတရားကို၊ ဝါ၊ သည်။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သော အားဖြင့်။ ဝိဒိတော ဧဝ၊ သိအပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အသမ္မောဟတော ပီတိ ပဋိသံဝိဒိတော ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ပါဠိယာ ဧဝ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝိဘာ-
ဝေတုံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တဉ္စေတန္တိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။

ဒီသံအဿာသဝသေနာတိအာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသောပါဌ်တို့၌။ ယံ၊ အကြင်
စကားကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။
ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ အထူးကား။ တတ္ထ၊
ထိုအောက်သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗအရာ၌။ သတောကာရိတာဒဿနဝသေန၊ သတောကာရိ
အဖြစ်ကိုပြသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပါဠိ၊ သည်။ အာဂတာ၊ လာ၏။ ဣဓ၊
ဤအရာ၌။ ပီတိပဋိသံဝေဒိတာဝသေန၊ သံဝေဒိအဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။
(အာဂတာ၊ ၎င်း။) စ၊ ဆက်။ ပီတိပဋိသံဝေဒိတာ၊ ဒီအဖြစ်ကို။ အတ္ထတော၊
အားဖြင့်။ ဝိဘတ္တာ ဝေ၊ ဝေဘန်အပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ အပိစ၊ တနည်း
လည်း။ အယံ၊ ဤဆိုလတ်သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သင်္ခေပတ္တော၊
တည်း။ ဒီသံအဿာသဝသေနာတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏဘူတဿ၊ သော။
ဒီဃဿ၊ ရှည်သော။ အဿာသဿ၊ ၎င်း။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဇာနတော၊
သိသောယောဂီသည်။ သာ ပီတိ၊ ထိုစျာန်၌အကျုံးဝင်သော အာရမ္မဏိကပီတိ
ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။
သမ္ပန္နော၊ ၎င်း။ စိတ္တဿ။ပ။ ပဇာနတောတိ၊ ကား။ စျာနပရိယာပနံ၊ သော။
အဝိက္ခေပေါတိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမံ၊ သော။ စိတ္တဿေကဂ္ဂတံ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာကို။
တံသမ္ပယုတ္တာယ၊ ထိုစိတ္တေကဂ္ဂတာနှင့်ယှဉ်သော။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပဇာန-
တော၊ ယောဂီသည်။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ထင်စွာပြအံ့။ အာရမ္မဏမုခေန၊ အာရုံ
ဟူသောအကြောင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ အာရုံကိုအကြောင်းပြုသဖြင့်။ ပီတိ၊ ကို၊ ဝါ၊
သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ ယထေဝ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့သာလျှင်။ ဝေံ၊
တူ။ တံသမ္ပယုတ္တဓမ္မာပိ၊ ထိုပီတိနှင့်ယှဉ်သော တရားတို့ကိုလည်း။ ဝါ၊
တို့သည်လည်း။ အာရမ္မဏမုခေန၊ ဖြင့်။ ပဋိသံဝိဒိတာ ဝေ၊ သိအပ်ကုန်သည်
သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤတွင်တရပ်ပြီး၏။ သတိ ဥပဋ္ဌိတာ
ဟောတိတိ၊ ကား။ ဒီသံ အဿာသဝသေန၊ ရှည်သောအဿာသ၏ အစွမ်း
အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ရှည်စွာဟူ၍ ဟောအပ်သော အဿာသ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။
(ဥပဋ္ဌိတာ-၌စပ်) စျာနသမ္ပယုတ္တာ၊ သော။ သတိ၊ သည်။ တဿ၊ ထိုစျာန်၏။
အာရမ္မဏေ၊ ဒီဃအဿာသဟူသောအာရုံ၌။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ ကပ်၍တည်သည်
ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ထင်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ထင်သောကြောင့်။ အာရမ္မဏမုခေန၊ သဖြင့်။
စျာနေပိ၊ ၌လည်း။ ဥပဋ္ဌိတာ နာမ၊ ကပ်၍တည်သည်မည်သည်၊ ဝါ၊ ထင်သည်
မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ တာယ သတိယာတိ၊ ကား။ ဝေံ၊ သို့။ ဥပဋ္ဌိတာယ၊
ထင်သော။ တာယ သတိယာ၊ ဖြင့်။ ယထာဝုတ္တေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော။
တေန ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏဿ၊ ၎င်း။ သုပ္ပဋိဝိဒိတတ္တာ၊ ကောင်းစွာ
သိအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုအာရုံ၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။
တဒါရမ္မဏာ၊ ထိုအာရုံလျှင် အာရုံရှိသော။ သာ ပီတိ၊ ထိုစျာန်၌ အကျုံးဝင်
သော အာရမ္မဏိက ပီတိကို၊ ဝါ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

ဒီသံပဿာသဝသေနာတိအာဒိသုပိ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိတို့၌လည်း။ ဣဒိ-
နာဝ နယေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဧဝံ၊ သို့။ ပဌမစတုက္ကဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒဿိတံ၊ ပြီးသော။ ပီတိပဋိသံဝေဒနံ၊
ပီတိကို အသီးအသီး ကောင်းစွာသိခြင်းကို။ အာရမ္မဏတော စ၊ ဖြင့်၎င်း။
အသမ္မောဟတော စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝိဘာဏတော၊ ဝေဖန်သောအားဖြင့်။
ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အာဝဇ္ဇတောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။
အာဝဇ္ဇတောတိ၊ ကား။ ဈာနံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇန္တဿ၊ ဆင်ခြင်သောသူသည်။
သာ ပီတိတိ၊ ကား။ ဈာနပရိယာပန္နာ၊ သော။ သာ ပီတိ၊ ကို။ ဇာန-
တောတိ၊ ကား။ သမာပန္နက္ခဏေ၊ ဝင်စားဆဲခဏ၌။ အာရမ္မဏမုခေန၊ အာရုံ
ကိုအကြောင်းပြုသဖြင့်။ ဇာနတော၊ သိသောသူသည်။ “တဿ၊ ထိုသိသော
သူသည်။ သာ ပီတိ၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။”
ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ ပဿတောတိ၊ ကား။ ဒဿနဘူတေန၊ ရှုတတ်
မြင်တတ်သောပညာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဈာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊
၍။ ပဿန္တဿ၊ ရှုမြင်သောသူသည်။ ပစ္စဝေက္ခတောတိ၊ ကား။ ဈာနံ၊ ကို။
ပစ္စဝေက္ခန္တဿ၊ ပြန်လှည့်၍ ဆင်ခြင်သောသူသည်။ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌဟတောတိ၊
ကား။ “တ္ထေကံ ဝေလံ၊ ဤမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ဈာနသမဂ္ဂံ၊
သည်။ ဘဝိဿာမိ၊ အံ။” ဣတိ၊ သို့။ ဈာနစိတ္တံ၊ ကို။ အဓိဋ္ဌဟန္တဿ၊
ဆောက်တည်သောသူသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဉ္စန္ဒံ၊ ကုန်သော။ ဝသီဘာဝါနံ၊ တို့၏။
ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဈာနဿ၊ ကို။ ပဇာနနမုခေန၊ သိခြင်းကိုအကြောင်းပြုသဖြင့်။
အာရမ္မဏတော၊ အားဖြင့်။ ပီတိယာ၊ ကို။ ပဋိသံဝေဒနာ၊ ခြင်းကို။
ဒဿိတာ၊ ပြအပ်၏။

[၃၄၀] ဣဒါနိ၊ ၌။ ယေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ အကြင်သဒ္ဓါအစရှိသောတရား
တို့ဖြင့်။ ဈာနံ စ၊ သည်၎င်း။ ဝိပဿနာ စ၊ သည်၎င်း။ သိဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။
ဈာနပရိယာပန္နာနံ စ၊ ဈာန်၌အကျုံးဝင်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိပဿနာ-
မဂ္ဂပရိယာပန္နာနံ စ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ သဒ္ဓါဒီနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊
ဖြင့်။ ပီတိပဋိသံဝေဒနံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သဒ္ဓါယ အဓိမုစ္စတောတိအာဒိ၊
ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အဓိမုစ္စတောတိ၊ ကား။ သမထဝိပဿနာ-
ဝသေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓါဟန္တဿ၊ ယုံကြည်သောသူသည်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါ-
ယော၊ တည်း။ ဝီရိယံ ပဂ္ဂဏှတောတိအာဒိသုပိ၊ ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ
နယော၊ ပင်လျှင်တည်း။ (သမထဝိပဿနာဝသေန ပဂ္ဂဏှတော-စသည်ဖြင့်
သိရမည်ဟု ဆိုလို၏) အဘိညေယျန္တိ၊ ကား။ အဘိဝိသိဋ္ဌာယ၊ ထူးသော။
ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်သောသစ္စာလေးပါးကို။ အဘိဇာနတောတိ၊

ကား။ ဝိပဿနာပညာပုဗ္ဗင်္ဂမာယ၊ ဝိပဿနာပညာရွှေသွားရှိသော။ မဂ္ဂပညာယ၊
ဖြင့်။ ဇာနတော၊ သိသောသူသည်။ ပရိညေယျန္တိ၊ ကား။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ကို။ တိရဏ-
ပရိညာယ စ၊ ဖြင့်၎င်း။ မဂ္ဂပညာယ စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပရိဇာနတော၊ ပိုင်းခြား၍
သိသောသူသည်။ ပဟာတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ သမုဒယသစ္စံ၊ ကို။ ပဟာနပရိညာယ
စ၊ ဖြင့်၎င်း။ မဂ္ဂပညာယ စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပဇဟတော၊ ပယ်သောသူသည်။
ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပွားစေအပ်သော။ မဂ္ဂသစ္စံ၊ ကို။ ဘာဝယတော၊ ပွားစေသောသူ
သည်။ သစ္စိကာဘဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော။ နိရောဓသစ္စံ၊ ကို။ သစ္စိ-
ကရောတော၊ ပြုသောသူသည်။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။
ပိတိယာ ဝေ၊ ဇာသာလျှင်။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ အဘိညေယျာဒိနိ၊ ယျ-စသည်
တို့ကို။ ဥဒ္ဓရန္တိ၊ ထုတ်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုသို့ထုတ်ခြင်းသည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။
(ကသွာ၊ ကား) ဈာနာဒိသမုဒါယံ၊ ဈာန်အစရှိသော အပေါင်းကို။ ဥဒ္ဓရိတွာ၊
၍။ တတော၊ ထိုဈာန်အစရှိသောအပေါင်းမှ။ ပိတိယာ၊ ကို။ နိဒ္ဓါရဏဿ၊
အသီးအခြားသုတ်ခြင်း၏။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်သမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်၌။ ဒီသံ အဿာသဝသေနာတိ-
အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ပဌမစတုက္ကဝသေန၊ အားဖြင့်။ အာရမ္မဏ-
တော၊ အားဖြင့်။ ပိတိပဋိသံဝေဒနံ၊ ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာဝဇ္ဇတောတိ-
အာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တထာ၊ တူ။
(အာရမ္မဏတော၊ ဖြင့်။ ပိတိပဋိသံဝေဒနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။) ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။
အဘိညေယျံ၊ အဘိဇာနတောတိအာဒိဟိ၊ အစရှိသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ အသမ္မောဟ-
တော၊ အားဖြင့်။ (ပိတိပဋိသံဝေဒနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။) သဒ္ဓါယ အဓိမုစ္စတော-
တိအာဒိဟိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဥဘယကာပိ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်လည်း။ (ပိတိ-
ပဋိသံဝေဒနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ သမထ-
ဝသေန၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏတော၊ အားဖြင့်၎င်း။ ဝိပဿနာဝသေန၊ ဖြင့်။
အသမ္မောဟတော၊ အားဖြင့်၎င်း။ ပိတိပဋိသံဝေဒနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအာနာပါနဒေသနာ၌။ ဝါ၊ လေးပါးသော
အနုပဿနာတို့တွင်။ ဝေဒနာနုပဿနာယံ၊ ၌။ ကသွာ၊ ကြောင့်။ ပိတိသိသေန၊
ပိတိကို ခေါင်းတပ်သဖြင့်။ ဝေဒနာ၊ ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်သနည်း။ သရူပ-
တော ဝေ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ န (ဂဟိတာ)၊ မယူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့
စောဒနာဌားအံ့။ ဘူမိဝိဘာဂါဒိဝသေန၊ ဘုံကိုဝေဖန်ခြင်းစသည်တို့၏ အစွမ်း
အားဖြင့်။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဘိန္နိတွာ၊ ခဲ့၍။ စတုဓာ၊ အားဖြင့်။ ဝေဒနာနုပဿနံ၊

၁-ပိတိပဋိသံဝေဒီ-၁၁သော သုံးပုဒ်ဖြင့် ဝေဒနာနုပဿနာ၏ဖြစ်ရာ အာရုံဟူသော ဘုံကို
ဝေဖန်ခွဲခြားသောအားဖြင့်၎င်း၊ ပဿန္တယံ စိတ္တသင်္ခါရ်-ပုဒ်ဖြင့် ဝိဘာဂါဒိ-၌ အာဒိ-အရ
ချုပ်ငြိမ်းစေခြင်းအားဖြင့်၎င်း ဤသို့-ပါးခွဲ၍ပြပုံကို သိအပ်၏။

ဝိသုဒ္ဓိ ၃ နိဿယ ၂-၁၈-ပ-ပ-ဗ-သ-စ

ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ (ပီတိသီသေန၊ သဖြင့်။ ဝေဒနာ၊ ကို။ ဂဟိတာ၊ ၏။) အပိစ၊ တနည်းလည်း။ ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပီတိယာ၊ ၏။ သြဋ္ဌာရိကတ္တာ၊ ကြောင့်။ တံသမ္ပယုတ္တသုခံ၊ ထိုပီတိနှင့်ယှဉ်သော သုခကို။ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ၊ လွယ်ကူစွာယူခြင်းအကျိုးငှါ။ ပီတိသီသေန၊ ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။

ဧတေနော နယေန အဝသေသပဒါနီတိ၊ ကား။ သုခပဋိသံဝေဒီ စိတ္တသင်္ခါရ-
ပဋိသံဝေဒီတိ၊ ဒီ-ဟူကုန်သော။ ပဒါနိ၊ တို့ကို။ ပီတိပဋိသံဝေဒီပဒေါ၊ ဌံ။
အာဂတနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္တတော၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊
ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အာရမ္မဏတော စ၊ အားဖြင့်၎င်း။ (အသမ္မောဟတော စ၊
အားဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။) ဒွိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သုခပဋိသံဝေဒီတော၊
သုခကို အသီးအသီး ကောင်းစွာသိလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။
ပီတိဋ္ဌာနေ၊ ပီတိအရာ၌။ သုခါဒိပဒါနိ၊ တို့ကို။ ပက္ခိပိတော၊ ထည့်၍။
သုခသဟဂတာနိ၊ ကုန်သော။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ဈာနာနံ ဝါ၊ ဈာန်တို့
ကိုမူလည်း။ (သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စား၏။) စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဈာနာနံ
ဝါ၊ တို့ကိုမူလည်း။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိညာတုံ၊
ငှါ။ သက္ကာ၊ စွမ်းနိုင်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တိဏ္ဏံ ဈာနာနံ ဝသေနာတိအာဒိ၊
ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဝေဒနာဒယောတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။
သညာ၊ ကို။ ဂဟိတာ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဒွေ ခန္ဓာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။
ဝိပဿနာဘူမိဒဿနတ္ထန္တိ၊ ကား။ ပက္ခိဏ္ဏကသင်္ခါရသမ္ပသနဝသေန၊ ပက္ခိဏ္ဏက-
သင်္ခါရတို့ကို သုံးသပ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ဘူမိဒဿနတ္ထံ၊
ဖြစ်ရာအာရုံဘုံကိုပြခြင်းအကျိုးငှါ။ သုခန္တိ ဒွေ သုခါနီတိအာဒိ၊ ကို။ [၃၄၁]
ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သမထေ၊ ဌံ။ ကာယိကသုခါဘာဝတော၊ ကာယိက-
သုခ၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ သောတိ၊ ကား။ ပဿမ္ဘနပရိယာယေန၊
ပဿမ္ဘန၏ ပရိယာယ်အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဖွင့်ဆိုအပ်သော။ သော နိရောဓော၊
ကို။ (ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗော-၌ စပ်) ဣမဿ ဟိ။ပ။ ကာလေတိအာဒိနာ၊
ဖြင့်။ ဝိတ္တာရတော၊ အားဖြင့်။ ကာယသင်္ခါရေ၊ ဌံ။ (နိရောဓော၊ ကို။
ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (တတ္ထ၊ ဌံ။)
ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကာယသင်္ခါရ
အရာ၌။ ကာယသင်္ခါရဝသေန၊ အားဖြင့်။ အာဂတော၊ ၏။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။
စိတ္တသင်္ခါရဝသေန၊ အားဖြင့်။ (အာဂတော၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အယမေဝ၊
ဤသည်သာလျှင်။ ဝိသေသော၊ ထူး၏။

ဝေ၊ သို့။ စိတ္တသင်္ခါရဿ၊ ၏။ ပဿမ္ဘနံ၊ ငြိမ်းခြင်းကို။ အတိဒေသေန၊
နည်းညွှန်သောအားဖြင့်။ ဒဿေတော၊ ၍။ ဣမသ္မိံ စတုက္ကေ၊ ဌံ။ အညံ၊ သော။

ယံ၊ အကြင်အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ တံ၊ ထိုအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေတံ၊ ငါ။ အပိစာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ပီတိပဒေတိ၊ ကား။ ပီတိပဋိသံဝေဒိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒေသိတကောဋ္ဌာသေ၊ ဟောတော်မူ အပ်သောအဖို့၌။ ပီတိသိသေန ဝေဒနာ ဝုတ္တာတိ၊ ကား။ ပီတိအပဒေသေန၊ ပီတိကို ညွှန်ပြသဖြင့်။ တံသမ္ပယုတ္တာ၊ ထိုပီတိနှင့်ယှဉ်သော။ ဝေဒနာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၎င်း။ ပီတိ၊ ကို။ န(ဝုတ္တာ)၊ မဟောအပ်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ဟောရာ၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ပြီးသည် သာလျှင်တည်း။ (ရှေးနှာ၌ ကသ္မာ ပနေတ္ထ-စသည်ဖြင့် ဆိုခဲ့သည်ကိုပြန်၍ ညွှန်းသည်) ဒွိသု စိတ္တသင်္ခါရပဒေသုတိ၊ ကား။ စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒိ ပဿမ္ဘယံ စိတ္တသင်္ခါရန္တိ၊ ဟူကုန်သော။ စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံယုတ္တေသု၊ စိတ္တသင်္ခါရနှင့် စပ် ယှဉ်ကုန်သော။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ ပဒေသု၊ တို့၌။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမဇ္ဈပန္တိ။ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ ပဋိဗဒ္ဓါ၊ စပ် ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓါ၊ မည်ကုန်၏။ တတော ဝေ၊ ထိုသို့စိတ် နှင့်စပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ သင်္ခရိယန္တိ၊ ပြုပြင် အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သညာဝေဒနာ၊ သညာနှင့်ဝေဒနာတို့သည်။ စိတ္တသင်္ခါရာ၊ မည်ကုန်သည်။ ကာမံ (ဟောန္တိ)၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ သညာ၊ သည်။ ဥပလက္ခဏမတ္တံ၊ မှတ် ကြောင်းမျှသာတည်း။ ဝေဒနာဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သညာသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၎င်း။

၂၃၅။ စိတ္တပဋိသံဝေဒိတိ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ ဒွိဟာကာရေဟိ။ပ။ ဈာန- ပဋိလာဘေနာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ သုဝိညေယျံ၊ လွယ်ကူစွာသိနိုင်၏။ ဝါ၊ သိလွယ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတုန္နံ ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၎င်း။ စိတ္တံ မောဒေန္တောတိ၊ ကား။ ဈာနသမ္ပယုတ္တံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမ္ပယုတ္တာယ၊ သော။ ပီတိယာ၊ ဖြင့်။ မောဒယမာနော၊ ဝမ်းမြောက်စေလျက်။ ဝါ၊ ကား။ တံ ပီတိံ၊ ထိုဈာန သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ပီတိကို။ အာရမ္မဏံ ကတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဝိပဿနာ- စိတ္တံ၊ ကို။ အာရမ္မဏဘူတာယ၊ သော။ တာယ ဝေ ပီတိယာ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ မောဒယမာနော၊ လျက်။ ပမောဒေန္တောတိအာဒိနိ၊ ကုန်သော။ ပဒါနိ၊ တို့ သည်။ ပီတိပရိယာယဘာဝတော၊ ပီတိ၏ပရိယာယ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဿေဝ၊ ထိုမောဒေန္တော-ဟူသောပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနာနိ၊ ဝေဝစပရိယာယ်တို့တည်း။

၁-သိမှုနှင့်အညီပင်တည်း။ မြန်မာမှု၌ ဒယော-ပိုသည်။ ဤအရာ၌ သညာနှင့်ဝေဒနာမှ တပါးသော စေတသိက်တို့ကို မဆိုလိုပေ။ ထိုကြောင့်ပင် ဥပလက္ခဏမတ္တံ သညာ-စသည် ဖြင့် ဆိုလေတံ။

သမ္ပယုတ္တယ ပီတိယာ စိတ္တံ အာမောဒေတိတိ၊ ကား။ ဈာနစိတ္တသမ္ပယုတ္တယ၊ ဈာနစိတ်နှင့်ယှဉ်သော။ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဘူတယ၊ ဇွှင်ဖြစ်သော။ သြဒဂျလက္ခဏာယ၊ တက်ကြွသည်၏အဖြစ်လျှင် လက္ခဏာရှိသော။ ဈာနပီတိယာ၊ ဈာနပီတိဖြင့်။ တမေဝ ဈာနစိတ္တံ၊ ထိုဈာနစိတ်ကိုပင်လျှင်။ သဟဇာတဒိပစ္စယဝသေန စေဝ၊ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ဈာနပစ္စယဝသေန စ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ပရိဗြူဟေန္တော၊ ထက်ဝန်းကျင်ပွားစေလျက်။ ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌာကာရံ၊ အလွန်ရှင်လန်းသော အခြင်းအရာသို့။ ပါပေန္တော၊ ရောက်စေလျက်။ အာမောဒေတိ စ၊ ဝမ်းမြောက်လည်း ဝမ်းမြောက်စေ၏။ ပမောဒေတိ စ၊ အလွန်လည်း ဝမ်းမြောက်စေ၏။ အာရမ္မဏံ ကတူတိ၊ ကား။ [၃၄၂] ဥဋ္ဌာရံ၊ မြတ်သော။ ဈာနသမ္ပယုတ္တံ၊ သော။ ပီတိံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ ကတူတိ၊ ရှိ။ ပဝတ္ထမာနံ၊ သော။ ဝိပဿနာစိတ္တံ၊ ကို။ အာရမ္မဏဘူတယ၊ သော။ တာယ ဧဝ ပီတိယာ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌာကာရံ၊ သို့။ ပါပေန္တော၊ ရောက်စေသော။ ယောဂါဝစရာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အာမောဒေတိ ပမောဒေတိတိ၊ ဝမ်းမြောက်စေသည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

သမံ ဌပေန္တောတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် (ထားအပ်သည်ရှိသော်)။ ဤသကမ္ပိ၊ အနည်းငယ်မျှသော်လည်း။ လိနပက္ခဉ္စ၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်းအဖို့သို့၎င်း။ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခဉ္စ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းအဖို့သို့၎င်း။ အနုပဂမ္ပ၊ မကပ်ရောက်မူ၍။ အနောနတံ၊ မညွတ်ကျပဲ။ အနုန္နတံ၊ မတက်ကြွပဲ။ (ဌိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ ယထာ၊ သော်။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ သမတ္တပဋ္ဌိပတ္တိယာ၊ ညီမျှသည်၏အဖြစ် ပြီးစီးသဖြင့်။ အဝိသမံ၊ အညီအမျှ။ (ဌိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ (ယထာ၊ သော်။) သမာဓိဿ၊ ၏။ ဥက္ကံသဂဒေန၊ လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ အာနေဉ္စပုတ္တိယာ၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်သဖြင့်။ သမ္ပဒေဝ၊ လျှင်။ ဌိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အပ္ပနာဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဌပေန္တော၊ လျက်။ လက္ခဏပဋ္ဌိဝေနောတိ၊ ကား။ အနိစ္စာဒိကဿ၊ သော။ လက္ခဏဿ၊ သာမညလက္ခဏာကို။ ပဋ္ဌိပဋ္ဌိဝိဇ္ဈနေန၊ အသီးအသီး ထိုးထွင်း၍သိခြင်းဖြင့်။ ခဏေ ခဏေ၊ တိုင်း၌။ အဝဗောဓေန၊ သိခြင်းဖြင့်။ ခဏိကစိတ္တေကဂ္ဂတာတိ၊ ကား။ ခဏမတ္တဌိတိကော၊ တခဏမျှ တည်ခြင်းရှိသော။ သမာဓိ၊ သည်။ ဟိ၊ မှန်။ သောပိ၊ ထိုခဏိကသမာဓိသည်လည်း။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။

၁-အပ္ပနာကောသလ္လသယ်ပါးအရာတွင် ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋ္ဌိပါဒန-ဟူရာ၌ “ပဋ္ဌိပါဒန၊ ပြီးစေသည်”ဟု အနက်ပြန်ရိုးရှိသောကြောင့် ဤ၌ “ပဋ္ဌိပတ္တိ”ကို ပြီးစီးခြင်းဟု အနက်ပြန်သည်။

ကောကာရေန၊ တမျိုးတည်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနော၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ပဋိပက္ခေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တရားသည်။ အနဘိဘူတော၊ မနှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပိတော ဝိယ၊ အပ္ပနာစျာန်သို့ ရောက်သကဲ့သို့။ စိတ္တံ၊ ကို။ နိစ္စလံ၊ မတုန်မလှုပ်။ ဌပေတိ၊ ထားတတ်၏။ ဝါ၊ ထားနိုင်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝေ ဥပ္ပန္နာယာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

မောစေန္ဓောတိ၊ ကား။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိဝသေန၊ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိဝေစေန္ဓော၊ ကင်းစေလျက်။ ဝိသု၊ ခြား။ ကရောန္ဓော၊ လျက်။ နိဝရဏာနိ၊ တို့ကို။ ပဗဟန္ဓော၊ ပယ်စွန့်လျက်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ ဝိပဿနာက္ခဏေတိ၊ ကား။ ဘင်္ဂါနုပဿနာက္ခဏေ၊ နာဏေ၌။ ဟိ၊ မှန်။ ဘင်္ဂါ နာမ၊ ပျက်ခြင်းဘင်မည်သည်။ အနိစ္စတာယ၊ အနိစ္စတာ၏။ ဝါ၊ အနိစ္စလက္ခဏာ၏။ ပရမာ၊ လွန်ကဲသော။ ကောသ္မိ၊ အဖို့အစွန်းတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာယ-ဘင်္ဂါနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ဘင်္ဂါနုပဿကော၊ ပျက်ခြင်းဘင်ကိုရှုသော။ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ စိတ္တမုခေန၊ စိတ်ကိုပဓာနပြုသဖြင့်။ သဗ္ဗသင်္ခါရဂတံ၊ အလုံးစုံသောသင်္ခါရတရားအပေါင်းကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲဟု။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ နိစ္စတော၊ မြဲသည်ဟု။ နော (ပဿတိ)၊ မရှု။ အနိစ္စဿ၊ အနိစ္စတရား၏။ ဒုက္ခတ္တာ စ၊ ဒုက္ခ၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခတရား၏။ အနတ္တကတ္တာ စ၊ အနတ္တ၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တဒေဝ၊ ထိုသင်္ခါရတရားအပေါင်းကိုပင်လျှင်။ ဒုက္ခတော၊ ဆင်းရဲဟု။ အနုပဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲရှု၏။ သုခတော၊ သုခဟု။ နော (အနုပဿတိ)၊ မရှု။ အနတ္တတော၊ ဟု။ အနုပဿတိ၊ ၏။ အတ္တတော၊ အတ္တဟု။ နော (အနုပဿတိ) မရှု။ ပန၊ အဖို့တပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ တံ၊ ထိုအနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဖြစ်သောတရားကို။ န အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ မနှစ်သက်အပ် မနှစ်သက်ထိုက်။ ယဉ္စ၊ အကြင်တရားကိုလည်း။ န အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ မနှစ်သက်အပ် မနှစ်သက်ထိုက်။ တံ၊ ထိုတရားကို။ န ရဉ္စိတဗ္ဗံ၊ မတပ်မက် မတပ်စွဲထိုက်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘင်္ဂါဒဿနာနုသာရေန၊ ပျက်ခြင်း ဘင်ကိုရှုခြင်းသို့အစဉ် လျှောက်သဖြင့်။ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ သင်္ခါရဂတေ၊ သင်္ခါရတရားအပေါင်းကို။ ဒိဋ္ဌေ၊ သော်။ တသ္မိံ၊ ထိုမြင်အပ်ပြီးသောသင်္ခါရတရားအပေါင်း၌။ (တနည်း)ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်အပ်ပြီးသော။ တသ္မိံ သင်္ခါရဂတေ၊ ၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နော နန္ဒတိ၊ မနှစ်သက်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်မက်ခြင်းကင်း၏။ နော ရဇ္ဇတိ၊ မတပ်မက်။ ဝေ၊ သို့။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ သော။ ဝိရဇ္ဇန္တော၊ သော။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ တာဝ၊ စွာ။ လောကီယေနဝဉာဏေန၊ လောကီဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ပင်လျှင်။ ရာ၊ ကို။ နိရောဓေတိ၊ ချုပ်စေ၏။ နော သမုဒေတိ၊ မဖြစ်စေ။ အဿ၊ ထိုရာ၏။ သမုဒယံ၊ ကို။

န ကရေတိ၊ မပြု။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိရတ္တော၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းသော။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ မျက်မှောက်မြင်အပ်ပြီးသော။ သင်္ခါရဂတံ၊ ပစ္စုပ္ပန်သင်္ခါရတရားအပေါင်းကို။ (နိရောဓေတိ) ယထာ၊ ချုပ်သည်ဟုနှလုံးသွင်းသကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ အဒိဋ္ဌိ၊ မျက်မှောက်မမြင်အပ်သောအတိတ်အနာဂတ် သင်္ခါရတရားအပေါင်းကို။ အတ္တနော၊ ၏။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ နိရောဓေတိ၊ ချုပ်သည်ဟုနှလုံးသွင်း၏။ နော သမုဒေတိ၊ ဖြစ်သည်ဟုနှလုံးမသွင်း။ အဿ၊ ထိုမျက်မှောက် မမြင်ရသော သင်္ခါရတရား၏။ နိရောဓမေဝ၊ ချုပ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ မနသိ ကရေတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ သမုဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကြီးပွားခြင်းကို။ နော (မနသိ ကရေတိ)၊ နှလုံးမသွင်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ (နိရောဓေတိ နော သမုဒေတိ-ဟူသောပါဌ်၏) အနက်တည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သော။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ ပဋိနိဿဇ္ဇတိ၊ တဖန်စွန့်၏။ နော အာဒိယတိ၊ မစွဲယူ။ ကိံ၊ အဘယ်သို့သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ အယံ အနိစ္စာဒိအနုပဿနာ၊ သည်။ (ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂေါ-စသည်၌ စပ်) ဝါ၊ ကို။ (ဝုစ္စတိ-၌ စပ်) ခန္ဓာဘိသင်္ခါရေဟိ၊ ခန္ဓာ အဘိသင်္ခါရတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ပရိစ္စဇနတော၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ သင်္ခတဒေါသဒဿနေန၊ သင်္ခါရတရားတို့၏အပြစ်ကိုမြင်သဖြင့်။ တဗ္ဗိပရိတေ၊ ထိုသင်္ခါရတရားတို့မှ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ တန္နိန္ဒတာယ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၌ ညွတ်ကိုင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပက္ခန္ဓနတော၊ ပြေးဝင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂေါ စ၊ ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂုလည်းမည်၏။ ပက္ခန္ဓနပဋိနိဿဂေါ စ၊ လည်းမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာယ၊ ထိုပဋိနိဿဂါနုပဿနာနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သော။ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ကိလေသေ စ၊ တို့ကိုလည်း။ ပရိစ္စဇတိ၊ စွန့်၏။ နိဗ္ဗာနေ စ၊ ၌လည်း။ ပက္ခန္ဓတိ၊ ပြေးဝင်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သော ဝိပဿနာက္ခဏေ။ပ။ ပဿသတိ စာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[၃၄၃] တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ အနိစ္စဿ၊ မမြဲသောတရားကို။ ဝါ၊ ကား။ အနိစ္စန္တိ၊ မမြဲဟူ၍။ အနုပဿနာ၊ အဖန်တလဲလဲရှုခြင်းသည်။ ဝါ၊ ရှုသော ပညာသည်။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ မည်၏။ ဧတံ၊ ဤအနိစ္စာနုပဿနာ-ဟူသော အမည်သည်။ တေဘူမကဓမ္မာနံ၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော တရားတို့၏။ အနိစ္စတံ၊ မမြဲသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တာယ၊ သော။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ နာမံ၊ တည်း။ နိစ္စသညာတောတိ၊ ကား။ သင်္ခတဓမ္မေ၊ တို့ကို။ နိစ္စာ၊ မြဲကုန်၏။ သဿတာ၊ အမြဲတည်ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းလျက်။ ပဝတ္တာယ၊ သော။ မိစ္ဆာသညာယ၊ မှ။ ။ သညာသိသေန၊ သညာကိုခေါင်း

တပ်သဖြင့်။ စိတ္တဒိဋ္ဌိနမ္ပိ၊ စိတ်နှင့်ဒိဋ္ဌိတို့ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ သုခသညာဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။ သေ နယော၊ တည်း။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယာတိ၊ ကား။ သင်္ခါရေသု၊ တို့၌။ နိဗ္ဗိဒ္ဓနာကာရေန၊ ငြီးငွေ့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တာယ၊ သော။ အနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ နန္ဒိတောတိ၊ ကား။ သပ္ပိတိကတဏှာတော၊ ပီတိနှင့်တကွဖြစ်သောတဏှာမှ။ ဝိရာဂါနုပဿနာယာတိ၊ ကား။ တထာ၊ ထိုအတူသင်္ခါရတရားတို့၌။ (တတ္ထ - ဟုဂ္ဂိလျှင် သာ၍ကောင်း၏) ဝိရဇ္ဇနာကာရေန၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တာယ၊ သော။ အနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ တေန၊ ကြောင့်။ ရာဂတော မောစေန္ဓောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။ နိရောဓာနုပဿနာယာတိ၊ ကား။ သင်္ခါရနံ၊ တို့၏။ နိရောဓဿ၊ ချုပ်ခြင်းကို။ အနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင်သို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့် (ရှုသည်ရှိသော်)။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ နိရုဇ္ဈန္တိယေဝ၊ တည်း။ အာယတိံ၊ ၌။ ပုနဗ္ဘဝဝသေန၊ တဖန်ဘဝသစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ဝေံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနုပဿနာ၊ အဖန်တလဲလဲရှုသောပညာသည်။ နိရောဓာနုပဿနာ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ၊ ဤနိရောဓာနုပဿနာသည်။ ဗလပ္ပတ္တာ၊ ခွန်အားသို့ရောက်သော ဝါ၊ ခွန်အားနှင့် ပြည့်စုံသော။ မုဉ္ဇိတုကမ္ပတော၊ တာဉာဏ်ပေတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ သမုဒယတော မောစေန္ဓောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၎င်း။ ပဋိနိဿဇ္ဇနာကာရေန၊ တဖန်စွန့်လွှတ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ သော။ အနုပဿနာ၊ သည်။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ၊ မည်၏။ အာဒါနတောတိ၊ ကား။ နိစ္စာဒိဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဂဟဏတော၊ မှ။ ဝါ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏတော၊ ပဋိသန္ဓေကိုယူခြင်းမှ။ ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်တို့၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၎င်း။

၂၃၆။ အနိစ္စန္တိ၊ မမြဲဟူ၍။ အနုပဿိ၊ အဖန်တလဲလဲရှုသောသူသည်။ ဝါ၊ ကား။ အနိစ္စဿ၊ မမြဲသောတရားကို။ အနုပဿနသီလော၊ အဖန်တလဲလဲရှုလေ့ရှိသောသူသည်။ အနိစ္စာနုပဿိ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧတ္ထ၊ ဤစကားရပ်၌။ ဧတံ အနိစ္စံ၊ ဤအနိစ္စဟူသည်။ ကိံ ပန၊ အဘယ်နည်း။ ကထံ ဝါ၊ ကြောင့်မူလည်း။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စမည်သနည်း။ ကာ ဝါ၊ အဘယ်တရားသည်မူလည်း။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ မည်သနည်း။ ကဿ ဝါ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ မူလည်း။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ နာပါနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုက္ကံ၊ လေးပါးသောအနက်အပေါင်းကို။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ထင်ရှားပြသင့်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုလေးပါးသောအနက်အပေါင်းကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အနိစ္စံ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၎င်း။

တတ္ထ၊ ထိုအနိစ္စစသည်တို့တွင်။ (ယထာ တံ - ၌ တံ ကားအနက်မရှိ) နိဗ္ဗာနံ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေံ၊ ခိုင်မြဲသောတရားသည်။ သဿတံ၊ အမြဲတည်ရှိ

သောတရားသည်။ နိစ္စံ နာမ၊ မည်၏။ နိစ္စံ၊ မြဲသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မည်၏။ ဥဒယဗ္ဗယဝန္တံ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းရှိသောတရားကို။
 (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) အတ္တတော၊ သရုပ်တရားကိုယ်အားဖြင့်။ သင်္ခတာ၊ ဓမ္မာ၊
 တို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စန္တိ၊ ပ။ ဘာဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။
 ဥပ္ပါဒဝယညထတ္တသဗ္ဘာဝါ၊ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်
 ဖြစ်ခြင်း၏ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တတ္ထ၊
 ထိုဥပ္ပါဒစသည်တို့တွင်။ သင်္ခတဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဟေတုပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်း
 အထောက်အပံ့တို့ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဇနကအကြောင်း၊ ဥပထမ္ဘကအကြောင်း၊
 တို့ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနံ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အဟုတော၊ မရှိသေးမဖြစ်သေးမူ၍။ သမ္ဘ-
 ဝေါ၊ ရှိခြင်းဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္တလာဘော၊ သရုပ်သဘောအထည်ကိုယ်ကို ရခြင်း
 သည်။ ဥပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော။ တေသံ၊ ထိုသင်္ခတတရား
 တို့၏။ ခဏနိရောဓော၊ ခဏအားဖြင့် ချုပ်ခြင်းသည်။ ဝိနာသော၊ ပျက်စီးခြင်း
 ကွယ်ပျောက်ခြင်းသည်။ ဝယော၊ မည်၏။ ဇရာယ၊ ဇရာ၏။ အညထာ၊ ဥပါဒ်
 ဘင်တို့မှ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အညထတ္တံ၊
 မည်၏။ ဟိ၊ ထင်စွာ။ ဥပ္ပါဒါဝတ္ထာယ၊ ဥပါဒ်အခိုက်အတန့်မှ။ ဘိန္နာယ၊ ကွဲပြား
 သော။ ဘင်္ဂါဝတ္ထာယံ၊ ဘင်အခိုက်အတန့်၌။ ဝတ္ထုဘေဒေါ၊ ဝတ္ထု-တရားကိုယ်၏
 ကွဲပြားခြင်းသည်။ နတ္ထိ ယထာ၊ မရှိသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဌိတိသင်္ခါတာယ၊ သော။
 ဘင်္ဂါဘိမုခါဝတ္ထာယမ္ပိ၊ ဘင်သို့ ရှေးရှုသော အခိုက်အတန့်၌လည်း။ ဝတ္ထု-
 ဘေဒေါ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယတ္ထ၊ ယင်းဘင်သို့ ရှေးရှုသောအခိုက်အတန့်၌။
 ဇရာဝေါဟာရော၊ ဇရာဟူသော ဝေါဟာရသည် (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ကေဿာပိ၊ တခုတည်းဖြစ်ငြားသော်လည်း။ ဓမ္မဿ၊ တရား၏။
 (တနည်း) ကေဿာပိ ဓမ္မဿ၊ တခုတည်းသောတရား၏သော်လည်း။ ဇရာ၊
 အိုခြင်း ရင့်ခြင်းသည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။ ယာ၊ ယင်းတခုတည်းသော တရား၏
 အိုခြင်း ရင့်ခြင်းကို။ ခဏိကဇရာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧကံသေန၊
 စင်စစ်အားဖြင့်။ ဥပ္ပါဒဘင်္ဂါဝတ္ထာသု၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း အခိုက်အတန့်တို့၌။
 ဝတ္ထုနော၊ ဝတ္ထု-တရားကိုယ်၏။ အဘေဒေါ၊ မကွဲပြားခြင်းကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊
 ၏။ အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ (ယူသည်ရှိသော်)။
 အညော၊ တပါးသော တရားသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အညော၊ တပါးသော
 တရားသည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အပြစ်သည် [၃၄၄]
 အာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ တယိမံ-တံ ဣမံ ခဏိကဇရံ၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော
 ဤခဏိကဇရာကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အညထတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊
 ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊
 ဆိုသင့်၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ပရတော၊ နောက်၌။ ကထယိဿာမ၊ ကုန်အံ့။

ယဿ လက္ခဏတ္ထယဿ၊ (ဥပ္ပါဒ ဝယ အညထတ္တ ဟူသော) အကြင် သင်္ခတလက္ခဏာသုံးပါးအပေါင်း၏။ ဘာဝါ၊ ရှိခြင်းကြောင့်။ ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ အနိစ္စသမညာ၊ ဟူသော အမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မိံ လက္ခဏတ္ထယေ၊ ၌။ အနိစ္စတာသမညာ၊ ဟူသောအမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စတာတိ၊ ပ။ ထတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတော၊ ၍။ ဝိသေသတော။ အားဖြင့်။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ခဏိကနိရောဓေ၊ ခဏနှင့်စပ်သော ချုပ်ခြင်း၌။ အနိစ္စတာဝေါဟာရော၊ တာ-ဟူသော ဝေါဟာရသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဟုတွာ အဘာဝေါ ဝါဘိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ အဘာဝဿ၊ မရှိခြင်း-အဘာဝ၏။ ဥပ္ပါဒပုဗ္ဗကတ္တာ၊ ဖြစ်ခြင်း-ဥပါဒ်လျှင် ရှေးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟုတွာ-ဝဟဏံ၊ ဟုတွာ-ကို ယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ထိုဟုတွာ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဝိနာသာဘာဝဿ၊ ဝိနာသဟူသော အဘာဝ၏။ ဝါ၊ ပျက်ခြင်းဟူသော မရှိခြင်း၏။ (သီမ္မနှင့် အညီပင်) ပါဂဘာဝပုဗ္ဗကတ္တံ၊ မဖြစ်မီရှေးမဆွက မရှိသေးခြင်း ဟူသော အဘာဝလျှင် ရှေးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေနောဝါ-

၁-ဤပုဒ်လည်း သီမ္မနှင့်အညီပင်။ ရင့်ကျက်ခြင်း-ရာအနက်ကိုဟောသော ပါက-ဟူသော ဘာဝသာဝနပုဒ်ကို ဘာဝ-ပုဒ်နှင့် သမာသိတုံလျက် ပါကဘာဝ-ဟု ရှိသောပါ၌သည် ဌီဟူသောစာကို မဟောနိုင်သောကြောင့်၎င်း၊ ဤအရာ၌ သင့်လျော်သော အခြားအနက် ကိုလည်း မရနိုင်သောကြောင့်၎င်း မသင့်။ သာရတ္ထ ၂-၂၄၆-၌ ရှိသော ပါကဋဘာဝ-ဟူသောပါ၌လည်း ဇ္ဇိကာဆရာ၏ရည်ချွယ်ချက်ကို မပြနိုင်သောကြောင့် မကောင်းလှသေး။ ပါကဘာဝ-ဟူသော သီမ္မသာလျှင် ယုတ္တရဖြစ်ပေသည်။ ထိုပုဒ်ပြီးမှသာ ပဂေဝ-ပုဒ်ကဲ့သို့ ပါ+အဘာဝ-ဟု ပုဒ်ဖြတ်၊ ဂ-ဘက္ခာနုလာ၍ ပြီးသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အဘာဝ-မရှိခြင်း သည် ဥပါဒ်သို့ မရောက်သေးမီ မဖြစ်သေးမီက ရုပ်နာမ်တို့၏ မရှိသေးခြင်း ဟူသော ပါက-ဘာဝက တမျိုး၊ ဘင်သို့ရောက်လျက် ကွယ်ပျောက်သွားသဖြင့် ဖြစ်ပြီးရုပ်နာမ်တို့၏ မရှိခြင်း ဟူသော ဝိနာသာဘာဝက တမျိုးဟူ၍ ပရမတ်တရားတို့၏ မရှိခြင်းနှစ်မျိုးရှိရာတွင် ဟုတွာ အဘာဝေါ-ဟူသော ပါ၌၌ အဘာဝေါ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့် ဝိဒ္ဓသာဘာဝ-ဟုခေါ်သော ဝိနာသအဘာဝကိုပြ၏။ ဟုတွာ ဖြစ်ပြီး၍-ဟုဆိုသဖြင့် မဖြစ်မီက ရုပ်နာမ် အထည်ကိုယ် မရှိသေးခြင်းဟူသော အဘာဝအဖို့မှ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု သိရသောကြောင့်၊ ၎င်းပုဒ်ဖြင့် “ဖြစ်ပေါ်ပြီးနောက် ပျက်ခြင်းဟူသော ဝိနာသအဘာဝသည် မဖြစ်မီရှေးအဖို့က မရှိသေးခြင်းဟူသော ပါ-အဘာဝလျှင် ရှေးရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြသည်”ဟု ဆိုလို၏။ ဤ ပါဂဘာဝပုဗ္ဗကတ္တံ ဟူသောပါ၌အနက်သည် မရှိသေးသော အဘာဝအဖို့မှ ဖြစ်ပေါ်လာ ပြီးလျှင် ပျက်၍မရှိခြင်း အဘာဝသို့ပင် ပြန်ရောက်သွားသည်ဟူသောအနက်ကို ပြသော ကြောင့် အနိစ္စလက္ခဏာကို အလွန်ပင်ထင်ပေါ်စေနိုင်ပေ၏။ ထို့ကြောင့် ပါကဋဘာဝ-ပါကဘာဝတို့ထက် ယုတ္တရဖြစ်သည်ဟု မှတ်အပ်၏။ မဟာဋီ ၂ ၄၃၈၊ ကြောင်းရေ ၇-၁၁-၁၅ တို့၌ ပါကဘာဝ-ဟု ရှိရာတို့တွင်လည်း ပါကဘာဝ-ဟု ရှိသော သီဟိဋ္ဌိမူသာ အသင့်ဟု မှတ်။ ထို့ပြင် ဤဇ္ဇိကာဒုတိယတွဲ ၄၃၈-၌ ဝိဒ္ဓသာဘာဝတော-ဟူ၍၎င်း ဝိဒ္ဓ-

ကာရေနာတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗတ္တနာကာရေနော၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြင်းအရာ ဖြင့်သာလျှင်။ ခဏဘဂ္ဂေနာတိ၊ ကား။ ခဏိကနိရောဓေန၊ ခဏနှင့်စပ်သော ချုပ်ခြင်းဖြင့်။ တဿာ အနိစ္စတာယာတိ၊ ကား။ ခဏိကဘဂ်သင်္ခါတာယ၊ ဘင်ဟု ဆိုအပ်သော။ အနိစ္စတာယ၊ အနိစ္စတာမည်သော အနိစ္စလက္ခဏာ၏။ တာယ အနုပဿနာယာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာယ၊ သော။ အနိစ္စာနုပဿနာ-ယ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတောတိ၊ ကား။ သမင်္ဂိဘူတော၊ ပြည့်စုံသော။ ယောဂိ-ဝစရော၊ တည်း။

သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ဝိနာသော၊ ပျက်ခြင်းသည်။ ခယော၊ ခယမည်၏။ တေသံယေဝ၊ ထိုသင်္ခါရတရားတို့၏ သာလျှင်။ ဝိရဇ္ဇနံ ဝိလုဇ္ဇနံ၊ ပျက်ခြင်း သည်။ ဝိရာဂေါ၊ မည်၏။ ခယော ဝေ၊ ကုန်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဝိရာဂေါ၊ ပျက်ခြင်းတည်း။ ခယဝိရာဂေါ၊ ကုန်ခြင်းဟူသောပျက်ခြင်း။ ခဏိကနိရောဓော၊ ခဏနှင့်စပ်သောချုပ်ခြင်းကိုရ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤနိဗ္ဗာန်၌။ (ဝိရဇ္ဇန္တိ-နိရုဇ္ဈန္တိ-၌ စပ်) တေသ္မိံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။ အဓိဂတေ၊ ရအပ်သိအပ်သည်ရှိသော်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ အစ္စန္တံ၊ စင်စစ်။ ဝိရဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အစ္စန္တဝိရာဂေါ၊ မည်၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုရ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ခယဝိရာ-ဂေါ။ပ။ နိဗ္ဗာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တဒုဘယဝသေန ပဝတ္တာတိ၊ ကား။ ခယဝိရာဂါနုပဿနာဝသေန၊ နာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ကုန်ခြင်းဟူသော ပျက်ခြင်းကိုရသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ (ပဝတ္တိံ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။) အစ္စန္တဝိရာဂါနုပဿနာဝသေန၊ နာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ စင်စစ်ပျက်ရာ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်ကိုရသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိံ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ (ပဝတ္တိ-၌ စပ်) အာရမ္မဏတော၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့်။ ခယဝိရာဂါနုပဿနာဝသေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ တန္တိန္ဒဘာဝတော၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၌ ညွတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အစ္စန္တ-ဝိရာဂါနုပဿနာဝသေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပဝတ္တိံ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ အသမ္မောဟတော၊ မတွေ့ဝေသောအားဖြင့်။ ခယ-ဝိရာဂါနုပဿနာဝသေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ အာရမ္မဏတော၊ အားဖြင့်။ အစ္စန္တ-ဝိရာဂါနုပဿနာဝသေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပဝတ္တိံ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဧသေဝ နယောတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါ၌ဖြင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိရာဂါနုပဿိ-ပဒေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဖြင့်။ ဒွေ နိရောဓာ။ပ။ နိရောဓော စာတိ၊ ဟူသော။ ဝေမာဒိအတ္ထဝဏ္ဏနံ၊ ဤသို့ အစရှိသော အနက်အဖွင့်ကို။

သာဘာဝတ္တာ-ဟူ၍၎င်း ဝိဒ္ဓိသာဘာဝေါ-ဟူ၍၎င်း ပါ၌ရှိသောကြောင့် ဤအရာ၌ ဝိနာသာဘာဝဿ-ဟု အာဒိဃနှင့် သန္တိစပ် ပုဒ်ကိုသာ ပါ၌မှန်ဟု မှတ်အပ်၏။

အတိဒိသတိ။ ညွှန်း၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိရာဂဋ္ဌာနေ၊ ဝိရာဂအရာ၌။ နိရောဓပဒံ၊ ကို။ ပက္ခိပိတော၊ ထည့်၍။ ခယော သင်္ခါရာနံ ဝိနာသောတိအာဒိ-
နာ၊ ဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤဝိရာဂါနုပဿိ-ဟူသောပုဒ်၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တဿ၊
ထိုနိရောဓာနုပဿိ-ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ပဟာတဗ္ဗဿ၊ ပယ်စွန့်အပ်သော တရားကို။ တဒဂံဝသေန ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။
သမုစ္ဓေဒဝသေန ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပဋိနိဿဇ္ဇနံ၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းသည်။ ပရိစ္စဇနံ၊
စွန့်ပယ်ခြင်းသည်။ ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂေါ၊ မည်၏။ တထာ၊ ထိုအတူ တဒဂံ-
သမုစ္ဓေဒ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (နိဿဇ္ဇနံ ပက္ခန္ဓနံ - ၌ စပ်) သဗ္ဗုပဓိနံ၊ အလုံးစုံ
သော ဥပဓိတို့ကို။ ပဋိနိဿဂဘူတေ၊ လွတ်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝိသင်္ခါရေ၊
သင်္ခါရကင်းသောနိဗ္ဗာန်၌။ အတ္တနေ၊ မိမိကို။ နိဿဇ္ဇနံ၊ လွှတ်ခြင်းသည်။
တန္နိန္ဒတာယ ဝါ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၌ ညွတ်ကင်းသည်၏အဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း။ တဒါ-
ရမ္ပဏတာယ ဝါ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်သော်၎င်း။ တတ္ထ၊
ထိုနိဗ္ဗာန်၌။ ပက္ခန္ဓနံ၊ ပြေးဝင်ခြင်းသည်။ ပက္ခန္ဓနပဋိနိဿဂေါ၊ မည်၏။

[၃၄၅] တဒဂံဝသေနာတိ ဣတ္ထ၊ ဤပါ၌၌။ တာဝ၊ စွာ။ အနိစ္စာနုပဿ-
နာ၊ သည်။ တဒဂံပဟာနဝသေန၊ အားဖြင့်။ နိစ္စသည်၊ နိစ္စသည်ကို။ ဝါ၊
မြဲသည်ဟု ထင်မှတ်မှုကို။ ပရိစ္စဇတိ၊ ပယ်စွန့်၏။ စ၊ ဆက်။ ပရိစ္စဇယန္တိ၊ ပယ်
စွန့်သည်ရှိသော်။ (ပရိစ္စဇတိ-၌ စပ်) တထာ၊ မမြဲဟူသော ထိုအခြင်းအရာ
အားဖြင့်။ အပ္ပဝတ္တိယံ၊ မဖြစ်လတ်သော်။ နိစ္စန္တိ၊ မြဲသည်ဟူ၍။ ဂဟဏဝသေန၊
စွဲယူသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ယေ ကိလေသာ စ၊ တို့သည်၎င်း။ တမ္ဗုလကာ၊
ထိုကိလေသာလျှင်အကြောင်းရင်းရှိကုန်သော။ ယေ အဘိသင်္ခါရာ စ၊ အကြင်
အဘိသင်္ခါရမည်သော အကုသိုလ်ကံ ကုသိုလ်ကံတို့သည်၎င်း။ တဒုဘယမူလကာ၊
ထိုကိလေသာအဘိသင်္ခါရနှစ်ပါးလျှင် အကြောင်းရင်း ရှိကုန်သော။ ယေ ဝိပါ-
ကက္ခန္ဓာ စ၊ တို့သည်၎င်း။ အနာဂတေ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဝါ၊
ဖြစ်နိုင်ကုန်၏။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုကိလေသာ၊ အဘိသင်္ခါရ၊ ဝိပါကံ
ခန္ဓာတို့ကို။ အပ္ပဝတ္တိကရဏဝသေန၊ မဖြစ်ခြင်းကို ပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။
ပရိစ္စဇတိ၊ ၏။ ဒုက္ခနုပဿနာဒယော၊ တို့သည် ။ တထာ၊ ထိုအနိစ္စာနုပဿ-
နာ အတူပင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာဟိ၊ ပ။ ပရိစ္စဇတိတိ၊ ဟူ၍။
အာဟ၊ ၏။

သင်္ခတဒေါသဒဿနေနာတိ၊ ကား။ သင်္ခတေ၊ သင်္ခတဖြစ်သော။ တေဘူမ-
ကေ၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော။ သင်္ခါရဂတေ၊ သင်္ခါရတရားအပေါင်း၌။ အနိစ္စ-

၁-ဒုက္ခသည်နှင့် ဒုက္ခာနုပဿနာတို့သည် အရတူပင်ဖြစ်သော်လည်း အနိစ္စာနုပဿနာ
တာဝ-ဟု အစချိခံသည်နှင့်အညီ ဒုက္ခသည်ဒယော-ဟူရာ၌ ဒုက္ခာနုပဿနာဒယော-ဟု
ရှိမှ ရှေးနောက်ညီမည်။

တာဒိဒေါသဒဿနေန၊ မမြဲသည်၏အဖြစ် အာရုံသောအဖြစ်ကို မြင်သဖြင့်။ ။
 နိစ္စာဒိဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ တဗ္ဗိပရိတေ၊ ထိုသင်္ခါရတရားတို့မှ ပြောင်းပြန်ဖြစ်
 သော နိဗ္ဗာန်၌။ တန္နန္တတာယာတိ၊ ကား။ တဒဓိမုတ္တတာယ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၌
 နှလုံးသွင်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပက္ခန္ဓတီတိ၊ ကား။ အနုပဝိသတိ၊ ဝင်၏။
 အနုပဝိသန္တံ ဝိယ၊ ဝင်ဘိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒ္ဓိံ။ပ။ ပရိစ္စတီတိ၊
 ကား။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ကိလေသေသု၊ တို့ကို။ ပရိစ္စတ္တေသု၊ စွန့်အပ်ကုန်သည်
 ရှိသော်။ (ပရိစ္စတ္တာ နာမ ဟောန္တိ-၌ စပ်) အဝိပါကဓမ္မတာပါဒနေန၊
 အကျိုးပေးခြင်း သဘောမရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေသဖြင့်၊ ဝါ၊ အကျိုး
 မပေးခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေသဖြင့်။ အဘိသင်္ခါရာ စ၊ တို့
 ကို၎င်း၊ ဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ တံမူလကာ၊ ထို ကိလေသာ၊ အဘိသင်္ခါရလျှင်
 အကြောင်းရင်းရှိကုန်သော။ ခန္ဓာ စ၊ ဝိပါကခန္ဓာတို့ကို၎င်း၊ ဝါ၊ တို့သည်၎င်း၊
 အနုပ္ပတ္တိရဟဘာဝေန၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ မထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ မဖြစ်
 ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိစ္စတ္တာ နာမ၊ စွန့်အပ်သည်မည်ကုန်သည်။
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေပိ တေ မဂ္ဂေါ ပရိစ္စတီတိဟိ၊ ဟူ၍။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥဘယန္တိ၊ ကား။ ဝိပဿနာဉာဏံ စ၊ ကို၎င်း။ မဂ္ဂဉာဏံ စ၊ ကို
 ၎င်း။ ဟိ၊ မှန်။ မဂ္ဂဉာဏမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဂေါတြဘူတဏဿ၊ ၏။ အနု ပစ္ဆာ၊
 ၌။ နိဗ္ဗာနဒဿနတော၊ ကြောင့်။ အနုပဿနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

သောဠသဝတ္ထုဝသေန စာတိ၊ ကား။ သောဠသန္တံ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထုနံ၊
 တို့၏။ ဝသေနာပိ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ဝုစ္စမာနသန္တဘာဝါဒိဝသေနာပိ၊ ဆိုအပ်လ
 တံသော သန္တဘာဝ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စ-သဒ္ဓေါ၊
 သည်။ သမုစ္စယတ္ထော၊ ရှိ၏။ အာနာပါနဿတိ၊ သည်။ ဘာဝိတာ၊ ပျိုးစေ
 အပ်သည်ရှိသော်။ ဣတိ ပဒံ၊ ဤဘာဝိတာ-ဟူသော ပုဒ်ကို။ အာနေတော၊ ၍။
 သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၃၇။ အဿာတိ၊ ကား။ အာနာပါနဿတိသမာဓိဿ၊ ၏။ ကာမ-
 ဝိတက္ကာဒိဝိတက္ကုပစ္ဆေဒသမတ္တတာယပိ၊ ကာမဝိတက် အစရှိသော မိစ္ဆာ
 ဝိတက်ကို ဖြတ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ မဟာနိသံသတာ၊
 များသောအကျိုးအာနိသင်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
 သမ္ပန္နော၊ ၏။ အယန္တိ၊ ကား။ အာနာပါနဿတိသမာဓိ၊ သည်။ ဥစ္စာဝစေ-
 သု၊ အမြတ်အယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊ တို့၌ ပဝတ္တိယေဝ၊ ဖြစ်
 ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ ဣတော စိတော စ၊ ထိုမှဤမှလည်း။ စိတ္တဿ၊ ၏။
 ဝိဓာဝနံ၊ ပြေးသွားခြင်းမည်၏။

ဝိဇ္ဇာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်တည်း။ ဝိမုတ္တိ (နာမ)၊ ကား။
 ဖလံ၊ ဖိုလ်တည်း။ မူလဘာဝေါ၊ မူလအဖြစ်မည်သည်။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။

ပါဒကဘာဝေါ၊ အခြေခံ၏အဖြစ်တည်း။ စတ္တာဓော၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနေ၊ တို့ကို။ ပရိပူရေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စေ၏။ (ကသွာ၊ ကား။) ကာယာနုပဿနာဒိနံ၊ ကုန်သော။ စတုနံ၊ ကုန်သော။ အနုပဿနာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ တဿာ ဘာဝနာယ၊ ထိုအာနာပါနဿတိဘာဝနာ၏၊ ဝါ၊ ထိုအာနာပါနဿတိကို ပွားစေခြင်း၏။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်တည်း။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ တို့ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသွာ၊ ကား။) ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနာယ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂကိုပွားစေခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ရှိ။ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာပါရိပူရိယာ၊ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ၏ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိံ၊ ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသွာ၊ ကား။) ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ တာသံ၊ ထိုဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိတို့၏။ သိခါပုတ္တိဘာဝတော၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စရိမကာနန္တိ၊ ကား။ အန္တိမကာနံ၊ အဆုံးစွန်၌ဖြစ်ကုန်သော။

[၃၄၆] ၂၃၈။ နိရောဓဝသေနာတိ၊ ကား။ နိရုဇ္ဈနဝသေန၊ ချုပ်ခြင်း၏ အလိုအားဖြင့်။ ဘဝစရိမကာတိ၊ ကား။ ဘဝဝသေန၊ ဘဝ၏အလိုအားဖြင့်။ စရိမကာ၊ အဆုံးစွန်၌ဖြစ်ကုန်သော။ နိဟိနဘဝပဝတ္တိနေ၊ ယုတ်ညံ့သောဘဝ၌ ဖြစ်ကုန်သော အဿာသပဿာသတို့တည်း။ ဈာနစရိမကာ၊ တို့ကို။ တထာ၊ တူ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ စုတိစရိမကာတိ၊ ကား။ စုတိယာ၊ စုတိအားဖြင့်။ စရိမကာ၊ ကုန်သော။ စုတိက္ခဏပဝတ္တိနေ၊ စုတိက္ခဏ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗပရိယောသာနကာ၊ အလုံးစုံတို့၏ အဆုံး၌ဖြစ်သော အဿာသပဿာသတို့တည်း။ တသ္မာတိ၊ ကား။ တိသု ဘဝေသု၊ တို့တွင်။ နိဟိနေ၊ သော။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ တေတိ၊ ကား။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ပုရတောတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဘင်္ဂကထာယံ၊ ၌။ ရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သောဠသစိတ္တက္ခဏာယုကတာ၊ တဆယ့်ခြောက်ချက်သော စိတ္တက္ခဏအသက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝိတာ၊ ထင်စွာပြအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောဠသမေန စိတ္တေန သဒ္ဓိံ ဥပ္ပဇ္ဇိတူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ စုတိစိတ္တဿ ပုရတောတိ၊ ဟူသောပါ၌၏။ (အတ္ထေ-၌ စပ်) စုတိစိတ္တံ၊ ကို။ အဝဓိဘာဝေန၊ အပိုင်းအခြားနယ်သတ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ တတော၊ ထိုစုတိစိတ်မှ။ ဩရံ၊ အတွင်းဖက်၌။ သောဠသမေန၊ သော။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဥပ္ပဇ္ဇိတူ၊ ရှိ။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ အတ္ထေ၊ ကို။ ဂယုမာနေ ပန၊ ယူအပ်သော်ကား။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။ သတ္တရသစိတ္တက္ခဏာယုကတာဝ၊ တဆယ့်ခုနစ်ချက်သော စိတ္တက္ခဏအသက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်၊ ဝါ၊ သည်သာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဣမံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကိ။ အနုယုတ္တဿ၊ အားထုတ်သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား၊
ဝါ၊ ဧ။ ဣမေ၊ ဤစုတိစရိမကအဿာသပဿာသတို့သည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ကုန်
သည်။ ဟောန္တိ၊ ကိရ၊ ဖြစ်ကုန်သတတ်။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတွာ၊ “ဣမေ
ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိ” ဟူသော သုံးပုဒ်တို့ကိုဆောင်၍၊ ဝါ၊ ဣမေ-ဟူသောပုဒ်ကို
ဆောင်၍ ။ သမ္ပန္နော၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ထင်ရှားရာ၌။ ကာရဏံ၊ ကိ။ အာနာ-
ပါနာရမ္မဏဿ သုဠ၊ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ တမေဝတ္ထံ၊ ကိ
သာလျှင်။ ဝိဘာဝေတံ၊ ထင်စွာပြခြင်းငှါ။ စုတိစိတ္တဿာတိအာဒိ၊ ကိ။
(သာရတ္ထ ဋီနှင့်အညီ စုတိစိတ္တဿ ဟိတိအာဒိ-ဟု ရှိသင့်၏) ဝုတ္တံ၊ ဧ။

တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ အာယုအန္တရံ နာမ၊ အာယုအန္တရမည်သည်ကား။ ဇီဝိ-
တန္တရံ၊ အသက်၏အပိုင်းအခြားတည်း။ ဇီဝနက္ခဏာဝမိ၊ အသက်ရှင်သော
ခဏ၏အကန့်အသတ်အပိုင်းအခြားတည်း။ ဓမ္မတာယ ဝေါတိ၊ ကား။ သဘာ-
ဝေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ရုစိဝသေနော၊ အလို၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။
ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

စန္ဒာလောကံ သြလောကေတွာတိ၊ ကား။ ဇုဏှပက္ခေ၊ လဆန်းပက္ခ၌။
ပဒေါသဝေလောယံ၊ ညဉ့်ဦးယာမ်အချိန်၌။ သမန္တတော၊ မှ။ အာသိဉ္ဇမာနခီရ-
ဓာရံ ဝိယ၊ သွန်းလောင်းအပ်သော နို့ရည်အယဉ်ရှိသကဲ့သို့သော။ ဂဂနတလံ
စ၊ ကောင်းကင်အပြင်ကို၎င်း။ ရဇတပတ္တသဒိသဝါလိကာသန္တတံ၊ ငွေပြားနှင့်
တူသော သဲဖြင့်ဖြန့်ခင်းအပ်သော။ ဘူမိဘာဂံ စ၊ ကို၎င်း။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ အယံ
ကာလော စ၊ ဤအချိန်အခါကာလသည်၎င်း။ အယံ ဒေသော စ၊ ဤအရပ်
ဒေသသည်၎င်း။ ရမဏီယော ဝတ၊ မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိစွတကား။ မမ၊ ဧ။
အဇ္ဈာသယသဒိသော။ စင်ကြယ်သောအလိုနှင့် တူပေ၏။ အယံ ဒုက္ခဘာရော၊
ဤဒုက္ခဝန်ကို။ ကိဝ စိရံ၊ အဘယ်မျှကြာအောင်။ ဝဟိတဗ္ဗော န ခေါ၊
ဆောင်ရလတုံနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တနော၊ ဧ။ အာယုသင်္ခါရေ၊ တို့ကို။
ပရိက္ခိဏေ၊ ကုန်သည်တို့ကို။ ဥပဓာရေတွာ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်သိမြင်ပြီး၍။
(တနည်း) အာယုသင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ ဥပဓာရေတွာ၊ ဆင်ခြင်၍။ ပရိက္ခိဏေ၊
ကုန်နေသည်တို့ကို။ (ဥတွာ၊ သိ၍။) ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။
လေခံ ကတွာတိ၊ ကား။ စက်မေ၊ ၌။ တိရိယံ၊ ဖိလာကန်လန်။ လေခံ၊
အရေးကို။ ကတွာ၊ ၍။

အနုယုဉ္ဇေထာတိ၊ ကား။ အနုယုဉ္ဇေယျ၊ အားထုတ်ရာ၏။ ဘာဝေယျ၊ ပွား
စေရာ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၁-တတ္ထ ကာရဏမာဟ-စသည်ဖြင့် ဆိုလတုံဖြစ်သောကြောင့် ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိ-ကား
စာကိုယ်၌ပင် ရှိသင့်သည်ဟု ယူ၍ ဝါ-ပေါက်လျက် နောက်အနက်ကို ဖော်သည်။

ဥပသမာနုဿတိကထာဝဏ္ဏနာ

၂၃၉။ ဝေန္တိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေန၊ သော။ ဝိရာဂါဒိဂုဏာနုဿရဏပ္ပ-
ကာရေန၊ ဝိရာဂ အစရှိသောဂုဏ်တို့ကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်း အပြား
အားဖြင့်။ သဗ္ဗဒုက္ခုပသမသင်္ခါတဿာတိ၊ ကား။ တွေ၊ ဤနိဗ္ဗာန်၌။ ဒုက္ခ-
ဒုက္ခာဒိဘေဒံ၊ ဒုက္ခ ဒုက္ခစသည် အပြားရှိသော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ ဒုက္ခံ၊ သည်။
ဥပသမ္ပတိ၊ ငြိမ်း၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗဒုက္ခုပသမောတိ၊ မ-ဟူ၍၊ ဝါ၊
ဆင်းရဲခပ်သိမ်းတို့၏ ငြိမ်းရာဟူ၍။ သင်္ခါတဗ္ဗဿ၊ ဆိုအပ် ဆိုသင့်သော။

ပညတ္တိဓမ္မာတိအာဒိသု၊ ဤသို့ အစရှိသော ဒေသနာတို့၌။ အသဘာဝေါပိ၊
သဘာဝမဟုတ်သော ပညတ်ကိုလည်း။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဓာရိယတိ အဝဓာရိ-
ယတိ၊ အောင်အပ် သိမှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊
၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထိုပညတ်တရားမှ။ နိဝတ္တေန္တော၊ နစ်စေလို
သည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မာတိ သဘာဝါတိ၊ ဟူ၍။ [၃၄၇] အာဟ၊ ၏။ ဘဝနံ၊ ဖြစ်
ခြင်း ရှိခြင်းသည်။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဝိဇ္ဇမာနတော၊ ထင်ရှားရှိသည်
၏အဖြစ်သည်။ ဘာဝေါ၊ မည်၏။ ဘာဝေန၊ ထင်ရှားရှိခြင်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ။
(ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဘာဝါ၊ မည်ကုန်၏။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထ-
တော၊ မှန်သောသဘော (ကိုယ်တိုင်တွေ့သိအပ်သည်ဖြစ်၍) မြတ်သော
သဘောအားဖြင့်။ လဗ္ဘမာနုရူပါ၊ ရအပ်သော သရုပ်အထည်ကိုယ်ရှိသော
သဘောတရားတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊
ထိုသဘောတရားတို့ကို။ (ဝုစ္စန္တိ-၌ စပ်) အတ္တနေ၊ ၏။ သဘာဝဿ၊ (ထင်ရှား
ရှိခြင်းဟူသော) မိမိသဘောကို။ ဓာရဏတော၊ ကြောင့်။ ဓမ္မာတိ စ၊ တို့ဟူ၍
၎င်း။ ယထာဝုတ္တေန၊ သော။ အဋ္ဌေန၊ အနက်သဘောကြောင့်။ သဘာဝါတိ
စ၊ တို့ဟူ၍၎င်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ သင်္ခမ္မာတိ၊ ကား။ ပစ္စယသမောဓာနလက္ခ-
ဏေန၊ အကြောင်းတရားတို့၏ ပေါင်းဆုံခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ သင်္ခမေန၊
ပေါင်းဆုံခြင်းဖြင့်။ သန္နိပတိတွာ၊ စုဝေးကုန်၍။ သမာဂမ္မာတိ၊ ဟူသောပုဒ်
သည်။ တဿေဝ၊ ထိုသင်္ခမ္မ-ဟူသောပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ တည်း။ ပစ္စ-
ယေဟိတိ၊ ကား။ အနုရူပေဟိ၊ သင့်လျော်ကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့သည်။
ကဘာတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗတ္တိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ အကတ-တိ၊ ကား။
ကေဟိစိပိ၊ တစ်ခုတည်းသောလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့သည်။ န
ကတာ၊ မပြုအပ် မဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ အသင်္ခတာတိ၊ ဟူသော။ ဗဟုဝစ-
နဿ၊ ဗဟုဝစဝိဘတ်၏။ ဝါ၊ အသင်္ခတာ-ဟူ၍ ဗဟုဝစဖြင့်ဟောခြင်း၏။
ကာရဏံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော ဗုဒ္ဓါနုဿတိကထာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ
အဖွင့် (စာမျက်နှာနံပါတ် ၂၂၉)၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ တည်း။ အဂ္ဂမက္ခာယတိတိ၊
ဟူသောပါဌ်ကို။ အဂ္ဂေါ အက္ခာယတိ၊ ဟု ပုဒ်ဖြတ်အပ်၏။ (တနည်း) အဂ္ဂ-

မက္ခာယတီတိ၊ ကား။ အဂ္ဂေါ၊ မြတ်သည်ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ၏။ မ-ကာရော၊ သည်။ ပဒသန္ဓိကရော၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းပြု၏။ အသင်္ခတလက္ခဏော၊ အသင်္ခတလက္ခဏာရှိသော။ သော သဘာဝဓမ္မော၊ ကို။ (ပစ္စေတဗ္ဗော-၌စပ်) ဧတ္ထ၊ ဤအသင်္ခတတရား၌။ သံကိလေသဓမ္မော၊ သည်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ပျက်ပြယ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိရာဂါတိ၊ ဝိရာဂမည်သည်ဟူ၍။ ပစ္စေတဗ္ဗော၊ ယုံကြည်အပ်၏။ ဝါ၊ သိမှတ်အပ်၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ ကတော၊ ၍။ ပဝတ္တမာနေန၊ သော။ အရိယမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ပဟိယမာနာ၊ ကုန်သော။ မာနမဒါဒယော၊ မာနမဒအစရှိသောတရားတို့သည်။ တံ၊ ထိုအသင်္ခတတရားသို့။ ပတော၊ ရောက်၍။ ပဟိယန္တိ နာမ၊ ပယ်အပ်သည် မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တမာဂမ္မ၊ ပ။ ဝိနဿန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ သေယျောဟမသ္မိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ မညနာဝသေန၊ မှတ်ထင်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တော၊ သော။ မာနော ဝေ၊ သည်ပင်လျှင်။ မာနမဒေါ၊ မည်၏။ ပုရိသဘာဝံ၊ ကို။ နိဿယ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကမဒေါ၊ ဖြစ်တတ်သော မာန်ယစ်ခြင်းသည်။ ပုရိသမဒေါ၊ မည်၏။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဇာတိမဒါဒိနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ နိမ္မဒါတိ၊ ကား။ ဝိဂတမဒဘာဝါ၊ ကင်းသော ယစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သတ္တိရှိကုန်၏။ ဝါ၊ ယစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကင်းကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဣမမေဝ အတ္ထံ၊ ကိုသာလျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အမဒါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအသင်္ခတတရား၌။ မဒါ၊ ယစ်စေတတ်သောတရားတို့ကို။ နိမ္မဒိယန္တိ၊ နိမ္မဒအဖြစ်ကိုပြုအပ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ယစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကင်းသည်ကိုပြုအပ်ကုန်၏။ (တနည်း) မဒါ၊ တို့သည်။ နိမ္မဒိယန္တိ-နိမ္မဒယန္တိ၊ ယစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကင်းကုန်၏။ အမဒဘာဝံ၊ ယစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သတ္တိကင်းခြင်းသို့။ ဝါ၊ မယစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဝိနာသံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဒနိမ္မဒနော၊ မည်၏။ သေသပဒေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ကာမပိပါသာတိ၊ ကား။ ကာမာနံ၊ ကာမဂုဏ်တို့ကို။ ပါတုကမ္ပတာ၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ကာမတဏှာ၊ ဏှာ-ပင်တည်း။ ကာမဂုဏာ ဝေ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အာလိယန္တိ၊ ငြိတုယ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာမဂုဏာလယာ၊ မည်ကုန်၏။ တေဘူမကံ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ကား။ တီသုဘူမိသု၊ တို့၌။ ကမ္မကိလေသဝိပါကဝဋ္ဌံ၊ ကမ္မဝဋ္ဌံ၊ ကိလေသဝဋ္ဌံ၊ ဝိပါကဝဋ္ဌံသည်။ ။ သေ

၁-နိမ္မဒါ နိမ္မဒဘာဝါ ကရိယန္တိ-ဟူသောအနက်၌ နိမ္မဒိ-ဟူသော နာမဓာတ်နောင်ကံဟောဝိဘတ်နှင့် ယ-ပစ္စည်း-ဤ-အာဂုံတို့ဖြင့် ပြီးစေအပ်၏။

၂-ဤ အနက်ကား ဆိုလတုံသောကတ္ထုဝါစက အဖွင့်နှင့် တိုက်ချိက်ညီစေရန် ကြံ၍ ပြန်အပ်သောအနက်ဖြစ်သည်။ သို့သော် သဒ္ဓါကျမ်းတို့၌ကား ဤသို့သော ပုဒ်ပြီးပုံကို ပြဆိုခြင်းမရှိပေ။ ထို့ကြောင့် နိမ္မဒယန္တိ-မှ အ-ကို ဤ-ပြု၍ နိမ္မဒိယန္တိ-ပြီးသည်ဟု ကြံအပ်၏။

အသင်္ခတဓမ္မော၊ ကိ။ (သေ၏အစွဲကို ပြသည်) အပရာပရဘာဝါယာတိ၊ ကား။
 အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်အဆက်ဆက်။ ယောနိအာဒိတော၊ တခုသော ယောနိ
 အစရှိသည်မှ။ ယောနိအာဒိဘာဝါယ၊ တပါးသော ယောနိစသည်ဖြစ်ခြင်း
 ငါ။ ။ အာဗန္ဓနံ၊ န-ဟူသည်။ ဂဏ္ဍိကရဏံ၊ ထုံးဖွဲခြင်းကို ပြုခြင်းတည်း။
 သံသိဗ္ဗနံ၊ န-ဟူသည်။ တုန္ဒကရဏံ၊ အပ်လျှိုခြင်း-ချုပ်စပ်ခြင်းကို ပြုခြင်းတည်း။
 အဿ၊ ထိုအသင်္ခတတရား၏။ နိက္ခမနံ စ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းသည်၎င်း။ နိဿ-
 ရဏံ စ၊ ထွက်သွားခြင်း ကျွတ်လွတ်ခြင်းသည်၎င်း။ တဏှာယ၊ နှင့်။ ဝိသံ-
 ယောဂေါ ဝေ၊ မယှဉ်ခြင်းသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိသယုတ္တော-
 တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ယေ ဂုဏေ၊ အကြင်ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို။ နိမိတ္တံကတွာ၊ အကြောင်းနိမိတ်
 ပြု၍။ မဒနိဗ္ဗဒနာဒိနာမာနိ၊ မဒနိဗ္ဗဒနအစရှိသော အမည်တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့သည်။
 နိဗ္ဗာနေ၊ ဌ။ နိရုဋ္ဌာနိ၊ တင်အပ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ တက်ကုန်၏။ မဒနိဗ္ဗဒနတာဒိကေ၊
 မဒနိဗ္ဗဒန အဖြစ်အစရှိကုန်သော။ ယထာဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းကုန်သော။
 တေ နိဗ္ဗတ္တိတနိဗ္ဗာနဂုဏေ ဝေ၊ ထို အမည်ပညတ်မှ အသီးထုတ်အပ်သော နိဗ္ဗာန်
 ၏ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ မဒနိဗ္ဗဒနတာဒိနံ ဂုဏာနံ ဝသေ-
 နာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုဦးအံ့။ ဇေတေန၊ ဤသဘော
 တရားဖြင့်။ မဒါ၊ ယစ်စေတတ်သောတရားတို့ကို။ နိဗ္ဗဒိယန္တိ၊ ယစ်စေတတ်သည်
 ၏အဖြစ်ကင်းသည်ကို ပြုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေမာဒိကေ၊ ဤသို့ အစရှိ
 သောကရိုဏ်းသတ္တိဂုဏ်တို့ကို။ (ဂဟေတွာ၊ ၍။) န (အာဟ)၊ မိန့်ဆိုသည်
 မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ထိုကရိုဏ်းသတ္တိဂုဏ်တို့သည်။ အရိယမဂ္ဂဂုဏာ၊ အရိ
 ယာမဂ်၏ ဂုဏ်တို့ပေတည်း။ ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဥပသမဂုဏာ၊ နိဗ္ဗာန်၏
 ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ ကတ္ထ၊ အဘယ်၌။
 ဝုတ္တာ ပန၊ ဟောအပ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလတ်သော်။ အသင်္ခတ-
 သံယုတ္တာဒိသု၊ တို့၌။ (ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေအပ်၏။) တတ္ထ၊ ထို
 ပါ၌။ သစ္စန္တိ၊ ကား။ အဝိတထံ၊ မချွတ်မယွင်းမှန်သောတရားကို။ ဟိ၊ မှန်။
 နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ကေနစိ ပရိယာယေန၊ တစုံတခုသော အကြောင်းဖြင့်။
 အသန္တဘာဝါဘာဝတော၊ မငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ကေ-
 သေနဝေ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ သန္တတ္တာ၊ ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 အဝိပရိတဋ္ဌေန၊ မဖောက်မပြန် မှန်သောသဘောအားဖြင့်။ သစ္စံ၊ မည်၏။
 တေန၊ ကြောင့်။ ကေ ဟိ သစ္စံ န ဒုတိယမတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [သစ္စံ၊
 နိဗ္ဗာန်ဟူသော အမှန်တရားသည်၊ ဝါ၊ မှန်သောနိဗ္ဗာန်သည်။ ကေ ဟိ၊ တပါး
 တည်းသာလျှင်တည်း။ [၃၄၈] ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော အမှန်တရားသည်။

န အတ္တိ၊ မရှိ။] ပါရန္တိ၊ ကား။ သံသာရဿ၊ ၏။ ပရတီရဘူတံ၊ တဖက်
ကမ်းသဖွယ်ဖြစ်၍ဖြစ်သောတရားကို။ တေနဝ၊ ပင်လျှင်။ တိဏ္ဏော။ ပ။
ဗြာဟ္မဏောတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ အပ္ပကာ။ ပ။ ဂါမိနောတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ အာဟ၊
၏။ [တိဏ္ဏော၊ ကူးမြောက်ပြီးသည်ဖြစ်၍။ ပါရဂုံတော၊ တဖက်ကမ်းသို့ရောက်
သည်ဖြစ်၍။ ဗြာဟ္မဏော၊ အပပြုအပ်ပြီးသော မကောင်းမှု ရှိသည်ဖြစ်၍။
ထလေ၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသောကုန်းထက်၌။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။]။ ။ [ယေ ဇနာ၊
တို့သည်။ ပါရဂါမိနော၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော တဖက်ကမ်းသို့သွားရောက်ကုန်၏။ တေ၊
သွားရောက်ကုန်သော ထိုသူတို့သည်။ မနုဿေသု၊ တို့၌၊ ဝါ၊ တို့တွင်။ အပ္ပကာ၊
နည်းလှစွာကုန်၏။] သုဒ္ဓဒ္ဓသန္တိ၊ ကား။ ပရမဂမ္ဘီရတာယ စ၊ အလွန်နက်နဲ
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အတိသုခုမသန္တသဘာဝတာယ စ၊ အလွန်သိမ်မွေ့
ငြိမ်သက်သော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အနုပစိတဉာဏသမ္ဘာ-
ရေဟိ၊ ဆည်းပူးအပ်သော ဉာဏ်၏အကြောင်းအဆောက်အဦ မရှိကုန်သော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဒဠ၊ ငှါ။ အသက္ကုဏေယျတာယ၊ မစွမ်းနိုင်အပ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ၊ ဝါ၊ လွန်စွာ။ ဒုဒ္ဓသံ၊ မြင်နိုင်ခဲ့သော
တရားကို။ ဝါ၊ သုဠ၊ ဒုဒ္ဓသံ၊ အလွန်မြင်နိုင်ခဲ့သောတရားကို။ ။ ဧတ္ထ၊ ဤ
နိဗ္ဗာန်၌။ ဇရာ၊ အိုခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝါ၊ ကား။ တေသ္မိံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်ကို။
အဓိဂတေ၊ သော်။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဇရာဘာဝေါ၊ အိုခြင်း၏မရှိခြင်းသည်။
(ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဇရံ၊ မည်၏။ တတော ဝေ၊ လျှင်။ ဇရာ-
ဒီဟိ၊ အိုခြင်းအစရှိသည်တို့သည်။ အပလောကိယတာယ၊ မဖျက်ဆီးအပ် မဖျက်
ဆီးနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ထိရဋ္ဌေန၊ ခိုင်မြဲသောအနက်သဘောအားဖြင့်။
ဝေ၊ မည်၏။ တဏှာဒိပပဉ္စဘာဝတော၊ တဏှာအစရှိသော ပပဉ္စတရား၏မရှိ
ခြင်းကြောင့်။ နိပ္ပပဉ္စ၊ မည်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤနိဗ္ဗာန်၌။ မတံ၊ သေခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊
မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အမတံ၊ မည်၏။ အသိဝဘာဝကရာနံ၊ မငြိမ်းအေးသည်
၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ သံကိလေသဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အဘာဝေန၊
ကြောင့်။ သိဝံ၊ မည်၏။ စတူဟိ ယောဂေဟိ၊ တို့သည်။ အနုပဒ္ဒုတတ္တာ၊ ကပ်
ရောက်၍မနှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ခေမံ၊ မည်၏။ ဝိသင်္ခါရဘာဝေန၊
သင်္ခါရကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အစ္ဆရိယတာယ စ၊ အံ့ဩဖွယ် ကောင်း
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အဘူတပုဗ္ဗတာယ စ၊ ရှေး၌ မဖြစ်ဘူးသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အဗ္ဘုတံ၊ မည်၏။ သဗ္ဗာသံ၊ ကုန်သော။ ဤတိနံ အနတ္တာ-
နံ၊ အကျိုးမဲ့တို့၏။ အဘာဝေန၊ ကြောင့်။ အနီတိကံ၊ မည်၏။ နိဒ္ဒုက္ခတာယ၊
ဆင်းရဲကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဗျာပဇ္ဈံ၊ မည်၏။ (သြဋ္ဌဇ-ပဌမက္ခရာ
နှင့်သာ သင့်ကြောင်း မေတ္တာဘာဝနာအဖွင့်၌ ထင်ရှားလတ်) သဗ္ဗသံ-
ကိလေသမလတော၊ မှ။ အစ္စန္တသုဒ္ဓိယာ၊ စင်စစ်စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်။
ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ သုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်သောတရားတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။

ဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ စတုဟိပိ၊ ကုန်သော။ ဩဃေဟိ၊ ကိလေသာအယဉ်တို့သည်။ အနုဇ္ဈောတ္ထရဏိယတာယ၊ မလွမ်းမိုးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒိပံ၊ မည်၏။ သကလဝဋ္ဋဒုက္ခတော၊ မှ။ ပရိပါလနဋ္ဌေန၊ စောင့်ရှောက်တတ်သော အနက်ကြောင့်။ တာဏံ၊ မည်၏။ (ဤ၌ လေ့၏အဖွင့်မရှိသောကြောင့်၎င်း၊ ဆိုလတ်စကားရပ်၌ ထိုပုဒ်ကို ပြထားသောကြောင့်၎င်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ လေ့ဏဉ္စပုဒ် ပိုဟန်ရှိ၏)

သစ္စဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိတိအာဒိကာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ ပါဠိကို။ သံခိတ္တာ၊ ချုံးအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ (အာဒိသုဟူသောပါဌ်၌) အာဒိ-သဒ္ဓါဖြင့်။ အနန္တ။ပ။ဂမ္ဘီရဝစနေဟိ စ၊ ရ-အစရှိသော သဒ္ဓါတို့ဖြင့်လည်း။ ဗောဓိတော၊ သိစေအပ်ကုန်သော။ ဣဓ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ် ကျမ်း၌။ အဝုတ္တာ၊ မဆိုအပ်ကုန်သေးသော။ ဂုဏာ၊ တို့ကို။ သင်္ဂယန္တိ၊ သိမ်းယူအပ်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသဒ္ဓါတို့တွင်၊ ဝါ၊ တို့၌။ တေဿ၊ ဤနိဗ္ဗာန်၏။ ဥပ္ပါဒန္တော ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသော အစွန်းအပိုင်းအခြားသည်၎င်း။ ဝယန္တော ဝါ၊ ပျက်ခြင်းဟူသော အစွန်းအပိုင်းအခြားသည်၎င်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနန္တော၊ မည်၏။ အသင်္ခတဓမ္မော၊ အသင်္ခတတရားကိုရ၏။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ အနာရမ္မဏတာယ၊ အာရုံမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနာသဝေါ၊ မည်၏။ နိပုဏဉာဏဂေါစရတာယ၊ သိမ်မွေ့သောဉာဏ်၏ ကျက်စားရ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိပုဏော၊ မည်၏။ သင်္ခတဓမ္မော ဝိယ၊ သင်္ခတတရားကဲ့သို့။ ဧရာယ၊ အိုခြင်းဖြင့်။ အဇဇရိတတာယ၊ မဆွေးမြည့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဇဇရော၊ မည်၏။ ဗျာဓိအာဒိဟိ၊ တို့သည်။ အပလောကိယတာယ၊ မဖျက်ဆီးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပလောကိတံ၊ မည်၏။ အစက္ခုဝိညာဏဝိညေယျတာယ၊ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မသိအပ် မမြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနိဒဿနော၊ မည်၏။ အတိတ္တိကရဋ္ဌေန၊ မရောင့်ရဲခြင်းကို ပြုတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ပဏီတော၊ မည်၏။ အပစုရတာယ၊ မမျှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အစ္စရိယော၊ မည်၏။ ဤတိဟိ၊ ဘေးရန်တို့သည်၊ ဝါ၊ အကျိုးမဲ့တို့သည်။ အနဘိဘဝနီယသဘာဝတ္တာ စ၊ မလွမ်းမိုးအပ်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အနိတိကဘာဝဟေတုတော စ၊ အနိတိကအဖြစ်၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်၎င်း။ အနိတိကဓမ္မော၊ မည်၏။ ဝဋ္ဋဒုက္ခမုတ္တိနိမိတ္တတာယ၊ ဝဋ္ဋဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မုတ္တိ၊ မည်။ သံသာရံ၊ ကို။ ဘယတော၊ အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဘေးဟု။ ပဿန္တေဟိ၊ မြင်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ နိလယနိယတော၊ ပုန်းခိုရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။

၁-နိ-မပါလဲ လယနိယတော-ဟူသော သိမှုလည်း သင့်၏။ လ နှင့် ဣ-ယှဉ်သျက် နိလိယနိယတော-ဟူသောပါဌ်ကား မသင့်။

လေဏံ၊ မည်၏။ တေသံယေဝ၊ သံသရာကို ဘေးဟုမြင်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သာလျှင်။ ပရာ၊ လွန်ကဲသော၊ ဝါ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ ဂတိ၊ လားရာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရာယဏော၊ မည်၏။ ပကတိဉာဏေန၊ ဖြင့်။ အလဒ္ဓပတိဋ္ဌ-တာယ၊ မရအပ်သော ထောက်တည်ရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ရအပ်သော ထောက်တည်ရာမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဂါဓဋ္ဌေန၊ မထောက်မှီသော အနက်သဘောအားဖြင့်။ ဂမ္ဘီရော၊ မည်၏။ ကတပုညေဟိပိ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကောင်းမှုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ ဒုက္ခေန ကိစ္ဆေန၊ ဆင်းရဲပင်ပန်းစွာ။ အနုဗုဇ္ဈိတဗ္ဗတော၊ လျော်စွာသိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုရနုဗောဓော၊ မည်၏။ သစ္စိကိရိယံ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းကို။ မုဉ္ဇိတော၊ လွတ်၍။ တက္ကဉာဏေန၊ ကြံဆသော ဉာဏ်ဖြင့်။ အဝစရိတဗ္ဗော၊ ကျက်စားအပ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတက္ကာဝစရော၊ မည်၏။ ဗုဒ္ဓါဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ပဏ္ဍိတေဟေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗတော၊ အဖြစ်ကြောင့်။ အဓိဂန္ဓဗ္ဗတော၊ ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတဝေဒနိယော၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အရိယသာဝကဿေဝ၊ အားသာလျှင်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သစ္စိကိရိယာဘိသမယဝသေန၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်း ဟူသော အထူးသိခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ နိဗ္ဗာနဂုဏာနံ၊ တို့၏။ ပါကဋ္ဌဘာဝတော၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ အယံ ဝေ- သဒ္ဓေါ၊ ကို။ အဋ္ဌာနေ၊ အရာမဟုတ်သည်၌။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣဇ္ဈတိ ဧဝံ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ သုခသိဒ္ဓိဝသေန၊ ချမ်းသာလွယ်ကူစွာ ပြီးသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အရိယသာဝကဿေဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဧဝံ သန္တေပီတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဥပသမဂရုကေနာတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာန- နိန္ဒေန၊ နိဗ္ဗာန်၌ညွတ်ကိုင်းသော။ ။ ယထာဝုတ္တော၊ ကုန်သော။ ဥပသမဂုဏာ၊ နိဗ္ဗာန်၏ဂုဏ်တို့ကို။ မနသိ ကာတဗ္ဗော၊ ကုန်၏။ သုခံ သုပတိတိအာဒိသု၊ ပါဌ်တို့၌။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်သောစကားသည်။ မေတ္တာကထာယံ၊ ၌။ အာဝိ၊ စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ တံ။ ။ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တတ္တာ၊ နိဗ္ဗာန်၌နှလုံးသွင်းညွတ်ကိုင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဏိတာဓိမုတ္တိကော၊ မြတ်သောနှလုံးသွင်းခြင်းရှိသည်။ ဝါ၊ အမြတ်ကို နှလုံးသွင်းခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

ဣတိ၊ သည်ကား။ အဋ္ဌမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၉-ဗြဟ္မဝိဟာရနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ (၃၅၀-၁၃)

မေတ္တာဘာဝနာကထာဝဏ္ဏနာ

[၃၅၀] ၂၄၀။ မေတ္တံ ဗြဟ္မဝိဟာရံ၊ မေတ္တာဟူသောဗြဟ္မဝိဟာရကို။ (နိဒ္ဒါ-ရဏနှင့် နိဒ္ဒါရဏိယညီအောင် ဖွင့်ပြသည်) ဘာဝေတုကာမေနာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒေတုကာမေန၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါအလိုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော၊ ငါ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ငါ။ သုခနိသိန္ဓေနာတိ၊ ကား။ ဝိသမံ၊ မည်မညွတ်။ အနိသိဒ္ဓိတော၊ မထိုင်မူ၍။ ပလ္လင်္ကာဘုဇနေန၊ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေခြင်းဖြင့်။ သုခနိသိန္ဓေန၊ ချမ်းသာစွာထိုင်နေသည်ဖြစ်၍။

ကသ္မာတိ၊ ဟူသောစကားသည်။ ပစ္စဝေက္ခကာယ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း၏။ ကာရဏပုစ္ဆာ၊ အကြောင်းကိုမေးသော ပုစ္ဆာတည်း။ အညံ၊ တပါးသော တရားကို။ အဓိဂန္ဓကမေန၊ ရခြင်းငှါအလိုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အညတ္ထ၊ တပါးသောတရား၌။ အာဒိနဝါနိသံသပစ္စဝေက္ခကာ၊ အပြစ်အကျိုးကိုဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ကိမတ္ထိယာ၊ ရှိသနည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ မေတ္တာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ အတ္ထတော၊ အနက်သဘောသရုပ်တရားကိုယ်အားဖြင့်။ အဒေါသော၊ အဒေါသစေတသိက်တည်း။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ အဒေါသနိဒ္ဒေသော၊ အဒေါသ-ပုဒ်၏ နိဒ္ဒေသ၌။ မေတ္တိ၊ ချစ်ခြင်း၊ ဝါ၊ ချမ်းသာစေလိုခြင်း။ မေတ္တာယနာ၊ ချစ်သောအခြင်းအရာ၊ ဝါ၊ ချမ်းသာစေလိုသောအခြင်းအရာ။ မေတ္တာယိတတ္ထံ၊ ချစ်သည်၏ အဖြစ်၊ ဝါ၊ ချမ်းသာစေလိုသည်၏ အဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ နိဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ ငါ။ ခန္တိတိ စ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်လည်း။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အဓိဝါသနက္ခန္တိ၊ သည်းခံခြင်းဟူသောခန္တိကို။ အဓိပ္ပေတော၊ ငါ။ (ဉာဏခန္တိ မဟုတ်ဟုဆိုလို၏) ပန၊ ဆက်။ သာ၊ ထိုသည်းခံခြင်းဟူသောခန္တိသည်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အဒေါသပ္ပဓာနာ၊ အဒေါသပြဓာန်းခြင်းရှိကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အရူပက္ခန္ဓာ၊ နာမ်ခန္ဓာတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မေတ္တာယ၊ သည်။ သိဇ္ဈမာနာယ၊ ပြီးလတ်သော်။ တိတိက္ခာခန္တိ၊ သည်းခံခြင်းလက္ခဏာရှိသော ခန္တိသည်။ သိဒ္ဓါ ဝေ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ငါ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခန္တိ အဓိဂန္ဓဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ငါ။ တေန၊ ထိုပါ၌ဖြင့်။ ခန္တိယံ၊ ၌။ အာနိသံသပစ္စဝေက္ခကာ၊ အကျိုးအာနိသင်ကိုဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ သာတ္ထိကာဝ၊ အကျိုးရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ပရိယုဋ္ဌာနေန၊ ထက်ဝန်းကျင်ထကြွခြင်း-ဖြစ်ပေါ်ခြင်းဖြင့်။ အဘိဘူတော၊ လွမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ကုသလပ္ပတ္တိ-

ယာ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ ငှါ။ သြကာသာလာဘေန၊ အခွင့်ကိုမရသဖြင့်။ ပရိယာဒိန္နစိတ္တော၊ ထက်ဝန်းကျင်ယူအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပါဏ-
သာတာဒိဝသေန၊ သတ္တဝါကိုသတ်ခြင်းအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌ-
ဓမ္မိကသမ္ပရာယိကာဒိအနတ္တမူလဘာဝတော၊ မျက်မှောက်၌ဖြစ်သော အကျိုးမဲ့၊
တမလွန်၌ဖြစ်သော အကျိုးမဲ့စသည်တို့၏ အကြောင်းရင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အာဒိ-
နဝေါ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗျော၊ ရှုအပ်၏။

ခန္တိ ပရမံ တပေါတိ၊ ကား။ ပရာပကာရသဟနာဒိကာ၊ သူတပါးတို့၏
မကောင်းပြုခြင်း - ပြစ်မှားခြင်းကို သည်းခံခြင်းအစရှိသော။ တိတိက္ခလက္ခဏာ၊
သည်းခံခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ ခန္တိ၊ ခန္တိတရားသည်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။
တပေါ၊ အကျင့်ပေတည်း (ကသ္မာ၊ ကား။) အကတ္တဗ္ဗာကရဏကတ္တဗ္ဗကရဏ-
လက္ခဏာယ၊ မပြုသင့်သောအမှုကိုမပြုခြင်း၊ ပြုသင့်သောအမှုကိုပြုခြင်းလက္ခဏာ
ရှိသော။ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ၊ ကောင်းမြတ်သောအကျင့်၏။ မူလဘာဝတော၊
အကြောင်းရင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ခန္တိဗလံ ဗလာနိကန္တိ၊ ကား။ တေဿ၊
ဤပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပရမံ၊ မြတ်သော။ (ဗလံ - ၌ စပ်) မင်္ဂလာဘူတာ၊ မင်္ဂလာဖြစ်၍
ဖြစ်သော။ ခန္တိ ဧဝံ၊ သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဗလံ၊ ခွန်အားသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)
ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခန္တိဗလံ၊ မည်၏၊ ဝါ၊ သည်းခံခြင်း ခွန်အားရှိသော၊
(ဝါကျာဝတ္ထိကန္တနည်းဖြင့် အဝိဘတ်နှင့်ချသည့်) ဟိ၊ မှန်။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊
တို့သည်။ ခန္တိဗလာ၊ သည်းခံခြင်းဟူသော ခွန်အားရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊
၏။ ဒေါသာဒိပဋိပက္ခဝိဓမ္မနသမတ္တတာယ၊ ဒေါသအစရှိသော ဆန့်ကျင်ဖက်
တရားကို ပယ်ဖျောက်ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနိက-
ဘူတေန၊ စစ်တပ်သဖွယ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တေနော ခန္တိဗလေန၊ ထိုသည်းခံ
ခြင်းဟူသော ခွန်အားဖြင့်သာလျှင်။ ဗလာနိကံ၊ မည်၏၊ ဝါ၊ ရှိသော။
(ဝါကျာဝတ္ထိကန္တပင်၊ တံ-၌စပ်)။ ခန္တျာ ဘိယျော န ဝိဇ္ဇတီတိ၊ ကား။
အတ္တနော စ၊ ၏၎င်း။ ပရေသဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ အနတ္တပဋိဗာဟနော စ၊ အကျိုးမဲ့
ကိုတားမြစ်တတ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ အတ္တာဝဟော စ၊ အကျိုးစီးပွားကို
ဆောင်တတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ခန္တိတော၊ ထက်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်၊
ဝါ၊ လွန်ကဲ ကောင်းမြတ်သော။ အပဿယော၊ မှီရာကိုးကွယ်ရာသည်။
နတ္ထိ၊ မရှိ။

ဝိဝေစနတ္တာယာတိ၊ ကား။ ဝိက္ခမ္ဘနတ္တာယ၊ ပယ်ခွါ ခြင်းငှါ။ အတ္တာနံ၊
မိမိကိုယ်ကို။ ခန္တိယာ၊ နှင့်။ သံယောဇနတ္တာယ၊ ယှဉ်စေခြင်းငှါ။ ဣတိ၊
ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဘာဝနံ၊ ကို။ ဒုသေန္တိ၊ ပျက်စေတတ်ကုန်၏။

၁-သီဟိုဠ်မှ၌ တေနော-နောင် စ-သဒ္ဓါမရှိ၊ ထို စ-သဒ္ဓါဖြင့်လည်း ယူရန်အနက်မရှိ၊
အကယ်၍ ထို စ-သဒ္ဓါကို အနက်ပေးလိုလျှင် ပက္ခန္တရ အနက်ပေးရာ၏။

ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒေါသ၊ ကုန်၏။ ပုဂ္ဂလာယေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။
 ဒေါသ၊ ဘာဝနာကို ပျက်စေတတ်ကုန်သည်တို့တည်း။ ပုဂ္ဂလဒေါသ၊
 ဘာဝနာကို ပျက်စေတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့။ ယေသု၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။
 ဘာဝနာ၊ သည်။ နု သမ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြည့်စုံ။ အညဒတ္ထ၊ စင်စစ်။ ဝိပဇ္ဇတေဝ၊
 ပျက်စီးသည်သာလျှင်တည်း။ တေ ဝေ၊ ထိုဘာဝနာကို ပျက်စီးစေတတ်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုသာလျှင်။ [၃၅၁] ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ပဌမန္တိ၊ ကား။ ဝက္ခမာနေန၊
 ဆိုအပ်လတ်သော။ (နယေန-၌စပ်) ကောဠာသတော၊ (ဂရုဠာနိယ-စသော)
 တခုသောအဖို့မှ။ ကောဠာသန္တရူပသံဟရဏနယေန၊ (အတိပ္ပိယ စသော)
 အဖို့တပါးသို့ ဆောင်သောနည်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ သဗ္ဗပဌမံ၊ အလုံးစုံတို့၏
 ရှေးဦးစွာ။

ပိယာယိတဗ္ဗော၊ ချစ်အပ်သောသူသည်။ ပိယော၊ မည်၏။ တပုဋ္ဌိပက္ခော၊
 ထိုချစ်အပ်သောသူ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သောသူသည်။ အပိယော၊ မည်၏။
 သော၊ ထိုအပိယပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ အတ္တဿ၊ အကျိုး
 စီးပွားကို။ အကာရကော၊ မပြုတတ်သောသူ၎င်း။ အနတ္တဿ၊ အကျိုးမဲ့ကို။
 ကာရကော၊ ပြုတတ်သောသူ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။
 တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္တနော စ၊ ၎င်း။
 ပိယဿ စ၊ ချစ်အပ်သောသူ၏၎င်း။ အနတ္တဿ၊ ကို။ ကာရကော၊ ပြုတတ်
 ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝေရိပုဂ္ဂလော၊ ရန်သူပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။
 ယော ပန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။ အတ္တနောစ၊ ၎င်း။ ပိယဿ စ၊
 ၎င်း။ အတ္တဿ၊ ကို။ အကာရကော၊ မပြုတတ်။ အပိယဿ စ၊ မုန်းအပ်
 သောသူ၏လည်း။ အတ္တဿ၊ ကို။ ကာရကော၊ ၏။ အတ္ထံ မေ နာစရိတိ-
 အာဒိနာစ၊ ဖြင့်၎င်း။ အပိယဿ မေ အမနာပဿ အတ္ထံ အစရိတိအာဒိနာ စ၊
 ဖြင့်၎င်း။ အာဃာတဝတ္ထုဘူတော၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်၏။
 သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အပိယော၊ မည်၏။ ဝါ၊ မုန်းအပ်သောသူမည်၏။
 အနန္တကုလဝုတ္တိကော၊ မလျော်သောဖြစ်ခြင်းရှိသော။ အနိဋ္ဌော၊ အလုံးမရှိအပ်
 သောပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ လိင်္ဂဝိသဘာဂေတိ၊ ကား။
 ဣတ္ထိလိင်္ဂဒိနာ၊ ဣတ္ထိလိင်္ဂအစရှိသော။ လိင်္ဂေန၊ အသွင်သဏ္ဌာန်ဖြင့်။ ဝိသ-
 ဒိသေ၊ မတူသောပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဩဓိသောတိ၊ ကား။ ဘာဂသော၊ သီးသန့်
 ခွဲခြမ်းဝေအပ်သောအားဖြင့်။ တိဿာ၊ တိဿာ မည်သောသူ (မ)။ ဒတ္တာ၊
 ဒတ္တာမည်သောသူ (မ)။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဩဓိသကံ၊ သီးသန့်ပိုင်ခြား
 ခြင်းကိုပြု၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်။

၁-ဩဓိသကံ-ပုဂ်၏အနက်မှာ သင့်လျော်ရုံပြန်အပ်သောအနက် ဖြစ်သည်။ သဒ္ဓါနည်းဖြင့် ကြံ
 ရန်ခက်သည်။ သိမ္မိ၌ ဩဓိသကံ - ဟူရှိ၏။ ထိုပုဂ်ပြီးပုံလည်း မလွယ်။ ဩဓိသကံ - ဟူ၍
 သော်လည်းရှိသင့်၏။ ဥဒ္ဓိသိယတေဥဒ္ဓိသနံ ဥဒ္ဓိသံ၊ ဘောအနက်၌ ကျပစ္စည်းဖြင့်ပြီး

ဣဒါနိ၊ ဌံ။ ယထာဝုတ္တေသု၊ ကုန်သော။ ဆသု ပုဂ္ဂလေသု၊ တို့၌။ အဘာ-
ဝေတဗ္ဗတာယ၊ မပွားစေအပ်သည်၏ အဖြစ်၏။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊
၍။ အပ္ပိယံ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ အပ္ပိယံ ဟိ၊ ပ။
ကိလမတိတိ၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ဒေါသေန၊ ဖြင့်။
သပရိဿယတံ၊ ဘေးရန်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အပ္ပိယတာ၊
မချစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ပိယဘာဝဿ၊ ချစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်၏။
ဥပုပ္ပဒ္ဓိပက္ခာ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက်ပေတည်း။ စ၊ ဆက်။ တဿ၊
ထိုအပ္ပိယပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပိယဌာနေ၊ ချစ်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်အရာ၌။ ဌပနေ၊ နှင့်။
ဝိနာ၊ ၍။ ဘာဝနာ၊ သည်။ န သိဇ္ဈတိ၊ မပြီးစီးမပြည့်စုံ။ အတိပ္ပိယသဟာ-
ယကံ၊ ပ။ ကိလမတိတိ၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ရာဂေန၊ ဖြင့်။
သပရိဿယတံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အတိပ္ပိယသဟာယဿ၊
အလွန်ချစ်အပ်သော သူငယ်ချင်းမိတ်ဆွေ၏။ ဂေဟဿိတပေမဌာနဘာဝတော၊
ကမဂုဏ်အိမ်၌ မှီသောချစ်ခြင်း၏ တည်ရာဌာန၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊
ကြောင့်။ အပ္ပမတ္တကေပိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဣဌာနိဌတာဟိ၊ ဣဌ
အဖြစ် အနိဌအဖြစ်တို့ဖြင့်။ မဇ္ဈတ္တံ မဇ္ဈသဘာဝံ၊ အလယ်အလတ်သဘော
ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ နေဝ ပိယံ၊ ချစ်အပ်သည်လည်းမဟုတ်သော။ နာပိယံ၊
မှန်းအပ်သည်လည်းမဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
မဇ္ဈတ္တေ၊ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌။ သမ္ဘာဝနီယပိယာယိတဗ္ဗတာနံ၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်၏
အဖြစ်၊ ချစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်တို့၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဂရုဌာနေ စ၊
၌၎င်း။ ပိယဌာနေ စ၊ ၌၎င်း။ ဌပေန္တော၊ သော်။ ကိလမတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။
အဇ္ဈုလေက္ခိတဗ္ဗေ၊ လျစ်လျူရှုအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဘာဝနီယတာ ဝါ၊ ချီးမွမ်း
အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ မနာပတာ ဝါ၊ စိတ်နှလုံးကိုတိုးပွားစေတတ်သည်
၏အဖြစ်သည်၎င်း။ ဝါ၊ စိတ်နှလုံးဖြင့်သောက်အပ်-မြတ်နိုးအပ်သည်၏ အဖြစ်
သည်၎င်း။ န ပစ္စုပဋ္ဌာတိ၊ ရှေးရှုမထင်။ စ၊ ဆက်။ ပိယဂရုဘာဝသမ္ပန္နော၊ ချစ်
အပ်သည်၏အဖြစ်၊ အလေးပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၌။
ပဌမံ၊ စွာ။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ကောဌာသန္တရဘာဝါနုပနယ-
နတော၊ (မဇ္ဈတ္တပိယ-ဟူသော) ကောဌာသတပါး၏ အဖြစ်သို့မဆောင်ခြင်း
ကြောင့်။ ကောဓော၊ အမျက်ဒေါသသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

တမေဝါတိ၊ ကား။ ဝိသဘာဂလိင်္ဂမေဝ၊ သဘောမတူသော လိင်ရှိသော
ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာလျှင်။ ။လိင်္ဂသဘာဂေတိ၊ လိင်အားဖြင့် သဘောတူသော

စေအပ်၏။ ရည်ညွှန်းခြင်း—ရည်စူးခြင်း-ဟု အနက်ပြန်။ ဥဒ္ဓိဿံ တေဿတ္ထိတိ ဥဒ္ဓိဿကံ
သီးသန့်ရည်ညွှန်းခြင်း—ရည်စူးခြင်းရှိလျက်—ဟု အနက်ပေးရာ၏။ ဤထက်ကောင်း
သော ပုဒ်ပြီးပုံနှင့် အနက်ကိုလည်း ကြံသင့်သေး၏။

(သုဉ်း) ဟူ၍။ အဝိသေသေတွာ၊ အထူးမပြုမူ၍၊ ဝါ၊ ဝိသေသန မမမူ၍။ ပိယပုဂ္ဂလေတိ၊ ချစ်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၌ (ပွားစေအပ်၏) ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဘိတ္တိယုဒ္ဓမကာသိတိ၊ ကား။ သိလံ၊ အဋ္ဌကံသိလကိ။ အဓိဋ္ဌာယ၊ ဆောက်တည်၍။ ပိဟိတဒ္ဓါရေ၊ ပိတ်အပ်သောတံခါးရှိသော။ ဂဗ္ဘေ၊ တိုက်ခန်း၌။ သယန-ပိဋေ၊ အိပ်ရာအင်းပျဉ်၌။ နိသီဒိတွာ၊ ၍။ မေတ္တံ၊ ကို။ ဘာဝေန္တော၊ ပွားစေလတ်သော်။ မေတ္တာမုခေန၊ မေတ္တာကိုအရင်းခံပြုသဖြင့်။ ဥပ္ပန္နရာဂေန၊ ဖြစ်သောရာဂသည်။ အန္တိကတော၊ ကန်းသည်ကိုပြုအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကန်းစေအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဘရိယာယ၊ ၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဂန္တုကာမော၊ ၍။ ဒွါရံ၊ ကို။ အသလ္လက္ခေတွာ၊ မမှတ်နိုင်မူ၍။ ဘိတ္တိံ၊ ကို။ ဘိန္နိတွာပိ၊ ဖောက်ခွဲ၍သော်လည်း။ နိက္ခမိတုကာမတာယ၊ ထွက်ခြင်းငှါအလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဘိတ္တိံ၊ ကို။ ပဟရိ၊ ပုတ်ခတ်၏။ [၃၅၂] တေန၊ ကြောင့်။ မေတ္တာယနာမုခေန ရာဂေါ ဝဉ္ဇေတိတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ အန္တတမံ။ပ။ နရန္တိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ အာဟ၊ ၏။

[မေတ္တာယနာမုခေန၊ မေတ္တာပွားခြင်းကို အရင်းခံ ပဓာနပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ မေတ္တာပွားယောင် ဟန်ဆောင်သဖြင့်။ ရာဂေါ၊ သည်။ ဝဉ္ဇေတိ၊ လှည့်စားတတ်၏။]

[ယံ-ယသ္မိံ ကာလေ၊ ၌။ ရာဂေါ၊ သည်။ နရံ၊ လူကို။ သဟတေ၊ နှိပ်စက်၏။ တဒါ၊ ၌။ အန္တတမံ၊ အမှိုက်မှောင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

အာဒါနနိက္ခေပပရိစ္ဆိန္နေ၊ ပဋိသန္ဓေ စုတိဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော။ အဒ္ဓါ-ပစ္စုပ္ပန္နဘူတေ၊ ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ (ခန္ဓပ္ပဗန္ဓေ-၌ စပ်) ဓရမာနတာယ၊ ထင်ရှားရှိဆဲ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စက္ခတော ဝိယ၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်ကဲ့သို့။ ဥပလဗ္ဘမာနေ၊ ရအပ်သော။ ခန္ဓပ္ပဗန္ဓေ၊ ခန္ဓာအစဉ်၌။ ဣဓ၊ ဤမေတ္တာဘာဝနာအရာ၌။ သတ္တာဒိဂ္ဂဟဏံ၊ သတ္တ-အစရှိသော သဒ္ဓါသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ သတ္တာဒိ-၌ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ပါဏစသည်ကိုယူ) တိယဒ္ဓဂတေ၊ သုံးပါးသော အဓွန့်ကာလ၌ တည်သော။ (ခန္ဓပ္ပဗန္ဓေ၊ ၌။) န (ဟောတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာလကတေ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ကာလကတေ၊ သေလေပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၌။ မေတ္တာဘာဝနာ၊ သည်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဣဇ္ဈတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးငြားအံ့။ မေတ္တာဗျာပါရဿ၊ ၏။ အယောဂျဋ္ဌာနဘာဝတော၊ မသင့်လျော်သောဌာန၏ အဖြစ်ကြောင့်ပေတည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ မတပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဟိတူပသံဟာရာရဟော၊ အစီးအပွားကို ဆောင်ပေးခြင်းငှါ ထိုက်သည်။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ယတ္ထ၊ အကြင်အသက်ရှင်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်၌။ သမ္ဘဝေ၊ ဖြစ်သင့်သောအကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ပယောဂတော၊ ကိုယ်နှုတ်လုံ့လ ပယောဂအားဖြင့်။ ဟိတူပသံဟာရော၊ အစီးအပွားကို ဆောင်ပေး

ခြင်းကို။ လဗ္ဗေယျ၊ ရအပ်ရာ၏။ ဝါ၊ ရနိုင်ရာ၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအသက်ရှင်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်၌သာလျှင်။ မာနသော၊ စိတ်၌ဖြစ်သော။ ဟိတူပသံဟာရော၊ သည်။ ယုဇ္ဇေယျ၊ သင့်ရာ၏။ ဒုက္ခာပနယနမောဒပ္ပဝတ္တိသုပ္ပါ၊ ဆင်းရဲကိုပယ်ခြင်း၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းတို့၌လည်း။ ဧသေ နယော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကရုဏာဘာဝနာဒိနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ ကာလကတေ၊ ၌။ အနိဇ္ဈနံ၊ မပြည့်စုံခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ အညတ္ထ၊ ဆရာမှတပါးသောပုဂ္ဂိုလ်၌။ ပဂုဏမေတ္တာစျာနော၊ လေ့လာအပ်ပြီးသော မေတ္တာစျာန်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အာစရိယဿ၊ ၏။ ကာလကတဘာဝံ၊ ကို။ အဇာနန္တော၊ ၍။ တံ၊ ထိုဆရာကို။ မေတ္တာယ၊ ဖြင့်။ ဖရိတုကာမော၊ ဖြန့်ခြင်းငှါ အလိုရှိသော ရဟန်းငယ်ကို။ အာစရိယံ ။ပ။ အာရဘတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဂုဏာဝမေ မေတ္တာစျာနသမာပတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ဂဝေသာဟိတိ၊ ကား။ ယံ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ၍။ မေတ္တံ၊ ကို။ အာရဘသိ၊ အားထုတ်၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဇီဝတိ၊ အသက်ရှင်သလော။ န ဇီဝတိ၊ အသက်မရှင်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနာဟိ၊ သိလေလော့။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ မေတ္တာယန္တောတိ၊ ကား။ မေတ္တံ၊ ကို။ ကရောန္တော၊ လျက်။ မေတ္တံ၊ ကို။ ဘာဝေန္တော၊ လျက်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၂၄၁။ အတ္တနိ၊ မိမိကိုယ်၌။ ဘာဝနာ နာမ၊ မေတ္တာကို ပွားစေခြင်း မည်သည်။ သက္ခိဘာဝတ္ထာ၊ သက်သေအဖြစ် အကျိုးရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နာနာဝိဓသုခါနုဗန္ဓိ၊ (ဝိဝေကသုခ၊ စျာနသုခ၊ မဂ္ဂဖလသုခ စသော) အထူးထူး အပြားပြားသော နောက်လိုက်ချမ်းသာရှိသော^၁။ အနဝဇ္ဇသုခအဗျာသေကသုခါဒိ၊ အပြစ်ကင်းသောချမ်းသာ၊ ကိလေသာဆင်းရဲနှင့် မရောသောချမ်းသာ အစရှိသော^၂။ ယံ-သုခံ၊ အကြင်ချမ်းသာကို။ အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ တံ၊

၁-သုခါနိ ဝေ အနုဗန္ဓာနိ သုခါနုဗန္ဓာနိ၊ နာနာဝိဓာနိ သုခါနုဗန္ဓာနိ နာနာဝိဓသုခါနုဗန္ဓာနိ၊ တာနိ တေဿတ္တိတိ နာနာဝိဓသုခါနုဗန္ဓိ-ဟု ဝစနတ္ထပြု။ ဤဒွိကာ နာ ၅၁ ကြောင်း ၁၀-ကို မှီသည်။ ယံ-ဟူသော နပုံလိင်ပုဒ်၏ ဝိသေနဖြစ်၍ ဤကို ဣ-ရဿပြု၍ ပြီးသည်။ ၎င်းသည် သိမ္မနှင့် အညီပင်တည်း။ မြန်မာမူ၌ ရှိသည့်အတိုင်း တသမာသ်တည်းလည်း သင့်၏။ နာနာဝိဓာနိ သုခါနုဗန္ဓာနိ ယဿာတိ နာနာဝိဓသုခါနုဗန္ဓိ-ဟု ဗဟုဗ္ဗိဟိ သမာသ်တုံ၍ နောက်ပုဒ်နှင့် ကမ္မဓာရည်းသမာသ်တုံရာ၏။ သို့သော် နှစ်ပုဒ်ကွဲနေလျှင် အနက်ပြန်ရာ၌ သာ၍ရှင်းသောကြောင့် ဤ၌ သိမ္မသို့ လိုက်၍ အနက်ပြန်လိုက်သည်။ ထိုပုဒ်၌ နောက်လိုက် သုခတို့ ဟူသည်မှာ သာမညဖလသုတ် စသည်တို့၌ အစဉ်အတိုင်း ဟောထားသော နိဝရဏဝိဝေကသုခ၊ စျာနသုခ စသည်တို့ပင် ဖြစ်သည်။

၂-အနဝဇ္ဇသုခ-ဟူသည်မှာ ပါတိမောက်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာပင် ဖြစ်သည်။ အဗျာသေကသုခ-ဟူသည်မှာ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလနှင့်

ထိုချမ်းသာကို။ နိဒ္ဒေသန္တော၊ ဤ။ တဿ၊ ထိုချမ်းသာ၏၊ ဝါ၊ ချမ်းသာ၏
တည်ရာဖြစ်သော မိမိ၏။ ဝတ္တမာနတယ၊ ဖြစ်ဆဲ၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဟံ
သုခိတော ဟောမိတံ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သရီရသုခံ နာမ၊ ကိုယ်၏ချမ်းသာ
မည်သည်။ ဝါ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော ချမ်းသာမည်သည်။ အနေကန္တိကံ၊ အနေ-
ကန္တိက ဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ကေနမဟုတ်။ ဤဒိသဿ၊ သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။
စိတ္တဒုက္ခံ၊ စိတ်ဆင်းရဲသည်။ အနောကာသံ၊ ဖြစ်ရန်အခွင့်မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
တဒဘာဝံ၊ ထိုစိတ်ဆင်းရဲ၏ မရှိခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ နိဒ္ဒါက္ခေတိ ဝါတိ၊ ဟူ၍။
အာဟ၊ ၏။ ဟောမိ၊ ဖြစ်လို၏။ ဣတိ၊ ဤပုဒ်နှင့်။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ အဝေရေတိ-
အာဒိသု၊ တို့၌။ တဿ၊ တူ ဟောမိ-နှင့်စပ်အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဝိသေသတော၊
အားဖြင့်။ ဒုက္ခဘာဝေ၊ ဒုက္ခ၏မရှိခြင်း၌။ သုခသညာ၊ သုခဟူသော အမှတ်
သညာသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ သာ အယံ နိဒ္ဒါက္ခေတော၊ ထိုဆင်းရဲမရှိ
သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝေရီနံ၊ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံ၊ စ၊ တို့၏၎င်း။ ဝေရသညိ-
တာနံ၊ ဝေရဟု မှတ်အပ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ဝေရဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ပါပဓမ္မာနံ
စ၊ မကောင်းမှု အကုသိုလ်တို့၏၎င်း။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။)
ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ဗျာပါဒဝိရဟတော၊ ဗျာပါဒကင်းခြင်းကြောင့်၎င်း။
ဤသသညိတယ၊ ဤသ-ဟု မှတ်အပ်သော၊ ဝါ၊ ဤသ-ဟု ဆိုအပ်သော။
ဤတိယာ၊ ဘေးဥပါဒ်၏၊ ဝါ၊ အကျိုးမဲ့၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်၎င်း။
အနဝဇ္ဇကာယိကသုခသမဂ္ဂိတယ၊ စ၊ အပြစ်ကင်းသော ကာယိကသုခနှင့်ပြည့်
စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿန္တော၊ ဤ။
အဝေရေ ။ပ။ သုခိတံ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အတ္တာနံ ပရိဟရာမိတံ၊ ကား။
ဝေဘူတော၊ ဤသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ဤသို့ ချမ်းသာ
နှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟုတွာ၊ ဤ။ မမေ၊ ၏။ အတ္တဘာဝံ၊ ကို။ ပဝတ္တေမိ၊ ဖြစ်စေ
လို၏။ ယာပေမိ၊ မျှစေလို၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။

ဝေ သန္တော၊ သော်။ ဝိဘဂေ၊ ၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊
ထိုစကားသည်။ ဝိရဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ ဝေ သန္တေတိ၊ ကား။
ဝေ သတိ၊ သော်။ အတ္တနိပိ၊ ၌လည်း။ မေတ္တာ၊ ကို။ ယဒိ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊
အကယ်၍ ပွားစေအပ်သည်ဖြစ်ငြားအံ့။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ ယံ
ဝိဘဂေ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ [၃၅၃] ဝတွာ၊ ဤ။ ဝိဘင်္ဂဒေသနာယ၊ နှင့်။ သမာန-
ဂတိကံ၊ တူသောအလားရှိသော။ သုတ္တပဒံ၊ ကို။ အာဟရန္တော၊ ဤ။ ကထဉ္စ

ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော စိတ်ချမ်းသာခြင်းပင်တည်း။ အာဒိ-ဖြင့် သမ္ပဗည၊ သန္တောသ
တို့ကြောင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာကို ယူအပ်၏။ ၎င်းတို့ကိုလည်း ဒီ ၁-၆၆ သာမညဖလသုတ်
စသည်၌ ဟောတော်မူ၏။

ဘိက္ခုတိအာဒိ၊ ကိ၊ အာဟ၊ ဧ၊ တဿ၊ ထိုသုတ်ပုဒ်၏။ အတ္တော၊ သည်။
ပရတော၊ နောက်၌။ အာဂမိဿတိ၊ လာလတ်။

တန္တိ၊ ကား။ ဝိဘင်္ဂီဒိသု၊ တို့၌။ ဝစနံ၊ ကိ၊ အပ္ပနာဝသေနာတိ၊ ကား။
အပ္ပနာဝဟဘာဝနာဝသေန၊ အပ္ပနာကို ဆောင်တတ်သော ဘာဝနာ၏အစွမ်း
အားဖြင့်။ ဣဒန္တိ၊ ကား။ အဟံ သုခိတော ဟောမိတိအာဒိ ဝစနံ၊ အစရှိသော
စကားကို။ သက္ခိဘာဝသေနာတိ၊ ကား။ အဟံ ဝိယ၊ ငါကဲ့သို့။ သဗ္ဗေ သတ္တာ၊
တို့သည်။ အတ္တနေ၊ အသီးအသီးသော မိမိ၏။ သုခကာမာ၊ ချမ်းသာကို
အလိုရှိကုန်၏။ တဿ၊ ကြောင့်။ တေသု၊ ထိုအလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌။
အတ္တနိ ဝိယ၊ မိမိ၌ကဲ့သို့။ သုခပသံဟာရော၊ ချမ်းသာကို ဆောင်ပေးခြင်းကို။
ကာတဗ္ဗော၊ ဧ၊ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တတ္ထ၊ ထိုချမ်းသာကို အလိုရှိသည်၏အဖြစ်၌။
အတ္တာနံ၊ ကိ၊ သက္ခိဘာဝေ၊ သက်သေအဖြစ်၌။ ဌပနဝသေန၊ ထားသည်၏
အစွမ်းအားဖြင့်။ တေန၊ ကြောင့်။ သစေပိ ဟိတိအာဒိ၊ ကိ၊ အာဟ၊ ဧ၊ ပန၊
ဆက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တနိ၊ ၌။ ဘာဝနာ၊ သည်။ အပ္ပနာဝဟာ၊
သည်။ န ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဌားအံ့။ အတ္တသိနေဟဝသေန၊ မိမိကိုယ်ကို
ချစ်သော တဏှာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သပရိဿယဘာဝတော၊ ဘေးရန်ရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ကောဌာသန္တရေ၊ တပါး၌။ ဘာဝိတ-
ဘာဝနဿ၊ ပွားစေအပ်ပြီးသော ဘာဝနာရှိသောသူအား။ တတ္တာပိ၊ ထိုမိမိ၌
လည်း။ သီမသမ္ပေဒေါ၊ ဒသည်။ ဟောတိယေဝ၊ လျင်တည်း။

သဗ္ဗာ ဒိသာတိ၊ ကား။ အနဝသေသာ၊ အကြွင်းမဲ့ အလုံးစုံကုန်သော။
ဒသပိ၊ ကုန်သော။ ဒိသာ၊ အရပ်မျက်နှာတို့သို့။ အနုပရိဂမ္မ စေတသာတိ၊
ကား။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ပရိယေသနဝသေန၊ ရှာမှီးသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။
အနုဂန္ဓာ၊ အစဉ်လိုက်၍။ နေဝဇ္ဈဂါ ပိယတရမတ္တနာ ကုစိတိ၊ ကား။ သဗ္ဗုဿာ-
ဟေန၊ အလုံးစုံသောအားထုတ်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ အစွမ်းကုန်အားထုတ်ခြင်းဖြင့်။
ပရိယေသန္တော၊ ရှာမှီးလတ်သော်၊ ဝါ၊ သော်လည်း။ အတ္တတော၊ မိမိထက်။
အတိသယေန၊ အလွန်အကဲအားဖြင့်။ ပိယံ၊ ချစ်အပ်သော။ (သီဟိန္ဒုမုန့်
အညီပင်တည်း။ အတိသယေန-ဖြင့် တရပစ္စည်း၏အနက်ကိုပြသည်။ ထို့ကြောင့်
ပိယတရံ-မသင့်) အညံ၊ တပါးသော။ သတ္တံ၊ ကိ၊ ကတ္တစိ ဒိသာယ၊ တစုံ
တခုသောအရပ်မျက်နှာ၌။ နေဝ အဓိဂစ္ဆေယျ၊ မရရာ။ န ပဿေယျ၊ မတွေ့
မြင်ရာ။ ဧဝံ ပိယော ပုထု အတ္တာ ပရေသန္တိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ အတ္တတော၊
ထက်။ ပိယတရဿ၊ သာ၍ချစ်အပ်သော။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်၏။
အနုပလဗ္ဘနဝသေန၊ မရအပ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပုထု ဝိသံ ဝိသံ၊ အသီး
အသီး။ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အတ္တာ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ပိယော၊

ချစ်အပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ဇာ။) တသ္မာ တေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ အတ္တကာမော အတ္တနော ဟိတသုခံ ဣစ္ဆန္တော၊ မိမိ၏စီးပွားချမ်းသာကို အလိုရှိသောသူသည်။ ပရံ သတ္တံ၊ ကို။ အန္တမသော၊ အားဖြင့်။ ကုန္တကိပိလ္လိ-
ကမ္ပိ၊ ပိုးရွာ ပရွက်ဆိတ်ကိုသော်လည်း။ န ဟိ သေ န ဟနေယျ၊ မညဉ်းဆဲရာ။
န ဝိဟေဌေယျ၊ မညဉ်းဆဲရာ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။

အယံ နယောတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေဟိ သတ္တေဟိ၊ တို့သည်။ အတ္တနောဝ၊
မိမိ၏သာလျှင်၊ ဝါ၊ မိမိကိုသာလျှင်။ (သိဟိန္တုမုန့်အညီပင်တည်း၊ အတ္တ-
နော စ-ကား ဆည်းရန်မရှိသောကြောင့် မသင့်) ပိယတရဘာဝံ၊ အထူးသဖြင့်
ချစ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ နိဒ္ဒေသေတွာ၊ ရှိ။ တေသု၊ ထိုအလုံးစုံသော
သတ္တဝါတို့၌။ ကရုဏာယနံ၊ သနားခြင်းကို။ ဝဒတာ၊ ဟောတော်မူသော။
ဘဂဝတာ၊ သည်။ (ကတံ-၌စပ်) သုခေသိတာယ၊ ချမ်းသာကိုရှာမှီးလေ့
ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (သက္ခိဘာဝေ ဌပေတွာ-၌ စပ်) အတ္တာနံ၊ ကို။ သက္ခိ-
ဘာဝေ၊ သက်သေ၏အဖြစ်၌။ ဌပေတွာ၊ ရှိ။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ မေတ္တာ၊
ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ဇာ။ ဣတိ၊ သို့။ မေတ္တာဘာဝနာယ၊ မေတ္တာကိုပွားစေ
ခြင်း၏။ နယဒဿနံ၊ ကို။ ကတမေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကား။
အတ္တော၊ တည်း။

၂၄၂။ သုခပုဝတ္တနတ္တန္တိ၊ ကား။ သုခေန၊ ဖြင့်။ အကိစ္ဆေန၊ မဆင်းရဲ
သဖြင့်၊ ဝါ၊ လွယ်ကူစွာ။ မေတ္တာယ၊ ဇာ။ ပဝတ္တနတ္တံ၊ ဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။
(တနည်း) မေတ္တာယ၊ ကို။ ပဝတ္တနတ္တံ၊ ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ ယွာဿာ-
တိ၊ ကား။ အဿ ယောဂိနော၊ ထိုယောဂိ၏။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။
ပိယောတိ၊ ကား။ ဣဋ္ဌော၊ အလိုရှိအပ်သော။ မနာပေါတိ၊ ကား။ မနဝစု-
နကော၊ စိတ်နှလုံးကိုပွားစေတတ်သော။ ဂဇ္ဈတိ၊ ကား။ ဂုဏဝိသေသ-
ဝသေန၊ ဂုဏ်ထူး၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂရုကာတဗ္ဗော၊ အလေးပြုအပ်သော။
ဘာဝနိယောတိ၊ ကား။ သမ္မာဝေတဗ္ဗော၊ ချီးမွမ်းအပ်သော။ အာစရိယ-
မတ္တောတိ၊ ကား။ သီလာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယပုမာဏော၊ ဆရာ၏ ပမာ
ဏရှိသော။ ပိယဝစနာဒိနိတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အတ္တ-
စရိယာဒိကေ၊ အကျိုးကိုကျင့်ခြင်းအစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဏာတိ၊ သိမ်းယူ၏။
သီလသုတာဒိနိတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓါဒိကေ၊ သဒ္ဓါ၊
အာရုံသောတရားတို့ကို၎င်း။ ဓုတဓမ္မဇာဂရိယာနုယောဂါဒိကေ စ၊ အပ္ပိစ္ဆာ
အာရုံသော ဓုတဓမ္မနှင့် ဇာဂရိယာနုယောဂ အာရုံသောတရားတို့ကို၎င်း။
သင်္ဂဏာတိ၊ ဇာ။

[၃၅၄] ကာမန္တိ အယံ၊ ကာမံ-ဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်။ ယုတ္တပ္ပတ္တကာရိ-
တာသုခသိဒ္ဓိဒိပနော၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်သည်ကို ပြုလေ့ ရှိသည်၏အဖြစ်၊

လွယ်ကူစွာပြီးခြင်းတို့ကိုပြသော။ နိပါတော၊ တည်း။ တေန၊ ထိုနိပါတ်ဖြင့်။ တေ၊ ထိုဆိုလတံသောအနက်ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ တာဒိသံ၊ သော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရှိ။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အာရဘန္တော၊ သော။ ယောဂီ၊ သည်။ ယုတ္တပ္ပတ္တကာရီ၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်သည်ကိုပြုလေ့ရှိပေ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၌။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ဘာဝနာ စ၊ သည်လည်း။ သုခေန၊ ချမ်းသာစွာ။ သိဇ္ဈတိ၊ ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ တေန ယောဂီနာ၊ သည်။ တာဝတာ၊ ထိုမျှလောက်ဖြင့်။ သန္တောသော၊ အားရ ရောင့်ရဲခြင်းကို။ န ကာတဗ္ဗော၊ မပြုအပ်သေး။ ဣတိ၊ သို့။ (ဒီပေတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ အပ္ပနာ သမ္ပဇ္ဇတိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သိမာ- သမ္ပေဒန္တိ၊ ကား။ မရိယာဒါပနယနံ၊ အပိုင်းအခြားနယ်ပယ်ကို ပယ်ဖျက် ခြင်းကို။ အတ္တာ၊ မိမိကိုယ်။ ပိယော၊ ချစ်အပ်သောသူ။ မဇ္ဈတ္တော၊ အလယ် အလတ်ဖြစ်သောသူ။ ဝေရီ၊ ရန်သူ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘာဂါကရဏံ၊ ခွဲခြား ခြင်းကိုမပြုခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ တဒနန္တရန္တိ၊ ကား။ တတော ပိယမနာပဂရုဘာဝနီယတော၊ ထိုပိယမနာပဂရုဘာဝနီယပုဂ္ဂိုလ်မှ။ (အနန္တရံ၊ ၌။) ဝါ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုပိယမနာပဂရုဘာဝနီယပုဂ္ဂိုလ်၌။ မေတ္တာဓိဂမတော၊ မေတ္တာကိုရသည်မှ။ အနန္တရံ၊ ၌။ အတိပ္ပိယသဟာယကေ၊ ယကပုဂ္ဂိုလ်၌။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ ဂရုဋ္ဌာနိယေ၊ ဂရုအရာ၌တည်သောပုဂ္ဂိုလ်၌။ ပဋိလဒ္ဓံ၊ ပြီးသော။ မေတ္တာမန- သိကာရံ၊ မေတ္တာဟူသောနှလုံးသွင်းခြင်းကို။ အတိပ္ပိယသဟာယကေ၊ ၌။ ဥပ- သံဟရိတဗ္ဗံ၊ ကပ်၍ဆောင်အပ်၏။ ဝါ၊ ဆောင်ပေးအပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ တံ၊ ထိုမေတ္တာမနသိကာရကို။ တတ္ထ၊ ထိုအတိပ္ပိယသဟာယကပုဂ္ဂိုလ်၌။ သုခပသံဟာရံ၊ လွယ်ကူစွာကပ်၍ ဆောင်နိုင် သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မော၊ ကား။) ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ ပဋိပက္ခ- ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝိက္ခမ္ဘိတတ္တာ၊ ခွါအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အတိပ္ပိ- ယသဟာယကတော၊ မှ။ အနန္တရံ၊ ၌။ မဇ္ဈတ္တေ၊ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗော၊ ၏။ (ကသ္မော၊ ကား။) မဇ္ဈတ္တံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပိယဂရုဋ္ဌာနေ၊ ပိယဂရုပုဂ္ဂိုလ်အရာ၌။ ဌပေတုံ၊ ဌ၊ သုကရဘာဝတော၊ လွယ်ကူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ အတိပ္ပိယသဟာယကတောတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ပုရိမာဝတ္ထံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သောအခိုက်အတန့်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပဂုဏမနသိကာရာဓိဂမတော၊ လေ့လာကျေပြန်သော

၁-အတိပ္ပိယဌာနေ ဌပေတုံ သုကရဘာဝတော-ဟု မဆိုမူ၍ ပိယဂရုဋ္ဌာနေ ဌပေတုံ သုကရဘာဝတော-ဟု အဘယ်ကြောင့်ဆိုပါသနည်း?ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် အတိပ္ပိယ- သဟာယကတောတိ-စသောပါဌ်ကို မိန့်သည်။

နှလုံးသွင်းခြင်းကိုရသည်မှ။ ပဌာယ၊ ချုံ။ သောပိ၊ ထိုအတိပိယသဟာယက ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ပိယဌာနေ ဝေ၊ ပိယပုဂ္ဂိုလ်အရာ၌ သာလျှင်။ တိဌတိ၊ တည်၏။ မဇ္ဈတ္တတော ဝေရီပုဂ္ဂလေတိ၊ ကား။ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂလေ၊ ချုံ။ မေတ္တာယန္တေန၊ မေတ္တာကိုပွားစေသော ယောဂီသည်။ တတ္ထ၊ ထိုမဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌။ ပဂုဏမနသကာရာဓိဂမေန၊ ကျေပြန်သော မနသိကာရကိုရသဖြင့်။ ပိယဘာဝံ၊ ပိယပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်ကို။ ဥပသံဟရိတွာ၊ ချုံ။ တဒနန္တရံ၊ ထိုသို့ဆောင်ပြီးသည်၏အခြားမဲ့၌။ ဝေရီပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ မဇ္ဈတ္တေ၊ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်၌။ ဌပေတွာ၊ ချုံ။ တတော မဇ္ဈတ္တတော၊ ထိုမဇ္ဈတ္တအဖြစ်မှ။ ပိယဘာဝပသံဟာရေန၊ ပိယပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်သို့ဆောင်သဖြင့်။ ဝေရီပုဂ္ဂလေ၊ ချုံ။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဝေရီပုဂ္ဂလေတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ပုရိမာဝတ္ထံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ချုံ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧကေကပ၊ ကတုာတိ၊ ကား။ ပိယဂရုဌာနိယော၊ နိယပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ အတိပိယော၊ ၎င်း။ မဇ္ဈတ္တော၊ ၎င်း။ ဝေရီ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုသု၊ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလကောဌာသေသု၊ သတို့တွင်။ ပဌမံ၊ စွာ။ တာဝ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ပိယဂရုဌာနိယေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၌။ မေတ္တာဘာဝနံ၊ ကို။ အဓိဂန္ဓာ၊ ချုံ။ ဝသိဘာဝပုတ္တိယာ၊ ဝသိဘော်သို့ရောက်သဖြင့်။ တထာပဝတ္ထံ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ မေတ္တာစိတ်ကို။ ကောဌာသန္တရူပသံဟာရတ္ထံ၊ ကောဌာသတပါးသို့ ဆောင်ပို့ခြင်းငှါ။ မုဒံ၊ ကို။ ကမ္မနိယံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ချုံ။ တဒနန္တရံ၊ ချုံ။ အတိပိယသဟာယေ၊ ချုံ။ အတိပိယဘာဝံ၊ အလွန်ချစ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ၊ ချုံ။ ပိယဘာဝမတ္တေ၊ ပိယပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်မျှ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေန္တေန၊ ဖြစ်၍။ ဘာဝနာ၊ ကို။ ဥပသံဟရိတဗ္ဗာ၊ ကပ်၍ဆောင်အပ်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုမေတ္တာစိတ်ကိုလည်း။ ဝသိဘာဝါပါဒနေန၊ ဘော်သို့ရောက်စေသဖြင့်။ မုဒံ၊ ကို။ ကမ္မနိယံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ချုံ။ တဒနန္တရံ၊ ချုံ။ မဇ္ဈတ္တေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဥဒါသိနဘာဝံ၊ အလယ်အလတ်၏အဖြစ်ကို။ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ၊ ချုံ။ ပိယဘာဝံ၊ ပိယပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်ကို။ ဥပဌပေတွာ၊ ထင်စေ၍။ ဘာဝနာ၊ ကို။ ဥပသံဟရိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပုန၊ ဖန်။ တမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဝသိဘာဝါပါဒနေန၊ ဖြင့်။ မုဒံ၊ ကို။ ကမ္မနိယံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ချုံ။ တဒနန္တရံ၊ ချုံ။ ဝေရီမှိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဝေရီသည်၊ ရန်သူဟူသောအမှတ်သည်ကို။ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ၊ ချုံ။ မဇ္ဈတ္တဘာဝပဌပနမုခေန၊ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်ကိုထင်စေခြင်းကိုအရင်းခံပြုသဖြင့်။ ဝါ၊ ရှေ့သွားပြုသဖြင့်။ ပိယဘာဝံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေန္တေန၊ ဖြစ်၍။ ဘာဝနာ၊ ကို။ ဥပသံဟရိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တဒနန္တရေပ၊ တဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဈာနစိတ္တံ၊ ကို။ ဥပနေတဗ္ဗံ၊ ကပ်၍ဆောင်အပ်၏။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။

ကမ္မဗလေန ဝါ၊ ရှေးကံ၏အစွမ်းကြောင့်သော်၎င်း။ တေရဟိ၊ ယခု မျက်မှောက်၌။ ပယောဂသမ္ပတ္တိယာ ဝါ၊ ပယောဂသမ္ပတ္တိကြောင့်သော်၎င်း။

အနတ္တကရဿ၊ အကျိုးမဲ့ကိုပြုသောသူ၏၊ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ အဘာဝတော၊
ကြောင့်။ ဝေရီပုဂ္ဂလော ဝါ၊ သည်မူလည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ မဟာပုရိသဇာတိ-
ကတ္တာတိ၊ ကား။ [၃၅၅] မဟာပုရိသသဘာဝတ္တာ၊ ယောက်ျားမြတ်သဘော
ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စိရကာလပရိစယ။ပ။ သမ္ပန္နတာယ၊ ရှည်မြင့်စွာသော
ကာလ၌ လေ့ကျက်ခြင်းဖြင့်ပြီးသော ခန္တီ၊ မေတ္တာ၊ ကရုဏာ အစရှိသောဂုဏ်နှင့်
ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဋ္ဌာရဇ္ဈာသယတ္တာ၊ မြတ်သောအဇ္ဈာသယ
ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။
တာဒိသော၊ ထိုသို့သဘောရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဗ္ဗသဟော၊ အလုံးစုံကို
သည်းခံနိုင်သည်ဖြစ်၍။ ပရာပရာဓံ၊ သူတပါး၏အပြစ်ကို။ တိဏာယပိ၊ မြက်မျှ
လောက်လည်း။ န မညတိ၊ မအောက်မေ့-မထင်မှတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ အနတ္တံ။
ပ။ နုပုဇ္ဇတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေနာတိ၊ ကား။ တေန ယောဂီနာ၊ သည်။ ။
ဝေရီပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။

၂၄၃။ ပုရိမပုဂ္ဂလေသူတိ၊ ကား။ ပိယာဒိသု၊ ပိယပုဂ္ဂိုလ်အစရှိကုန်သော။
ဈာနဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘူတေသု၊ ကုန်သော။ ပုရိမေသု၊ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂ-
လေသု၊ သုံးဦးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ မေတ္တံ သမာပဇ္ဇိတောတိ၊ ကား။ ပဋိသံ၊
အမျက်ဒေါသကို။ ဝိက္ခမေတော၊ ၍။ ဥပ္ပါဒိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ မေတ္တာ-
ဈာနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတော၊ ၍။ မေတ္တာယန္တေန ပဋိသံ ပဋိဝိနောဒေတဗ္ဗန္တိ
တ္ထေ၊ ဤပါ၌။ ကေဝိ ပန၊ တို့သည်ကား။ (သိမ္မုဋ္ဌံ ပန-မရိ) ဥပစာရဇ္ဈာနံ၊
ကို။ သမ္ပာဒေတော၊ ၍။ ဣတိ အတ္တံ၊ ကို။ ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ တေသံ၊
ထိုကေဝိဆရာတို့၏။ (ဝါဒေ၊ အယုဋ္ဌံ။) ဥပစာရဇ္ဈာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာနမ္ပိ၊ ထခြင်း
ကိုလည်း။ ဝါ၊ သည်လည်း။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။)
ဝုဋ္ဌဟိတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ အဋ္ဌကထာ၌ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
ပုဗ္ဗေ၊ မေတ္တံ သမာပဇ္ဇိတော-ဟူသော ရှေးစကားရပ်၌။ (ဝုတ္တံ- ဌိစပ်) တသ္မိံ ပုဂ္ဂ-
လေ၊ ထိုဝေရီ ပုဂ္ဂိုလ်၌။ အသတိယာ၊ သတိမပြုခြင်းဖြင့်။ အမနသိကာရေန၊
နှလုံးမသွင်းခြင်းဖြင့်။ ပဋိသံ၊ ကို။ အနုပ္ပါဒေန္တဿ၊ မဖြစ်စေသောပုဂ္ဂိုလ်၏။
(ဥပ္ပါဒနံ သမာပဇ္ဇနံ- တို့၌ စပ်) သာဓာရဏတော၊ (အနိဋ္ဌာရုံအားလုံးနှင့်)
ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ ဝါ၊ (နိဝရဏငါးပါးလုံးနှင့်) ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။
(တနည်း) ပဋိသံ၊ ကို။ အနုပ္ပါဒေန္တဿ၊ အား။ ဝါ၊ နှင့်။ သာဓာရဏတော၊

၁-ဥပစာရဈာန်မှ ထခြင်းဟူ၍ မရှိသောကြောင့် ကေဝိဝါဒ မသင့်ဟု ဆိုလို၏။ မေတ္တံ
သမာပဇ္ဇိတော-ဟူသော ရှေးစကားဖြင့် ပဋိသံကိုခွဲ၍ ဈာန်ကို ဖြစ်စေပြီးဖြစ်ကြောင်းကို
ပြခဲ့ပြီ မဟုတ်ပါလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်အကျိုးငှါ ပဋိသံ ဝိနောဒေတဗ္ဗံကို ဆိုပြန်ပါ
သနည်း?ဟု မေးဖွယ်ရှိ၍ ပုဗ္ဗေ-စသည်ကို မိန့်သည်။

ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ တံ၊ ထိပဋိသကို။ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ၊ ရှိ။ စျာနဿ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒနံ စ၊ ဖြစ်စေခြင်းကို၎င်း။ သမာပဇ္ဇနံ စ၊ ကို၎င်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဒါနိ ပန၊ ကား။ တံ၊ ထိဝေရိပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အနုဿရန္တဿပိ၊ အောက်မေ့သော်လည်း။ မနသိ ကရေန္တဿပိ၊ နှလုံးသွင်းသော်လည်း။ ယထာ၊ ဖြင့်။ ပဋိသံ၊ သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ တံ ဝိဓိံ၊ ထိုအစီအရင်ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ တံ ပုဂ္ဂလံ၊ ပ။ ဝိနောဒေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ မေတ္တာယနမေဝ၊ မေတ္တာပြုခြင်းကိုပင်လျှင်။ ဣခ၊ ဤအရာ၌။ ပဋိသဝိနောဒနံ၊ ခြင်းဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ န နိဗ္ဗာတိတိ၊ ကား။ ပဋိသံ၊ သည်။ န ဝုပသမ္ပတိ၊ မငြိမ်း။

အနုသာရတောတိ၊ ကား။ အနုမနတော၊ အစဉ်လိုက်သောအားဖြင့်။ ပစ္စဝေက္ခဏတော၊ အားဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ သဒ္ဓိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဝါယမိတဗ္ဗံ၊ အားထုတ်အပ်၏။

တဉ္စ ခေါ သဋ္ဌနံ ဝါယမနံ၊ ထိုအားထုတ်ခြင်းကိုလည်း။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝက္ခမာနေန၊ ဆိုအပ်လတ်သော။ ဣမိနာ အာကာရေန၊ ဖြင့်။

တေဿ၊ ဤလူအား။ ဥဘတော ဒွိသု ဌာနေသု၊ နှစ်ခုသောဌာနတို့၌။ ဒဏ္ဍော၊ အရိုးဟူသောဒုတ်သည်။ (အတ္ထံ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဘတောဒဏ္ဍကံ၊ မည်၏။ တေန၊ ထိုနှစ်ဖက်၌ အရိုးရှိသောလူဖြင့်။ ဩစရကာ လာမကာစာရာ၊ ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိကုန်သေး။ ပါပပုရိသ၊ ယုတ်မာသော ယောက်ျားဖြစ်ကုန်သော။ (စောရာ-ဌ်စပ်) တတြာပိတိ၊ ကား။ တေသုပိ အင်္ဂမင်္ဂါနိ ဩက္ကန္တေသုပိ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့ကိုဖြတ်သော ထိုခိုးသူတို့၌လည်း။ တေနာတိ၊ ကား။ မနောပဒေါသေန၊ စိတ်ကိုပျက်စေခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ စိတ်ဖြင့်ဖြစ်မှားခြင်းကြောင့်။ သာသနကရော၊ အဆုံးအမကိုပြုကျင့်သည်။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗပါပဿ၊ အလုံးစုံသော အကုသိုလ်ကို။ အကရဏံ၊ မပြုခြင်းသည်။ သာသနံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်တည်း။ တဿေဝါတိ၊ ကား။ တတောပိ၊ ထိုပဌမအမျက်ထွက်သော ယောက်ျားထက်လည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဒံ သာမိဝစနံ၊ ဤဆဋ္ဌိဝိဘတ်သည်။ နိဿက္ကေ၊ ပဉ္စမိဝိဘတ်၏ အနက်၌။ (ဝုတ္တတိ၊ ၏။) ဝေ-သဒ္ဓေါ စ၊ သည်လည်း။ သမုစ္စယေ၊ ၌။ (ဝုတ္တတိ၊ ၏။) ပဌမံ ကုဒ္ဒပုရိသတောပိ၊ ပဌမ အမျက်ထွက်သော ယောက်ျားထက်လည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေနာတိ၊ ကား။ ကုဠာဒနန၊ ကြောင့်။ ပါပိယောတိ၊ ကား။ ပါပတရော၊ အထူးသဖြင့်ယုတ်မာသည်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သာရမ္မာဒိကဿ၊ ချုပ်ချယ်ခြင်းအစရှိသော၊ ဝါ၊ သူထက်ကျောအောင်ပြုခြင်း အစရှိသော။ ကိလေသာနုဗန္ဓဿ၊ အစဉ်လိုက်သောကိလေသာ အပေါင်း၏။ ဝါ၊ နောက်လိုက်ကိလေသာ အပေါင်း၏။

ဝတ္ထုဘာဝတော၊ တည်ရာအဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ကောဓဿ၊ ဧ။ သာဝဇ္ဇတံ၊ အပြစ်ရှိသည်အဖြစ်ကို။ ဥ တွာပိ၊ သိ၍သော်လည်း။ ကုဇ္ဈနတော၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ကောဓေ၊ အမျက်ထွက်ခြင်း၌။ အနဝဇ္ဇသညိ၊ အပြစ်မရှိဟု အမှတ်ရှိသည်။ သစေ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) ကုဒ္ဓဿ၊ အမျက်ထွက်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကို။ န ပဋိကုဇ္ဈေယျ၊ တဖန်ပြန်၍ အမျက်မထွက်ရာ။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ဥဘိန္ဒန္တိ၊ ဒိန္တိ ပုဂ္ဂလာနံ၊ နှစ်ဦးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အတ္တနော စ ပရဿ စာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဥဘိန္ဒန္တိ၊ ကား။ ဥဘယေသံ လောကာနံ၊ နှစ်ခုသော လောကတို့၏။ ဣမလောကပရလောကာနံ၊ ဤမျက်မှောက်လောက၊ တမလွန်လောကတို့၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

[၃၅၆] သပတ္တကန္တာတိ၊ ကား။ ပဋိသတ္တုဟိ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ရန်သူတို့သည်။ ဣစ္ဆိတ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သော။ သပတ္တကရဏာတိ၊ ကား။ တေဟိ၊ ထိုဆန့်ကျင်ဖက်ရန်သူတို့သည်။ ကာတဗ္ဗ၊ ပြုအပ်ပြုထိုက်ကုန်သော။ ကောဓန္တိ၊ ကား။ ကုဇ္ဈနသီလံ၊ အမျက်ထွက်ခြင်း အလေ့ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သို့။ ကောဓနာယန္တိ၊ ဟူသောပါဌ်ကို။ ကောဓနော အယံ၊ ဟု ပုဒ်ဖြတ်အပ်၏။ အယန္တိ စ၊ ဟူသောပုဒ်သည်လည်း။ နိပါတမတ္ထံ၊ တည်း။ ကောဓပရေတောတိ၊ ကား။ ကောဓေန၊ အမျက်ဒေါသသည်။ အနုဂတော၊ အစဉ်လိုက်အပ်သော။ ဝါ၊ ကား။ ပရာဘိဘူတော၊ လွန်စွာနှိပ်စက်အပ်သော။ (သီဟိန္ဒိမ္မ၌ ပရာဘူတော-ဟူ၍ ရှိ၏။ ရုံးစေအပ်သော-ဟု ပေးရာ၏) ဒုဗ္ဗဏ္ဏောဝ ဟောတိတိ၊ ကား။ ပကတိယ၊ အားဖြင့်။ ဝဏ္ဏဝါပိ၊ အဆင်းလှသော်လည်း။ အလင်္ကတပဋိယတ္ထောပိ၊ တန်းဆာဆင်ခြင်းနှင့်စပ်သော်လည်း။ ဝါ၊ တန်းဆာဆင်အပ်-ပြုပြင်အပ်သော်လည်း။ ဝါ၊ အဆင်တန်းဆာဖြင့် ပြင်ဆင်အပ်သော်လည်း။ မုခဝိကာရာဒိဝသေန၊ မျက်နှာဖောက်ပြန်ခြင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တေရဟိ စ၊ ယခုအခါ၌၎င်း။

၁- ဤတိုင်အောင် ဋီကာဆရာ၏ဝါဒ ဖြစ်သင့်၏။ ထို့ကြောင့် ဤအရာ၌ ပုဒ်မကြီးနှင့် ထားသင့်၏။ သို့သော်လည်း မြန်မာမှု၌၎င်း သီမှု၌၎င်း ကေစိ-၏အာကာရကဲ့သို့ ဝါကျတဆက်တည်းရှိနေသည်။ မသင့်ဟု ထင်၏။

၂- ဤဒုတိယဟိတ်သည်သာလျှင် ကေစိဝါဒဖြစ်သင့်၏။ ထိုဟိတ်ပါဌ်ကိုပင် ပရိကပ္ပအသင့်ယုတ္တိအားဖြင့် ထောက်ခံပြုပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ သစေ ကောဓေ- အစရှိသောပါဌ်ကိုမိန့်။

၃- အမျက်ထွက်သောအပြစ်မရှိသောကြောင့် မမုန်းသင့်ဟုဆိုရာရောက်၏။ သီဟိန္ဒိမ္မ၌ ကား န ပဋိကုဇ္ဈေယျ-အရာ၌ န-မရှိ၊ ပဋိကုဇ္ဈေယျ-ဟူ၍သာရှိ၏။ တဖန် ပြန်၍ အမျက်ထွက်ရာ၏ဟု ပေး။ အမျက်ထွက်ခြင်း၌ အပြစ်မရှိဟုထင်လျှင် တုံ့ပြန်၍ အမျက်ထွက်သော်လည်း အပြစ်မကြီးလှ၊ ပါပိယ မဖြစ်၊ အပြစ်ရှိသည်ဟု သိလျက် တုံ့ပြန်၍ အမျက်ထွက်သောကြောင့် အပြစ်ကြီးသည်၊ ပါပိယ ဖြစ်သည်-ဟု ဆိုရာရောက်၏-ရှုပ်၏ ခက်၏။

အာယတိံ စ၊ နောင်အခါ၌၎င်း။ ဝိရူပေါ ဝေ၊ ဖောက်ပြန်သောအဆင်းရှိသည် သာလျှင်၊ ဝါ၊ အဆင်းမလှသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ ဖလံ၊ ဤအဆင်းမလှခြင်းဟူသောအကျိုးသည်။ ကောဓာဘိဘဝဿ၊ အမျက် ဒေါသနှိပ်စက်ခြင်း၏။ ကေန္တိကံ၊ စင်စစ်ကေန့်ဖြစ်သောအကျိုးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိပေတုံ၊ ငှါ။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏောဝါတိ၊ ဟူ၍။ အဝဓာရဏံ၊ ကန့်သတ်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ အဝဓာရဏအနက်ရှိသော ဝေ-သဒ္ဓါကို။ (သာဝဓာရဏံ-ဟု ရှိလျှင် သာ၍ ကောင်း၏) ကတွာ၊ ပြုပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ ကောဓာဘိဘူတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ န ပရုရတ္ထောတိ၊ ကား။ န ပဟူတဓနော၊ များပြားသော ဥစ္စာမရှိ သည်။ န ဘောဂဝါတိ၊ ကား။ ဥပဘောဂပရိဘောဂဝတ္ထုရဟိတော၊ အတွင်း အပအသုံးအဆောင်ဝတ္ထုတို့မှကင်းသည်။ န ယသဝါတိ၊ ကား။ န ကိတ္တိမာ၊ ကျော်စောခြင်း မရှိသည်။

ဆဝါလာတန္တိ၊ ကား။ ဆဝဒဟနာလာတံ၊ သူသေကောင်ကို ဖုတ်ကြောင်း ဖြစ်သောထင်း စသည်။ စိတကာယံ၊ သူသေကောင်ကို ဖုတ်ရာထင်းပုံ၌။ သန္တဇ္ဇ- နုမ္မုက္ကံ၊ တံရှူးဝါးတည်း။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ ဥဘတော- ပဒိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဥဘောသု၊ နှစ်ဖက်ကုန်သော။ ကောဋီသု၊ အစွန်းတို့၌။ ဒဗ္ဗံ၊ မီးလောင်အပ်သော။ မဇ္ဈေ ဂူထဂတန္တိ၊ ကား။ ဝေမဇ္ဈဌာနေ၊ အလယ်ပိုင်း အရပ်၌။ သုနုဓဿ ဝါ၊ ခွေး၏သော်၎င်း။ သိင်္ဂါလဿ ဝါ၊ မြေခွေး၏သော်၎င်း။ ဥပါဒေန၊ စွန့်အပ်သော။ ဂူထေန၊ မစင်ဖြင့်။ မက္ခိတံ၊ လိမ်း ကျံအပ်သော၊ ဝါ၊ လူးပေသော။ ကဋ္ဌတ္တန္တိ၊ ကား။ ဒါရုကိစ္စံ၊ သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သော ကိစ္စကို။ နေဝ ဖရတိ န သာဓေတိ၊ မပြီးစေ။ တထူပမာဟန္တိ၊ ကား။ အဟံ၊ သည်။ တထူပမံ တာဒိသံ၊ ထိုထင်းကုလားကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်ဟူ၍၊ ဝါ၊ ထိုထင်း ကုလားနှင့်တူသည်ဟူ၍။ ဣမန္တိ၊ ကား။ သော စ ဟောတိ အဘိဇ္ဈာလူတိ- အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဟေဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော သုတ်၏ရှေ့ပိုင်း၌။ ဝုတ္တံ၊ ဟော တော်မူအပ်ပြီးသည်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သတ္တာ၊ သည်။ ဝဒတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာမေသု၊ တို့၌။ တိဗ္ဗသာရာဂတာဒိနာ၊ ထက်မြက်သော ပြင်းစွာ တပ်မက်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်စသည်ဖြင့်။ သီလရဟိတံ၊ သီလမှကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို^၁။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဣဓ ပန၊ ဤအရာ၌ကား။ ဗျာပန္နစိတ္တပဒုဋ္ဌမနသကံပုတာဝသေန၊ ပျက်စီးသော စိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်၊ ပျက် စီးသောစိတ်အကြံအစည်ရှိသည်၏ အဖြစ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ယောဇောဗ္ဗံ၊ ၏။

၁- ဤအပုဒ်ကိုထောက်လျှင် ဤဒီကာ ၈၅-၌ ပြခဲ့သော သန္တဇ္ဇနုမ္မုက္ကံ-ကိုလည်း ပါဠိ မှန်ဟူ၍ ယူရာ၏။ ထို၌လည်း တံရှူးဝါး ဟူ၍ပင် အနက်ပေးသင့်၏။

၂- သုတ်ရင်း၏အပုဒ် ဣတိဝုတ် ၄၂၇၉-၌ကား ပရိသုဒ္ဓသီလ အလသပုဂ္ဂိုလ်အတွက် ဆောင်ပြသော ဥပမာဟု ဆို၏။

သော ဒါနိ တုန္တိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားသည်။ ယထာဝုတ္တေ-
ဟိ၊ ကုန်သော။ သုတ္တပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အတ္တနော၊ ကို။ သြဝဒနာကာရ-
ဒဿနံ၊ ဆုံးမသောအခြင်းအရာကို ပြသောစကားတည်း။

၂၄၄။ ယော ယော ဓမ္မောတိ၊ ကား။ ကာယသမာစာရာဒိသု၊ ကိုယ်အ-
ကျင့်အစရှိသည်တို့တွင်။ ယော ယော သုစရိတဓမ္မော၊ အကြင် အကြင်ကောင်း-
စွာ ကျင့်အပ်သောတရားသည်။ ဥပသန္တောတိ၊ ကား။ သံယတော၊ စောင့်-
စည်းအပ်သည်။ (အဓိပ္ပါယ်တ္ထ ဖွင့်သည်) ပရိသုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ ကိလေသ-
မလဝိဂမေန၊ ကိလေသာအညစ်အကြေးကင်းသဖြင့်။ ဝိသုဒ္ဓေါ၊ စင်ကြယ်သည်။
ဝါ၊ ကား။ ကိလေသဒါဟာဘာဝေန၊ ကိလေသာ ဟူသော ပူလောင်ခြင်းမရှိ-
သဖြင့်။ ဥပသန္တော၊ ငြိမ်းအေးသည်။ အနဝဇ္ဇဘာဝေန၊ အပြစ်ကင်းသည်၏-
အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ စင်ကြယ်သည်။ ကာယသမာစာရဿေဝ၊ ၏သာလျှင်။
ဥပသမော၊ ငြိမ်သက်ခြင်းကို။ စိရကာလံ၊ ရှည်မြင့်စွာသောကာလပတ်လုံး။
သံယတကာယကမ္မတာယ၊ စောင့်စည်းအပ်သော ကာယကံ-ကိုယ်အမှု ရှိသည်-
၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသောဝစီသမာစာရ၊
မနောသမာစာရတို့၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်တည်း။

တေတိ၊ ကား။ ဝစီမနောသမာစာရေ၊ နှုတ်အကျင့်၊ စိတ်အကျင့်တို့ကို။

သောတိ၊ ကား။ ဥပသန္တဝစီသမာစာရော၊ ငြိမ်သက်ငြိမ်းအေးသောနှုတ်-
အကျင့်ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပဋိသန္တာရကုသလောတိ၊ ကား။ ယထာ၊
ဖြင့်။ ပရေဟိ၊ တပါးသောသူတို့နှင့်။ ဆိဒ္ဓ္ဓံ၊ အပေါက်အကြားသည်။ န-
ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧဝံ၊ ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဋိသန္တာရဏေ၊ ဖုံးလွှမ်းပိတ်ဆို့-
ခြင်း၌၊ ဝါ၊ အစေ့အစပ်ပြုခြင်း၌။ ကုသလော၊ ကျမ်းကျင်လိမ္မာသည်။ သခိ-
လောတိ၊ ကား။ [၃၅၇] အဓိဝါသနခန္တိသင်္ခါတေန၊ သော။ သခိလဘာဝေန၊
ပြေပြစ်သည်၏အဖြစ်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ သုခသမ္ဘာသောတိ၊ ကား။
ပိယကထော၊ ချစ်ဖွယ်စကားရှိသည်။ သမ္မောဒကောတိ၊ ကား။ သမ္မောဒနိယ-
ကထာယ၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ်စကားဖြင့်။ သမ္မောဒနသီလော၊ အညီအညွတ်ဝမ်း-
မြောက်စေခြင်း အလေ့ရှိသည်။ ဥတ္တာနမုခေါတိ၊ ကား။ ဝိကုဏိတမုခေါ၊ တွန့်-
ရှုံ့သောမျက်နှာရှိသည်။ အဟုတုာ၊ မဖြစ်မူ၍။ ပီတိသောမနဿဝသေန၊ အား-
ဖြင့်။ ဝိကသိတမုခေါ၊ ပွင့်သောမျက်နှာရှိသည်။ ပုဗ္ဗဘာသိတိ၊ ကား။ ယေန-
ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သောသူနှင့်။ သမာဂတော၊ တွေ့ဆုံလတ်သော်။ ပဋိ-
သန္တာရဝသေန၊ အစေ့အစပ်ပြုခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဌမံယေဝ၊ စွာလျှင်။
အာဘာသနသီလော၊ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုခြင်းအလေ့ရှိသည်။ ။မဓုရေန၊ ချို-
သာသော။ သရေန၊ အသံဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သရဘညဝသေန၊ သရဘညဝတ်၏-
အစွမ်းအားဖြင့်။ သြသာရေတိ၊ ရွတ်ဆိုတတ်၏။ သရဘာဏံ ပန၊ ချိုသာ

သောအသံဖြင့် ရွတ်ဆိုခြင်းကိုကား။ (သီဟိုဠ်မူ၌ ပဒဘာဏကံ ပန-ဟုရှိ၏၊ ပုဒ်ဖြင့် တရားဟောခြင်းကိုကား-ဟုပေး) ကရောဇ္ဇော၊ ပြုသည်ရှိသော်။ ပရိမဏ္ဍလေဟိ ပရိပုဏ္ဏေဟိ၊ တက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံကုန်သော။ အဗျာကုလေဟိ၊ ရှုပ်ထွေးခြင်း မရှိကုန်သော။ ပဒေဟိ စ၊ တို့ဖြင့်၎င်း။ ဗျဉ္ဇနေဟိ စ၊ ဝါကျတို့ ဖြင့်၎င်း။ ဓမ္မကထံ၊ ကို။ ကထေတိ၊ ဟောတတ်၏။

သဗ္ဗဇနဿ၊ အလုံးစုံသောလူအပေါင်းအား။ သက္ကစ္စကိရိယာယ၊ ရိုသေစွာ ပြုခြင်းဖြင့်။ ပါကဋ္ဌော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အဓိပ္ပါယ်၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ယော ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဩကပ္ပေ- တ္တာတိ၊ ကား။ သဒ္ဓဟိတ္တာ၊ ယုံကြည်၍။ ဟိ၊ မှန်။ သဒ္ဓါ၊ သည်။ ဩကပ္ပန္တ- လက္ခဏာ၊ သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဩဟိတသောတောတိ၊ ကား။ အဝဟိတသောတော၊ ချထားအပ်သောနားရှိသည်ဖြစ်၍။ သုဿုသဇ္ဇော၊ နာလိုသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အဋ္ဌိကတ္တာ အတ္ထိကတ္တာ၊ အစီးအပွားကိုပြု၍။ ဝါ၊ အစီးအပွားကဲ့သို့ ပြု၍။ ဝါ၊ ကား။ အတ္ထိကော၊ ထက်သန်သော အလိုဆန္ဒရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။

ဧကောပိ န ဝုပသဇ္ဇော ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ပါဠော၊ ပါဠိရင်းတည်း။ (အဝုပသဇ္ဇော-အရာ၌ “န ဝုပသဇ္ဇော”ရှိသင့်သည် ဟူလို၏) ဝေရူပေါ၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နိရယတော၊ တခုသောငဲ့မှ။ နိရယံ၊ တခုသော ငဲ့သို့။ ဥပပဇ္ဇန္တော၊ ကပ်ရောက်လျက်။ (တနည်း) နိရယံ၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တော၊ ဖြစ်လျက်။ ဗဟုကာလံ၊ များစွာသောကာလပတ်လုံး။ တတ္ထေဝ၊ ထိုငဲ့၌ သာလျှင်။ သံသရတိ၊ ကျင်လည်ရ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အဋ္ဌပ။ အဝိဿတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သဉ္စိဝါဒယော၊ သဉ္စိဝငဲ့ စသည်တို့သည်။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ မဟာနိရယာ၊ ငဲ့ကြီးတို့တည်း။ အဝိစိ- မဟာနိရယဿ၊ အဝိစိငဲ့ကြီး၏။ ဒွါရေ ဒွါရေ၊ တံခါးတိုင်း တံခါးတိုင်း၌။ စတ္တာရော စတ္တာရော၊ လေးခု လေးခုကုန်သော ငဲ့တို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ကုက္ကု- ဋ္ဌာဒယော၊ ကုက္ကုဋ္ဌငဲ့အစရှိကုန်သော။ သောဋ္ဌသ၊ ကုန်သော။ ဥဿဒ- နိရယာ၊ ဥဿဒငဲ့တို့ကို။ (ဝေဒိတဗျာ၊ ကုန်၏။) မဟာဒုက္ခဘာဂိဘာဝတော၊ ကြီးစွာသောဆင်းရဲလျှင် အဖို့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာရုညံ၊ သနားခြင်း ကို။ ဥပဋ္ဌပေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ယသ္မိ ပုဂ္ဂလေ၊ ၌။ အဝိဟေသာဘူတာ၊ ညည်းဆဲခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဒုက္ခာပနယနကာမတာ၊ ဆင်းရဲကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဥပတိဋ္ဌတိ၊ ကပ်၍ တည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌။ ပဋိသော၊ အမျက်ဒေါသသည်။ အနောကာ-

၁-အနတ္တမ္ပိ အတ္တံ ဝိယ ကတ္တာ-ဟူသော ဝေဒနာကို ပြသည်။ အဘူတတဗ္ဗော ခွံ စိပစ္စည်းဖြင့် အဋ္ဌိ ကတ္တာ-ဟု ပြသည်။

သောဝ၊ ဖြစ်ခွင့်မရှိသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာရ-
ညမ္ပိ။ပ။ ဝူပသမ္ပတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။

ဣမဿ စ အတ္တဿာတိ၊ ကား။ ယော ယော ဓမ္မောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။
ဝုတ္တဿ၊ သော။ အတ္တဿ၊ အနက်ကို။

၂၄၅။ ယံ(ကာယံ)၊ အကြင်ရုပ်ကိုယ်ကို။ ဝေရီ၊ ရန်သူသည်။ ဒုက္ခာပေတုံ၊
ဆင်းရဲစေခြင်းငှါ။ သက္ကောတိ၊ ဧ။ ဘိက္ခုနော၊ ဧ။ သော ကာယော၊ ကို။
တဿ၊ ထိုရန်သူ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အတ္တနော ဝိသယေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊
၏။ ကိန္တိ၊ ကား။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ (တနည်း)
ကိံ ကာရဏံ၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း။ (ဟိတ်အနက်၌
ပဌမာ သက်သည်ဟု ယူရာ၏) တဿာတိ၊ ကား။ ဝေရီနော၊
ရန်သူ၏။ အဝိသယေတိ၊ ကား။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတုံ၊ ငှါ။
အသက္ကုဏေယျတဿ၊ မစွမ်းနိုင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဂေါစရေ၊
အရာမဟုတ်သော။ သစိတ္တေတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ဧ။ စိတ္တေ၊ ၌။ မဟာ-
နတ္ထကရန္တိ၊ ကား။ ဣဓလောကတ္ထပရလောကတ္ထပရမတ္တာနံ၊ ဤမျက်မှောက်
လောက၌ အကျိုးစီးပွား၊ တမလ္လနလောက၌ အကျိုးစီးပွား၊ မြတ်သောနိဗ္ဗာန်
ဟူသော အကျိုးစီးပွားတို့ကို။ ဝိရာဇနဝသေန၊ ချတ်ယွင်းစေသည်၏ အစွမ်း
အားဖြင့်။ မဟတော ဝိပုလဿ စ၊ ကြီးကျယ်ပြန့်ပြောသည်လည်းဖြစ်သော။
နာနာဝိဓဿ စ၊ အထူးထူး အပြားပြားများသည်လည်းဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိ-
ဘေဒဿ၊ က စသည်အပြားရှိသော။ အနတ္တဿ၊ အကျိုးမဲ့ကို။ ကာရဏံ၊
ပြုတတ်သော။ မူလနိက္ခန္ဓနန္တိ၊ ကား။ သီလဿ၊ ဧ။ မူလနိ နာမ၊ တို့မည်
သည်။ ဟိရောတ္တပ္ပခန္တိမေတ္တာနုဒ္ဒယာ၊ ဟိရိ ဩတ္တပ္ပ ခန္တိ မေတ္တာ ကရုဏာ
တို့တည်း။ တေသံ၊ ထိုအဖြစ်တို့ကို။ ဆိန္ဒနံ၊ ဖြတ်တတ်သော။ ဟိ၊ မှန်။
ကောဓော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောဝ၊ ဖြစ်သော်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ဖြစ်လျှင် ဖြစ်
ခြင်း။ ပါဏာတိပါတာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဟိရောတ္တပ္ပါဒီနိ၊ တို့ကို။ ဥစ္ဆိန္ဒတိ၊
ဖြတ်တတ်၏။ ဇဠောတိ၊ ကား။ အန္ဓဗာလော၊ မိုက်ကန်းသောသူသည်။

[၃၅၈] အနရိယံ ကမ္မန္တိ၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ ဝေရီနာ၊ သည်။ ကတံ၊
ပြုအပ်သော။ မဟာပရာဓံ၊ ကြီးစွာသော ပြစ်မှားခြင်းကို။ အာဟ၊ ဧ။ ယော
သယန္တိ၊ ကား။ ယော တံ၊ သည်။ သယမ္ပိ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း။ ဒေါသေတု-
ကာမောတိ၊ ကား။ ကောဓံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတုကာမော၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါအလို
ရှိသည်ဖြစ်၍။ ယဒိကရိ ယဒိ အကာသိ၊ အကယ်၍ပြုခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ ဒေါသုပ္ပါ-
ဒေနာတိ၊ ကား။ ဒေါသဿ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒနေန၊ ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်။ ဒုက္ခံ တဿ
စ နာမာတိ၊ ကား။ တဿ အပရာဓကဿ၊ ထိုပြစ်မှားတတ်သောသူ၏။

ဒုက္ခန္ဓ နာမ၊ ဆင်းရဲမည်သည်ကိုကား။ နာမာတိ၊ နာမ-ဟူသောပုဒ်သည်။ အသမ္ဘာဝနေ၊ ချီးမွမ်းခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သောအနက်၌၊ ဝါ၊ ရွတ်ချခြင်းအနက်၌။ (ပဝတ္တော၊ သော။) နိပါတော၊ တည်း။ တေန၊ ထိုနာမသဒ္ဒါဖြင့်။ တဿ၊ ထိုဆင်းရဲကို။ ကရဏံ၊ သည်။ (သိမ္မန္တဒုံအညီပင်၊ ကာရဏကား မသင့်) အနေကန္တိကံ၊ အနေကန်ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ကာဟသိ ဝါ န ဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကရိဿတိ ဝါ၊ ပြုသော်လည်းပြုနိုင်လတ်။ န ဝါ ကရိဿတိ၊ မပြုသော်လည်းမပြုနိုင်လတ်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ အဟိတံ မဂ္ဂန္တိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ အဟိတာဝဟံ၊ စီးပွားမဲ့ကိုဆောင်တတ်သော။ ဒုဂ္ဂတိမဂ္ဂံ၊ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိလမ်းကို။

အဋ္ဌာနေတိ၊ ကား။ ဒေါသော၊ သည်။ တဝ၊ သင်၏။ အပ္ပိယဿ၊ မနှစ်သက်ဖွယ်ကို။ ကာရာပကော၊ ပြုစေတတ်၏။ သတ္တု ပန၊ ရန်သူသည်ကား။ တဿ၊ ထိုဒေါသ၏။ ဝသဝတ္တိတာယ၊ အလို၌ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ အလိုသို့လိုက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဒါသသဒိသော၊ ကျွန်နှင့်တူရှာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပစ္စာပကိရိယာယ၊ တုံပြန်၍ ကျေးဇူးမဲ့ပြုခြင်း၏၊ ဝါ၊ လက်စားချေခြင်း၏။ အဋ္ဌာနံ၊ အရာမဟုတ်။ တဿ၊ ကြောင့်၊ တမေဝ ဒေါသံ၊ ထို လက်သည်ရင်းအကြောင်းရင်းဖြစ်သော ဒေါသကိုသာလျှင်။ ဆိန္ဒဿု-ဥစ္ဆန္တု၊ ဖြတ်လော့။ ခဏိကတ္တာတိ၊ ကား။ ဧတေသံ၊ ထိုခန္ဓာတို့အား။ ဥဒယဝယပရိစ္ဆိန္နော၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းဖြင့်ပိုင်းခြားအပ်သော။ အတ္တနော၊ ၏။ ပဝတ္တိကာလသင်္ခါတော၊ ဖြစ်ရာကာလဟုဆိုအပ်သော။ ခဏော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခဏိကာ၊ မည်ကုန်၏။ တဗ္ဘာဝတော၊ ထိုခဏိကတို့၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ထိုတခဏမျှတည်ကြသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခဏပဘင်္ဂဘာဝတော၊ တခဏချင်းပျက်စီးတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ ကဿ ဒါနိဓေ ကုဠသိတိ၊ ကား။ အပရာဓကဿ၊ ပြစ်မှားသောသူ၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ ယေဟိ ခန္ဓေဟိ၊ တို့သည်။ တေ၊ သင်အား၊ အပရာဓော၊ ပြစ်မှားခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုအပ်ခဲ့ပြီ။ တေ၊ ထိုခန္ဓာတို့သည်။ တံခဏံယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်လေကုန်ပြီ။ ဣဒါနိ ပန၊ ၌ကား။ အညေ၊ တပါးသောခန္ဓာတို့သည်၊ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။

၁-ဥပကိရိယာ-ပုဒ်သည် ဥပကာဆေး-ပုဒ်ကဲ့သို့ပင် ကျေးဇူးပြုခြင်း၊ အကျိုးဆောင်ခြင်းကိုသာ ဟောသောကြောင့် ပတိ+ဥပကိရိယာယ-ဖြင့် ပြီးသော ပစ္စုပကိရိယာယ-ကား မသင့်၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းသည် တုံ့ပြန်၍ ကျေးဇူးပြုခြင်းကိုသာ ဟောသောကြောင့်တည်း။ သို့ဖြစ်၍ ဤ၌ အပကာရ-နှင့် အနက်တူသော အပကိရိယာ-နှင့် စပ်လျက်ပြီးသော ပစ္စုပကိရိယာယ-သာ သင့်သည်။

ဣဓ၊ ပြစ်မှားသောသူ၏ ခန္ဓာတို့တွင်။ ကဿ၊ အဘယ်ခန္ဓာအား။ ကုဇ္ဈသိ၊ သနည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အနုပရာဓေသု၊ ပြစ်မှားခြင်းမရှိ (အပြစ်မရှိ) သော ခန္ဓာတို့၌။ ကုဇ္ဈနံ၊ သည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ အဓိပ္ပါယ်ော၊ တည်း။ တံ ဝိနာ ကဿသော ကရေတိ၊ ကား။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ယဿ၊ အကြင် သူ၏သန္တာန်၌။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဒုက္ခကိရိယာယ၊ ဒုက္ခကို ပြုခြင်းကြိယာ၏။ ဝိသယဘူတံ၊ အရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တံ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဝိနာ၊ ရှိ။ ကဿ နာမ၊ အဘယ်မည်သောသူအား။ သော ဒုက္ခကာရကော၊ ထိုဆင်းရဲ ကိုပြုတတ်သောသူသည်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ကရေ ကရေယျ၊ ပြုနိုင်ရာအံ့နည်း။ သယမ္ပိ ဒုက္ခဟေတု တွေ့မိတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ တွံ၊ သည်။ သယမ္ပိ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း။ တေဿ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းတည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ တဿ စ၊ ထို ဆင်းရဲကိုပြုတတ်သောသူ၏၎င်း။ တယျဉ္စ၊ သင်၏၎င်း။ တဿ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ ဟေတုဘာဝေ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ သမာနေ၊ တူညီပါလျက်။ ကိ ကာရဏာ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုဆင်းရဲကိုပြုသောသူအား (သာလျှင်)။ ကုဇ္ဈသိ၊ နည်း။ တုယံ၊ အား။ န (ကုဇ္ဈသိ)၊ နည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၂၄၆။ ပရလောကေပိ၊ တမလ္လန့်လောက၌လည်း။ အနုဂါမိဘာဝတော၊ အစဉ်တစိုက်လိုက်ပါတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မယေဝ၊ ကံသည်သာလျှင်။ ဧတေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ သကံ သန္တကံ၊ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဿကာ၊ မည်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ ရှိသောသူတို့၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ ကမ္မဿကတာ၊ မည်၏။ ပစ္စဝေက္ခဏာ နာမ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းမည်သည်။ နိသေဓနတ္ထာ၊ ကားမြစ်ခြင်းအကျိုးရှိ၏။ နိသေ-ဓနဉ္စ၊ ကားမြစ်ခြင်းသည်လည်း။ ဘာဝိနော၊ ဖြစ်လတံ့သော။ ကမ္မဿ၊ ကို။ (နိသေဓနံ၊ ကားမြစ်ခြင်းပေတည်း။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယံ ကမ္မံ ကရိယတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ (အနာဂတ်ဖြစ်လျှင် ဝေးသောကြောင့် ဣဒံ - ဟုဆိုသင့် ပါအံ့လော-ဟု မေးဖွယ်ရှိ၍ ပဋိသုဒ္ဓိသေန ပန-စသည်ကိုမိန့်) ပန၊ ဆက်။ ပဋိသုဒ္ဓိသေန၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တကမ္မံ၊ ဖြစ်သောကံသည်။ ပါကဋဘာဝတော၊ ကြောင့်။ အာသန္နဉ္စ၊ နီးသည်၎င်း။ ပစ္စက္ခဉ္စ၊ မျက်မှောက်သည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒဉ္စာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဗျတိရေကေ၊ ဗျတိရေကအနက်၌။ (ပဝတ္တတိ၊ ၏။) သော၊ ထိုစ-သဒ္ဓါသည်။ တဿ ကမ္မဿ၊ ၏။ ဖလနိဿန္ဓေန၊ အကျိုးဆက်အားဖြင့်။ နေဝ သမ္မာ-သမ္မောဓိန္နိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဗျတိရေကတော၊ ပြန်သောအားဖြင့်။ ဝုစ္စမာန-မေဝ၊ ဆိုအပ်လတံ့ သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဇောတေတိ၊ ထွန်း ပြ၏။ နေဝ သမတ္ထံ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ နိရယေ၊ ၌။ နိယုတ္တံ၊ ယှဉ်သည်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဇာတံ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နေရ-

ယိကံ၊ မည်၏။ အတ္တာနံယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဒေါသရဇေန၊ ဒေါသတည်း။ ဟူသောမြူဖြင့်။ သြကိရတိ၊ ဖြန့်ကြဲမိ၏ဝါ၊ ပက်မိဖြူးမိ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယ်ော၊ တည်း။

[၃၅၉] ၂၄၇။ သတ္တု၊ ၏။ ပုဗ္ဗစရိယဂုဏာ၊ ရှေး၌ ကျင့်တော်မူခဲ့သော အကျင့်ဂုဏ်တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ သတ္တု၊ အား။ ဂါရဝေနာပိ၊ ရိုသေခြင်းကြောင့်လည်း။ ပဋိဿံ၊ ဒေါသသည်။ ဝုပသမေယျ၊ ငြိမ်းရာ၏။ ဣတိ၊ ကား။ (အဓိပ္ပါယ်ော၊ တည်း။)

ဗောဓိသတ္တောပိ၊ ဘုရားအလောင်းတော်သည်လည်း။ သမာနော၊ ဖြစ်လျက်။ တေ၊ ၏။ သတ္တာ၊ ဆရာသည်။ စိတ္တံ၊ ကို။ နပ္ပဒ္ဒသေသိနန၊ မပျက်စေခဲ့သည်မဟုတ်ပါလော။ အဘိသမ္ပုဒေါ၊ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးလတ်သော်။ ပဂေဝ၊ အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယ်ော၊ တည်း။ ဒေဝိယာ ပဒုဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ဒေဝိယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပဒုဋ္ဌိနာ၊ ပြစ်မှားသော။ မိစ္ဆာစာရဝသေန၊ အားဖြင့်။ အပရဒ္ဓေန၊ ပြစ်မှားသော။ ယတ္ထ သုသာနေ၊ ၌။ ဆဝသရိရံ၊ သူသေကောင်ကို။ ဆဒ္ဓိယတိ၊ စွန့်ပစ်အပ်၏။ တံ၊ ထိုသုသာန်သည်။ အာမကသုသာနံ၊ မည်၏။ နိဗ္ဗာမာနောတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာဏိယမာနော၊ မြှုပ်အပ်သည်ရှိသော်။ ပုရိသကာရံကတောတိ၊ ကား။ အာဝါဠတော၊ တွင်းမှ။ နိက္ခမနတ္ထာယ၊ ငါ။ ဗာဟုဗလေန၊ လက်ရုံးအားဖြင့်။ ပုရိသကာရံ၊ ယောက်ျားတို့ပြုအပ်သောအမှု-လုံလစွမ်းရည်ကို။ ကတော၊ ၍။ ယက္ခာနုဘာဝေနာတိ၊ ကား။ အနုဝိနိစ္ဆယေန၊ တရားဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြင့်။ အာရာမိတစိတ္တဿ၊ အားရကျေနပ်စေအပ်သောစိတ်ရှိသော။ ယက္ခဿ၊ ၏။ အာနုဘာဝေန၊ ဖြင့်။ သိရိဂဗ္ဘန္တိ၊ ကား။ ဝါသာဂါရေ၊ နေရာအိမ်တော်၌။

အာသိသေထေဝါတိ၊ ကား။ ယထာဓိပ္ပေတေ၊ သော။ အတ္ထေ၊ အကျိုးစီးပွားတို့ကို။ ဉာယတော၊ အသင့်အားဖြင့်။ အနဝဇ္ဇတော၊ အပြစ်ကင်းသော အကြောင်းအားဖြင့်။ အာသံ၊ မြော်လင့်တောင့်တခြင်းကို။ ကရေယျ၊ ၏။ နနိဗ္ဗိန္နေယျာတိ၊ ကား။ ဝေံ၊ သို့။ ကိစ္ဆာပနုဿ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်ခြင်းသို့ ရောက်သော။ မေ၊ ငါ့အား။ သောတ္ထိဘာဝေါ၊ ချမ်းသာသည်၏အဖြစ်သည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နနိဗ္ဗိန္နေယျ၊ မငြီးငွေ့-စိတ်မပျက်-လက်မလျော့ရာ။ ဟိ၊ မှန်။ အာပဒါသု၊ ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [မဟာရာဇ၊ မင်းမြတ်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ အာပဒါသု၊ ဘေးရန်တို့၌၊ ဝါ၊ တို့သည်။ (အာဂတေသု၊ ရောက်လာကုန်သည်ရှိသော်။) ထာမော၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏စွမ်းရည်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗေ၊ ၏။] ယထာ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကား။ ယေန ပကာရေန၊ အားဖြင့်။ ကဿစိ၊ သူကို။ ပိဋံ၊ ညည်းဆဲခြင်းကို။ အကတော၊ မပြုမူ၍။ ရဇေ၊ မင်း

အဖြစ်၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်သော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဣစ္ဆိံ၊ အလိုရှိခဲ့၏။ တထာ၊ အားဖြင့်။ အဟံ၊ သည်။ အဟံ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဿာမိ၊ တွေ့မြင်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဝေါတိ၊ ပုဒ်သည်။ နိပါတမတ္တံ၊ မျှသာတည်း။

ကာသိရညာတိ၊ ကား။ ကလာဗုနာ၊ အမည်ရှိသော။ ကာသိရာဇေန၊ ကာသိမင်းသည်။ သကဏ္ဍကာဟိတိ၊ ကား။ အယကဏ္ဍကေဟိ၊ သံဆူးတို့ဖြင့်။ သသဏ္ဍကာဟိ၊ ဆူးရှိကုန်သော။

မဟလ္လကောတိ၊ ကား။ ဝုဒ္ဓေါ၊ ကြီးသည်။ ဝယောအနုပ္ပတ္တော၊ ကြီးသော အရွယ်သို့ရောက်သည်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) ရုဇ္ဈန္တိတိ၊ ကား။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။

စိတ္တပရိဂ္ဂဏှနကာလောတိ၊ ကား။ (သိနှင့် မြန်မာမူအချို့၌ စိတ္တသန္တိဂ္ဂဏှန- ကာလောတိ-ဟု ရှိ၏။ သံဝဏ္ဏနာနှင့်ညီ၏) ဝိသေဝနံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို မှီဝဲခြင်းကို။ ဝါ၊ တုံပြန်ချေပလိုခြင်းဟူသော ကြမ်းကြုတ်ခြင်းကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ အကတွာ၊ ၍။ စိတ္တဿ၊ ကို။ သမ္ပဒေဝ၊ သာလျှင်။ ဒမနကာလော၊ ဆုံးမခြင်း၏အခါတည်း။

ပုထုသလ္လေနာတိ၊ ကား။ ဝိပုလေန၊ ကြီးစွာသော။ သလ္လေန၊ မြားသည်။ နာဂေါတိ၊ ကား။ ဟတ္ထိနာဂေါ၊ ဆင်ဟူသောနာဂတည်း။ (မြေစသည် မဟုတ်ဟု ဆိုလို၏) ဝဓိတိ၊ ကား။ ဝိဇ္ဈိ၊ ပစ်သတ်ပြီ။ (ဝိဓ-ဓာတ်ဖြင့်ပြီးသည်ဟု ဆိုလို၏) ဝါ၊ ကား။ မာရေသိ၊ သေစေပြီ။ (ဟန-ကို ဝဓ-ပြုသည်ဟု ဆိုလို၏) ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣမံ ဌာနံ၊ ဤဟိမဝန္တာ တောအရပ်သို့။ အာဂန္တော၊ ၍။ မယိ၊ ၌။ ဧဝံ ကရဏံ နာမ၊ ဤသို့ပြုခြင်းမည်သည်။ တဝ၊ သင်မူဆိုး၏။ ဝသေန၊ အလိုအားဖြင့်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ဤစေခိုင်းတိုက်တွန်းခြင်း ပယောဂသည်။ ကဿ ဝါ ရညော၊ အဘယ် မင်း၏မူလည်း။ ပယောဂေါ၊ ပယောဂနည်း။ ကဿ ရာဇမတ္တဿ ဝါ၊ အဘယ် မင်း၏အမတ်၏မူလည်း။ ပယောဂေါ၊ ဂနည်း။ ဥယျောဇနာ၊ စေခိုင်း တိုက်တွန်းခြင်းနည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဆဗ္ဗဏ္ဍရသ္မိတိ၊ ကား။ (သိမူ၌ ဆဗ္ဗဏ္ဍရံသိတိ-ဟု ရှိ၏) နီလပီတလောဟိ- တာဒိဝသေန၊ အညိုအရွှေ အနီစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဆဗ္ဗဏ္ဍမယူခါ၊ ခြောက်ပါးသော အဆင်းရှိသော အရောင်တို့တည်း။ (မယူခ-သဒ္ဒါ ပုံလင်ဖြစ်၍ ဤ၌ အာကာရန္တနှင့် ရှိသောကြောင့် ဗဟုဝုဏ်အနက်ပေးသည်) ဟိ၊ မှန်။ ဆဗ္ဗဏ္ဍကိရဏဝန္တဒန္တတာယ၊ ခြောက်ပါးသော အဆင်းရှိသော အရောင်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော အစွယ်ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေ ဟတ္ထိ၊ တို့ကို။ ဆဒ္ဒန္တာ- တိ၊ ဆဒ္ဒန်ဆင်တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဆဒ္ဒန္တဝန္တတာယ၊ ခြောက်ချောင်း

သော အစွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဆဒ္ဒန္တတိ၊ တို့ဟူ၍။) န (ဝုစ္စန္တိ၊) ဆိုအပ်သည် မဟုတ်ကုန်။

ဆာတောတိ၊ ကား။ ငိသန္တိတော၊ ဆာလောင်သည်ဖြစ်၍။ ခါဒေယျာတိ၊ ကား။ ခါဒေယျံ၊ စားလို၏။ ဝါ၊ စားရမှုကား။ ဝါ၊ တနည်းကား။ အယမေဝ၊ ဤခါဒေယျံ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဌ်သည်သာလျှင်။ ပါဌော၊ မူလပါဌ်ရင်းတည်း။

[၃၆၀] အာဟိတောတိ၊ ကား။ သုဟိတော၊ အစာဝသည်ဖြစ်၍။ သမ္ပလန္တိ၊ ကား။ မဂ္ဂါဟာရံ၊ လမ်းခရီး၌ အစာအာဟာရကို။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုလမ်းခရီး၌ အစာအာဟာရကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပစာရေန၊ အားဖြင့်။ ပထဿ၊ ခရီးလမ်း၏။ ဟိတန္တိ၊ အစီးအပွားဟူ၍။ ဝါ၊ အစီးအပွားကို ဆောင်တတ်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပါထေယျန္တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယံ အန္ဓဗာလော၊ ဤမှိုက်ကန်းသောသူသည်။ မိတ္တဒုဗ္ဗိဝတ၊ အဆွေခင်ပွန်းကို ပြစ်မှားတတ်စွတကား။ ဣတိ၊ သို့။ ကာရုညေန၊ ဖြင့်။ အဿပုဏ္ဏေဟိ၊ မျက်ရည်ပြည့်ကုန်သော။ နေတ္တေဟိ၊ မျက်စိတို့ဖြင့်။ တံ ပုရိသံ၊ ကို။ ဥဒိက္ခမာနော၊ စူးစိုက်၍ ကြည့်ရှုလျက်။ ဝါ၊ မော်ကြည့်လျက်။

မာ အယျောသိ မေ ဘဒန္တတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ မာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ နိပါတမတ္တံ၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ မာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ ပယ်မြစ်ကြောင်းဖြစ်သော နိပါတ်တည်း။ ဝါ၊ ပယ်မြစ်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ တေန၊ ထိုမာ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဥပရိ၊ အထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌။ တေန၊ ထိုယောက်ျားသည်။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်သော။ ဝါ၊ ပြုနိုင်ခွင့်ရှိသော။ ဝိပွကာရံ၊ ဖောက်ပြန်သောအပြုအမူကို။ ပဋိသေဓေတိ၊ တားမြစ်၏။ အယျောမေတိ၊ ကား။ တံ၊ သည်။ မမ၊ ၏။ အတိထိဘာဝတော၊ ညွှန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အယျိရကော၊ အရှင်ကောင်းပေတည်း။ ဘဒန္တတိ၊ ဟူသောစကားသည်။ ပိယသမုဒါစာဓော၊ ချစ်ဖွယ်ကိုပြောဆိုသောအာလုပ်စကားတည်း။ တံ နာမေတာဒိသံ ကရိတိ၊ ကား။ တဗ္ဗမ္၊ ညွှန်သည်အရှင်ကောင်းဖြစ်သော သင်သည်သော်လည်း။ ဝေရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသောအမူကို။ အကာသိနာမ၊ ပြုတုံဘိ၏။

ပန၊ တပါး။ တိရစ္ဆာနဘူတောပိ၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်လျက်သော်လည်း။ မဟာကပိ၊ မျောက်မင်းသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ခေမန္တဘူမိံ၊ ဘေးငြိမ်းရာ နယ်ဆုံးအရပ်သို့။ သမ္မာပေသိ၊ ရောက်စေပြီ။ ဣတိ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။

ပေဋ္ဌာယ ပက္ခိပန္နေပိတိ၊ ကား။ ခုဒ္ဒကာယ၊ ငယ်လှစွာသော။ ပေဋ္ဌာယ၊ ပခြုပ်၌။ ပါဒေဟိ၊ ခြေတို့ဖြင့်။ ကောဋေတွာ၊ ကျောက်ကန်၍။ ပက္ခိပန္နေပိ၊ ထည့်သော်လည်း။ မဒ္ဒန္တေပိတိ၊ ကား။ ဒုဗ္ဗလဘာဝကရဏတ္ထံ၊ အားနည်း

သည်၏အဖြစ်ကိုပြုခြင်းအကျိုးငှါ။ နာနပ္ပကာရေဟိ၊ အထူးထူး အပြား
ပြားသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ မဒ္ဒန္တေပိ၊ နှိပ်နယ်သော်လည်း။ အလမ္မာနေတိ၊
ကား။ ဧဝံနာမကေ၊ ဤသို့သောအမည်ရှိသော။ အဟိတုဏှိကေ၊ မြေ
အလမ္မာယ်ဆရာ၌။

ပီတံ ဝါတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ ဝါ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဝုတ္တတ္ထဝိကပေ၊
မဆိုအပ်သေးသောအနက်ကို အထူးကြံခြင်း၌။ (ပဝတ္တတိ၊ ၏။) တေန၊ ထို
ဝါ-သဒ္ဓါဖြင့်။ ဩဒါတမဉ္ဇိဌာဒိ၊ အပြုအမောင်းအစရှိသော။ အဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်
သေးသောအဆင်းကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းယူ၏။ စိတ္တာနုဝတ္တန္တောတိ၊ ကား။
စိတ္တံ၊ သို့။ အနုဝတ္တန္တော၊ အစဉ်လိုက်သည်ဖြစ်၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ပြုခြင်းဖြင့်။
အယံ၊ ဤအလမ္မာယ်ဆရာသည်။ ဗဟုလာဘံ၊ များစွာသောလာဘ်ကို။ လဘတု၊
ရစေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ စိန္တိတသန္နိဘော၊ ကြံစည်အပ်သည်
နှင့်တူသော အဆင်းရှိသည်။ ဟောမိ၊ ဖြစ်၏။ အာနုဘာဝေန ပန၊ အားဖြင့်
မူကား။ ထလံ၊ ကြည်းကုန်းကို။ ဥဒကံ၊ ကို။ ကရေယျ၊ ပြုနိုင်၏။ ပ။ ဆာရိကံ၊
ပြာကို။ ကရေ၊ ပြုနိုင်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် တန်ခိုးအာနုဘော ကြီးသော်လည်း။
ဧဝံ၊ ဤသို့ပြုသည်ရှိသော်။ (န သိဇ္ဈတိ-၌ စပ်) စိတ္တဝသိ၊ စိတ်အလိုသို့လိုက်
သည်။ ယဒိ ဟေသံ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ပ။ ဥတ္တမတ္ထော၊ ဘုရားအဖြစ်
တည်းဟူသော မြတ်သောအကျိုးသည်။ န သိဇ္ဈတိ၊ မပြီးနိုင်။ ဣတိ၊ သို့။
တဒါ၊ ၌။ အတ္တနာ၊ တိုင်။ တတ္ထ၊ ထိုသို့အစွမ်းအာနုဘောရှိတိုင်းပြုရာ၌။ ဒိဌံ၊
သော။ အာဒိနဝံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။
ဥတ္တမတ္ထောတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓဘာဝံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဘောဇပုတ္တေ-
ဟိတိ၊ ကား။ လုဒ္ဓပုတ္တေဟိ၊ မုဆိုး၏သားတို့သည်။

ယေန၊ အကြင်လှည်းမှူးသည်။ သယံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ တဒါ၊ ၌။ လုဒ္ဓဟတ္ထ-
တော၊ မုဆိုးတို့၏လက်မှ။ မောစိတော၊ လွတ်စေအပ်၏။ တံ သတ္တဝါဟံ၊ ထို
လှည်းမှူးကို။ နာမေန၊ အားဖြင့်။ အာဠာရာတိ၊ ဟူ၍။ အာလပတိ၊ ခေါ်ဝေါ်
၏။ အတိကဿာတိ၊ ကား။ နာသာယ၊ နှာခေါင်း၌။ အာဝုတရဇ္ဈ၊ သီအပ်
သောကြိုးကို။ အာကခိတော၊ ဆွဲငင်၍။ သမ္ပရိဂယှာတိ၊ ကား။ ကာဠဝေတ္ထ-
လတာဒိဟိ၊ နွယ်နက် ကြိမ်နွယ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ပရိဂ္ဂ-
ဟေတော၊ သိမ်းယူ၍၊ ဝါ၊ ဆိုင်း၍။ ။ ဒုဿဟာနံ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့သော အမှု
တို့ကို။ သဟနဝသေန၊ သည်းခံသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အစ္ဆရိယာနိ၊ အံ့ဖွယ်
တို့ကို။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

အတိ ဝိယ၊ လျှင်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ အပ္ပတိရူပံ၊ မလျောက်ပတ်။ (ကသ္မာ၊
ကား။) ပဋိသစိတ္တုပ္ပါဒနေန၊ ဒေါသစိတ်ကို ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်။ ကေနစိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်
နှင့်။ အပ္ပဋိသမခန္တိဂုဏဿ၊ မတူမျှသော သည်းခံခြင်းဂုဏ်ရှိသော။ သတ္ထု၊

၏။ သာသနာ၊ အဆုံးအမသာသနာတော်မှ၊ ဝေါက္ကမနပ္ပသင်္ဂတော၊ ဖဲခွါခြင်းသို့ ဖောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။

၂၄၈။ အနုမတဂ္ဂေါယံ။ပ တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာဂတာနိ၊ ကုန်သော။ သုတ္တပဒါနိ၊ တို့သည်။ ဧတေသံ၊ ဤသုတ်ပုဒ်တို့အား။ အနုမတဂ္ဂသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝါ၊ ကား။ တဒတ္ထော၊ ထိုအနုမတဂ္ဂသဒ္ဓါ၏ အနက်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုမတဂ္ဂိယာနိ၊ မည်ကုန်၏။

[၃၆၁] အဇေဟိ၊ ဆိတ်တို့ဖြင့်။ ဂမနမဂ္ဂေါ၊ သွားအပ်သောခရီးသည်။ အဇပထော၊ မည်၏။ သင်္က၊ ချွန်းချိတ်တို့ကို။ လဂ္ဂါပေတွာ၊ ငြိတယ်စေ၍။ တေ၊ ထိုချွန်းချိတ်တို့ကို။ အာလမ္ပိတွာ၊ ဆွဲကိုင်၍။ ဂမနမဂ္ဂေါ၊ သည်။ သင်္ကပထော၊ မည်၏။ အင်္ကသကာရေန၊ ချွန်းချိတ် အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ကတဒိဃဒဏ္ဍော၊ ပြုအပ်သော ရှည်သော အရိုးရှိသော ချိတ်ကို။ သင်္ကတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (မဟာနိ-ဋ္ဌ ၂၄၂-၌ကား သင်္က-ကို ငုတ်တံသင်းဟု ဖွင့်၏) အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ပပါတမဂ္ဂဒုဂ္ဂမဂ္ဂါဒိကေ၊ ကမ်းပါးပြတ်လမ်း သွားနိုင်ခဲ့သောလမ်း စသည်တို့ကို။ သင်္ကဏာတိ၊ ၏။ ဥဘတောဗျူဠေတိ၊ ကား။ သမ္ပဟာရတ္ထံ၊ ထိုးပစ်ပုတ်ခတ်ခြင်းငှါ။ ဒွိဟိပိ၊ ကုန်သော။ ပက္ခေဟိ၊ အဖို့တို့မှ၊ ဝါ၊ တို့သည်။ ဂါဠသန္ဓာဟေ၊ မြဲစွာဖွဲ့အပ်သော ချပ်ခိန်ညှိနှင့် လက်နက်ရှိသော ။ ။အညာနိ၊ ကုန်သော။ ဒုက္ကရာနိ၊ ပြုနိုင်ခဲ့သောအမှုတို့ကို။ ကရိတာ စ၊ ၍၎င်း။ ဓနာသာယ၊ ဥစ္စာကို မြော်လင့် တောင့်တခြင်းဖြင့်။ ပဗ္ဗတဝိဒုဂ္ဂနဒိဝိဒုဂ္ဂါဒိပက္ခန္ဓနဝသေန၊ တောင်၌ အသွားခက်သောလမ်း၊ မြစ်၌ အသွားခက်သောလမ်း စသည်တို့ကို ငုတ်အတင်းသွားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ မံ၊ ကို။ ပေါသေသိ၊ မွေးမြူခဲ့ဘူးပြီ။ ဥပကာရံ၊ ကို။ အကာသိ၊ ပြုခဲ့ဘူးပြီ။ တတြ၊ ထိုမွေးမြူဘူး ကျေးဇူးပြုဘူးသောပုဂ္ဂိုလ်၌။ မနံ၊ ကို။ ပဒူသေတုံ၊ ပျက်စေခြင်းငှါ။ နပ္ပတိရူပံ၊ ပတ်။ ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ၏။ ဝေံ၊ သို့။ စိတ္တုပ္ပါဒနဉ္စ၊ စိတ်ကိုဖြစ်စေခြင်းကိုလည်း။ တေရဟိ၊ ၌။ ဒိဿ-

၁-မ ၄ ၁ ၃၆၂-၌ကား ဥဘတောဗျူဠေန္တိ ဥဘတော ဓာသိဘူတံ-ဟု ဖွင့်၏။ ထိုအလိုအားဖြင့် “ဥဘတောဗျူဠေ၊ နှစ်ဖက်မှ ချိတ်ကပ်သော စစ်သည်အစုဖြစ်သော” ဟု အနက်ပေးရာ၏။ ၎င်း၏အပွင့် မ ၄ ၂-၄၃-၌ကား ဒွိန္ဒံ သေနာနံ ဗျူဟသဝိဇာနေန ဝါ ဥဘတောဗျူဠံ-ဟု ဖွင့်၏။ ထိုအလိုအားဖြင့် “ဥဘတောဗျူဠေ၊ နှစ်ဖက်သောစစ်တပ်မှ စစ်ဆင်ခြင်းရှိသော” ဟု အနက်ပေးရာ၏။ ထို မ ၄၃ကိုသောက်၍ ဤ၌လည်း ဂါဠသန္ဓာဟေ-အရာ၌ ဝိဟိတသေနာဗျူဟေ-ဟု ရှိလျှင် ဟုတ္တတရဖြစ်ရာ၏။ ထိုဝိရှိလျှင် ဒွိဟိပိ၊ ကုန်သော။ ပက္ခေဟိ၊ စစ်တပ်အဖို့တို့မှ။ ဝိဟိတသေနာဗျူဟေ၊ ဖီရင်အပ်သော စစ်ဆင်ခြင်းရှိသော-ဟု အနက်ပေးရာ၏။

မာနေန၊ မြင်ရတွေ့ရသော။ ပုတ္တာဒိနံ၊ တို့ကို။ ပေါသနာဒိနာ၊ မွေးမြူခြင်း စသည်ဖြင့်။ အတိတဿ၊ ကို။ အနုမာနတော၊ မှန်းဆသောအားဖြင့်။ ဂဟဏဝသေန၊ ယူသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၄၉။ မေတ္တာယာတိ၊ ကား။ မေတ္တာသင်္ခါတာယ၊ ဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ ကား။ မေတ္တာသဟိတာယ၊ နှင့်တကွဖြစ်သော။ စေတောဝိမုတ္တိယာတိ၊ ကား။ စိတ္တသမာဓာနေ၊ စိတ်ကိုကောင်းစွာထားခြင်း၌၊ ဝါ၊ စိတ်ကိုကောင်းစွာထားကြောင်းဖြစ်သော သမာဓိဈာန်၌။ အာသေဝိတာယာတိ၊ ကား။ အာဒရေန၊ စွာ။ သေဝိတာယ၊ မှီဝဲအပ်သော။ ဘာဝိတာယာတိ၊ ကား။ ဝစ္စိတာယ၊ ပွားစေအပ်သော။ ဗဟုလိကတာယာတိ၊ ကား။ ပုနပုနံ၊ လဲ။ ကတာယ၊ ပြုအပ်သော။ ယာနိကတာယာတိ၊ ကား။ ယုတ္တယာနံ ဝိယ၊ ကအပ်ပြီးသောယာဉ်ကဲ့သို့။ ကတာယ၊ သော။ ဝတ္ထုကတာယာတိ၊ ကား။ အဓိဋ္ဌာနဝတ္ထု ဝိယ၊ တည်ရာဝတ္ထုကဲ့သို့။ ကတာယ၊ သော။ အနုဋ္ဌိတာယာတိ၊ ကား။ အဓိဋ္ဌိတာယ၊ မြဲမြံစွာတည်သော။ ပရိစိတာယာတိ၊ ကား။ ပရိစိဏ္ဍာယ၊ လေ့ကျက်အပ်ပြီးသော။ စိဏ္ဏဝသီဘာဝိယ၊ လေ့ကျက်အပ်ပြီးသော ဝသီဘော်ရှိသော။ သုသမာရဒ္ဓါယာတိ၊ ကား။ သုဋ္ဌ၊ စွာ။ သမ္ပာဒိတာယ၊ ပြီးစေအပ်ပြီးသော။ ပါဠိကင်္ခါတိ၊ ကား။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ အဝသံဘာဝိနေ၊ မချွတ်ဖြစ်ကုန်လတံ။ (တနည်း) အဝသံဘာဝိနေ၊ မချွတ်ဖြစ်ကုန်လတံဟု။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ သေသံ၊ သည်။ ပရတော၊ ၌။ အာဂမိယတိ၊ လာလတံ။

၂၅၀။ ဓာတုဝိနိဗ္ဗောဂေါတိ၊ ကား။ သသမ္ဘာရသင်္ခေပါဒိနာ။ သင်္ခေပ စသည်ဖြင့်။ ဓာတုနံ၊ တို့ကို။ ဝိနိဗ္ဗုဇနံ၊ အသီးအသီး ခွဲခြမ်းခြင်းတည်း။ အပရာဓော နာမ၊ ပြစ်မှားခြင်း အပြစ်မည်သည်ကို။ အပရဇ္ဈန္တဿ၊ ပြစ်မှားသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ရူပဓမ္မမုခေန၊ ရုပ်တရားကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဂယတိ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ ကတာ၊ ဤသို့လုံးသွင်းခြင်းကိုပြု၍။ ကိ ကေသာနံ ကုဇ္ဈသီတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) ကေသာဒိဝိနိမုတ္တဿ၊ ဆံ အစရှိသည်တို့မှ လွတ်သော။ အပရဇ္ဈနကဿ၊ ပြစ်မှားတတ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်တည်း။ ဣဒါနိ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တိတပရမတ္ထဓမ္မဝသေနော၊ အသီးထုတ်အပ်သော ပရမတ္ထတရား၏ အစွမ်းအားဖြင့် သာလျှင်။

၁-ဤအလိုအားဖြင့် စေတောဝိမုတ္တိယာ-ပုဒ်ကို ခန္တိယံ အာနိသံသော-ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ၌ ကဲ့သို့ အာနိသံသတို့၏ အာဓာရသတ္တမ္ပန္န-ဟု ယူရာ၏။ သို့သော် ဆရာဆရာတို့ကား စေတောဝိမုတ္တိယာ၊ တို့၏-ဟူ၍ အာနိသံသတို့၏ သမ္ပန်ဆဋ္ဌန္တ အဖြစ်ဖြင့်သာ ပြန်ဆိုကြကုန်၏။ သင့်သည်ချည်းပင်ဟု ယူရာ၏။

ဝိနိဗ္ဗာဂဝိဓိ၊ ခွဲခြမ်းခြင်းအစီအရင်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အထ ဝါ ပနာတိ-
 အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ရှိ။ ဒွါဒသာယတနာနိ၊
 တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။
 ဥပါဒါယ-သဒ္ဓေါ၊ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ၏။ ကောဓဿ၊ ပ။ န ဟောတိတိ၊
 ကား။ အာရဂ္ဂေ၊ အပ်နဖားထွင်းသော စူးငယ်ဖျား၌။ သာသပဿ စ၊
 မှန်ညှင်းစေ့၏၎င်း။ အာကာသေ၊ ၌။ စိတ္တကမ္မဿ စ၊ ပန်းချီဆေးရေး အမှု
 ၏၎င်း။ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာအရပ်သည်။ နတ္ထိ ယထာ၊ မရှိသကဲ့သို့။
 ဝေ၊ တူ။ အဿ၊ ထိုမေတ္တာပွားသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝေရိတိ၊ ရန်သူဟူ၍။ ပရိ-
 ကပ္ပိတေ၊ ကြံဆအပ်သော။ ပုဂ္ဂလေ၊ ၌။ ကောဓဿ၊ ၏။ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ၊
 သည်။ န ဟောတိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကေသာဒိနံ၊ တို့၏။ အကုဇ္ဈိ-
 တဗ္ဗတော စ၊ အမျက်မထွက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တဗ္ဗိနိမုတ္တဿ၊ ထို
 ဆံ စသည်တို့မှ လွတ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ အဘာဝတော စ၊ မရှိခြင်း
 ကြောင့်၎င်းတည်း။

၂၅၁။ သံဝိဘာဂေါတိ၊ ကား။ အာမိသသံဝိဘာဂေါ၊ အာမိသကိုဝေဘန်
 ခြင်းတည်း။ ပရဿာတိ၊ ကား။ ပစ္စတ္ထိကဿ၊ ရန်သူအား။ ဘိန္နာဇီဝေါတိ၊
 ကား။ အပရိသုဒ္ဓါဇီဝေါ၊ မစင်ကြယ်သော အသက်မွေးခြင်းရှိသည်။ တဿေဝံ
 ကရေတောတိ၊ ကား။ ဝေ၊ သို့။ သံဝိဘာဂံ၊ ဝေဘန်ပေးကမ်းခြင်းကို။
 ကရေန္တဿ၊ သော။ တဿ ဒါယကဿ၊ ထိုပေးလှူသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဣတ-
 ရဿာတိ၊ ကား။ ပဋိဂ္ဂါဟကဿ၊ ခံယူသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ မမ မာတရာ၊ [၃၆၂]
 ဥပါသိကာယ ဒိန္နောတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤစကားသည်။ ဓမ္မိယလာဘောတိ
 တေဿ၊ ဟူသော စကား၏။ ကာရဏဝစနံ၊ အကြောင်းပြစကားတည်း။ ပန၊
 ဆက်။ တေန၊ ထိုအကြောင်းပြစကားဖြင့်။ တဿ၊ ထိုသပိတ်၏။ အာဂမန-
 သုဒ္ဓိံ၊ လာခဲ့ရာ ဖြစ်ခဲ့ရာ အကြောင်း၏ စင်ကြယ်ခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

သဗ္ဗတ္ထသာကေန္တိ၊ ကား။ အတ္တတ္ထော၊ မိမိ၏အကျိုးစီးပွား။ ပရတ္ထော၊
 သူတပါး၏အကျိုးစီးပွား။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကော၊ မျက်မှောက်အတ္တဘော၌ ဖြစ်သော။
 အတ္ထော၊ အကျိုးစီးပွား။ သမ္ပရာယိကော၊ တမလွန်၌ဖြစ်သော။ အတ္ထော၊
 အကျိုးစီးပွား။ ဣတိ ဝေမာဒိနံ၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ အတ္တာနံ၊
 အကျိုးတို့ကို၎င်း။ ဟိတာနံ၊ အစီးအပွားတို့ကို၎င်း။ ပယောဇနာနဉ္စ၊ ယှဉ်

၁-ဤပွင့်ပုံကိုထောက်ဆကြည့်လျှင် သံဝေဏတဗ္ဗသည် သဒ္ဓမ္မာဂေါ-ဖြစ်၍ ဓမ္မသမ္ဘောဂ
 ကို စင်စေလိုသောကြောင့် အာမိသသဒ္ဓမ္မာဂေါ-ဟု ပွင့်ခဲ့လေသလောဟူ၍ ကြံဆဖွယ်ရှိ၏။
 မှန်ပေ၏။ ဝိသုဒ္ဓိံ-၎င်း၌ ထိုစကားကို ချဲ့ပြရာတွင် ပရဿ သန္တကံ အတ္တနာ ဂဟေတဗ္ဗံ-ဟု
 မိမိကဝေဘန်ပေးကမ်းခြင်းမျှမဟုတ်ပဲ သူတပါးထံမှပစ္စည်းကို ခံယူခြင်းဟူသော သမ္ဘောဂ-
 ကိုလည်းပြလျက်ရှိ၏။

စေတတ်သော အကျိုးအာနိသင်တို့ကို၎င်း၊ ဝါ၊ ရည်ရွယ်မြော်လင့်တောင့်တအပ်သော မျက်မှောက်အကျိုးတို့ကို၎င်း၊ နိပ္ပိဒကံ၊ ပြီးစေတတ်၏။ ဒါယကာ၊ ပေးလှူတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဥန္တမန္တိ၊ မြင့်တက်ကုန်၏။ ပဋိဂ္ဂါဟကာ၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ နမန္တိ၊ ညွတ်လာကုန်၏။

၂၅၂။ ဝေန္တိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေဟိ၊ ကုန်သော။ ကကစူပမောဝါဒါနုဿရဏာဒီဟိ၊ ကကစူပမာဩဝါဒကို အောက်မေ့ခြင်း အစရှိကုန်သော။ အတ္တနော၊ ကို။ ဩဝဒနာကာရေဟိ၊ ဆုံးမသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဝုပသန္တပဋိသဿာတိ၊ ကား။ ပဋိသင်္ခါနဗလေန၊ ဆင်ခြင်သော ဉာဏ်၏အားအစွမ်းဖြင့်။ ဝိနောဒိတာသာတဿ၊ ပယ်ဖျောက်အပ်ပြီးသော အမျက်ဒေါသရှိသော။ တသ္မိမ္မိတိ၊ ကား။ ဝေရီပုဂ္ဂလေပိ၊ ဌ်လည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဝေရီဂဟဏေနေဝ၊ ဝေရီပုဂ္ဂိုလ်ကို ယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ အပ္ပိယပုဂ္ဂလဿပိ၊ ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝေရီမ္မိ၊ ရန်သူပုဂ္ဂိုလ်၌။ မေတ္တာယ၊ သည်။ သိဒ္ဓါယ၊ သော်။ တသ္မိမ္မိ၊ ထိုအပ္ပိယပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း။ မေတ္တာသိဒ္ဓိတော၊ မေတ္တာ၏ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ပိယတော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မှ။ အတိပ္ပိယသဟာယကဿ၊ ကို။ ဝိသု၊ အသီးအခြား။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ အာသန္နပစ္စတ္တိကဿ၊ ချစ်ခြင်းတည်းဟူသော နီးသောရန်သူ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဒုဗ္ဗိနိမောစယဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ ဖြေနိုင်ခဲ့သည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဝါ၊ ငှါ။ (ဟောတိ၊ ၏။) မေတ္တာဝသေနာတိ၊ ကား။ မေတ္တာယနဝသေန၊ မေတ္တာကိုပြုသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ မေတ္တာကို ပူးစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သမာစိတ္တတန္တိ၊ ကား။ ဟိတုပသံဟာရေန၊ အစီးအပွားကိုကပ်၍ ဆောင်ခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ အစီးအပွားကို ဆောင်ပို့ခြင်းဖြင့်။ သမာနစိတ္တတံ၊ ညီမျှသော စိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သိမာသမ္ပေဒေါ၊ ဒ-ဟူသည်။ သာ ဝေ သမာစိတ္တတာ၊ ထိုညီမျှသောစိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣမသ္မိပုဂ္ဂလေတိ၊ ကား။ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာနိကပုဂ္ဂလေ၊ ဋ္ဌာန်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိသိန္နေတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဘာဝေနဘာဝလက္ခဏေ၊ ကြိယာတပါးဖြင့် ကြိယာတပါးကို မှတ်ကြောင်းအနက်၌။ (ပဝတ္ထံ၊ သော။) ဘုမ္မံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။

ဟိတမဇ္ဈတ္တေတိ၊ ကား။ ပိယေ စ၊ ပိယပုဂ္ဂိုလ်၌၎င်း။ (ဟိတ-၏ အဖွင့်ဖြစ်သည်) မဇ္ဈတ္တေ စ၊ ၌၎င်း။ စတုဗ္ဗိဓေတိ၊ ကား။ စတုဗ္ဗိဓေ၊ သော။ ဇနေ၊ လူ၌၊ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ယတ္ထ ကတ္တစိ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသောပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ နာနတ္တန္တိ၊ ကား။ ပိယမဇ္ဈတ္တာဒိနာနာကရဏံ၊ ပိယ မဇ္ဈတ္တ စသည်ဖြင့် အသီးအသီးကွဲပြားသည်ကို ပြုခြင်းကို။ ဟိတစိတ္တောဝပါဏိနန္တိ၊ ကား။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ဟိတစိတ္တော ဝေါတိ၊

အစီးအပွားကို လိုလားသောစိတ်ရှိသူဟူ၍သာလျှင်။ ပဝုစ္စတိ၊ ငါ။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ မေတ္တာယ၊ ကို။ နိကာမလာဘိတိဝါ၊ အလိုရှိတိုင်းရသူဟူ၍ ၎င်း။ ကုသလံတိ ဝါ၊ လွန်ကဲသော ကုသိုလ်ရှိသူဟူ၍၎င်း။ န ပဝုစ္စတိ၊ မဆို အပ်သေး။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်နည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တာဒိသု၊ အတ္တစသည် တို့၌။ နာနတ္တံ၊ အသီးအသီး ကွဲပြားသည်၏အဖြစ်ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဣတိ- တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟိတစိတ္တော၊ အစီးအပွားကို လိုလားသောစိတ်ရှိသော။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကုသလံတိ၊ ဟူ၍။ န ပဝုစ္စတိ၊ မဆိုအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ သာတိသယဿ၊ သော။ ကုသ- လဿ၊ ငါ။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ကုသလိဘာဝဿ၊ ကုသိုလ်ရှိသူ၏အဖြစ်၏။ အခိပေတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ငါ။ မေတ္တာ- ဘာဝနာ၊ သည်။ ဝိသေသဝတိ၊ လွန်ကဲထူးခြားခြင်းရှိသည်။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ အထ ဝါ၊ ကား။ ယတော၊ ကြောင့်။ အတ္တာဒိသု၊ တို့၌။ နာနတ္တံ၊ အသီးအသီးကွဲပြားသည်၏အဖြစ်ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ တတော၊ ကြောင့်။ မေတ္တာယ၊ ကို။ နိကာမလာဘိ၊ အလိုရှိတိုင်းရသောသူသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပါဏိနံ၊ တို့၏။ ဟိတစိတ္တောဝ၊ အစီးအပွားကို လိုလားသောစိတ်ရှိသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ငါ။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကုသ- လံတိ၊ ဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ငါ။ ဣတိ ဝေမ္ပိ၊ သို့လည်း။ (သိမ္မုနှင့်အညီပင်) တွေ၊ ဤပါဌ်၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ငါ။ ဂါမသိမာဒယော၊ တို့သည်။ ဂါမန္တရာ- ဒိဟိ၊ ရွာတပါးစသည်တို့နှင့်။ (အသံကိဏ္ဍမရိယာဒါရူပေန၊ မရောနှောသော အပိုင်းအခြား နယ်ပယ်၏ အသွင်အားဖြင့်။ ဌိတာ) ဝိယ၊ တည်ကုန်သကဲ့သို့။ သတ္တသင်္ခါတေ၊ သော။ မေတ္တာဝိသယေ၊ မေတ္တာ၏ အရာ၌၊ ဝါ၊ မေတ္တာ၏ အာရုံ၌။ ဘာဝနာယ၊ သိမာသမ္ပေဒ-မေတ္တာဘာဝနာကို ပွားစေသည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အသံကိဏ္ဍမရိယာဒါရူပေန၊ အားဖြင့်။ ဌိတတ္တာ၊ တည်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တာဒယော၊ မိမိစသည်တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ သိမာ နာမ၊ နယ်ပယ်သိမ်မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတသော သိမာယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ငါ။ သမ္ဘိန္နာ ဟောန္တိတိ တွေ၊ ဟူသော ဤစကားရပ်၌။ ဝုတ္တံ၊ သော။ သမ္ဘေဒံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ ဒသေတု၊ ငှါ။ သမံ ဖရတိ မေတ္တာယာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ငါ။ မဟာဝိသေသောတိ၊ ကား။ မဟန္တော၊ ကြီးကျယ်သည်။ ဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ ဝိသေသော၊ ထူးခြားသည်။ အတိသယော၊ လွန်ကဲသည်။ (ဟောတိ၊ ငါ။) ။ အတ္တာဒိနာနတ္တဒဿိနာ၊ အတ္တ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ အသီးအသီး ကွဲပြားသည်၏အဖြစ်ကို ရှုမြင်သော။ ပုရိမေန ပုရိမတော၊ ရှေးပုဂ္ဂိုလ်ထက်။ န နာယတိတိ၊ ကား။ န ဉာယတိ၊ မသိအပ်။ (ဤအပွင့်ကိုထောက်လျှင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ န နာယတိ-ဟု ရှိသင့်၏)

[၃၆၃] ၂၅၃။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ ကသိဏကမ္မဋ္ဌာနာဒိသု၊ တို့၌။ တံတံ-
 ကသိဏမဏ္ဍလာဒိပရိဂ္ဂဟမုခေန၊ ထိုထိုကသိဏ်းဝန်းစသည်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို
 အရင်းခံပြုသဖြင့်။ ဘာဝနာဝသေန၊ ပွားစေသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ လဒ္ဓံ၊
 သော။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ကို။ နိဿယ၊ ရှိ။ စျာနဿ၊ ၏။ ဂေါစရဘာဝေန၊
 ကျက်စားရာ အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ သည်။ ဥပတိဋ္ဌတိ ယထာ၊
 ထင်သကဲ့သို့။ ဣမ၊ ဤမေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဧဝံ၊ တူ။ ဥပဋ္ဌိတံ၊ ထင်သော။
 နိမိတ္တံ နာမ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်မည်သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။
 ယထာဝုတ္တော။ သော။ ယော အယံ သီမာသမ္ပေဒေါ၊ အကြင်သို့သော
 ဤသီမာသမ္ပေဒကို။ လဒ္ဓေါ၊ ရအပ်ပြီ။ သေဝ၊ ထိုသီမာသမ္ပေဒသည်သာလျှင်။
 နိမိတ္တံ ဝိယ၊ နိမိတ်နှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိမိတ္တံ၊ မည်၏။
 ဟိ၊ မှန်။ တသ္မိံ၊ ထိုသီမာသမ္ပေဒကို။ လဒ္ဓေါ၊ သော်။ ဘာဝနာယ၊ ၏။
 သာတိသယတ္တာ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ လွန်ကဲ
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိဝရဏာနိ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘိတာနေဝ၊
 ခွါအပ်ကုန်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဝါ၊ ကွာကုန်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
 ကိလေသာ၊ တို့သည်။ သန္နိသိန္နာဝ၊ ငြိမ်ဝပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။) ဥပစာရသမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဟိတမေဝ၊ ကောင်းစွာ
 ထားအပ်သည်သာလျှင်။ ဝါ၊ တည်ကြည်သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။)
 တေန၊ ကြောင့်။ နိမိတ္တဉ္စ၊ ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တမေဝ
 နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ သီမာသမ္ပေဒဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္ထသမထနိမိတ္တံ၊
 ဖြစ်သောသမထနိမိတ်ကို။ ။ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ ပရိပန္နဿ၊ သမာဓိ
 ၏ ဘေးရန်၏။ ဝိသောဓိတတ္တာ၊ သုတ်သင်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 အပ္ပကသိရေနေဝ အကိစ္ဆေနေဝ၊ မငြိုငြင်မပင်ပန်းသဖြင့်သာလျှင်။ (အပ္ပနံ
 ပါပုဏာတိ-၌ စပ်သည်)

တ္ထောဝတာတိ၊ ကား။ တ္ထေကေန၊ သော။ ဘာဝနာနုယောဂေန၊ ဘာဝနာ
 ကို အားထုတ်ခြင်းဖြင့်။ အနေန ယောဂိနာ၊ သည်။ ။ပဉ္စဂိုဗ္ဗဟီနန္တိအာဒိနံ၊
 ကုန်သော။ ပဒါနံ၊ တို့၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တော ဧဝ၊ တည်း။

ပဌမဇ္ဈာနာဒိနံ အညတရဝသေနာတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ဝက္ခ-
 မာနာယ၊ ဆိုအပ်လတံ့သော။ ဝိကုဗ္ဗနာယ၊ နာ၏။ (သာဓာရဏတာယ-တွင်
 တာ-ပစ္စည်း၌ စပ်) တေသံ၊ ထိုပဌမဇ္ဈာန် အစရှိသည်တို့အား။ ဝါ၊ တို့နှင့်။
 သာဓာရဏတာယ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပ္ပနာပုတ္တစိတ္တသေဝ၊ အပ္ပနာသို့
 ရောက်သော စိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အားသာလျှင်။ (သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ဥပစာရ-
 မတ္တလာဘိနေ၊ ဥပစာရမျှကို ရသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ န (သမ္ပဇ္ဇတိ)၊ မပြည့်စုံ။ ။
 ပဂုဏဗလဝဘာဝါပါဒနေန၊ လေ့လာကျေပြန်၍ အားကြီးသည်၏အဖြစ်သို့

ရောက်စေသဖြင့်။ ဝေပုလ္လာဒိဝိသေသပ္ပတ္တဿ၊ ပြန့်ပြောသည်၏အဖြစ် အစ
ရှိသော ဂုဏ်ထူးသို့ရောက်သော။ စျာနဿ၊ ၏။ သြဓိသော စ၊ အပိုင်းအခြား
ရှိသောအားဖြင့်၎င်း။ အနောဓိသော စ၊ အပိုင်းအခြားမရှိသောအားဖြင့်၎င်း။
ဒိသာဖရဏာဒိဝသေန၊ အရပ်မျက်နှာသို့ ဖြန့်ခြင်းအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်း
အားဖြင့်။ ပဝိဇ္ဇေန္တနာ၊ အပြားအားဖြင့် စမ္မာယံကုန်မြူးခြင်းသည်။ “ဝိဝိဓာ၊
အထူးထူးအပြားပြားအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ရှိသော။ ကိရိယာ၊ ပြုခြင်းတည်း။”
ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့ ဝစနတ္ထပြု၍။ ဝိကုဗ္ဗနာ၊ မည်၏။

၂၅၄။ မေတ္တာသဟဂတေနာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒတော၊ ဥပါဒ်မှ။ ယာဝ-
ဘဂ်၊ ဘင်တိုင်အောင်။ မေတ္တာယ၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ပဝတ္တေန၊
သော။ သံသဋ္ဌေန၊ ရောနှောသော။ သမ္ပယုတ္တေန၊ အညီအညွတ် အပြား
အားဖြင့်ယှဉ်သော။ ဣတိ အတ္တော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
တံ၊ ထိုစိတ်သည်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ မေတ္တာယ၊ နှင့်။ သဟဂတံ၊ တကွ
ဖြစ်၏။ တာယ၊ ထိုမေတ္တာနှင့်။ ဧကုပ္ပါဒါဒိဝိဓိနာ၊ ဖြင့်။ သမ္ပဒေဝ၊ သာလျှင်။
အန္ဓာဂတံ၊ အစဉ်မပြတ်လာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
မေတ္တာယ သမန္နာဂတေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စေတော-သဒ္ဓေါ၊ သည်။
အဓိစေတသောတိအာဒိသု၊ တို့၌။ သမာဓိပရိယာယောပိ၊ သမာဓိ၏ ပရိယာယ်
သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထိုသမာဓိ
ပရိယာယ်မှ။ ဝိသေသေတုံ၊ ငှါ။ စေတသတိ စိတ္တေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
တေန္တိ၊ ကား။ တေံပဒံ၊ ကို။ ဒိသောဓိပရိဂ္ဂဟော၊ ဒိသောဓိအားဖြင့်
သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ သတ္တောဓိပရိဂ္ဂဟမုခေနော၊ အားဖြင့် သိမ်းဆည်း
ခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊
၍။ ဧကိဿာ၊ ပ။ ဥပါဒါယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဒိသာသု၊
အရပ်မျက်နှာတို့၌။ ဌိတသတ္တာ၊ တည်သောသတ္တဝါတို့ကို။ ဒိသာဂဟဏေန၊
ဒိသာသဒ္ဓါဖြင့်။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧကိဿာ၊ ပ။ ဝုတ္တန္တိ၊
ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဖရဏဉ္စ၊ ဖြန့်ခြင်းဟူသည်လည်း။ သာရမ္ပဏဿ၊ အာရုံ

၁-ဤ၌ အာဒိဖြင့် အရပ်မျက်နှာနှင့် မစပ်ပဲ ဖြန့်သော အနောဓိသ-သြဓိသကို
ယူအပ်၏။

၂-သို့ဖြစ်လျှင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ သမ္ပယုတ္တေန-ဟု မဖွင့်ပဲ အဘယ်ကြောင့် သမန္နာဂတေန-ဟု
ဖွင့်ပါသနည်းဟူသော အမေးကို ယသ္မာ ပန-စသည်ဖြင့် ဖြေ၏။

၃-ဤစကားဖြင့် သံ+အနု+အာဂတ-မှ သမန္နာဂတ-ဟု ဖြစ်၍ ၎င်းမှ သမန္နာဂတ-ဟု
ဖြစ်လာသည်ကို ဖြေ၏။

၄-ဤအပိုင်းကို ထောက်၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ဧကမေကိဿာ-အရာတွင် တေံ ဧကိဿာ-ဟု
ပေါ်ထွက်ပါရှိမှန်ဖြစ်ကြောင်း သိအပ်၏။

ရှိသော။ ဓမ္မဿ၊ စိတ်စေတသိက် နာမ်တရား၏။ အတ္တနော၊ ၏။ အာရမ္မဏဿ၊ ကို။ ဖဿနာ၊ တွေ့ထိခြင်းပင်တည်း။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဒဿနံ၊ မြင်ခြင်းတည်း။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းတည်း။ အာရမ္မဏကရဏမေဝ၊ အာရုံပြုခြင်းသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖရိတွာတိ။ပ။ ကတွာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဗြဟ္မဝိဟာရာဓိဌိတန္တိ၊ ကား။ မေတ္တာဈာနုပတ္တမ္ဘိတံ၊ မေတ္တာဈာန်သည် ထောက်ပံ့အပ်သော။ တထာတိ၊ ပုဒ်သည်။ နိယမနံ၊ ကိန်းသေမှတ်ကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ ဝါ၊ မှတ်အပ်သောအနက်ရှိသော ပုဒ်တည်း။ [၃၆၄] တံ၊ ထိုနိယတ်ပုဒ်သည်။ အနိယမာပေက္ခသမ္ပန္နိဘာဝတော၊ (ယထာ-ဟူသော) အနိယတ်ကိုငဲ့သော (အနိယတ်နှင့် အမြဲစပ်ခြင်းရှိသော၊ ဝါ၊ ဥပမာနှင့် ဥပမေယျတို့၏ တူသည်၏အဖြစ်ဟူသော စပ်ခြင်းရှိသော) သမ္ပန္နိ ပုဒ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပမာကာရနိယမနံ၊ ဥပမာအခြင်းအရာကို မှတ်ကြောင်း သည်။ ဝါ၊ မှတ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဒုတိယန္တိ၊ ကား။ ဥပမေယျဒဿနံ၊ ဥပမေယျကိုပြသောပုဒ်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဥပမေယျ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဥပမံ စ၊ ဥပမာနုကို၎င်း။ တေန၊ ထိုဥပမာနှင့်။ သမ္ပန္နဉ္စ၊ အချင်းချင်း တူသည်၏အဖြစ်ဟူသော ဆက်စပ်ခြင်းကို၎င်း။ ဝိနာ၊ ၍။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ဥပမာနှင့် သမ္ပန္နကိုလည်း။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယထာ ပုရတ္ထိမာဒိသုတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌။ တထာ ဒုတိယန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ၌၊ ဖရိတွာ ဝိဟ-

၁-ပြည်မှ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ၌ကား အနိယမာပေက္ခ-အရာတွင် အနိယမာပေက္ခ-ဟု ပါဌ်ကို ထုတ်ပြ၍ ဤသို့ အနက်ပြန်ထား၏-တံ၊ ထိုနိယတ်ပုဒ်သည်။ သမ္ပန္နိဘာဝတော၊ အနိယတ်နှင့် အမြဲစပ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနိယမာပေက္ခ၊ အနိယတ်ကိုငဲ့၏။ ဥပမာကာရနိယမနံ၊ ကိုမှတ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

ငါတို့အလိုအားဖြင့်မူ အနိယမာပေက္ခ-အရာ၌ အနိယမပက္ခဟု ရှိစေလို၏။ ထိုသို့ ရှိလျှင်-တံ၊ ထိုနိယတ်ပုဒ်သည်။ အနိယမပက္ခသမ္ပန္နိဘာဝတော၊ အနိယတ်၏အဖို့ (ဖြစ်သော ဥပမာနုဝါကျ)နှင့် စပ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပမာကာရနိယမနံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)ဟု အနက်ပေးရာ၏။

၂-ဤ၌ ဥပမံ-ကား ဥပမာနုကို ဟောသည်။ ဥပမာနံ-ဟူ၍သော်လည်း ပါဌ်ဟောင်း ရှိရာသည်။ ထို့ကြောင့် တေန-ဟု မိန့်သည်-ဟူ၍ ပြည်မှ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ၌ ဆုံးဖြတ် မှာထားတော်မူ၏။ ထိုအဆုံးအဖြတ် သင့်ပေ၏။

၃-ထိုပါဌ၌ ကေ ဒိသံ-ကား ဥပမာနုတည်း။ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ-ကား သမ္ပန္နတည်း။ ၎င်းကို သဒ္ဓမ္မတ္တ ဟူ၍လည်း ခေါ်၏။ ဥပမာ၊ ဥပမာကာရဟူ၍လည်း ခေါ်၏။ ယထာ-ဖြင့် ဥပမာနု ဝါကျ၌ရှိသော ၎င်းသမ္ပန္နကို ပဓာနအားဖြင့် ထွန်းပြ၏။ ဥပမေယျ၌ သမ္ပန္န ကို အပဓာနအားဖြင့် ထွန်းပြ၏။ တထာ-ဖြင့်မူကား ဥပမေယျ၌ သမ္ပန္နကို ပဓာနအား ဖြင့် ထွန်းပြ၍ ဥပမာနု၌ သမ္ပန္နကို အပဓာနအားဖြင့် ထွန်းပြ၏။

ရတီတိ၊ ဟူ၍။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ တတိယံ စတုတ္ထန္တိ
 ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသော ဤနှစ်ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်ဆောင်၍ စပ်အပ်၏။
 စ၊ ဆက်။ တဒနန္တရန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အနန္တရဂ္ဂဟဏံ၊ အနန္တရ-သဒ္ဓါသည်။
 ဖရဏာပေက္ခံ၊ ဖြန့်ခြင်းကိုဦး၏။ (ဖရိတွာ-နှင့် စပ်ရမည်ဟု ဆိုလို၏) ဖရိတဗ္ဗ-
 ဒိသာပေက္ခံ၊ ဖြန့်အပ်သော အရပ်ကိုဦးသည်။ န၊ မဟုတ်။ (ဒုတိယံ-စသည်နှင့်
 ဝိသေသန ဝိသေသျှအဖြစ်ဖြင့် မစပ်ရဟု ဆိုလို၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) ဒိသာနံ၊
 တို့၏။ အနိဒ္ဓိဋ္ဌရူပတ္တာ၊ မညွှန်ပြအပ်သော သရုပ်သဘော အထည်ကိုယ်ရှိသည်
 ၎် အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ တာသံ၊ ထိုဒုတိယအစရှိသော အရပ်မျက်
 နှာတို့၏။ ဖရဏာနုက္ကမေန၊ ဖြန့်ခြင်းအစဉ်အားဖြင့်။ ဒုတိယာဒိတာ၊ ဒုတိယ
 စသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၎င်း။) သရူပတော၊ သရုပ်အထည်ကိုယ်အား
 ဖြင့်။ န ဟောတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ တေနော၊ သာလျှင်။ ယံ ကဉ္စိ ကေ
 ဒိသန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၎င်း။ ဣတိတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ တူ။ (ဤ၌ ပိုဒ်ငယ်ရှိသင့်
 ၎်) ယထာဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။ (သိမ္မနှင့်အညီပင်) စတဿော၊ လေးပါးသော
 အရပ်မျက်နှာတို့ကို။ (ဖရိတွာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့) ၂။ ဧဝံ၊ တူ။
 ဥဒ္ဓံ၊ သော။ ဒိသံ၊ ကို။ ဖရိတွာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊
 ဣတိ-ဟူသော ပုဒ်၏အနက်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧတေနော နယေနာတိ၊
 ဟူ၍။ အာဟ၊ ၎င်း။ ဣဒမ္ပိ၊ ဧတေနော နယေန-ဟူသော ဤစကားသည်
 လည်း။ ဣတိ-သဒ္ဓဿော၊ ၎်သာလျှင်။ အတ္ထဒဿနံ၊ အနက်ကိုပြသောစကား
 တည်း။ ပါဠိယံ၊ ၌။ အဓော တိရိယန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤနှစ်ပုဒ်တို့၌။ ပိသဒ္ဓေါ၊
 ကို။ လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌော၊ ချေ၍ညွှန်ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ အဓော-
 ဒိသမ္ပိ တိရိယံ ဒိသမ္ပိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။ ဧတေနော၊ ဤသံဝဏ္ဏနာပါဌ်ဖြင့်
 သာလျှင်။ ဒုတိယန္တိအာဒိသပိ၊ ပုဒ်တို့၌လည်း။ ပိ-သဒ္ဓဿ၊ ၎င်း။ လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌတာ၊
 ချေ၍ညွှန်ပြအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒိပိတာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ ဝေ-
 မေဝါတိ ဣဒမ္ပိ၊ ဟူသော ဤပုဒ်သည်လည်း။ ဣတိ-သဒ္ဓဿော၊ ၎်သာလျှင်။
 အတ္ထဒဿနံ၊ အနက်ကို ပြသောပုဒ်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဥဒ္ဓံ၊ အဓော-ဟူ
 သော ဤနှစ်ပုဒ်တို့တွင်။ အဓောတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်၊ နိရယေသု၊
 ရဲဘုံတို့၌၎င်း။ နာဂဘဝနာဒိသု၊ နဂါးဘုံစသည်တို့၌၎င်း။ ယတ္ထ တတ္ထ ဝါ၊
 အမှတ်မရှိ တပါးပါးသောအရပ်၌။ အတ္တနော၊ ၎င်း။ ဟေဋ္ဌိမဒိသာယ၊ အောက်
 ဖြစ်သောအရပ်မျက်နှာ၌။ သတ္တာ၊ တို့ကို။ ဂယန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။
 ဥဒ္ဓန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒေဝလောကေ၊ နတ်ပြည်လောက၌။ ယတ္ထ တတ္ထ ဝါ၊ ၌။

၁-မည်သည့်အရပ်က ပဌမ၊ မည်သည့်အရပ်က ဒုတိယ စသည်ဖြင့် ကိန်းသေမရှိ
 သောကြောင့်ဟု ဆိုလို၏။

၂-ဤ၌ ယထာ ယထာဝုတ္တာ စတဿော-ဟု ရှိလျှင် ယုတ္တတရဖြစ်သည်။

အတ္တနော၊ ဧ။ ဥပရိမဒိဿယံ၊ ဌ။ သတ္တာ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ။

မဇ္ဈတ္တာဒိတိ၊ ပုဒ်၌။ အာဒိ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဣတ္ထိ။ပ။ မနုဿာဒိကေ၊ မိန်းမ
ယောက်ျား အရိယာ ပုထုဇဉ် နတ် လူ အစရှိကုန်သော။ ပဘေဒေ၊ အပြား
တို့ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ဧ။ ဤသကမ္ပိ ဗဟိ အဝိက္ခိပမာနောတိ၊ ကား။ အပ္ပ-
ကမ္ပိ၊ သော်လည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနတော၊ မှ။ ဗဟိ၊ ဌ။ ဝိက္ခေပံ၊ သို့။ အနာပဇ္ဇန္တော၊
မူ၍။ ဟိတူပသံဟာရတော၊ အစီးအပွားကို ကပ်၍ဆောင်သည်မှ။ အညထာ၊
ဖြင့်။ ထောကမ္ပိ၊ သော်လည်း။ အဝတ္တမာနော၊ မဖြစ်မူ၍။ ဝါ၊ အဋ္ဌကထာ
အဖွင့်မှတစ်ပါး တနည်းကား။ သဗ္ဗတ္တတာယာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေန၊ သော။
အတ္တဘာဝေန၊ မိမိကိုယ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ပိဒ်မငယ်ရှိသင့်၏) သဗ္ဗဘာဝေန၊ ခပ်
သိမ်းသော အဖို့အားဖြင့်။ (သီဟိုဠ်မူနှင့်အညီပင်) အတ္တနိ၊ ဌ။ အတ္တနော
အတ္တဘာဝေ၊ မိမိ၏အတ္တဘော၌။ (အတ္တနိ-ကို ထပ်ဖွင့်သည်) ဟိတေသိတာ၊
အစီးအပွားကို အလိုရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊
တူ။ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗသတ္တေသု၊ တို့၌။ မေတ္တာယ၊ ဖြင့်။ ဖရိတွာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊
နေ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ “သဗ္ဗေန အတ္တဘာဝေန” ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ၏
ဆိုလိုရင်းအနက်တည်း။ မေတ္တာယ၊ ဧ။ ဝုစ္စမာနတ္တာ၊ ဆိုအပ်လတံသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သတ္တဝိသယော၊ သတ္တဝါလျှင် အရာရှိ၏။
သော စ၊ ထိုသဗ္ဗ-သဒ္ဓါကိုလည်း။ ဒီသံ ကတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။
တဿ၊ ကြောင့်။ တေဿ၊ ဤသတ္တလောကအား။ သဗ္ဗာ၊ သော။ (သီဟိုဠ်
မူနှင့်အညီပင်) သတ္တကာယသင်္ခါတာ၊ သတ္တဝါအပေါင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ပဇာ၊
သတ္တဝါသည်။ အတ္ထံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗာဝန္တော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။
ပဒတ္တတော၊ ပုဒ်အနက်အားဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ သဗ္ဗာဝန္တန္တိ သဗ္ဗသတ္တ-
ဝန္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအနောဓိသဒေသနာ၌၊ ဝါ၊ ဤပုဒ်တို့တွင်။ သဗ္ဗမိတိ၊
ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဒိသောဓိနာ စ၊ အရပ်မျက်နှာ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၎င်း။
ဒေသောဓိနာ စ၊ အရပ်ဒေသ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၎င်း။ အနောဓိသော၊
အပိုင်းအခြားမရှိသောအားဖြင့်။ ဖရဏံ၊ ဖြန့်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ သဗ္ဗတ္တတာယ
သဗ္ဗာဝန္တန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ သတ္တောဓိနာ၊ သတ္တဝါအပိုင်းအခြားအားဖြင့်။
(အနောဓိသော၊ အားဖြင့်။ ဖရဏံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။) တထာ ဟိ-တတော ဧဝံ၊
ပင်လျှင်။ အနောဓိသော ဒဿနတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ ဧကမေဝ၊
တခုတည်းသာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပကာရတော၊ အားဖြင့်။ (ယေ

၁-မောဂ္ဂုလ္လာန် ၄-၄၃ သုတ်၌ အဿ ပရိမာဏအနက်၌ သဗ္ဗနောင် အာဝန္တုပစ္စည်း
ဖြင့် သဗ္ဗာဝန္တု-ပြီးစေ၏။

သဒ္ဓါ၊ တို့သည်။) ပရိယာယေန္တိ ဉာပေန္တိ၊ သိစေကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တေ သဒ္ဓါ၊ တို့သည်။) ပရိယာယာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝေဝစနာနိ၊ ဝေဝစကားလှယ်တို့ကို ရအပ်ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအနောဓိသမေတ္တာဒေသနာ၌။ ဝိပုလဒိသဒ္ဓါ စ၊ တို့ သည်လည်း။ တာဒိသာ၊ ထိုပရိယာယ်ပုဒ်သဘောရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိပုလေနာတိ၊ ပ။ ဒဿနတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ပရိယာယဒဿနေ၊ ပရိယာယ်ပုဒ်ကိုပြရာ၌။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ [၃၆၅] ဂဟိတပဒါနိပိ၊ ယူအပ်ပြီးသောပုဒ်တို့ကိုလည်း။ ပုန၊ တဖန်။ ဂယန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကိံ ယထာ၊ မူကား။) သဒ္ဓါ သဒ္ဓါဟနာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ၌။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဟောအပ်ခဲ့ပြီးသော်လည်း။ ဝါ၊ ဟောအပ်ပြီးလည်း ဖြစ်သော။ သဒ္ဓါ-ပဒံ၊ သဒ္ဓါ-ဟူသောပုဒ်ကို။ ပုန၊ တဖန်။ ဣန္ဒြိယာဒိပရိယာယဒဿနေ၊ ဣန္ဒြေ စသည်၏ ပရိယာယ်ကိုပြရာ၌။ သဒ္ဓါ သဒ္ဓိန္ဒြိယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ ဟော တော်မူအပ်သကဲ့သို့တည်း။ တထာ-သဒ္ဓေါ ဝါ၊ ပ။ န ဝုတ္တောတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူ သော ဤပါဌ၌။ (အတ္ထော-၌စပ်) မေတ္တာသဟဂတေန။ ပ။ ဝိဟရတိတိ တေဿ၊ ဟူသော ဤပုဒ်အပေါင်းကို။ အနုဝတ္တကော၊ အစဉ်လိုက်စေတတ် သော။ တထာ-သဒ္ဓေါ စ၊ ကို၎င်း။ ဣတိ-သဒ္ဓေါ စ၊ ကို၎င်း။ (နောက်၌ ဆိုလ တံသော တေ-နှင့် အရတူသောကြောင့် ဝုတ္တာ-၌ပင် စပ်သည်ဟူ၍ မှတ်) ဖရဏန္တရာဒိဋ္ဌာနံ၊ (ဒိသောဓိအားဖြင့်) ဖြန့်ခြင်းမှ တပါးသော ဝိပုလအဖြစ် စသည်၏ တည်ရာဖြစ်သော မေတ္တာဘာဝနာအထူးသည်။ ဘေသံ၊ (ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး မျှကိုသာ သုံးသပ်တတ်ကုန်သော) ထိုတထာ-သဒ္ဓါ၊ ဣတိ-သဒ္ဓါတို့၏။ အဋ္ဌာနံ၊ အရာမဟုတ်ပေ။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ဝါ၊ ဤအကြောင်း ကြောင့်။ တေ၊ ထိုတထာ-သဒ္ဓါ၊ ဣတိ-သဒ္ဓါတို့ကို။ န ဝုတ္တာ၊ (ဤအနော-ဓိသအရာ၌) မဟောအပ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုန၊ ဖန်။ မေတ္တာသဟဂတေန

၁-ဤစကားသည် မေတ္တာသဟဂတေန စေတသတိ တေဿ အနုဝတ္တကံ တံ ဒွယံ “တဿ ဖရဏန္တရာဒိဋ္ဌာနံ အဋ္ဌာနံ” နှစ် ကတွာ န ဝုတ္တံ-ဟူသော မူလဋီကာ ၂၁၈၇-ကို မှီ၍ ပြဆိုချက် ဖြစ်သည်။ ၎င်းမူလ၏ အပွင့် အနု ၂ ၁၈၉-၌ ဤသို့ ဖွင့်ပြထား၏။ ။ တဿာတိ ဒွယဿ။ ဖရဏန္တရာဒိဋ္ဌာနံ ဖရဏတော အညံ ဖရဏန္တရံ၊ တံ အာဒိ ယဿ တံ ဖရဏန္တရာဒိ။ ဖရဏန္တရံ ဟေတံ မေတ္တာဘာဝနာယ၊ ယဒိဒံ ဝိပုလတာ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဘူမန္တရပဂုဏဘာဝါဒိ ဂယတိ၊ တဿ ဖရဏန္တရာဒိနော ဌာနံ ဌာနဘူတော ဝိပုလေနာတိအာဒိနာ ဝုတ္တမာနော မေတ္တာဘာဝနာဝိသေသော ဝုတ္တပ္ပကာရမတ္တပရာမ-သနဿ တဿ ဒွယဿ အဋ္ဌာနံ အနောကာသောတိ။ ဣတိ ကတွာ ဣမိနာ ကာရဏေန န ဝုတ္တံ တံ ဒွယန္တိ အတ္ထော။ ။ ဤအပွင့်နှင့်အညီ အနက်သမ္မန်သည်။ အထူးသတိပြု ရန်မှာ ဤဋီကာ၌ ဖရဏာနန္တရာဒိဋ္ဌာနံ-အရာတွင် ထုတ်ပြခဲ့သော မူလ၊ အနုတို့နှင့်အညီ ဖရဏန္တရာဒိဋ္ဌာနံ-ဟု ရှိစေရမည်။ ထို့ပြင် န ဝုတ္တာ-၏ ရှေး၌ တေ-ဟူသောကံပုဒ် ရှိသင့် မရှိသင့်ကိုလည်း ဆင်ခြင်ရာ၏။

စေတသတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဆိုလိုသောအနက်တည်း။ ဝုတ္တဿေဝ၊ သော။ အတ္တဿ၊ ကို။ ပုန ဝစနံ၊ တဖန်ဆိုခြင်းသည်။ နိဂမနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဂမနဝသေန ဝါ ဧတံ ဝုတ္တန္တံ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ စောဒနာဦးအံ။ ဝုတ္တဿေဝ အတ္တဿ၊ ကို။ သမာပနဝသေန၊ ပြီးဆုံးစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အဆုံး သတ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပုန ဝစနံ၊ သည်။ နိဂမနံ၊ မည်သည်။ (ဟောတိ) နန၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ နာဌားအံ။ အယံ၊ (နိဂမနဝသေန ဝါ ဧတံ ဝုတ္တံ-ဟူသော) ဤစကားသည်။ ဝါ၊ ဝုတ္တံ-ဟု ဤသို့ဆိုခြင်းသည်။ န ဒေါသော၊ အပြစ်မဟုတ်ပေ၊ ဝါ၊ အပြစ်မရှိပေ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဩဓိသောအနောဓိသောဖရဏာနံ၊ ဩဓိသောဖရဏာ၊ အနောဓိသော ဖရဏာတို့ကို။ သမာပနေ ဧဝ၊ ပြီးဆုံးစေသော အရာ၌သာလျှင်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဝိပုလေနာတိ၊ ကား။ မဟန္တေန၊ ကြီးကျယ်သော။ စ၊ ဆက်။ အဿ၊ ထို မေတ္တာသဟဂုတ်စိတ်၏။ မဟတ္တံ၊ ကြီးကျယ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနာဒိသု ဝိယ၊ စသည်တို့၌ကဲ့သို့။ အာရမ္မဏဿ၊ ၏။ ဧကဒေသ-မေဝ၊ တစိတ်တဒေသကိုသာလျှင်။ အဂ္ဂဟေတု၊ မယူမူ၍။ အနဝသေသဂ္ဂဟဏ-ဝသေန၊ အကြွင်းမဲ့ အလုံးစုံကိုယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖရဏဝသေန ဝိပုလတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ကိလေသဝိက္ခမ္ဘနသမတ္ထတာဒိဟိ၊ ကိလေသာကို ချါခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည် ၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ (ဤ၌ အာဒိ-ဖြင့် ဤဋီကာနာ ၁၀၉-၌ ပြခဲ့သော ဝိပုလဖလ ဒီဃသန္တာနတို့ကို ယူအပ်၏) မဟတ္တံ၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂတံ၊ ရောက်သည်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဥဋ္ဌာရစ္ဆန္တစိတ္တဝီရိယပညေဟိ၊ ကြီးမြတ်ထက် သန်သောဆန္ဒ စိတ် ဝီရိယ ပညာနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ မဟန္တေဟိ၊ မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဂတံ ပဋိပန္နံ၊ သွားအပ် ကျင့်အပ်သည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဟဂ္ဂတံ၊ မည်၏။ တယိဒံ၊ ထိုမဟဂ္ဂုတ်စိတ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကန္တ-တော၊ အားဖြင့်။ ရူပါဝစရံ၊ တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘူမိဝသေန မဟဂ္ဂ-တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ရူပါရူပါဝစရေသု၊ ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရ တရားတို့၌။ မဟဂ္ဂတဝေါဟာရော၊ ဂုတ်ဟူသော ဝေါဟာရသည်။ နိရုဇ္ဈော၊ ထင်၏။ ပဂုဏဝသေနာတိ၊ ကား။ ပကာရတော၊ အပြားအားဖြင့်။ ဂုဏိတံ၊ ပွားစေအပ်သောအရာသည်။ ဗဟုလီကတံ၊ အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သောအရာ သည်။ ပဂုဏံ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုအကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သည်၏၊ ဝါ၊ လေ့ လာကျေပြန်သည်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သုဘာဝိတဘာဝေန၊ ကောင်းစွာ ပွား စေအပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုကောင်း စွာ ပွားစေအပ်သော ဘာဝနာစိတ်သည်။ ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်ကို။ ဂဟေ-

တုံ၊ ယူခြင်းငှါ။ အသက္ကဏေယျတာယ၊ မစွမ်းနိုင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပမာဏံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပ္ပမာဏ။ပ။ ဝသေနာတိ၊ ကား။ အပရိမာဏ။ပ။ ဝသေန၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော သတ္တဝါတို့ကို အာရုံပြုသည် ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သယဗ္ဗိ၊ (မေတ္တာစိတ်ဟူသော) မိမိကိုယ်တိုင်လည်း။ ဝေရ-
ရဟိတတ္တာ စ၊ ရန်ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တံသမဂီနော၊ ထိုမေတ္တာ စိတ်နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝေရာဘာဝဟေတုတ္တာ စ၊ ရန်မရှိခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အဝေရံ၊ မည်၏။ တယံဒံ ဒွယံ၊ ထိုနှစ်ပါးသော အဝေရမည်ကြောင်း ဗျုပ္ပတ်ကို။ ယတော၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ လဘတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဗျာပါဒပစ္စတ္တိကပ္ပဟာနေ-
နာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ဝါ၊ ကို။ ဗျာပတ္တိဝသေန၊ ပျက်စီးခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟနနတော၊ နှိပ်စက်တတ်သောကြောင့်။ ဗျာ-
ပဇ္ဈံ၊ မည်၏။ စေတသိကံ၊ စိတ်၌ဖြစ်သော။ အသာတံ၊ မသာယာအပ်သော ဒုက္ခကိုရ၏။ တဒဘာဝတော၊ ထိုစေတသိက ဒုက္ခ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အဗျာ-
ပဇ္ဈံ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နိဒ္ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုမေတ္တာသဟဂုတ်စိတ်၏။ တံ အဗျာပဇ္ဈတ္တံ၊ ထိုစိတ်ဆင်းရဲကင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ ပဉ္စဝိညာဏာဒီနံ ဝိယ၊ ပဉ္စဝိညာဉ်စသည်တို့၏ကဲ့သို့။ သဘာ-
ဝတော၊ အားဖြင့်။ န ဟောတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော် ကား။ ပစ္စတ္တိကဝိဝေကတော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်၏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏)။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဒေါမနဿပ္ပဟာနတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အယန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌။ ယထာ-
နိတံ၊ ဆောင်အပ်ခဲ့တိုင်းသော။ အပ္ပမညာဝိဘင်္ဂေ စ၊ ဝိဘင်း၌၎င်း။ တေသု တေသု သုတ္တပဒေသေသု စ၊ ထိုထိုသုတ်တို့၏ အစိတ်တို့၌၎င်း။ အာဂတံ၊ လာသော။ မေတ္တာဗြဟ္မဝိဟာရဝိကုဗ္ဗနံ၊ မေတ္တာဗြဟ္မဝိဟာရကို အထူးထူး အပြားပြားပြုခြင်းကို။ ဝါ၊ မေတ္တာဗြဟ္မဝိဟာရဈာန်၏ စမ္မာယံကုန်မြူးခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။

၁ ဤ၌ ဟနနတော-ဟူသော အပွင့်ကို ထောက်လျှင် ဗျာပါဒဿ ဘာဝေါ ဗျာ-
ပဇ္ဈံ-ဟု ပြီးသောပုဒ်မဟုတ်၊ ဤဋီကာ နှာ ၆၄-၌ ဗျာဗာဓောဝ ဗျာပဇ္ဈံ-ဟု ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ပြီးသောပုဒ်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။ ထိုနှာ ၆၄-၌၎င်း ဤအရာ၌၎င်း ဗျာပဇ္ဈံ-ဟု အလယ် ၌ ဩဠပေဌမက္ခရာ၊ အဆုံး၌ အသဒိသသံယုဂ်တို့နှင့် ရှိသောပါဌ်သာ သင့်သည်။ အလယ်၌ ဩဠတေတိယက္ခရာနှင့်သော်၎င်း အဆုံး၌ သဒိသသံယုဂ်နှင့်သော်၎င်း ရှိသော ဗျာ-
ပဇ္ဈံ ဗျာပဇ္ဈံ-ဟူသော ပါဌ်တို့ကား မသင့်ကုန်။ ဤနိဿယ နှာ (၃၃၄)၌ သာ၍ ထင်ရှား လတ်။ အထူးကားနှာ ၆၄-၌ ဗျာပဇ္ဈံသည် ကာယိကဒုက္ခကို ဟော၏၊ ဤ၌ ဗျာပဇ္ဈံ သည် စေတသိကဒုက္ခကို ဟော၏၊ ဤမျှသာ ထူးသည်။

၂၅၅။ တထာတိ ဣမိနာ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်။ (ဥပသံဟရတိ - ဌိစပ်) ဣမိဿာ ဝိကုဗ္ဗနာယ စ၊ (ထိုထိုသုတ်ပုဒ်တို့၌လာသော) ဤမေတ္တာဗြဟ္မဝိဟာရဝိကုဗ္ဗနာ၏၎င်း။ ပဉ္စဟာကာရေဟိ။ ပ။ ကာရေဟိတိ၊ ဟူ၍။ အာကာရဝိဘာဂေန၊ အခြင်းအရာကိုဝေဘန်သောအားဖြင့်။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ၌။ ဝုတ္တာယ၊ သော။ [၃၆၆] ဝိကုဗ္ဗနာယ စ၊ ၎င်း။ မဇ္ဈေတိန္ဒသုဝဏ္ဏဿ၊ အလယ်၌ ဖြတ်အပ်သော ရွှေတုံးရွှေချောင်း၏။ (ဘေဒါဘာဝေါ) ဝိယ၊ အကဲ့အပြားမရှိသကဲ့သို့။ ဘေဒါဘာဝံ၊ အကဲ့အပြားမရှိခြင်းကို။ ဥပသံဟရတိ၊ ကပ်၍ ဆောင်၏။ (ကဿွ၊ ကား။) သြဓိသောဖရဏာ။ပ။ ဒိသာဖရဏဝသေန၊ ဖရဏတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒေသနာယ၊ ၎င်း။ အာဂတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ထူးသည်ကိုဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤပြဆိုခဲ့ပြီးသော ထိုထိုသုတ်ပုဒ်တို့၌။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ ဝိယ၊ ၌ကဲ့သို့။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ သတ္တောမိ၊ (ဣတ္ထိယော စသော) သတ္တဝါအပိုင်းအခြားကို။ န ဂဟိတော၊ မယူအပ်။ ဣတိ အယမေဝ၊ ဤမျှသည်သာလျှင်။ ဝိသေသော၊ ထူး၏။ ယမ္ပိတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဝိကုဗ္ဗနံ၊ ကို။ သန္တာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၎င်း။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ဘေဒါဘာဝဒဿနမုခေန၊ အကဲ့အပြားမရှိခြင်းကိုပြခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ ဥဒ္ဓေသတော၊ သအားဖြင့်။ အာနိတံ၊ ဆောင်အပ်ပြီးသော။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပါဠိ၊ ကို။ နိဒ္ဓေသတော၊ သအားဖြင့်။ ဒသေတော၊ ၍။ တဿ၊ ထိုနိဒ္ဓေသပါဠိ၏။ အနုတ္တာနပဒဝဏ္ဏနံ၊ မပေါ်လွင်မထင်ရှားသောအနက်ရှိသော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ တတ္ထ စာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ။ ၎င်း။

၂၅၆။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သဗ္ဗေ သတ္တာတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ သဗ္ဗသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပဒေသသဗ္ဗဝိသယော၊ တစိတ်တဒေသအလုံးစုံလျှင်အရာရှိသည်။ ကာမံ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ကားဖြစ်ပေ၏။ သဗ္ဗံ ဇာနာတိတိ သဗ္ဗညုတညာဏန္တိ ယထာ၊ ဟူသောပါဠိ၌ကဲ့သို့။ သဗ္ဗသဗ္ဗဝိသယော၊ အကြွင်းမဲ့အလုံးစုံလျှင်အရာရှိသည်။ ကာမံ န (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ကားမဖြစ်ပေ။ ပန၊ သော်လည်း။ သတ္တာတိ ပဒေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆန္နံ၊ ပိုင်းခြားအပ်သော။ အတ္တနော၊ ၎င်း။ ဝိသယံ၊ အဘိဓေယျတ္ထအနက်ဟူသောအရာကို။ အဝိသေသေတွာဝ၊ မကြွင်းကျန်စေမှု၍ သာလျှင်။ ပရိယာဒိယတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်သိမ်းယူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနဝသေသပရိယာဒါနမေတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၎င်း။

တတြာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ရူပေ၊ ထိုရုပ်ခန္ဓာ၌။ သတ္တောတိ၊ ကား။ သဇ္ဇေန ကိစ္စေန၊ ငြိကပ်ခြင်းကိစ္စရှိသော။ ဆန္ဒာဒိပရိယာယေန၊ ဆန္ဒစသောပရိယာယ် ရှိသော။ လောဘေန၊ ဖြင့်။ အာသတ္တော လဂ္ဂေါ၊ ငြိကပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ တတြာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ကရဏေ၊ ၌။ ဘုမ္မံ၊ တည်း။ တေန ဆန္ဒာဒိနာ၊

ထိုဆန္ဒစသည်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ထိုဆန္ဒစသည်မည်သော လောဘဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

သတ္တတာယ၊ ငြိမိတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါမည်ကုန်သည်။ ယဒိ (သိယံ)၊ ကုန်ငြားအံ။ ဝိတရာဂေသု၊ ရာဂကင်းပြီးသောရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ သတ္တဝေါဟာရော၊ ကို။ ကထံ၊ သို့။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ သနည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ရုဋ္ဌိသဒ္ဓေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အဝိတရာဂေသု၊ မကင်းသေးသောရာဂရှိသောပုထုဇဉ် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ရုဋ္ဌေန၊ တက်သော။ သဒ္ဓေန၊ သတ္တဟူသောသဒ္ဓါဖြင့်။ (ဤဖြင့် အတွင်ရုဋ္ဌိကိုပြသည်) ဝါ၊ ကား။ အဝိတရာဂေသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တိတွာ၊ ရှိ။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓခန္ဓသန္တာနတာယ၊ ဣန္ဒြေနှင့်စပ်သော ခန္ဓာအစဉ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တံသဒိသေသု၊ ထိုအဝိတရာဂပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်တူကုန်သော။ ဝိတရာဂေသု၊ တို့၌။ ရုဋ္ဌေန၊ တင်အပ်သော။ သဒ္ဓေန၊ သတ္တဟူသောသဒ္ဓါဖြင့်။ (အတွင်ရုဋ္ဌိကိုပြသည်) (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) အထဝါ၊ ကား။ ကိဉ္စိ၊ သော။ နိမိတ္တံ၊ သဒ္ဓါဖြစ်ကြောင်းသကတ်နိမိတ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ တနိမိတ္တယုတ္တေ၊ ထိုသကတ်နိမိတ်နှင့်ယှဉ်သော။ အညသ္မံ၊ တပါးသော အနက်ဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ကတ္တမိ ဝိသယေ၊ တစုံတခုသော အဘိဓေယျတ္ထအနက်ဖြစ်ဟူသောအရာ၌။ (ပဝတ္တိ၊ သည်။ ရုဋ္ဌိ နာမ၊ မည်၏။) သမ္ပတိယာ၊ အမည်ပညတ်၏။ စိရကာလတာယ၊ ရှည်မြင့်သောကာလရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိမိတ္တဝိရဟေပိ၊ သဒ္ဓါဖြစ်ကြောင်းသကတ်နိမိတ်ကင်းငြားသော်လည်း။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ ရုဋ္ဌိ နာမ၊ မည်၏။ (အတွင်ရုဋ္ဌိကိုပြသည်) (ကိံယထာ၊ မူကား။) ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂါဝေါ၊ နွားမည်ကုန်၏။ ဣတိ ယထာ၊ ဤအမည်ပညတ်ကဲ့သို့တည်း။ ဝေံ၊ တူ။ သတ္တသဒ္ဓဿာပိ၊ ၏လည်း။ ရုဋ္ဌိဘာဝေါ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဘူတပုဗ္ဗဂတိယာ၊ ဘူတပုဗ္ဗဂတိကနည်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသောဂတိအားဖြင့်။ ဝိတရာဂေသု၊ တို့၌။ သတ္တဝေါဟာရော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သတုယောဂတောတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဌ်၌။ ဗုဒ္ဓိ ဝါ၊ အသိဉာဏ်သည်၎င်း။ ဝိရိယံ ဝါ၊ လုံ့လသည်၎င်း။ တေဇော ဝါ၊ ဥဿာ ခေါ်သော အပူငွေ့သည်၎င်း။ သတုံ နာမ၊ သတုမည်၏။ တေန၊ ထိုသတုဂုဏ်နှင့်။ ယောဂတော၊ ကြောင့်။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့မည်ကုန်၏။ (ကိံယထာ၊ ကား။) နိလဂုဏယောဂတော၊ ညိုသောဂုဏ်နှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ နီလော၊ ညိုသော။ ပဋ္ဌော၊ ပုဆိုးတည်း။ ဣတိ ယထာ၊ ဤသို့ခေါ်ဝေါ်ပညတ်ခြင်းကဲ့သို့တည်း။ (ဂုဏုပစာ၊ ဌာနျူပစာ-ဟု ဆိုလို၏)

၁-အထင်ရုဋ္ဌိကိုပြသည်၊ သို့သော် ဤသတ္တဝေါဟာရနှင့်ကား မဆိုင်ပေ။

တောန၊ ဤထွက်သက်ဝင်သက်ဖြင့်။ ပါဏန္တိ၊ ရှုရှိုက်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ ပါဏနံ၊ မည်၏။ အဿာသပဿာသ၊ ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို
 ရအပ်ကုန်၏။ တဿ၊ ထိုရှုရှိုက်ကြောင်းဖြစ်သော ထွက်သက်ဝင်သက်၏။ ကမ္မံ၊
 ရှုရှိုက်ခြင်းအမှုကိစ္စသည်။ ပါဏနတ၊ မည်၏။ တာယ၊ ထိုထွက်သက်ဝင်သက်၏
 ရှုရှိုက်ခြင်းအမှုကိစ္စကြောင့်။ အဿာသပဿာသသမ္ပယောဂေန၊ ထွက်သက်
 ဝင်သက်တို့နှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဘူတတ္တာတိ၊
 ကား။ ကမ္မကိလေသေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝါ၊ တို့ကြောင့်။ ဇာတတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ပုရုဏတော စ၊ ပြည့်စေတတ်သောကြောင့်၎င်း။ ဂလနတော
 စ၊ လျော့ကျတတ်သောကြောင့်၎င်း။ ပုဂ္ဂလ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နေရုတ္တာ၊
 ဗျာကရုဏ်းဆရာတို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ဟိ၊ မှန်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။
 နိဗ္ဗတ္တန္တ၊ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။ တံ တံ သတ္တနိကာယံ၊ ထိုထိုသတ္တဝါအပေါင်းကို။
 ပုရေန္တာ ဝိယ၊ ပြည့်စေကုန်သကဲ့သို့။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗာဝတ္ထနိပါတိတာယ
 စ၊ (ကလလရေကြည်အခိုက်စသော) ခပ်သိမ်းသော အခိုက်အတန့်၌ကျလေ့
 ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ ဂလန္တိ စဝန္တိ၊ ရွှေလျော့တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။ အပရိညာတဝတ္ထုကာနံ၊ ပိုင်းခြား၍ မသိအပ်ကုန်သေး
 သော ဝတ္ထုရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝါ၊ တို့အား။ [၃၆၇] ဧတ္ထ၊ ဤရုပ်ကိုယ်
 ၌။ ဝါ၊ ဤခန္ဓာငါးပါးအပေါင်း၌။ အတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အဘိဓာနံ စ၊ အမည်
 သည်၎င်း။ စိတ္တံ စ၊ ကြံသိသောစိတ်သည်၎င်း။ ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
 အတ္တဘာဝေါ၊ မည်၏။ သရီရံ၊ ကိုယ်ကိုရ၏။ ဝါ၊ ကား။ ခန္ဓပဉ္စကမေဝ၊ ခန္ဓာ
 ငါးပါးအပေါင်းကိုသာလျှင်ရ၏။ တန္တိ၊ ကား။ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ကို။ ဥပါဒါယာတိ၊
 ကား။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဥပါဒါနံ၊ စွဲယူခြင်းကို။ နိဿယံ၊ မှီရာကို။ ကတွာ၊ ၍။
 ပညတ္တိမတ္တသမ္ဘဝ (သဗ္ဗာဝ - သိ) တောတိ၊ ကား။ သတ္တသညိတေ၊ သတ္တဝါဟု
 မှတ်သိအပ်သောအနက်ဖြစ်သည်။ ဝါ၊ သတ္တဝါဟုအသိအမှတ်ပြုအပ်သောအနက်
 ဖြစ်သည်။ ပရမတ္တတော၊ အားဖြင့်။ အသန္နေပိ၊ ထင်ရှားမရှိငြားသော်လည်း။
 ပညတ္တိမတ္တေန၊ ပညတ်မျှဖြင့်။ သမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်တည်း။
 (သီဟိန္ဒုမူအလိုအားဖြင့် သဗ္ဗာဝတော၊ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့် တည်း။
 အသန္နေပိ - ကို ထောက်၍ ၎င်းသီမူကိုသာ ယုတ္တတရဟု မှတ်ယူအပ်၏။)

ယထာ စ သတ္တာတိ ဝစနန္တိ၊ ကား။ သတ္တသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ယထာဝုတ္တေန၊
 သော။ အဋ္ဌေန၊ အနက်ကြောင့်။ နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချအားဖြင့်။ ပဒေသ-
 ဝုတ္တိပိ၊ တစိတ်တဒေသ၌ ဖြစ်သော်လည်း။ ရုဇ္ဈိဝသေန၊ အားဖြင့်။ အနဝ-

၁-ပါဏန္တိတိ ပါဏန၊ အဿာသပဿာသသမ္ပယောဂေန၊ တေသံ ဘာဝေါ ပါဏနတ၊
 တာယ-ဟူ၍လည်း ဝစနတ္ထပြုသင့်သေး၏။

သေသပရိယာဒါယကော၊ အကြွင်းမဲ့အလုံးစုံကို သိမ်းယူသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ သေသာနိပိတိ၊ ကား။ ပါဏာဒိဝစနာနိပိ၊ ပါဏအစရှိသော သဒ္ဓါတို့သည်လည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တာနိပိ၊ ထိုပါဏအစရှိသောသဒ္ဓါတို့သည်လည်း။ ရူပါရူပဘူပဂစတုတ္ထဇ္ဈာနာဒိသမင်္ဂိနံ၊ ရူပဘဝ အရူပဘဝသို့ကပ်ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ စတုတ္ထဈာန်စသည်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ အဿာသပဿာ- သာဘာဝတော စ၊ ထွက်သက်ဝင်သက်တို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ အဝိနိပါတ- ဓမ္မာနံ၊ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ခြင်းသဘော မရှိကုန်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ အား။ ပုဂ္ဂလနဿ၊ ငရဲသို့ကျခြင်း၏။ အဘာဝတော စ၊ ကြောင့်၎င်း။ ပဒေသဝုတ္တိနိ၊ တစိတ်တဒေသ၌ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်၏။ ရုဉ္ဇိဝသေန အာရောပေတွာ၊ တွာ-ဟူသည်ကား။ ယထာဝုတ္တာယ၊ သော။ ရုဉ္ဇိယာ၊ အထင်ရုဉ္ဇိ အတွင်ရုဉ္ဇိ အတင်ရုဉ္ဇိ၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ကတ္တစိ၊ သော။ ဝိသယေ၊ အနက်ဗြဗ် ဟူသောအရာ၌။ အဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ ထင်ရှားမရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ပါဏပုဂ္ဂလ- ဘာဝံ၊ ပါဏ၏အဖြစ်၊ ပုဂ္ဂလ၏အဖြစ်ကို။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ ။ သာဓာ- ရဏတော၊ အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့နှင့် ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ သတ္တ- ဝေဝစနာနိ၊ သတ္တသဒ္ဓါ၏ ဝေဝစနာပရိယာယ်တို့တည်း။ ဝါ၊ သတ္တဝါကိုဟောသော သဒ္ဓါတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ အနောဓိသောဖရဏာ၊ အပိုင်း အခြားမရှိသောအားဖြင့် ဖြန့်သော။ မေတ္တာ၊ ကို။ ယဒိ ဝုစ္စတိ၊ တကယ်၍ ဟောအပ်ငြားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ဟောအပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ထိုသို့ဟောပါ လျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဉ္စဟေဝ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနုယောဂံ၊ မေးမြန်းစိစစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကာမဉ္ဇာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ။ ကေစိ ပန၊ တို့သည် ကား။ သတ္တာတိ- အာဒိနိ၊ ကုန်သော။ တောနိ ပဒါနိ၊ တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့သည်။ ဝေဝစနတမတ္တံ၊ ဝေဝစနမျှ၏ အဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဂဟိတာနိ၊ ယူအပ်ကုန်သည်။ န ခေါ ပန (ဟောန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်။ ယတော၊ ယင်းသို့ဝေဝစနမျှ၏အဖြစ်ကိုစွဲ၍ယူခြင်း ကြောင့်၊ ဝါ၊ ယူသည်ရှိသော်။ (ဣတရထာ-ရှိလျှင် ယုတ္တတရတည်း) ဇန္တု- အာဒိနမ္ပိ၊ ဇန္တုအစရှိသောသဒ္ဓါတို့ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ သည်။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ ပန၊ စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား။ (န ခေါ ပန-၏အဆက်ဖြစ်သည်) နိမိတ္တဘူတံ၊ သဒ္ဓပဝတ္တနိမိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အတ္တဝိသေသံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဆိုကုန်၏။ တေ၊ ထိုကေစိဆရာတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ယေ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ။ တတ္ထ၊ ထိုယေ ပန အစရှိသောပါဌ်၌။ အတ္တတောတိ၊ ကား။ သဇ္ဇနဋ္ဌေန၊ ကပ်ငြိခြင်းအနက် သဘောကြောင့်။ သတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ပါဏနဋ္ဌေန၊ အသက်ရှူခြင်း အနက်သဘောကြောင့်။ ပါဏာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ ဝေမာဒိအတ္တတော၊ ဤသို့ အစရှိသောအနက်အားဖြင့်။ ။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ တေသံ၊ ထိုကေစိ

ဆရာတို့၏။ မတိမတ္တံ၊ အယူမျှတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အနော-
 ဓိသောဗရဏာ ဝိရုဇ္ဈတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ကေစိ
 သတ္တာ၊ အချို့သော ကပ်ငြိတတ်သော သတ္တဝါတို့သည်။ ကေစိ ပါဏာ၊
 အချို့သော ထွက်သက်ဝင်သက်ရှိသော သတ္တဝါတို့သည်။ ကေစိ ပုဂ္ဂလ၊ အချို့
 သော ငရဲ၌ ကျရောက်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဣတိ၊ သို့။ အာပဇ္ဇနတော၊
 ကြောင့်တည်း။ တထာ အတ္ထံ အဂ္ဂဟေတုတိ၊ ကား။ သတ္တာဒိသဒ္ဓါ၊ တို့သည်။
 သပ္ပဒေသဝိသယာ၊ တစိတ်တဒေသ သတ္တဝါဟူသော အနက်လျှင် ဟောအပ်
 သောအရာရှိကုန်၏။ ဣတိ ဝေမတ္တံ၊ ကို။ အဂ္ဂဟေတု၊ မယူမူ၍။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။
 ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ နိပ္ပဒေသဝိသယာ၊ အကြွင်းမဲ့ အလုံးစုံသော သတ္တဝါဟူသော
 အနက်လျှင် အရာရှိကုန်၏။ ဣတိ ဝေမတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတု၊ ၍။ ဣတိ၊ ကား။
 အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣမေသုတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။
 ပဉ္စသု အာကာရေသုတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေ သတ္တာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပါဠိယံ၊ ၌။
 အာဂတေသု၊ ကုန်သော။ ပဉ္စသု ဘာဝနာကာရေသု၊ တို့တွင်။ အညတရ-
 ဝသေနာတိ၊ ကား။ ယဿ ကဿစိ၊ တပါးပါးသော အခြင်းအရာ၏။ ဝသေန၊
 အားဖြင့်။

၂၅၇။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝိသတိယာ၊ နှစ်ဆယ်သော။ ဘာဝနာကာရေသု၊ ပူး
 စေသော အခြင်းအရာတို့၌။ အပ္ပနာ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတု၊ သိမ်းယူ၍။
 ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဧတ္ထ စာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဗျာဗာဓရဟိတာတိ၊ ကား။
 ဒေါမနဿဗျာဗာဓရဟိတာ၊ ဒေါမနဿဟူသော ဗျာဗာဓမှကင်းကုန်သည်။
 တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ယထာဝုတ္တ-
 အာကာရဝိဘာဂမတ္တတော၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အခြင်းအရာကို
 ဝေဘန်ခွဲခြားခြင်းမျှဖြင့်။ အပ္ပနာဝိဘာဂေါ၊ အပ္ပနာကို ဝေဘန်ခွဲခြားခြင်း

၁-သီမူနှင့်အညီပင်တည်း။ ဗျာပါဒ-သဒ္ဓါသည် ဒေါမနဿဟော မရှိ၊ ဒေါသဟောသာ
 ရှိသောကြောင့် ဗျာပါဒ-ဟု သြဋ္ဌဇပဌမက္ခရာ၊ ဒန္တဇတတိယက္ခရာတို့နှင့်ရှိသော မြန်မာမူ
 ကား မသင့်ပေ။ ဗျာဗာဓောဝ ဗျာပဇ္ဈိ-ဟူသည်နှင့်အညီ ဗျာဗာဓ-နှင့် ဗျာပဇ္ဈိ-သည်
 ဒုက္ခဟောချည်း ဖြစ်သည်။ ဤဗျာဗာဓရဟိတာ-၌ ဗျာဗာဓ-သည် ကာယိကဒုက္ခ ဟော
 လော၊ စေတသိကဒုက္ခဟောလောဟု မေးဖွယ်ရှိ၍ စေတသိကဒုက္ခဟောဟု သိစေရန်
 ဒေါမနဿဖြင့် အထူးပြု၍ ဒေါမနဿဗျာဗာဓရဟိတာ-ဟု ဖွင့်ပေသည်။ ဤအဖွင့်ကို
 ထောက်၍ ဒုက္ခဟော၊ ဒေါမနဿဟော အရာဟူသမျှ၌ သြဋ္ဌဇပဌမက္ခရာ၊ တာလုဇတတိယ
 စတုတ္ထအသဒိသသံယုဂ်တို့နှင့်ရှိသော ဗျာပဇ္ဈိ၊ အဗျာပဇ္ဈိ-သဒ္ဓါတို့ကိုသာ ပါဠိမှန်ဟု ဆုံး
 ဖြတ်အပ်၏။

သည်။ န (ဟောတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်သေး။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ လူမေ့သုပိ
ပဒေသ္မတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေ သတ္တာ။ ပ။ ကောဋ္ဌာသေသုပိ၊ ဤသို့အစရှိသော
ကောဋ္ဌာသတို့တွင်လည်း။ ယံ ယံ ပါကဋ္ဌံ ဟောတိတိ၊ ကား။ [၃၆၈] ပုဗ္ဗဘာဂေါ
၌။ တတ္ထ တတ္ထ အဘိနိဝေသေ၊ ထိုထိုစ၍ နှလုံးသွင်း အားထုတ်ရာ၌။ အနေက-
ကောဋ္ဌာသဝသေနေဝ၊ များစွာသော ကောဋ္ဌာသတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာ
လျှင်။ မနသိကာရံ၊ ကို။ ယဒိပိ ပဝတ္တေတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်စေပေ၏။
ပန၊ ထိုသို့ပင် ဖြစ်စေသော်လည်း။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ သမိဇ္ဈနက္ခန္ဓေ၊ ပြီးစီး
ပြည့်စုံသော ခဏ၌။ တတ္ထ၊ ထိုများစွာသော ကောဋ္ဌာသတို့တွင်။ ယံ၊ အကြင်
ကောဋ္ဌာသသည်။ ပဂုဏတရတယ၊ သာ၍ လေ့လာကျေပြန်သည်၏ အဖြစ်
ဖြင့်။ သုပါကဋ္ဌံ၊ အလွန်ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုကောဋ္ဌာသ
၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကိသ္မိံ ယထာ၊
ကား။) ဒုတ္တိံ သာကာရေ ယထာ၊ ဒုတ္တိံ သာကာရကမ္မဋ္ဌာန်း၌ကဲ့သို့တည်း။ ပန၊
အထူးကား။ တတ္ထ၊ ထိုဒုတ္တိံ သာကာရကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ အာရမ္မဏံ၊ ဆံအစရှိသော
အာရုံသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣ၊ ဤမေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဘာဝနာကာရော၊
ဘာဝနာအခြင်းအရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယမေဝ၊ ဤမျှသည်သာ
လျှင်။ ဝိသေသော၊ ထူး၏။ စတုန္နန္တိ၊ ကား။ စတုန္နံ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဟိ၊
မှန်။ ဗျာပနိစ္ဆာလောပေန၊ ဝိစ္ဆာပုဒ်ကို ချေသဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ညွှန်ပြအပ်၏။
သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော အာကာရတို့၌လည်း။ သေ နယော၊ တည်း။

လိင်္ဂဝသေန၊ လိင်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တေသံ၊
ထိုမိန်းမ ယောက်ျားတို့၏။ ပစုရတော၊ များသောအားဖြင့်။ လဗ္ဘမာနတ္တာ၊
ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ တတိယာ၊ သုံးခုမြောက်
သော။ ပကတိ၊ နပုန်းပဏ္ဍုက်ဟူသော ပကတိကို။ ပဌမဒုကေန၊ ဖြင့်။ ယဒိပိ

၁-သဗ္ဗေ သတ္တာ စသော အာကာရ ငါးပါးကို ခွဲခြားဖြင့်သာလျှင် အပ္ပနာကို ခွဲခြား
ခြင်းဖြစ်သည်မဟုတ်သေး။ ထိုငါးပါးထဲမှ တပါးပါး၌ အဝေရာ ဟောန္တု စသည်ဖြင့် ၄-ပါး
၄-ပါးသော အာကာရဖြင့်လည်း အပ္ပနာဝိဘာဂ ဖြစ်သေးသည်ဟု ဆိုလို၏။ သို့သော်
ဤနိကာပါဌ်၌ ဗျတိရေကကိုသာ ပြထား၏။ အနွယကိုကား မပြခဲ့။ ထိုကြောင့် မပေါ်လွင်
လှပေ။ တသ္မာတိ ယသ္မာ န ကေဝလံ ယထာဝုတ္တံ အာကာရဝိဘာဂမတ္တမေဝ၊ အထ
ခေါ် အပ္ပနာဝိဘာဂေါပိ-ဟူ၍သော်လည်း မူလပါဌ်ဟောင်းဖြစ်ရာ၏။ ထိုသို့ရှိလျှင်
“တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာဝုတ္တံ၊ သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရာ ဟောန္တု-
စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူခဲ့တိုင်းသော စကားသည်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အာကာရ-
ဝိဘာဂမတ္တမေဝ၊ ပွားစေပုံ အခြင်းအရာကို ဝေဘန်ခွဲခြားခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ န ဟောတိ၊
မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ်၊ သော်ကား။ အပ္ပနာဝိဘာဂေါပိ၊ အပ္ပနာကို ဝေဘန်ခွဲခြား
ခြင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။”ဟု အနက်ပေးရာ၏။

န သင်္ဂဟိတာ၊ အကယ်၍ကား မသိမ်းယူအပ်ပေ။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဒုတိယ-
ဒုကေန စ၊ ဒုတိယဒုက်ဖြင့်၎င်း။ တိကေန စ၊ တိက်ဖြင့်၎င်း။ သင်္ဂဟိတာ ခေ၊
သိမ်းယူအပ်သည်သာလျှင်တည်း။

ဣတိ သဗ္ဗာနိပီတိ၊ ကား။ အနောဓိသောဖရဏော၊ ဌ။ ဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ်
၎င်း။ ဩဓိသောဖရဏော၊ ဌ။ အဋ္ဌဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ်ရှစ်ပါး၎င်း။ ဒိသာဖရဏော၊
ဌ။ စတ္တာရိသတာနိ စ၊ လေးရာတို့၎င်း။ အသီတိ စ၊ ရှစ်ဆယ်၎င်း။ ဣတိ
ဧဝံ၊ သို့။ သဗ္ဗာနိပီ၊ ကုန်သော။ (အပ္ပနာသတာနိ-ဌ စပ်) သတ-သဒ္ဓါပေက္ခာယ၊
သတ-သဒ္ဓါကို ငဲ့သဖြင့်။ နပုသကနိဒ္ဒေသော၊ နပုလ္လိင်ဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းသည်။
(ဟောတိ၊ ဧ။)

၂၅၈။ ဧဝံ၊ သို့။ မေတ္တာဘာဝနာ၊ ကို။ ဝိဘာဝေတွာ၊ ထင်စွာပြုပြီး၍။
ဣဒါနိ၊ ဌ။ တတ္ထ၊ ထိုမေတ္တာဘာဝနာ၌။ အာနိသံသေ၊ အကျိုးအာနိသင်
တို့ကို။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ငှါ။ ဣတိတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်
ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ သေသာ ဇနာတိ၊ ကား။ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ၊
ကို။ အလာဘိနော၊ မရသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သမ္ပရိဝတ္တမာနာတိ၊ ကား။
ဒက္ခိဏေန၊ လကျောဖြစ်သော။ ပဿေန-ပဿေန ဝေ၊ နံပါးဖြင့်သာလျှင်။
အသယိတွာ၊ မလျောင်းမူ၍။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ပရိဝတ္တမာနာ၊ ပြောင်းလဲ
ပြန်လှန်ကုန်လျက်။ ကာကစ္ဆမာနာတိ၊ ကား။ ခုရုခုရုပဿာသဝသေန၊ ခုရု
ခုရုဟု အသက်ရှူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိဿရံ၊ ဖောက်ပြန်သောအသံကို။
ကရောန္တာ၊ ကုန်လျက်။ သုခံ သုပတိတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပါ၌။ သုပနာ၊ အိပ်
ခြင်းသည်။ သယနေ၊ အိပ်ရာ၌။ ပိဋ္ဌပ္ပသာရဏလက္ခဏာ စ၊ ကျောက်ကုန်း
ကို ဆန့်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော အိပ်ခြင်း၎င်း။ ကိရိယာမယစိတ္တေဟိ၊ ပြုမှုခြင်း
ကိရိယာကို ပြီးစေတတ်သော စိတ်တို့နှင့်။ အဝေါကိဏ္ဍဘဝဂ်ပုဝတ္တိလက္ခဏာ စ၊
မရောနှောသော ဘဝင်စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော အိပ်ခြင်း၎င်း။ (ဣတိ၊
သို့။) ဒုဝိဓာ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော အိပ်ခြင်းတို့တွင်။ အယံ၊ ဤ
မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိကိုရသော ယောဂီသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဏိကံ၊
ဖြည်းညှင်းစွာ။ နိပဇ္ဇိတွာ၊ လည်းလျောင်း၍။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့
ကို။ သမောဓာယ၊ အညီအညွတ် ကောင်းစွာထား၍။ ပါသာဒိကေန၊ ကြည်ညို
ဖွယ်ကို ဆောင်သော။ အာကာရေန၊ ဖြင့်။ သယတိ၊ အိပ်၏။ နိဒ္ဒေါက္ကမနေပိ၊
အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ ရောက်ရာ၌လည်း။ ဈာနံ၊ ကို။ သမာပန္နော ဝိယ၊ ဝင်စားနေ
ဘိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဧ။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။) ဥဘယထာပိ၊ နှစ်ပါးသော
အပြားအားဖြင့်လည်း။ သုခမေဝ၊ ချမ်းသာစွာသာလျှင်။ သုပတိ၊ အိပ်ရ၏။
တေန၊ ကြောင့်။ ဧဝံ အသုပိတွာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။

နိဒ္ဒါကာလေ၊ အိပ်ပျော်သောအခါ၌။ သုခံ၊ ကို။ အလဘိတွာ၊ မူ၍။ ဒုက္ခေန၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ စွာ။ သုတ္တတ္တာ ဝေ၊ အိပ်ပျော်ခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ပဋိဗုဇ္ဈနကာလေ၊ နိုးသောအခါ၌။ သရီရဓေဒေန၊ ကိုယ်၏ပင်ပန်းခြင်းကြောင့်။ နိတ္ထုနနံ စ၊ ညည်းတွားခြင်းသည်၎င်း။ ဝိဇမ္ဘနံ စ၊ တဆန့်ငင်ငင်ဖြစ်ခြင်းသည်၎င်း။ ဣတော စိတော၊ ထိုမှဤမှ။ ဝိပရိဝတ္တနံ စ၊ ပြောင်းလဲပြန်လှည့်ခြင်းသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိတ္ထုနန္တာပ။ ဗုဇ္ဈန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ။ အယံ ပန၊ ဤယောဂီသည်ကား။ သုခေန၊ သဖြင့်၊ ဝါ၊ စွာ။ သုတ္တတ္တာ၊ အိပ်ပျော်ခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သရီရဓေဒါဘာဝတော၊ ကိုယ်၏ပင်ပန်းခြင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်။ နိတ္ထုနနာဒိရဟိတောဝ၊ ညည်းတွားခြင်းစသည်မှ ကင်းသည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပဋိဗုဇ္ဈတိ၊ နိုးရ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧဝံ အပ္ပဋိဗုဇ္ဈိတွာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ။ သုခပဋိဗောဓော စ၊ ချမ်းသာစွာနိုးခြင်းသည်လည်း။ သရီရဝိကာရာဘာဝေန၊ ကိုယ်၏ ဖောက်ပြန်သောအမှုအရာမရှိခြင်းကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုခံ နိဗ္ဗိကာရန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ။

ဘဒ္ဒကမေဝ သုပိနံ ပဿာဘိတိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။ (ဝုတ္တံ-၌စပ်) အနုဘူတပုဗ္ဗဝသေန စ၊ ခံစားဘူးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ဒေဝတုပသံဟာရဝသေန စ၊ နတ်တို့သည် ကပ်၍ ဆောင်အပ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ အဿ၊ ထိုမေတ္တာဖြင့် နေလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဘဒ္ဒကမေဝ၊ ဖြစ်သော။ သုပိနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ ပါပကံ၊ ယုတ်မာဆိုးသွမ်းသော အိပ်မက်သည်။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဝုတ္တံ၊ ။ တေန၊ ကြောင့်။ စေတိယံ ဝန္တန္တော ဝိယာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ။ စ၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုမေတ္တာဝိဟာရီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဓာတုက္ခောဘဟေတုကမ္ပိ၊ ဓာတ်ချောက်ချားခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော အိပ်မက်သည်လည်း။ ဗဟုလံ၊ များသောအားဖြင့်။ ဘဒ္ဒကမေဝ၊ ကောင်းသည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ။ (ကသွာ၊ ကား။) ဥတုအာဟာရဇရူပါနံ၊ တို့၏။ ယေဘုယျေန၊ အားဖြင့်။ စိတ္တဇရူပါနုဂုဏတာယ၊ စိတ္တဇရုပ်အား လျော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဥရေ အာမုတ္တမုတ္တာဟာရေ ဝိယာတိ၊ ကား။ ဂီဝါယ၊ လည်၌။ ဗန္ဓိတွာ၊ ပွဲ၍။ ဥရေ၊ ရင်၌။ လမ္ပိတမုတ္တာဟာရေ ဝိယ၊ တွဲလျားချအပ်သော ပုလဲသွယ်ကဲ့သို့။ ဣတိ၊ သို့။ ကေဟိစိ၊ တို့သည်။ ဝုတ္တံ၊ ။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ကောဝလိဝသေန၊ တသွယ်သာရှိသော ပုလဲကဲ့သို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ သိယာ၊ ။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ အနေကရတနာဝလိသမ္မဟဘူတော၊ များစွာသော ရတနာအသွယ်တို့၏ အပေါင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ မုတ္တာဟာရေ၊ ပုလဲသွယ် ပုလဲကဲ့သို့သည်။ အံသပ္ပဒေသတော၊ ပခုံးအရပ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊

၍။ ကဋ္ဌိပ္ပဒေသဿ၊ ခါး-တင်ပါးအရပ်၏။ ယာဝ ဟေဋ္ဌာဘာဂါ၊ အောက်အဖို့ တိုင်အောင်။ ပလမ္မန္တော(ပိ)၊ တွဲလျားကျသော်လည်း။ ဥရေ၊ ဌှိ။ အာမုက္ခော-ယေဝ နာမ၊ စွပ်၍ ဝတ်ဆင်အပ်သည်သာလျှင်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတ္ထေဝါတိ၊ ကား။ ပါဠိလိပ္ပတ္တေယေဝ၊ သာလျှင်။ ။ပဒေသဿ၊ အရပ်၏။ ခေမတာယ စ၊ ဘေးငြိမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တဿ တဿ ပဒေသဿ၊ ၏။ ရမဏိယတာယ စ၊ မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ နိသီဒိတုံ ဝါ၊ နေခြင်းငှါ၎င်း။ နိပဇ္ဇိတုံ ဝါ၊ ငှါ၎င်း။ သက္ကာ၊ နိုင်၏။

ဒသာဝ၊ အမြိတ်အဆာသည်သာလျှင်။ အန္တော၊ အစွန်းတည်း။ ဒသန္တော၊ အမြိတ်အဆာဟူသော အစွန်း။ ဝတ္ထဿ၊ အဝတ်၏။ ဩသာနန္တော၊ အဆုံး ဖြစ်သော အစွန်းတည်း။

သမပ္ပဝတ္တဝါသန္တိ၊ ကား။ တတ္ထ တတ္ထ ဝိဟာရေ၊ ဌှိ။ သမပ္ပဝတ္တဝတ္တဝါသံ၊ အညီအမျှဖြစ်သော ကျင့်ဝတ်ဖြင့်နေခြင်းကို၊ ဝါ၊ ကျင့်ဝတ်ရှိလျက်နေခြင်းကို။ ကိရ၊ ချဲ့၊ ထေရော၊ ဝိသာခမထေရ်သည်။ အတ္တနာ၊ သည်။ ပဝိဋ္ဌပဝိဋ္ဌဝိဟာရေ၊ ဝင်တိုင်းဝင်တိုင်းသော ကျောင်းတိုက်၌။ တ္ထေ၊ ဤကျောင်း၌။ အဟံ၊ သည်။ အာဂန္တုကော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အစိန္တေတွာ၊ ၍။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုကျောင်းတိုက်၌။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ အတ္တနာ၊ သည်။ ကာတဗ္ဗဝတ္တာနိ၊ ပြုအပ်ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်တို့ကို။ ပရိပ္ပရေန္တောဝ၊ ဖြည့်ကျင့်လျက်သာလျှင်။ ဝိဟာသိ ကိရ၊ နေသတတ်။ အပရေ ပန၊ တို့သည်ကား။ သဗ္ဗသတ္တေသု၊ တို့၌။ သမပ္ပဝတ္တမေတ္တာဝိဟာရဝါသံ၊ အညီအမျှဖြစ်သော မေတ္တာဝိဟာရဖြင့် နေခြင်းကို။ ဘဏန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ ထေရော၊ ဤဝိသာခမထေရ်သည်။ အရဟတ္တာဓိဂမတော၊ မှ။ ပုဗ္ဗေပိ၊ ၌လည်း။ မေတ္တာဝိဟာရီ၊ မေတ္တာဖြင့် နေလေ့ရှိသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။

ဝနန္တရေ ဌိတောတိ၊ ကား။ ထေရော၊ ဝိသာခမထေရ်သည်။ တထာ၊ ထိုဆိုခဲ့တိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမပ္ပဝတ္တဝါသဝသေန၊ အညီအမျှ ဖြစ်သော နေခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ စရမာနော၊ လှည့်လည်ကျင့်သုံးလတ် သော်။ ကေဒိဝသံ၊ တနေ့သ၌။ အညတရံ၊ တခုသော။ ရမဏိယံ၊ မွေ့လျော် ဖွယ်ရှိသော။ ဝနန္တရံ၊ တောအထူးကို၊ ဝါ၊ တောအုပ်တခုကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုတောအုပ်၌။ အညတရသ္မိံ၊ တခုသော။ ရုက္ခမူလေ၊ ၌။ သမာပတ္တိံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ ယထာပရိစ္ဆေဒေန၊ ပိုင်းခြားအပ်တိုင်းသောကာလ ဖြင့်။ တတော၊ ထိုသမာပတ်မှ။ ဥဋ္ဌိတော၊ ထလတ်၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ဂုဏာဝဇ္ဇနဟေတုကေန၊ ဂုဏ်ကိုဆင်ခြင်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော။ ပီတိ-သောမနဿေန၊ ပီတိသောမနဿဖြင့်။ ဥဒါနေန္တော၊ ဥဒါန်းကျူးလျက်။

ယာဝတာ ဥပသမ္ပန္နောတိ ဂါထံ၊ ဟူသော ဂါထာကို။ အဘာသိ ကိရ၊ ရွတ်ဆိုသတတ်။ တမတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဝနန္တရေ ဌိတောတိ၊ ဟူသော။ ပဌမဂါထာ၊ ကို။ ဌပိတာ၊ ထားအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ ဂဇ္ဇမာနကောတိ၊ ကား။ သိဟဂဇ္ဇိတံ၊ ခြင်္သေ့ကဲ့သို့ ဟိန်းဟောက်ခြင်းကို။ ဂဇ္ဇန္တော၊ ဟိန်းဟောက်လျက်။ ဂုဏမေသန္တောတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဂုဏသမုဒယံ၊ ဂုဏ်အပေါင်းကို။ ဂဝေသန္တော၊ ရှာမှီးလတ်သော်။ ပစ္စဝေက္ခန္တော၊ ဆင်ခြင်လတ်သော်။

မဏိလရက္ခေ၊ မဏိလပင်၌၊ ဝါ၊ သပြေပင်၌။ နိဝါသိတာယ၊ နေလေ့ရှိသည် ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ ဒေဝတံ၊ ကို။ မဏိလိယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝေါဟရန္တိ၊ ခေါ်ဆိုကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ ဒေဝတာပိ၊ ထိုနတ်သည်လည်း။ အဟံ ဘန္တေ မဏိလိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ရက္ခဒေဝတာနံ၊ ရက္ခစိုးနတ်တို့၏။ ဝေါဟာရော၊ အမည်သည်။ ဖန္ဒနဒေဝတာတိ ယထာ၊ ကြို့ပင်စောင့်နတ်ဟူသောအမည်ကဲ့သို့။ ယေဘုယျေန၊ အားဖြင့်။ နိဝါသရက္ခဝသေန၊ နေရာသစ်ပင်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတ္ထေဝါတိ၊ ကား။ စိတ္တလပဗ္ဗတေယေဝ။ ၌သာလျှင်။

[၃၇၀] ဗလဝပိယစိတ္တတာယာတိ ဣမိနာ၊ ဤစကားဖြင့်။ ဗလဝပိယစိတ္တတာမတ္တေနပိ၊ အားကြီးသော ချစ်ခင်စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်မျှဖြင့်လည်း။ သတ္ထံ၊ လက်နက်သည်။ န ကမတိ၊ မကူးရှပဲရှိသေး၏။ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ၊ တို့ဖြင့်။ ပဂေဝ၊ အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။

ကေနစိ၊ တစုံတခုသော။ ပရိပန္နေန၊ ဘေးရန်ကြောင့်။ ပရိဟိနဇ္ဈာနဿ၊ ယုတ်လျော့ (ဆုံးရှုံး) သော ဈာန်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ (စိတ္တံ - ၌ စပ်) ဗျာပါဒဿ၊ ၏။ ဒုရသမုဿာရိတဘာဝတော၊ ဝေးစွာပယ်ရှားအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ခိပ္ပမေဝ၊ လျင်စွာသာလျှင်။ သမာဓိယတိ၊ တည်ကြည်၏။ (ဤတွင် ဋီကာဆရာ၏ သကဝါဒ အဖွင့်ပြီးဆုံးသည်၊ ဤမှ နောက်၌ ခိပ္ပမေဝ-စသည်ဖြင့် ကေစိဝါဒကို ပြသည်၊ သိမ္မံ ဝါကျခွဲပုံနှင့် အညီပင်တည်း) “အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယာယ၊ ကုန်ခြင်းငှါ။ ခိပ္ပမေဝ၊ သာလျှင်။ သမာဓိယတိ၊ ၏။” (ဤ၌ ပုဒ်မ မရှိစေရ) ဣတိ၊ သို့။ ကေနစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) သေသံ၊ အကြွင်းသည်။ သုဝိညေယျမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ စ၊ ဆက်။ တေ၊ ဤအရာ၌။ ဣတော၊ ဤမေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းမှ။ အညကမ္မဋ္ဌာနဝသေန၊ တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အဓိဂတဇ္ဈာနာနမ္ပိ၊ ရအပ်ပြီးသော ဈာန်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ သုခသုပနာဒယော၊ ချမ်းသာစွာအိပ်ရခြင်း အစရှိကုန်သော။ အာနိသံသာ၊ အကျိုးအာနိသင်တို့ကို။ ကိဉ္စာပိ လဗ္ဘန္တိ၊ အကယ်၍ကား

ရအပ်ကုန်၏။ ယထာဟ၊ မူကား။ သုခံ သုပန္နိ။ပ။ သုသမာဟိတာတိ စ၊ ဟူ၍ ၎င်း။ သုပ္ပဗုဒ္ဓံ။ပ။ သာဝကာတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ (ဣတိ)အာဒိ၊ ကိ။ အာဟ၊ ၏။

[အဗျတ္တံ၊ အဗျတ္တတရား၌။ သုသမာဟိတာ၊ ကောင်းစွာထားအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာတည်ကြည်သော စိတ်ရှိကုန်သော။ မုနယော၊ ရဟန်းတော်တို့သည်။ သုခံ၊ စွာ။ သုပန္နိ၊ အိပ်ရကုန်၏။

ဂေါတမသာဝကာ၊ ဂေါတမဘုရား၏ တပည့်သားသာဝကတို့သည်။ သဒါ၊ သိမ်း။ သုပ္ပဗုဒ္ဓံ၊ ကောင်းစွာနိုးခြင်းကို၊ ဝါ၊ နိုးခြင်းဖြင့်။ ပဗုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။]

တထာပိ၊ ထိုသို့ပင်ရအပ်ကုန်သော်လည်း။ (ကိဉ္ဇာပိ လဗ္ဘန္တိ - ၏ အဆက် ဖြစ်သည်) ဗြဟ္မဝိဟာရလာဘိနော၊ ရသော ယောဂီသည်။ အနဝသေသာ၊ အကြွင်းမဲ့ အလုံးစုံကုန်သော။ ဣမေ အာနိသံသာ၊ တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကဿ၊ ကား။) ဗြဟ္မဝိဟာရနံ၊ တို့၏။ (ဘာဝ - ၌ စပ်) ပျာပါဒါဒိနံ၊ တို့၏။ ဥဇ္ဇဝိပစ္စနိကဘာဝတော၊ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေနော၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ နိဿရဏံ။ပ။ စေတောဝိမုတ္တိတိအာဒိ၊ ကိ။ အာဟ၊ ၏။ [အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဟိ၊ မှန်။ ယဒိဒံ - ယာ အယံ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေ၊ ဤမေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိသည်။ ပျာပါဒဿ၊ ၏၊ ဝါ၊ မှ။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက် ကျွတ်လွတ်ကြောင်း ဖြစ်သော တရားပေတည်း။] ပျာပါဒါဒိဝသေန စ၊ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဒုက္ခသုပနာဒယော၊ ဆင်းရဲစွာအိပ်ရခြင်း အစရှိသည်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တပ္ပုပ္ပိပက္ခဘူတေသု၊ ထိုပျာပါဒ စသည်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဗြဟ္မဝိဟာရေသု၊ တို့သည်။ သိဒ္ဓေသု၊ ပြီးကုန်လတ်သော်။ သုခသုပနာဒယော၊ ချမ်းသာစွာအိပ်ရခြင်း အစရှိကုန်သော အကျိုးအာနိသင်တို့သည်။ ဟတ္ထဂတာ ဝေ၊ လက်သို့ ရောက်ကုန်သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ လက်၌တည်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤတိုင် တရပ်ပြီး၏။

ကရုဏာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၂၅၉။ ကရုဏန္တိ၊ ကား။ ကရုဏာဗြဟ္မဝိဟာရံ၊ ကိ။ နိက္ကရုဏတာယာတိ၊ ကား။ ဝိဟေသာယ၊ ညည်းဆဲခြင်း၌။ ဣမ၊ ဤလောက၌။ ဧကေစော၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပါဏိနာ ဝါ၊ လက်ဖြင့်၎င်း။ လေဒ္ဓုနာ ဝါ၊ ခဲဖြင့်၎င်း။ ဒဏ္ဍေန ဝါ၊ ဒုတ်ဖြင့်၎င်း။ သတ္တေန ဝါ၊ လက်နက်ဖြင့်၎င်း။ အညတရည-

တရေန ဝါ၊ တပါးပါးသော ဝတ္ထုဖြင့်၎င်း။ သတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ဝိဟေ-
 ဌနဇာတိကော၊ ညဉ့်ဆဲတတ်သော သဘောရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ
 ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တဝိဟေဌနေ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ညဉ့်ဆဲခြင်း၌။ ဣတိ၊
 ကား။ အတ္ထော၊ နိက္ကရုဏတာယ၊ ဝိဟေသာယ-ဟူသော ပုဒ်တို့၏အနက်တည်း။
 အာဒိနဝန္တိ၊ ကား။ ဒေါသံ၊ ကို။ ယထာ တထာ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသော
 အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ဝိဟေဌနာယ၊ ညဉ့်ဆဲခြင်း၏။
 ပါပကော၊ ယုတ်ညံ့သော။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ ဣမ ဧဝ၊ ဤမျက်
 မှောက်လောက၌၎င်း။ သမ္ပရာယေ စ၊ တမလွန်လောက၌၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။)
 တထာ-တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သတ္ထော၊ တို့ကို။
 ဇီဝိတာ၊ အသက်မှ။ ဝေါရောပနေန ဝါ၊ ချခြင်း သတ်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ အဂ္ဂ-
 ပစ္စင်္ခေဒနေန ဝါ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်ကို ဖြတ်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ ဓနဇာနိယာ ဝါ၊
 ဥစ္စာကိုဆုံးရှုံးစေခြင်းဖြင့်၎င်း။ (ဝိဟေဌေတိ-၌ စပ်) အလာဘာယ ဝါ၊ လာဘ်
 မရစိမ့်သောငှါ၎င်း။ (ပရိသက္ကနေန-၌ စပ်၊ နောက်သုံးပုဒ်လည်း နည်းတူပင်
 စပ်) အဝါသာယ ဝါ၊ နေရာမရစိမ့်သောငှါ၎င်း။ အနတ္ထာယ ဝါ၊ အကျိုးမဲ့
 အလို့ငှါ၎င်း။ အယသတ္တာယ ဝါ၊ အကျော်အစောမဲ့ အကျိုးငှါ၎င်း။ ဝါ၊
 မကောင်းသတင်း ကျော်စောခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း။ ပရိသက္ကနေန ဝါ၊ အားထုတ်
 ခြင်းဖြင့်၎င်း။ (သီဟိန္ဒူမုနုဉ် အညီပင်တည်း။ မြန်မာမူ၌ သံ-ပိုနေသည်)
 အန္တမသော၊ အားဖြင့်။ ယထာဝဇ္ဇဒဿနေနပိ၊ ရှိတိုင်းသော အပြစ်ကိုပြခြင်း
 ဖြင့်လည်း။ ဝါ၊ ကုန်းယောင် ကုန်းယောင်ဟန်ဆောင်၍ ပြခြင်းဖြင့်လည်း။
 ဝိဟေဌေတိ၊ ညဉ့်ဆဲ၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ သော၊ ထိုသို့သော။ ပမာဒ-
 ဝိဟာဓော၊ မေ့လျော့စွာနေခြင်းသည်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်အတ္တဘော၌
 ပင်လျှင်။ အလာဘာယပိ၊ ငှါလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ လဒ္ဓဿ၊ ရပြီးသော
 လာဘ်၏။ ပရိဟာ နာယပိ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တန္တိ-
 မိတ္တံ၊ ထိုညဉ့်ဆဲခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ပါပကော၊ ယုတ်ညံ့သော။
 ကိတ္တိသဒ္ဓေါ၊ ကျော်စောသံသည်။ အဗ္ဗဂ္ဂစ္ဆတိ၊ ပျံ့နှံ့၍တက်၏။ [၃၇၁] အဝိ-
 သာရဒေါ၊ ရွံရှားခြင်း မကင်းသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ရွံရှားသည်ဖြစ်၍ ။ မင်္ဂ-
 ဘူတော၊ မျက်နှာမသာဖြစ်လျက်၊ ဝါ၊ မျက်နှာသိမ်ငယ်လျက်။ ပရိသံ၊ သို့။
 ဥပသင်္ကမတိ၊ ချဉ်းကပ်ရ၏။ သမ္ပူဇ္ဇော၊ တွေဝေသည်ဖြစ်၍။ ကာလံ၊ သေခြင်း
 ကို။ ကရေတိ၊ ၏။ ကာယဿ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်းကြောင့်၊
 ဝါ၊ ပျက်သည်မှနောက်၌။ ဒုဂ္ဂတိ၊ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိကို။ ပါဠိကင်္ခါ၊ အလိုရှိအပ်၏။

၁-ရွံရှာ-ဟု ရေးလေ့ရှိကြ၏။ စက်ဆုပ်နှင့် ရောသောကြောင့် မကောင်း။ ရွံရှား-ဟု
 အောက်မြစ် ဝိသဇ္ဇနီနှင့်တကွ ရေးခြင်းသည်သာလျှင် ယခုခေတ် အသံထွက်နှင့်လည်း
 ကိုက်ညီသောကြောင့် ကောင်းပေသည်။

သုဂတိယမ္ပိ၊ သုဂတိဘုံ၌လည်း။ မနုဿဘူတော၊ ဖြစ်လတ်သော်။ နိစ-
ကုလိကော၊ ယုတ်ညံ့သောအမျိုး၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ ဒုဇ္ဇေစောပိ၊ ယုတ်ညံ့သော
အမျိုးဇာတ်ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုဒ္ဓသိကော၊ အမြင်ဆိုးသည်ဖြစ်၍၊
ဝါ၊ အကြည့်တန်သည်ဖြစ်၍။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏောပိ၊ အဆင်းမလှသည်လည်း။ ဟောတိ၊
၏။ ရောဂဗဟုလော၊ ရောဂါများသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ များသောရောဂါရှိသည်ဖြစ်၍။
ဗဟ္မာဗာဓောပိ၊ အနာများသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အပ္ပန္နပါနော၊
နည်းသောထမင်းအဖျော်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဒုဂ္ဂတောပိ၊ ဥစ္စာမဲ့မဲ့ ဆင်းရဲခြင်းသို့
ရောက်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိတ္တဇီဝိတော၊ တိုတောင်းစွာ အသက်
ရှင်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပါယုကောပိ၊ နည်းသောအသက်ရှိသည်လည်း။ ဝါ၊ အသက်
တိုသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဟေသာယ၊ ညည်းဆဲခြင်း၏။ ဝေ-
မာဒိအနေကာနတ္ထာနုဗန္ဓိတာ၊ ဤသို့ အစရှိသော များစွာသော နောက်လိုက်
အကျိုးမဲ့တို့ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တပ္ပဋ္ဌိပက္ခတော၊ ထို၏
ဆန့်ကျင်ဖက်အားဖြင့်။ ကရုဏာယ၊ ၏။ ဝါ၊ ၌။ အာနိသံသာ၊ တို့ကို။ ပစ္စ-
ဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နိက္ကရုဏတာယ၊ ပ။ ပစ္စဝေက္ခိတဘူတိ၊
ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပိယော ဟိတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသောစကားဖြင့်။ ပဌမံ၊
စွာ။ ပိယပုဂ္ဂလာဒိသု၊ တို့၌။ အနာရမ္ဘဿ၊ အားမထုတ်ခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ ကို။
အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပိယံ၊ ချစ်အပ်သော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ကရုဏာယိတုံ၊
ကရုဏာပွားစေခြင်းငှါ။ အာရဘန္တဿ၊ အားထုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ တာဝ၊
စွာ။ ပိယဘာဝေါ၊ ချစ်အပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ န ဝိဂစ္ဆတိ၊ မကင်း။ စ၊ ဆက်။
တသ္မိံ၊ ထိုချစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အဝိဂတေ၊ မကင်းလတ်သော်။
ကရုဏာယနာ၊ ကရုဏာကိုဖြစ်စေခြင်းသည်။ ဝါ၊ (ရာဂကင်းသော) သနား
ခြင်းသည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ပိယဌာနေ-
ယေဝ တိဌတိတံ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သေသပုဂ္ဂလေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ သေဝ
နယော၊ တည်း။ လိင်္ဂဝိသဘာဂကာလကတာနံ၊ လိင်အားဖြင့် သဘောမတူ
သောပုဂ္ဂိုလ်၊ သေပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အခေတ္တဘာဝေ၊ ကရုဏာ၏ခေတ်
မဟုတ်သည်၏အဖြစ်၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဟေဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တ မေဝ၊ သာလျှင်တည်း။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယတ္ထ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ အာရဘိတဗ္ဗာ၊
အားထုတ်အပ်၏။ တံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပါဠိနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဒသေတုံ၊
ငှါ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခုတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဒုဂ္ဂတန္တံ၊
ကား။ ဒလိဒ္ဓံ၊ ဥစ္စာမဲ့မဲ့ဆင်းရဲသော။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။

၁-ဤဋီကာပါဌ် နှာ ၅၁၊ ကြောင်း ၁၀-၁၁-၌ ကိလေသာနုဗန္ဓော-ကဲ့သို့ အနုဗန္ဓ-ကို
ဝိသေသန မှတ်။

ဘောဂပါရိဇညတော၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၏ ထက်ဝန်းကျင် ဆုံးရှုံး ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ သုခသာဓနာနံ၊ ချမ်းသာကိုပြီးစေတတ်ကုန်သော အသုံးအဆောင်အဆောက်အဦတို့၏။ အဘာဝေန၊ မရှိသဖြင့်၊ ဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့။ ဂတော ဥပဂတော၊ ရောက်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) ဒုဂ္ဂတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အထဝါ၊ ကား။ ဒုဂ္ဂတန္တိ၊ ကား။ ဒုက္ခေန၊ နှင့်။ သမင်္ဂိဘာဝံ၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်သို့။ ဂတံ၊ ရောက်သော။ ဒုရုပေတန္တိ၊ ကား။ ကာယဒုစ္စရိတာဒိဟိ၊ တို့နှင့်။ ဥပေတံ၊ ပြည့်စုံသော။ ဝါ၊ ကား။ ဂတိကုလရူပါဒိဝသေန၊ ရူပအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တမဘာဝေ၊ အမှောင်ကျသည်၏အဖြစ်၌။ ဌိတော၊ တည်သောသူသည်။ ဒုဂ္ဂတော၊ မည်၏။ ကာယဒုစ္စရိတာဒိဟိ၊ တို့နှင့်။ ဥပေတတ္တာ၊ ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တမပရာယဏဘာဝေ၊ အမှောင် (ကျခြင်း)လျှင် လားရာရှိသည်၏ အဖြစ်၌။ ဌိတော၊ တည်သောသူသည်။ ဒုရုပေတော၊ မည်၏။ ဣတိ-ဝေမှိ၊ သို့လည်း။ (ဝေမေတ္ထ-ဟူသော သိဟိန္ဒုမူနှင့်အညီပင်) ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်တို့၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပရမကိစ္ဆပ္ပတ္တန္တိ၊ ကား။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ကိစ္ဆံ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်ခြင်းသို့။ အာပန္နံ၊ သော။ မဟာဗျသနနိမ္မဂ္ဂံ၊ ကြီးစွာသောပျက်စီးခြင်း၌ နစ်မြုပ်သော။ (သိဟိန္ဒုမူနှင့်အညီ သမာသ်သာသင့်သည်) အပ္ပေဝ နာမာတိ၊ ကား။ သာဓု ဝတ၊ ကောင်းလေစွ။

ဝဓေထ နန္တိ၊ ကား။ နံ စောရံ၊ ကို။ သာတေထ၊ သတ်ကုန်လော။ ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ ပဟိတာယ၊ စေခိုင်းအပ်သော။ ရညော၊ ၏။ အာဏာယ၊ ဖြင့်။ (ဤ၌ အဖွင့်တရပ်ပြီးဆုံးသည်) ဣဒါနေဝ၊ ၌ပင်လျှင်။ မာရိယမာနော၊ အသတ်ခံရ လတ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ အသတ်ခံရလတ်သောသူသည်။ ဧတ္တကမ္ပိ၊ သော်လည်း။ သုခံ၊ ကို။ လဘတု၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ ခါဒနိယမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ပ။ ဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ သုသဇ္ဇိတောတိ၊ ကား။ သုခါနုဘဝနေ၊ ချမ်းသာကိုခံစားခြင်း၌။ သန္နဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာဖွဲ့အပ်သည်။ ဝါ၊ မြဲမြံစွာ ဖွဲ့အပ်သည်။

ဧတေနော ဥပါယေနာတိ၊ ကား။ ယေန ယေန ဝိဓိနာ၊ ဖြင့်။ တေရဟိ၊ ၌။ ယထာဝုတ္တေ၊ ပြီးသော။ ပရမကိစ္ဆာပန္နော ဝါ၊ အလွန်ဆင်းရဲငြိုငြင်ခြင်းသို့ရောက်သည်မှလည်းဖြစ်သော။ အာယတိံ၊ ၌။ ဒုက္ခဘာဂိမ္ပိဝါ၊ ဆင်းရဲခြင်းအဖို့ရှိသည်မှလည်းဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလေ၊ ၌။ ကရုဏာယိတံ၊ ကရုဏာကိုပွားစေခြင်းငှါ။ ကရုဏာ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီ။ ဧတေနော နယေန၊ သာလျှင်။

၁-သိဟိန္ဒုမူ၌ ကရုဏာယိတံ ကရုဏာ ဥပ္ပါဒိတာ-ဟူရှိ၏။ ထိုပါဌ်အလိုအားဖြင့် “ကရုဏာ-ယိတံ၊ ကရုဏာကိုဖြစ်စေအပ်ပြီ။ ကရုဏာ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီ” ဟု အနက်ပေး၊ ရှေ့ပုဒ်ကို ထပ်၍ဖွင့်သည်ဟု မှတ်အပ်၏။

ပိယပုဂ္ဂလေတိ၊ ကား။ ပိယာယိတဗ္ဗပုဂ္ဂလေ၊ ချစ်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၌။ တေရဟိ၊
 ၌။ ဒိဿမာနံ ဝါ၊ မျက်မှောက်ထင်ထင် တွေ့မြင်အပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော။
 အာယတိံ၊ ၌။ ဘာဝိနိံ ဝါ၊ ဖြစ်လတံ့မူလည်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခပုတ္တိံ၊ ဆင်းရဲသို့
 ရောက်ခြင်းကို။ ဂဟေတု၊ ၍။ ကရုဏာ၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗာ၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။
 သမ္ပန္နော၊ ၍။ မဇ္ဈတ္တဝေရီသုပိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌လည်း။ ဧသေ နယော၊ တည်း။
 ဟိ၊ မှန်။ ကရုဏာယ၊ ၍။ ဝတ္ထုဘူတော၊ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဒုဝိဓော၊
 သော။ ယော သော ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ဦး
 သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ကရုဏာဘာဝနာ၊ သည်။ သုခေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊
 လွယ်ကူစွာသာလျှင်။ ကာမံ ဣဇ္ဈတိ၊ အကယ်၍ကား ပြည့်စုံပေ၏။ ပန၊ သော်
 လည်း။ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ဦးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ဘာဝနံ၊
 ကို။ ပဂုဏတရံ၊ အထူးသဖြင့် လေ့လာကျေပြန်သည်ကို။ [၃၇၂] ကတု၊ ၍။
 သီမာသမ္ပေဒံ၊ ဒကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ တဒနန္တရံ၊ ထိုနှစ်ဦးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ဖြန့်သည်
 ၍အခြားမဲ့၌။ ပိယပုဂ္ဂလေ၊ ၌၎င်း။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ မဇ္ဈတ္တေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်
 ၌၎င်း။ တတော၊ ၌။ ဝေရိပုဂ္ဂလေ၊ ၌၎င်း။ ကရုဏာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၍။
 စ၊ ဆက်။ ဘာဝေန္တေန၊ ပွားစေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧကေကသ္မိံ၊ တခုတခုသော။
 ကောဌာသေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ မုဒုံ၊ နူးညံ့သည်ကို။ ကမ္မနိယံ၊ ကို။ ကတု၊ ၍။
 တဒနန္တရေ တဒနန္တရေ၊ ထိုရှေးရှေးပုဂ္ဂိုလ်၌ဖြန့်ပြီးသည်၏ အခြားမဲ့အခြားမဲ့၌။
 ဥပသံဟရိတဗ္ဗံ၊ ၍။ ပန၊ ဆက်။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝေရိပုဂ္ဂလော
 ဝါ၊ မူလည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ မဟာပုရိသဇာတိကတ္တာ ဝါ၊ ယောက်ျားမြတ်
 သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်မူလည်း။ အနတ္တံ၊ ကို။ ကရောန္တေပိ၊ သူ၌သော်
 လည်း။ ဝေရိသညာဝ၊ ဝေရိဟူသောအမှတ်သည်ပင်လျှင်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်ငြား
 အံ့။ တေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မဇ္ဈတ္တေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၌။ မေ၊ ၍။ စိတ္တံ၊ သည်။ ကမ္မနိယံ၊
 သည်။ ဇာတံ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝေရိမိ၊ ရန်သူပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဥပသံဟရာမိ၊ ကပ်၍
 ဆောင်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျာပါရေဝ၊ ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်းကို ပင်လျှင်။
 နကာတဗ္ဗော၊ မပြုအပ်တော့ပြီ။ ယဿပန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား မူကား။
 (ဝေရိပုဂ္ဂလော၊ သည်။) အတ္ထိ၊ ၍။ တံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သစေ
 ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၍။

တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနဝါတိ၊ ကား။ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာနိကဿ၊
 ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တံ မေတ္တာယ။ပ။ ဝူပသမေတဗ္ဗန္တိ၊
 ကား။ အထာနေန ပုရိမပုဂ္ဂလေသုတိအာဒိနာ စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ကကစ္စပမ။ပ။
 တိအာဒိနာ စ၊ ဖြင့်၎င်း။ မေတ္တာဘာဝနာယ၊ ၌။ ဝုတ္တေန၊ ပြီးသော။ နယေန၊
 ဖြင့်။ တံ ပဋိသံ၊ ကို။ ဝူပသမေတဗ္ဗံ၊ ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ တေရဟိ၊ ၌။ မဟာဒုက္ခပုတ္တေ၊

ကြီးစွာသောဆင်းရဲခြင်းသို့ရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၌။ (ကရုဏာယနဝိမိ^၁၊ ကရုဏာ
ပွားခြင်းအစီအရင်ကို၎င်း။) သုခိတေပိ၊ ချမ်းသာနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၌သော်
လည်း။ အကတကုသလတာယ၊ ပြုအပ်ပြီးသောကောင်းမှုမရှိသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ အာယတိ^၂၊ ၌။ ဒုက္ခပုတ္တိယာ၊ ဆင်းရဲသို့ရောက်ခြင်း၏။ ဝသေန၊
ဖြင့်။ ကရုဏာယနဝိမိ^၁၊ ကို၎င်း။ ဒဿေတော၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ကတကလျာဏေပိ၊
ပြုအပ်ပြီးသောကောင်းမှုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း။ တံ၊ ထိုကရုဏာပွားခြင်းအစီ
အရင်ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ယောပိ စေတ္တာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေသန္တိ၊
ကား။ ဗျသနာနံ၊ ပျက်စီးခြင်းတို့၏။ ဝနုဒုက္ခံ အနတိက္ကန္တတ္တာတိ၊ ကား။
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေနာပိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်သော်မှလည်း။ အက္ခာနေန၊ ဟောကြား
ခြင်းဖြင့်။ ပရိယောသာပေတံ၊ ပြီးဆုံးစေခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျဿ၊
မစွမ်းနိုင်ကောင်းသော။ အနာဂတဿ၊ သော။ အပါယိကဿ၊ အပါယ်၌ဖြစ်
သောဆင်းရဲ၏၎င်း။ သုဂတိသုပိ၊ သုဂတိဘဝတို့၌လည်း။ ဇာတိဇရာဒိဘေဒဿ၊
ဇာတိဇရာစသည်အပြားရှိသောဆင်းရဲ၏၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အပရိမိတဿ၊ မနှိုင်း
ရှဉ်အပ်သော။ သံသာရဒုက္ခဿ၊ ကို။ အနတိက္ကန္တဘာဝတော၊ မကျော်လွန်သေး
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗထာပိ ကရုဏာယိတ္တာတိ၊ ကား။ ဒုက္ခပုတ္တိယာ၊
ဆင်းရဲသို့ရောက်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ သုခပုတ္တိယာ၊ ချမ်းသာသို့ ရောက်ခြင်းဖြင့်၎င်း။
(တနည်း) သုခပုတ္တိယာ၊ ချမ်းသာသို့ရောက်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။)
အကတကုသလတာယ ဝါ၊ ပြုအပ်ပြီးသောကုသိုလ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။
ကတကုသလတာယ ဝါ၊ ပြုအပ်ပြီးသောအကုသိုလ်ရှိသောသူ၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။
ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗပ္ပကာရေနပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ ကရုဏာယ၊ ၏။ ဝတ္ထုဘာဝဿ၊
တည်ရာ၏အဖြစ်ကို။ သလ္လက္ခဏေန၊ ကောင်းစွာမှတ်သဖြင့်။ တသ္မိံ^၃ တသ္မိံ^၃
ပုဂ္ဂလေ၊ ၌။ ကရုဏံ၊ သနားခြင်းကို။ ကတော၊ ၍။ ကရုဏာဘာဝနံ၊ ကို။
ဝဇေတော၊ ၍။ ဝုတ္တနယေနဝါတိ၊ ကား။ အထာနေန။ပ။တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။
မေတ္တာဘာဝနာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တေန၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ တံ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။
သိမာသမ္မေဒဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ သမထနိမိတ္တံ၊ ကို။ မေတ္တာယ
ဝုတ္တနယေနဝါတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ မေတ္တာဘာဝနာယံ၊ ၌။

၁-ဤကတကုသလတာယ ဝါ-အရာ၌ ကတကုသလတာယ ဝါ-ဟုရှိသော သိဟိန္ဒူမူ
ဟောင်းပါ၌သည်သာလျှင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့်ညီ၍ ယုတ္တတရဖြစ်ပေသည်။ အကြောင်းမူကား
အကတကုသလတာယ-ပုဂ်ဖြင့်ပင်လျှင် ကတကုသလတာ-ဟူသော အနက်ပြီးသည့်ပြင်
ကတကုသလတာယ ဝါ-ဟူသောထိုပါ၌ဖြင့်သာလျှင် ကောင်းမှုရှိသော သုခိတပုဂ္ဂိုလ်အား
သံသရာဆင်းရဲကိုမျှော်၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ပြထားသော ကရုဏာပွားပုံကို သိမ်းယူနိုင်သော
ကြောင့်ပေတည်း။ ကတကုသလတာယ ဝါ၊ ပြုအပ်ပြီးသောကောင်းမှုရှိသောသူ၏အဖြစ်ဖြင့်
၎င်း-ကိုအနက်ပေး။

အပ္ပကသိရေနဝါတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနဝသေန၊ အားဖြင့်။ အပ္ပနာ စ၊ ကို၎င်း။ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တဿ၊ ထို အပ္ပနာကို။ ဝစုနာ စ၊ ပွားစေခြင်းကို၎င်း။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ ဧဝံ၊ အားဖြင့်။ ဣဓ ကရုဏာဘာဝနာယံ၊ ဤကရုဏာဘာဝနာအရာ၌။ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနဝသေန၊ အားဖြင့်။ အပ္ပနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ စ၊ သိလည်းသိအပ်၏။ ဝစေတဗ္ဗာ စ၊ ပွားလည်းပွားစေအပ်၏။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ အဿ၊ ထိုကရုဏာအပ္ပနာ ကို။ ဝစုနာဝိမိပိ၊ ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ဝစေတဗ္ဗာ-ဟူသောပုဒ်၏အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ဝုတ္တနယေနဝါတိ၊ ဟူ၍။ အဝဓာရ- ဏေန၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းဖြင့်။ (ဒီပေတိ-၌ စပ်) ပဌမံ ဝေရိပုဂ္ဂလော ကရုဏာယံတဗ္ဗောတိ ဣဒံ၊ ဟူသောဤစကားသည်။ ပါဠိဝိရုဒ္ဓံ၊ ပါဠိနှင့်ဆန့်ကျင် သည်။ (ဟောတိ)ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ယုတ္တိဝိရုဒ္ဓမ္မံ၊ ယုတ္တိနှင့်ဆန့်ကျင် သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ [၃၇၃] ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။ ဟိ၊ ယုတ္တိဝိရုဒ္ဓံကို ထင်စွာပြအံ့။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝေရိ*၊ ကို။ သမနုဿရတော၊ အောက်မေ့သောသူအား။ ကောဓော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ၏။ ကရုဏာ၊ သည်။ န၊ မဖြစ်ရာ။ အတ္တာပိ၊ မိမိကိုယ်ကိုလည်း။ သက္ခိဘာဝေန၊ သက်သေ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ကရုဏာယနဝသေန၊ ကရုဏာပြုသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂဟေ- တဗ္ဗော၊ ယူအပ်၏။ သော၊ ထိုမိမိကိုယ်ကို။ ကိမိတိ၊ အဘယ်အကြောင်း ကြောင့်။ ပစ္စာ၊ နောက်မှ။ ဂယတိ၊ ယူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဒီပေတိ၊ ပြ၏။) အပ္ပနာ ဝစေတဗ္ဗာတိ ဣမိနာ စ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်လည်း။ အပ္ပနာပုတ္တ- စိတ္တဿေဝ၊ သူအားသာလျှင်။ ကရုဏာသဟဂတေန။ပ။ ဝိဟရတိတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တဝိကုဗ္ဗနာ၊ ဟောတော်မူအပ်သောဝိကုဗ္ဗနာသည်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။

စ၊ ဆက်။ ကရုဏာပဒမတ္တမေဝ၊ ကရုဏာ-ပုဒ်မျှသည်သာလျှင်။ အဿာ ပါဠိယာ၊ ထိုပါဠိ၏။ ဝိသေသော၊ (မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ အစရှိသော ပါဠိမှ) အထူးသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထို (ကရုဏာသဟ- ဂတေန စေတသာ-အစရှိသော) ပါဠိကို။ အနာမသိတွာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ၌။ ဝုတ္တဝိကုဗ္ဗနာစ၊ ကို၎င်း။ မေတ္တာယ၊ ၌။ ဝုတ္တအာနိသံသာ စ၊ တို့ကို၎င်း။ ဣဓ၊ ဤကရုဏာဘာဝနာ၌။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ၊ တတော ပရံ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ တတော ပရန္တိ၊ ကား။ ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တဝိကုဗ္ဗနတော၊ ဟောအပ်သောဝိကုဗ္ဗနာမှ။ ဥပရိ၊ ၌။ သေသံ၊ သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။

မုဒိတာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၂၆၀။ ပိယပုဂ္ဂလာဒိသုတိ၊ ကား။ ပိယမဇ္ဈတ္တဝေရီသု၊ တို့၌။ မုဒိတာ-
 ဘာဝနာ၊ ကို။ န အာရဘိတဗ္ဗာ၊ အားမထုတ်အပ်။ (ဤ၌ ပုဒ်မ မရှိရ)
 ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘတ္တိံ၊ ကို။ ပရိဏာမေတွာ၊ ပြောင်းလဲစေ၍။ ယောဇနာ၊ ကို။
 (ကာတဗ္ဗာ၊ ၎င်း။) န ဟိတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားသည်။ တတ္ထ၊
 ထိုသို့အားမထုတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်၌။ ကာရဏဝစနံ၊ အကြောင်းပြစကား
 တည်း။ ပိယဘာဝမတ္တေနာတိ တွေ၊ ဤပါ၌၌။ မတ္တသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝိသေသ-
 နိဝတ္တိအတ္တော၊ အထူးကို နှစ်စေခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုမတ္တသဒ္ဓါဖြင့်။
 သောမနဿပဋိသန္ဓိကတာဒိသိဒ္ဓါ၊ သောမနဿပဋိသန္ဓေရှိသည်၏အဖြစ် စသည်
 ကြောင့် ပြီးသော။ နိစ္စပ္ပဟံသိတမုခတာ၊ အမြဲ ရှင်သော မျက်နှာရှိသည်၏
 အဖြစ်၎င်း။ ပုဗ္ဗဘာသိတာ၊ ရှေးဦးစွာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုတတ်သည်၏ အဖြစ်
 ၎င်း။ သုခသမ္ဘာသတာ၊ နားချမ်းသာသော ကောင်းသော စကားရှိသည်၏
 အဖြစ်၎င်း၊ ဝါ၊ နားဝင်ချိုသော စကားရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း၊ သခိလတာ၊
 စကားပြေပြစ်သည်၏အဖြစ်၎င်း၊ ဝါ၊ ပြေပြစ်သောစကားရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။
 သမောဒကတာ၊ ဝမ်းမြောက်စေတတ်သည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေမာဒိ-
 ကေ၊ ကုန်သော။ မုဒိတာယ၊ ၎င်း။ ပဒဋ္ဌာနဘူတေ၊ နီးသောအကြောင်းဖြစ်၍
 ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိသေသေ၊ ဂုဏ်ထူးတို့ကို။ ဥလ္လိဂေတိ၊ ဖော်ပြ၏။ ဤဒိသေဟိ၊
 ကုန်သော။ ဝိသေသေဟိ၊ ဂုဏ်ထူးတို့မှ။ ဝိရဟိတော၊ ကင်း၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဝေကာရေန ပန၊ ဝေ-သဒ္ဓါဖြင့်မူကား။ ပိယ-
 ပုဂ္ဂလဿ၊ ၎င်း။ သုခသမပ္ပိတတာဒိံ စ၊ ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်
 စသည်ကို၎င်း။ မုဒိတာယ၊ ၎င်း။ ဟေတုဘူတံ၊ သော။ ပမောဒပုဝတ္တိံ စ၊ ဝမ်း
 မြောက်ခြင်း၏ဖြစ်ခြင်းကို၎င်း။ နိဝတ္တေတိ၊ နှစ်စေ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပရမာယ၊ လွန်
 ကဲသော။ သမ္ပတ္တိယာ၊ စည်းစိမ်ဖြင့်။ ပမုဒိတေ၊ သော။ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌေ၊ အလွန်
 ရှင်လန်းဝမ်းမြောက်သော။ ပိယပုဂ္ဂလေပိ၊ ၌လည်း။ ဘိက္ခုနော၊ ယောဂီ
 ရဟန်း၏။ မုဒိတောကာသံ၊ မုဒိတာဖြစ်ခွင့်ကို။ လဘေယျ၊ ရရာ၏။ ဝါ၊ ရနိုင်
 ၎င်း။ (ယုတ္တိဒဋ္ဌိကိုပြပြီး၍ ဝက္ခတိ ဟိ-စသည်ဖြင့် အာဂမဒဋ္ဌိကိုပြ၏) ဟိ၊ မှန်။
 ပိယပုဂ္ဂလံ ဝါတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတံ။
 အာဒိတော၊ အစ၌။ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ အနုဿရန္တဿ၊ အောက်မေ့သော
 ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥဒါသိနတာ၊ လျစ်လျူရှုသည်၏ အဖြစ်သည်။ သဏ္ဌာတိ၊ တည်
 ၎င်း။ ဝေရိံ၊ ကို။ သမနုဿရန္တဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ် အား။ ကောဓော၊ သည်။
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဂေဝ မဇ္ဈတ္တဝေရီနောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၎င်း။

ပမောဒပ္ပဝတ္တိယာ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သောဏ္ဏ-
သဒိသော၊ သွမ်းဖျင်းဖက်နှင့် တူသော။ သဟာယော၊ သူငယ်ခြင်းမိတ်ဆွေ
သည်။ သောဏ္ဏသဟာယော၊ မည်၏။ မုဒိတမုဒိတောဝါတိ၊ ကား။
ပသာဒသောမ္မတာယ၊ ကြည်လင်အေးချမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတိဝိယ၊
လျှင်။ မုဒိတောဝ၊ သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။
ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ ပသာဒေ၊ ကြည်လင်ခြင်းအနက်၌။ (ပဝတ္တံ၊ သော။)
အာမေဋိတံ၊ ခိုတ်ပုဒ်တည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ အဋ္ဌကထာနယေန၊ ဖြင့်။ အာဒိတော၊
၌။ မုဒိတာဘာဝနာယ၊ ၏။ ဝတ္ထု၊ တည်ရာဝတ္ထုကို။ ဒဿေတော၊ ၍။ ဣဒါနိ၊
၌။ ပါဠိနယေန၊ ဖြင့်။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ပိယပုဂ္ဂလံ ဝါတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္ထံ၊ ၏။
တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သုခိတန္တိ၊ ကား။ သဉ္ဇာတသုခံ၊ ဖြစ်သော ချမ်းသာရှိသော။
သုခပ္ပတ္တံ၊ ချမ်းသာသို့ရောက်သော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သဇ္ဇိ-
တန္တိ၊ ကား။ သုခါနုဘဝနေ၊ ချမ်းသာကိုခံစားခြင်း၌။ သန္နဒ္ဓံ၊ ကောင်းစွာ
ဖွဲ့အပ်သော။ ပဋိယတ္တသုခသာနေ၊ ပြင်ဆင်အပ်သော သုခဟူသော အဆင်
တန်းဆာရှိသော။ (ပြည်မှ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ) ဝါ၊ ပြင်ဆင်အပ်သော ချမ်းသာ
ကို ပြီးစေတတ်သော အသုံးအဆောင် အဆင်တန်းဆာရှိသော။ အဟော
သာဓုတိ၊ ဟူသော စကားသည်။ တဿ သတ္တဿ၊ ၏။ [၃၇၄] သမ္ပတ္တိယံ၊
ပြည့်စုံခြင်း၌၊ ဝါ ပြည့်စုံသော စည်းစိမ်ချမ်းသာ၌။ သမ္ပဗျူဟပဗ္ဗပမောဒနာ-
ကာရဒဿနံ၊ သမ္ပဗျူဟဉာဏ် ရှေ့သွားရှိသော ဝမ်းမြောက်သောအခြင်းအရာကို
ပြသောစကားတည်း။ ပုန၊ တဖန်။ အဟော သုဋ္ဌူတိ၊ ဟူသောစကားသည်။
တဿ ပမောဒနဿ၊ ကို။ ဗဟုလီကာရဒဿနံ၊ အကြိမ်များစွာပြုခြင်းကို
ပြသော စကားတည်း။ ပိယံ မနာပန္နိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ မနာပဂ္ဂဟ-
ဏေန၊ ဖြင့်။ ပါဠိယမ္ပိ၊ သုတ်ပါဠိတော်၌လည်း။ အတိပိယသဟာယကော၊
အလွန်ချစ်အပ်သော သူငယ်ချင်းမိတ်ဆွေကို။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
ဧကေ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။)

အတိတေတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ယေဝ အတ္တဘာဝေ၊ ၌သာလျှင်။ အတိတေ၊
၌။ အနာဂတေတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသော ဤပုဒ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊
တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဘဝန္တရဂတေ၊ ဘဝတပါး၌ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဗြဟ္မ-
ဝိဟာရဘာဝနာ၊ ပွားစေခြင်းသည်။ န ရူဟတိ၊ မရောက်။ ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့
ဖြစ်ခဲ့သော်။ အတိတာနာဂတေ၊ အတိတ်ကာလ၊ အနာဂတ်ကာလ၌။ ကထံ၊
သို့။ ရူဟတိ၊ ရောက်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာဌားအံ့။ အယံ၊ ဤ
အတိတ်ကာလ၊ အနာဂတ်ကာလ၌ ဗြဟ္မဝိဟာရကိုပွားစေခြင်းသည်။ န 'ဒေါ-
သော၊ အပြစ်မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အယံ၊ ဤသူသည်။ သော ဧဝ
ဒတ္ထော၊ ထိုဒတ္တပင်လျှင်တည်း။ သော ဧဝ တိဿော၊ ထိုတိဿပင်လျှင်တည်း။

ဣတိ။ သို့။ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နတာယ၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇမာနဘာဝေန၊
ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗတော၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
တည်း။ ပန၊ ဆက်၍မေးဦးအံ့ ။ အဿ၊ ထိုမုဒိတာပွားသောယောဂီ၏၊ ဝါ၊
အား။ အနာဂတော၊ အနာဂတ်ကာလ၌။ သမ္ပတ္တိ၊ စည်းစိမ်သည်။ ကထံ၊
အဘယ်ကြောင့်။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးငြား
အံ့။ အာဒေသာဒိတော ဝါ၊ တင်ကြို၍ အတပ်ဟောကြားခြင်းသည်အားဖြင့်
၎င်း။ (ဗေဒင်ဟောခြင်းမျိုးကိုရည်၏) ပစ္စုပ္ပန္နာယ၊ ပွန်ဖြစ်သော။ ပယောဂ-
သမ္ပတ္တိယာ၊ ကို။ အနုမာနတော ဝါ၊ နှိုင်းဆ ချင့်ချိန်သော အားဖြင့် ၎င်း။
လဒ္ဓါယ၊ ရအပ်သောစည်းစိမ်၏။ ဂဟေတဗ္ဗတော၊ ယူအပ် ယူထိုက် ယူနိုင်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ပိယပုဂ္ဂလေတိ၊ ကား။ သောဏ္ဏသဟာယသညိတော၊ သွမ်းဖျင်းဖော် သူငယ်
ချင်း ဟု ဆိုအပ်သော။ အတိပိယပုဂ္ဂလေ စ၊ ၌၎င်း။ ပိယပုဂ္ဂလေ စ၊ ၌၎င်း။
စ၊ ဆက်။ ဒုဝိဇ္ဇောပိ၊ သော။ သေ၊ ဤပိယပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။
ပိယဘာဝသမညတော၊ ပိယဒ၊ ဖြစ်ဟူသော တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပိယပုဂ္ဂ-
လောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ အနုက္ကမေနာတိ၊ ကား။ အတိပိယပုဂ္ဂလော၊
ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ ပိယပုဂ္ဂလော၊ ၎င်း။ မဇ္ဈတ္တော၊ ၎င်း။ ဝေရီ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။
စတူသု၊ ကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့တွင်။ ဧကေကသ္မိံ၊ ၌။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊
ကို။ ပဂုဏံ စ၊ ကျေပြန်သည်ကို၎င်း။ မုဒံ စ၊ နူးညံ့သည်ကို၎င်း။ ကမ္မနိယဉ္စ၊
အမှု၌ခန့်သည်ကို၎င်း။ ကတွာ၊ ၍။ သေသေသု၊ ကြွင်းသော ကောဋ္ဌာသတို့၌။
ဥပသံဟရဏာနုက္ကမေန၊ ကပ်၍ဆောင်ခြင်း အစဉ်အားဖြင့်။ စတူသု၊ ကုန်
သော။ ဇနေသု၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ သမစိတ္တတာဝ၊ ညီမျှသောစိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်
သည်သာလျှင်။ တောယ၊ ဤညီမျှသောစိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သီမာ၊ နယ်
ပယ်သိမ်သည်။ သမ္ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်စီး၏။ ဣတိ၊ ကတွာ၊ ဤသို့ ဝစနတ္ထပြု၍။
သီမာသမ္ဘေဒေါ၊ မည်သည်။ ကိဉ္ဇာပိ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ကားဖြစ်ပေ၏။
ပန၊ သော်လည်း။ ဘာဝနာယ၊ သည်။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအား
ဖြင့်။ ဗဟုသော၊ များစွာ။ ပဝတ္တမာနာယ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ပုရိမသိဒ္ဓံ၊
ရှေးဦးစွာပြီးသော သမစိတ္တတာကို။ ဟေတု၊ ကတွာ၊ အကြောင်းပြု၍။
ဣတရံ စ၊ ဤမှတစ်ပါးသော သီမာသမ္ဘေဒကိုလည်း။ ဖလံ၊ ကတွာ၊ အကျိုးပြု
၍။ သမစိတ္တတာယ သီမာသမ္ဘေဒံ ကတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။

၁-ကထံ ပန၊ ကသ္မာ (န စသည်ဖြင့် ဆိုရာ၌ ပန-ပုဒ်ကို ဝစနာလင်္ကာရ ဟူ၍လည်း
ယူအပ်၏။ သို့သော် အထက်ပါအတိုင်း အနက်ပေးခြင်းဖြင့် ပုစ္ဆာဝါကျ၊ စောဒနာဝါကျ
အသစ်တရပ်ဟု ရှင်းလင်းစွာ သိရခြင်းအကျိုးရှိ၏။

ယထာဝုတ္တသီမာဘာဝေါ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော နယ်ပယ်သိမ်၏မရှိခြင်းသည်။ သီမာသမ္ဘေဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့် သမစိတ္တတာယ သီမာသမ္ဘေဒံ ကတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သေသံ၊ သော။ ယံ၊ အကြင် ပုဒ်ကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုပုဒ်သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ တည်း။

ဥပေက္ခာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၂၆၁။ ဥပေက္ခာဘာဝနန္တိ၊ ကား။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနံ၊ ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတုတ္ထဗြဟ္မဝိဟာရော၊ သည်။ ပုရိမဗြဟ္မဝိဟာရတ္တယ- နိဿန္ဓော၊ ရှေး၌ဖြစ်သော ဗြဟ္မဝိဟာရသုံးပါးအပေါင်း၏ အကျိုးဆက်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မေတ္တာဒီသု ပဋိလဒ္ဓတိကစတုက္ကဇ္ဈာနေ- နာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဂုဏတတိယဇ္ဈာနာတိ၊ ကား၊ သုဘာဝိတံ၊ ကောင်း စွာ ပူးစေအပ်ပြီးသော။ ဝသီဘာဝံ၊ သို့။ ပါပိတံ၊ ရောက်စေအပ်ပြီးသော စွာန်သည်။ ပဂုဏံ၊ မည်၏။ တထာရူပါ၊ ထိုသို့ပဂုဏသဘောရှိသော။ တတိယ- ဗြဟ္မဝိဟာရဇ္ဈာနတော၊ မှ။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ အပ္ပဂုဏံ၊ မလေ့လာ မကျေပြန်သော စွာန်သည်။ ဥပရိစွာနဿ၊ ၏။ ပဒဋ္ဌာနံ၊ နီးသောအကြောင်း သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။) စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပဂုဏ- တတိယဇ္ဈာနာ-ဟူသောပုဒ်၌။ စတုက္ကနယဝသေန၊ စတုက္ကနည်း၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ တတိယဂုဟဏံ၊ တတိယစွာန်ကို ယူခြင်း ဆိုခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) သုခိတာ ဟောန္တုတိအာဒိဝသေနာတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒုက္ခာ ဟောန္တုတိ ဝေမာဒီနံ၊ ဤသို့အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ သိမ်းယူရေတွက်ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ [၃၇၅] မမာယနံ၊ ငါ၏ဥစ္စာဟုပြုခြင်းသည်။ ဝါ၊ မြတ်နိုးခြင်းသည်။ (မမ ဣဒံ မမံ၊ မမန္တိ ကရဏံ မမာယနံ-ဟု ပြု) မမတ္တကရဏံ၊ ငါ၏ဥစ္စာအဖြစ်ကို ပြုခြင်းသည်။ ဝါ၊ မြတ်နိုးခြင်းကိုပြုခြင်းသည်။ သတ္တကေလာယနံ၊ မည်၏။ တထာ၊ ထိုသို့ မြတ်နိုးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ မနသိကာရေန၊ နှင့်။ ယောဂေါ၊ ယှဉ်ခြင်းသည်။ သတ္တကေလာယနမနသိကာရယုတ္တတ္တံ၊ မည်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ သတ္တကေလာယနမနသိကာရနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ။မေတ္တာဒီနံ၊ တို့၏။ (အာသန္နဝုတ္တိတာယ-တွင် တာ-ပစ္စည်း၌စပ်) ရာဂဂေဟသိတဒေါမနဿ- သောမနဿာနံ၊ ရာဂ, ဂေဟသိတဒေါမနဿနှင့် ဂေဟသိတသောမနဿတို့အား၊ ဝါ၊ တို့နှင့်။ အာသန္နဝုတ္တိတာယ၊ နီးသောဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ပဋိဿာနနယသမိပစာရိတာ၊ မုန်းခြင်းချစ်ခြင်းတို့၏အနီး၌ ကျက်စားသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ သုခိတာ၊ ချမ်း သာနှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ ဒုက္ခတော၊ မှ။

မုစ္ဆန္တု၊ လွတ်စေကုန်သတည်း။ မောဒန္တု၊ ဝမ်းမြောက်စေကုန်သတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဟိတေသိတဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ အစီးအပွါးကိုလိုလားသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ တိဿန္တမ္ပိ၊ သုံးပါးသော မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာတို့၏လည်း။ အနုနယဿ၊ ချစ်ခြင်းအား၊ ဝါ၊ ။ ။ ။ အာသန္နစာရိတာ၊ အနီး၌ ကျက်စားသည်၏အဖြစ်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ။) စ၊ ဆက်။ တဗ္ဗိပရိယာယေ၊ ထိုသုခိတဘာဝစသည်မှ ပြောင်းပြန်ဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ (ပါဌသေသ ဟောတိ၌ စပ်) လောဟိတပုကောပေ၊ သွေး၏ပျက်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ပုဗ္ဗော၊ ပြည်သည်။ (လဒ္ဓေါကာသော) ဝိယ၊ ရအပ်သော အခွင့်ရှိသကဲ့သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤမေတ္တာကရုဏာမုဒိတာတို့၌။ ပဋိသံ၊ ဒေါသသည်။ လဒ္ဓေါကာသမေဝ၊ ရအပ်သောအခွင့်ရှိသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိသေသေန၊ အထူးမမှတ် သာမညအားဖြင့်။ တာသံ၊ ထိုမေတ္တာကရုဏာမုဒိတာတို့၏။ ပဋိသန္နနယသမိပစာရိတာ၊ မုန်းခြင်း ချစ်ခြင်းတို့၏အနီး၌ ကျက်စားသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ။ ။ ။

သောမနဿယောဂေန သြဋ္ဌာရိကတ္တာတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ တတိယဇ္ဈာနဿ၊ ။ ။ ။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ။ ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတော၊ ထိုတတိယဈာန်မှ။ ဝုဋ္ဌိတဿ၊ ထသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဣဒံ အာဒိနဝဒဿနံ၊ ဤအဖြစ်ကိုမြင်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ။ ။ တနည်း။) ဣဒံ၊ ဤစကားသည်။ တတော၊ ထိုတတိယဈာန်မှ။ ဝုဋ္ဌိတဿ၊ ထသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အာဒိနဝဒဿနံ၊ အပြစ်မြင်ခြင်းကို ပြသောစကားတည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ မေတ္တာဒိဝသေန၊ အားဖြင့်။ သြဋ္ဌာရိကဘာဝေ၊ ရုန့်ရင်းသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုစ္စမာနေ၊ သော်။ ဝိတက္ကဝိစာရပိတိယောဂေနဝ၊ ဝိတက်ဝိစာရပိတိတို့နှင့်ယှဉ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ သြဋ္ဌာရိကတာ၊ ကို။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဆိုအပ်ဆိုသင့် ဆိုထိုက်သည်။ သိယာ၊ ။ ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တာဟိပိ၊ ထိုဝိတက်ဝိစာရပိတိတို့နှင့်လည်း။ တာသံ၊ ထိုမေတ္တာကရုဏာ မုဒိတာတို့၏။ သမာယောဂသမ္ဘာဝတော စ၊ ယှဉ်ခြင်း၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ (သိဟိန္ဒမ္ပိ အချို့မြန်မာမူတို့နှင့် အညီပင်ဖြစ်သည်) ဥပေက္ခာယ၊ ။ ။ ။

၁-မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာသာမညကို ရည်၍ အကြောင်းပြသည်မဟုတ်၊ တတိယဈာန် ဝိသေသကိုသာရည်၍ အကြောင်းပြသည်ဟု ဆိုလို၏။

၂-မေတ္တာစသည် သာမညကိုရည်လျှင် အဘယ်သို့ ဆိုသင့်ပါသနည်း?ဟု မေးဖွယ်ရှိ၍ မေတ္တာဒိဝသေန ပန-စသည်မိန့်။

၃-ယောဂနေဝ-အရာ၌ ယောဂနေပိ-ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်းသည်။ ယှဉ်ခြင်းဖြင့်လည်း။ ယှဉ်ခြင်းကြောင့်လည်း-ဟု အနက်ပေးရာ၏။

တဒဘာဝတော စ၊ ထိုဝိတက်ဝိစာရပီတိတို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ န ဝတ္ထုဗ္ဗာ၊ ထိုသို့ မဆိုသင့်ပြီ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတိယဇ္ဈာနိကာနိယေဝ၊ တတိယဈာန်နှင့်ယှဉ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ မေတ္တာဒီနံ၊ တို့ကို။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ တံတံဈာနသမတိက္ကမေနေဝ၊ ထိုထိုဈာန်ကိုကျော်လွန်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ တံတံဈာနိကာ၊ ထိုထိုဈာန်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ မေတ္တာဒယောပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဝါ၊ တို့သည်လည်း။ သမတိက္ကန္တာ ဝေ နာမ၊ ကျော်လွန်အပ်ကုန်ပြီးသာလျှင်မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (စ၊ ဆက်။) ဈာနသမညေန၊ ဈာန်ဟူသောတူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ဈာန်ချင်းတူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ဝေါဟာရမတ္တံ) ဝိယ၊ ဈာန်ဟူသော ဝေါဟာရမျှကဲ့သို့။ မေတ္တာဒိသာမညေန၊ မေတ္တာစသည်တို့၏ တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ မေတ္တာစသည်ချင်း တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေါဟာရမတ္တံ၊ မေတ္တာစသော ဝေါဟာရအမည်မျှသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ၂ ပုရိမာသ္မတိ၊ ကား။ မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာသု၊ တို့၌။ သန္တဘာဝတောတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တံ၊ ပ။ ဘာဝတော၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော သတ္တကေလာယန အစရှိသော မငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဥပေက္ခာယ၊ ၏။ သန္တဘာဝတော၊ ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စ၊ ဆက်။ သန္တဘာဝတောတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ နိဒဿနမတ္တံ၊ နိဒဿနမျှဟူ၍။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ သုခုမတာ၊ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်၎င်း။ ပဏီတတာ၊ မှန်မြတ်သည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဝိဒူရကိလေသတာ၊ ဝေးသော ကိလေသာရှိသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဝိပုလဖလတာ၊ ပြန့်ပြောသော အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ ဝေမာဒယောပိ၊ ဤသို့ အစရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဥပေက္ခာယ၊ ၏။ အာနိသံသာ၊ တို့ကို။ ဒဠဗ္ဗာ၊ ၏။ ပကတိမဇ္ဈတ္တောတိ၊ ကား။ ကိဉ္စိ ကာရဏံ၊ ကို။ အနုပေက္ခိတော၊ မငဲ့မှု၍။ ပကတိယာ သဘာဝေနေဝ၊ ပကတိပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ ဣမဿ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ဥဒါသိနပက္ခေ၊ လျစ်လျူအဖို့၌။ ဌိတော၊ တည်သော သူသည်။ အဇ္ဈုပေက္ခိတောတိ၊ ကား။ အတ္တနာ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ ကတကမ္မဝသေနေဝ၊ ပြုအပ်သောကံ၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ အယံ အာယသ္မာ၊ ဤအသျှင်သည်။ အာဂတော၊ လာခဲ့၏။ ဂစ္ဆတိ စ၊ သွားလည်း သွား၏။ ဝါ၊ သွားရလတုံ။ တံပိ၊ သင်သည်လည်း။ အတ္တနာ၊ တိုင်။ ကတကမ္မဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။

၁-တတိယဈာန်၌ မေတ္တာစသည်ကို ပဌမ ဒုတိယဈာန်တို့၌ကဲ့သို့ပင် မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာဟူ၍သာလျှင် ခေါ်ရသည်မဟုတ်လောဟု မေးဖွယ်ရှိပြန်၍ ဈာနသမညေန ဝိယ စ-ဤသို့စသည်ကိုမိန့်။ ဝါကျာရမ္မဇောတက စ-နိပါတ်နှင့်တကွ ရှိသင့်၏။

၂-သောမနဿ-နှင့် ဥပေက္ခာ-တို့၌ အာဒိနဝ-နှင့် အာနိသံသတို့ကို နှိုင်းယှဉ်၍ပြသော စကားဖြစ်သောကြောင့် ဤ၌ ဋီကာဆရာ၏ စိစစ်ချက်များ လိုမည်မထင်ပေ။

အာဂတော၊ လာခဲ့၏။ ဂစ္ဆသိ စ၊ ၏၊ ဝါ၊ လတံ။ တဿ၊ ထိုအသျှင်အား။
 တဝ၊ သင်၏။ ပယောဂေန၊ လုံ့လပယောဂဖြင့်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ သုခံ၊
 သုခကို။ ဥပနေတုံ ဝါ၊ ဆောင်ပေးခြင်းငှါသော်၎င်း။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ အပနေတုံ ဝါ၊
 ပယ်ရှားခြင်းငှါသော်၎င်း။ န လဗ္ဘာ၊ မရအပ် မရနိုင်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။
 မေတ္တာယနာဒိနာ၊ မေတ္တာပွားခြင်း စသည်ဖြင့်။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ယဒိဒံ-ယံ ဣဒံ
 ကေလာယနံ၊ အကြင်အမြတ်တန်းပြုခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေ၊ ဤအမြတ်
 တန်းပြုခြင်းသည်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ အနုဇ္ဇကမ္ပံ၊ မဖြောင့်
 မတ်သောအမှုတည်း။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ သဗ္ဗသတ္တေသု၊ တို့၌။ ယဒိဒံ-
 ယာ အယံ မဇ္ဈတ္တတာ၊ အကြင်အလယ်အလတ်သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။
 (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ အဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ၊ ကုန်သော။ အရိယေဟိ၊ အရိယာ
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဂတမဂ္ဂေါ၊ သွားအပ်သောလမ်းတည်း။ အပဏ္ဏကပဋိပဒါ-
 ဘူတော၊ မချွတ်မယွင်းသော အကျင့်ဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ဣတိ ဧဝံ သို့။ ပဋိပက္ခ-
 ဇီဂုစ္ဆာမုခေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို စက်ဆုပ်ခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ မဇ္ဈတ္တ-
 တာယ၊ အလယ်အလတ်သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်၌။ သမုပဇာတဂါရဝဗဟုမာ-
 နာဒရော၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော လေးစားခြင်း၊ များစွာမြတ်နိုးခြင်း ရှိသည်
 ဖြစ်၍။ တံ ပုဂ္ဂလံ၊ ထိုမဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပုနပျုနံ၊ လဲ။ အဇ္ဈပေက္ခတိ၊ လျစ်လျူ
 ရှု၏။ တတ္ထ စ၊ ထိုမဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း။ သဝိသေသံ၊ အသူးနှင့်တကွသော။
 ဥပေက္ခံ၊ ကို။ ပစ္စုပဋ္ဌပေတိ၊ ရှေးရှုထင်စေ၏။ ဝါ၊ ရှေးရှုဖြစ်စေ၏။ တထာ၊
 အရာအားဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇတော၊ ကျင့်သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။
 ပကတိယာပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ ဥဒါသိနတ္တာ၊ လျစ်လျူ၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာ-
 တိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ တတ္ထ၊ ထိုမဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌။ မဇ္ဈတ္တတာ၊ သည်။
 [၃၇၆] သဏ္ဌာတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ ဘာဝနာဗလေန၊ ဖြင့်။ နိဝရဏာနိ၊
 တို့ကို။ ဝါ၊ တို့သည်။ ဝိက္ခမ္ဘိတာနေဝ၊ ခွဲအပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဝါ၊ ကွာကုန်
 သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ သန္နိသိန္နာ ဧဝ၊
 ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ ထိုယောဂီ
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံ ဥပေက္ခံ၊ ကို။ ပိယပုဂ္ဂလာဒိသု၊ တို့၌။ ဥပသံဟရတိ၊ ကပ်၍
 ဆောင်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာ။ ပ။ ပိယပုဂ္ဂလာဒိသုတိ၊ ဟူ၍။
 အာဟ၊ ၏။ ဧကံ ပုဂ္ဂလန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ကေ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။
 ဣတ္ထေကေ အဘိဝဒန္တိတိအာဒိသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ အညတ္ထော၊ အညအနက်
 ရှိ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဧကံ ပုဂ္ဂလံ-ဟူသောပါဌ်၌။ ကေဝစနေနေဝ၊ ကေဝစ
 အံ-ဝိဘတ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ သင်္ချာဝိသေသော၊ တယောက်ဟူသော သင်္ချာအထူး
 သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီး၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အညံ၊ တပါးသော။ (ဧကံ-၏အနက်
 ကို ပြ၏) ဧကံ ပုဂ္ဂလံ။ တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ပုဂ္ဂလံ-၏အနက်ကို ပြ၏) ဣတိ
 အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဧကံ ပုဂ္ဂလံ-ဟူသောပါဌ်၌။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ဧကံ

ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ အတ္တနံ၊ ကိ။ နိဝတ္တေတိ၊ နှစ်စေ၏။ နေဝ မနာပန္နိ
ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ပိယပုဂ္ဂလဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အတိပိယသဟာယကဉ္စ၊ ကို၎င်း။
နိဝတ္တေတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အတ္တနမ္ပိ၊ မိမိကိုယ်ကိုလည်း။ (နိဝတ္တေတိ၊ ၏။)
(ကသ္မာ၊ ကား။) အတ္တနိ၊ ဌ်။ အမနာပတာယ၊ အမနာပ အဖြစ်၏။ အဘာ-
ဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ (ဤ အတ္တနမ္ပိ-ကိုလည်း စဉ်းစားသင့်၏)
န အမနာပန္နိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အပ္ပိယံ စ၊ ကို၎င်း။ ဝေရီပုဂ္ဂလံ စ၊ ကို၎င်း။
နိဝတ္တေတိ၊ ၏။ ပါရိသေသတော၊ ထက်ဝန်းကျင် ကြွင်းကျန်သောအားဖြင့်။
မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂလဿ၊ ကိ။ ဂဟဏံ၊ သည်။ အာပန္နံ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကံ။ပ။
မနာပန္နိ ဣမိနာ၊ ပါဌ်ဖြင့်။ အတ္တနော စ၊ ကို၎င်း။ ပိယာဒိနဉ္စ၊ တို့ကို၎င်း။
ပဋိက္ခေပမုခေန၊ ပယ်မြစ်ခြင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဥဒါသိနပုဂ္ဂလံ၊ ကိ။
ဒဿေတိ၊ ၏။

ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ကား။ ယုဿ ပကတိမဇ္ဈတ္တောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အနန္တရံ၊
အခြားမဲ့၌။ ဝုတ္တေန၊ ခဲ့သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ။အတ္တသိနေဟဿ၊ မိမိကိုယ်၌
ချစ်ခြင်း၏။ ဗလဝဘာဝတော၊ အားကြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေရီတောပိ၊
ဝေရီပုဂ္ဂိုလ်ထက်လည်း။ အတ္တနိ၊ ဌ်။ မဇ္ဈတ္တတာယ၊ ၏။ ဝါ၊ ကိ။ ဒုရူပ-
သံဟာရတ္တာ၊ ကပ်၍ ဆောင်နိုင်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣမေသု စ အတ္တနိ
စာတိ၊ ဟူ၍။ အတ္တာ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပထဝီ-
ကသိဏေ ဝုတ္တနယေနောတိ၊ ကား။ အယံ။ပ။ ပစ္စတ္တိကာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။
ပထဝီကသိဏေ၊ ဌ်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌ်။ ပဂုဏ။ပ။
ဝုဋ္ဌာယာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်
ခဲ့ပြီ။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်ကုန်သော။ တီသု ဗြဟ္မဝိဟာရေသု
စ၊ တို့၌၎င်း။ စတုတ္ထဗြဟ္မဝိဟာရေ စ၊ ဌ်၎င်း။ အာဒိနဝါနိသံသဒဿနဝသေန၊
အပြစ်နှင့်အကျိုး အာနိသင်တို့ကို ပြသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
ဣဒံ ပန၊ ဤ(ပထဝီကသိဏေ ဝုတ္တနယေနော-ဟူသော) စကားသည်ကား။
တတိယဇ္ဈာနေ၊ ဌ်။ အာဒိနဝံ စ၊ ကို၎င်း။ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ၊ ဌ်။ အာနိသံသံ စ၊
ကို၎င်း။ ဒိဿာ၊ ၍။ စတုတ္တာဓိဂမာယ၊ စတုတ္ထဈာန်ကိုရခြင်းငှါ။ ယောဂံ၊
အားထုတ်ခြင်းကို။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ စတုတ္ထဇ္ဈာနဿ၊ ၏။
ဥပ္ပဇ္ဇနာကာရဒဿနံ၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာကို ပြသော စကားတည်း။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုပထဝီကသိဏ်း၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့သောစကားကို။ (ယောဇေ-

၁-ဧကံ-ကို အည အနက်ကြံခြင်းသည် ဘုရားအလို ကျ-မကျ စဉ်းစားသင့်၏။ အကြောင်း
မူကား ဧကံ ပုဂ္ဂလံ-ကား ဥပမာနု၊ သဗ္ဗေ သတ္တေ-ကား ဥပမေယျ ဖြစ်သောကြောင့်
တည်း။

တဗွံ-၌စပ်။ တနည်း) ဝုတ္တံ၊ သော။ ပထဝီသဗ္ဗံ၊ ကိ။ အပနေတွာ၊ ပယ်၍။
တဒေဝ။ ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ငါ။

ပထဝီကသိကာဒိသုတိ (တ္ထေ)၊ ဤပါဌ်၌။ အာဒိ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ သေသ-
ကသိကာနိ စ၊ တို့ကို၎င်း။ အဿာသပဿာသနိမိတ္တဉ္စ၊ ကို၎င်း။ သင်္ဂဏှာတိ၊
ငါ။ ကသိကာနာပါနေသု၊ ကသိုဏ်းနိမိတ်၊ အာနာပါနနိမိတ်တို့၌။ ဥပ္ပန္နဿ၊
သော။ တတိယဇ္ဈာနဿပိ၊ ဈာန်၏လည်း။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရေန၊ ရဈာန်
နှင့်။ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာဒိတာယ၊ ဈာန်အစရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သဘာဂတာ၊
သဘောတူသည်၏အဖြစ်သည်။ ကာမံ အတ္ထေဝ၊ အကယ်၍ကား ရှိသည်သာ
လျှင်တည်း။ ပန၊ သော်လည်း။ တံ၊ ထိုရူပါဝစရဈာန် စသည်၏အဖြစ်ဖြင့်
သဘောတူသည်၏အဖြစ်သည်။ အာရမ္မဏဿ၊ ငါ။ ဝိသဒ္ဓိသတာယ၊ မတူသည်
၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အကာရဏံ၊ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရကို ရခြင်း၏အကြောင်း
မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာရမ္မဏဝိသဘာဂတာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ငါ။
စ၊ စောဒနာဦးအံ့။ ကသိကာဒိဘာဝနာ၊ သည်။ အညထာဝ၊ တပါးသော
အပြားအားဖြင့်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ငါ။) ဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာ၊ သည်။
အညထာ(ဝေ)၊ သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ငါ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘာဝနာဝသေ-
နာပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ ယထာဝုတ္တဇ္ဈာနာနံ၊ ဆိုခဲ့တိုင်းသော ဈာန်တို့၏။
ဝိသဒ္ဓိသတာ၊ မတူသည်၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထေဝ နန၊ လော။ ဣတိ၊ နာဌား
အံ့။ တေ၊ ဤစကားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဘာဝနာ-
ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိသဒ္ဓိသတာ၊ သည်။ အနုပ္ပတ္တိယာ၊ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရ
မဖြစ်ခြင်း၏။ ဧကန္တိကံ၊ ဧကန်ဖြစ်သော။ ကာရဏံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။
တထာ-တံ ဝစနံ၊ ကိ။ ဟိ၊ ချဲ့။ [၃၇၇] မေတ္တာဒိဘာဝနာ၊ သည်။ အညထာဝ၊
ဖြင့်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ငါ။) ဥပေက္ခာဘာဝနာ၊ သည်။ အညထာ(ဝေ)၊
လျှင်။ (ဟောတိ၊ ငါ။) တထာပိ၊ သော်လည်း။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ယထာ-
ပဝတ္တိတံ၊ အကြင်အကြင် ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော။ ဟိတေသိတာဒိအာကာရံ၊ စီးပွား
ကို အလိုရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသော အခြင်းအရာကို။ ဗျတိရေကမုခေန၊ ဆန့်
ကျင်ဖက် ပြန်လှန်ခြင်းကို ပခာနပြုသဖြင့်။ အာမသန္တိ၊ သုံးသပ်လျက်။ တတော၊
ထိုမေတ္တာ စသည်တို့မှ။ ဝိနိဝတ္တမာနုဇ္ဈပေန၊ ဆုတ်နစ်သောသဘောရှိသော။
အဇ္ဈုပေက္ခနာကာရေန၊ လျစ်လျူရှုသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဗြဟ္မဝိဟာ-
ရုပေက္ခာ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ငါ။ တထာ ဟိ-တတော ဝေ၊ ပင်လျှင်။ ကမ္မဿကာ။ ပ။
ဘဝိဿန္တိတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတံ့။ စ၊
သည်မျှသာမကသေး။ ဧတ္ထေ၊ ဤမေတ္တာဈာန်စသည်တို့၌။ အာရမ္မဏသဘာ-
ဂတာပိ၊ အာရုံအားဖြင့် သဘောတူသည်၏အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ငါ။
ဣတိ၊ ကြောင့်။ မေတ္တာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဋိလဒ္ဓတတိယဇ္ဈာနဿ၊ ရအပ်သော

တတိယဈာန်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရော၊ သည်။ ဣဇ္ဈိတိ၊
ပြည့်စုံ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ မေတ္တာဒိသုတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊
ထိုပါဌ်၌။ မေတ္တာဒိသုတိ၊ ကား။ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေသု၊ ပြီးစေအပ်ကုန်သော။
မေတ္တာဒိသု၊ တို့၌။ မေတ္တာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊
မေတ္တာဒိသု-ဟူသောပါဌ်၏အနက်တည်း။ သေသံ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။
ဝုတ္တနယမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။

ပကိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ

၂၆၂။ ဗြဟ္မုတ္တမေနာတိ ဣတ္ထ၊ ပါဌ်၌။ သမ္မုတိဗြဟ္မာနော၊ သမ္မုတိဗြဟ္မာ
တို့၎င်း။ ဥပပတ္တိဗြဟ္မာနော၊ တို့၎င်း။ ဝိသုဒ္ဓိဗြဟ္မာနော၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။
ဗြဟ္မာနော၊ ဗြဟ္မာတို့သည်။ တိဝိဓော၊ ကုန်၏။

ဟိ၊ ချဲ့။ ကောသိယ၊ ကောသိယနွယ်ဖွား အရှင်ပုဏ္ဏား။ သမ္ဗန္ဓံ၊
ပြည့်စုံကောင်းမွန်သော။ သာလိကေဒါရံ၊ သလေးစပါးခင်းလယ်ကို။
သုဝါ၊ ကျေးတို့သည်။ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ စားကုန်၏။ ဗြဟ္မေ၊ အရှင်ကောသိယ
ပုဏ္ဏား။ တေ၊ သင့်အား။ (အဟံ၊ သည်။) ပဋိဝေဒေမိ၊ တိုင်ကြား
ပါ၏။ နေ၊ ထိုကျေးတို့ကို။ ဝါရေတုံ၊ တားမြစ်ခြင်းငှါ။ (အဟံ၊ သည်။)
န ဥဿဟေ - န ဥဿဟာမိ၊ မစွမ်းနိုင်ပါ။ (ဣတိ စ၊ ဤသို့၎င်း။)

မဟာဗြဟ္မေ၊ ဗြဟ္မာကြီး၊ ဝါ၊ အရှင်ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကြီး။ ပရိဗ္ဗဇ၊
အရပ်တပါးသို့ လှည့်လည်သွားလော့။ အညေ၊ ဤမင်းမှတစ်ပါးကုန်
သော။ ပါဏိနောပိ၊ သတ္တဝါတို့သည်လည်း၊ ဝါ၊ လူတို့သည်လည်း။
ပစန္တိ၊ ချက်ကြပါကုန်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့၎င်း။

ဝေမာဒိသု၊ ကုန်သောပါဌ်တို့၌။ ဗြဟ္မ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ သမ္မုတိဗြဟ္မာနော၊
တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။

ဗြဟ္မေ၊ သဟမ္ပတိဗြဟ္မာ။ ယေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သောတ-
ဝန္တော၊ ပညာတည်းဟူသောနားရှိကုန်၏။ (တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။)
သဒ္ဓံ၊ သဒ္ဓါတရားတည်းဟူသောခွက်ကို။ ပမုဉ္ဇန္တု၊ လွှတ်၍ ခံယူစေကုန်
သတည်း။ (တနည်း) သဒ္ဓံ၊ သဒ္ဓါတရားတည်းဟူသောလက်ကို။
ပမုဉ္ဇန္တု၊ ဖြန့်၍ ခံယူစေကုန်သတည်း။ တေသံ၊ ထိုပညာနားရှိကုန်သော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက်။ အမတဿ၊ နိဗ္ဗာန်၏။ ဒွါရာ၊
တံခါးတို့ကို။ (မယာ၊ ငါဘုရားသည်။) အပါရုတာ၊ ဖွင့်အပ်ကုန်ပြီ။
ဝိဟိံသသညိ၊ ပင်ပန်းအံ့ဟုအမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဂုဏံ၊ လေ့လာ

ကျေပြန်သော။ ပဏိတံ၊ မွန်မြတ်သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ မနုဇေသု၊ လူတို့၌။
န ဘာသိ၊ မဟောခဲ့သတည်း။ ဝါ၊ မဟောအံ့ဟု ဆင်ခြင်ခဲ့သတည်း။
ဣတိ စ၊ ဤသို့၎င်း။

အထ ခေါ၊ ၌။ သဟမ္ပတိ၊ တိမည်သော။ ဗြဟ္မာ၊ သည်။ ဣတိ စ၊
သို့၎င်း။ ဝေမာဒိသု၊ တို့၌။ ဗြဟ္မ-သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဥပပတ္တိဗြဟ္မာနော၊ တို့ကို။
ဝုတ္တု၊ ကုန်၏။ ဗြဟ္မစက္ကံ၊ မြတ်သောဒေသနာစက်ကို။ ပဝတ္တေတိ၊ လည်စေ၏။
ဣတိအာဒိဝစနတော၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ အရိယ-
ဓမ္မော၊ စင်ကြယ်မြင့်မြတ်သောတရားကို။ ဗြဟ္မန္တိ၊ ဗြဟ္မဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
တတော၊ ထိုစင်ကြယ်မြင့်မြတ်သော ဗြဟ္မမည်သောတရားမှ။ နိဗ္ဗတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ အရိယာ၊
တို့သည်။ ပရမတ္ထဗြဟ္မတာယ၊ ဗြဟ္မာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ၏အဖြစ်ဖြင့်။
ဝိသုဒ္ဓိဗြဟ္မာနော နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဝိသေသတော ပန၊ ဖြင့်ကား။ “ဘိက္ခဝေ၊
တို့။ ဗြဟ္မာတိ ဧတံ၊ ဗြဟ္မာဟူသောဤအမည်သည်။ တထာဂတဿ၊ ၏။ အဓိ-
ဝစနံ၊ တည်း။” ဣတိ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓေဝကော၊ သော။ လောကော၊
၌။ ဗြဟ္မဘူတေဟိ၊ မြင့်မြတ်စင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဂုဏေဟိ၊
တို့ဖြင့်။ ဥက္ကံသပါရမိပုတ္တိတော၊ အလွန်အကဲ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥတ္တမဗြဟ္မာ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဗြဟ္မာနံ၊
တို့တွင်၊ ဝါ၊ တို့ထက်။ ဥတ္တမော၊ မြတ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဗြဟ္မာ စ၊
ဗြဟ္မာလည်းဟုတ်၏။ သော၊ ထိုဗြဟ္မာဟူသည်။ ဥတ္တမော စ၊ မြတ်သည်လည်း
ဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ [၃၇၈] ဗြဟ္မုတ္တမော၊ မည်၏။ ဘဂဝါ၊ ကို။
(လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တေန၊ ထိုဗြဟ္မုတ္တမမည်သော ဘုရားမြတ်စွာသည်။ သော၊ ပ။
စေတသာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်၌၊ ဝါ၊
ထိုထိုသုတ္တန်၌။ ဝေနေယျာနံ၊ တို့အား။ ကထိတေ ဒေသိတေ၊ ဟောကြား
တော်မူအပ်ကုန်သော။ ဣတိတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ယထာဝုတ္တေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့
တိုင်းသော။ ဘာဝနာက္ခမေန စေတ၊ အစဉ်အားဖြင့်၎င်း။ အတ္ထဝဏ္ဏနာက္ခ-
မေန စ၊ အနက် အပွင့် အစဉ်အားဖြင့်၎င်း။ ဝိဒိတော ဇာနိတော၊ ၍။ ပက်ဏ္ဍက-
ကထာပိ ဝိညေယျာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ ဝိယ၊ ၌ကဲ့သို့။ အသာဓာရဏံ၊ မဆက်ဆံ
သော။ တံတံဗြဟ္မဝိဟာရပဋိနိယတမေဝ၊ ထိုထိုဗြဟ္မဝိဟာရ၌ အသီးအသီး
ကိန်းသေသတ်မှတ်အပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ အဂ္ဂဟေတု၊
မယူမူ၍။ သာဓာရဏဘာဝတော၊ ဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊
ထိုထိုဗြဟ္မဝိဟာရတို့၌။ ပက်ဏ္ဍကံ၊ ပြုံးပြုံးရောနှောသော။ ဝိသုဒ္ဓံ၊ ပျံ့နှံ့သော။
အတ္ထံ၊ ကို။ ဂဟေတု၊ ၍။ ပဝတ္တိတ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ပက်ဏ္ဍကကထာပိ၊
ကိုလည်း။ ဝိဇာနိတဗျာ၊ ၏။

မေဇ္ဇတိတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ (နိဒ္ဒိသတိ-၌စပ်) ဓမ္မတော၊ သဘာဝဓမ္မမှ။ အညဿ၊ တပါးသော။ ကတ္တု၊ ကတ္တားကို။ နိဝတ္တနတ္ထံ၊ နှစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ ဓမ္မမေဝ၊ ပရမတ္ထသဘောတရားကိုပင်လျှင်။ ကတ္တာရံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ နိဒ္ဒိသတိ၊ ၏။ သိနိယတိတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပုဒ်၌။ (သိနေဟနံ ဒဠဗ္ဗံ-၌စပ်) သတ္တေသု၊ တို့၌။ ဗျာပဇ္ဇနဝသေန၊ ပျက်စီးသည်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ပြစ်မှားသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ လူ့ဘာဝဿ၊ ခြောက်တပ်သည်၏အဖြစ်၏။ ပဋိပက္ခဘူတံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ဉာဏ်လျှင် ရှေ့သွားရှိသော။ ဟိတာကာရပုဝတ္တိဝသေန၊ အကျိုးစီးပွားကိုကျင့်သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သိနေဟနံ၊ ချစ်ခြင်းကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ တဏှာယနဝသေန၊ ဆာလောင်တပ်မက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (သိနေဟနံ၊ ကို။) န (ဒဠဗ္ဗံ)၊ မမှတ်အပ်။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုဆာလောင်တပ်မက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ချစ်ခြင်းသည်။ မောဟပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ သော။ လုဗ္ဗနသဘာဝံ၊ လိုချင်မက်မောခြင်းသဘောရှိ၏။ ဣဒံ ပန၊ ဤဟိတာကာရပုဝတ္တိ၏အစွမ်းအားဖြင့် ချစ်ခြင်းသည်ကား။ အဒုဿနသဘာဝံ၊ မပြစ်မှားခြင်းသဘောရှိ၏။ အလောဘသမ္ပယုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ စောဒနာဦးအံ့။ တဏှာသိနေဟောပိ၊ တဏှာဟူသောချစ်ခြင်းသည်လည်း၊ ဝါ၊ တဏှာဖြင့်ချစ်ခြင်းသည်လည်း။ ဗျာပါဒ-ဝိရောဓီ၊ ဗျာပါဒနှင့်ဆန့်ကျင်သည်။ ဟောတိ နန၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တေန၊ ထိုဗျာပါဒနှင့်။ သဟာနဝဠာနတော၊ တကွမတည်ခြင်းကြောင့်တည်း။ (ဣတိ၊ ငြားအံ့။) တေန၊ ထိုဗျာပါဒနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဧကသ္မိံ စိတ္တေ၊ ၌။ ယဒိပိ န ပဝတ္တတိ၊ အကယ်၍ကားမဖြစ်ပေ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် မဖြစ်သော်လည်း။ (သော၊ ထိုတဏှာသိနေဟသည်။) အပ္ပဟာယကတော၊ ဗျာပါဒကို မပယ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိရောဓီ၊ ဗျာပါဒနှင့် ဆန့်ကျင်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ မေဇ္ဇတိ၊ ချစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မိတ္တော၊ မည်၏။ ဟိတဇ္ဈာသယော၊ အစီးအပွား၌ လိုလားခြင်းရှိသော။ ခန္ဓပ္ပဗန္ဓော၊ ခန္ဓာအစဉ်ကို ရ၏။ တပ္ပရိယာပန္နတာယ၊ ထိုခန္ဓာအစဉ်၌ အကျိုးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မိတ္တေ၊ ချစ်တတ်သောခန္ဓာအစဉ်၌။ ဘဝါ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ အာရမ္မဏဘူတေ၊ သော။ မိတ္တေ ပိယေ၊ ချစ်အပ်သော။ ဗုဒ္ဓိလော၊ ၌။ ဘဝါ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ သော ပဝတ္တိ၊ ဤချစ်ခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ မိတ္တဿ၊ ချစ်တတ်သောသူ၏။ မေဇ္ဇနဝသေန၊ ချစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တိ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

။ဣတ ဣတ ။ဝိငကြခမ်းပါး
။ငယာနောတိပွ၏။ ဣတိပေကြောင့်။ ကရုဏာ၊ မည်၏။ ကိံ နိမိတ္တံ၊ အဘယ်ကိစ္စကြောင့်ကြောင့်။ ကေသံ၊ အဘယ်သူတို့၏။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ ကရောတိ၊ ပြုသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ပရဒုက္ခေ။ ပ ။ ဟဒယ-

ကမ္ပနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇာ။ စ၊ ဆက်။ ကမ္ပနန္တိ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းဟူသည်ကား။
ပရေသံ၊ တပါးသော သူတို့၏။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ တဿ၊ ထိုဆင်းရဲကို။
အပနေတုကာမဿ၊ ပယ်ခြင်းငှါ အလိုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ အား။ အသဟ-
နာကာရေန၊ သည်းမခံနိုင်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ဇာ။ အညထတ္တံ၊
တပါးသောအပြားအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းတည်း။ တယံဒံ၊ ထိုနှလုံးတုန်ခြင်း သနား
ခြင်းသည်။ သပ္ပုရိသာနံယေဝ၊ တို့အားသာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ သာဓုနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဇာ။ ဟိ၊ မှန်။ သပ္ပုရိသာ၊ တို့ကို။
သပရဟိတသာဓနေန၊ မိမိ၏အကျိုးစီးပွား၊ သူတပါး၏အကျိုးစီးပွားကို ပြီးစေ
တတ်သောကြောင့်။ သာဓုတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိနာသေတိတိ၊ ကား။
အဒဿနံ၊ မမြင်ရခြင်းသို့။ ဂမေတိ၊ ရောက်စေ၏။ အပနေတိ၊ ပယ်ရှားတတ်
၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ထိုဝိနာသေတိ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။
တ္ထေ၊ ဤအရာ၌။ ဟိ သနံ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းဟူသည်။ အပနယနံ၊ ပယ်ဖျောက်
ခြင်းပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ဇာ။ ဟိ၊ မှန်။ ကရုဏာ၊ သည်။
ပရဒုက္ခာပနယနာကာရပုဝတ္တိလက္ခဏာ၊ သူတပါးတို့၏ ဆင်းရဲကို ပယ်ဖျောက်
သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဖရဏဝသေနာတိ၊ ကား။
ဖုသနဝသေန၊ တွေ့ထိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန၊
အားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ တတ္ထေ၊ ဤအရာ၌။
အာရမ္မဏကရဏံ၊ အာရုံပြုခြင်းသည်။ ဒုက္ခိတေသု၊ ဆင်းရဲရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်
တို့၌။ ဒုက္ခာပနယနာကာရေနော၊ ဆင်းရဲကို ပယ်ဖျောက်သော အခြင်းအရာ
အားဖြင့်သာလျှင်။ (ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဇာ။

မောဒန္တိ တာယာတိ၊ တာယ-ဟူသော ဝစနတ္ထသည်။ မောဒနကိရိယာယ၊
ဝမ်းမြောက်ခြင်းကိရိယာဟူသော။ မုဒိတာယ၊ ကို။ ကရုဏာဘာဝနိဒ္ဒေသော၊
ကရိုက်၏အဖြစ်ဖြင့် ညွှန်ပြသောစကားတည်း။ သွာယံ၊ ထိုကရုဏာဘာဝနိဒ္ဒေသ
သည်။ ဥပစာရသိဒ္ဓေါ၊ ဥပစာအားဖြင့် ပြီး၏။ တတ္ထေ၊ ထိုဝမ်းမြောက်ခြင်း
ကိရိယာကိုပြီးစေရာ၌။ မုဒိတာဝိနိမုတ္တော၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းမုဒိတာမှ လွတ်
သော။ ကောစိ၊ သော။ ကတ္တာ၊ ပြုတတ်ပြီးစေတတ်သော ကတ္တားသည်။ နတ္ထိ၊
မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တမေဝ၊ ထိုဝမ်းမြောက်ခြင်းမုဒိတာကိုပင်လျှင်။ ကတ္တု-
ဘာဝေန၊ ကတ္တားအဖြစ်ဖြင့်။ သယံ ဝါ မောဒတိတိ၊ ဟူ၍။ နိဒ္ဒိသတိ၊ ဇာ။
အယမ္ပိ၊ ဤကတ္တုနိဒ္ဒေသသည်လည်း။ ဥပစာရနိဒ္ဒေသော၊ စာအားဖြင့် ညွှန်ပြ
ခြင်းသာတည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဓမ္မာနံ၊ ပရမတ္ထသဘောတရားတို့၏။ အဝသ-
ဝတ္တနတော၊ အလို၌ မဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ အလိုသို့
မလိုက်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဥပစာရနိဒ္ဒေသချည်း

သာဖြစ်သောကြောင့်။ ဝသဝတ္တိဘာဝနိဝါရဏတ္ထံ၊ အလို၌ဖြစ်စေသည်၏အဖြစ်ကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝါ၊ အလိုသို့ လိုက်စေနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ မောဒနမတ္တမေဝ ဝါ တန္တိ မုဒိတာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[၃၇၉] ပိယာဒီသု၊ ပိယပုဂ္ဂိုလ်စသည်တို့၌။ ပက္ခပါတုပစ္ဆေဒနမုခေန၊ တဖက်၌ကျခြင်း၊ တဖက်သတ်လိုက်ခြင်းကို ဖြတ်ခြင်းကို ပခာနုပ္ပသဖြင့်။ ဥဒါသိနဘာဝသင်္ခါတာ၊ ဥဒါသိန်အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဥပပတ္တိတော၊ အသင့်အားဖြင့်။ ဣက္ခာ၊ ရှုခြင်းသည်။ ဥပေက္ခာ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အဝေရာဟောန္တုတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌။ ဥပေက္ခတိတိ၊ တိဟူ၍။ ကတ္တုနိဒ္ဒေသေ၊ ကတ္တား(အဖြစ်)ကို ညွှန်ပြခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ သာတည်း။

၂၆၃။ ဟိတော နာမ၊ မည်သည်ကား။ အတ္တစရော၊ အကျိုးကို ကျင့်ခြင်းတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟိတာကာရပုဝတ္တိလက္ခဏာတိ၊ ကား။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဟိတစရဏာကာရေန၊ အကျိုးစီးပွားကိုကျင့်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တိလက္ခဏာ၊ ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဟိတာကာရဿ၊ အကျိုးစီးပွားကို ကျင့်သော အခြင်းအရာကို၊ ဝါ၊ အကျိုးစီးပွားဟူသော အဖို့အစုကို။ ပဝတ္တနလက္ခဏာ၊ ဖြစ်စေခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဟိတူပသံဟာရရသာတိ၊ ကား။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ဟိတဿ၊ ကို။ ဥပနယနကိစ္စာ၊ ဆောင်ပေးခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဥပနယနသမ္ပတ္တိကာ၊ ဆောင်ပေးခြင်းလျှင် ပြည့်စုံသောဂုဏ်ရှိ၏။ အနတ္တံ မေ အစရိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တနကဿ၊ ဖြစ်သော။ အာသာတဿ၊ ရန်ငြိုးကို။ ဝိနယနာကာရေန၊ ပယ်ဖျောက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဉာဏဿ၊ ၏။ ဂေါစရဘာဝံ၊ အာရုံ၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌။ သယံ၊ မိမိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌။ အာသာတဝိနယနံ၊ ရန်ငြိုး၏ကင်းပျောက်ခြင်းကို။ ပစ္စုပဋ္ဌပေတိ၊ ရှေးရှုဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာသာတဝိနယပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။ အမနာပါနမ္ပိ၊ မနှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော်လည်း၊ ဝါ၊ မနှစ်သက်ဖွယ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ (မနာပဘာဝ-၌စပ်) ပဋိက္ကုလေ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်၌။ အပုဋိက္ကုလသည်တာရူပေန၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မဟုတ်ဟု (ဝါ) နှစ်သက်ဖွယ်ဟု အမှတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသောသဘောဖြင့်။ ယံ မနာပဘာဝဒဿနံ၊ အကြင်နှစ်သက်ဖွယ်၏ အဖြစ်ကို

၁-ဤ၌ ဣတိ-မရှိလျှင် သာ၍ကောင်း၏။ သို့ဖြစ်လျှင် အယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဥပစာရ-နိဒ္ဒေသောဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အဝသဝတ္တနတော၊ ကြောင့်-ဟု ဤသို့ကသွာ-မထည့်ပဲ တဖြောင့်တည်း အနက်ပေးရာ၏။

ရှုခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ဂိုဏ်း။) မနာပါနံ၊ နှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော။ (သတ္တာနံ၊ တို့၏။ မနာပဘာဝဒဿနေ၊ နှစ်သက်ဖွယ်၏ အဖြစ်ကို ရှုခြင်း၌။) ပဂေဝ၊ အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ တထာပဝတ္တော၊ ထိုသို့ နှစ်သက်ဖွယ်၏ အဖြစ်ကို ရှုသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်သော။ ယောနိသောမနသိကာရော၊ ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တံ(မနာပဘာဝဒဿနံ)၊ ထိုနှစ်သက်ဖွယ်၏အဖြစ်ကို ရှုခြင်းသည်။ တေိဿာ၊ ဤမေတ္တာ၏။ ပဒဋ္ဌာနံ၊ နီးသောအကြောင်းတည်း။ (တနည်း)တေိဿာ၊ ဤမေတ္တာအား။ တံ(မနာပဘာဝဒဿနံ)၊ ရှုခြင်းဟူသော။ ပဒဋ္ဌာနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ မနာပဘာဝဒဿနပဒဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။ ဗျာပါဒုပသမောတိ၊ ကား။ ဗျာပါဒဿ၊ ၏။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊ ခွါသည်၏အစွမ်းအား ဖြင့်။ ဝူပသမော၊ တည်း။ သမ္ပတ္တိတိ၊ ကား။ သမ္ပဇ္ဇနံ၊ ပြည့်စုံခြင်းတည်း။ သမ္ပဒေဝ၊ လျှင်။ နိပ္ပတ္တိ၊ ကိစ္စပြီးစီးခြင်းတည်း။ (သမ္ပန္နံ အညီပင်) တဏှာသိနေဟဿ၊ တဏှာဟူသော ချစ်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ တဏှာဖြင့် ချစ်ခြင်း၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ ဝိပတ္တိတိ၊ ကား။ ဝိနာသော၊ ပျက်စီးခြင်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ရာဂေါ၊ သည်။ မေတ္တာမုခေန၊ မေတ္တာကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ မေတ္တာကို မျက်နှာပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ မေတ္တာ၏အသွင်ဖြင့်၊ ဝါ၊ မေတ္တာယောင်ဆောင်သဖြင့်။ ဝဉ္ဇေတိ၊ လှည့်စားတတ်၏။

ကရုဏာဒိနံ၊ တို့၏။ လက္ခဏာဒိသု၊ တို့၌။ ဣမိနာ နယေန၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အတ္တော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဝိသေသမတ္တမေဝ၊ အထူးမျှကိုသာလျှင်။ (မယံ၊ တို့သည်။) ဝဏ္ဏယိဿာမ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်အံ့။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တဒုက္ခဿ၊ ဖြစ်သောဆင်းရဲကို။ အပနယနာကာရော၊ ပယ်ဖျောက်သော အခြင်းအရာဟူသော၊ (ယော ဒုက္ခာပနယနာကာရော-၌ စပ်) အပနယနံ ပန၊ ပယ်ဖျောက်ခြင်းသည်ကား။ ဟောတု ဝါ၊ ဖြစ်မှုလည်းဖြစ်စေ။ မာ ဝါ ဟောတု၊ မဖြစ်မှုလည်း မဖြစ်စေ။ ယော ဒုက္ခာပနယနာကာရော၊ အကြင်ဆင်းရဲကို ပယ်ဖျောက်သော အခြင်းအရာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တထာပဝတ္တိလက္ခဏာ၊ ထိုသို့ ဆင်းရဲကို ပယ်ဖျောက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော တရားသည်။ ဒုက္ခာ။ပ။ လက္ခဏာ၊ မည်၏။ အပနေတုကာမတာယ၊ ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပရေသံ၊ တို့၏။ ဒုက္ခဿ၊ ကို။ အသဟနံ အနဓိဝါသနံ၊ သည်းမခံနိုင်ခြင်းသည်။ ပရဒုက္ခာသဟနံ၊ မည်၏။ ဝိဟိံသာ၊ ညည်းဆဲခြင်းသည်။ ဝါ၊ ညည်းဆဲလိုခြင်းသည်။ န၊ မဟုတ်။ အဝိဟိံသာ၊ ညည်းဆဲလိုခြင်းမဟုတ်။ ဝါ၊ မညည်းဆဲလိုခြင်း။ သတ္တာနံ၊ တို့ကို။ အဝိဟေဋ္ဌနံ၊ မညည်းဆဲလိုခြင်းကိုရ၏။ တံ၊ ထိုမညည်းဆဲလိုခြင်းကို။ ပစ္စုပ္ပပ္ပေတိ၊ ရှေးရှုဖြစ်ပေါ်စေတတ်၏။ (ပလပစ္စုပ္ပန်ကို ပြသည်) ဝါ၊ ကား။ ဝိဟိံသာယ၊ ၏။ ပဋိပက္ခ-

ဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ရှေးရှုထင်တတ်၏။ (အာကာရပစ္စုပဋ္ဌာန်ကို ပြသည်) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိဟိံ သာပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။ ဝိဟိံ သူပသမောတိ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ တောယ၊ ဤတရားသဘောဖြင့်။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ဝိဟိံ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ တံ၊ ထိုတရားသဘောသည်။ နေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့ကို။ ဝိဟိံ သနံ၊ ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဟိံ သာ၊ မည်၏။ သတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ဝိဟေဋ္ဌနာကာရေန၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္ထော၊ သော။ ကရုဏာယ၊ ၏။ ပဋိပက္ခ ဘူတော၊ သော။ ပဋိသစိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ ဒေါသစိတ္တုပ္ပါဒ်ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) သောကော၊ သည်။ ကရုဏာမုခေန၊ ကရုဏာကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ မျက်နှာ ပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ ၏ အသွင်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကရုဏာယောင် ဟန်ဆောင်သဖြင့်။ ဝဉ္စေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သောကသမ္ဘဝေါ ဝိပတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ပမောဒနလက္ခဏာတိ၊ ကား။ ပရသမ္ပတ္တိယာ၊ သူတပါးတို့၏ ပြည့်စုံကုံလုံ သော စည်းစိမ်၌။ ပမောဒနလက္ခဏာ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ အနိဿာယနရသာတိ၊ ကား။ ဣဿာယနဿ ဥဿယနဿ၊ ငြူစူခြင်း၏။ ပဋိပက္ခ ဘာဝကိစ္စာ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်အဖြစ်ကိစ္စရှိ၏။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ သမ္ပတ္တိယာ စ၊ ပြည့်စုံကောင်းစားခြင်း၌၎င်း၊ ဝါ၊ ပြည့်စုံသောစည်းစိမ်၌၎င်း။ ပန္နသေနာ သနေသု စ၊ အစွန်အဖျားကျသော (မြို့ရွာနှင့်ဝေးသော) တောကျောင်းတို့၌၎င်း။ အဓိကုသလဓမ္မေသု စ၊ လွန်မြတ်သော သမထဝိပဿနာကုသိုလ်တရားတို့၌၎င်း။ အသဟနံ၊ သည်းမခံခြင်း လက်မခံခြင်းသည်။ အရမဏံ၊ မမွေ့လျော်ခြင်းသည်။ [၃၈၀] အရတိ ဣစ္စေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ သင်္ဂဟံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တဿာ၊ ထိုအရတိကို။ ဝိဟနနာကာရေန၊ ပယ်ဖျောက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ထင်တတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ တဿာ၊ ထိုအရတိ၏။ (တဿ-ကား မသင့်) ဝိဃာတံ ဝူပသမံ၊ ငြိမ်းခြင်းကို။ ပစ္စုပဋ္ဌပေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရတိဝိဃာတပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။

ဂေဟသိဘပီတိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဟဋ္ဌဘာဝေါ၊ ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဥပ္ပိလာဝိဘတ္တံ၊ တက်ကြွသည်၏အဖြစ်မည်၏။ ပဟာသော၊ မည်၏။ သတ္တေသု သမဘာဝဒဿနရသာတိ၊ ကား။ ပိယာဒိဘေဒေသု၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗသတ္တေသု၊ တို့၌။ ဥဒါသိနဝုတ္တိယာ၊ ဥဒါသိန်အားဖြင့်ဖြစ်ခြင်း ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။ သမဘာဝသေဝ၊ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ကို သာလျှင်။ ဂဟဏကိစ္စာ၊ ယူခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ပဋိက္ကုလပဋိက္ကုလကာရာနံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်၊ နှစ်သက်ဖွယ်အခြင်းအရာ

၁-ဥပ္ပဝနံ ဥပ္ပါဝေါ၊ သော ဧဝ ဥပ္ပိလာဝေါ၊ သဉ္ဇာတော ဥပ္ပိလာဝေါ တေဿာတိ ဥပ္ပိလာဝိတံ၊ ပီတိသမ္ပယုတ္တစိတ္တံ။ တဿ ဘာဝေါ ဥပ္ပိလာဝိတတ္တံ-ဟု ဝစနတ္ထ ပြ။ ဤ နိဿယ ပဌမစာအုပ် နှာ (၄၀၉)၌လည်း ကြည့်ပါလေ။

တို့ကို။ အဂ္ဂဟဏတော၊ မယူခြင်းကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၌။ ပဋိသန္ဓနယာနံ၊ မုန်းခြင်းချစ်ခြင်းတို့ကို။ ဝူပသမနာကာရေန၊ ငြိမ်းစေသောအခြင်းအရာဖြင့်။ ဝုတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုမုန်းခြင်းချစ်ခြင်းတို့၏။ ဝူပသမံ၊ ငြိမ်းခြင်းကို။ ဝိက္ခမ္ဘနံ၊ ကွာခြင်းကို။ ပစ္စုပဋ္ဌပေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိသန္ဓနယဝူပသမပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။ ဧဝံ ပဝတ္တကမ္မဿကတာဒဿနပဒဋ္ဌာနာတိ ဣတ္ထ၊ ဤပါ၌၌။ ဧဝန္တိ ဣမိနာ၊ ဤပုဒ်ဖြင့်။ (ပစ္စာမသန္ဓော ဒဿေတိ-၌ စပ်) ဗျတိရေကမုခေန၊ ဗျတိရိက်ကိုအရင်းခံသဖြင့်။ ဟိတူပသံဟာရဒုက္ခာပနယနသမ္ပတ္တိပမောဒနာကာရေ၊ ဟိတူပသံဟာရအခြင်းအရာ၊ ဒုက္ခာပနယနအခြင်းအရာ၊ သမ္ပတ္တိပမောဒနအခြင်းအရာတို့ကို။ (သိမ္မနှင့်အညီပင်၊ မြန်မာမူ၌ န-ပိုသည်) ပစ္စာမသန္ဓော၊ ပြန်လည်သုံးသပ်လျက်။ (ဒဿေတိ-၌ စပ်) မေတ္တာဒိနံ၊ ကုန်သော။ တိဿန္တံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တိအာကာရပဋိသေခနမုခေန၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာကို ပယ်ခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ကမ္မဿကတာဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရဿ၊ ၏။ အာသန္နကာရဏံ၊ နိုးသောအကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယံ ကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိသော ကမ္မဿကတာဉာဏ်သည်။ (အာသန္နကာရဏံ၊ သည်။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။

၂၆၄။ ဝိပဿနာ။ပ။စာတိ ဣတ္ထ၊ ဤပါ၌၌။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရေ စာတိ၊ စ-ဟူ၍လည်း။ (ပိ-ကြေ) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်သေး၏။ ဟိ၊ မှန်။ တမ္ပိ၊ ထိုမျက်မှောက်အတ္တဘော၌ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းသည်လည်း။ နေသံ၊ ထိုလေးပါးသော ဗြဟ္မဝိဟာရတို့၏။ သာဓာရဏပယောဇနံ၊ ဆက်ဆံသောအကျိုးပေတည်း။ သုခံ သုပတိတိအာဒယော၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ ဧကောဒသ၊ ကုန်သော။ အာနိသံသာ၊ တို့သည်။ တထာ၊ ထိုအတူ သာဓာရဏပယောဇနံတို့ပင်တည်း။ ပန၊ သော်လည်း။ တေ၊ ထိုတဆယ့်တပါးသောအကျိုးတို့ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တာ ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ န ဂဟိတာ၊ မယူအပ်ကုန်။

ဧတေန၊ ဤတရားသဘောဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ (ဗျာပါဒါဒိ၊ စသည်သည်။) နိဿရတိ၊ ထွက်သွား၏။ အပဂစ္ဆတိ၊ ကင်းကွာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဿရဏံ၊ မည်၏။ ပဟာယကံ၊ ပယ်တတ်သောတရားကို ရ၏။ ဧတေဟိ၊ ဤလေးပါးသော ဗြဟ္မဝိဟာရတို့သည်၊ ဝါ၊ တို့ဖြင့်။ ပဉ္စပိ၊ ကုန်သော။ နိဝရဏာနိ စ၊ တို့ကို၎င်း။ တဒေကဋ္ဌာ၊ ထိုနိဝရဏတို့နှင့်တူသောတည်ရာရှိကုန်သော။ ပါပဓမ္မာ စ၊ အကုသိုလ်တရားတို့ကို၎င်း။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊ ဖြင့်။ ကာမဉ္စ ပဟိယန္တိ၊ ပေကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဥဇု။ပ။ဝသေန၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက်ကိုပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဗျာပါဒါဒယော၊ စသည်ကိုကိုသာလျှင်။ (ဧဝ-ကြေ)

ပါဠိယံ၊ ဌံ။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဝေဉ္စ ကတော၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရဿ၊ ၏။ ရာဂနိဿရဏတာဝစနံ၊ ရာဂနိဿရဏအဖြစ်ကို သာလျှင် ဆိုသောစကားကို။ သုဠ၊ စွာ။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးစေအပ်သည်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၆၅။ ဧတ္တာတိ၊ ကား။ ဧတေသု ဗြဟ္မဝိဟာရေသု၊ တို့တွင်။ မေတ္တာ၊ သည်။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဒါနပိယဝစနာဒိသီလသုတာဒိဂုဏဂဟဏဝသေန၊ ပေးကမ်းခြင်း၊ ချစ်ဖွယ်သောစကားကိုပြောဆိုခြင်းအစရှိသော ဂုဏ်၊ သီလသုတအစရှိသောဂုဏ်တို့ကို ယူသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သတ္တာနံ မနာပကာဝဒဿနပဒဋ္ဌာနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ရာဂေါပိ၊ သည်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၌။ ယထာ တထာ၊ ဟုတ်ဟုတ် ငြားငြား တပါးပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဂုဏဂုဟဏမုခေနေဝ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ယူခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်သာလျှင်။ မနာသညာပလောဘတော၊ နှစ်သက်ဖွယ်ဟု ဖြစ်သော အမှတ်သညာ၏ ဖြားယောင်းခြင်းကြောင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂုဏဒဿနသဘာဂတာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မိတ္တမုခသပတ္တော ဝိယ၊ မိတ်ဆွေ၏အသွင်ရှိသောရန်သူကဲ့သို့။ တုလျာကာရေန၊ တူသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒုသနတော၊ ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်။ ရာဂေါ၊ သည်။ မေတ္တာယ၊ ၏။ အာသန္နပစ္စတ္တိကော၊ နီးသောရန်သူမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သော၊ ထိုရာဂသည်။ လဟံ၊ စွာ။ ဩတာရံ၊ ဝင်ရောက်ခွင့်ကို။ လဘတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သတိသမ္ပောသမတ္တေနာပိ၊ သတိမေ့ရုံမျှဖြင့် လည်း။ မေတ္တံ၊ ကို။ အပနီယ၊ ပယ်၍။ တဿာ၊ ထိုမေတ္တာ၏။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ဖြစ်ရာဝတ္ထုဖြစ်သောအာရုံ၌။ [၃၈၁] ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟတ္တာ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တတောတိ၊ ကား။ ရာဂတော၊ မှ။ ဝါ၊ ကား။ ရာဂဿ၊ ၏။ ဩတာရလဘတော၊ အခွင့်ကိုရခြင်းမှ။ သဘာဂဝိသဘာဂတာယာတိ၊ ကား။ သဘာဂဿ၊ မေတ္တာ၏သဘာဂဖြစ်သောရာဂ၏။ ဝါ၊ မေတ္တာနှင့်သဘော တူသောရာဂ၏။ ဝါ၊ ကား။ သဘာဂေန၊ မေတ္တာ၏သဘာဂဖြစ်သောရာဂနှင့်။ ဝိသဘာဂတာယ၊ သဘောမတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဤကား ပါဠိရှိရင်း အနက်တည်း။ ဤပါဠိသည် “အထ ဝါ သဘာဂဿ ရာဂဿ ဝိသဘာဂတာယ” ဟု ဖွင့်ပြသောဂဏ္ဍိနှင့်ညီပေ၏။ သို့သော် ထိုဂဏ္ဍိသည်လည်း မြန်မာပြည်ရေးဖြစ်၍ မြန်မာမူသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ အောက်၌ရှိသော သီဟိုဠ်မူခွဲအရအားဖြင့် ကား) သဘာဝဿ၊ မေတ္တာသဘော၏။ ဝါ၊ ကား။ သဘာဝေန၊ မေတ္တာ သဘောနှင့်။ ဝိသဘာဂတာယ၊ မတူသောအဖို့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ သဘောမတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ၊ ချဲ့။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ မနာပါကာရ-

ဂါဟိနော၊ နှစ်သက်ဖွယ်အခြင်းအရာကိုယူလေ့ရှိသော။ မေတ္တာသဘာဝဿ၊
 မေတ္တာနှင့်တူသောအဖို့ရှိသောရာဂ၏။ (သိမ္မအရအားဖြင့်) မေတ္တာသဘာဝဿ၊
 မေတ္တာသဘော၏။ (ဝိသဘာဂေါ-၌ စပ်) တဗ္ဗိပရိတသဘာဝေါ၊ ထိုရာဂမှ
 (ဝါ) ထိုမေတ္တာမှပြန်သောသဘောရှိသော။ ဗျာပါဒေါ၊ ဗျာပါဒသည်။ တေန၊
 ထိုရာဂနှင့်၊ ဝါ၊ ထိုမေတ္တာနှင့်။ ဝိသဘာဂေါ၊ မတူသောအဖို့ရှိသည်၊ ဝါ၊
 သဘောမတူသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုဗျာပါဒသည်။
 ဩတာရံ၊ ကို။ လဘမာနော၊ ရသည်ရှိသော်။ စိရေနော၊ ကြာမြင့်မှသာလျှင်။
 လဘေယျ၊ ရရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဒုရေ၊ ဝေးသောအရပ်၌။
 ဌိတသပတ္တော ဝိယ၊ တည်သောရန်သူကဲ့သို့။ မေတ္တာယ၊ ၏။ ဒုရပစ္စတ္တိကော၊
 ဝေးသောရန်သူမည်သည်။ (ကောတိ၊ ၏။) တတောတိ၊ ကား။ ဗျာပါဒတော၊
 ဗျာပါဒမှ။ နိဗ္ဗယေနာတိ၊ ကား။ အနုဿကံနပရိသကံနေန၊ ထိတ်လန့်ခြင်း
 ရှုံးရှားခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ (ကသ္မာ၊ ကား။) လဒ္ဓပတိဌာယ၊ ရအပ်ပြီးသော
 ထောက်တည်ရာရှိသော။ မေတ္တာယ၊ ၏။ (တ္တ-သမ္ပန်) ဗျာပါဒေန၊ သည်။
 ဒုပ္ပဓံသိယတ္တာ၊ ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။
 အဓိပ္ပါယော၊ နိဗ္ဗယေန-ဟူသောပုဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။
 မေတ္တာယိဿတိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

ဣဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ ပိယာနံ၊ ချစ်အပ်ကုန်သော။ ကန္တာနန္တိ၊ ကား။ ကမနီယာနံ၊
 နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ မနာပါနန္တိ၊ ကား။ မနဝစုနကာနံ၊ စိတ်နှလုံးကို တိုးပွား
 စေတတ်ကုန်သော။ တတော ဝေ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ မနော၊ စိတ်ကို။ ရမေန္တိ၊
 မွေ့လျော်စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မနောရမာနံ၊ စိတ်နှလုံးကို မွေ့လျော်
 စေတတ်ကုန်သော။ လောကာမိသပဋိသံယုတ္တာနန္တိ၊ ကား။ တဏှာသန္တိဿတာနံ၊
 တဏှာကိုမှီကုန်သော။ အပ္ပဋ္ဌိလာဘတော သမနုပဿတောတိ၊ ကား။ အပ္ပဋ္ဌိ-
 လာဘေန၊ မရခြင်းကြောင့်။ အဟံ၊ သည်။ ဣမေ၊ ဤရူပါရုံတို့ကို။ န လဘာမိ၊
 မရ။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိတဿတော၊ တောင့်တပူလောင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။
 အတိတန္တိ၊ ကား။ အတိက္ကန္တံ၊ လွန်လေပြီးသော။ နိရုဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ နိရောဓပုတ္တံ၊
 ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လေပြီးသော။ ဝိပရိဏတန္တိ၊ ကား။ သဘာဝဝိဂမေန၊
 သဘော၏ကင်းခြင်းဖြင့်။ ဝိဂတံ၊ ကင်းလေပြီးသော။ သမနုဿရတောတိ၊
 ကား။ အနုတ္တုနနဝသေန၊ ညည်းတူးသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ စိန္တယတော၊
 ကြံစည်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဂေဟသိတန္တိ၊ ကား။ ကာမဂုဏ်နိဿိတံ၊ ကာမဂုဏ်ကို
 မှီသော။ အာဒိနာတိ ဣမိနာ၊ ဤပါ၌ဖြင့်။ သောတဝိညေယျာနံ။ပ။ဝေမာဒိံ ၊

၁-မေတ္တာကို မပြတ်ပွားနေလျှင် ဗျာပါဒ ဝင်နိုင်ခွင့်မရှိသောကြောင့် ၎င်းကို
 ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိပဲ စိတ်ချလက်ချ မပြတ်ပွားနေရမည်ဟု ဆိုလို၏။

ဤသို့အစရှိသောပါဌ်ကို။ သင်္ကဏာတိ၊ ရေတွက်၏။ ဝိပတ္တိဒဿနသဘာဂတာ-
ယာတိ၊ ကား။ ယေသု သတ္တေသု၊ တို့၌။ ဘောဂါဒိဝိပတ္တိဒဿနမုခေန၊
သုံးဆောင်အပ်သောစည်းစိမ် စသည်တို့၏ ပျက်စီးခြင်းကို ရှုခြင်းကို အရင်းခံ
ပြုသဖြင့်။ ကရုဏာ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တေသု၊ ထိုသတ္တဝါတို့၌။ တန္နိမိတ္တ-
မေဝ၊ ထိုဘောဂါဒိဝိပတ္တိဟူသောအကြောင်းကြောင့်ပင်လျှင်။ အယောနိသော၊
မသင့်သောအားဖြင့်။ အာဘောဂေ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ယထာ-
ဝုတ္တဒေါမနဿမုခေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော ဒေါမနဿကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။
သောကော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သော၊ ထိုသောကသည်။
ကရုဏာယ၊ ၏။ အာသန္နပစ္စတ္တိကော၊ နီးသောရန်သူမည်၏။ ဟိ၊ မှန်။
သောကော၊ ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဒေါမနဿသိသေန၊ သာကိုပဓာနပြုသဖြင့်။
ဝုတ္တော၊ ၏။ သဘာဂဝိသဘာဂတာယာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။
သတ္တေသု၊ တို့၌။ ဒုက္ခာပနယနကာမတာကာရဿ၊ ဆင်းရဲကိုပယ်ခြင်းငှါ
အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာရှိသော^၁။ ကရုဏာသဘာဂဿ၊
ကရုဏာ၏သဘာဂဖြစ်သော သောက၏။ (သီဟိုဠ်မှအရ တနည်းကား)
ကရုဏာသဘာဝဿ၊ ကရုဏာသဘော၏။ တေသု၊ ထိုသတ္တဝါတို့၌။ ဒုက္ခုပ-
နယနာကာရေ၊ ဆင်းရဲကိုဆောင်ပေးသောအခြင်းအရာရှိသော။ ဝိဟေသာ-
သဘာဝေါ၊ ညှဉ်းဆဲလိုခြင်းသဘောသည်။ ဝိသဘာဂေါ၊ မတူသောအဖို့ရှိသည်၊
ဝါ၊ သဘောမတူသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ တာယ သဘာဂ-
ဝိသဘာဂတာယ၊ ထိုကရုဏာ၏သဘာဂဖြစ်သော သောက၏ (ဝါ) သောကနှင့်
ဝိသဘာဂ၏အဖြစ်ကြောင့်။ (သီဟိုဠ်မှအရ တနည်းကား) တာယ သဘာဝ-
ဝိသဘာဂတာယ၊ ထိုကရုဏာသဘော၏ (ဝါ) သဘောနှင့်မတူသောအဖို့
ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာ၊ ထိုဝိဟေသာသည်။ ဩတာရံ၊ ဝင်ရောက်ခွင့်ကို။
လဘမာနာ၊ သော်။ စိရေနေဝ၊ သာလျှင်။ လဘေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
ပုရိသဿ၊ ၏။ ဒုရေ၊ ၌။ ဌိတသပတ္တော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကရုဏာယ၊ ၏။
ဒုရပစ္စတ္တိကာ၊ ဝေးသောရန်သူဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။

သမ္ပတ္တိဒဿနသဘာဂတာယာတိ၊ ကား။ ယေသု သတ္တေသု၊ တို့၌။
ဘောဂါဒိသမ္ပတ္တိဒဿနမုခေန၊ ဘောဂ စသည်၏ ပြည့်စုံခြင်းကို ရှုခြင်းကို
ရှေ့သွားပြုသဖြင့်။ မုဒိတာ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တေသု၊ ထိုသတ္တဝါ
တို့၌။ တန္နိမိတ္တမေဝ၊ ထိုဘောဂါဒိသမ္ပတ္တိဟူသောအကြောင်းကြောင့်ပင်လျှင်။
အယောနိသော၊ အားဖြင့်။ အာဘောဂေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ စက္ခုဝိညေယျာနံ

၁-ဤဝိသေသနပုဒ်ကိုထောက်လျှင် ကရုဏာသဘာဂဿ-ဟူသော ဝိသေသပုဒ်အရာ၌
ကရုဏာသဘာဝဿ-ဟူရှိသော သီမူက ယုတ္တတရဖြစ်သကဲ့သို့ ရှိပေ၏။ ထို့ပြင် ဆိုလတုံသော
ဝိဟေသာသဘာဝေါ-ပုဒ်နှင့်လည်း နှိုင်းယှဉ်ကြည့်သင့်၏။

ရူပါနန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တသောမနဿမုခေ၊ ဟောတော်မူအပ်သော
သောမနဿကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ ပဟာသော၊ ရှင်မြူးခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊
၏။ သော စ၊ ထိုပဟာသသည်လည်း။ မုဒိတာယ၊ ၏။ အာသန္နပစ္စတ္တိကော၊
မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပဟာသော၊ ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ သောမနဿသိသေန၊
သောမနဿကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သဘာဂဝိသဘာဂတာယာတိ၊
ကား [၃၈၂] ဘောဂါဒိသမ္ပတ္တိဟိ၊ ဘောဂစသည်၏ ပြည့်စုံခြင်းတို့ဖြင့်။ မုဒိ-
တေသု၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်သော။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ပမောဒနာကာရဿ၊
ဝမ်းမြောက်သော အခြင်းအရာရှိသော။ မုဒိတာသဘာဂဿ၊ မုဒိတာ၏သဘာဂ
ဖြစ်သော ပဟာသ၏။ (သိဟိန္ဒမူအရ တနည်းကား) မုဒိတာသဘာဝဿ၊
မုဒိတာသဘော၏။ တတ္ထ၊ ထိုဘောဂစသည်တို့၏ ပြည့်စုံခြင်းတို့၌။ အနဘိရ-
မနာကာရာ၊ မပျော်မွေ့သောအခြင်းအရာရှိသော။ အရတိ၊ တိသည်။ ဝိသဘာဂါ၊
မတူသောအဖို့ရှိသည်။ ဝါ၊ သဘောမတူသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။
တာယ သဘာဂဝိသဘာဂတာယ၊ ထိုသဘာဂဖြစ်သော ပဟာသ၏ (ဝါ)
ပဟာသနှင့် ဝိသဘာဂ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သိဟိန္ဒမူအရ တနည်းကား) တာယ
သဘာဝဝိသဘာဂတာယ၊ ထိုမုဒိတာသဘော၏ (ဝါ) သဘောနှင့် ဝိသဘာဂ၏
အဖြစ်ကြောင့်။ သာ၊ ထိုအရတိသည်။ ဩတာရံ၊ ကို။ လဘမာနာ၊ သော်။
စိရေနော၊ သာလျှင်။ လဘေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဒူရေ
၌။ ဌိတသပတ္တော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ မုဒိတာယ၊ ၏။ ဒူရပစ္စတ္တိကာ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊
၏။ ပမုဒိတော စာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ (ဝုတ္တံ-၌စပ်) မုဒိ-
တာယ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ သိဒ္ဓါယ၊ ပြီးလတ်သော်။ အယမ္ပိ အရတိ၊ ဤ
ပန္နသေနာသန၊ အဓိကုသလဓမ္မတို့၌ မပျော်မွေ့ခြင်း အရတိသည်လည်း။ န
ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လဒ္ဓဗ္ဗဂုဏဒဿနဝသေန၊ ရအပ် ရသင့်
ရထိုက်သောဂုဏ်ကို ပြသည်အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဓာဓိပ္ပေတအရတိနိဂ္ဂဟ-
ဒဿနဝသေန၊ ဤအရာ၌ အလိုရှိအပ်သော ပရသမ္ပတ္တိ၌ မပျော်မွေ့သော
အရတိကို နှိပ်ခြင်းကိုပြသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ န (ဝုတ္တံ)၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဝါ၊
ကား။ ကာယစိတ္တဝိဝေကပဋိပက္ခာယ၊ ကာယဝိဝေက စိတ္တဝိဝေက၏ ဆန့်ကျင်ဖက်
ဖြစ်သော။ အရတိယာ၊ ကို။ ဝိက္ခမ္ဘိတာယ၊ ခွါအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ မုဒိတာယ၊
၏။ ပဋိပက္ခာ၊ သော။ အရတိ၊ သည်။ သုဝိက္ခမ္ဘနေယျာ၊ လွယ်ကူစွာခွါနိုင်သည်။
ဝါ၊ ခွါလွယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဧကဒေသေန၊
တစိတ်တဒေသအားဖြင့်။ အရတိ၊ ကို။ ဒဿိတာ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊
၏။ အဓိကုသလဓမ္မသုတိ၊ ကား။ သမထဝိပဿနာဓမ္မသု၊ တို့၌။

ဗာလကရဓမ္မယောဂတော၊ သူမိုက်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်သောတရားတို့နှင့်
ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဗာလဿ၊ မိုက်သော၊ ဝါ၊ မသိမလိမ္မာသော။ အတ္တဟိတ-

ပရဟိတဗျာမူဠတာယ၊ မိမိအကျိုးစီးပွား သူတပါး စီးပွားတို့၌ လွန်စွာတွေဝေ
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မူဠဿ၊ တွေဝေသော။ ပုထုနံ၊ များစွာကုန်သော။
ကိလေသာဒီနံ၊ တို့ကို။ ဇနနာဒီဟိ၊ ဖြစ်စေခြင်း အစရှိကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊
တို့ကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ပုထုဇဉ်မည်သော။ ကိလေသောဓိနံ၊ ကိလေသာ
အပိုင်းအခြားတို့ကို။ မဂ္ဂေါဓိဟိ၊ မဂ်အပိုင်းအခြားတို့ဖြင့်။ အဇိတတ္တာ၊
မအောင်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနောဓိဇနဿ၊ ကိလေသာအပိုင်း
အခြားတို့ကို မဂ်အပိုင်းအခြားတို့ဖြင့် မအောင်နိုင်သေးသော။ ဝါ၊ ကား။
ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ဩဓိသောဝ၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်သာလျှင်။ ဇိတတ္တာ၊
အောင်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သေက္ခာ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဩဓိ-
ဇိနာ၊ မည်ကုန်၏။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ ဣမဿ၊ ဤဗာလပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဩဓိ-
ဇိတဘာဝံ၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့် အောင်နိုင်သောသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်ကို။
ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ သတ္တမဘဝါဒိတော၊ ခုနစ်ဘဝသည်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌၊
ဝါ၊ အလွန်။ ပဝတ္တနဝိပါကဿ၊ ဖြစ်လတ်သောအကျိုးဝိပါက်၏။ အဇိတတ္တာ၊
မအောင်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိပါကဇိနဿ၊ အကျိုးဝိပါက်ကို
မအောင်နိုင်သေးသော။ ဝါ၊ ကား။ အရဟန္တာ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
အပ္ပဋိသန္ဓိကတ္တာ၊ တဖန်ပဋိသန္ဓေမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပါကဇိနာ၊
ဇိနမည်ကုန်၏။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ အဿ၊ ထိုဗာလပုဂ္ဂိုလ်၏။ အသေက္ခတ္တံ၊
အသေက္ခ၏အဖြစ်ကို။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ အနေကာဒီနဝေ၊ များသောအပြစ်ရှိသော။
(သမ္မောဟေ-၌စပ်) သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ပါပဓမ္မာနံ၊ ယုတ်မာကုန်သော
အကုသိုလ်တရားတို့၏။ မူလဘူတေ၊ အမြစ်အရင်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သမ္မောဟေ၊
ပြင်းစွာတွေဝေသော မောဟ၌။ အာဒီနဝါနံ၊ တို့ကို။ အဒဿနသီလတာယ၊
မြင်လေ့မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနာဒီနဝဒဿာဝိနော၊ အပြစ်ကိုရှုမြင်လေ့
မရှိသော။ အာဂမာဓိဂမာဘာဝါ၊ အာဂမနှင့် အဓိဂမ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။
အဿုတဝတော၊ အကြားအမြင်မရှိသော။ ဒေဝိသော၊ ဤသို့သဘောရှိသော
ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧကံသေန၊ အားဖြင့်။ အန္ဓပုထုဇ္ဇနော နာမ၊ ဇဉ်မည်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုဗာလပုဂ္ဂိုလ်၏။ အန္ဓပုထုဇ္ဇနဘာဝ-
ဒဿနတ္တံ၊ အန္ဓပုထုဇဉ်၏ အဖြစ်ကိုပြခြင်း အကျိုးငှါ။ ပုနပိ၊ တဖန်လည်း။
ပုထုဇ္ဇနဿာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝေရူပါတိ၊ ကား။ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဆိုအပ်
ခဲ့ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမ္မောဟပုဗ္ဗိကာ၊ ပြင်းစွာတွေဝေခြင်း
ရှေးရှိသော။ ရူပံ သာ နာတိဝတ္တတိတိ၊ ကား။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ သမတိက္ကမနာယ၊
ကောင်းစွာ လွန်မြောက်ခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ရူပါ-
ရမ္မဏေ၊ အဆင်းလျှင် အာရုံရှိကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ နာတိဝတ္တတိ၊
မလွန်မြောက်နိုင်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သောမနဿဒေါမနဿ-

ရဟိတံ၊ သောမနဿ ဒေါမနဿမှကင်းသော။ အညာဏမေဝ၊ မသိခြင်းသည် သာလျှင်။ အညာဏုပေက္ခာ၊ မည်၏။ ဒေါသဂုဏာဝိစာရဏဝသေန သဘာ-
ဂတ္တာတိ၊ ကား။ ဗြဟ္မဝိဟာရုပေက္ခာ၊ သည်။ မေတ္တာဒယော ဝိယ၊ စသည် တို့ကဲ့သို့။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ဟိတူပလံဟာရာဒိဝသေန၊ အစီးအပွားကို ဆောင်ပေးခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂုဏဒေါသေ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူး နှင့် အပြစ်တို့ကို။ အဝိစာရေန္တိ၊ မစိစစ်မဆင်ခြင်မှု၍။ ဧကဝလံ၊ သက်သက်။ အဇ္ဈုပေက္ခာနဝသေနော၊ လျစ်လျူရှုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ အညာဏုပေက္ခာ၊ သည်။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ ထင်ရှားရှိသော်လည်း၊ ဝါ၊ ထင်ရှားရှိသည်လည်း ဖြစ် သော။ ဂုဏဒေါသံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် အပြစ်ကို။ အစိန္တေန္တိ၊ မကြံစည်မှု၍။ ဧကဝလံ၊ သက်သက်။ အဇ္ဈုပေက္ခာနဝသေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒေါသဂုဏာဝိစာရဏဝသေန၊ အပြစ်နှင့် ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို မစိစစ် မဆင်ခြင်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သဘာဂါ၊ သဘောတူသည်။ ဝါ၊ တူသော အဖို့ရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုအညာဏုပေက္ခာ သည်။ လဟုံ၊ စွာ။ ဩတာရံ၊ ကို။ လဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗြဟ္မဝိဟာ-
ရုပေက္ခာယ၊ ၏။ အာသန္နပစ္စတ္တိကာ၊ နီးသောရန်သူဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ သဘာဂ-
ဝိသဘာဂတာယာတိ၊ ကား။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု၊ တို့၌။ မဇ္ဈတ္တာကာရဿ၊ အလယ် အလတ်သဘော ရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာရှိသော။ [၃၈၃] ဥပေက္ခာ-
သဘာဂဿ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရုပေက္ခာ၏ သဘာဂဖြစ်သော အညာဏုပေက္ခာ၏။ (သိဟိန္တမ္ပိအရ တနည်းကား) ဥပေက္ခာသဘာဝဿ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရုပေက္ခာ သဘော၏။ တတ္ထ၊ ထိုဣဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံတို့၌။ အနုရောဓဝိရောဓပဝတ္တိအာကာရာ၊ လိုက်လျောခြင်း ဆန့်ကျင်ခြင်းအားဖြင့် ဖြစ်သောအခြင်းအရာရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်းအားဖြင့် ဖြစ်သော အခြင်းအရာရှိကုန်သော။ ရာဂပဋိသ၊ ရာဂနှင့်ပဋိသတို့သည်။ ဝိသဘာဂါ၊ မတူသောအဖို့ရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ သဘောမတူ ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ တာယ သဘာဂဝိသဘာဂတာယ၊ ထိုသဘာဂဖြစ်သော အညာဏုပေက္ခာ၏ (ဝါ) အညာဏုပေက္ခာနှင့် မတူသော အဖို့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သိဟိန္တမ္ပိ အလိုအားဖြင့် တနည်းကား) တာယ သဘာဝဝိသဘာဂတာယ၊ ထိုဗြဟ္မဝိဟာရုပေက္ခာသဘော၏ (ဝါ) နှင့် မတူ သောအဖို့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေ၊ ထိုရာဂနှင့် ပဋိသတို့သည်။ ဩတာရံ၊

၁-၅ နိ ၂-၂၆၈-၌ လောဘသမ္ပယုတ္တာ ဥပေက္ခာ ဣဓာမိပ္ပေတာ-ဟု ပွင့်ဆို၏။ မ နိ ၃-၃၈၄-၌ အညာဏုပေက္ခာတိ အညာဏသဟိတာ ဥပေက္ခာ အသမပေက္ခနေ ပဝတ္တာ-ဟု ပွင့်ဆို၏။ ထိုအပွင့်များက သာ၍ကောင်းပေသည်။

ကို။ လဘမာနာ၊ သေဝ်။ စိရေနော၊ ကြာမြင့်မှသာလျှင်။ လဘေယျံ၊ ရကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဒူရေ၊ ဌ။ ဌိတသပတ္တော၊ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရဿ၊ ၏။ ဒူရပစ္စတ္တိကာ၊ ဝေးသောရန်သူတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။

၂၆၆။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဆန္ဒမူလကာ၊ ဆန္ဒလျှင် အမြစ်အရင်း ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ကတ္ထုကာမတာဆန္ဒော၊ ပြုခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသောဆန္ဒသည်။ အာဒိ၊ အရင်းမူလအစတည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ဟိတေသိတာဒုက္ခာပနယနကာမတာဒိနာ၊ အကျိုးစီးပွားကို လိုလားသည်၏ အဖြစ်၊ ဆင်းရဲကိုပယ်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်စသည်ဖြင့်။ အနဝဇ္ဇာဘိပတ္တနာဝသေန၊ အပြစ်ကင်းသော တောင့်တ ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ ကတ္ထုကာမတာဆန္ဒော အာဒိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရေပိ၊ သည်လည်း။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ အနိရာကတဟိတစ္ဆန္ဒောယေဝ၊ မစွန့်မပယ်အပ်သော အကျိုး စီးပွား၌ ဆန္ဒရှိသည် ဖြစ်၍သာလျှင်၊ ဝါ၊ အကျိုးစီးပွား၌ ဆန္ဒကိုမစွန့်မပယ် သည်ဖြစ်၍ သာလျှင်။ (ပဝတ္တတိ-ဌစပ်) တတ္ထ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၌။ အဗျာဝဋတော၊ ကြောင့်ကြမစိုက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ကြောင့်ကြဗျာပါရကင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ အပဏ္ဏကပဋိပဒါ၊ မချွတ်ယွင်းသောအကျင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ အဇ္ဈပေက္ခနာကာရေန၊ လျစ်လျူရှုသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ (ကိမိဝ၊ ကား။) မာတာ၊ မိခင်သည်။ သကိစ္စပသုတေ၊ မိမိကိစ္စ၌ ကောင်းစွာ လေ့ကျက်ဆောင်ရွက်နေသော။ ပုတ္တေ၊ ဌ။ (အနိရာကတဟိတ- တစ္ဆန္ဒောယေဝ၊ ဖြစ်၍သာလျှင်။ အဇ္ဈပေက္ခနာကာရေန၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ) ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ နိဝရဏာဒိတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ တဒေကဋ္ဌ- ကိလေသာနံ၊ ထိုနိဝရဏတို့နှင့် တူသောတည်ရာရှိသော ကိလေသာတို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ၊ ပုဂ္ဂိုလ်လျှင်တည်ရာရှိသော။ ဒေသနာယ၊ ဖြင့်။ ကတ္တစိ၊ အရာ၌။ သဟ္တဂ္ဂဟဏမ္ပိ၊ သတ္တဝါကိုယူခြင်း သည်လည်း။ သင်္ခါရဂ္ဂဟဏမေဝ၊ သင်္ခါရကိုယူခြင်းသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကိ ယထာ၊ မူကား။) သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ ယထာ၊ ဟူသောပါဌ်ကဲ့သို့တည်း။ ဣဓ၊ ဤလေးပါးသော ဗြဟ္မဝိဟာရတို့၌။ ဧဝံ၊ တူ။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပညတ္တိဓမ္မံ၊ ပ။ အာရမ္မဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပညတ္တိဓမ္မဝသေနာတိ၊ ကား။ ပညတ္တိသင်္ခါတဓမ္မဝသေန၊ ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သောတရား၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤလေးပါးသော ဗြဟ္မဝိဟာရတို့၌။ သုခိတာ ဟောန္တုတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဘာဝနာယံ၊ ပွားစေခြင်း၌။ သုခါဒိဂ္ဂ- ဟဏမ္ပိ၊ သုခစသော ပရမတ်တရားကို ယူခြင်းကိုလည်း။ ကာမဉ္စ လဗ္ဘတိ၊

ရအပ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တံ၊ ထိုသုခသည်ကို ယူခြင်းသည်။ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ၊ ဟူ၍။ ဝိပဿနာယ၊ နာရူခြင်း၌။ အနိစ္စလက္ခဏဂဟဏံ ဝိယ၊ အနိစ္စလက္ခဏာကို ယူခြင်းကဲ့သို့။ အပ္ပဓာနဘူတံ၊ မပြဓာန်းသည် ဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ သတ္တပညတ္တိဝေ၊ သတ္တဝါပညတ်ကိုသာလျှင်။ ပဓာနဘာဝေန၊ ပဓာန၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဂယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ။ဥပစာရေ ဝါ၊ ဥပစာရကို မူလည်း။ ပတ္တေ၊ ရောက်အပ်ပြီးသည် ရှိသော်။ အာရမ္မဏဝစုနံ၊ အာရုံကို ပူးစေခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကဿ၊ ကား။) တတ္ထာပိ၊ ထိုဥပစာ၌လည်း။ သိမာသမ္ဘေဒသိဒ္ဓိတော၊ သိမာသမ္ဘေဒ၏ ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ကေမာဝါသံ ပရိစ္ဆိန္နိတုာတိ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤကျောင်း၌၊ ဝါ၊ ဤအိမ်၌။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ မေတ္တာယ၊ ဖြင့်။ ဖရိဿာမိ၊ ဖြန့်အံ့။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆေဒံ၊ ပိုင်းခြားခြင်းကို။ ကတုာ၊ ၍။ (ဤတွင် သံဝဏ္ဏနာ တရပ်ပြီး၏။ ထို့ကြောင့် ဤ၌ပုဒ်မကြီးရှိစေရမည်) ကော ရစ္ဆာ၊ တခုသောလမ်းကို။ ပရိစ္ဆိန္နိ-တဗ္ဗာ၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ရစ္ဆာဂဟဏေန၊ ရစ္ဆာ-သဒ္ဓါဖြင့်။ ရစ္ဆာဝါသိနော၊ လမ်း၌နေကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ (ကိံ ယထာ၊ ကား။) ဧကံ ဒိသန္တိ ယထာ၊ ဟူသောစကားကဲ့သို့တည်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ဥပဗုဒ္ဓါမော-စသော အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၌။ ဝေ၊ ဤအတူပင်တည်း။

၂၆၇။ ကသိကာနံ နိဿန္ဓောတိ၊ ကား။ အာရုပ္ပါ အရူပဇ္ဈာနာနိ၊ တို့သည်။ ကသိကဇ္ဈာနာနံ၊ ကသိုဏ်းဈာန်တို့၏။ နိဿန္တုဖလသဒိသာ၊ အကျိုးဆက်နှင့် တူကုန်၏။ (ကဿ၊ ကား။) ကသိကဇ္ဈာနာနံ၊ တို့၏။ ပါရိပူရိယာ ဝေ၊ ကက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ သိဇ္ဈနတော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ ကေစိ၊ တို့သည်။ “တေဟိ၊ ထိုကသိုဏ်းဈာန်တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အသိဇ္ဈနတော၊ မပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။” ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) သမာဓိ-နိဿန္ဓောတိ၊ ကား။ ရူပဇ္ဈာနသမာဓိနံ စ၊ ရူပဈာန်သမာဓိတို့၏၎င်း။ ဟေဋ္ဌိမာနံ၊ ကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ အရူပဇ္ဈာနသမာဓိနံ စ၊ တို့၏၎င်း။ နိဿန္ဓော၊ အကျိုးဆက်တည်း။ (ကဿ၊ ကား။) ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ တေ၊ ထိုခုနစ်ပါးသောသမာဓိတို့ကို။ အဓိဂန္ဓာဝ၊ ရပြီး၍သာလျှင်။ [၃၈၄] ပဋိလဘိ-တဗ္ဗတော၊ ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ။ဝိပဿနာနုဘာဝေန၊ ၏ အာနုဘော်ဖြင့်။ လဒ္ဓဗ္ဗတော စ၊ ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဝိပဿနာ-ဝသေနေဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ သမာပဋိတဗ္ဗတော စ၊ ရောက်အပ် ဝင်စားအပ် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဝိပဿနာနိဿန္ဓော၊ တည်း။ နိရောဓသမာပတ္တိ၊ သည်။ သမထဝိပဿနာနိဿန္ဓော၊ သမထဝိပဿနာနှစ်ပါးတို့၏ အကျိုးဆက်

တည်း။ ယထာဟ၊ နည်းဟူမူကား။ ဒွိဟိ ဗလေဟိ။ပ။တိအာဒိ၊ ကိ။ အာဟ၊
 ဟောတော်မူ၏။ ပရိမဗြဟ္မဝိဟာရတ္ထယနိဿန္နောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ (ဒဿေတိ-၌
 စပ်) မေတ္တာဒီဝသေန၊ ဖြင့်။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ဈာနာနိ၊ တို့ကို။ အဓိဂန္ဓာ၊ ရှိ။
 ဌိတဿေဝ၊ တည်သောပုဂ္ဂိုလ်အားသာလျှင်။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရော၊ သည်။
 (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတရဿ၊ ဤမှတပါးသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ (ဥပေက္ခာ-
 ဗြဟ္မဝိဟာရော၊ သည်။) န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။
 တမေဝတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကိုသာလျှင်။ ဥပမာယ၊ ဖြင့်။ ပါကဋတရံ၊ အထူးသဖြင့်
 ထင်ရှားသည်ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဒဿေတုံ၊ ဌိ။ ယထာ ဟိတိအာဒိ၊ ကိ။ ဝုတ္တံ၊
 ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊
 ထိုစကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ (စာပိုဒ်နံပါတ် ၂၆၁-ကိံ ပနေတံ-စသည်၏ အဖွင့်
 ဖြစ်သော)အောက်၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ တည်း။

၂၆၈။ သိယာတိ၊ ကား။ ဝုစ္စမာနာကာရေန၊ ဆိုအပ်လတံသောအခြင်း
 အရာအားဖြင့်။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပရိဝိတက္ကော၊ အကြံ
 အစည်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဧတ္တာတိ၊ ကား။ ဧတေသု မေတ္တာဒီသု၊ တို့၌။
 ဗြဟ္မဝိဟာရတာ၊ ရမည်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတရကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊
 တို့သည်။ အတ္တဟိတပဋိပတ္တိမတ္တာနိ၊ မိမိအကျိုးစီးပွားနှင့်စပ်သောအကျင့်မျှ
 ဖြစ်ကုန်၏။ ဣမာနိ ပန၊ ဤဗြဟ္မဝိဟာရကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်ကား။ သဗ္ဗေ။ပ။
 တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပရဟိတပဋိပတ္တိဘူတာနိ၊ သူတပါးတို့၏အကျိုးစီးပွားနှင့်
 စပ်သောအကျင့်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သတ္တေသု၊ တို့၌။ သမ္မာပဋိပတ္တိဘာဝေန၊ ကောင်းမြတ်သောအကျင့်ပဋိပတ်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတေ ဝိဟာရာ၊ ဤဗြဟ္မဝိဟာရတို့သည်။ သေဋ္ဌာ၊ မြတ်ကုန်၏။
 ဗြဟ္မာနောတိ၊ ကား။ ဥပပတ္တိဗြဟ္မာနော၊ ဥပပတ်ဗြဟ္မာတို့သည်။ ဟိ၊ မှန်။
 တေ၊ ထိုဥပပတ်ဗြဟ္မာတို့သည်။ ဣဓ၊ ဤကာမလောက၌။ ဈာနဘာဝနာယ၊
 ဈာန်ကိုပွားစေခြင်းဖြင့်။ ဝိနိဝရဏစိတ္တာ၊ နိဝရဏကင်းသောစိတ်ရှိကုန်သည်။
 ဟုတွာ၊ ကုန်၍။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်လတ်၍။ တတ္ထ၊
 ထိုဗြဟ္မာလောက၌။ ယာဝတာယကံ၊ အသက်ရှည်သမျှကာလပတ်လုံး။ ဝိနိဝရဏ-
 စိတ္တာဝ၊ နိဝရဏကင်းသောစိတ်ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ နိဒ္ဒေါသစိတ္တာ၊ အပြစ်ကင်းသောစိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊
 ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အာစရိယာ၊ တို့သည်။) ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။
 ဗြဟ္မာနောတိ၊ တို့ဟူသည်ကား။ သကလဗုဒ္ဓဂုဏဟေတုဘူတာနံ၊ အလုံးစုံသော
 ဘုရားဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဒါနပါရမီတာဒီနံ၊
 ဒါနပါရမီတော်အစရှိကုန်သော။ ဗုဒ္ဓကရဓမ္မာနံ၊ ဘုရားအဖြစ်ကိုပြုတတ်သော
 ဂုဏ်ကျေးဇူးတရားတို့ကို။ ပရိပူရဏဝသေန၊ ဖြည့်ကျင့်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။

ဗြဟ္မာတကုဏာ၊ ပွားစေအပ်ပြီးသောဂုဏ်ရှိကုန်သော။ မဟာသတ္တာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဗောဓိသတ္တာ၊ ဘုရားအလောင်းတော်တို့တည်း။ ဝါ၊ တို့သည်။ ဗြဟ္မာနောတိ-ဗြဟ္မာနော နာမ၊ ဗြဟ္မာမည်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ထိုဘုရား အလောင်းတော်တို့သည်။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဟိတေသနေန စ၊ အစီးအပွားကို ရှာမှီးခြင်း-ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ အဟိတာပနယနေန စ၊ စီးပွားမဲ့ကို ပယ်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ သမ္ပတ္တိပမောဒနေန စ၊ ပြည့်စုံသောစည်းစိမ်၌ ဝမ်းမြောက် ခြင်းဖြင့်၎င်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့၌။ ဝိဝဇ္ဇိတာဂတိဂမနမဇ္ဈတ္တ- ဘာဝါဓိဋ္ဌာနေန စ၊ အဂတိလိုက်ခြင်းကိုကြဉ်၍ အလယ်အလတ်သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ဆောက်တည်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ နိဒ္ဒေသစိတ္တာ၊ အပြစ်ကင်းသောစိတ် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝန္တိ၊ ကား။ တေ ဥပပတ္တိဗြဟ္မာနော ဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ တေ ဗောဓိသတ္တဗြဟ္မာနော ဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ (ဝိဟရန္တိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဧတေဟိ ဗြဟ္မဝိဟာရေဟိ၊ တို့နှင့်။ (ဧတေဟိ-ကို ဖွင့်သည်) သမ္ပယုတ္တာ သမင်္ဂီဘူတာ၊ ပြည့်စုံကုန်သည်။ (သမ္ပယုတ္တာ-ကို ဖွင့်သည်)

၂၆၉။ စတဏှောဝါတိအာဒိပဉ္စဿာတိ၊ ကား။ စတဏှောဝါတိအာဒိ- ကဿ၊ စတဏှောဝ-ဤသို့အစရှိသော။ (ဤသို့ ဧဝ-နှင့်တကွရှိမှ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗနှင့် ညီမည်) တိဝိဇ္ဇာ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော။ ပဉ္စဿ၊ ၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒိဝသာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါ၌။ ဗျာပါဒသံကိလေသာဒိတော၊ ဗျာပါဒသံကိလေသ အစရှိသည်မှ။ ဝိသုဇ္ဈနပါယော၊ စင်ကြယ်ခြင်း၏အကြောင်းသည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဟိတူပသံဟာရာဒိမနသိကာရဝိသေသာ၊ အစီး အပွားကိုဆောင်ပေးခြင်းအစရှိသော နှလုံးသွင်းခြင်းအထူးတို့ကို။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ အာသံ မေတ္တာဒိနံ၊ တို့၏။ အပ္ပမာဏေတိ၊ ကား။ ပမာဏရဟိတေ၊ အတိုင်းအရှည်ကင်းသော။ ယေနာတိ၊ ကား။ ယေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ တန္တိ၊ ကား။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒကာရော၊ သည်။ ပဒသန္နိကရော၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းကို ပြု၏။

ဗျာပါဒဗဟုလဿ၊ ဗျာပါဒအဖြစ်များသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ စင်ကြယ်ခြင်း၏အကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အာနေတော၊ ၍။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဥဇုဝိပစ္စနိကဘာဝတော၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက်၏အဖြစ် ကြောင့်။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသောပုဒ်တို့၌လည်း။ သေ နယော၊ တည်း။ ပက္ခပါတဝသေန၊ တဖက်၌ကျသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ တဖက်သပ် လိုက်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အနာဘုဇနံ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းသည်။ အနာ-